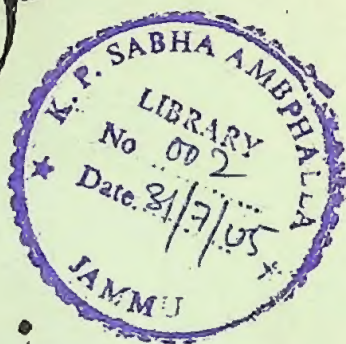

گل بکاؤلی

مصنف
نعمت اللہ پری

ترتیب
محمد حسن حسن
غلام حسن تسکین

جموں اینڈ کشمیر اکیڈمی آف آرٹ کلچر اینڈ ٹیکنالوجی - سری نگر

ناشر: سیکرٹری۔ جموں اینڈ کشمیر اکیڈمی آف آرٹس کلچر اینڈ لنگویج سوسائٹی

چھاپ: جے کے آفیسٹ پریس۔ دہلی ۷۰

مہل:

عرض ناشر

کُل بکاؤلی ہند قصبہ چھ کاشر زبانی منتر مشہور تہ ہر دلعزیز تہ چلے کلاہ پن
 وندہ رازن منتر چھ دلپہر گرو امہ منتر جوہر دلپہر سوتی فضا و شنو مت . کاشری پاٹھو چھ
 ۛ منثوی لسیہ خان، عیلم شیخ تہ علی شاہ ہر لکھن لپیچہ تر۔ پن منتر لسیہ خانہ تہ عیلم شیخ
 منثوی چھاپہ گاہر چھ۔ سو فی شاہ اسد پرن تہ چھ کُل بکاؤلی و فی ہر مگر اتھ چھ منثوی ہند
 فارم زیر نظر منثوی چھ نغمہ صاب صفا پور لپیچہ تر۔ نغمہ صابن چھ پنہ منثوی ہنر زیاد
 کُل بکاؤلی ہند گہ و بکس نو نغمہ پیٹھ متا و تر لیس عزت اللہ بنگالی رشتہ دانانک اردو
 ترجمہ اوس۔ ۛ ترجمہ چھ ہنہال چند لاہورین کورمت مگر منثوی پرتھ چھ انداز پدان۔ ۛ
 نغمہ صابن چھ لاشورس منتر گلزار لپیچہ اثر تہ اوسمت۔ ہر حال ۛ منثوی چھ لسیہ خانہ
 تہ عیلم شیخ منثوی کھو تہ داریاہ ضخیم تہ کیا ز مستحق چھ منظر نگاری تہ جذباتہ نگاری منتر
 داریاہ بروٹھہ پکینچ کوشش کر تر۔

ترجمہ پزانہ کتابہ چھاپہ کرنگ مقصد چھ کاشر زبانی ہند لسانی سرمایہ بننا و بناؤن
 تہ اکادی چھ امہ کتہ ہنر خوش ز کاشر ادبکس سرمایہ ہنوک اسہ اگر نو منثوی ہند
 ہر مگر کتہ۔

محمد یوسف ٹینگ

سیکرٹری

19

Handwritten text in a cursive script, likely Urdu or Persian, covering the majority of the page. The text is arranged in approximately 15 horizontal lines. The ink is faded and the script is highly stylized, making it difficult to decipher. A small, dark, curved mark is visible near the bottom center of the page.

پاری زان

سر پیکر کس شالیں منز آکہ ترہہ کلو پیٹر دور مانسبل سر کس بھٹس پیچہ
 چھہ صفا پور کام بسیجھہ۔ تہ امی رنبہ ورنہ نظار چہ کوہ چھہ منز پیو ۱۸۸۳ء یس منز نعمہ
 صاب تھنہ۔ نعمہ پیرین بابہ صاب محمود شاہ پرے اوس مروجہ تہ اپیم مطابق جان
 پورمت لیو کھمت۔ سہ اوس زمینداری سہو سہو مکتب تہ چلاوان۔ تہ پتہ بنیو و مکارو
 مکتبک و وہ متاد تہ۔ نعمہ صابن پور سرکاری مدرسس منز پیشہ بہ جہاڑ تام تہ۔ پتہ
 روڈ مالس نش عربی تہ فارسی تہ اپیم پیران۔ محمود شاہ اوس پیر مریدی تہ کران تہ
 پانس اسیس کو بلو کس مستان شاہ ناووی بزرگہ پشز ترہہ یجھہ یس سہی صفا پور عالم
 تہ چھہ اوسمت۔ مستان شاہس چھہ تیوت اثر رو سوخ اوسمت زاکہ دوہہ سوخ تسمو
 وقتہ کس بشیر مالس چھہ یجھہ منز محمود شاہس صفا پور کران کران ہیکھان چھہ
 خادم القصر جناب بشیر مال صاحب سلامت

مجناب فقیرستان شاہ کابلی

بعد از دعاء غائگہ چون محمود شاہ ثانی ولد رحیم شاہ ساکن موضع
 صفا پورہ تحصیل لعل و فہاک چہلہ خاص فقیر است۔ ہنگے بقدر سی کنال رقبہ آبی و
 خشکی در مقبوضہ ⑤ در ترمیم اول از محکمہ بند و بست بمحافظ نام فقیر عمل ⑤ ثابت
 شدہ مبلغ دو روپیہ ہشت آنہ معاملہ بسرکار ⑤ ادا میکند لہذا ننگارش است بپاس فقیر
 در ترمیم بند و بست کہ برسی کنال رقبہ صدر بنام او نسب خواہد شد۔

وامستان شاہ پشزاکہ تصنیف آتش کہ وحدت چھہ ۱۳۱۵ھ یس منز چھاپ گاہ پشز۔

پہچہ پانچو کر تھی محمد شاہس مالوہ مافہ کر پنج سفارش.

محمد پرست پشیز داڑھن سہو شاہ رلاو محمد محمد شاہ پرست بنس چھستان
شاہ پشیز داڑھن اشہ. تہ چھ پانچو داڑھن ہندہ بن کر عینس چھ محمد شاہن مرد خاص
آسک تو بولتہ. محمد شاہ نیو اکہ دو ہپ محمد راتھ رادو ٹھیکہ دارن کہ نام ڈھلہ
پشیز شاہ تہ کر نوون شری عربی تہ فارسی تاہم پرناونچ کاہم. تہ اٹھو دوس منز بڑیہ
اوس پشیز شاہ علاقس منز مرہ. محمد شاہ تہ چھ اوسک شایری کران تہ پشیز پانچو
اوس نعمہ صائبس مالوہ سندو نو موہن و چھتہ لہ کچا رہ منز شایری کر بک نطعن.

دیان ییلہ نعمہ صائب زاوسہ اوس پشیز دوہ دیوان. دہن دہن دود چھرا
چھہ پچھہ کران. ہنگہ منگہ پیو پشیز خفیل گاندہ بلک جب صاب وارتھہ تہ زول مارہ پشیز
کھوہ منز نعمہ صائبس ہستہ. اڈی چھ دیان پشیز دوہ ہپ اڈن واپس. منگہ
اڈن ہند دپ چھ پشیز ہستہ و اتنوون گہ. اڈی اوس پشیز چھ جنگس منز کھوہ
تہ اوس پشیز زو اوس منز تراو تہ چھ ہو مرادان. محمد شاہس یو دوس نعمہ
صابس پشیز تہ کر تہ اکہ پشیز زامت اوس. اما پشیز نعمہ صائب زہ تہ خاص
کر تہ رجب صاب ہستہ واپس آنہ پشیز گہ تم سہٹھا شاد. رجب صابن ییلہ پشیز دوہ
ہپہ رادپس گہ و اتنوون تہ چھ پشیز مارہ تہ دوہ تہ مسابو باو تہ دہستہس دوہ.

نعمہ صائب اوس گر سہٹھا خانہ مول، لہ کچا پشیز اوس دوہ تہ گہ کھنگ
عاد تہ. مالس نش ییلہ پشیز اوس تہ جمہ منز اوس پشیز پشیز شہر جوہ. پشیز
بوس مقبول شاہ پرست اوس سنخ مڈ. نعمہ صائبس اوس خانہ مارہ گہ لہ کچا پشیز
زٹ پٹ شوہار تہ صاف آسان. اکثر اوس پانے پلو چھان کران تہ صفائی تھاوان

نعمہ صائب اوس یوہے ورمو پشیز مر ییلہ سلبہ کس ٹھیکہ دار ہپ ہر سس
سہو پشیز گری کر نہ گو. تہ قرین دہن ورمو بن روہ پہلکا تہ تہو سہن ٹھیکہ دار
سہ اوس موڑون خمش تھاوان. ییلہ موجب سہ ییلہ ٹھیکہ دارن تہ موڑوہ
وہر شہر زلدادان اوس. ننتہ اوس تہ پشیز کاہم تہ مسٹہ پشیز زٹ تہ دہان. ییلہ نعمہ

لیکھنیج تحریک چھنس اسد پیرن دژ مژیس پانہ تر شائیری چھ اوسمت کران۔ تہ
اسد شیخ ناو لوکن وڈ اوس۔ نہماز اوس ہمیشہ مسجد مژ پران تہ نو تو انی ہندین دوسہ ہن
اوس نہ گوہر ہکان پیرتھ۔ کنبہ کنبہ اوس امانتہ تر کران۔ ماہ عیامس مژ اسس کنبہ
وڈ لوکھ تراویح پڑاوش تہ تھتھ مژ سورہ الر حمت پرنس پیچھ زور کران۔ نہماز پرنہ
پتہ اسو لوکھ محامس مژ مذہبی مسئلہ پڑتھان تہ نعمہ صائب اوسکھ جواب دوان۔
نعمہ صائب اس تر تھہ رسیہ وڈ آواز نہ کاثر شنوی پرنس مژ اوسنہ اسس
جوہر تہ دؤر دؤر پیچھ اسو اسو پشیدی نہ انی کار اٹھ پشیز زبانی کا تھہ کاثر شنوی بوزہ
دوان۔ مگر پوتس اوسس ہنر ویر کو تمام شرارتس پیچھ سوسہ رپہ دیت مت۔ بیہ ستر
پوٹ بگر یومت اوسس۔

نعمہ صائب اوس بالیغ گزھتھ ہمیشہ پاتو گنڈان۔ نوکدار (مظفر آبادی) پاڈا
اوسس پست۔ سہ اوس نوکدار دستار دوان تہ تھتھ تل اوس پنہر آچھ ستر سو مژ پڑی
تھوان۔ ڈچھنہ کبہ اوس وائج لاگان یچھ پن ناو "غلام نعمت اللہ شاہ" کھنہتھ
اوسس اوہ یور گزھتھ وڈ اوس شکوارس پیچھ پاتو گنڈان تہ بیہ اوس کھنہ نالہ
کوٹھ لاگان۔ ریتہ کابلس مژ تہ اوس سفرس مژ چھاتہ تہ زادر ستر تھوان۔ تہ
عام پانٹو اوس گرس کھتھ اوہ یور گزھان۔ نعمہ صائب اوس شنبہ ناس کران مگر سوسہ
گزھتھ آسپو مرغوزو یا نے مشک دار۔

زندگی ہندین پتر مین وروین روو نعمہ صائب اکہ آند اچھن ہنر بیانی دوان
تہ بیہ آند نالہائی بلاین ستر مقابلہ کران۔ ۱۹ اکتوبر ۱۹۵۶ء نیو کھ اچھن ہنر
یلاچہ خاطر پن۔ بیتہ علی گڑھ آس انسپو ہک گشتی کپ اوس۔ ایس بیلہ زیادہ تکلف
کون تہ اس نہ آتہ آپریشن کینہہ کرنہ۔ بیتہ نیو کھ ۱۸ اکتوبر سرینگریتھ ہسپتال
مژ تہ وہی تہ اکتوبر سید آتہ داخل (In door)۔ مگر نعمہ داپہ شنبہ کون ۲۴ تہ ۲۵ اکتوبر
راٹ مژ لوگ پین گزھ مکانش نار۔ بیلہ پیچھ ہسپتال مژ نعمہ صائب بوز تھو مون نہ
تہ روزن تہ ۲۶ اکتوبر کوڈ کھ ہسپتال مژ تہ واتنوکھ واپس گز۔ یہ روو شنبہ رہن

کبر اچھ دود لہ وان تہ نعمہ دارہ پشس منشس سپہ دارہ تھ۔ ۱۰ مئی ۱۹۵۷ء اوعلیگندہ
گشتی کمپس منز گاندربلہ دا پخل کرنہ۔ ۱۳ مئی اوس اپریشن سپہ۔ اپریشن کو کامیاب
تہ ۲۹ مئی آپہ اوس اتہ چھٹی کرنہ۔ ۵ مارچ ہندس اتھ ور عیس اوس اوکل بکاولی سکھ
کام پکل تراؤ ہن۔ مگر امیہ پتہ لوگ یہ اتھ مکمل کرنس کن۔

پیلہ رتکو نوو مکانہ بناو مکسز کون ہنوت نعمہ صابن تھو و پینن شرین
و ہنوتہ ذہن مکانس گزہن ہم شار لکھنا ورنہ

یارب این تعمیر از فرخندہ و پایندہ دار
بالکان این مکان یک جدی ابجد شمار
عمر شان افزون فردی اتفاق بخت یار
سموت انجام سد صد و یک ہزار این شمار
عبد الغنی، نظام الدین تہ سلام الدین چھ نعمہ صابن ترے نیچو سہیمو منز
کیٹہ کال بروٹھ عبد الغنی تعمیر عالمہ گو۔ "سموت" لغتس چھ ابجد حساب ۱۲، ۳
سمان۔ تہ اٹھ سنتس منز اوس پینو مکانہ بنو مت یس پتہ ۱۹۵۶ء یس منز دود۔
کل بکاولی اند وائنس سہتی کوڑ نعمہ صابن بجران تا شرتہ گوڑو کوڑو درانہ
بڈیو ہر فردی ۱۹۶۳ء یس منز۔

شائری

نعمہ صابن اوس لہ کچا پچھے کھنڈازے کرنک عادہ تھ۔ گوہ ڈ گوہ ڈ اوس
یہ نعت گوئی کران تہ بیہ اوس منز منز کاٹسہ ہجو لیکھان۔ تمونین ہزلی شائری ہند کم
کیٹرہا چھ زبانی پیلہ ون۔ مگر کیتہہ وعتی مدح چھ دہرج کرنہ آمیتو اوس سند
دار یاہ نعتیہ کلام چھ دہرج تہ سپہ شاہ اللہ الک پچا پچہ۔

نعمہ صاحبہ شائری ہند مال متا چھ تم کو سنز لیچھتر گل بکاولی۔ چو تکہ تمس
چھ لہو کچا پچھٹے کا شری مشنوی پر تک شوق او سمت۔ تہہ موجب پیو اوس پانہ مشنوی
لیکھنک خیال۔ سہ چھ کتا بہ ہندس آ غارس منز پانہ لیکھان ز پنیو دوستو منز کور
مے اسد شیخن اصرار گل بکاولی کا مشرو پاٹھو لیکھنک تہہ اتر گئیہ اسد شیخن فوہ راپش
پور تہہ نعم صاحبن کر داستان کا مشرین شاردن منز تارہ شورو۔ تہہ اکتہ کامہ کورن پہلکا
دسلا بہ بیت تہہ ہند میر سلس سوسو سنش گری کران اوس۔ کتا بہ ہند آغاز چھہ اکت
۱۹۱۵ء یس منز گوشت۔ تہہ اکتہ متعلق چھہ نعم صاحب پانہ لیکھان :

" این کتاب گل بکاولی بزبان کشمیری در تصنیف شروع خواہد شد ان شاء اللہ
المستعان اگر خداوند کریم حیات خوش ثبات بخشد بہ توفیق او بہ عنایت سرور کائنات صلعم
بہ امداد — دین تصنیف تمام بزبان کشمیری اختتام خواہم رسانید ۔

۲۵ ساون ۱۹۴۲ء سرب

غلام نعمت اللہ عفی عنہ
ساکنہ صفاپورہ

نعمہ صاحبن چھہ وارہین جاین تذکر گوشت ز اگر مے زخمی صفاپوری پتہ
روزنامہ مشنوی " گل بکاولی " مکمل سپد تو اس نامکمل۔ تہہ کیا تہہ تمس اوس اگر طرفہ آوریار
تہہ شیہ اندر رود صحیحہ کنو دار یا مس کالس ادر سو نہ پورہ۔

مشنوی ہند مسود پیرتہ تہہ سپد اسہ مشاہد ز زخمی صاحبن چھہ اکثر نعمہ صاحب
میش گری کہتہ تمی شند بور توڑ روشت۔ کتا بہ ہندس اختتامس پچھٹ تہہ چھہ نعمہ صاحبن
زخمی شند رت کثر روتہ و و نمٹ ہ

بھلے سورتہ پچھہ نام چھہ بلبل
اڈ لیوک قصہ تھاؤن چھہ منظور
دریں کم ہمتی اوسم کران گراؤ

درنگی مے کریم از گفتن گل
ولیکن دوستو کورہس بہ مجبور
خود صوحن ز خمین یس لالہ خان ناو

داستان

دِپان شرقستان کس پادشاه زین الملوکس اُسو ژور نیچو کر۔ پیلہ تیس پینتریم
 نیچو زاو شامی رسمہ مطابقت او از حد تہ بے نہایت شاد کر یا نہ ہناوہ۔ اُرس پینتریم
 نیچو اوس نیچم دافن پرتہ صحتہ تاج الملوک ناو کرہ۔ زین الملوکین پرتہ تنجیم دانن ز
 تاج الملوکین بتا کر کیتھہ کیا چھ۔ پیمو دونس در جواب: "اعلا حضرت شہزادہ سندرس
 قیستس کیا چھ وٹن۔ اکھ وقتا آہرہ بہ بنہ شہنشاہ۔ اُج سٹد بتا چھ پرتلون بجن
 تہ یرک یہ آسٹس تائین۔ مگر پھیر پرتہ ہنا چھس۔ سہ گونہ پادشاہ سلا متس پیچہ چھ
 شہزادہ سٹد بتا کر کینٹرن ورمین گوب۔ تہ زن گو میٹھہ قومہ پینس اُرس تاٹھس
 اولادس پیچہ نظر پیٹہ یا تاج الملوکس قومہ پیچہ نظر پیٹہ، زانن گتہہ قومہ چھ
 اچھن ہنتر پینٹی نیشہ اچھہ چھلن۔ وہہ چھ پیہتر یی ز پیتس کالس تاج الملوکین
 بتا قومہ پیچہ گوب چھ پیتس کالس گتہہ قومہ ہنش دور روژن۔ میٹھہ قومہ اکھ
 اُک پینتر نظر پیٹو۔ شامی کارخانہ منز کتہ قسج کمی اُس۔ پادشہن کر کا ماتھو بناو نو تاج
 الملوکینہ تاٹھہ محل خانہ۔ موح تھاوتس سیر۔ شاہانہ کھنک چنک فقوونکھ انتظام
 تہ کرن اُتھہ بدون بناو میٹس محل خانہ منز روانہ۔

دوہا وہہ چھ گتہہ تاج الملوک تہ چھ بوڈ گوتت۔ سہ چھ محل خانہ
 منز دراست تہ گوتت سالس۔ پیار سو کتہ چھ پادشہس تہ سالا کرک خیاں پوان تہ
 سہ تہ چھ گتہہ نیران۔ پادشہن چھنہ وٹہ تیوت منز لا آسان کوڈمت کیتھہ تہ
 چھ ہنک تہ ہنک اُون گتہہ۔ موختر پیلہ پادشاہ گتہہ واتنوکھ تہہ پو ماتم۔ موختر
 پٹھو چھ پین پے لکان ز پادشاہ سٹد اُون گتہہ وکھ کیا چھ۔ اُمی وقتہ چھ حکم
 نیران ز تاج الملوک گتہہ عین جلاہ وطن کرہ تہ تمو ستر موح گتہہ شامی مجلس وٹہ

خاطر هڅو نه پيو. ځنگل سږپه تاپيل. پيارو چې پادشاهي يان کړ نه خاطر ډډو ډډو
 و په ټي حکيم آيتي. يلا جا چغه کانسې مټه کارگر سيدان. موخه آي ټيچم دان آيتي
 رتمو وون پادشاهي پيه اچغن کاش مگر کمال چغه. دو بهس پادشاهي شهرار سس
 منزه چغه اکه باغا، تخته باغس منزه چغه ناگ ټي ناگس منزه چغه اکه پوښ تخته "گل بکاولي"
 و نان چغه. سه پوښ اگر آيتي پيه ټي تده به اچغن ډالنه پيه. تده به پيه بيه کاش
 سستي وون ټيچم دانو ټي پوښ حاصل کړون چغه سپکا کډر پکيا تخته باغس تام
 چغه دلو ټي دريچا کو مزي و تخته. خار زين الملوک کونو ژور نيچو چغه پوښ حاصل کړو
 خاطر آما ګر نهان. فوج لشکري ټي رساو ورو نا چغه سستي ملان ټي هموان چغه شهرار رنج
 و تخته. واتان واتان و آي پلم اکس جنگل منزه ټي اوس دور اکه خوش لوڅه جانا. تمي
 ميچي آباري لشکر پکان و چغه سه سپد اکه آتد خوش ټي بيه طرفه چغه جنگل منزه کالو
 آبادي يا و چغه خار ان ګر نهان. په جوان چغه اکه کاروانس نزدې ګر نهان ټي آت
 چغه کاروانس کس اکس جوانس پر نهان ټي پکيا دليل. تو بهي کټه پيچي او ټي کوټ
 چغه ګر نهان. موخه چغه په بوزان زرين الملوکس اوڼ ژا لراو ټي خاطر چغه شهر
 اوس منزه ګر نهان "گل بکاولي" ان. په پيو زحيون جوان اوس تاج الملوک
 اوس کټه روزتاب په چغه کاروانس سستي سستي پکان. مگر پيمن چغه پينه تاج الملوک
 آتک باس دوان. کاروان گو بزونه بزونه پکان ټي و آي وروښ شهر س منزه.
 شهر وروښ منزه س پستواناو اکه حسين کور. پيمبه په شرط اوس تخته
 زيس تيس نزدې ګر نهان ګر نهان مار ناو تيس سستي کړ سو نيچر شهرادو ميله په بوز تيم
 کټه حالس روز مول ياد. تم و لو طه پين ټي لگو اکه اکس پتو پستو پستو نزدې
 ګر نهان. پيمن په مالا جاداد سستي اوس ټي لوککه واپ واپ داوس ټي اهنو ميله تمي پيني
 بان تام داوس لاگو رتمو هور بيسوايه سستي ټي سپي شرط مطا بق بيسوايه مټه غلام.
 پيارو چغه تاج الملوک باين مټه په پيتو مولوم سپد تخته کلام کران. سه چغه
 بيسوايه مټه محل خانس نيسر کټه اکس مچي نش توکري کر نکر چت روزان. دده دوه

چھ گزہاں یہ چھ بچہ نشہ مولام کران بہ بیسواپہ پٹھو پٹھو چھ پٹھو کائسہ نزدیس
 منز ہار نوان۔ پچھہ تچھہ چھہ یہ بچہ نشہ کتھہ ہتھہ نزدیک مولام کران تہ وار یاہاس کائس
 مھتھہ کر تھہ چھہ بیسواپہ سیتو ہر زینتو راری ڈھل ہا پچھان۔ تاج الملوک چھہ بیسوا
 نزدیس منز ہار نوان تہ آخر اُرس پٹھو شریک ہیا تھہ بناوان۔ تہ چھہ بیسواپہ پٹھو
 گدہ ریوست باور تھہ روخصتھہ ہوان تہ شہر ارم گن میران۔

تاج الملوک چھہ لمان لمان واتان اُرس دیو علاقہ منز۔ اتر چھہ گزہاں
 ارم کس سرحدس پچھہ اُرس اکھ دیو کش کٹھہ کھینہ یوان۔ مگر تاج الملوک کن کیا ہتا
 عار پچھہ چھہ اُرس جان بخش کران۔ شہزادہ چھہ دیوس سہٹا خند مھتھہ کران۔ دیو
 پندیس اُنی ہتس مائس کم کم جنیا فر تیار کران تہ دیوس کھینہ دوان۔ دوہا دوہا
 چھہ گزہاں یہ چھہ حضرت سلیمان صائبہ وارہ ہتھہ کڑا نک قسم ہنر تھاوتھہ دیوس
 پٹھو پٹھو تہ گدہ نوان۔ اُتھو منز چھس ونان ز مٹھہ چھہ گزہاں ارم گزہتھہ "کھجادی"
 ان۔ دیو کیا کیر۔ وارہ چھہ گوشت کر تھہ ز شہزادس واتان و نہ کاتھہ تکلف۔ تہ چھہ کران
 کائم یہ چھہ پنہس اُرس دیو دوستس سال کران۔ شہزادہ پندہ اچھہ چھہ تھس جنیا تھا
 کھیاوان تہ قسم تھاوتھہ چھس ونان نہ یہ کر تھہ گزہاں ارس منز وائ۔ تہ دوس
 دیو چھہ مجبور گزہاں تہ پنہس بیہ "حمالہ" دیو نہ چھہ چھو لیکھتھہ شہزادس اُرس
 دیوس سیتو رواہ کران۔ حمالہ دیو نہ ییلہ بکے سٹھ خط ووت سہہ چھہ کتھہ ہامن منز
 فہپان۔ شہزادس کوڑن سہٹا جان پاٹھو غاٹرا۔ "حمالہ" دیو نہ اُرس کتھہ تام مٹھو دا
 تاوی اکھ آدم داڑا اُنی ہر۔ امہ کور تاج الملوکس اُمو پے محمد دس سیتو کھاندر۔ کیتھہ
 کالا کر تھہ چھہ تاج الملوک محمد دس پٹھو حال باوان تہ سہہ چھہ حمالہ دیو نہ عار اُرتھہ
 آمادہ کران ز تاج الملوک کر تھہ گزہاں ارم وائ بیتہ سہہ بکاؤل پوش آہ۔ حمالہ کتھہ مجبور
 تہ دیوون دیوان اچھہ گزہاں ہتھہ پاٹھو بکاؤل پندیس باخس تام ز پندہ ملی ہ۔ امہ کور
 اُرس دیوس محکم تہ وائوون تمکو پندہ دیو شہزادہ بکاؤل پندیس باخس منز۔ چھہ شہزادہ
 باخس منز تاو بہ کو سہٹا خوش تہ آخر ییلہ اُمو نا کس منز پوش و چھہ اُرس کتھہ کائس

تھتھے باغ تہ محل خانہ بناو نادان میٹھ زن بکاو لہ اوس۔ امہ پیتھ چھہ دلبر بیسوا تہ محمود
دُم دامہ سان اور داتناوان۔ میلہ زین الملوک کن بوز نہ ہمسایہ جنگلکس منز چھہ شاہی
محل خانہ تہ باغ بناو تہ آحت سہ کو پریشان۔ دہا چھہ بنان ز تاج الملوک چھہ مائلس
سال کران تہ اتی چھہ بہ راز نوں نیران نہ جملہ تلہ چھہ بہ تاج الملوک یٹھ سہ نہ پادشاہ
اوں کیو تہ امی چھہ بکاو لی ہندہ باغہ منز پوش تہ حاصل کورمت۔ فرخ (بکاو ل) کوتاہ تاب
کر۔ سہ گتہ تاج الملوک ڈہ پشیمتہ تھو سہر شکلہ پیٹھ فریفتہ۔ ہپاری آپہ زن ہمن زنون
شہزاد کن رب مٹھتہ۔ اتھو منز چھہ فرخ، زین الملوکس روہ صحتہ ہمتہ واپس ژلان تہ تہ
پیٹھ چھہ سمن روپری اتھ تاج الملوکس چھٹھ سوزان۔ تاج الملوک چھہ سمن روپری
اتھ پیٹھ ہندہ جواب ردوان تہ سہ میلہ بکاو لہ نش داتان چھہ اتہ چھہ مائلس گراو
کران تہ موخصر امویہ اتھ تاج الملوکس پائس نش داتناوان۔ اتہ پیٹھ کینتران وین
بکاو ل تہ تاج الملوک اکھ اکس پنہو راز باوان تہ پھندس لولس چھہ وٹش لکان
اتھو منز چھہ بکاو لہ ہنز موج جمیلہ خوتون برس و اقف گزہان تہ زین الملوکس
پیٹھ تہ کرٹھتہ چھہ تھس وکرہ نہ نادانس منز تہ او ناوان۔ تہ دہ نوے باڑا یانے فیروز
شاہ تہ جمیلہ خوتون چھہ مشورہ کرٹھتہ پنہ کور قادس منز بندہ تھاوان۔
زین الملوکس چھہ داریاہ پیتھ یوان۔ گراوون تہ دریتھ کن نش پان موکلاو
یوان۔ تہ گراو ناہ بنیتھ شری زوان۔ یہ چھہ اکس جنگلکس منز داتھتہ بکاو لہ ہنز پتر
بیشہ روح افزایہ اکس دیوس نشہ موکلاو تھہ انان تہ داتان چھہ یم دہ نوے شہر
فردوس روح افزایہ ہندس مائلس مظفر شاہس نش۔ مظفر شاہ چھہ پنہ کور و چھہ سہٹھا
شاد گزہان۔ موخصر چھہ تاج الملوک کن راز مونوم کرٹھتہ پنتس باپس فیروز شاہس
آماڈ کران نہ بکاو لہ تہ تاج الملوکس پانہ وائی نیٹھ کرٹھتہ ہومراو و ہنز لولہ منقلہ
ہندہ جوش۔ فیروز شاہ چھہ باے سند مانان تہ چھہ بکاو لہ تہ تاج الملوکس باضابو طرکھا
کرٹھ یوان۔

تاج الملوک تہ بکاو ل چھہ ووز شہر نگارین داتان تہ اتہ چھہ اتھ طلبی

محسن خائن من زسان بسان۔ بکاؤل چھے پڑتھ رات من غائب کڑھتھ یتھ رات من
 دربار من گونہ تہ رقص کرنہ واتان۔ تاج الملوکس چھے پئے لکان تہ اکہ دومہ چھہ
 بکاؤلہ سیتھ یتھ رات من دربار من رقص وچھینہ کرنہ اتان۔ اکتھ رات من چھہ یتھ رات
 شاہ تاج الملوکس طلسمی کھنکھس من رات من اتان تہ بکاؤلہ چھہ سنگھ پ شہر من رات من
 مندر من رات من اتان ورتھ ورتھ سیتھ نصف پانس کئی بناوتھ غذا بس من اتان واریا
 کالا کڑھتھ میلہ تاج الملوکس بکاؤلہ ہند نیب آوسہ چھہ پچھہ پچھہ اور ورتھ پھوان۔
 دومہ شہر من پھیرنا فقورنا کڑھتھ چھہ رات من بکاؤلہ سیتھ رات من پین دل رات من اتان۔
 اکہ دومہ ہانیو و شہر سنگھ دیہ کس راجہ چتراسین کور چترات چھہ تاج الملوکس
 عاشق کڑھان تہ اوس سیتھ کھا تہ کران۔ تاج الملوک چھہ رات من اتان ورتھ رات من
 کڑھتھ بکاؤلہ سیکھنس پچھہ روزان کینہ۔ چترات چھہ رات من اتان تہ اکتھ چھہ
 کوس رات من اتان پ رات من اتان۔ چتراسین چھہ اکتھ مندر من رات من اتان۔
 موم خضر چھہ اکتھ زینہ کھنس اکہ گرو شاستر دوان۔ میلہ پشیر پچھہ اکتھ تیل کڑھ
 آو۔ گو وٹیک وٹیک چھہ رات من اتان پانس کھوان۔ اوس اوس تہ کاتھ اولاد۔ اکتھ تیل
 کھیتھ نور پچھہ تہ دومہ آد اکڑھتھ چھہ اوس پندر کڑ۔ بکاؤل۔ یوان۔ تاج الملوکس
 میلہ و خیر کٹھ چھہ خوش کڑھان تہ پچھہ رات من بکاؤلہ بیٹہ حاکم کڑھتھ چترات چھہ
 شہر نگارین واتان۔ اکہ دومہ چھہ بنان ہم چھہ مشور کڑھتھ فیروز شاہ من تہ مظفر شاہ
 عیال چھہ داد کڑھ کران۔ شہر نگارین ورتھ میلہ یتھ دو ہر سال من واپس نیرن
 چھہ بکاؤل چھہ پنہ پتر پینہ۔ روح افزا پانس ماہ سیتھ رات من اتان تہ
 رات من چھہ اکتھ۔ دومہ فرچھہ ہم ساری قوم جیوا، بکاؤل۔ سیتھ رات من اتان۔
 اکہ دومہ ہانیو و شریقت کڑھتھ رات من اتان بہرام چھہ نگارین ورتھ اکتھ رات من
 پچھہ روح افزا پچھہ تہ نظر کڑھان۔ بہرام کور روح افزا پچھہ شیل وچھہ اوس
 عاشق۔ نہ چھہ نیشہ کڑھتھ تہ نہ نیٹھ۔ پیار کھکھریہ روح افزا کڑ۔ بہرام کتھ
 روزہ تاب تھو پچھہ اوسمن رو پری تہ واتان واتان ورتھ شہر فر دوس۔ روح افزا

نش یام دوت سوتہ کر اُمو سہند کو لوٹن پھلوا۔ اُمو چھے اُمس جانور شکل بناوتھ پانس
 بر وٹھ کنبہ رطمان۔ منظر شاہ تہ حسن آراء (روح افزایہ ہنسز موج) چھے یہ قصبہ بوڑھتھ
 بہرامس نار بڑو کرنگ انتظام کران۔ اُمو ہنسز چھے بکاؤل داوتھ پیوان تہ بہرامس
 چھے نار بڑو کرنگ ہنسز پنجا ن تہ پتہ چھے پنہ پیچنبہ تہ پیترس یحہ کنبہ پیچہ آماد
 کران ز بہرامس تہ روح افزایہ کرنگہ پانہ وانی کھاندر سپدن۔ یہ سپز ہنسز م یارڈ کرنس
 ہنسز کامیاب تہ پیچہ پانٹھ دین پنہ پیتر بیٹہ پڑموزوری۔ اتہ پیچہ روڈ کریم کنبہ پیٹہ
 در اسے پرنہ پنہ جباہ عاش عشقہا کران۔

داستانک اکبر

یہ داستان کہ آیت و امیک اہل کیا چھ، اکتہ تعلق چھ بیون بیون روایت
 اصغر گوئی تو ڈاکٹر عبد القادر سروری چھ امہ خیالگوں یہ قصہ چھ پنہ اصلیت کہ اعتبار
 خالص ہندوستانی مگر ہند داوا چھ ہنس سام ہنس لایت۔ اکتہ قصص منز چھ اکثر چھ
 ایرانی داستان ہند انہا پر ہونہ پکان، تو کردارن ہندو اکثر نادام چھ ایرانی۔ چھ
 صورتس منز اکتہ خالص ہندوستانی وٹن چھ غلط باسان۔ یوت تام واقاتن ہند توین چھ
 بقول گوپی چند نارنگ "اکتہ قصص چھ ہندوستان کس کس مذہبی، عوامی یا قومی واک
 سینو واضح، نہ چھ یہ کہ سنکرت کتاب منز اخذ کرتہ آت۔ اکتہ قصص ہکونہ کلیم
 یا کھو ایرانی داستان تو ورتتہ، تکیار داستان کس اکس حصص منز چھ ہندوستان چن لکھ
 کتھن ہند انگ انگ تو نظر گرہان۔ دراصل چھ واقعہ یہ زیلہ مسلمان ہندو کوکتہ
 یور آیت، اکتہ نو مخلوط تمدن پوکتہ، یکتہ منز زیادہ ایرانی رنگ اوس (تکیار حو کوکتہ
 اوس ایرانی تمدن کس مسلمان ہند) ایرانی تہذیبک یہ اوس ییلہ مقامی تمدن کس
 بچھتس کتہ، اکتہ نوڈ انہا پر ہکتہ یکتہ منز حصص تو داستان ہند ایرانی ریلہ
 واپس سنک دیت۔ دھن تہذیب ہند ہندویشہ پمہ نو کہ کتھ دلیسلہ تو داستان ہکتہ
 پیہ "کل بجائی" ہند قصہ چھ تہذیب دلچپ مثال۔ — واقعہ چھ یہ نہ داستان چھ
 ادیک تام مختلف زبانن منز دایاوتہ آیت۔ تاریخی شہادتن منز جی یاز پچھ چھ گوئیٹیک
 فارسی نو چھ عزت اللہ بنگالوین اللہ منز لیکھت۔ امہ پنہ چھ یکتہ داستان
 مشہور رفعت ناوی کتاب ہندس صورتس منز باز پیمز۔ امی کتاب ہند تریتم ایڈیشن
 چھ مشہور فرحت "در لیکھن آت۔ امیک تلی نو چھ کیمبرج یونیورسٹی منز مذہب
 امیک مصنف یا فرحت چھ شاید فرحت عظیم آبادی اوسمت یس۔ اس عظیم آبادی

خلاصہ لٹوکھٹ تہ امہ پتہ چھہ مفصل تہ پورہ ترجمہ امی مصنفین ۱۸۵۸ء یس مژ لوکن
بروٹھ کن تر ووست یس بیرسہ چھاپ پتہ۔

گل کرایسٹ صحیفن انگریزی ترجمہ ۱۸۴۳ء یس مژ بارنس امی قصبک بیاک
ترجمہ کورٹی، پی مینیولن (T.P. Manual) (آرپی، اینڈ سنن R.P.)
(Enderson) کور ۱۸۵۱ء یس مژ امہ داستانک ترجمہ تہ ڈبلیو، اے، کلاوٹن
(W.A. Clouston) کوری مینیول تہ اینڈرسن کور دہی ترجمہ پینہ ۱۸۶۵ء
of Easter Romances ناوی کتابہ مژ شائیں یوہ ۱۸۵۹ء یس مژ شایں
پینہ۔

گل بکاولی ہند بیاکھ انگریزی ترجمہ چھہ باوا چھو رامن کورمت۔ یہ چھہ سید سیدو
مذہب عشق ترجمہ یوہ نہال چند لاہوری مژ تصنیف چھہ۔ یہ ترجمہ سید ۱۹۰۳ء
مژ لاہور چھاپ۔

داستان "گل بکاولی" چھہ پنجابی زبان مژ شیخ نجم الدین مسکین ناوی شائیں
اچھہ مژ یس سبالکوٹک روزن دول اوس۔

ہندی پانچتر چھہ مذہب عشق ترجمہ بیج سنگھ درماہن کورمت۔ یہ پینہ کتابہ
چھہ "بکاو سن" ناو تھو ووست۔ امیک سید تصنیف چھہ ۱۸۶۲ء۔ دپان نہال چند
لاہوری سید "مذہب عشق" مژ در ناوی مژس قفس جواب دین کہ غرضہ لیو کہ شاہ فقیر
اللہ حیدر درنگی "قصہ رتناولی"۔

گل بکاولی مژ یہ مژ حج پرمو کہتہ اس لوکن تار کہ رائن تہ پھو لوہن
زور رائن مژ نیتدر تہ نیتہ کالان۔ ادے آتہ ارجیہ اعلیٰ تہ تہلق نو نو روایت قائم
کرت۔ تہ واتان واتان وار کہتہ بکاولی مژ کہتہ ویز پرمو تہ یاد تہ پچھہ تہ تہوش
تام نیتہ بکل دنان چھہ، تہ یس پچھہ کالہ اچھہ دا دس پچھہ بلایس اکے علاج اوسن
امہ کس تہ پچھہ تہس کن چھہ گوہ ڈر پچھہ سید احمد سعید دہلوی "فرنگ صفیہ"
مژ اشہ تہ ووست۔ تہ ہند وٹن چھہ ز "امر کشک" چھہ اکھ گوٹن تہ خوفناک جنگل تہ اکتہ

جنگلستان منجھ ورنہ تہ قلعہ، باغ، حوض تہ مکانن منجھ ورنہ تہ موجود۔ مگر دلہن زمین آسہ
 موجود چھنہ اوت تام وخت۔ دیان چھ نہ پرائہ وقتہ اوس درکنہ اکھ راجاراج کران
 ناو اوسس راجہ بھوج، یہ گو پننسس لوکٹس نیچوس تہ کوڈن تہ اٹھو غار آباد علاقس
 کن۔ دیان اوسس راجہ بھوجس اوسو دربارس منجھ بڑی بڑی منجھ تہ پندر تھ۔ رقم سنے
 شہزادس سستہ تہ اٹھ علاقس منجھ بناو کہ قلعہ تہ جلساتی باغ۔ اٹھو وقتس منجھ زاپہ
 راجہ بھوجس اکھ حسین کور ہنایس "نربدال" ناو کور کہ۔ ییلہ نربدال "بڈ گئیہ
 اٹھ گہ لاڈی یاونک مشکھ ووت دور دور تام۔ سون بھدر ناوی اکھ زبردس گہ ساڈی
 گو اوسس شہزاد نادپد عاشق۔ واران واران ووت گو ساڈی قلس نزدیکھ تہ روڈ اٹھو
 سون بھدرن دیت شہزاد بکاو لہ پوش اٹھ شرطس پیچھ اٹھ نہ سو کور نہ کائہ
 سستہ کھاندر۔ اٹھو اندر گئیہ ڈیلانہ اکھ شہزاد اکھ شہزاد پیچھ عاشق تہ دوپن آسہ
 چھ دل دے متو۔ راجہ بھوجن تہ کور اٹھ سستہ درخاس منظور۔ ییلہ ہرانہ گر دوت
 تہ سون بھدر گہ سانس لوگ پتا۔ تس پٹ دل تہ کورن شہزاد بہ دعا بکاو لہ
 وین آب منجھ پیر۔ اسی دھہ پیچھ روڈیہ ڈری یاو وسہ ون تہ "نربدال" ناو سستہ
 مناسبہ آسہ موجود پیو اٹھ ڈری یاوس "نربدال" ناو۔

محمد عبداللہ قریشی صاحبن چھ نکل بکاو لی ہندیس سلسل منجھ اکھ مقالہ
 لیکھت یس لاہور "نقوش" ناو رسالس منجھ جون ۱۹۵۷ء چھاپ سپہ۔ قریشی
 صاحبن ونن چھ نہ قصبہ چھ پوز تہ پور۔ دیان چھ پنترہ وری برونٹھ آو بکاو لی
 ایکسپلورنگ ادب (Bakauli exploring association) قائم کرنہ
 تم کوڑ چھان مین تہ اوسس واڈی اٹھ منجھس پیچھ نہ پیچھ محض اکھ فرض افشا۔
 بکاو لی ہند قلعہ چھ اوسست ہونٹک آباد تہ امرکتک علاقس منجھ۔ یہ علاقہ چھ
 وڈی کین میلہ واد منجھ منجھ امت۔ بکاو لی ہند تلاو، مسدر تہ فوار چھ سمہ سوتر
 گڑھتہ ورنہ تہ موجود۔ اٹھ علاقس منجھ چھ اکھ پارہ پارہ وڑھ منجھ دور موجود۔
 یٹھ "لکھا پتر پارہ" ہند محل ونان چھ۔ شاید چھ تہ دلبر بیسواہ ہند محل خانہ اوسست

یئبہ تہہ نزدیس گئد ان شہزادون باہمی تار پش آس :

محمد دین فوق چھ پنہنس اخبار "کشمیری" یس (یس لاسور نیران اوسس)
 منز ۹۱ یس منز بیکھان ز امر کنٹک چھ پیند من گئد تپرتھ تہ زبدا درو یادو چھ
 اتی نیران - برو نہہ کن پکرتھ چھ سون تہ زبدا درو یاون ہنز وادی یختہ اندو پکرتھ
 اکھ گون جنگل چھ . تہ اکھ چھ وینہ تہ بکاولی ہنز بارغ وٹان . اکھ جنگلس منز چھ لیدر
 رنگ پوش وینہ تہ پھولان - دیان چھ ز یمن پوشن گئد عارق چھ اچھ دادو باپتھ آب
 حیات - ریتہ چھ روایتھ ز بکاولی گئد اصلی گل چھنہ وود ز آتہ موجود تہ یہ لیو در
 پوش چھ واریا ہنس کانس بکاولی نکھ رودست - یئبہ موجب اکھ منز کینہنتہ کینہنتہ
 خاصیت ضرور موجود چھ . محمد دین فوق صاحبس بیانس چھ تہ وقتکو دیوان دربار
 پٹو بار حکیم رحمان علی وکیلن "تحفہ خان بہادر" ناؤ وکتاہہ منز تصدیق کورست - ریتہ
 پٹو چھ بکاولی متیق بیون بیون روایتھ - ریتہ پیر چھا کینہ اپر مگر پیشہ من چھ ریتہ
 گڑھان ز اصل قصہ چھ ہندت اتی تہ پیتہ چھ دمن تہ من چھنہ وارتن اکھ فارہا
 نولہ خط دیتست . بنان چھ ز کینترھا آسہ پوز تہ .

نعمہ صائبہ گل بکاؤلی ہند

لے خانس بہ عبید شمس سہر مقابله

گل بکاؤلی ہند قصہ کا شراؤنس مرچہ نعمہ صائبہ بروٹھ لے خان اسلام
آباد تہ تحصیل پٹواہہ کہ درمہ پچ گاچو حکیم عبید شمس صائبہ تہ قلم تلمت بہ من دوم نو
بزرگن ہند کہتا ہو چھٹے چھاپ سپد پتر۔ حکیم عبید شمس کو کتاب چھٹے لے خان نہ گل
بکاؤلی بروٹھ نور محمد دین محمدی پریس لاہور چھاپ کر ہتر۔ اکھ مرچہ گل ۱۹۱۶ شار۔
ہمن مرچہ مشنوی ہند پتر ۱۰۳ اشار تہ ترستے غزلہ عبید شمس نیچو محمد شمس لکھو متو
چھ تہ چھ پٹھو چھٹے محمد شمس پتر یہ کتاب آند واتاؤ ہتر۔ لے خان گل بکاؤلی چھٹے
گل ۲۵۳۳ شار امیہ بجایہ چھٹے نعمہ صائبہ قصص واریاہ زیچھر دتھ تہ داستان —
نور محمد لکھن مرچہ آند واتاؤ ہتر۔ ریمو علاو چھ علی شاہ ہرل تہ اسد پرن
تہ گل بکاؤلی ہند قصہ نظم و ست۔ علی شاہن چھ قصہ باغ اربط مشنوی اندر تورست
یئد زن اسد پرن اٹھن ورنن اک اک لکھ ناو کر کھٹہ امیہ قصہ کو کینہہ واقعہ صرف
۱۶ ہمن شارن مرچہ آؤ ہتر چھ۔ علی شاہن مشنوی اٹھن مرچہ ہنہ موکھ چھٹہ
پٹھو ہمن ترہن مشنوی سہر موازہ کر نہ یوان۔ صرف چھ علی محمد شمس ہند علی شاہ
ہنہ زندگی تہ ادبی کامین متبق اکس مضمون مرچہ سہر گل بکاؤلی مشنوی ہند
سب تالیف درج کران۔ امیک تذکرہ سپد بروٹھ کھن۔

بحر: نعمہ صائبہ چھٹے گل بکاؤلی متقارب شمن مقصود یا مخدوف بحر مرچہ
پچ ہتر۔ یتیمکو ارکان فعلون فعلون فعلون یا فعلون چھ۔ تہ لے خان چھٹے
بحر مرچہ سدس مخدوف یا مقصود ورتاؤ ہتر۔ ارکان چھس مفا علین مفا علین

فعولن یا مفاعیل۔

عجل شیتس چھے مشنوی لیکھان لیکھان بحر و تاونس منزہ خاھی زس
چھے اڈی قصبہ بحر ہرج مسدس محذوف یا متصورس (مفاعیلن مفاعیلن فعولن
یا مفاعیل) منز لیکھان تہ اڈی قصبہ چھن متقارب مٹمن مقصور یا محذوف بحر
منز تادی سہو۔ امیک وجہ چھے یہ باسان زس چھنہ اکس نشستہ منز لیکھ منہ قصبہ
بحر دویمہ نشستہ وز زہ تس آسمن آسان۔ تہی چھس کنی بحر و تاونس منز فرق روزہ
صفہ ۴۱ ہس پیچھے چھے لیکھان ے

کران روٹ تہ پھران ہننی تھے دادی کران روٹ چھے اڈہن غم تہ اڈہن شادی
بنکاول اس پتھے پٹھن ودائی کنین چاکھ اسو گزہان جگرس ترانی
ہتو دلدار دشار پیوم دورہر پتم زو جان پادن بو وندے سر
ہمن شازن چھے مفاعیلن مفاعیلن فعولن یا مفاعیل ارکان۔ تہ امہ پتہ
چھے پم شار ے

وڈل لائی زورن افرم لے لے پتتم یار در دیہا کہے ہے بھ جاے
مے رو عاتش آرام کتہ بیو پٹھم کووے کیا ملالہ تہ کپ رو پٹھم
ایکو ارکان چھے فعولن فعولن فعل یا فعول تہ بحر چھس بحر
مقارب مٹمن مقصور یا محذوف۔ پتھے پٹھو چھے اٹھ بحر منز صفہ ۴۵ تہ واد
ہس پیچھے لیکھان ے

چھکھ لال جوہر تمن جا بحباہ گدا تہ پتیم گے تیکو پادشاہ

.....

مے تراوٹھ زہ چھہ کور اے بیوا شیا چون یارس کون یٹھ جفا
زٹے بند راز شاہ میا بہ کسوتہ تہ عزیز مے تراوٹھ زہ چھہ کونہ روٹے تمز
قربان شاہ شیز کور کزار پری ہنہ تاج الملوک بکاولہ نش و اتنا ویک سوٹے
قصبہ چھے زوہ پتہ شازن منز اٹھ اٹھ بحر منز در تاونہ آست۔ ییلہ زن مشنوی
سہ پچھہ چھہ نغمہ صا ہس صرف شین شازن منز کوست۔ وچھہ زورم کند صفہ ۵۱۹ دویم نظر۔

ہندہ بیشتر حصہ چھ بھر ہرج مسدس محذوف یا مقصودس منز تارنہ آمت علی شاہ
ہر کون تر چھے گل بکاوی باہتہ ناوس منز لہ خانہ پاٹھو بحر ہرج مسدس محذوف یا
مقصودس ورتاؤدیش۔ مال چھے ۷

بہ شرقستان شہرا اوس دلجو بسان تہ پادشا اوس خورش خو
خود این بو رنگارنگ شاد کورمت بہ فضل خود سہمٹا آباد کورمت
ترنوی مشنوی پر پڑھتہ چھ اکتہ پنجس دان زلسہ فاش، نعمہ صابن تر عہلو
شیخن چھ "مذہب عشق" نظر تل رٹھتہ پر قصبہ کاشروست۔ شیخ عزت اللہ بنگالو
سند فارسی "مذہب عشق" تر چھ زیر نظر رٹھتہ آمت تہ امینک نہال چند لاہور سسند
کورمت اردو ترجمہ تر چھ یکن ترنوی ہند قصک اگر بنان۔

سبب تصنیف۔ لہ خان چھ کتاب ہندس سبب تالپش منز پنہ
مشنوی ہند اگر "گلستان بقا" زانہ پنہ مشنوی تہ کے ترجمہ ہاؤکتہ دوان مگر مظفر
عازم چھ جنوری ۱۹۷۱ء یکس تعمیر رسالہ منز "گل ریز اور گل بکاوی" تقابلی مطالعہ
مقاس منز دوان ز عبارتہ نظر تل رٹھتہ چھ لہ خانہ مشنوی دراصل "مذہب عشق"
ترجمہ۔ لہ خان چھ لیکھان ۷

بہ عشرت خانہ دل شوق یس پو بہ گردن نالو عشق طوق تس گو
وچھم اردو کتا با پر حسابا عجب روشن ما با اتخا!
چوستان تہ گلستان بقا نام زمستان خزان شرمندہ ناکام
مے گویش شوق زین گفتار خہو بہ کشمیری زبان زیبا کرن بو
بہ نادانستگی خامی خیالات ز بے علمی و پنہ مے ہستو کمالات
کورم آغاز بیتہ بر نام باری بلا شکھ مے چھ کامان غم تر خاری

عہلو شیخ چھ پنہ مشنوی ہند وجہ تصنیف درج کران کران دوان ۷
کتا با اکتہ مے وچھم لفظ ہندی مے تہ کین مانین منز گتہ مے ہندی
سہ کو نام صاحبین ورتاؤدیش بہ چربی چھ لٹو کھت تہ مے کڈ از علم عربی

سہٹا عشق تیر کو کورم سے تاثیر
توے ہیوت مے وُن مانے بہ کثیر
گرین نال لاکڑیجے سُم چھکھ درانی
وُچھتھتی خر پڈار دُارتھ گڑھائی
بِمال آن گوشت چھس تیوت نادان
بہ بازار عشق چھس زوہ لاران
چھ شادک شور زن سایہ آدم
بہ پاس سالکان سے کاستم غم
رُفقا چھم قریبا اہل سنت
تئی یارن مے یچھ کن باؤم دھتھ

عبدالشیخ یو دوسے کتبہ خاص کتاب ہند تذکرہ چھنہ کران۔ یہ سہ کتاب تھو
ہندی (اردو) پاٹھو نظریں رنگ تذکرہ کورمٹ چھ۔ تھتھ تھتھ یہ وُن نہ تہ کتاب
ہند کو بناون والو چھتھ یہ اصلی عربی پیچھ تہ ہند خاں یوتا تھتھ عبدالشیخ نہ مشنوی ہند
توٹ چھتھ یہ چھتھ برابر مذہب عشق کا شراونہ آہو۔ بیکیار اچھ منز چھ ساری واقعہ تھ
ترتیب دہرج کرنہ آہو۔

نعمہ صائب چھ وضاحت سان لیکھان ذشیخ عزت اللہ بنگا لوشیز فارسی کتاب
کر لاہور کو (نہال چند لاہوری) کو تام صاحبین ہندی (اردو) پاٹھو نشر منز ترجمہ
مے ترجمہ وُچھ مے نہ ذشیخ عزت اللہ بنگا لوشیز فارسی تخلیق۔ نعمہ صائب چھ کتاب
ہند سبب تصنیف چھ پاٹھو لیکھان ہ

چھ راوی نہ بنگال ذوالاحشام
لقب شیخ تھ عزت اللہ بنام
چھ تھو فارسی پاٹھو کورمٹ بیان
مفصل یہ قصہ بہ شیریں زبان
نہ لاہور اکو صاحبین تھتھ نشر
بہ ہندی چھ کورمٹ زبان مختصر
و لے فارسیک مے وُچھنہ نقل
کریم ہندیس نظمن اندر شہکل

اچھو سیتی چھ آغاز داستان کران و نان ہ
چھ راوی لیکھان شہر پُرس اندر
بہ عدل و شجاعت سچاوتھ تمام
نہ عدلش رعایا تیکو شاد آہو
تھیں ناو مشہور زین الملوک

حوکو تھتھ کران اوس شاہ بہ فر
مہ مشہور آفاق بونیک نام
بہر گوئے آباد و آزاد آہو
بہ شاہن عالم تھیں بوسلوک

عطا اُسی از ایزد داد گر
 به علم و ہنر با خبر دار اُسی
 تہمس پنجہیں زاو فرزند خاص
 فروں تار کے مار کس پوئے گاہ
 و چھتہ در بغل دست نقاش چین

تہمس زور فرزند والا گھر
 دیرو جوان مرد ہمشیار اُسی
 بہ نعم و عطایات رب الاناس
 بہ حسن و وطلعت چو تابندہ ماہ
 سہ حسن و شہابی تہسند نازنین
 بروئچہ کن چھہ دنان سہ

و چھکھ طالع شاہزاد چھہ کتیاہ
 یکایک و چھاں رو دوسو تم اوستاد
 سراسر پھر کھتہ پھر کھ سوئے کتاب
 ہم اندر جہاں شہر یاری تہمس
 رتہو اضطرابیں اندر و چھہ تہسہ پور
 بہ شہی ز ماہ تا بھائی چھہ گروں
 بنے جن و انسانے شہر یار
 اُسی نشہ تم ہر د شوہن غمہ لام
 متقابلہ آسپس نہ کاٹہ تا جود
 بہ ملک پُرتاں پُر آواز چھہ
 ویکن چھہ کوٹ بے شہہ نامدار
 تہمیک رنج و آزار وارا شہہ
 تہمس کن پیچھے تہ دلیس ہوش جیس
 بہ یکدم گڑھن چشمہ شاہس سفید
 عبد شیخن چھہ آغاز داستان بیان کران
 نعرہ صائبہ کھتہ تہ اختصار س گم
 ہیشتر مشرق و اقہ چھہ میوہ مگر عبد شیخ چھہ
 زمین الملوکس صرف نہ نیچو ہادان تہ
 تمن پتہ چھہ تاج الملوک نہوان حالانکہ اُتہ
 داستانہ مرقچہ پڑھتہ التہہ زیستہ

نخوماں اُتہ حاضری بار گاہ
 ترازوئے انجم کڑکھ استاد
 و چھکھ علم تنجیم اندر حساب
 و چھکھ طالع تاجہ داری تہمس
 کوڑکھ ناو تاج الملوک تہس بہ غور
 کوڑکھ عرض شاہ تہ شہزاد پون
 چھہ دولتہ نقیبہ اُسی بے شمار
 دیران دیرینہ رستم تہ سام
 میسر تہس آبہ تہتہ سیم وزر
 تہ در باغ عالم گل تانہ چھہ
 اگرچہ تہ رت اوس در ہر مزار
 پہنے اکھ قباحتہ بہ طالع چھہ تہس
 بہ عینی نظریام شاہن شہس
 نہ بینا گڑھے یاد شاہ ناوہ میہ
 عبد شیخن چھہ آغاز داستان بیان کران
 نعرہ صائبہ کھتہ تہ اختصار س گم
 ہیشتر مشرق و اقہ چھہ میوہ مگر عبد شیخ چھہ
 زمین الملوکس صرف نہ نیچو ہادان تہ
 تمن پتہ چھہ تاج الملوک نہوان حالانکہ اُتہ
 داستانہ مرقچہ پڑھتہ التہہ زیستہ

ثور و نیچو پوتہ تاج الملوک زبون ظاہر کورمت۔ عیسیٰ شیخ چھ آغاز رہیچہ
پاٹھو کران سے

پہلے پاٹھن کران ر اوس کت باہ
تمام پادشاہ تہمس اوس باج دیوان
سخاوتہ سے کرانی اوس دودہ راتھ
بروتھ کن پکیتھ چھ ونان سے

خمد دین اوس تس دتو ہتو پ فرزند
پھولہ دی تم گولاب زن تو بہار س
کران اوس عاش عشرتھ می بہمد
دودہ یہ اکہ پادشاہ اوس در عدالت
سیٹھا خوش تہ دودہ رم سے اوس پانہ
دوپن شاہس در ا درو دے زدر دان
مبارکھ چھ دیتے فرزند تہ سے ذاتن
قبر سوعے پادشاہن بوڑیا مٹھ

پہلے پاٹھو چھ نعمہ صابن س تہ عیسیٰ شیخ نس بیانس مژ پٹھے فرق
پوان ز عیسیٰ شیخ چھ تاج الملوک زینہ بروتھ تھو سٹھ صرف پ بائے گنڈران
ییلہ زن نعمہ صاب بیین مشوی لیکن والین ہندی پاٹھو ثور بائے چھ گنڈران
لے خان چھ دامتاک آغاز پکو شاروسیتو کورمت سے

ہرینگونہ کران ر اوس دیوایتھ
ہر دیا اوس شاہ شہسوارا
ہرین خوبی تہمس زین الملک نام
ہر این اقبال از داد دودہ
ہر علم و عقل یتر زہرکھ تہ دانا
ونان از عشق دیرینہ حکایتھ
ہر شرقستان معظم تاجدارا
منور اوس تھو سٹھ جاہ و اکرام
ہر ہرمنہ اوس تھو سے ثور فرزند
جوانمردی اندر بلکل توانا

اُتھو اندر دیت سپہ ذاتن بیا کہ فرزند
سپہا زیبا بدن خوابان آفاق
گواہت خیر رشید تمو سپہ اوس شتاق
برو تھک کن چھ خان صاب فوہ رماوان ۵

تھوون شہزاد سپہ تاج الملک نام
آرن دانا منجم یثر خرد مند
تاج الملک سپہا تار پف کر نہ پتہ چھ منجم پادشاہس و نان ۵
بہ عظمیٰ آسہ چون جمشید و دارا
قباحتہ چھس مگر تا چند سالہ
وٹے پیچھے اے پادشاہ با کمالات
لے خان چھنے پیتن تاج الملکس مائس پیچھے مضر آسنس و منا حمتہ
کران، میلہ زن نعمہ صاب اتھ کچھ چھ و اس کڈتھ و نان زیو دوسے تاج الملکس
پیچھے پنس مائس زمین الملک کن نظر پیتہ ۵ (مول) گڑھ اوں۔
بکا ولہ ہندس باغس منز تاج الملک کن واقعہ چھ عیسیٰ شیخ پیچھے پاٹھ بیان

کران ۵

میان شب سہ پو در باغ و اترتھ
و چھن باغا عجائب کیا زبر اوس
میان باغ دیو ٹھن کتبہ ا جان
بیسے تمکو و چھنے رنگا رنگ گل و ناگ
و چھن در حوض کھوسا کیا جلا کار
سہ کھوسا پوش تمکو مل دون اتھن پیچھے
فکر کر شہزادن چھنے ر بلکل
سہ کھوس تھہ ناگ سپہ منز تراؤ پتھ او
نتت و اترتھ پیس فکر چھ ہمسوس
و چھن و پڈروان تمکو رقم اُسو شوکھتھ
دوان وڈی زیرو بالا ہر طرف اوس
جلا کار از زمرود اوسس شو بان
ہیٹرن تھہ ناگ سپہ پیچھے نامدھہ داگ
سہ گل تھہ منز و چھن تھہ را چھ شہمار
پکا نی کو سہ سپہ پیچھے تجن و وہ پٹ
یہ کھوس در کار کینترھا چھنے بلکل
سہ تمکو نمو تر لھتھ تھہ سپہ اندر زاو
چھنے مردی یہ پوش نیں یا نیسے کھوس

و چھن نے بو پڑی روزم سے ارمان
نہ سے کم کر دی مردن ہنر سے کان
محل خانہ اندر اڑتھ کیا سپہنہزاد سچھے
شیخ صائب پیچھے پاٹھو دو ٹکھنے کران سے
دو پئے شہزاد نے وہ فی بو کرے کیا
گڑھن نزد بلا پائے روا چھا
بزوٹھ کن داتھ چھ ومان سے

نین انگشت مری تس زور از دست
تھوٹن ماو عن پینو مخفی حقون تس
زور لے سے زور زور سے ہر مژدراو
تہس حالہ دیو نے نش ہنر دراو
یوہے واقہ چھ لسیہ خان بڑ جان پاٹھو تہ
شاہیرانہ اسلو بہ سان پمن شازن مژ
پیش کران سے

قدم آہستہ تر وون در گلستان
گلن ہند اوس بے شکھ سے پرستان
زمن از سر چہ آپس چار دیوار
ملکین بہتر بہ گلہا سے طر حدار
جرکھ دیوار سے لعل بیانی
و چھتھ جوہر روشن دل برمانی
چمن پوشو ہر تھ امت چھ در جوش
کن گوشن بہتھ ہوشس کران بوش

باغکو تار پف کران کران چھ لسیہ خان پور پاٹھو امہ باغ چہ خوبصورتی
ہنر عکاسی کران تہ حوض مژدرا پشکو تار پف چھ پیچھے پاٹھو کران سے

میان صحن حوض آب کوثر
بر نقاشی کر تھ ہر سو مدور
در آن چشمہ گل خوبی نمایاں
منور از ظہور او گلستان

...

و چھتھ تاج الملوک گل شاد سپن
چو بلبل از قفس آزاد سپن
گڑتھ جامہ دوٹھ از چشمہ گل
بشوق دل دوان در بر روشن گل
اوٹن گل تہ کرین در دل تہس جاہ
ز آب چشمہ بیرون کرین تمحو پاہ

...

اذاں پس راو اندر تھ مکانس
و چھن نہ جو تہ کے مژدرا نیس
امہ پیچھے لسیہ خان و من شازن مژدرا
ہند حیکو تار پف کران - پوزن عیڑ

یا تو کرختہ چھنے ہوئی کت نہ چھس اختصارس کا م ہمیشہ مر۔

نعمہ صائب چھ تاج الملوکین بکا ولہ ہندس باغس منز و اتک نظر
سیٹھا وضاحتہ سان تہ مبالغہ آمیز تارپف کرختہ پیش کران۔ ییکہ شہزادہ اس
دو چھ باغس منز داتاوان شہزادہ چھ اتر و چھان سے

و نہتہ ہی قدم تر دو شاہن دراز
ہمیشہ تن بارغ چھاوین بہ عیش و بہ ناز
یوان شاہزادہ اس چھ اندر نظر
برونہ کن چھ نعمہ صائب و نان سے

جو اہر کلین موکھتہ کے اس پن
اویران درختان ز د چھ گرون
ز تو دہن شازن منز چھ پختہ پانٹھ نعمہ صائب بانگو تارپف کرین بہتہ
شہزادہ اس حونس نکھ و اتناوان یختہ منز پوش چھ۔ نعمہ صائب چھ فہر ماوان سے
عجب تر و چھن اہس اندر گلاہ
و چھان در تحیر سپن بلکلاہ
دو پن چھنے در عمر و چھت پر پوش
مے اتر پوشہ نے نیو دنگ حال ہوش
ز فرختہ دے تمکو پورن یا مجیب
چھ بے شک یو ہے آں گل نامور
چھ یس در جہاں مشہر بحر و بر

پوش کو تارپف کران کران چھ برونہ کن یکختہ شہزادہ و نان سے

اُمی پوشہ نے بو کو رفس در پردہ
تلم کوٹ تکلیف رنج و سفر

... ..

بہ حونس اندرون گو سے مردانہ وار
اون گل تر دہتہ کھوت چو گل برکن

امی پتہ چھ پوش کو تارپف موکلا وختہ ز تو دہن شازن منز مکا نکو تہ بکا ولہ ہند
پنگا کو تارپف کران۔ آخر چھ اتہن نعمہ صائب قصس ز پچھر دختہ گو تاج الملوکین
غزلہ منز بکا ولہ ہند کو تارپف کران تہ پوتس یختہ نتیجس پیچھ و اتناوان ز سے
کد اہس اتھ منز و رنج۔ نعمہ صائب چھ بکھان سے

کرختہ مصلحتہ بدل خود مشرقین
گد پن تس ز انگشت انگشتین

مبہل پینو وارج لارجن تمبس ز فرقت و انس ناز لارجن تمبس
 دوپن بس نشانی پتے عاشقن ز عذرا و دارع ہیئت کرن و مقن
 انور چہ یہ واقعہ یانے باخس منز آرنہ پیچھے توہ نیرنس تام کل دستن
 شارن منز و صاحبہ کران۔

ترنوں صاحب چہ واقعہ پہل سیوہ بیان کران۔ صرف چہ عیسیٰ شیخ بیاض
 منز یہ دہلی زبہ کوٹنجوسی کران۔ تہ برعکس چہ نعمہ صاب پڑھ کاٹھہ واقعہ شایرہ
 رنگارنگی سیتو جرنج کوٹش کران یتیم سیتو قصہ زیچھر چہ لبان۔

عیسیٰ شیخ یو دوسے لہ خاش تہ نعمہ صابس بروٹھ چہ مشنوی لیکھا
 اما پوز تمکو شیز مشنوی منز چھنہ فارسی زبانہ شیز تہ غلبہ گی پتر زن لہ خان
 تہ نعمہ صابنہ مشنوی تہ منز دریتھ یوان چہ۔ نعمہ صابنہ ۱۹۲۷ء پتہ مشنوی کل کرنہ
 باو جو چہ تمکو شیز زبان فارسی آمیز۔ پتہ پاٹھو چہ نان ز تمبس چہ فارسیس
 پیچھے جان عو بور اوسمت۔

علی شاہ ہرل چہ داستا تک آغاز پتہ شاد سیتو کران۔

بہ شرفستان شہرا اوس راجو
 خہ داین بد رنگارنگ شاد کو رمت
 سیٹھا عادل تہ ریتھ پوردا اوس
 دیانی اوس تس زین الملک ناو
 دودا اکھ گو بہ فضل حق تعالا
 سپن اکھ شاہزادہ پاڈ نیکو
 شہنشاہ گو نہایت خرمش تہ بوڑھ
 ییلے شہزادیے فرخندہ فرزاو
 ارنک منجم ریتھ ساری بہ یکبار

بسان تہ پادشا اوس خرمش خو
 بہ فضل خہ دسیٹھا آباد کو رمت
 سنا میرا اہ ایسان گسٹرا اوس
 سیٹھا خرمشرو بہد فرخندہ خرپاو
 میان محلہ خان زاو شاہ والا
 سیٹھا خرمش شکل خرمش روپوسن بو

 تمبس تاج الملوک تھوونس ناو
 وچھو توہ طالع ایس فرخ آثار

علی شاہ چھنہ باقی مشنوی لیکھن دالین ہندو پاٹھ پتہ تذکرہ کران

ہندو بیشتر حصہ چھ بھر ہرج مسدس محذوف یا مقصودس مژ تارہ آمت۔ علی شاہ
ہر نوں تہ چھے گل بکاولی بائے ناوس مژ لہ خانہ پاٹھو بھر ہرج مسدس محذوف یا
مقصود ورتاؤ مژ۔ مال چھہ ۵

بہ شرقستان شہر اوس دلجو بسان تہ پادشا اوس خورش خوش
خود داین بو رنگارنگ شاد کورمت بہ فضل خود سہمٹا آباد کورمت
تر نوں مشنوی پہ پڑتھ چھ اٹھ پنجس داتان ز لہ خان، نعمہ صائین تہ عیو
شیخن چھ "مذہب عشق" نظر تل رٹھتہ پہ قہہ کا مشرومت۔ شیخ عزت اللہ بنگا
سند فارسی "مذہب عشق" تہ چھہ زیر نظر رٹھتہ آمت تہ امیک نہال چند لاہور سہ
کورمت اردو ترجمہ تہ چھہ یمن تر نوں ہندو قصبہ اگر بنان۔

سبب تصنیف۔ لہ خان چھہ کتاب ہندس سبب تا لپس مژ پنہ
مشنوی ہند اگر "گلستان بقا" ذرا تھ پنہ مشنوی تہ کے ترجمہ ہاؤ تھ دوان بکر مظفر
عازم چھہ جنوری ۱۹۷۹ء پکس تعمیر رسالہ مژ۔ "گل ریز اور گل بکاولی" تقابلی مطالعہ
مقائس مژ دوان ز عبارتہ نظر تل رٹھتہ چھ لہ خانہ مشنوی دراصل "مذہب عشق"
ترجمہ۔ لہ خان چھہ لیکھان ۵

بہ عشرت خانہ دل شوق یس پو بہ مگردن نال عشق طوق تس گو
وچھم اردو کتابا پڑ حسابا عجب روشن مابا اتخا
چوستان تھ گلستان بقا نام زمستان خزان شرمندہ ناکام
مے گویش شوق زین گفتار خہو بہ کشمیری زبان زیبا کرن بو
بہ نادانستگی خامی خیالات زبے علمی و پنہ مے ہستو کمالات
کوڑم آغاز بیتہ بز نام باری بلا شکھ مے چھہ کاسان غم تہ خاری

عیو شیخ چھہ پنہ مشنوی ہند وجہ تصنیف درج کران کران و نان ۵
کتابا اکھ مے ڈچھم لفظ ہندی مے تمہ کین مائین مژ گئیہ مہ ہندی
سہ کو نام صاحبین وڈ مژ بہ بربنی چھہ لکھمت تو مے کڈ اند علم عربی

سہٹا عشق تم کو کورم سے تاشیر
 توے ہیوت مے وُن مانے بہ کثیر
 کرین نال لاکھ تھے سُم چھکھ درانی
 وُچھتھتی خر پڈر دابر تھ گڑھانی
 مثال آن کوئت چھس تیوت نادان
 بہ بازار عشق چھس زور لاران
 چھ شارک شور رتن سایہ آدم
 بہ پاس سالکان سے کاستم غم
 رُفقا چھم قریبا اہل سنت
 تئی یارن مے یچھ کن ماوُم وُتھ
 عیو شیخ یو دوسے کنبہ خاص کتاب ہند تذکرہ چھنہ کران۔ یہ سہ کتاب تم کو
 ہندی (اردو) پٹھو نظر تری رتنک تذکرہ کورمت چھ۔ تھتھ متعلق یہ وُن نہ تہہ کتاب
 ہندو بناون والو چھتھ یہ اصلی عربی پیچھ تہہ ہندو خاں یو تہہ عیو شیخ نہ مشنوی ہند
 توئن چھتھ یہ چھتھ برابر مذہب عشق کا مشراوہ آمرو۔ بیکیا ز اچھ منز چھ ساری واقعہ تھی
 ترتیبہ درج کرنہ آہو۔

نعمہ صاب چھ وُصاحبہ سان لیکھان ز شیخ عزت اللہ بنگا لوشن فارسی کتاب
 کر لاہور کو (نہال چند لاہوری) کو تام صاحبین ہندی (اردو) پٹھو نشر منز ترجمہ
 مے ترجمہ وُچھ مے نہ ز شیخ عزت اللہ بنگا لوشن فارسی تخلیق۔ نعمہ صاب چھ کتاب
 ہند سبب تصنیف پیچھ پٹھو لیکھان۔

چھ راوی ز بنگال ذوالاقتسام
 لقب شیخ تس عزت اللہ بنام
 چھ تم کو فارسی پٹھو کورمت بیان
 مفصل یہ قصہ بہ شیریں زبان
 ز لاہور اکو صاحبین تھتھ نشر
 بہ ہندی چھ کورمت زبان مختصر
 وے فارسیک مے وُچھنہ نقل
 کریم ہندیس نظمن اندر شہل
 اچھو سستی چھ آغاز دبستان کران وُنان
 چھ راوی لیکھان شہر پربس اندر
 بہ عدل و شجاع تھتھ سخاوت تھ تمام
 ز عدلش رعایا تیکو شاد اُسو
 تہیں ناو مشہور دین الملوک
 ہو کو تھتھ کران اوس شاہ بہ فر
 مشہور آفاق بونیک نام
 بہر گوئی آباد و آزاد اُسو
 بہ شاہان عالم تہیں بوسلوک

عطا آسو از ایزد داد گر
به علم و ہنر با خبر دار آسو
تمس پنجیس ز او فرزند خاص
فروں تار کے مار کس پیوستہ گاہ
و چھتہ در بغل دست نقاش چین

تمس نور فرزند والا گھر
دیرو جوان مرد ہمشیار آسو
به محن و عطایات رب الاناس
به حسن و و طلعت چہ تابندہ ماہ
سہ حسن و شمایل تسند نازنین
بزوئمتہ کن چہ و نان سہ

و چھکھ طالع شاہزاد چھ کینہ
یکایک و چھاں رو دمی تم اوستاد
سراسر پھر کہ تہ پھر کہ سوہے کتاب
ہم اندر جہاں شہر یاری تمس
رتمو اضطرابس اندر و چھ ترور پور
به شامی ز ماہ تا بمائی چھ گردن
بنے جن و انسانے شہر یار
اوس نشہ تم ہر د شوائن غمہ لام
مقابلہ آسوس نہ کاٹہ تا جود
به ملک پرستان پر آواز چھ
ولیکن چھ گوہ بر شہے نامدار
تمیک رنج و آزاد وادہ شہس
تمس کن پیٹے تہ ڈلس ہوش میں
به یکدم گڑھن چشمہ شاہس سفید
عبید شیخ چھ آغاز داستان بیان کران نعم صابنہ کھچہ اختصار س گام
ہیشتر مژدہ واقہ چھ میوہ مگر عبید شیخ چھ زمین المو کس صرت ز پیچو ہادان تہ
تمن پتہ چھ تاج الملوک ز ہوان حالانکہ اکتہ دانت سر و شرجیہ پرتکھ النسبہ زمیسلہ

نخو ماں اکتہ حاضرے بار گاہ
ترازوے اکتہ کتہ کہ استاد
و چھکھ علم تنجیم اندر حساب
و چھکھ طالع تاجدار آری تمس
کوڑ کہ ناو تاج الملک تس به غور
کوڑ کہ عرض شامیہ شہزاد چون
چھ دولتہ نصیبہ اوس بے شمار
دیران دیرینہ رستم تہ سام
میسر تمس آبہ تینتہ سیم وزر
یہ در بارغ عالم گل تانی چھ
اگر چہ یہ رت اوس در ہر مزار
پہے اکہ قباحتہ به طالع چھ تس
به عینی نظریام شامین شہس
زمینا گڑھے بادشاہ ناوہ میہ

عبید شیخ چھ آغاز داستان بیان کران نعم صابنہ کھچہ اختصار س گام
ہیشتر مژدہ واقہ چھ میوہ مگر عبید شیخ چھ زمین المو کس صرت ز پیچو ہادان تہ
تمن پتہ چھ تاج الملوک ز ہوان حالانکہ اکتہ دانت سر و شرجیہ پرتکھ النسبہ زمیسلہ

ثور و پیچو پیتہ تاج الملوک زبون ظاہر کورمت۔ عبید شیخ چھ آغاز ریتھ
پاٹھو کران سے

ریتھ پاٹھن کران ر اوی کت باہ
تمام پادشاہ تیس اوسو باج دیوان
سخاوتھ سے کرائی اوس دودھ راتھ
بڑوتھ کن پکیتھ چھ ونان سے

خود دین اوسو تس دتو پتو پ فرزند
پھو لو دتو تم گلاب زن نو بہار
کران اوسو عاش عشرتھ می بہم دم
دودھ کہ اکہ پادشاہ اوس در عدالت
سیٹھا خدش تہ نودھ م سے اوس پانہ
دو پین شاہس در اودو سے زرد دان
مبارکھ چھ دیتے فرزند سے ذات
خبر سے پادشاہن بوڑیا سٹھ

ریتھ پاٹھو چھ نودھ صابن سے عبید شیخ نس بیانس منز پیر سے فرق
پوان ز عبید شیخ چھ تاج الملوک زبون بڑوتھ تم سندی صرف پائے گنڈران
ییل زن نودھ صاب بین مشوی لیکھن والین ہندی پاٹھو زور ہائے چھ گنڈران
لے خان چھ دامتاک آغاز پکو شارو سیتو کورمت سے

بدین گونہ کران ر اوی ر لایکھتھ
ہ دتو یا اوس شاہ شہسوار
بریں خوبی تیس زین الملک نام
ہ این اقبال از داد خداوند
ہ علم و عقل یثر زہر کھ تہ دانا
ونان از عشق دیرینہ حکایتھ
ہ شرقستان معظم تاجدار
منور اوسو تم سندی جاہ و اکرام
ہونہر مند اوسو تم سندی زور فرزند
جوانردی اندر بلکل توانا

اُکھو اندر دیت سپہ ذاتن بیا کھ فرزند
سپہا زیبا بدن خوبان آفاق
قمر سورتھ مشک مویا ارجمند
گوشت خور رشید تمبو ہے اوس مشتاق
برونمٹھ کن چھ خان صائب فوہ ماوان سے

تھوون شہزاد ہے تاج الملک نام
اُرن دانا منجم یثر بخرد مسند
سپن خوش تہ میوتن چون فرحت عام
بہ علم حمد سپہا اُسی ہونر مند
تاج الملک سپہا تار پف کر نو پتہ چھ منجم پادشاہس و نان سے
بہ غلمتھ آسہ چون جمشید و دادا
قباحتھ چھس مگر تا چند سالہ
بہ عہد خور دسالی باکمالہ
لہ خان چھن پیتن تاج الملک کنس مائلس پیچھ مضر آسنس وناحتھ
کران، میلہ زن نعمہ صائب اتھ کتھ چھ واس کڈتھ و نان زیودوسے تاج الملکس
پیچھ پینس مائلس زمین الملک کنز نظر پیپہ سہ (مول) گڑھ اوں۔
بکاوہ ہندس باغس منز تاج الملک کن واقع چھ عیو شیخ پیچھ پٹھ بیان

کران سے

میان شب سہ پو در بارغ وار تھتھ
و چھن باغا عجائب کیا زبر اوس
میان بارغ دیو چھن گنبد ا جان
بیسے تمکو و چھن رنگا رنگ گل ناگ
و چھن در حوض کھوسا کیا جلا کار
سہ کھوسا پوش تمکوئل دون اتھن پیچھ
فکر کڑ شہزادن چھنہ ر بلکل
سہ کھوس تھتھ ناگہ سے منز تراو پتھ آو
تنت داتھ پیپس فکر چھ ہمسوس
و چھن ڈیڈی و ان تیکو رقم اُسو شو تھتھ
دوان وائی زیرو بالا ہر طرف اوس
جلا کار از زمرود اوسس شو بان
ہیٹرن تھتھ ناگہ سے پیچھ نامدھتھ زاگ
سہ گل تھتھ منز و چھن تھتھ اچھ شہار
پکاٹنی گو سہ ہے پیچھ تبجن و وہ پٹ
یہ کھوس در کار کینرھا چھنہ بلکل
سہ نمو نمو ز لہتھ تھتھ ہے اندر زاو
چھنہ مردی یہ پیش نین یا نیسے کھوس

و چھن نے بو پڑی روزم سے ارمان
نہ سے کم کر دی مردن ہنرے کان
محل خانہ اندر اُنڈھ کیا سپد شہزاد س تھے چھ شیخ صائب پیچھے پاٹھو وہ ٹکھنے کران سے
دو پے شہزاد نے وہ ذی بو کرے کیا
گڑھن نزد بلا پائے روا چھا
بزوٹھ کن و اتھ چھ و نان سے

نین انگشتری تس زور از دست
تھوٹن ماوعن پینو تھنی تھوٹن تس
ژوٹے سے ژور ژور سے ہر مژ ژاو
تیمس محالہ دیوے نے نش نیر ژاو
یوے واق چھ لے خان بی جان پاٹھو شاعرانہ اسلوب سان پمن شان مژ
پیش کران سے

قدم آہستہ تروون در گلستان
گلن ہند اوس بے شکھ سے پرتان
نہن از سر چو پیمیں چار دیوار
ملکین بہتر بہ گھارے طر حدار
جرٹھ دیوار نے لعل یمانی
و چھتھ جوہر روشن دل برمانی
چمن پوشو برٹھ آت چھ در جوش
کن گوشن بہتھ ہوشس کران ہوش

بانگو تارپف کران کران چھ لے خان پور پاٹھو امہ باغیچہ خوبصورتی
ہنرے عکاسی کران تہ حفس مژ پوشو تارپف چھ پیچھے پاٹھو کران سے

میان صحن حوض آب کوثر
بہ نقاشی کرٹھ ہر سو مدور
در آں چشمہ گل خوبی نمایاں
منور از ظہور او گلستان
... ..

و چھتھ تاج الملوک گل شاد پین
چو بلبس از قفس آزاد سپین
کرباٹھ جامہ دوٹھ از چشمہ گل
بشوق دل دوان در بر روٹن گل
اوٹن گل تہ کرین در دل تھس جاے
ز آب چشمہ بیرون کرینہ تمھو پائے
... ..

ازاں پس ژاو اندر تھتھ مکانش
و چھن نہ جوہر تہ کے مژ جہانیں
امہ پیچھے لے خان دمن شان مژ بکا دلہ ہند جسکو تارپف کران - پزن عبدل شیخ

یا تو کر بخت چھنے ہیو کت نیت چھس اختصارس کام ہیشتر مشر۔

نعمہ صائب چھ تاج الملوکین بکا ولہ ہندس باغس منز وائیک نظر

سیٹھا وضاحتہ سان تہ مبالغہ آمیز تار پف کر بخت پیش کران۔ ییلہ شہزاد سس
دو چھ باغس منز وائادان شہزاد چھ اتہ وچھان س

وئےختہ می قدم تر و شاہن داز ہیشتر تن بارغ چھاون بہ عیش و بہ ناز

یوان شاہزاد سس چھ اندر نظر زمین سوہنہ سس چار دیوار در
بر و تہہ کن چھ نعمہ صائب و نان س

جواہر کلین مو کھتہ کے ارس پن اویزان درخشان ز دچھ گرومن

ز توہن شارن منز چھ پتھ پتھ نعمہ صائب بانگو تار پف کر بخت بہتہ

شہزاد سس مو کھتہ وائادان یختہ منز پیش چھ۔ نعمہ صائب چھ فوہر وادان س

عجب تر و چھن آس اندر گلاہ وچھان در تحیر سپن ریلکلاہ

دوہن چھنے در عمر و چھت پر پوش مے امو پوشہ نے نیو دیک حال ہوش

ز فرختہ وے تمکو پورن یا مجیب نصو من اللہ فتنہ قس پب

چھ بے شک یوہے آں گل نامور چھ یس در جہاں مشتہ بحر و بر

پوشکو تار پف کران کران چھ بروختہ کن یکختہ شہزاد و نان س

اُمی پوشہ نے بو کورس در پردہ تلم کوٹ تکلیف رنج و سفر

... ..

بہ حوش اندر وں کو سہ مردانہ وار اوٹن گل ز دختہ کھوت چو گل برکنہ

امی پتہ چھ پوشکو تار پف مو کلا وختہ ز توہن شارن منز مکا نکو تہ بکا ولہ ہندہ

پنگا کو تار پف کران۔ آخر چھ اتہن نعمہ صائب قصس ز یچھر دختہ گوہ تاج الملوکس

غزلہ منز بکا ولہ ہندہ تار پف کران تہ پوتس یختہ پنجس پیچہ وائادان ز سہ

کد اُس اتہ منز وائ۔ نعمہ صائب چھ لیکھان س

کر بخت مصلحتہ ابدل خوب شترین کد ہن تس ز انگشت انگشترین

مبہل پینو وارج لارجن تمبس ز فرقت و انس نار زارجن تمبس
دوپن بس نشان پتے عاشقن ز عذرا و دواع شہوت کون و مقن
آخر چھ یہ واقعہ یا نے باغس شزارتہ پیچھے توہ نیرنس تام کل دستن
شارن منز و صاحبہ کران۔

ترنوں صاحب چھ واقعہ بلکل ہیوہ بیان کران۔ عرف چھ عیلول شیخ بیاش
منز یہ دپڑی ز تہ کوٹھجوسی کران۔ تہ برعکس چھ نعمہ صاحب پرتھ کا تہہ واقعہ شاعر
رنگارنگی سیتو جرنج کوٹھش کران۔ سیتو قصہ زیچھر چھ لبان۔

عیلول شیخ یو دوے لپہ خانس تہ نعمہ صاحب برنٹھ چھ مشنوی لیکھان
اما پوز تمکو شہر مشنوی منز چھنہ فارسی زبانہ شہر غلبگی میثر زن لپہ خان
تہ نعمہ صاحب مشنوی تہ منز درینٹھ یوان چھ۔ نعمہ صاحب ۱۹۲۷ء پتہ مشنوی کل کران
باووجود چھ تمکو شہر زبان فارسی آمیز۔ پتہ پاٹھو چھ ننان ز تمبس چھ فارسیس
پیچھے جان عوڈور اوسمت۔

علی شاہ ہرل چھ داستا تک آغاز پتہ شہر سیتو کران۔

بہ شرفستان شہرا اوس راجو بسان تہ پادشاہ اوس خوش نو
خیمہ داین بو رنگارنگ شاد کورمت بہ فضل خود سیتھا آباد کورمت
سیتھا عادل تہ ریتھ پرورا اوس سخا میرا سہ ایخان گسٹرا اوس
دپانی اوس تس زین الملک ناو سیتھا خوشرو بصد فرخندہ خرچاوا
دوہ اکھ گو بہ فضل حق تعالا میان محلہ خان زاو شاہ والا
سپن اکھ شاہزادہ پاڈ نیکو سیتھا خوش شکل خوش رویوسن بو
شہنشاہ گو نہایت خوش تہ بوڑھ
یٹیلے شہزادیے فرخندہ فرزاو تمبس تاج الملک تھوونس ناو
ارنکھ منجم رٹھ ساری بہ یکبار وچھو توہر طالع ایس فرخ آثار

علی شاہ چھنہ باقی مشنوی لیکھن والین ہندی پاٹھو تہ تذکرہ کران

ز زین الملوک کس گزینچو اُسو اُمہ برو نھتہ۔ تہ نہ چھ پادشاہ سہندس نیچو زوش
 پیچھ سہ پادشاہ سہندشادی یا بک تیوت تذکر کر بھتہ ہیو کت یوت زن نچہ صاب
 کران چھ۔ لہ غانیو تہ علی شیخو مشنوی مقابلہ کر بھتہ چھ باسان ز یو چھ زن
 تہ شارس شار مقابلہ و نھتہ۔ وں گویشہن ہیکو و نھتہ ز علی شاہن چھ فارسی
 زبانی ہند عالم آسہ باوجود تہ چھرا کاشور ورتا وینچ کو شش کر ہیش۔

یہ مشنوی ترتیب دس منز یو دوستو اُسہ مدد کور اُسو چھ تمن سارے ہندو
 شکر گزار۔ مضمینہ ہندین وادی تمن ہندو چھ اُسو ممنون یو اُسہ نعمہ صابن پرتھ
 کانہہ مسود آیتن لھو و نعمہ صابن فرزند سلام الدین پرے صابن چھ اُسو زیا مسنون
 تہ کیا ز یہ کیترہ صابن مالویشزو ڈایر یو یا چھٹو رنگو دیاب سپد تہ لھو وک اُسہ
 وزیر وزیر پیش کش۔

اُسو چھ غلام احمد اُمہ صابن شکر گزار یو مشنوی ہند مسود نقل کرنس
 منز اُسہ ورتھہ وائچہ مدد کور۔ پروفیسر حاجی، رشید تارکی تہ موتی لال ساقی صابن تہ چھ
 ممنون یو یویمہ مشنوی ہند سزا دیہ لکھنس منز اُسہ کیٹہ یو تو مشورہ دتی۔

محمد حسن احسن۔ غلام حسن لکھن

أَكْمَلُ شَيْءٍ

1917

مُتَاجَات

اَلَا هِيَ دَلِكُ غَمِّهٖ بَیْهٖ لَیْ نَاوَتُمْ
 اَلَا هِيَ تَحْلِی شَعْرِ مَنْ تَاوَزَ كُنْ
 تَهْوَنُ مَرْخُوْا تَاوَزَ اَبَا اَبْرُو
 گُلستانِ حُسد و شتا هر زبان
 مُرْتَبِۃٔ ۱ کو دُرُخْتِ زَیْنِۃٔ ۲ یه باغِ جهان
 کَرُخْتِ ۳ یَاوَدِ ۴ رَیْگِنِ ۵ کُلِّ نَاوَزِیْنِ
 عروسانِ کُلِّ جِوَزِ نَقَشِ و نِگار
 تجلی تَحْمِی نَوِیْزِ ۶ کُی پَرُخْتِ ۷ گُلَسِ
 ازیں دَجَر در ناله هر مَبْلِسِ است
 همه غَمِّهٔ ۸ در باغِ بَسْتِ دَمان
 چِه خَاشَاکِ ۹ اَسْوَمِۃٔ ۱۰ بَانِکُو ۱۱ تَمَامِ
 ولیکن چِه بِنَجِ ۱۲ مَوَدِ ۱۳ زِ اَعْمَالِ ۱۴
 زَیْنِۃٔ ۱۵ بَحْرِ کَرَمِ رَحْمَتِ ۱۶ چَمِ ۱۷ و سِیَحِ
 زِ دُرِیَاۃٔ ۱۸ رَحْمَتِ ۱۹ بَ آبِ عَطَا
 طَفِیْلِ ۲۰ کَدُو ۲۱ دَانَمَنِ ۲۲ وَاۃٔ ۲۳ آبِ
 خَوَدِ ۲۴ صَنِ ۲۵ چَمِ ۲۶ بَدُو ۲۷ عَابِ ۲۸ دَا
 و مِیْدَا ۲۹ مَنِّ ۳۰ کِیثَمِ ۳۱ چَمِ ۳۲ اَزِ ۳۳ بَتَدِ ۳۴ گِی

زِ بادِ خزان وای کُلِّ تَقَاوَتُمْ
 زِ بُویشِ جِہاں رَا پَرِ ۳۵ آوَانِ ۳۶ کُنْ
 مُعَطَرِ ۳۷ گَزَنِ ۳۸ مَرْغِ ۳۹ دِلِ سَوِیْ سَوِیْ
 زَیْنِۃٔ ۴۰ شَوٰی ۴۱ هِمِیْشِ ۴۲ زِ تَحْتِ ۴۳ باغوان
 مَرْسِیْنِ ۴۴ اَبِۃٔ ۴۵ اشجارِ ۴۶ و اَثَمَارِ ۴۷ اَن
 نَزَاکَتِ ۴۸ تَرِیْشِ ۴۹ دُرِ ۵۰ زَمَانِ ۵۱ و زَمِیْنِ
 زِ نَوِیْزِ ۵۲ تَحْمِی ۵۳ کَرُخْتِ ۵۴ اَنشَاکِ ۵۵
 چِه ۵۶ یُوْشْتِ ۵۷ تَوِی ۵۸ شَوْقِ ۵۹ گُو ۶۰ مَبْلِسِ
 تجلی ۶۱ اَفْوَارِ ۶۲ دَرِ ۶۳ هَرِ ۶۴ کُلِّ ۶۵ اَسْتِ
 بَ اوصافِ ۶۶ صَنَعَتِ ۶۷ کَشُوْدِ ۶۸ زَبَانِ
 شَاخَانِ ۶۹ قَوَدِ ۷۰ دُرُخْتِ ۷۱ هِمِیْ خَاصِ ۷۲ دَعَا
 تَرُوَانِ ۷۳ کَرِ ۷۴ اَکِ ۷۵ خَمِ ۷۶ اِیْ ۷۷ صَمَدِ
 دَرِ ۷۸ اَمْرِ ۷۹ زِشِ ۸۰ بِنَدِ ۸۱ گَانِ ۸۲ چَمِ ۸۳ کِی ۸۴ مَرْفِیْعِ
 کَرُکِ ۸۵ عَاصِیْنِ ۸۶ شَمْتِ ۸۷ شَوٰی ۸۸ فِطَا
 بَ رَحْمَتِ ۸۹ گَزِشِ ۹۰ پَرُخْتِ ۹۱ اَکَا ۹۲ کَامِیَابِ
 زِ تَقْصِیْرِ ۹۳ خَدِ ۹۴ مَحْمَدِ ۹۵ سِیَحِ ۹۶ نَابِکارِ
 دِیْنِ ۹۷ بَابِ ۹۸ وَاۃٔ ۹۹ مَنِّ ۱۰۰ شَرِیْفِ ۱۰۱ گِی

۱ کامیاب، تاز، ۲ ترتیب دئیخته یانے بنوؤخه ۳ زینتِ دول، خو بھوؤخه
 ۴ کُل، کَشُو ۵ پَر مُردہ یانے سوسیا مِتو ۶ اَلَنْ مَیْدُ خَاۃٔ وَاۃٔ نَمَنِ سَب۔

فقط چہم سے وہ میدان رحمت
 امام الہدایہ شاہ دُنیا و دین
 و سید امان چس تھے کُن بار بار
 چہ سے امتس عاصمین دستگیر

چھوٹی کیا کر کہ عاصمین مغفرت
 شفیع الامم خاتم المرسلین
 گوناہن کرم مغفرتہ یغفار
 بروز جزا کاتبہ کرتھا و گیسر

نعت شریف

محمد افتخار ہر دو عالم
 محمد باغ موجودک چہ شمشاد
 محمد سرگودہ انبیاء
 محمد مشعل ظلمات آمد
 کعبہ تاج عالمس گو دین روشن
 چہ بیشک مرسلن ہندے سہ سراج
 مشرف کو حق اسرار باوختہ
 بہ محشر عاصمین ہندے یہ سامان
 تہندہ شفق خلیفہ چار ارکان
 زنگل دستہ بہشتیہ زبے کنبہ دور
 پین پیچہ رحمت حق دہم باد
 ہزاراں رحمت و رضواں ز باری
 شفاعت خواہ تمکن نشن گل عالم

محمد دوسدار ہر دو عالم
 محمد باغ دینک سرور آزاد
 محمد مرشکوہ اولیاء
 محمد محرم ہر بات آمد
 مبارک صاحب ہوشن منوشن
 بہ خرمختہ لامکان کھولن بہ معراج
 منور تر کوڑن انوار ہا وختہ
 بہ شفقت امتین سایان جان
 ابو بکر و عمر عثمان علی کرم زان
 حسین و ہم حسن و نور علی نور
 چہ پھندے سبتو قصر دین آباد
 بر احمد آل و ہم اصحاب ساری
 عنایت چہ نظر کر اؤن بہ عالم

مُنَقِّبَتِ چار یارِ باصفا

مشک بالمشاد ہستم ز امتیان مصطفیٰ
 ثم بالمشاد حال مستم از من دار الشفا
 اس شہید صدیق یار غار شاہ لامکان
 قصر دیک مے ستون اولین بیخ وفا
 عابد و اکمل دویم فاروق اعظم زور و
 خا صکر اس دشمن دین اوس میں اہل جفا
 شاہ عثمان جامع الفرقان غنی و مالدار
 در تواضع تنہ تائی عابد و کامل حیا
 و اس عمود اہدہ جناب سرور پیغمبران
 در شجاعت و سخاوت شاہ علی مرتضیٰ
 نور دیدہ مصطفیٰ از باغ زہرا مشتہر
 یک شہید بارضا و یک شہید کر بلا
 سچہ تہنیزے چم مے کتھ پہے مافی الضمیر
 نعمت اللہ وردہاں کہ پر بہر صبح و ساء

دشمن خندان بیکسان در هر مدار
شاه جهان پیر پیران خوش لا اعظم پیران
در در این عه و اقیانوس اندر بحر و بر

یاد کر ہم وقت مشغولتِ آنِ زمان حاضر تھے

در ره دین مشین کم تر نشه کار را بر میست

سیر سبز زخاںد کہ دوسالہ تیرے ہر ما

وصف قیامیسی پر پیر و سرود عالم بیشمار
عقد مبارکہ پر پیر و سرود عالم بیشمار
پیر چھ مسکن پر پیر و سرود عالم بیشمار
خاکہ از فیض ایشاں پر سوئے کشتہ چھ
پانچ فہرہ مودت چھ پیرن شش جہت چھ
حائبین کیست کسم خمین شہد و شکر شہر چھ
اُس شہر ہمدان کہ ثانی جناب حید است
پشت بان ہند النبی چستی شہر اجہ چھ
اے مرید پیر کاہن کہ بہ شوق دل عدا
نعمت اللہ حل شکی را یوہنہ تد پیر چھ

منقبت محبوب العالم

از نطفہ کرتم اکھ نظر
از نطفہ کرتم اکھ نظر
مجبورم اسے روشن روان

اسے بہ در زیرِ قلم

” ” ” ” ”
 جُز تَوْنِہِ لَوِیْمِ بَا کَسے

شاہگدا آئے بہ در
کراؤم بہ خاک تیرہ در
از انقلاب این زمان
چشمکہ واقف ہر خار و شر
چھٹے مبتلا یہ رنج و غم
دارِ کدہ ہلم اسے تاجور
چھٹے مشکلات از عد بے
سلطانہ چھٹے سارے خبر

اُن کے واسطے راز دان
 داؤد حبیب باغبان
 بیسہ پیم خلیفہ بہرور
 اُن کے واسطے سربر
 اے پشت بان مخلصان
 اے حکمران بحر و بر
 از شر اعتدا در امان
 بر دشمنان غشتم ظفر
 چھ فائزین معزین دے پُر
 خشکہ ترس کینا چھ دُر
 پرتھ جائے شاہ چھکھ اے ولی
 کھل بصر خاک تجر
 تھتھ حبایہ چونے زاد و بوم
 ورد زبان شام و سحر
 اے سرور عالی جناب
 رُو زہم انجھ روز حشر
 چھس نعمت اللہ انتظار
 در ہر دو عالم بہرور
 ہر لحظہ چھم ورد زبان
 " " " "
 از فیض تو گام و شہر
 " " " "
 وے دستگیر بے کان
 " " " "
 تھادوم سلامتہ جاودان
 از لطف کرم اکھ نظر
 چھکھ مابک این لعل دُر
 " " " "
 کر کونہ از شوق دلی
 " " " "
 شب روز تہ فاضل جوم
 " " " "
 از تابش این آفتاب
 " " " "
 کرم شہا و وہ میدوار
 از لطف کرم اکھ نظر

را حضرت اباد داؤد خاکی ۲ بابا حبیب رتولہ مولی ۳ مددگار

۴ دشمن ۵ ہمیشہ ۶ خزانہ ۷ کاش پینک سورہ ۸ تجر شریف
 چھ مجرب العالمی سہز جائے ولادت

سبب تالیف کتاب

پیا باغبان شادمانی تو کر
 کون چم مے بادستان سیر باغ
 وئے باعث نظم این داستان
 سپید جمع کینہ یار پا کیز خو
 قنار ا ب اوشس تبین همرباب
 به روشن دلی قصه خانی کران
 رتمو بنز اکھ مرور والا نسب
 تیندو شعر و ابیات و لکش اند
 کو روم عرض تے کرتے قصا بیان
 دوین سارو قصه چھ کاشر و گمتر
 مے دوپس چھ باپتے نے اکھ کتاب
 دوین ناو کیا تھہ ڈالے ڈون
 مے دوپس بکاؤل دپان تھہ چھ ناو
 مفصل کو روم قصه تہ کے بیان
 دویم تم چھنے پور این داستان
 مغز دار قصه اکھ اندر چھنے
 کو رن وعدہ تم قصه کاشر دن
 بہار آو دروان باغس مرور
 به امید انشا بہ تانہ دہماغ
 دوہا اکھ سپن دریکے بوستان
 نظار او چھان بر لب آب جو
 به فرحت چوان عشرتک بے شراب
 بہ الحان خوش داستانی کران
 اسد شیخ تے اوس نام و لقب
 پرن والے رکتو عجب خوش اند
 به شیرین کلام و به کشمیراں
 کر تھہ دانہو چھا پھ بار پھ پھو
 مے کاشر تے و تے برنے صواب
 گز تھکھ یڈ تے راضی بہ کاشر دن
 دویم تم تھیک قصه کاشر مے باو
 تیس نشہ از آشکار و نہان
 چھ اکھ چھوڑ کو رمت سہا از بیان
 مے مولوم چھم در بیان تی این
 بن دیار تو یار عنقا بن ۳

سچھا گوس دل نحوش ازاں دوسرا
 اندر سپن راجعی تہ بند
 خود دایا تہس مغفرتہ کر نقیب
 دلے بہر این قصہ غمگین گوس
 کو رم با جنین دوستن البتاس
 مگر کائنہ نہ پاس پس خاطر سپن
 اڈو عذر اڈو تھ فراغتہ چھن
 ازیں وجہ عین گوس خاطر ملول
 مے اوسم یتیمک شوق دارا گوشت
 کران پانے ستوا دوس خیال
 بظاہر مے شوق شعور اچھن
 بنان کرومن شعر فکرن اندر
 ولیکن غرض تو مے در ہر مدار
 بے کینہہ تھاو ہا در جہاں یادگار
 ہا ہام غابی دلم شاد شد
 تنہی دلس پاؤ فرحت گئیتم
 ہا بسم اللہ آغاز کردم کتاب
 دن چھس نوکتہ پیرن کران زار پار
 ہا لغزش دریں نامہ کل فشان
 چھنہ کائنہ بہر عائب اندر جہاں

بہ تقریر این کوثر عہ استوار
 بداد البقا گو زر امر خودا
 مع اولدینم بیاس جیب
 مے و نہ ہے تشدے مے تکین اوس
 خبردار ہم اوسو با اختصاص
 یہ قصہ ذمہ بیوت نہ کائنے دین
 اڈو دوپ اچھ ویزدالت چھن
 مدا کائنہ میلہ مے گوہ محمول
 شب و روز در فکر اوس بیوت
 یہ قصہ بے فوہا ولیکن محال
 دلس از تفکر سرور اچھن
 نہ سیم و نہ زرنے خریدار شعر
 بہ آخر یہ دنیا چھ ناپایدار
 کو رم البتہ با خداوندگار
 روز نشہ رگل پایم آزاد شد
 ز امداد بافے دلس سچہ گئیتم
 بہ غرض خاتمہ باد بے انقلاب
 چھ دانش خوانند ہم باو ہقاہ
 کرن نہ شکایت بہ شیریں زبان
 بغار از خود اوئد کون و مکان

دایک داد ۲ و جوع کون یا نے مرون ۳ میون مول موج ہجہ ۴ و خصوصیت ہا بن شنے
 ہا زہر گام کھوہ میلہ مطلب مشکو متر گوس آزاد عہ غامی

چھ فرمودہ سعدی پاک زاد
 شنیدم کہ در روز اُمید و بیم
 کہ رحمت بہ آں تڑبت پاک باد
 بدان و بہ نیکان بہ بخشد کریم

بیاساقیا ابتداء کلام
 ز دست و فاحیاد تم اکھنڈام
 شراب مُصفا ز دار السلام
 بقایحہ تمینیک پوشہ تا اختتام

دلیل ہندو سلابہ تاج الملوک شہزاد زینجستان

چھ راوی ز ہنگال ذو الاحشام
 چھ تہم فارس پاٹھو کورمت بیان
 ز لاہور اکو صابین تھتہ نشر
 ولے فارسیک مئے و چھتہ نقل
 چھ راوی لیکھان شہر پربش اندر
 بہ عدل و شجاعت سخاوت تمام
 ز عدلش رعایا متبک کو شاد اُسو
 تبیس ناو مشہور زین الملوک
 تبیس ثور فرزند والا گہر
 دلیر و جوان مرد ہوشیار اُسو
 بہ عون و عطایا رب الاناس
 لقب شیخ تس عزت الشہنام
 مفصل یہ قصہ بشیرین زبان
 بہ ہندی چھ کورمت زبان مختصر
 کرم ہندیس نظن اندر شکیل
 حاکم کورمت کران اوس شاہ بہ فر
 سہ مشہور آفاق بونیک نام
 بہر گوئی آباد و آزاد اُسو
 بہ شاہان عالم تبیس بوسلوک
 عطا اُسو از ایزد دادگر
 بہ علم و ہنر با خبردار اُسو
 تبیس پنجمین زاو فرزند خاص

عاسعدی چھ فرماوان ز قیامتزدہ ہو کہ خود انیکن کیا و بدان پہچہ ز حج نظر ۲۰۰ بحر
 دول ۱۲ اردو ۴۰ شریستان ۵۰ خود دایہ سپند مدت ۶۰ منیشہ ۶۰ پینتریم۔

فزون تار گے معرکس پیوستہ گاہ
 و چھتہ در بغل دست نقاش چین
 سپین سرنگون ہر نہ از یک نظر
 بدن دلشحقن اوس بیارتب
 سہ پنی تسنر خنجر آب دار
 کجا تاب ماندے نخر رشید و ماہ
 بہ حسن و بقامت سراپا سنا
 بروئیے اوس دلخوشی لے زیاد کو
 و چھکھ طالع شہزاد چھ کینہ
 یکایک و چھان رو در تم استاد
 سراسر چھکھ تو پرکھ سوے کتب
 ہم اندر جہاں شہزادی تیس
 رتنو اضطرار بس اندر و چھ زندہ پور
 بہ شاہی زماہ تابا ہئی چھ گرون
 بنے جن و انسانے شہریار
 اوس نیشہ تم ہر دو شو بن غلام
 مقابلہ آسینہ کا نہہ تاجور
 بہ ملک پرستان پر آواز چھی
 و لیکن چھ کوٹ بر شہنہ نامدار
 تمیگ رنج و آزار دار شہس
 تبس کن پیستہ و لیس ہوش و

بہ حسن و بطلعت چہ تابندہ ماہ
 سہ حسن و شہیل تسنہ نازین
 و چھتہ تم کو شہزادے چشمہ جادو اثر
 ز کلفام سے اوسو تم کو سید کو لب
 ز تیغ نظر کا بہن رد لفظ کار
 تا مل کر تہ تہ از ہے یہ رنگاہ
 سہ سرور سرفراز از بارغ ناز
 شہن شادیانہ کو درن شاد کو
 بخوان اچھ حاضر بارگاہ
 ترازوے انجم کرکھ ایستاد
 و چھکھ علم تنجیم اندر حساب
 و چھکھ طالع تاجداری تبس
 کو روکھ نادر تاج الملک تس بغور
 کو روکھ عرض مشاء یہ شہزاد چون
 چھ دولت نصیب اوس بے شمار
 دلیران دیرینہ رستم تہ سام
 موہ کسرت تھتے آید سے سیم و زر
 یہ در بارغ عالم کل تاز چھی
 اگرچہ یہ رت اوس در ہر مدار
 نیہ آکھ قباحتہ بطالع چھ تس
 بعینی نظر یام شاہن شہس

بیگم گزھن چشمہ شاہس سفید
 منچس شادمانی اذیں ماجرا
 تھون کتبہ این طفلیک شیر خوار
 بہ مادر تھوؤ کہ تختہ اندر نامور
 سیٹھا کھین بہ چین جام شربت تمس
 تھوؤ کہ تس ز اطراف و اکسار
 تشد شعہ ہر ہر سو بہ آفاق پو
 تمس پو تہ گو با کمال و جمال
 گرین پیچہ سوارے سپنہم عنان
 ز ہم نمندان کنین پارے گے
 چہ تقدیر بر عکس ہادان و تہ
 بہ تقدیر تختہ کو نہہ اکھا تھا و پختہ
 چہ طاقتہ کس ڈالہ تختہ پیچہ قلم
 شکارس گوشت اس پیچہ ستر واک
 ژولس پتہ لاریوس آن بہ بند
 ژلان از کمان تیز چوں تیر گو
 بیتے کنز کران شاہزاد شکار
 نشانس بہ تقدیر کے تیر پو
 بچن کوڑو کر گوس زیر و زبر
 وچھتہ گبر کے شل تمو دار و گبر
 شکارس چہ شہزاد درامت مبر

زینا گزھ پادشا نا امید
 شہن یام بوزن بہ چون و چرا
 کوزن مشورہ باہمہ اہل کار
 مکانا بنوؤ کہ برون از شہر
 مہیا تھوؤ کہ ناز و نیات تمس
 پنے علم و تادیب استاد
 بہ علم و ہنر ہر سہ بس طاق گز
 بہ تقدیر روزے شکارک خیال
 ہیتن ہراہ خوشتن ہم رسان
 بہ جنگ شکارن پختہ آوارے گے
 شکارا ژولس لوگس گر پتہ
 لیکھتہ یہ سہ تقدیر ہے آہ کتہ
 بہ تقدیر ہے آہ کوڑمٹ رقص
 بہ تقدیر آں روز زین الملوک
 وچھن جان ہرنہ بہ شکل پسند
 سہ کر اس ہرنہ بہ تقدیر بو
 تہ کنو ژولس ہجو باد بہار
 سہ راہ تنن میل بہ تقدیر گو
 بہ شہزاد یا مکتہ شہن کر نظر
 تمس ستر واک اس ہرنہ وزیر
 خبردار پوے آنہ ناؤ کہ خبہ

واپنہ و انبہ ہندو ستر واک جو ۲ گرین ہندو پڑو ستر واک ۳ اون تہ زور

و چھن پادشاہن ز پنا سہ کو
 دو چھک شہریان یہ دوسو راج
 مگر طرفہ حال تو دے دراو نون
 چھ لازم بہ مختوس بدخت من
 و ملک وراثت یہ کرو دم بدر
 آپنہ جہاد و ب کا مے اندر
 کور کھتی بہ فرمان آں شہریار
 یہ تقدیر سہی تمس او پیش
 ز کلاک اذل کیٹہ نہ مولوم تس
 وہ لوساقو چاہیوئے شو کو
 دتم پیشاہ اکھ از شراب طہور

سہ تقصیر نہ تن یہ تقدیر بو
 و چھک توڑ دیدہ پدر کور کو
 جند گوشہ و پیشہ سپن مولان
 کون گزہ و خراج از سخت من
 کرون جلدیہ شہر ملک نہ بر
 متوڑی گزہ دایم طوہن اندر
 سہ شہزادو با مادر خویش خواہ
 بہ ناحق کون تم نہ خاطر پریش
 چھ ہر کس خہ دایار و فریاد رس
 ز تقدیر گوت بہ چھس کور کو
 دیم مے اچھن کاش گوشن سرور

زین الملوک اچھن ہند علاج شہانہ خاطر

دھون نیچون ہند میرن تیریسواپہ ہند دوسو قاعد لڑھن

یہلے کور گو شاہ شریستان
 برائے علاج شہر ذوا لکرام
 سپن نہ تمس کارگر اکھ جوا
 بہ کشور سپن متفق ہم عنان
 علاج و چھک شہر یارس پند

چھ راوی لیکھان اندریں داستان
 چھن شہر آئے ناؤ کہ تمام
 شہس کریمو ریمو رنگہ رنگہ دوا
 وزیران و ہران و تنجیم دان
 بہ تیرہ ہنر دوی ناؤ کہ سمند

۱ وراثتہ نشہ خاطر ۲ دوی خاطر ۳ تقدیر کو قلم ۴ ہنر ہند مادان

حضرت شہنشاہ تمکو نور بیان
 چھ پڑمیا پڑستانس اندر بسان
 چھ بانغا تہس رت بہ درجہ کمال
 چھ تھہ تاگس اندر گل ترجمان
 یوچے پوش داروئے چشمان شاہ
 ز مالپڈن او گل بے قصور
 یہ بوز تھہ شہن کر مٹادی زور
 کون وارث مملکت بالضرور
 یہ بوز تھہ سپہا در اے بستہ کمر
 سپہا تہس شاہ عالی دہانغ
 نہ گل کاٹب ادس نہ خالی نشان
 چو یعقوب تہس چشمہ دودی سفید
 بہ اتر کر تھہ رُود صبر و قرار
 دودہ بہ اکر تہس آسے شہزاد زور
 دو پکھ لب تہی خاص فرخندگی
 خرد مند ذوالقدر گوئے پسر
 اجا تھہ اگر تھہ شاہ جہاں
 کردہ اُسو تہس اندر گل بے بہا
 دو پکھ پادشہن بہ چھس در خطر
 مئے درو چکر جہم نہ نور بھر

کتا بن اندری اسے وچھہ خیان
 بکاؤں پیری ناو چھس در جہان
 تھہ اندر چھہ چٹما چو آب زلال
 پیری روز و شب تھہ وچھان ترچھان
 اگر آسہ پنا گزہ پادشاہ
 وچھہ مادر زاد اعلیٰ تہ نور
 تھہ گل یس اکھا آریئے نش بفر
 دس تاج تہ تخت از بہر نور
 بہ کوری نہ کوئہ دوت کاشس اندر
 بہ امید روغن بہ نور چراغ
 انیس دجر اتس دودہس بویشان
 گیس تہ زیوسف سپن نا امید
 دے بہر چشمان دلش بہ قرار
 کوڑو کہ عرض در خدمت شاہ کور
 بہ مادر پدر گریہی بندگی
 کرے جان خدمت بہ مادر پدر
 اجازتہ مکان اُسو چھہ از بہر آں
 آو چار و ناچار تھہ اند تھہ شہا
 گزہ دودہ توہو از حضور پدر
 نہ داغ جبرائی ایشان دگر

۱۰ نانگ ۱۰ دوا ۳ ملن یانے ۲ ملن ۵ فورن ۵ انگریانے بے خبری، یانے
 گاش ریخہ برائتہ ہستہ ۶ حضرت یعقوب یا غمیریہس پنہس اولاد حضرت یوسف
 پنہس دور رس منز اچھہ گاش اوس لوست ۷ مبارک مقام ۸ دانا ۹ قدر و دل ۱۰ یانے
 تہند دودہ کر گزہ جہم چکرس بیا کہ دودہ پاد

کے پتے چھاپنے گڑھن کو قوسوں
 اُنڈا گل گڑھتہ شاد و خرم روز
 بہ ہمراہ اسباب شاهی ہتھو تھک
 سبھا نقدا تا جنس از سہم زر
 ز اسب و شتر و لال و گہر
 بہ سرعت تھک ڈیر باستان جم
 روان تا دوان گے پروں از شہر
 اُنڈا گل بکاؤل چھ لاکن تھکان

چھ لاکم تھ ہے روز نے در حضور
 مکر کو تھک عرصہ شاہ روز
 بہ مجبور شاہن احب از تھک دھک
 تھک خیمہ خد گاہ بہ صد کرد فر
 بہ کیشہا چھ مائول راہ سفر
 غلام و کنیزان فوج و خشم
 تھک ستر و خصلتہ ہتھو تھک از پد
 بہ شاہی چھ نمزل بہ نمزل پکان

تاج الملوک سندھ مار سید حکیم پور شہر منیر تھ جنگل پھرن

ز شہر اوس کو دھت ز حکم پر
 نہ دیار و نے در گوشت در بہر
 کوہن از یکے شجھن تفتیش مال
 دوپس تھو پمن شہر پور بس چھے جے
 چھ تھانڈان دواتہ در اہو توے
 پیرستان گڑھن تہ پکھن کوڈکھ اش
 اُچھن ڈالٹس گاش شاہس ہسے
 کزن بادل خویشتن مصلحتہ

چھ راوی لکھان بی سہ پشتریم پسر
 پکان اوس دشتن تہ پشتن اندر
 وچھن اتفاقتن پکان تم بہ چال
 چھ کم یم تہ کوٹ چھکھ گڑھن کوٹے
 تنیک پادشاہ اوں چھ گوشت توے
 چھ تھو پشتریم پسر یم برائے تلاش
 انن باغہ منیر پوش داتن بیسے
 کنو بوز تاج الملوک کن بہ کتھ

پیتو بائے چھم سیتو فرزند خو
 کہ بختی چی آزمائش بہ دور
 لبہ دین و دنیا چھم مینوئے مراد
 اے باغیچہ چھم زلن بالضرور
 زلن تا زلن با پیئے سیتو وخت
 یہ پیدل تھکان لاگو تھن غار زان
 سہ ہمارا فوج شہزادگان
 سلا ما کر س شہزادن بہ فر
 دوپس تھو پورے دن ڈالے مارش
 نہ کہ باغیچہ لوگ تھن یور چھم
 نہ چھم خانان یار آوار چھس
 نہ کوہ مشفقانہ نامدگار سہ
 سہ در دیدہ چون نور دیدہ رو چھن
 بے لاگے پرتا چھسے نمگسار
 بہ آرام و عشرت بران رات دین
 گزشتہ شہر فردوس پیئے باوقا
 دین ناو برضوان تہمس خاص عام
 دوپکھ میٹو کرو چند رونے قرار
 گنڈکھ اشتران و ستودان پھف
 بہ مغرب نہاں درایہ بدر منیسر

پتے لاری پوشک کو جستجو
 بہ تھارن سہ نکل منز جہاٹس تھو پور
 اگرچہ آئے پوش فھوالم آد
 وگرنہ ز ملک پر گوس دور
 دلس سیتوی دایرین مصلحت
 ولے تم بہ فر شہی بے پکان
 اے کس سیتو تھو تھو و لغت بہ جان
 تعبہ تہمس ناو نیکو سیر
 سہ شکل و شمائل و چھتہ کوس خوش
 نہ کو نہ تہ کو ہندون گزھان کو چھم
 دوپس تھو مسافر بے چار چھس
 نہ چھم نمگسار نہ کوہ یار سہ
 سعیدن سہ شیرین بیابان و چھن
 دوپن تہس نیش روز چھس چون یار
 غرض تھو روٹن ہمارا خوشستن
 پس از مدتے شاہزادہ چہار
 متیک پادشہ اوس عالی مقام
 دیکھ ڈیر آغبا بہ دریا کسار
 دیکھ چھم خرگاہ از ہر طرف
 میٹے کو یہ نعم رشید گردوں سر پر

عا مریو شیر خا طر ۲ پانس سیتو ۳ چار وائے ۴ آفتاب لوئس تھو زون درایہ مطلب راجہ آیت۔

گرچہ پیچھے کھینچتے دراپہ شہزادہ نور
چو آب رواں درائے آتش سوار
کوڑکھ سار شہر سس بازار و کوڑ
پکان بے و چھکھ اکھ مکان بلند
بہ دروانہ در پردہ لائے نفیس
مکان و چھتہ گئے بوڑھتہ حارتن
اکیس نش پڑھک کوہ امیک خاندار
چھتہ مارکھ آج و خیر بادشاہ
دین بسوا نادر شہزادہ مستند
یہ بوڑھتہ تا جب کوڑکھ بے شمار
بہ ایس شان و شوکت چنیں یال چال
کوڑکھ باز تھو عرض لے شہہ جوان
اُمس کاٹھ نہ ثانی بہ حسن و جمال
چھتہ در خوبروی چو تابشید ماہ
اُمس نرد بازی ہندے کاروبار
چھتہ در نرد بازی یہ مار پر سیٹھا
چھتہ امہ لڑی ہستی دار یا شہریار
چھتہ گنجینہ بری بری اُمس بیشمار
یہ بوڑھتہ کوڑکھ نوجوان و خسیال
چھتہ تم اُمس ہوسا دتے بے ہنر

دو پیچھے زونہ کاشس کوڑ اور ہار
سینودا اصل شہر شہزادہ چار
تماشا و چھکھ بے خطر سوسو
منقش مکمل سیٹھا دل پستہ
دویران چو گنجینہ ار تپستہ
چھتہ کوڑکھ تھن خوش دیت غارتن
کوڑکھ توہ تھو عرض لے شہریار
چھتہ مشہور یس نادر رضوان شاہ
تھندے یہ جاین سیٹھا ماروی موٹہ
ہو اللہ اکبر پورکھ بار بار
بنادون مکانا چھتہ کوڑکھ جمال
چھتہ یکتا یہ شہزادہ اندر جہاں
چھتہ بس طاق اندر جہاں بے مثال
بہ دولت چو قارون حال تباہ
شب و روز تھتہ کامہ آسن تیار
اُمس نش زینان چھتہ کاٹھ اکھا
وڑھتہ مار کڑی ہستی بہ زندان بشکار
کرد و ابد چھس جمع معہر دیار
گندو اُمس ہستی بے قیل و قال
توے ہورمت دولت و سپہم و زر

چھ اُستاد نے نش زنی کیا مجال
 رتو و دست بے عدد مال و زر
 کلن مژ تینک نشہ اوسکھ بے بھ
 بہ دروازہ گئے بے رقا شا پکان
 کتن بیسوا یہ نقار ک صدا
 پس از مدت نیک بختائے او
 یہ آباد و روشن کرے خانہ میون
 شکریا عجیب فرہ و تانہ تر
 بے چم سے اُمید کب و کمال
 گئے زالیہ مع کلن چھ اُموسند محال
 بہ یکدم کوڑن ساز و سامان تیار
 معہ لہو پارچہ نالی لائگن بہ چال
 بہ سق و ہرما ز حد کمال
 بہ عیش و طرب بیٹھ بر تخت زر
 کوڑن حکم شہزاد تیرا و کھ اند
 بہ آداب بر خاس اند زمان
 تین کرنا نیک خاص کرسی زر
 بہ عازتہ سپہ ساز و چھتہ
 بہ خوش خدایق با ہم بہ شیرین زبان
 سپین یا سقن از ملاقاتہ سیر

گنڈن نرد سے زینے گنج و مال
 پئے خرچ راہ حضور پد
 کرکھ زین خود دین اوسکھ کھبھ
 نقار بجو و کھ کر پو و بھو پکان
 پس تہ پورن حمد سوتے خود
 کرکھ قصہ سے میون دروازہ تراو
 طفیل ویش تانہ کاشانہ میون
 ارادہ کرکھ آو میونے بسر
 اُمس کرکھ بر عکس سورے خیال
 بہ بازی نمس سیم وزر جان و مال
 بہ خود بر صغ عروشا و وار
 کوڑن کش تہ تیز حسن و جمال
 اویزان تراون جو اہر تہ لال
 کپنہ ہتھوین جاپہ جاپہ بد
 تہس نش تم زلے باکروفر
 بہ تا پنم آن چارتن میہمان
 بہ حوضہ قدم تھاؤر شاہو پھتر
 گرانمایہ لال وجو اہر و چھتہ
 رتو اکھ اُکس دل کرکھ شادمان
 دو پکھ دمہ ذی کھمو کھانہ کو وقت زیر

عرا نالین نش ۲۰ یانے ٹراہی اُکھ سوار ۳۰ اُموسند سیتو گزہ میون محل تانہ
 زینہ ییش کالی دیار ۴۰ جو اہر و جزمت ۵۰ مہر ہند کر پانچو ۶۰ پشش تہ دروازن ۷۰ تعظیم

بوسے چاکران و کینڈان شتاب
 پھرین پیا اپنے مومے چوان ہر چہار
 سین نیصیف شب کو رکھ جوش خودوش
 انان کوئی چھکے دست منایہ کران
 اجاڑتے اگر آسہ اے مہربان
 یہ اڈا تھو سہو گڈا رو بہ عیش
 و چھان کیا نہ چھکے تختیہ ہر بان
 نکس پیچھے تھوون ہر بار ہا صد داغ
 اے بڑا بڑا شہزاد بہ باد
 دڑکے بازو ہا جسم دہ دام آس
 سہ لچھ زبون نکھ تھوونکھ بیا کہ لچھ
 عجب دام تنو پیر تے اون نکھ
 بہ پنجاہ نک زبون نکھ سہم ودر
 بہ تختے زمرہ نو مو دار گو
 کھٹتھ روڈ از پرتو آفتاب
 کوڑن عیش و آرام با اینبساط
 ولے از تفکر گیتو نکتہ جان
 گڑھتھ کا لچن آہ ہون ازشتوہ
 گڑھتھ روڈ پو شید اندر کمین
 بوسے فوج انجم بغا از حجاب

اشارہ کوڑن دوت نان و کباب
 بہ یکجا کھینکھ نعمت خود شگوار
 سپنو یام خارغ رقم از خود و نوش
 اے بوڑھ چھکے نزد بازی کران
 دو پکھ تیرہ دوپس اے شیرین بان
 منکاون بومہ وہ نہ تختیہ نزد پیش
 دوپس شاہزادو مباد کہ نہ آن
 اون تختیہ نہ دولتن ہر داغ
 یہ بڑا ترس زینچ اوستاد
 امی برابر از تام ریم تور ڈاس
 غرض شرط اول تمو لوگ لچھ
 سہ تے باز اندر تھی زبون نکھ
 چھ راوی سیکھان تابہ دقتیہ سحر
 ییلے آفتاب جہاں گرد رو
 سہ مہتاب روشن بہ زیر نقاب
 وٹھتھ تھوون شہزاد سکوک بساط
 سپنو ڈیرہ شہزاد روان
 دپان اے سو کر گڑھ آدایہ دھوہ
 ییلے شاہ مشرق بہ مغرب زمین
 ہمبر دڑاپے ترس زھانڈنے مہتاب

مرا عیش ۲۰ یا نے برباد کران ۳۰ قاد گے ۴۰ مکاری ہندو زال ۵۰ پشواہ لچھ ۶۰ راہتہ
 مومہ کلیپہ ۷۰ آفتابن ہوم مومہ کہ ۸۰ خوشی ۹۰ فکر پریشانی ۱۰ گونہ ۱۱ ازون ۱۲ نالاکھ

پچان تے خُشان شاہزاد سہیلے
 بستور پر چوکی زر رنگار
 در اول بہ جلسہ کوڑکھ با طرب
 دے کیا کنیزانِ ماہ پیکران
 بہ خدمت تھے آسہ حاضر بہ پیش
 چھٹے مشہور اندہ جہاں پڑکھ
 سپنو غایغ از خوردنی یام تام
 بہ ایں بار وہ لچھ نقد کہ شرط باز
 فرضی اندر آب شب بہ کسب کمال
 ز فیضانِ اشترار اسب و خمر
 دوڑن تا کھوڑن باز دھندے تخت
 سبب ختم سر پر تھندے تمام
 رتمو دوپ تیس آزادو بخت
 گشت و بیاکہ باذیابیے اور یور
 اگرچہ نہ زمین سپنو چانی رام
 اگر سانی نو بخت تھیں پھٹ گئی زور
 یہ باہم کوڑکھ عہد پیمان درست
 و چھو آسہ کس بخت یاور تہ پار
 بہ ایں شرط گشت کہ رتمو یک دبار
 بہ بازی تھی جوئے اُتھام کار
 تھندے مال و متاع تمام
 نقد اس گدکھ ڈنڈا تہ دروازے
 کھب تھیں پھٹ شاہزادی نامدار
 شراپو ریکھ پیالہ در زیر لب
 مینے دل دبا آسہ پیالن بران
 کھوان تا جوان شاہزاد بہ پیش
 مہمان آسہ تھیں تھندے رخت
 اوکھ تختیے نرد بازی تمام
 تہ نہ پڑکھ گئی کہ آسہ زب نرد باز
 یہ کینڈر دیا تھیں اوس اسباب و مال
 یہ اونٹ تھیں اوس مال پر
 تھیں کن دوڑن باز اے نیک بخت
 بیسو دھند بہ خانہ دس و السلام
 اُن بڑوٹھ کن بیہ شطرنج و تخت
 نہ دولکھ صحتیں آسوں غالی چھ نرد
 نو بخت و سہ ہمیشہ پھچ چانی غلام
 بھرے خانہ زمین کھٹکھ ٹھکھ شور
 اوکھ تختیے نرد چالاک و چست
 پھچ بختیں پھٹن جھیلہ دار و مدار
 در اُخر تھیں اوس نا بخت یار
 بہ نو بخت تھی نہ پنی یک دوسہ چار
 اوڑن تا کھوڑن دا غفل اندر گدام

پچان تے خُشان شاہزاد سہیلے
 بستور پر چوکی زر رنگار
 در اول بہ جلسہ کوڑکھ با طرب
 دے کیا کنیزانِ ماہ پیکران
 بہ خدمت تھے آسہ حاضر بہ پیش
 چھٹے مشہور اندہ جہاں پڑکھ
 سپنو غایغ از خوردنی یام تام
 بہ ایں بار وہ لچھ نقد کہ شرط باز
 فرضی اندر آب شب بہ کسب کمال
 ز فیضانِ اشترار اسب و خمر
 دوڑن تا کھوڑن باز دھندے تخت
 سبب ختم سر پر تھندے تمام
 رتمو دوپ تیس آزادو بخت
 گشت و بیاکہ باذیابیے اور یور
 اگرچہ نہ زمین سپنو چانی رام
 اگر سانی نو بخت تھیں پھٹ گئی زور
 یہ باہم کوڑکھ عہد پیمان درست
 و چھو آسہ کس بخت یاور تہ پار
 بہ ایں شرط گشت کہ رتمو یک دبار
 بہ بازی تھی جوئے اُتھام کار
 تھندے مال و متاع تمام

پس انگہ کوڑن محکم آں چار کس
 تیس سو قید می هزاران هزار
 تین سوتو دواخل کرکھ تم چہار
 یختہ چختہ بہ دوا یا پُر از مکرو فن
 بہ گزشتہ شاد از حشمت و مال و زر
 بہ ہرگز چختہ کاتیبہ پیچہ خار خاہ
 شذر کہ اذیہ مارکہ پیچہ ساز
 چختہ راوی بیکسان تم پیچہ قادیہ
 ہچتن ہمران از کہان و مہان
 سعیدن تر پروانہ کور زان دیار
 سہ شلہ ہے و لیکن سپن پایہ بند
 بہ الفت توے مایہ سستین سہ بوچہ
 مشکان روز شب از خودیہ جہان
 بیچہ نہ پختن این زن چیلہ ساز
 جہانگیر اندر روزہ یادی کار
 کرکھ مشورہ ڈاوشہر س اندر
 بہ دروازہ یک اُپر رسید
 مسافر بچختہ چختہ نہ مے کر بار
 تہیز بہ خدشت گری کر او ما
 سہ بوزم بہ آفاتہشت سرفراز

ازین تا کزن قادیہ اندر قفس
 پیچہ پا کھوشہزاد از ہر دیار
 تہیزہ فوج بہ ہم پریشان قرار
 ذرا کرکھ اکتہ اندر تر سن
 ز شطرنج بازی زنی سر بسر
 گتہ دوس گاہ و دشمن کینہ خاہ
 بہ نقش و نگاہش تر ہرگز نہ مان
 موٹکھ پوشش از ہوش نوید گے
 ژلان گے پزان الامان الامان
 گتہ رود شہزاد با دلفگار
 پیچہ باے تس گے گرفتار و بند
 رہائی تہیز بوزنہ اس کرکھ
 رہا باے کرکھ بخشتہ تو اں
 بہ فتح و ظفر کز او تم سرفراز
 سہ تاج الملک ادس شایستہ کار
 پکان او س شہزاد بیہا ستر
 بہ دریاں چپس گفت ز عقل سعید
 اُپر اُپر شہزادان چختہ نامدار
 پن حال تس سر بسر ما و ما
 بہ انصاف دارا چپہ بندہ نواز

۱۔ پرتھوی سنگھ ۲۔ پرتھوی ۳۔ چالباز ۴۔ کل بھاؤل ۵۔ پناہ ۶۔ طاقت۔
 ۷۔ کہ تم ۸۔ می ۹۔ نیک نعت۔

بہر آن بہ فخر ماں بہ جاں بوزہاں
 اندر نیون یس ملتجی بو خبر
 بہ آداب شاہانہ کوش سلام
 تہندہ لفتن جائے کوشن جان
 ملازم روٹن آن شہرہ ارجمند
 سپن شاہزادہ سہا شاد شد
 ولے چس دلن خار از بہر ہار
 ز شطرنج در پنج چم بال و پر
 آن زیر میٹہ دشمن چلہ ساز

اگر بوزہے نوکری روزہاں
 یہ بوزہ تہہ تمہو کر اہر س خبر
 دپان دوت تہن شہزادہ یام
 سپن تہن و چھتہ خوش اہر زمان
 تہنر شکیل تا عقل آس پند
 سرفراز حقون سہ در ہر مراد
 کوہن چاہ تا چار تہن نش قرار
 وہو لو ساقیو چاہ میونے پڑ کر
 و تم پٹہ اکھ از میہ دلنواز

بجہ نش روز تہہ تاج الملوکین بیسواپہر شطرنج زینک

دھل مولوم کمن

اہرین نشہ یسید شہزادہ رود
 ز تنہا کوہن نقہ کیشہا تیار
 کوہن عرض اسے دالے این فقیر
 اکھا دو تہمت اندریں سر زین
 گرہن دھن تہ ترہن روزن بے قوصو
 اجازتہ کوہن دھن بہ امید اس
 یہ کیشہا دو تہمت تہہ اجازتہ دیتہ

روایتہ چنین شیخ عزت نمود
 رہن کیشہ پے تمہو کوہن تہو قرار
 دوہمہ اکہ تمہو در حضور اہر
 چہ از رشتہ داران این کترین
 بہر روز تہن نش گرہن چم ضرور
 توے چس بہ خدمتہ کران الہاس
 اہرین دوہس یہ حاجتہ تہہ چہ

یہ بوڑھتہ سے شہزادے پر ہنسن
 گنہ ان یختہ شیے تمکو وچھن نزد باز
 نظر تھا دو یختہ تمکو گنہ کھ سستہ سستہ
 ہیچھن تہ وچھن باز ہنسرے طریق
 بہ ہر روز اوت یں مقرر کوڑن
 سہ ماہر دریں باب گو فقیاب
 نہ شاگردے کسب استاد گو
 دوپن بختہ جی آزمائش کرد
 تمس سستہ نزدیک کرد امتحان
 یہ یا مکتہ دوپن گو آڈ وہ فی اند
 غمبہ قدش پیر زالی کین
 اکس نش پڑھن کیا چھے ایں پیرال
 دوپس تمکو مئے و نتم اسند نام و کرام
 دوپس یتمکو پوزے ون مئے اٹو سند و ظہیر
 یہیے محرم راز نہ آغاز چھس
 یہ کتھ بوڑھ شہزادے شاد گو
 درونی سہ گو شاد و خورم نہ حد
 دوپن وہ فی چھ لائیم بعد مکر و فن
 یہ یا مکتہ دوپن گو بہ پیشہں اہر
 صبح بھولتہ بیدار از خاب گو
 سہ آغس نشے گو درین حاضری

وچھان بازون پھیوڑ شہر س اند
 تمن نش گڑھتہ روڈ ان سرافاز
 تمس کن وچھتہ تم سپنہ ار کیتو
 دریں بحر یکبارگی گو غریب
 یہ کینتہ بو ایتک علم سوئے پورن
 روان استادن نش آب و تاب
 سہ باین ہندے سندہ تس یاد پو
 گڑھا وہ فی تمس ماہر و سس کرد
 وچھا قہ درت ان خود اسے جہان
 زانا وچھن تور نیران نیر
 پکان وچھ جوان بخت شاہن شہن
 دوپس تمکو یہیے مالک ایں محال
 دوپس تمکو چھے بیشک مدار المہام
 دوپس تمکو چھے بیسواپ ہنسرے و زپر
 کران غزبے ناز سہ ساز چھس
 سہ ویرانہ دل تمکو سند آباد گو
 دوپن چھم بظاہر مئے غتک مدد
 کردی رام در دام ایں پیر زن
 بخت کرسیتہ مانسہ تیر
 دیان نیرا جسد بے تاب گو
 چھ بعد از گدائی لیکھتہ چاکری

پس آنکہ سہ روخصتہ پہنچن در او تیز
وے پیچھے بجے رُود در انتظار
اٹھ اندر پیکان واڑ بڈیام تام
پن کلمہ ترودن تمس زیر پائے
ودان ہارے لوگ نہ دید گہرا
ز روئے ترجم بجے آوے
دوین تس نہ کوہ چھکھ تہ کتھ جا پاک
مگر چھکھ نہ ریوان بے عقل ہوش
دوین شہزادن مے ہنؤ مبتلا
جہانس اندر یڈ کرکھ جستجو
مسافر دیں ملک بے گانہ چھس
نہ چھم کاٹھہ رفیق شفیقا پنن
بغار از خودا چھمہ کاٹھہ یاد مے
چھہ در شہر پورب پچھم مے وطن
زئ مول چھم وہر مابے بلاے
بہ امر الاهی بدار البقا
مے وادہ سہہ اہم رفیق و شفیق
ینہ سہہ مہیم گے ادا چند سال
مگر یام وچھمکھ نہ اے پاک زاد
بلا شکھ نہ وچھمکھ بہ آں خط وخال
تسہ ہنؤ کلاما تسہ چھہ نہ ناو

سوئے راہ دلبر کوڑن جستہ خیز
کوڑن را پتھے جاپہ اندر قرار
ذوان گوٹہ شہزاد کرئس سلام
کرؤن ہنؤ تہ افسوس تاوے دے
کرؤن بخودی پائے پیو پتھر
پتھر پیچھہ روٹنس مراندہ رکنار
کوڑمے کرؤن سے کیا کیا تر اوٹھ تہ پاک
توے چھکھ برؤن گوٹ دُن پوش
چھنہ کاٹھہ اندر کمندہ بلا
مے ہنؤ کرؤن کوٹھہ ڈیشہ ہن زرد رو
غریبا پیوٹ زن بہ اسمانہ چھس
پنن حال و احوال ہسمہس و ن
فقط مے خودا یادہ کار مے
انہ ترودن یوت پننہ قسمت
پننہ موج مشفق کجا مے ہاسہ
گمڑ جھم پننہ مادر باؤفا
بہ شکل و شمائل تہ ہش خوش خلیق
تمس ہش مے کاٹھہ ڈپھنہ تا بحال
سہہ مادر پننہ تام آیم بیاد
بچن تاہن تموتہ مے یال و چال
تہ کن ڈپشو تھے مے توے کر پناو

تہ دیشہ مے روڈ منہ صبر و قراء
 و چھم زن مے خا با تہ و چھمکھ بدہ
 قد مہوس ہما عظیم کور مے توے
 وں کہ چون دور ہر بہ اصلانکے
 گزہ کس نشن چھمنہ مادر پدر
 غرض چھم تے نش روز بک روز شب
 بہ دنا نختہ تہ مادر محبائے پدر
 بہ یوت تمام چھس زخمہ اندر جہان
 ذرا کہ تحمل تہ انصاف کراو
 یہ بوڑھہ بجے گو دلس نر اثر
 دلس نر تے بیلہ پیش چھکے میا ذرا
 میتہ چھمنہ کاٹھہ تس خورہ ایس ہوا
 دپے کوئے فرزندہ مادر چھسے
 گرہ میون وہ تھ وہ ذہن خانہ چھسے
 تہ بوڑھہ سہ وارا سپد شادمان
 سوہ ہڈا آہ واپس گرہ ہوو تس
 سوہ گئیہ بیسواپہ نشن در زمان
 گرہ وارتس لول وارا بوڑھن
 سہٹا شاد گو گرہ بارہ و چھن
 بجے نش لطائف ضیافہ کھینین
 زہ حکم پدر میتہ گوشت سہ دور

پیٹیم یاد آں مادر غمگسار
 گیم فرحتھا مے دلس نر پد
 تہ کیا گو پنن چشم و سرالوے
 دیکہ یہ وہم در جہادی مرے
 دریں ملک بیگانہ بے پاوسہ
 تہ ہم غم تہ ہم روز اندر طرب
 تہ گزہ کھ مے کتر غولاما پسر
 چہ مادر کرے خدمت اے مہرین
 تہ میونے مرھداشت منظور تھاو
 دوپن تس عزیزنا وندے چشم و
 گئے ہم میتہ چا ذی شفقت تہ رے
 دریں باب پلک چھسے بے نوا
 تہ نحوش روز با سایہ چادر چھسے
 وہ تھن تا بہن کیت عجب تھانہ چھسے
 لہن بیلہ تس نش جاہے امان
 بہ واپس پتے خورہ دنی تھاو تس
 دین حاضری آہ واپس دوران
 درون و برون ما یک کل کوڑھن
 سپن پوختہ از خام سورے ہینو چھن
 شہانہ وئے کپہ شر بڑ چھینین
 تبس نش تس در او سورے توھو

نغمہ شاد کر کہتے شاہزادوں کے کھیلوں
 میں چھٹم عرض کیا اے مادرِ نغمہ شاد
 رہتھا گوم روتھتے تپندے گرسے
 ژمے نش آپ و اتان بڑو و گاہ بگا
 تپس نش گڑھن گڑھ چوئے حضور
 مگر روڈنا توت پش زانہتہ پتھ
 بجے ہنس نیچو شاہ والا سپن
 خبردار ز آغاز و انجام کو
 بروئی تپس گاہ سہ روشن ادس
 دلس میاڈی کیا آسہ غاہش تپس
 بہ دل لوگش مشفق و غمگسار
 تپس نقہ کیشرھا تھوڈن تن پیش
 خراج کر ژ اے مادرِ مہربان
 معہ یسر سپھا پسم تے زر مے چھٹم
 بہر کوئے جھم شادی و بے غمی
 پہ کیشرھا جمع چھٹم مکانش اندر
 و گرنہ ہوسے زان سنگ وچہ زر
 دوسہ ہا اگر تپس گرسے تراوٹھاڈی
 کرن عقیلہ ہندیس گرس دور دور
 دوپن تپس ز اے مادرِ نیک کیش
 آپس نش زینان چھٹم کائہ تہ باز

بجے نش یہ درخانہ موجود ادس
 پس اٹک دوپن تپس بروز دیگر
 آپس آپس نش بہ چھٹس نوکرسے
 چھٹم لایم مے تپس نش گڑھن خانہ
 دوپن تپس واپس چھٹم کیا تھتہ تو مو
 پتند آپس تپس شاہزادس یہ کتھ
 اٹک اندر یہیلے کیوتز کالا سپن
 بخوبی سہ ماہر تپس یام گو
 وروئی وئے کوئے توشان ادس
 بہ اُلفت کران آزمائش تپس
 بہ واپس سہ آپس کران زار پار
 دوسہ ہا اگر از وجہ دوستور خوش
 دوپن تپس یہ مے نش موجود زان
 دوپس تپہ حاجتہ امیک کر مے چھٹم
 چھٹم گنہ چیزچ مے نش کائہ کئی
 اگر چھی ژمے درکار مصروف کر
 پے خراج لینو کہ عاقلو مال زر
 بہرہ بر مہربان میںلہ تموسہ زان
 دلپاس سپھا تپس ورن ادس
 اٹک اندر اوئن مطلب نغمہ بہ پیش
 دریں شہر یہ سہ بیسوا نرود باز

بہ حبّادو نوان باز مکھا چھا
 چھے لوطان لوکت زن حیل ساز
 بہ سرزائنتہ از نام تسی کوئے فاش
 بہ سر باونس میون چھا کائسہ دار
 فقط چھس بہ محرم ز چون و چرا
 دریں ملک کنبہ باوئے گاشس سے
 نیم زر بہ یغما دیم کر آرام
 ونے کائسہ نشس کر بہ تیتھہ خام چھس
 بہ سر چون بو کائسہ نشس باو کر
 تیشہ موج و نن کچون کورو کر
 سہ یوے سے بوزلم تہ تھاویم اڑٹھ
 تیشہ سر سستہ تھوس کوئے پیش
 ز تو فرحت جان و دل جا صلیم
 اکرس ناوگر تہ تہ دویمس چھ موش
 دریں کار صدار از ماویم ہتھ
 چھے کھیلن میوان باز باعدہ باغ
 پس انگ چھے نزدس سہ کنڈن میوان
 وچھان برور آسان چھ نزدیک طراز
 کران سایہ نزدس سہ بر ہف
 بہ پوشید بہ تختہ ماران زھال
 چھ ڈالان آن مو شے پڑھنر

تمیک کیا چھ معنی سوعیا چھا
 زسے مائیتہ چھ مولوم تکرشدہ
 دوپس تہہ خاموش باہوشش باش
 بہ حقین مالن سیمو کین چھے تہہ کا
 چھنے کائنتہ واقف ازپس ماجرا
 مبادا کرنا ہم آتہ برسشش سے
 گرا بار با مال و دولت تمام
 دوپس تھو بہ دانستہ فرجام چھس
 نہ آنکھ سے مادر بہ آسے پسر
 اگرچہ سبک کور حذر العذر
 دوپن کیش از فرزند تھاوا کھٹھ
 چھ بہتر ز بیگانہ فرزند خویش
 دوپن تسی شنو اسے عزیز دلم
 چھ پرورد کر کوہو امی تھاو موش
 چھ تہہ سچھ ناو تھہ تہہ تھاو تھو
 تھون برار ہندس کلس پیچھ چراغ
 گگر کا شہ کس سائس اندر بہہان
 ہشگہ زن موافق میوان چھنے بار
 نئے گاش پھیران چھہ دیگر طرف
 دریں سایہ آن موش دیرینہ سال
 بہ پنجہ سہ دانہ بجائے دگر

جیسے تم کو سترے جیت بیشک زان
 وچھان بڑا بر ساری مکد موش نہ
 ازیں راز کہ کاٹبہ اکو سے خبر
 ازان یس تیس تیس بنش بہ این آرزد
 و شیک نام کر کاٹبہ اکو لوب کمال
 چھ امہ لوگوں کو شاہزاد ہزار
 بہ بوز تھ بجے بنش سارے خبر
 مے اہم خبر چھس فسو کمال
 عرض چھنہ کیشہ از چنیس گفتگو
 سچن یام واقف سہ از ماجرا
 کوڑن مشورا بادل خمہ دپسند
 اذاجا کوڑن نوالہ بچا خرید
 کون جاے تس آستین اندر
 سہ ہیچہ نوو تمکو ہچو باڑ پگران
 بہ ہشہ می چھ چٹکی لکھان ناوتھ
 ترس شز ازن بیہ نیرن خبر
 سہ یامت بہ انگشت ماران کلنگ
 یہ کیشہا بہ باڑی تیس بوبکار
 یہ سورے ہیو چھن تھہ اندر طاق کو
 بجے کہ تھوون نوالہ سترے خبر
 دوہے اکہ تمکو لوگ مکرک لباس

بہ اداد آں موشش گر بہ نہسان
 گزہاں اکتھ کئے کاٹبہ ہند موش نہ
 نہ اطوار این مارکہ حیلہ گر
 چھ نیران سہ شرمشہ تا زرد رو
 اہس بنش سہ نیرہے شادمان
 بہ قائد اندرون بستہ کریمو پتو شزا
 سین خورش دوپن تس پہ کو اس کر
 تے کسہ پستین چھہ زینان مال
 ویکن یہ بوزن مے بو آرزو
 فروتر کوڑن در تفکر ذرا
 بہ بازار گو خسرو او جمنہ
 نہ چشمان مردم تھوون ناپید
 سہ وحشی کوڑن رام ز عقل و ہنر
 کوڑن رام در دام مرغ پران
 پشپہ بریشہ مارے بوز کتھ
 یہ ہیچہ نوو تمکو از کمال ہنر
 یوان بوسہ نیرتھ بہ بشل پلنگ
 ہراون تہ جیتن سراخام کار
 تسلی لوین پست و حالاک گو
 روچھم کتھ باچھہ کریم کتھ ہنر
 دوپن تس مے چھم گوشتن دل دواس

زبان چھس بے وہ فی تراو خدمتگری
 ز نقدی دہم رو پیہ اکھ ہزار
 دو پس تہ اے پور من نو بر من
 در اول مے وونے بہ جاداد چھم
 بہ سورے بخشے بہ کورے عطا
 بہ بوڑتہ سپٹھا شاد گو شہریار
 پس انگہ امپرس نشن گو پیکان
 مے چھم اشناوس اکس کار خیر
 توے چھس بہ خدمت کران الہاس
 دویم رت گرا نہ پنے سامان کر تہ
 بہ بوڑتہ امپرن لباس زبر
 گرا از طویلہ کوڈن دلپسند
 بہ فر شہانہ عجب خد و خال
 بہ دروازے بیسوا گو دلیر
 اندر تراو دروازے بے باک پاٹھو
 نشین تھے بیسوا دوت یام
 ہو چھتہ بیسوا حسین آن ہمان
 بہ تختہ آتہ بیسوا بے اختیار
 بہ اکرام و تعظیم کوسئی زر
 بہ کرسی بہتہ رود چوں شیر تر
 دوپن تسس مے چھم بوڑتہ پیشتر

تہ اندر مے چھم چانی اکھ یادری
 تبار تہ بہ کر با پنن کار بار
 بہ ار تہ پانی در خانی کنجور من
 بہ ملک وراثت خمداد داد چھم
 بہ یکدم خیرین کر چھہ کی تہ خطا
 دوپن چھم مے حاجتہ فقط اکھ ہزار
 دوپن تسس اے افسر بہربان
 گزھن تور سانس مے چھم کوم زیر
 گزھم اکھ مے آسن شہانہ لباس
 گزھم وہ فی گزھا تور چالا کر تہ
 دتن تسس بصد زب لوگن بہ بڑا
 کھستہ گوس آن خسروار جمند
 پکن بہ پکن گو بہ چال گو پال
 گرے وڈتہ نقار بجوون چو شیر
 سہ سرور روان چست چاناکھ پاٹھو
 کران ہر طرف چھس کنیزہ سلام
 موٹھس زار عاشق سپنوتس بجان
 برائے قدمو سے شہر یار
 اٹن بہ تختون پیشس آن تاجور
 کلاما چو شک کور کہ یکدگر
 دریں شہر خواہاں بہ چھکھ نامور

بیٹے آسہ کاٹھہ ٹھنڈا عشق باز
 ہر فن و مشہور و مشہور چھکے
 دریں شہر اسے بیہوا از قدیم
 و لیکن مے کن زائہ کوڑھنے خیال
 ز مے نش مہ رُخان جہاں خوش چین
 بے یختہ زانہ چھکے دلبر خوش ضمیر
 بطور ظرافتہ کوڑھنے گفتگو
 کھٹکتے روئی نشو وادیاہ ماہنہاں
 ولے مایک خسانہ در اضطراب
 و چھٹنے مے از تام یختہ شیر مرد
 بہ شطرنج بازی بے چھکے پر ہنس
 دریں نزد چوں مرد تھے فرد چھکے
 پہنچے اُس کو کتہ ہنگر اکھ بے عیش
 بے کر زانہ بازی و مکر و تھل
 گرانمایہ اندر صدف معویہ اوس
 شمس و دہنی یہ تیزی و سوس این خار
 دوپٹن شمس گنبدان کو بچھکے عاشق کرا
 دوپٹن و دہنی بہ شہ زور لاگن زنجار
 ہنوتاکھ کراوئے یک دوسہ چار پنج
 زین چیت کوڑھنے تہہ بر کھیل ہول

بہ انحصار چھکے بس مسافر نواز
 تیس سہ تو الفت تھوان پڑ چھکے
 بے چھٹس وائے ملکہ مٹے ندیم
 دریں بازی جوئے کے یکت کال
 بیہواے پری پیکر نازین
 عطا کراو کیستہ تھنے بے نظر
 پختہ پاٹھو باجم بہتہ رو برو
 دریں گفتگو آفتاب جہاں
 کھٹیکہ خدہ زنی با شراب و کباب
 دروئی ز گرمی گھڑ اس سرد
 دوپٹن شاہزادین مے بوڑم خبر
 زانے گنبدان سخت در نزد چھکے
 اگر تھنے مے سرد آنکھ بہ پیش
 اُنہیں کار انکار کوڑھنے اول
 بیٹھتہ کتہ دبان میوے پونچھ اوس
 چھ لاہزم یہ اکھوں رٹن زیر کار
 اون تھنے مے سرد باتوشش و تاو
 تھوون کاش پیچہ برابر ہندس نکس
 لچھس شہ بازی تھوون کھ بہ شہ
 دریں باز شہزادو نے لوگ ڈول

۱۔ مشغول ۲۔ خار تہہ زنیہ واجبہ ۳۔ مسخری، دل خوشی ۴۔ بے شال ۵۔
 عاشق ۶۔ دہنی ۷۔ طاقت ۸۔ مہمان بمعنی تختہ نرد

دوپن لوگ پہ در دام تراون نہ زانہ
 بہ شادی دباہ ہوتن کھیلے نے
 بہ بازی سہ عیار بے ہوش اُس
 بہ نوبتہ تمس ڈول سہ شیر ہوت
 ازاں تختہ ڈول گاش تے سایہ او
 سیٹھا شہزادس تا عجب یہ او
 وچھتہ موش بے ہوش گاؤر گو
 ز باہتہ دوتن گتھ دیان زن متیاو
 وچھتہ بڑا گو کار زبر و زبر
 سبک پیسوا یے برس گوس فاش
 ہمیں وقت لب شہزادن ظفر
 دوپن شاہزادن بہ این کرد فر
 بہ این حشمت و ننگ و ناموس چھکھ
 ژئے اوئے بہ این دولت و ہم دماغ
 ژئے چھی زیادہ سہ براوتس کن طمع
 اذین گفتگویہ شہہ زوفنون
 پیو غرق در عرق سہ باب گوس
 بسیک لحظ چوں برق بجلی شعار
 ہستور مشغول در کار گئے
 پینو کنو سیٹھا تخم باری و وون

نمس مال و دولتہ کھنس خا عتہ
 وچھتہ شاہزادس ہوتن میلے نے
 سہ نازان بر گریہ و موش اُس
 وچھتہ کلہ پھیر بڑا دیگر طرف
 بیکبار در جیب وے موش دراو
 خدا تھو کوڑن نو لہ پچہ تراو
 ازاں تختہ ڈول دور مستور گو
 در آخر لب و عرج بس توری تراو
 رگس تہ رگس زونگ تھاوتھ پھر
 آنے گئے تس گئے شہس او گاش
 سپن بیدا بازی گر کور و کرہ
 جمع چھکھ حقوان دولت و ہم وز
 حقوان کوئے در خانہ فانوس چھکھ
 منائب حقون گوہر شب چڑاغ
 اذین مشکلی چھہ ژئے دولتہ جمع
 نجل پیسوا گئے سہ در نگون
 دریں باب از فرق سراب گوس
 جمع گئے شمع دانہ بے شمار
 دیان گیتھ پمو زار تم خار گئے
 کھوتس نہ شہن تس ترسوئے توون

۱۔ زناہک تیر ۲۔ غاب ۳۔ پوشیدہ ۴۔ مغرور ۵۔ اذن تہ زور ۶۔ شمع دان
 ۷۔ راتھ کیئت پڑاؤن لال ۸۔ کنجوسی ۹۔ ماہر۔ کمالہ دول۔

دودون تھتھ کھوٹس سمبل یاسمن
 دریں شب دپان زپنٹس متھ کرور
 دودون تس کہ اسے مہوش دلقرار
 چھ معمول جلسہ کون ہر صباح
 دزان چنگ وئے تا دزان مشک وعود
 وگرتا خفہ شاہ گزہن گو قصور
 امانت تھوون تس سہ تا وقت شام
 کب نوکری فرشاہانہ گو
 دپان اوس کر لوبہ این آفتاب
 تہ زپنٹھ سہ انہن بہ عقد حلال
 روانہ سین سو بہ مغرب زمین
 سمندس کھسٹھ بخت فیروز آو
 بھرون سہ نقار مردانہ وار
 بہ پیش آپ تا ظہم اوٹن بجایا
 بہ کرسی نشست سہ مخمور بو
 چھون بو چون پیالہ یہ خوشگوار
 ہیو تھتھ کھیلنے نردبے گربہ موش
 تہ گو زپنٹھن آن شمشہیل زور
 در آن نیم شب زپنٹس متھ کرور
 وں بر جنس شہزاد چٹپید گوس

پینہ باز ہند بول اندر چمن
 بہ بازی شہن کرور بسیار زور
 اٹھ اندر صبح پھولتہ ووتھ شہزاد
 سین وقت شادی بہ دربار شاہ
 گزند تہ نژن عاٹس و ساز و سرود
 چھ لایم مے توت وائے بلصور
 سہ جاداد مال و دولٹھ تم
 ورنٹھ ہی بخانہ روانہ سہ گو
 پے مال پس مامہ در اضطراب
 بے وچھ ماترس کی چھ پساند مال
 اٹھ اندر شمشہ شرق و مغرب و چین
 شہن کر تیار می جو دیروز دراو
 دپان پو گزہتھ بہ در آن نگار
 اندر دراو یا متھ بہ دولٹھ سہ
 بہ کرسی بستور معمور گو
 جنیا فٹھ کھیلن اوس سوتے تیار
 سین یام فارغ ز خورد و ز نوش
 تھو وکھ شرط بہ بازی بے یک کرور
 چھ راوی لکھان کر شہن دست زور
 یئے در خزانہ تیس نقد اوس

عا شاہی دبیر سان ۲۷ باقی بچوومت مال ۳۷ نکوہن تل ۴۷ آفتاب ۵۷
 یو ۶۷ گر ۷۷ مال دار

کجکھ شش دره کرید رنج شش و پنج
 تندرے گریہ بار حباداد مہم
 دوپس تھوڑے نش و نیتہ باقی چھ یں
 چھ باقی دسے نہی صیف شب تا سحر
 ز یوب بچھم ژور شہزادہ بند
 تمن پیچھے مے ہستین نہ اکھ باز کھیل
 وگرنہ ژے اکھ لچھ دے شرط باز
 بیک طرفہ العین شاہن سہ باز
 کوڑن عرض شاہ بلبلتہ اخترا
 عرض چھم پٹیا بیاکھ شوغلا کر
 دریں باز گرفتخت دی گنم
 یہ کیشترھا مے نشال دولتھ ژے نوکھ
 اگر باز زمینکھ نہ اسے نوجوان
 جہان تخت تاج الملوکن سہ باز
 دو تھتھتھ تھوڑ کوڑن عرض اے پریشر
 شکار س تیس عالمیکو پادشاہ
 سکیمکھ عمر سائرے خراب و بہ باد
 بے کر تھس ژے قوبو بہ بخت بختہ
 بہ لطیف خودا و بہ عون رسول
 مے بو تھوومت شرط اندر جہاں
 بہر گونہ مابک تہ افسر کرن

یسے کوس از دست اس نقد گنج
 دیان زیون شہزادہ نے یک قلم
 کھٹکھ یقینہ تھاو کہ مے نش اکھ جوا
 یہ کجھ شوغلس اندر کرو موعہ مختصر
 ژے چھی کر مہتمن باچنس قادیقند
 اگرچہ بے زینے سپن میاں میل
 کو کہ عہد اکھ پیچھے اکھ تختہ باز
 تیس زیون تا ڈڑھ بہ پارو ناز
 کرو آزمائش بیسے اکھ گرا
 پن تا بیسے چون طالع سر
 عجب فرحت و شادمانی گنم
 یہ واپس مے شرط جپن تھوڑ بختہ
 بہ شوہر نہ زانتھ مے لوڈی ژان
 تیس زیون، نہین بست و لنداز
 بہ امداد باری بے کر تھس ژے زیر
 دیان اسر اسو پاد ہون خاہ مخا
 بہست آو نہ کا تھہ اکو یہ مراد
 بہرے خانساں گپراے ارجمند
 اسے دون مسید مطلب خود حصول
 مے یس زینہ بادولت و خانان
 ہم آغوش سر پوشش شوہر کرن

بہ حمد اللہ اوسم سے قسمت زبر
 گیس شادماں چھنہ ہرگز منوال
 معہ ہیا تے چھے دولت مال و گنج
 دوپس باز تاج الملوک کن جواب
 مے اکھ مشکلا سخت در پیش چھم
 اگرچہ بہ قصہ خمدائے ازل
 بہ فوزن تے نش واپہ مانند باد
 بہ طرز شہانہ کرو آشتی
 ہنگرن مے دیری لگیم زیادہ تور
 کرون چھے تے دیرین بہن انتظار
 یمن دیرین اندر بہ نیکو لباس
 زکب و تجارات عمر دراز
 بڑ پھیرتہ پئے یا معقن بامراد
 بہ بوزتھ سپنہ حارتن ماہرو
 بڑ چھکھ سرور باغ کے نوہال
 بہ ایس نوجوانی بہ ایس رعب و اب
 بہ تشکہ محبت بے شمار
 عمارات شادی بہ نار سقہ
 تے کیا تیوت چھے لازم ناگزیر
 سہ مشکل چھہ کیا تیوت کرتم بیان
 بڑ تیوت تام چھس بڑ اندر جہان

سپن رام میونے تے ہیو شیرنر
 درنگی چھنہ در احباب و قبول
 بہ عشرت بکن خراج سید و درخ
 یہ کتھ کر مے وڈی کین کڑو چھم
 ازاں نیش وادار مے دل ریش چھم
 سہ مشکل کڑو چھم سہل پٹھن مے خل
 بشرطیکہ حاصل کڑو چھم مے مراد
 یہ توت تام سورے حوالے تے چھے
 حسب چھے کون کڑو زہنہ اور پور
 ازاں پیش چھے رفعت اختیار
 کرکھ یاد حق وادار شکر و سپاس
 کڑو حکھ دست بردار اے دلنوا
 کڑو عقد باہم دمو عیش داد
 ددین تس اے یار فرخندہ خو
 دے چھے تے بلکل شکوفا کمال
 کرکھ کیا زعمدن تے پانس خراب
 پن پان داتھ ودان چھکھ بنار
 کوان چھکھ تے آوار اے نامور
 مے نش باد اے دلبر بے نظیر
 بڑ تے سیتو سیتی پئے ہم عنان
 توت تام چھکھ میون آرام جان

ژئے روئے بے کر تھاو خالی گھر
 غرض شاہزاد سپن لا جواب
 دوپن تس مے چھم ناو تاج الملوک
 شہنشاہ شریف ستا تم پد
 بنا گا چشمن تبس گاش سور
 حکمو، طیبو کرختہ اتفاق
 در آخر وونکھ منجمو این چنپس
 ز بارغ بکاول پری آہ گل
 یہ کھتہ بوز دھن درائے اخوان من
 بہ سامان شاہیں بہ عاشق و بناز
 کوان سعی اندر علارج پد
 بہ تقدیر کھتہ جاہ تم ارجمند
 گرفتار کرکھتہ تھے تم چارکس
 پتے بوہمن در اس زین مدا
 بے تے در استن چھس بہ این آرزو
 بہ بارغ بکاول بے آن سہ گل
 ازاں پس ژئے سہتین بہ دل شاداد
 مبادا اگرچہ بہ نوبہ دگر
 یہ بوز کھتہ پہنو بیسوا اشکبار
 کرکھتہ کوت عذابس اندر مبتلا
 ژئے چھتہ ناکنن ناتہہ گوشت رنگار

بحر یار زندان چھم اسے دلبر
 ہیوتن تنس دتن قصہ یہ انقلاب
 دوپن مالک سند ناو زین الملوک
 لیکن صحتہ اس اندر قضا و قدر
 بہ تقدیر باہری نہ کائے قوسو
 علاجا کوڑکھ تس ژولس نارمات
 اگر کاٹہہ پیرستان گزہہ بلیقین
 پیس گاش چشمن چو بانگ دہل
 پیرستان آو گل ترجمان
 درین شہر پیٹے داؤدھن سرافراز
 گیتو بے خبر از قضا و قدر
 بہ شطرنج بازی سپہنوپاے بند
 کوڑکھ مال گے بستہ اندر قفس
 انن ژھاٹہ دھتہ گل بے فضل خودا
 سہ گل ژھارنے بوز بے گفتگو
 سہ بلبل گزہہ خوش و چھتہ روئے گل
 کر عقیقہ پیوند تی چھم امراد
 پن پان مارن بہ اندر سفر
 بعضہ زار ووننس اسے غمگسار
 چھہ اندر پیرستان الا صہ بلا
 چنگ اسہ ہی آسہ کھ شرمسار

اگر آب ہی کیفیت تہیک نہ عیان
 ہوا ہی چھ ہڑد ہزاراں پری
 پتھ پٹھ ہڑد ہڑد از جنان
 بریر زمین تھ بگہبان چھ روش
 پڑد چھ بانوان مقرر
 گزھن تور کن کا تھ جڑ تھ چھ
 چھ سہل باغ بکاؤل گزھن
 دوپس شہزادن شہزادے عزیز
 منوش چھ طاقتھ خط از خود
 خلیس کوڑن فصل در ہر نفس
 تا جب چھ کیا از عنایات حق
 بہ ایں قدر کوتاہ بہ عون خود
 نہ اکتھ کن مہ گزھتھ ولس فرخیا
 بنی آدس دیت خود این شرف
 بہ فرعون سپن قہر رب الجلیل
 بہ زانچ نہ کمزور کوتاہ غریب
 وہ لو ساقیو چھس طلبکارے
 ازاں مے گزھتھ فرحت اندر نفس

نہ کہ آئے تھکھ ایں سہن بر زبان
 بگہبان بہ باغ بکاؤل پری
 چھ بر گرد آں باغ پری زمان
 بصد ہوش پری زمان باخروش
 چرندن درندن نہ تھ کن گزھ
 دیون نہ چنن ہمشہ طاقت چھ
 ازین تور گو مرگ خود غمہ دیشھن
 زہر چیز چھ آدمی با تمیز
 کڈان مے شکستہ دلن ہمشہدا
 سپن نار نمرود نگزار تس
 درپا باب یوے دیلم مے سبق
 بہر گونہ اصل گزھتھ صمدعا
 بہ انسان چھ کیا دیونے ہمشہ مجال
 نہ انسان سپن دیوے دیوے بدو تلف
 ابابیلے کاکی اصحاب فیل
 نہ رو باہ شہنویک بشال عجیب
 عطا کز اوقم چاوقم پے بہ پے
 چھ رو باہ کران بستہ سپہ در نفس

۱۰ ظہر ۱۲ ارداہ ماس ۳ پھر دوان یا نے را چھ کران ۴ مگر ۵ شہر شر
 سان ۶ وڈن ۷ روز پنج جائے ۸ بوز ۹ حضرت خلیل الرحمن ۱۰ ازھوٹ
 قہیتھ کزوری ۱۱ اشارہ بہ سورہ ائم ۱۲ پھر ۱۳

سہنس تہ ہر ہمنہ سہنس دل

دیان اوس شخصہ بہ جنگل پکان
تختہ اندر سہا بستہ تھوومت کڑھتہ
خبر کوت کالا گوشت ہمبر پین
وچھتہ تہ ہمنس رو دنا آب و تاب
ہیو تن تس کون برہائی علاج
رہا شیر کردون تہ پردون سرور
نہن تاہ زمکن کوڈنہ واسا زبر
تجہن وہ ڈیا متھ سہ آزاد کو
بہ اہین خود گوثر ہنہ دیتہ تاو
دو پین تس کھمتھ ٹوٹھ چھم چون باز
معاون بہ نیکی ہدی ہمنہ فساد
ہدی تس کردی تس کرہم نیک سے
دو پین تھو بیٹیس نش پر ڈھو فاصلہ
امیک فاصلہ تس رے بی کھا ونی
کلیس نش کڑھتہ تختہ درختس پر ڈھن
معاون بہ نیکی دیان چھس کھمن
اوس خون ہارن رٹن زیر پاسے
کان پر تھتہ اکھا زیر سایہ قرار

کتابے اندری چھ راوی لکھان
ز آہن ڈھن پنجر اکھ گڑھتہ
گوشت فستہ اس بستہ شیر غزین
پھٹھتہ زو تھنس درامتر اند ہر آب
خودا ترسی بو مرد سادہ مزاج
ز پنجر کوڈن قفل و زنجیر دور
ز پنجر پیلے دراو اس شیرین
پین تریش ساہاب و دلشاد کو
پس انگہ پکان تہ ہمنس نشہ او
سویہ ہاہمن پنجر کردون دراز
دو پین تھو پہ چھا چون انصاف داد
سہنس دوپ تھنس میون مذہب چھمیں
دو پین تہ ہمنن کر تہ گو حوصلہ
دو پین تہ ہمنن چھم سے منظور تی
پکان گے سہنس اکھ درخت ڈھن
سے سہنسہ کوڑ ایمان یٹھو آدمین
دو پین کلو بلا شک چھ تی شیا ذراے
پہ چھس بر سر راہ کھا ساپہ دار

دوتھتھ تھو دے پھٹان چھم کڈنا
 دچھتھ تھتھ گئے واتہ کھینوں لارہن
 کو دوتھ شیر بندے طرف ہاے ہاے
 تہنس نش امیک فاصلہ اُسو پڑھو
 ز وحشت دلس لو گئے آمہ تاو
 پئے فاصلہ کھستین آہ کاتی
 دونس برہمن حال خود مدعا
 دیتن تا کوون آدمی سندن دودھ
 مبدل بہ ایخان کراون لقب
 پئن حال باوے تھیک ہوش تھاو
 ز ٹھوکر ز تکلف آرمہ سان
 کران حق ادا چھم ز بول و براز
 دچھتھ تھتھ گئے واتہ مارن ضرور
 کھنس پیچھ سپن متفق ہر سہاے
 یہ یچھ فاصلہ دودھ زبہ مانے کتے
 امیک فاصلہ ترا قلنس نش پڑھو
 عمل تھتھ کرو اُسو علی محل حال
 مئے چھم بچھ بچھ نڈانصاف کر
 توکل کر تھتھ بر خود داسیے کریم
 چھ خود شنود سپہ برہمن اندر محاق

کر تھتھ غاب و آرام رو دوتھ فراخ
 معاوضہ نیکی کران چھم ستم
 دوپس برہمن پڑھتھ چانڈاے
 سپن دوپ تہنس نزد دیگر گڑھو
 بہ ناچار برہمن تہنس سرتو دراو
 ز جنگل پکان بر سہ راہ داؤتی
 و تے نش سپن کور تھیک استدا
 و تے شیر سپن بیانس فرغ
 دوپس برہمن کیا چھم اہکے سبب
 و تے برہنس دوپ مئے کن گوش تھاو
 رہ اس چھس تھتھ اکھا چھم پکان
 اندس داؤتی تھن از نشیب و فراز
 کران خستہ چھم از عبور و مرور
 سپن برہنس دوپ چھم کیا چرن پاے
 دوپس برہمن و تھتھ چھم چانے و تے
 سپن شور کور تہنس دوپن دوتھ گڑھو
 گڑھتھ ترا قلنس نش کور حال
 ازاں بعد ہرگز بہ چھو تھتھ نہ کر
 بسا چار برہمن پکان دل دوتھ
 پکان شیر و برہمن بہم اتفاق

عا تقیر ۲۷ اپریل ۳۷ ظلم ۴۷ پیشاب ۵۷ گندگی ۶۷ ترے عاقل ۷۷
 اڈ اڈ ۸۷ زمینیاست۔

قفسا را سگد روہا اکھ تمن
 سپہن مکتود منظور کورہس سوال
 زرقا نے نشہ بوز تھ بیان
 ز برہمن یوان چھم سہٹا تاہیا
 سپہن دوپ تہس بوز چھ کورہس ہا
 پے یوت تام چھم و چھن تا قفس
 گڑھان بوز اپز موقہ پچھ سہ
 سپہن دوپ تہس بکھ بے موقہ
 گڑھتھ پنجرس نش پے ہرکش
 درہن پنجر ادمت چھس بے ہند
 تعجب کر تھ لہو کلس کورہن ختم
 قدیمی پچھس ہند یہ شہریار
 جسم نہ سے ہیہ شیر تر زور شد
 عرض چھم سے اسے شاہ شیر نہ
 پیشمان نمود پانہ و چھ ہا سہ حال
 یوان بوز چھم سے مشکل یہ کار
 کجا طاقت ایں شکستہ درون
 ازہن گفتگو شیر ہے طیش آو
 لہس کن دوپن وارہ تسلیم کر
 دوپس تمہ اکھ اندرونے شاہ چھم
 سپہن دوپ تہس وارہ تحقیق کر

پڑھو کوہہ اچھ ہے دوپچھ بہمن
 درہن باب کر فاصلہ شغال
 دوپچھ تمہ سہ پنجر بے و چھ ہا عیان
 رہا کورمت اچھ اسہ یچھ شیر شاہ
 دوپس لہو بے مانے ہرگز ہا
 ز فاصلہ بکھ ہا اکھ نفس
 و چھتھ موقہ بے فاصلہ اکھ کر
 بیتیت اسوہتر بستہ چھم دست بے
 لہس ہود شیرن سہ زنداں قفس
 د اسہ فاصلہ یچھ گڑھو شاد شد
 دوپن اسے نمود اوہد والا خشم
 یوان چھمہ کیئہ اکھ کچھ اعتبار
 درہن پنجرہ اوس کچھ پانہ ہند
 نہ کچھ پانہ مانکھ درہن پنجر
 ازاں بعد کرہا امیک انفضال
 کورہن مثل خارج بہ اسے شہریار
 اکھ اندرون اوسکھتہ کورہنکھ درہن
 یہ خشم و قہر پنجرس منزہ تراو
 پچھ پانہ اوس سہ بوز تران اندر
 فقط سے آرہن چون اسے ختم چھم
 ازاں پس امیک فاصلہ لکھ کر

اشارا کوڑن برہمنس کن لہی
ہستہ سار بقدر کرتن ڈہشتہ
یہیم پڑھ بلا شک یہ شیر شہر
ازان بعد منصف ثمنے فاصلہ دینی
سہن دوپ چھ بیشک کران میاڈرے
نہ چھس تشن لب تے سہٹا چھم تے جو
بغیر مان رو باہ تہو برہمنن
کوڑن بستہ محکم تر از پیشتر
کوڑن بستہ دروازے پنجرہ
چنین دشمن جان تراؤن یلہ
پیو وکتہ ہن در پیش نیرتھ پڑ گڑھ
وچھان سپہ چھ اندر قفس رو بند
د آتھ فاصلہ تراؤ ناوم یلہ
دو پوس لہو شہا عذر گستاخ
الا اے خرد مند روشن نفس
نہر دار چھ یختہ کرہن را
یلہ یختہ کرہن تر ایں شیر تر
وچھن رہبر منصف داداھ
غرض سب دلیر دن اے ہکار
ہ آں قد کوتاہ بہ عقل و شوہر
ہن آمید چھم از خم داؤد پاک

اوس دست و پا بستہ بنیہ کر صحتی
کران پوز اپیز چھم سرایت وند
درہن پنجرہ اوست چھے اہر
کری محکم شیرس تہ خوانہ چینی
دو پون برہمنس بستہ کر دست پاے
یہ ہرگز کرے نا بیس کن رجو
کران دست و پا بستہ شیرس بہ فن
دو پون لہو امیک بستہ دروازہ
دو پون برہمنس نیر گڑھ وہ ذگرہ
بنیہ دست پا بس ڈن گو کھ
د دشمن را گوکھ چھے ناڑے پڑھ
دو پون سوے رو باہ اے ہوشمند
یہ تراؤن نہ ہرگز کدس بہ چھلہ
امیک فاصلہ دار پی صاف صاف
نظر کرتے بر شیر و رو باہ قفس
یہ شیر نفس لاگتس روہا
بحان بلکہ چھ دین و ایمان خطر
ازیں دشمن جہان رجی در پناہ
قوی ہیکل کیا چھ وہ ذی اعتبار
کوڑن رو بہن زیر شیر غیور
گز چھم حل بہ مشکل پلا ترس باک

را جستجو ۲ نمون ۲ نفسک سپہ ۲ رو باہ ۲ وہ ۲ ہا قور د پو ۲ غارتہ دول

ز پورب پہنچم زور شہزاد میل
 رہا تم کرو کہ چھ تھو اندر ثواب
 بہ یوت تام واسے بہ فتح و ظفر
 میل بہ لبون دھو تھو خمال
 دو پچن شہزاد سس کن اے جان تن

پہنچا تاج الملک کس کن دنان

جداں بہ کڑیاں ہر گز زور
 چھ مشعل گدھن در پرستان چن
 بہ ملک پرستان و جود و گران
 بہ گڑھ تور ہرگز تر اے مد جبین
 کران عرض چھس خدمتس میون بوز
 خوانا اٹھس شز ترے چھ بے شمار
 عمارات شادس بہ باد خزان
 پس از مدے موختہ ہار او بخت
 ترے روئے پیہم کر مے آرام و خاب
 خبر نہ پتو آسہ کیا مین حال
 یہ آسی نصیب ترے تو لوک زندا
 بہ ہر کار ہمشیار بسیا ہنفر
 جس اے نعمت اللہ پینز فیہ کر
 چھ آخریہ سمار ناپایدار
 نظر کر بہ اجداد و آبا بے خود
 بہ دم تن مخضر تھو از خمداد
 چھ فرھنتہ غنیمتہ بہ این چند روز
 در انبام و اغراض دنیا دین

بزندان ترے ہم بستہ کردی ہتی بہ کھیل
 چھ فاطمہ کرکھ تے رچھکھ چون تاب
 یزکھ سپر سندن زور ہنر اچھ کر
 کرکھن در پرستان علی بیل حال
 بہ گڑھ زور اندر عذاب و رحمن

یقین کر تر اندر فراقت مگر
 چھ دیون بیٹے پر مویئے ہمت گز
 گز گھن چن تنہا بہ کر سی زور
 گز مت چھ نہ ملک پرستان سپر
 از پس مدعا روز پختہ دلبر
 بہ حرب جداں بہ پاؤم سپر
 کران چھکھ تر واران عالمک گز
 زمان چھکھ کران منتہیستہ تر
 دین فسد شدی تے چھم مر مر
 دے کیا تے چھم ابتدا غور
 مسافرتہ خودا یام نیرکہ تر
 بہ نادان فقیر تھو ترے کھر کھر
 فراموش کر دھتھ ترے تو لوک گز
 ویشتا ہمتن بی گز دھتھ ترے سپر
 چھ دہ خاکہ تم داچھ ترا دھتھ تر
 مسلمان ہمتہ پم چھ دہ مقبر
 بہ دست آن کینترھا تر تو لوک گز
 چھ کافی خود تھو تھو آسہ

باقی داستان

غرض شاہزادوں دوپیس غم بہ ہر
 بہ فتح و ظفر با ہر دلی
 ز بہت و تپ سحر یہ بوزخہ سے نش
 مدارا کر تھتہ تس وٹن اے نگار
 صبر تلخ آہن دہرین سچھے
 دودلو ساقیو دوز کینس کر شتاب
 بہ لطف و تراحم کرم پروزی
 مے کینہہ چھینہ پروا نہ رنج و خطر
 نرے نش داتہ آسے دلر باؤل و لی
 بجا اوز تھتہ کر محو نہ سر ز نش
 توکل کر تھتہ بیہ بہ صبر و قرار
 بہ آخر تھتہ میو شیرین چھے
 براہ سفر چھم مے پا بر رکاب
 بہ جام ہدیہ تھتہ کرم رہبری

تاج الملوک بیسواہ رخصتہ میون تہ پرتان میرن

درپ گفتگو شاہ مشرق عباہ
 بہ بیدار یہ شب درخشند ماہ
 شہنشاہ عالی و والاتبار
 یہ شب کوڑکھ آدا بہ سوز و گداز
 یہ صبحش شاہ گردون پہر
 بعالم کوڑن نوڑ نمود آشکار
 شہنشاہ عالی و والاتبار
 با مغرب زمین گو بہ آرامگاہ
 غیر ذرا یہ با صد ہزاراں سپاہ
 شبس رو بہ بیدار با دوستدار
 ورنہ دستار ہایے دور و دواز
 ز ظلمات نوٹن رزا و رخشہ ہر
 سینو تار کن ہنر سوعش کد فراہ
 بران یزید کران دلبرس اوس سچھے

ما فرق۔ کئی ۱۱ پروت قوتون و ۳ جلدی و ۱۱ آفتاب لوس تہ راجتہ آہ و دہ رزن
 دراپہ تارکھ مسجھ و ۱۱ آفتاب درادون یا نے دودہ او۔

در آخر برپوشیدن روح حضرت از کفن
 لیکهان می چم داند می این دین
 جوان بخت شهزاد می نامور
 زبان دراز تنها مسافر طریق
 نه رهبر تیس کا شنه نه واقف بر راه
 عجب نزل آس در پیش کرد و نه
 نه خوب و نه خور و نه تاب سفر
 توکل کرد و نه به فضل راه
 به کوست کب فر شاهی کجا
 به آس دشت پر خوف و دور دراز
 ترس پر تیس یار و بر پست
 نه بوزم نه تا کوم یا تیس ستم
 به پند و نصیحت کران تیس بدل
 الا می نه چنگ میون یاور به یار
 خبر میانه حاجت نه چله کریم
 به گشته تیس در امت طلبکار
 به اسر شهزاد دنیا و دین
 پیشه تسمو موکلان دن بخت دما
 پکان برو تیس پهن کو سار او چن
 به تیس اوس دیوا پر کو کلاب

کمر بسته سوی پرستان تیار
 پر تیس حسنا الله نعم الوکیل
 قوی دل کرد و نه در راه سفر
 بدو میایه اندیشه گوشت غریب
 بکان بسته دل خسته شام و بگاه
 جو گیسویه بیسو پریشان نه زیاده
 دوه تکان از زمین به حساب سفر
 کسموان جنگلی میو به گاه گاه
 راه سفر این تیسایی کجا
 کنار او چن به نشیب و فراز
 دوش کون موم تیس و تیس
 دیوم گزین تور چم رنج و غم
 بهر کون آخر یوان تیس و دل
 دتم دوه نه به این دشت خونخوار
 رحم می کریم اے غفور و رحیم
 خبر چم نه کت به تیس و تیس
 امام الهدی خستام المرسلین
 به تیس و تیس کو تیس به خدا
 نه کو سار به دیو سار او چن
 و چم تیس شاهزاد سپن نیم جان

۱. مجازن تیر چنست ۲. جرم شک تاو ۳. جنگل ۴. سحر و دگر گنار ۵. میوا

۶. خزان و شعله ۷. نه

دوئیں پانی پانی کہ اسے بد نصیب
 تر ما آکھ یوت دیوے کیست غذا
 دریا غائب دریا یوسن ترھا پڑ پڑ
 دریا غائب والا شمع قبلہ گاہ
 دریا غائب مادر حرم در فراق
 دریا غائب ماشوقینے بے نظیر
 دریا غائب روزم سے در انتظار
 دریا غائب مجبور کلفام میں
 دریا غائب بوڑھنے پرستہ ادب
 دریا غائب نادر کک درامہ
 دریا غائب فکر پاستہ دلیگر گو
 پران حبنا اللہ نعم الوکیل
 نظر پشیم دیوسن وچھن آدمی
 دوئیں چھا پوز سے از شکار سے دوت
 مخاطب درختہ شہزاد س کوئے
 زمکب حیاتی بے ملک عدم
 پیو زنگانی جوئی بہ کار
 سلامتہ سے مہ کن علامتہ چھنے
 رہائی لب کھنے سے نشہ زہار
 تسلی سپن سے یہ دیو لین

جیسی رخت کھیتی وہ ذیہ دیو سب
 انہیں بائیںہ ساتلکھتہ ریتہ رازا
 نصیب دیو سبہ اوئیں منوش
 بہ تکلیف سے روز سا خا عشاء
 زحہ آہہ میوئے ترس اشتیاق
 بہ رضوان شہر عجم سکونت پذیر
 خبر کس دوس میں میاں اسے گلزار
 مریخہ گڑھ بڑھتہ بہ پانام میون
 سر راہ مؤدس مسافر عزیز
 کرختہ سعی حاصل سے کیئتہ آہنہ
 پران پانی پانی سے تکبیر بو
 الا ہی چھنم ترے نصیر و کفیل
 بہ طمع دلی یزگیس نہری
 بوجھ سے ہوت بہ اوئیں گوشت آہ کوت
 دوئیں سے یہ صبر سے کو ساؤتہ
 ترکتہ پانٹھ یوت آکھ ثابت قدم
 سے آپسہ نہ تاڑا کھ پانے بہ غار
 دریا یہ کو دا جھڑ چھنے وہ
 رختہ زیر پنجہ تر رختہ چوں خیال
 بلا شک کریم ماہ از روم کین

عا دو کھ دیو ۲ مدکار تر فتح دیو دول ۳ نابودک عالم، دوئیں دوزیا عجم
 الارک پانٹھ

بہ تشہی دوزین تس جواب لے خوشک
 گزناہ چھہ نہ تھتہ منز تر زیستہ شاد
 نہ میاؤں کھنٹس منز در تنگی پہ کر
 ہشتکون منے اوتم نہ آست تقد
 ز تقدیر پر درد و بے آب تاب
 دوزین شاہزاد سس بہ شیرین کلام
 کو تھہ نہ تر رنجسہ کاشہ غم مہ بر
 نہ چھکھ ککو غمن کورستن یثتہ خراب
 منے تامتھہ اگر آسہ جونے مراد
 و چھکھ نہ وں تکلیف دل شاد روز
 غرض رحمدل دیو خواخارگو
 روٹن پانے نش بہ عیشہ طرب
 دوسہ اکہ دیون بہ شیرین زبان
 چھہ کیا چون خود دن و نم صاف صاف
 دویس تمہر کھوان آدمی پر مزا
 یہ بوڑھتہ دیون کور و دو در زمان
 و چھن قافلہ اکھ پکان بے شمار
 دین بوٹ تا پنجہ کورون دراز
 بیک دم کورن طے آں مرحلہ
 دوزین تس یوہے چون چھا کھنٹس بین
 و چھتھہ خوش سپن شاہ فرخ نرا
 ز تکلیف دوزیا چھس آست بہ تنگ
 اگرچہ منے موکلا و کچھ نہیں عذاب
 ز بار سستم کا یہ ستم سے اور
 بہ کردارہ یوت ترئے نش خوش رضا
 دویس نرم دل گو سپن سمجھو آب
 قسم از سلیمان تھکہ السلام
 پن ماجرا دن منے نش سر بسر
 دیں دشت وارانہ عان شباب
 بہ امداد کراو تھہ تر دل شاد شاد
 منے نش بہہ تر آرام کر چند روز
 بحان و بدل تمہر تھہ یار گو
 گڈا رکھ پتھہ پاٹھو کینہہ روز شب
 دوزن شاہزادس کن اے مہران
 بہ اُنہتہ دے عذر تھاؤم معاف
 شکر آرد و برنج و روغن غذا
 بہ آبادی دشرہ و راہ روان
 بمعہ اشتران غلہ پر قطار
 تھتھہ ووتھہ ارن بمعہ برگ و ساز
 تھوون پیش روشاہزادس غلہ
 بہ خوش پاٹھو کھتے تراد رنج و محن
 لبین تمہر فراغتہ دلی با مراد

بہ تشہی دوزین تس جواب لے خوشک
 گزناہ چھہ نہ تھتہ منز تر زیستہ شاد
 نہ میاؤں کھنٹس منز در تنگی پہ کر
 ہشتکون منے اوتم نہ آست تقد
 ز تقدیر پر درد و بے آب تاب
 دوزین شاہزاد سس بہ شیرین کلام
 کو تھہ نہ تر رنجسہ کاشہ غم مہ بر
 نہ چھکھ ککو غمن کورستن یثتہ خراب
 منے تامتھہ اگر آسہ جونے مراد
 و چھکھ نہ وں تکلیف دل شاد روز
 غرض رحمدل دیو خواخارگو
 روٹن پانے نش بہ عیشہ طرب
 دوسہ اکہ دیون بہ شیرین زبان
 چھہ کیا چون خود دن و نم صاف صاف
 دویس تمہر کھوان آدمی پر مزا
 یہ بوڑھتہ دیون کور و دو در زمان
 و چھن قافلہ اکھ پکان بے شمار
 دین بوٹ تا پنجہ کورون دراز
 بیک دم کورن طے آں مرحلہ
 دوزین تس یوہے چون چھا کھنٹس بین
 و چھتھہ خوش سپن شاہ فرخ نرا

بہ جنگل چڑھن رلا جوں رگہ
 دُچھن چہرے ہمہ خورد و نوش
 لہجہ تا دُچھن سخت و اقبال رام
 پورن تا سورن اسے خود ابار
 گوشت اوس از عقل تا اس ہوش
 پتھے پاٹھو یارب رنگ مدعا
 نہ چھکھ و عقب راز ہرنیک و بد
 جدا گانہ عقاون بہ ہر گوئی چہر
 کھیوان اوس باشوکت و باوقار
 زدنس تا سپن نس غم و غصہ دور
 چہے مشہور مستور بیچ گنہ گنہ ہنہ
 سپن مہنگ و انس اندریہ و طہات
 کھنن تا چہنن کوسٹھا جان و اس
 دوہہ آکہ در دل کورن سر خیال
 یہ شہر دل گرہ صفت ہونہ چہر خا
 کرپن تا کشتن برونہ کل حال
 اورن حکیم مرن یہ پاؤن پتھر
 ذبح نواہ پتھن چہر لوتہ روز بکس
 رومن و و فہر پتھن اندر ہپوٹ
 کر صبح منے شہورن بہ پتھن کانا
 دینن تا دھتہ کورن و تھن اخبار

بہ بار غلہ و ٹھٹھ تراون یسلہ
 گنہ مژراون بہ عقل و بہ ہوش
 بہ انداز غلات بائے تمام
 ثنا ذات پاکس گنہ بے شمار
 بہ عاش و طرب تیتھ کورن خورد و نوش
 پزان دعبہم حمد سوسے خودا
 کرم حاصل از فضل و ایمان خود
 دبان شاہزادس بہ عقل و تیز
 کران اوس پائے شہ کھانہ تیار
 یہ اندر سفر نس گوشت بو قصور
 کھیوان اوس تم چہریم پن نہ گرتز
 کورن ذات پاکن عطاس یہ کورن
 کھیوان جاد تر روغن نان اوس
 زخمہ دن پیلے گوشت شاد حال
 بہ دیوس کشتن کھانہ کپہ تیار
 بشائستگی رستگ پتھن بہ حال
 ز جنگل اورن اُسترا تانہ تر
 مے گوناٹ پے ہشتہ خاطر ہوش
 دیون کورن تا میل حکم نامہ
 بہ شرع محمد شہن کورن اہ
 بیچے کورن ہیشتم جمع بے شمار

تھوڑن ماز تارس پہچھن سر بسر
 پس انگ بیس کامہ لوگ خہ شضمیر
 ز تھنن مادی گویہ موڈن بنو
 بر آتش کزنن ژہ چ وارا تیار
 تیاری کر تھ تھوڑن پیش
 کھوان اوس اکھ لقمہ ڈرنگہ ٹلان
 پتھ پٹھو پر سیر کور تھو شکم
 تہ سورے دیون ہضم کور لوہان
 بمعہ وٹنٹ آرد و روغن شکر
 کھیوٹ و میراوسس خذاتہ پتھ
 بہ کور تھس ژسے مٹوان ایجان تام
 پتھ پٹھو کیشن دوہن کور تھنن
 زمان نوہن کھانہ کیا دلفرا
 چہ یم جد و اجاد میانی مہان
 ہیکہ کر امیک حق بہ کراو تھ ادا
 ژ کور چہ پنے کورمت از خانہ دور
 اگر چہ پی میانہ دستہ سہ کار
 نے نیسبتہ ژسے الفتحہ کور تھ بیشمار
 دوپس شاہزادن وئے بالضرور
 مے کیمہ با عیش پیش آمت سفر
 مگر بوزمت ہی گوشت چنم کنن

فریب و دغا دیو نے ہند چھہ کار
 قسم ہو از عقل و ہوش تمام
 دوپس تم کو بے باؤ سے نہ ہرگز قسم
 قسم ہو و حقن میا نہ دستہ سے کار
 چھہ سہل سو گند میوئے کون
 دوپس تم کو بے باؤ ہم نہ قسم
 سپن دیو مجبور تے بے حواس
 دوپن پانی پانس چھہ کین وہ ذوال
 دوپن حق سے اوسند کھو تم بیشمار
 توکل کر کھتہ ٹاؤ و حقن مکرو ریو
 بے تاہم چند بار شاہن قسم
 سپن یام خاطر جمع شہریار
 ہوس چھم گوشت سے دلس لوجہ
 غرض چھم سے ملک پرستان و حقن
 میلے بوز دیون بہ تم سو گند کلام
 ز نام بکاؤل تمس ہوش ڈول
 سے بیخود سپن تا تینتھے کوس حال
 بیک روز و شب گپے تس سوس و زن
 بہ ہوش او منگن کھو تس سح زہر
 سے زانیوم دانکھ ڈیے کیئت خدا
 شے چھہ ناریہ از نام گوشت کنن

سے سپن گوڈ کر تہ وعدہ قرار
 ز حضرت سلیمان علیہ السلام
 خبر آہ کیا چون مطلب بہ غم
 اگر نیر نہ بوز اسے دوستدار
 اذہں باؤ عشت آہ کو طس مرن
 بہ باؤ سے نہ مطلب سے تے چھم قسم
 ز شہزادہ وارا تمس اوس پاس
 اگر زیں بہانہ سے آسم مرن
 ادا کر ہیکہ بو کر کھتہ زینہار
 سپن بر قسم شاد و آماد دیو
 دپان کھیو تہ ہوو دیون قسم
 دوپن دیو سے بوز اسے یار غار
 بملک بکاؤل بے سارا کر
 سے توت و اتناوم چھہ یوہر تپن
 مڑھس کلیمہ ہیوت تم پرن ام رام
 ز ہوش و خرد گو سپن زور تہ کول
 یہ ما مود گو شاہزادس خیال
 بیش گو زہمٹس کر پن تم پرن
 وون شہزادس ہشتم و قہر
 درینا پتر تہ سے آسکھ قضا
 بکاؤل کتچ کتھ پرستان وون

کم و زیاد چھم بوزرت ہوش تھاو
 پرستان کے پادشاہ یس بہ چاو
 نہ دیوان سرزو ہر دھڑا ہزار
 چھم سہ سندر جہاں شہریار
 درون شہر باغ چھس بے بہا
 رنگا رنگ اشجار باغس اندر
 پرستان کے میو چھس گونہ گون
 چھم تہا پر تھتہ حبایہ کر تھتہ
 مقرر بہر سو چھم تھتہ جوئے بار
 دران حوضہ از قدرت رک رکار
 ونے کیٹ صفحہ تہہ پوشکو حضور
 امی پوشہ سپتین چھم رونق باغ
 اچھو ڈیشنک آرزو تھکھ دس
 چھم مشہور ٹوٹت مے گل در جہان
 بہ ایس باغ واکت بہ موختار کار
 بسندم بکاؤل چھم آس باغ و گل
 بہ ایس باغ دیوان بہ طرف چہار
 نگرہ بان بفرمان آس شہریار
 بغار بکاؤل نہ کاٹسے محال
 دیران بچھن دیوسان نشہ
 ہیشکیا موہ دڑتھ ونہ داوس نشہ

مخمٹ گذارش کرے ہوش تھاو
 کئی کور چھس یس بکاؤل چھم تہا
 چھم نوکر تھس روز و شب بہر دار
 بہ گرد شہر تھس چھم رو میں جھار
 ز لعل و جواہر سجاو تھتہ سپھٹا
 شگوفہ و چھتھ مندھچان پسم و نہ
 عطائے خود افاقہ در پیچگون
 نگین و جواہر تہا مخلص جڑتھتہ
 بناؤ تھتہ چھم حوضس اندر آبشار
 ٹھلا پاد گومت چھم رنگ آبشار
 چھم تہہ نش انسان تا رہن دور
 پرستان بہر جگہ دود و داغ
 چھم مشتاق بوزتھتہ گیتو تھتہ گل
 چھم اٹھتہ ناو گل بکاؤل و نان
 بکاؤل پری دختر شہریار
 جہانس اندر بہر مثال دھول
 فیمہ دار بہر دیوان سسی ہزار
 اڑتھتہ تور ہیشکیا کاٹھ سبافار
 اڑن باغس اندر علی گل حال
 موہا ہیو پچھس کوہسارن نشہ
 مگس کیٹا کرمی زور کاوس نشہ

عازادہ ساس طاقتور دیو عابدہ ۳۷ لہو دیوار و گل ۱۵ عام مثال ۶۱ تریہ ساس

ز سوگند بہ مجبور کوز حقس ہاے
 سپہا سخت مشکل یہ ترو تھئے بور
 کر تھن تور میونے سہ طاقہ چھ کر
 درغما زن چٹم بہ بار قسم
 بہ ستور ساق فیاضہ پڑ کر
 دیوا اکھ مئے چٹم یار دعوت کوس
 یقین چٹم سہ شفقہ کر تھ بیکان
 یہ بوڑ تھ شہین غلہ کے قبتہ کوس
 بہ جنگل پکان کو دتن وار وون
 بہ سختی مدد اوس دیوس ہموان
 رنگا رنگ نیا اثر بناوین بنار
 بہ مہمان یہ لازم چٹم در ہمدار
 دیوین دیوے کور مئے تیار خان
 کر تھ تھتہ سرد اکھ روز نا اعتبار
 دیان تھو و و تھتہ دیو کور زمان
 چو رعبہ گراں ہچو بانگ شغال
 زمان در زمان اکھ دیوا گو پاپ
 و جھتہ شہزاد سپین زرد رو
 بغیر باہم سپین دیوینر
 سپین صاحب خان پتر شادمان
 بہ تکریم سیلہ بہ ہونون بہتھر

نہ چٹم روز نس جاسے ز لٹس نہ پاپے
 مئے چالاکھ اُسوتہ بنو تھتہ ٹسے پور
 تھتیک ناو بوڑ تھتہ بڑ ماران پیر
 وئے اکھ کھتا موختصر بوڑ تم
 ملدڑا ملون ز قند و سشکر
 بہ کھیا و تھتہ بہ افسون مطلب پرس
 سبک و شش کراویم ز بار گران
 کوزن جمع سورے یہ موجود اوس
 و چٹن میلہ و دتلا اڈن تار وون
 بہر گونہ تیار کوزون سہ خان
 مہ ہیا شتیک اوس تس برگ و ساز
 بہ سورے کوزن شاہزاد سس تیار
 اڈن ناد و تھتہ یسٹس ٹسے پھٹے میرہان
 بحبلہ می اڈن مئے پتر دوستدار
 کشادہ کوزن چون کجاہ دمان
 دژن کریمہ جودا بطرف شمال
 جمان تاخران پتر بلس و شہید
 بیک سو بہتھتہ کورسے بے گفتہ
 کوز تھتہ الفتحہ پاپ و اڈنی زبر
 بہ تہ ظہیم تھو روچھ دل میہمان
 بیٹین تمام بر شہزاد نظر

شہن قعود و دھتھتہ تس خوف رجا
 تعجب و چھتھ دیوئے کور منوش
 یہ کیٹھ آرمیا رائے چھے رو چھتھ
 جھنہ زانہتہ از تام گوئٹ بلوش
 دوپس تمکو دین چوں منظور و حق
 لذت دار آمو کھیوئس رت غذا
 کڑھی پانہ مولوم آمو سسند کمال
 اشارا کوئن شاہزادس کئے
 و دھتھتہ تیز تاج الملوکن تر نور
 تنادل آکے لقمہ یا مٹھ کوئن
 لوئن موہر دینے زن سہ آب حیات
 دوپس تمکو پتھر بہہ پورٹ کھنہ
 غرض بوٹھ مہمان چھ کھانہ کھو
 چھ باھنے وہ تھان قعود بلا اختیار
 نژان اوس گوئس گل آمل
 منو پانہ ٹھو تمکو کھیوئس نان و کباب
 دوپن خانہ دارس تہنس ہیو منوش
 یہ کہہ جاہ اوئٹت تو لوئٹت تے چھ
 آپس وجہ ٹیہ بہٹھ یہ حقدار اوس
 بہ اس شفقت د مہربانی ازو
 دوپس تھو غرضن آموئندے سخت تر

زمین برسہ تہ ظیم اون نجب
 دوپن صاحب خانہ ہے کن بہوش
 رائے نش وئیہ کہہ بائینہ آستے
 ہش دیوئے آستن با منوش
 مگر آموئے ایخانہ کے دین سبق
 تہسے کنی دیتھنہ اوس کیٹھ اذا
 ذرا کر تنادل ضیافتھ تر حال
 اوس کیٹ یہ روئٹت ہسہ سائے
 اون پانہ کم دیوئے زیادہ سور
 و دھتھتہ قعود ہو اللہ اکبر پورن
 دوپن پڑی کنی یہ چھ ہی المات
 و چھتھ کیٹ وئے دار پھیر کھنہ
 مگر سیرتو سیرتو اوس دادا دوان
 کوئن آفرین اوس بر خانہ دار
 تہس کیا خبر اوس آتھ مزچھ زھل
 سپن سیرتا اوس پیرتھ حباب
 بظاہر چھنا کائہ اکھا تیز ہوش
 سیٹھارت مبارک تے روچھت چھ
 ہستے آموئندے وہ فی فلک خارکوس
 کوڑتھ مارے سینہ آموئندے آرزو
 ز دست سن انجام آہ نہ ہر

اے مہر دوس دیکھ کر کن دول غذا اے ہرگز

سپہا سخت و دشوار اُمومتِ غرض
 دوپس تمو چھ کی تیوت مشکل سے کار
 دوپس تیو چھ درامت و پنے کرے
 یہ کہتے بوزر تھن چھم کو مت دل دینم
 دوپس تمو چھ یچھ کامہ منز خوف جان
 چھ بیاد و لاسود اُمومتِ سوال
 دوپس تیو چھ منظور فرمود چون
 قسم کیووش تھووش کر تھ رام
 توں کنو کو مت چھم سے خاطر پریشا
 مگر چون رو دم توقع بہ غور
 تھن تا مرن سیون غار از قضا
 سین دیو مجبور کو ت آس یور
 و دلو ساقیو چاہیوئے تر کر
 دیکھاں میں چھ استاد ایں داستان
 سپہا دیو میہماں رنجور گو
 کورن پانی پانس سوال و جواب
 بینیا اکھ تھس اُس سمانام
 سہ فرماں روا اُس دہشتار کار
 بہ پڑویاں بہ موشان سر اُس
 تھس اُسو تابع ہزاراں ہزار

بیومت چھن کا تھ اُمومتِ مرض
 کران چھکھ تر انکار تھو زینہار
 بہ ملک بکاؤل یہ سارا کرے
 ز بہم نگہبان و دیوان رچیم
 تھیا کیا چھ تھاون بہ خاطر کھان
 چھن چون یا سیون یچھ ہیو جبال
 مگر اُمومتِ تھو روتن جان سیون
 نگین سلیمان علیہ السلام
 ز نا کامیابی کو مت تلخ عیش
 ازیں وجہ تکلیف دیتھے تھے یور
 چھ چانس اکتھس منزول پھر رفا
 بنا حق گردن کھو تم مہ یور
 بہ لگی اندرون کوس بستہ چو خر
 تھ شیخ عزت اللہ ز ہندوستان
 تھس بتہ گردن تھ مجبور گو
 کھومت تھچہ دالین چھ عاں ثواب
 بہ ملک بکاؤل سہ از المہام
 یستاقی بہ دیوان ہر شدہ ہزار
 ہراؤل سہ از طرف سرکار اُس
 سبارغ بکاؤل تھس اختیار

۱۔ پریشان ۲۔ عاش ۳۔ رہ منز گوس خرسند پٹھو بنہ ۴۔ مصنف اردو
 داستان ۵۔ انتظامیہ ۶۔ پیٹھوول۔

لیو کھن خط تہس کن بحر و نیاز
 بہ عون خمداد خرم و شاد چھس
 ملاقات کے شوق او سہم بہ دل
 بہ تنہائی کو دوسری میں جتیں
 چھ لا زم براہ کرم بستہ ہی
 یککھ عہد خبر سے کئے زیادہ کم
 خدمت بیچے پچھم سے اکھ اہتماس
 منو شاستہ پر وردہ کو رمت چھ پاس
 چھ عائی نسب شاہ والا حشم
 پرستان کے تس چھ گوشت ہوس
 اگرچہ یزہان پھسہ دؤر ترسند
 دے میسو بہ مجبور چھس کوڑ سٹے
 شے کن دودہ فیہ سوزان چھن ہگزہ
 پرستان کے سار پہ کرنا وہین
 بہر گوئی امو سٹہ دل آکھ بجا
 خبردار اسے خواہر مہربان
 یہ میانے کھوٹا گڑھ دان عزیز
 بہ واپس جوابس کران انتظار
 لیکن گڑھ احوال سورے تمام
 لیو کھن یام موکلیا کا غد و ٹھٹھ

مہربان اسے خواہر دلنواز
 بہ الطاف ایشان بہ آباد پھس
 فراغت نہ چھم پاسے رفتن بگل
 مکانش چھے نہ شوب غار از مکین
 برادر نواری کرکھ سرسری
 پھو لیم دل گڑھ چھم نموش ژلیم غم
 معافی ممکن چھس زہیم و ہراس
 ز شہر پورب چھ شہزاد خاص
 سہ ڈیشتہ بلان دل ژلان مدد غم
 تماشالے سیر و تماشا و چھس
 بیٹے تور داتن چھ طاقٹھ کسند
 دل و جان چھ اُمیون اوڑ سٹے
 یقیس چھم سے اسے خواہر بے نظیر
 عجائب مکان یہ رچھ ناوہین
 ژٹے چھ فرمن روڑم سے چونہ رجا
 اُمس یختہ تکلیف و اہم بجان
 مہیا اُمس تقویٰ ہر گوئی چہیز
 یکم ناسٹے توت تام ہرگز قرار
 کوڑم موختصر الدعاء و سلام
 دوا تیز پرواز اونٹن رٹھٹھ

۱۔ سہرانی ۷۱ پابندہ ۲۔ اور ۳۔ بسن دلی ۴۔ پانس نش ۵۔ چار نہ
 ۶۔ پختہ ۷۔ بروسیہ

دو پین تس پُرساں گزہن چھٹے ڈالار
 خبر دار چھٹے پیکوڑ ہوشمس اندر
 اُمس یحییٰ تھلیف داتی رازا
 دو پین تس اُچھن مژمن این منوش
 غرض تس حوالہ کوڑ کھ شہریار
 یہ پین رخصتہ از ہر دو غنچارگان
 سپن از عنایات پروردگار
 بہ تخت بلند و بہ عیون فسک
 دیان دُراوقاصد سٹے شہریار
 و پین تا پین رازا دُور و دراز
 ز محالہ پُرساں گزہن از برون
 بہ سزل گچہ مدعا ورت یام
 کوڑن شاہ کاغذ تہس پیشش
 موٹھن بائے سند خط اُچھن باربار
 پوزن یام مضمون کاغذ تمام
 ز ہجر برادر مئے اوسم قوسور
 مئے خاطر جمع گوڑ چھٹہ این منوش
 یہ واپس لیو کھن بائے کُن جواب
 الا اسے برادر عزیز دلم
 گیس شاد و خورم و چھٹہ روقچون
 سلامت مئے نیش ووت باخوہمی

یہ کاغذ یحییٰ تھلیف ایں شہریار
 یہ توٹ واتاؤن گزہن تیز تر
 تہیک جہاں دایم ترے میلی سزا
 بہ توٹ واتاؤن یہ مانشد پوش
 عصف وار دُردانہ اندر کنار
 سپن زہم دیوس چو بیچارگان
 منوش مطیع ایں چنین دیوسار
 خود این اُمس یم ز سوزن ملک
 بے سوئے پُرساں چو باد بہار
 بے ملک پُرساں گزہن چھٹہ پو فراز
 پس انکے پکان گو بشہر اندرون
 کین ماریک خانے تہم سلام
 حالہ و چھٹہ گچہ قرخان و خوش
 پُران خط و چھان جاب شہریار
 ووتن قاصد کُن بہ شہرین کلام
 یہ تو حیف و چھٹہ گو کوڑ دُور تھ مئے دُور
 اُچھن گاش تا آم جانس مئے ہوش
 بہ آداب و القاب بہ صد احتساب
 رہا شد فرو رفتہ پادر رگم
 زو لم شاہزاد و چھٹہ زوگر وون
 یہ ڈپشہ مئے حاصل گیم بے غمی

عائز قادی ۲ موٹھن پیکوڑیس مانگہ مژ آسان چھٹہ

۲ تابع ۶ مہینہ مژ گیس آزاد۔

بہ ترسِ پیلِ این تحفہ دِلنواز
 خود این کوڑمِ حل سے تحفہ شیکس
 بہ ملکِ منو شاں بطرفِ شمال
 و چیم شاہزادیا سے درمہرِ زر
 و چیم گوم اندر دِلِ خود ہوس
 چو در دایہ پروردہ اندر کنار
 و نے اُس بے جفت و بے شوہری
 رنگارنگ زیور سے تس کوڑم سے
 سے لایق اُس شاہزاد کوڑم
 تھی جوئے لایق اُس سوزنم
 سہ دو دیو سے کن دُنزل دُو پد
 و چمن طالع خویش اندر مراد
 پورن نام مولا کوڑن حمہ کوت
 لبین فرحت از قادر کار ساز
 سہ مطلب اد آد انجام تس
 نصیحت و نے جان و دل گوش کر
 سہ گو نفس بد کیش تاء پر دغل
 بمنز لکبہ خاص محمود زرے
 اگر چہ سپن میون دل شاد و خوش
 ازاں سے سے تازہ گڑ چیم مل سے

ز بسِ محنت کراؤ حقس سرفراز
 ازیں تحفہ اوسم تن دلس
 دوما اگر کو سے بخاطر خیال
 بہ تعمیر شاہ سے کروڑم گذر
 چو ماہ شب چارہ نور تس
 صلحتہ اُنم اس دختر شہنوار
 رچیم جان پاٹھن زوداہ گئے وری
 تمس ناو محمود چیم کوڑم سے
 دوماں را سے از خود اے پر شیم
 شاتس خود دایس سے تم کوڑم
 لیو کھن خط دیتن قاصدس کن رسید
 تشدے کھوتا زیادہ شہزاد شاد
 بمنز لکبہ خاص مقصود دوت
 پس از محنت راو دور و دراز
 میل دیو سرکش سپن رام تس
 الا اے عزیز دلم ہوش کر
 بہ قابو اُن دیو سرکش اول
 کرن رام و اتکھ یہ مقصود چھے
 وولو ساقیو چھس بہ در بنج و شش
 پے اصل مطلب دتم جام سے

۱ سوزن ۲ روہ پر سُنڈ منزل ۳ اپنے ہریش ۴ دوریاو ۵ بہ حصلاحتہ
 ۶ دوکھ باز۔

تاج الملوک سے محمود خاندان کی نشانی

تہ بکا و لہ ہند باغہ پیچہ واپس بیسواپہ نش و اتن

پکھان نی چھ استاد دیر پنہ سال
 ز الطاف حکالہ دیو زاد
 تہ چیز تمکو کھیتے تہ چیتے باسلوک
 دوشے اُسو بالغ درنگی نہ اُس
 بدستور و اُمین مسلک پیری
 اگرچہ حالہ پیچھا اُس نحوہش
 بہر رنگ ممنون ایحسان گو
 دپان اوس کر واتہ بانس اندر
 بہ محبوبہ کائنہ الفتحا کو رہ تہ
 سہ از خوابی دلبری گو نفور
 سہ حالہ زین واقعہ بے خبر
 شبا اکھ محمود نے شرم دور
 پیچھے پاٹھو چھارسم و اُمین چون
 نہ و تہم سے نش کی نہ دے دیو کھٹھہ قصور
 تہرون درونی نہ کیا چھ غرض
 چھ یس چون مطلب بیان کر سے نش
 بجلدی سے نش باد کیٹ پیچھے مہا

ز فرست سپین شاہ آسودہ حال
 موٹھس مول تے موج گو شاد شاہ
 تہمیک ناو ناہینہ زین الملوک
 تہمیک فیکر حالہ نے واپس کاٹس
 کون تم سرافراز ہم رستری
 و لیکن شہزادہ تراوان ویش
 و لے ہر گل دل پریشان گو
 سہ گل آہ ہن یس چھ ناگس اندر
 ز جمالہ کاشہ ہا بھقا بور نہ تمکو
 تہم نش شب روز روزان سہ دور
 تہم رے دو نوے چھ عاشق اندر
 کون تا و وون شہزادس کوٹو
 غمک پیچہ دھتہ گنج دل رنجہ میون
 اذان باعشہ چھکھ میوان دور دور
 دوا تھتہ بہ رٹھا ٹڈے یہ اسی مرض
 ز ارض و سماء کر حاضر نہ نش
 برے دل تھتہ مژ کرے دؤ فدا

دوپس سنا ہوا دن ز بس آفرین
 نہ سوند چھینہ کینہہ نہ سے اندر قصور
 نہ کن تھاو درونی غما چھم بہ دل
 نہ مطلب سے یوت متھن انصرام
 بخاطر یوہنے وعدہ چھم کوڑ سے
 سے فلحال او سہم بخاطر ہوس
 سے او سہم تنہا ہے دل سرسری
 یود انجسام آنکھ نہ میوئے مراد
 یہ بوزخہ دولس نمودن جواب
 چھینہ کینہہ یہ دشوار اسے یار غار
 بہ پرورد یتمو سہنر اگر باو تس
 نہ بر غم بگاہ تس وئے ماجرا
 بہ عیش و طرب باو ناوے نہ سے باغ
 یہ بوزخہ سپن خوش سے عالی نہ باغ
 نہ شب کوڑکھ با عیش و عشرت ادا
 بیکان آتہ حمالہ رد لنواز
 نہ مستور و محبوبہ ماہ و کش
 نہ چھن پر کدورت نہ چین بر جبین
 بہ ہر خار تس برسہ ہا بے شمار
 دوچن تس نہ سے کیث از کدورت دلس
 نہ کیا پش غمگین چھکھ اسے عزیز

نہ چھکھ میانی معشوقہ نادہین
 سے یس نہ رخ چھم تی وئے بالفرو
 تو سے بسیتہ چھم پائے شادی بہر گل
 ریم نہ تو چھم عیش دنی یا حرام
 نہ استاد دل سے سبق پور سے
 وئے یود نہ سے اسی تینگ دسترس
 تماشا سے باغ بہکادل پیری
 سے دل خستہ گوشت گرد چھم شاد شاد
 یہ چھاسوہ کتھ میٹھ نہ کدورت خراب
 سے پانس آتھ چھم امیک اختیار
 چھہ تھو ہے بران باغ یتر دسترس
 نہ کھکھ فارغ از غم غم دیرا
 نہ چھکھ گل نہ سنبیل پری ہند نہ ناگ
 نہ تھریر معشوقہ از سیر باغ
 صبح پھول نہ کوڑ جانوار و صدا
 کرن تم نہ بیدار از خواب ناز
 بہ ستور دیروز دھپھن نہ خوش
 نہ دلپشتہ سپن سخت اندوہ گین
 کرن از موعہ حببتہ ہمین ویسا
 نہ غم چار ڈھارے بہ تھہ مشکلس
 چھہ کیا چون مطلب و غم کیا سے چیز

در ارض و سماء آسہ حاضر کرے
 یہ تکلیف چوئے ہیکا بو ذر تھ
 سو محمود بو ذر تھ سپنو شادمان
 مژدہ تمہ زبان در جواب سخن
 دوپن تن سے کیشہ چھینہ تکلیف رنج
 مئے پر تھ چیز حاضر کینک چھم ہوں
 خدمت ولے چھم مئے اکھ البتاس
 یہ بو ذر تھ سو حالہ گئیہ در عجب
 دوپن تن فدائے برت جان من
 اچھو ستر تاہل حکمس کرے
 چھم کی تیوت دُشوار چوئے مراد
 وکھ یو دستارہ تر از آسمان
 روپن تن چھینہ تیوت دُشوار کار
 تہ تاج الملوک اگر چھے رچھن
 خاطر و چھم تنس چھین آرزو
 ز بارغ بکاول پری چھس مراد
 مئے چھم غرض بوذ در ہر مدار
 یہ بو ذر تھ سہ حالہ گئیہ ہم جان
 ز تقریر محمودہ ماہ و شش
 پس از سائے آپ ہوشس اندر
 یہ کیشہ ہیو کلاما کوڑ تھ جان گداز

وگرنہ بہ اندر فراقت مرے
 وکھ نے بجلدی کشھے بو مر تھ
 وچھن خروش بیان مادر مہربان
 وون با عتب رنج و درد و محن
 بہ دلشاد چھس در سرائے سینج
 طفیل تو آباد و آزاد چھس
 سہ حاجتھ کدکھ تا کرکھ میون پاس
 ز تقریر محمودہ نوش لب
 درنگی نہ کر مطلب خویش و ن
 چھم نور دیدہ بہ لولا برے
 کران پھر چھکھ عذر خواہی زیاد
 کرے پیشکش ماہ تابانہ سان
 ویکن ژے نش چھم کوں آشکار
 تماشا تے بارغ بکاول وچھن
 کوں سار باغس وچھن سو سو
 وچھن خاچہ تاہر تا ناگرہ راد
 ژ معنیت آیتہ چھے اختیار
 پورن بارہ الامان الامان
 سو بے جس سپنو نیم جان اس غش
 دوپن سوے محمودہ اے سیمبر
 وونے کو یہ شیطان اسے سروناز

بہ بارغ بکاؤل : غائبی رجبال
 بہ وحش و طیور و بہ جن و پیری
 یسار و یمین زیر و بالا چہار
 اگر چہ تمن چھس بڑ فرمانروا
 بہ بارغ بکاؤل بڑ کدیا نظر
 بہ ایں مدعا یود کوڑ تھہ عرض تھے
 اگر چہ مئے تکلیف و اہم بحبان
 بڑ سیونے چکر بڑ کدیا نور بصر
 کزن چون دل خوش بڑاے ماہوش
 عرض بعد تدبیر و از عقل و رائے
 نگر پادشاہ آئے نوون جھنور
 ازیں جا بہ بارغ بکاؤل پیری
 بہ امداد ساری کوڑ جمع موش
 بہ بوز تھہ نگر پادشاہ دراد تیز
 روان و روان و تھہ رمو کو تیار
 نگر پادشاہ آد اندر زمان
 بہ اقبال تڑ کوئے مئے منڈل تیار
 بتو سہل محمودہ نیک کیش
 نگر پادشاہس دوپن ہوش تھاو
 بہ شہزادہ جھم مایہ حبان و دل

اژن تا کون سار چھکھنہ مجال
 نظر اکون سوے بارغ پیری
 پڑ آشوب چھس پیر در بے شمار
 مئے چھنہ طاق تھہ تیل اکھ جوا
 بہ جان بڑ کدیا جھم فائنس خطر
 پنچ کون کون سفر جھم فرض مے
 چھ بہتر مگر رنج چوئے بڑ جان
 مئے پروردہ نگر مگر بخون جگر
 بڑ دیکھ شاہراہس بہن شاد و خوش
 حائل پہنے مصلحت کر پیاسے
 دوپن تس ہمیں دم بغار از قہور
 زمینس دشت ڈال بہ دارنشوری
 تر تھہ کر مڑا تھہ پکے تھہ منوش
 بہ مہمیز نگر کون کون رستخیز
 زمینس دشت دیکھ بہ مانس غار
 حائل کون عرض اے بہرمان
 دیکھا حکم چوئے چھ اے شہریار
 حائل اوئے شہزاد بہ پیش
 بہ تقریر من جان و دل گوش تھاو
 بہ بارغ بکاؤل اہس شوق دل

۱۔ امنوش ۲۔ آچھن پند گاش ۳۔ ہ ۴۔ برکاب یانے نگر کزن کھور کر تھہ روانہ
 ۵۔ قیامتہ ۶۔ بذریعہ۔

اُمس باغ دچھنگ دلسس اردو
 بہ مردی کرن بر سر موش بار
 اُمس پختہ تکلیف داتی بحبان
 یہ یا مودہ نظر را کرے بافسے
 پختہ پختہ از دوش کر ہن جہدا
 آن باز پھر پختہ سے نش بے درنگ
 دیان روڈ پے شاہ دآر پختہ موش
 لب باغ تھو داتوون سے شاہ
 نظر وار کر کیا دچھن چھے مراد
 دوپس شاہزادین تہ تراوم پختہ
 دوپس شاہ موشن یہ کیا چھکھ دن
 بے تراو پختہ ہرگز پختہ اے عزیز
 دوپس شاہزادین تمس کیا خبر
 دوپس تھو بے تراو پختہ ہرگز فرود
 دوپس باز تھو شاہ چہلہ کرن
 تہ یوڈ تراو پختہ پختہ مار پان
 تکر بادشاہس دلسس زاو وڈ
 سے حال مارم تر کھارم ابدار
 اگرچہ بے تراون پے باغس ائد
 دلسس داپرن بی تہ تراون پختہ
 مگر پیر پختہ تہ مانند باد

حکم مہون چھے موختہ گشتہ
 یہ زن تالپ باغ از راہ غبار
 زچھن یوڈ تھے چھے جان تہ خانان
 تہ کر موش پین دوکھ دکھ آئے ہے
 اژن آسہ در باغ امو سہندا
 بدستور سابق کرن بستہ سرنگ
 کھوتس بر سر دوش شاہ موش
 دوپن تسس یوڈ ہے باغ چھے کرنگاہ
 نمٹھ بیسہ واپس تہ مانند باد
 ائد اژن تہ باغس بے دیمہ نظر
 دوڈے کیا حالن تہ گے نا کنن
 اژس گفتہ روز پختہ کر تمیز
 اگرچہ سے از دوش تراو پختہ
 دچھن کیا تھے چھے دچھتہ وود فرود
 تہ کیا پیر چھکھ پیش دستی کرن
 تھے گالی حالہ نئے خانان
 مسادا اُمس داتہ کینترھا ہنرہ
 اُمس روس چھندا اکھ ذراتس قرار
 تیج کس وڈے تسس حالس خبر
 دوپن تسس ائد اژدہ نظر وار کر
 پینا دور نہ پختہ تہ کراو پختہ فساد

به یکتا جای پاران چشمت دات زود
 دوپس شاهزادن مسأ بر تر غم
 و نکتہ ہی قدم تر و شاهن دراز
 یوان شاهزادس چم اندر نظر
 اویران به دیوار هاسے زرمی
 چمن با رنگ آمیز پوشو برکت
 و چشمت سرمی گل گل آفتاب
 گل سنبین همت و چشمت تیج دتاب
 گلن پیچو چو در دانه شبم سمان
 معطر گز هان ماهمیان هر طرف
 چم در باغ یلم جانور در سرود
 زانکت و چشمت باغچه چی هر و ماه
 جوهر گلین مر خسته کے اوس پن
 بهر طرف بط هاسے گوهر رنگار
 ودان گتہ تمن جوین اندر به سوز
 چم شهزاد بیون بیون عجایب و چمن
 سته ریش صفت یا چو عابی بهال
 به عینی پکان ووت در بطین باغ
 و چمن دور تا اس اندر نظر
 و چمن برگد آں حوض دیوار پست
 و چمن از زبر جدسه فارم پلیٹ

تر شایسته زانکت سے کور نکھ فرود
 شے در دل بسے زیاد تر فکر چم
 ہیوتن باغ چساون بعیش و به ناز
 زامن سحر سحر چار دیوار ز
 عقیق یمن لولوی جوهری
 بهر سوچ لعل و جوهر جرکت
 ز شرمندگی عرق کو عرق آب
 بزهره جبینا کجا آب و تاب
 جهانس سوغه شبو بهر سولمان
 مدور گز هان لعل اندر صدف
 به آواز نغمهش دف و چشمت در درود
 خدا زو گران شمت بلا اشتباه
 اویران درخشان چو دچم گزن
 مرعق ز لعل و گهر تابدار
 شب افروز ساز و سرودا تر یوز
 به لوح جگر یاد تهادان پرتچکان
 پکان ووت نزد یک قطب شمال
 تنیچت اوس شاهن مکان تر ناگ
 کلاں تر عجب خاصه حوضا زبر
 ز یاقوت زمرود گو شاد مست
 شجره هاسے بار یک به برگد کیٹ

عای پیکو لال ۲۰ قیامت لال ۳۰ کاڈ ۴۰ رنگدار ۵۰ عیال ۶۰ سجاد ۷۰ متو چکر ۸۰ ویدو لالو ستر ۹۰ باغش

جَرَحَتِ جَوینے اُسو لالِ غمہ شائب
 و در بختان اُسی پیموارِ پُرسِ شالہار
 جَو طافِش بُو آبِ رقصِ اُندر
 عجب تر و چھن ناگس اُندر کلا
 دو پُین چھنہ در غمِ جھمکتِ یہ پوش
 زِ نرخت و لے تَمو پوڑن یا مجیب
 چھ بیشک پوڑے اُن گُلِ نامور
 اُمی پوشے پور بس پون و چشد
 اُمی پوشنے در زمانہ قدیم
 اُمی پوشنے بو کوڑس در بدر
 دو پُین پانزی پانس چھ کیا اکتہ درنگ
 گوہِ دانی اسم اعظم پوڑن چسند یار
 بہ حوضِ اُندروں گوسہ مردانہ وار
 کوڑن باکر بستہ سنگین سخت
 پوڑن حمد سوائے خدائے جلیل
 قدم بروئہ تلمن آس اُندر نظر
 عقیقِ یمانے حد پد سیاه
 زبر جد سبز رنگ کی اُسی در
 اُچھن پُشس دوان دوت نزدیک تھتہ
 بغیر از درنگی بلا خوف و ڈر

تَمو غمِ مَطهر سہ آبِ کلاب
 دران حوض از گردش آبشار
 نرثان زن تپہ پیماب یکس اُندر
 و چھان در تحیر سپن ریلگا
 مے اُمی پوشنے نیو دیک حال و ہوش
 وَ نَصْرُ مِنَ اللَّهِ فَتَحَ قَسَبِ
 چھ یس در جہاں مشہر بہر و بر
 اُمی پوشنے باک گرو تم بہ بتہ
 کرین بستہ زین الملو کینہ ندیم
 اُتلم کوکِ تکلیف و رنج سقر
 گُل مدعا چھکنہ آنان بچنگ
 دُتین دم کوڑن گرو پانس حصار
 اوٹن گُل زہر تھتہ کھوت چو گُل برکار
 اڈاں پس بہر کوڑن فیروز ز رخت
 پُر تھتہ حسبنا اللہ و نعم الوکیل
 مکانا مکمل ز لعل و گہر
 دوان شعلہ چون جلوتہ ہر و ماہ
 جَرَحَتِ لعل و فیروز با و گہر
 بدرواز شپن اُندر واپو لٹھ
 اُندر تراو تراوین بہر سو نظر

و اتانہ تہ نموشوئی سور ۲ و ۳ مشرق ۴ و ۵ ساتھی ۶ و ۷ قبضس منز ۸ کینہہ پریقتہ اُندر
 اُندر رکھ دنی ۹ و ۱۰ یانے قبضتی یاس لوگنس پیچھا نالو ۱۱ و ۱۲ شہر دھات

سُجُن در تحیر غم طن مُز سَ گو
 یہ چھا قہہ در تی یا ز کارِ کراں
 جُرحہ دُر و گہر دوان تم شفق
 جُرحہ تالون اُسو لال یسان
 حیات و ممات و چھن خیر و شر
 بہ جہر اُڑتھہ گو درون بے ہراس
 مکمل مَر صغ ز لعل و گہر
 بہ اوت تام بو اُم شہن سورستہ
 پیکتہ برونہہ و چھن مالک تخت گاہ
 و چھتہ اوتس کاش دلہ پن اچھن
 ز گرمی بر پتہ حقو تھہ اُس سر
 چہ متانہ زن اُس گاہر مَر تھہ
 یوت و اتہ شہزادہ نامور
 پری رویہ زن لوگتہ اوس شان
 نہ چشمان نرگس بہ یک عشو باز
 مخاطب نظر سرے روئے نگار
 دل آراہہ بیدار گوتھہ واپہ روز

و چھن شہ نشین بہ اُمین نو
 دوپن اسے دلا چھتہ نہ فکرے تران
 و چھن بیون بیونے جُجرنے ہندو طبق
 شبانہ چو سپتا بہر آسمان
 پکان بر نہ تہہ گئے گو و چھن بیا کہ بر
 بہ آہستہ دروازہ کور تمکو خلاص
 بہشتی پلنگا و چھن خواب تر
 یہ در باغ تہا میر بو کور گئے
 و چھان گو سہ بیدار آں رخت گاہ
 شو تہ جتھہ تھہ پیچھن نہ جینا و چھن
 پری و ش زرمی دو کو لا گوتھہ بہ بر
 ز زلف پریشان پلنگا کور تھہ
 ز رنگ زمانہ تمس کیا خبر
 پلنگس کران شہزاد طواف
 سپینو تہ سہ بیدار از خواب ناز
 بہ لب ہم خوش اندرون بے قراہ
 و و تہ تہس نگار من کن از درد و سوز

شاہزادہ شہزادہ زاری

خورشید خد چو ماہ روز

اے سروق سمن بو

ما مژدن ۲۰ ر ہجھہ ۳۰ نالو ۳۰ نٹو ۵۵ افتاب ہیو بھتہ

پیشانیست چو لؤلؤ
 چہ چشمنہ دست برست
 و چہنے یہ گو سس سس
 شو بان زئی تہ خنجر
 جگرک زلمان چہ بنجر
 منز ہو تجہ چاہ غنغٹ
 بوزختہ سوسن بلن تب
 چہ حور دور کنن
 چہس نقش سپنہ کفن
 زلفین عنبر افشاں
 آویز تا بد امان
 بے کینہ سپنہ چوئے
 کیا آفتہ چہ مولا وئے
 بازو چہ پوشہ لہجہ
 زان پنچہ دل چہ رنجہ
 باقی چو گنج پنہاں
 چہ پشت پائے تابان
 بیدار گزہ تہ خوابہ
 بزم رو و حقس خرابہ
 سٹا برائے اللہ

با ہم رفاکے ابرو
 شہدائے زکریا دست
 از کحل عین جادو
 مابین چہ و خنجر
 آن خنجر زوش رو
 دقتشہ و شکرین لب
 غنچہ دہن چہ خہش گویہ
 تارپ چاہی کون
 مژدہ چشہ آہو
 بر دوشش ما پریشان
 شہار یا دو گیسو
 گلزار چھو لہ وئے
 تازہ انار رد لہو
 زگر س قلم شے پنچہ
 روح از قلب بیکسو
 تاشاق زیر دامان
 رفتار کبک در پو
 نیو حکم زئی آب و تابہ
 چہس مضطرب چو آہو
 نگہ بہ نعمت اللہ

۱۔ قہسٹ دا ۲۔ سوسن ۳۔ مژدہ ۴۔ ہونہ نگہ ہند ۵۔ غوش
 ۶۔ ہونہ سٹنہ ۷۔ روح چہ ۸۔ لہو ۹۔ لہو ۱۰۔ تیز رفتاری

داستان

خبر کینمه تر روز سته از خیر و شر
 دوین دلیزن ما کزین چشمه باز
 پیمره تا گمرا زن جدا از حیات
 و له میان یوت و اتنگ اشتباه
 مے آسن کوژم میقتنه آسم نشان
 کدن تس ز انکت انگشتین
 ز وقت و س نای ز ارجن تمس
 ز غذا و دایع هیوت کون دمتن
 دریفا ازیں لذت جوبار
 دریفا ازیں گلشن و حبایگاه
 کلاما مے بوزم نه گرهه با به خوش
 چینه کانه مے هیو در جهان بپس
 س مبیل نهر دراو از باغ دل
 فراغت چینه روز نس چینه وار
 تنک پیچ کون عالمس تم بچن
 پینو رخنو کلا عجب هوو تسمو

و رنحه می سه به هوش گو پیو پهر
 پس از چند ساعت به هوش آو باز
 و لیکن تمس اس خواب ممت
 دوین نیر واپس ازیں جاسگاه
 میس نیر و ن کیا به هوش نشان
 کر رنحه مصلحت بادل خوشترین
 مبدل پینو و ارج لا ارجن تمس
 دوین بس نشان یته عاشقن
 دریفا ازیں نعمت خوشگوار
 دریفا ازیں خوب تر خوابگاه
 دریفا ازیں دلبر ما هوش
 به واپس گرهه میون خایع عجیب
 غرض زن کلا و رنحه داغ دل
 دوین کرا و با بییه ساتا قرار
 اگر چه نگهبان هوایی و چن
 و رنحه می به واپس قدم تر و تسمو

۱۰ پوشکی پمطو هادتن بهو له و ن ۲۰ موتیچ نیشدر ۳۰ شکر ۴۰ او تچ
 منز کدانش و ارج ۵۰ دور بر ستر ۶۰ نیرن ۷۰ افسوس

قوی دل بہودر چنین نوجوان
 بہنگ طرف موش در اضطراب
 دوپن کیا سچن تن عزیز من کان
 کر یا مس پینو کنو سپھا دار پار
 دریغا نگہب نوے ماسہ روٹ
 دریغا اگر گو تمبس وار مرداقت
 دریغا پتھر کیا ز تر دوسم یلہ
 اندر پاؤ اڑا تہ دیمہ ہا نظر
 دریغا اگر مے وچھن پردار
 بہر سو تہندے بہ کر ہا تلاش
 پینو کنو کران با خدا التجا
 لکڑ پادشاہ بو بہ وحشی زبان
 خود دایت دُعا تھوئش مستجاب
 کگر پادشاہن کوڑس آفرین
 کر یا کاشہ خرمشد فرزانہ خے
 بلورن محمد بیحد خود ایس گئے
 بشار از رنگی و صبر و قرار
 دبا دُب سہ از راہ ٹنڈل اوٹن
 کر یوغم پینو کنو سپھا دار پار
 مے اُموسند وٹن بوزنا زینہار
 پھٹکے پیچٹ نظر کرن سوسے بار

چھ کس دزدِ دل تہ بیسے پہلوان
 یلے شاہ دوتسہ پھیرتہ شتاب
 سہ کو توہ واپس وچھم نا پکان
 کرکھ میٹھنہ دیوی مے چھے انتظار
 نتہ گراے آیس تہ در چاہ پھوٹ
 ز حالہ زینہ روز نیچ چھٹھنہ باقت
 دریغا سہ ما ٹیٹ ناوہم کلہ
 خیر پانہ اینہا بہ از خیر و شر
 دغم مار ٹیٹ غم تہ کر غم مے لار
 نگہبان پھر غم تہ کر غم مے قاش
 چھ زندے اگر دلی اُن اے خودا
 سوئے ذات باری تضرع کران
 سہ شہزاد پو وارتھن باشتاب
 بجائے خطر یا درنگی چنن
 مبارک تہ دوتکھ لوٹم آبرے
 سلامتہ بیسے دو تہم برونہ گئے
 کوون بر سر دوش شہزاد بار
 حاسس کوون پیشکش یی وون
 بٹا تہ دپس باغ دیمہ ہا نظر
 مے ہرگز پتھر تر دونا شہیار
 تمنا اُمس اوس وچھہا بہ ناگ

واصل جبل ۲۰ غاش، لکھنچ ۳۰ نالہ ڈاری ۲۰ عاتل ۲۰ بمعنی نظر ۶۰ ہرگز

مئے بوزینہ اُمی سہند یہ فائر کلام
 اجازتہ سپن تس بجلدی تار
 حالس نشے یام شہزاد دوت
 سوتے مضطرب اس در پیچ و تاب
 و چھن یام شہزاد حمد پورن
 دوپن شہزادس وں کیا چھے طمع
 ب انصاف چانے سپٹھا گوس شاد
 و چھم دور تا بوزینہ کینا آسم
 حائل دوپس باز لب کا خموش
 آژن میون جڑھتہ بے باغس اندر
 مبارک کوڑھتہ سار بے ترس و باک
 بہ ناز و طرب عیش و آرام کر
 بہ بخت جو آئی سہ تاج الملوک
 بے آئین شاہی کوڑھتہ خورد و نوش
 حائل کوڑن حکیم سطور و ساز
 زبان پر کوئی وے ساز وے چار تار
 بہ آئین یسند راز پر کوئی بہ ناز
 و چھتہ قیصہ تہ عکسے جہ لوگاہ
 پھولان دل چھے شاہس چھتہ ساز وے
 بے تجویز کوڑ پر کوئی وے موختصر
 سپن جلسہ بر فاست از حکیم شاہ
 دوپن تس بے اے یار پاکیز خو
 بہ کثیر چھکھکتے چون مادر پدر

بے واپس کوڑم پیش کش و اسما
 بستور سار بق کردن بستہ غار
 بے فرخت تبس دل سپن شاد کون
 بیٹے شاہ ووتہ پھر تہ شتاب
 بہ شکرانہ خارا تہ دارا کوڑن
 دوپس تہو سپن بس مئے فاطر جمع
 بے تسکین ندا کوم حاصل مراد
 بے تر ووس بے لکرن تہ وچھہ با تمام
 ز تقریر پڑا تہ کر ہوش ہوش
 وں کیا چون طاق تہ چھے بے خبر
 ثنا سوتے باری سلا تہ آکھ
 غنیمتہ تہ دم نان اے نامور
 بے حال محمود اندر سلوک
 بہتہ دوش با دوش گوہر فروش
 بے خوشنودئی شاہ گردن فراز
 ز ہفتم فلک زہرہ گو بے قرار
 سپن نغمہ آرا بہ سوز کوڑداز
 سپن محبوب مشتاق غمہ شید و ماہ
 بے دلبر بہ فرشتہ چوان اوس تہ
 تہ دقاص تا ساز تہو وکھ پھتر
 سکران تر سپن تہ بہ آرام گاہ
 بہ مادر پدر ما تہ کین تہ آرزو
 چھہ تم سپانہ احوال نش بہ خبر

حالن تبس نشہ کر نکھ جدا
 تہ بندے کھوئے زیاد بادرد و سوز
 و لیکن تبس در جگر درد و رنج
 اگر چه چہ تم پادشاہ عراق
 و چھتہ چون دیدار شادی کرن
 الا اے پری دوش ذرا ہوش کر
 نیتے جھم پنہو کنو دلس اشتیاق
 دیان چھس بڑ کر واپہ اند وطن
 بیہو کوٹ کالا بہ این جنبہ غیر
 حاس دریں باب کر البماس
 گزہ ہو نیر و حقن در وطن بے خویش
 یہ کتہ ون حاس پگاہ بالفرور
 بہ محمود تا پیر گو زین کلام
 نہ غا طر جمع تھا اے جانین
 بے صبا اے کس عرض جھم اعتماد
 یہ تقریر چنے جھم حی المات
 و شوق وطن گوئے دل آہ کوٹ
 مئے گو چاہ تقریر دل پاش پاش
 دو پش باز شاہین یہ غم دور کر
 بالبال د اے دلر با جہام مے
 سیکے مستفیق چون دلی گوئے ساقی
 تلمیخہ یور اونی نکھ چھہ دایف نمودا
 حالن کر کھ پرور پند و بوز
 چو شخصیکہ غارت شود مال و گنج
 ولے چون آسکھ فریب و فراق
 پسکھ کاش چشمن منادی کرن
 یہ تقریر میونے ذرا گوش کر
 زحج دطن چھس کران طمطراق
 و تن بوسہ کر ہائے دل جھم پھٹن
 چھہ اُسو بے خبر تر از شرفیہ
 چھہ روضہ صحتہ تبس از برائے خلاص
 سرو فرمقا تا کرو ناز و عیش
 یقیس جھم روضہ صحتہ دینی بے قصور
 دوین شہزاد سس بہ شیرین کلام
 چھہ بے شک حالہ مہربان من
 اجا بختہ تھوہم با دل شاد شد
 مئے غایت سپن ہیمچو قشد و نبات
 یہ مرغ دلم قوت بہ پرواز ووت
 دیان چھس پر شب نیر کر پھیر کاش
 ز ہم خوبی خود مئے مسرور کر
 صبر رنگ نہ از مالک کئی شے
 بہ عون نمودا در وطن اُسو نو وائی

حالن تبس نشہ کر نکھ جدا
 تہ بندے کھوئے زیاد بادرد و سوز
 و لیکن تبس در جگر درد و رنج
 اگر چه چہ تم پادشاہ عراق
 و چھتہ چون دیدار شادی کرن
 الا اے پری دوش ذرا ہوش کر
 نیتے جھم پنہو کنو دلس اشتیاق
 دیان چھس بڑ کر واپہ اند وطن
 بیہو کوٹ کالا بہ این جنبہ غیر
 حاس دریں باب کر البماس
 گزہ ہو نیر و حقن در وطن بے خویش
 یہ کتہ ون حاس پگاہ بالفرور
 بہ محمود تا پیر گو زین کلام
 نہ غا طر جمع تھا اے جانین
 بے صبا اے کس عرض جھم اعتماد
 یہ تقریر چنے جھم حی المات
 و شوق وطن گوئے دل آہ کوٹ
 مئے گو چاہ تقریر دل پاش پاش
 دو پش باز شاہین یہ غم دور کر
 بالبال د اے دلر با جہام مے
 سیکے مستفیق چون دلی گوئے ساقی

و ای تبس شخص مال و دولت کوٹنہ پید و آزادی خا طر ۳ مو دس زندہ کرن دول ۳ مو
 مد فہ دارہ سبند مدیہ سبتر

غرض کو دکھ شب در نشاط و سرور
 محالہ بدستور حاضر سپینو
 کرن ہر دو بیدار از خواب ناز
 یکایک تمئن مالہ لالہ کران
 کرن پیش کش میوہ غمہ شگوار
 زدا با کورت سے محمود روز
 محالہ و چھس بر جبین چین یام
 دل آرد از کیا زچکھ اے عزیز
 مجلدی سے نش دن تو اے مد مثال
 بے بوختہ سے محمود لالہ فام
 دوپن تس تو تقصیر تھاوم معا
 بے خاطر سے گو آرزو سے وطن
 اجازتہ مشکان چھس اجا بختہ تھاو
 بختہ کران عزیز استاد چھس
 چھ پختہ جاہ اسو چاؤ کتر غلام
 یہ کتہ یا مہقن کر محالہ بے گوش
 بے تشدی جوا با دوپن باز تس
 درپغا تو رچھکھ بے خون چند
 درپغا تو شہزادے دا بھو کتہ
 درپغا اگر زانہ ماییش تو
 تو کتر ہکتہ تو ہرگز افسر سوجور

صبح آو کور آفتابن ظہور
 تمئن مہ جبین سہ ناظر سپینو
 بہ ہر و تلطف کرن سرفراز
 بہ فرحت سے سہ رخ پتالہ بران
 تمئن دھن نگارن بہ غمہ دم بہار
 برونی درون دل آرد روز
 دوپن تس تو اے مہ رخ لالہ فام
 مہیا بہر گونہ چھ ناٹ سے چیز
 چھ کیٹا چن مطلب علی کل مال
 بہ محالہ واپس سپینو ہم کلام
 وئے مطلب دل پن صاف صاف
 دیان چھس بے گرچہ لا بہ سوتے وطن
 اے دھن بے ملک بشر وایتہ ناو
 بے رفتن شہس سوتہ آما چھس
 تو آیتہ مہ خستار چکھ والسلام
 سپینو ہم جان کیٹہ روڈ سہ ہوش
 ٹٹے او سے تو شہزادے دھیتہ چھس
 درپغا تو اے کتہ سے نور بھر
 درپغا اُمی ناو پرچہ دا جنکھ
 ٹٹے دالی پر شہزادہ نامور
 سے نش روز کتہ زانہ کتہ کتہ تور

شے پہنچے راہِ روم سے دُنیا و دین
 کہ کھ بیو غائی سے نشِ دُور پہنچے
 اگرچہ ژٹے اوئے نہ اکتہ کن خیال
 حقس سیرِ پینس نہ سپنکھ تیار
 سلامت اجازتہ اجابت ژٹے چھے
 سکھر از دوہس عیش آرامِ سان
 سپنر شاد محمودہ ماہوش
 بصد شادمانی کوڈکھ دوہہ نہ راکھ
 بہ اوقاتِ فرخ بفرخندہ فِصال
 کڈن از سر نویشن اکھ نہ وال
 بہ دختر عطا کوڑن موئے دگر
 اگر میون حاجتہ پیو گاہ گاہ
 تہی سائہ ماہِ رنر مئے زانو تیار
 دوپن شاہزادس مئے کن تھا دگوش
 حوالے یہ کر مئے خود ایس بھجے
 پنن مایہ تے موڑ مئے کور مئے بشار
 ڈنختہ پی کوڑن سوئے دیواں غریو
 کوڑن تیز رفتار دیوا پسند
 یہ شہزادہ شہزادی خاص
 بہ حرمت سرکھ بر سر دوش بار

در پستان ز چھٹکھ نہ از ہیرا اس
 درپس بیو غائی نہ مسرور چھکھ
 کڈے کل ژٹے شاہن چھ کیا اتھ ملا
 مبارک مبارک ہزاراں ہزار
 مبارک بغاٹ سعادت ژٹے چھے
 یکا گزھ روانہ بہ آرام جان
 تہندے کھتہ نہ زیادہ شہزادہ خوش
 محالں بروز دگر وچھن ساٹھ
 ارن بر وٹھ کن تم نہ فرخ فصائل
 دپن اکھ شہس تا دوپن تس مال
 دوپن تس یہ زچھوڑن نہ اندر چکر
 یہ ہارن گزھ نہ سبب نہواہ چھا
 سنے دیو ہرزدہ ہزاران ہزار
 ژٹے سہس یہ سوڈم بہ ملک منوش
 گزھ ہم سر پانے ژٹے اتھ کیا یہ
 کم دبیش پانے نہ زانکھ شمار
 بسیکدم جمع راہِ عبدو آے دیو
 دوپن تس خبردار دیو نہ ہر
 حوالہ شے کر مئے خبردار آس
 بہ فرحت کڈکھ زپن پرتان دیار

عا امہ خاطر عا حد کھتہ زیادہ کامیابی و مبارک وقتہ نہ یک فال ہیرتہ عام نیکہ فصلتہ
 وہ پینس کس لا دویم مس دال و ادواہ ساس دیو و آواز کرکھ و دیو زاد

لکھ بر سر خوشن پیم ز گنج
 یوشت مشہاد اجازت دی
 رضا نامہ احرار سے نش کر توش
 یہ بوزخ دیوس پاد گوش و تاد
 خالص دوپن بادل شادمان
 ز خاطر جمع روز دل تھاو شاد
 حالہ ز فرقت سپہ اشکبار
 برتن بوسہ بر ہر دو زہرہ جبین
 سلا متھ تھو کہ واتنا و کہ ترائہ
 کوڑن حکم دیوس کران چھکھ ترائہ
 کوڑ کہ جا بنین رختک اختتام
 دیان دزاو سے دیو مر مر مثال
 دوپن شاہزادس کھیو یکتہ تراس
 بیسے و نیت کتھ جا پ کراو فرواد
 بہ واپس دوپس شہزادن جواب
 چھ در شہر رضوان جائے قرار
 دیون یام بوزن سہ نام مقام
 بیک طرفۃ العین تسمو تیز ہوش
 پتا پیر شاہی نزد باز یار
 بہ نزدیک مکن گاہ آں نگار
 مبارک شہس کوڑنہ با اتحاد

بغار از تکلف بلا درد و رنج
 تو تے واتنا و کہ اجازت تے بھی
 پنا مائے میلی ز انداز بیش
 پتھو رم دلی شانہ دایر تھو آو
 اچھن مشر نمکھ پیم ز سرو روان
 پتھو جلدی نمکھ ہچھو باد آباد
 کران رقم ز دیوس سر دوش بار
 دما کر وونکھ اے جہان آفرین
 ہمیشہ تھو کہ خورم و شاد مند
 قدم مل تے فونن بجلدی ترائہ
 دیون نژو پرواز تاء السلام
 جنوبس گتھ تھو پو ز حد شمال
 نظار او چھو غیر ہم و ہراس
 پتھو عشرت بہ تو ت واتنا و بہ نزد
 بہ رضوان شہر واتنا کر شتاب
 بمنز لکھ بیسوا نامدار
 کوڑن بھٹ پروازس اندر تمام
 بہ رضوان شہر واتنا و بہ ہوش
 دیان بیسوا ناویس نامدار
 دیون ترائو شانہ پتھو بر کنار
 سلامت رسیدے جائے مراد

شہا وہ ذرہ نامہ تحریر کر
 حائس فیکر آہ آسم و چھان
 پے واپس دوپس شاہزادن جواب
 یہ گفتار بوشاہ دیوس وٹن
 دیان پرنوون سہ تقریر شاہ
 وچھن شاہزادہ پنن یار جان
 بغیر از درہنگی و صبر و قرار
 پورن حمہ سوسے جہاں آفرین
 مبارک سپن نخت بیدار سے
 پرنوون شاہزادس ز چون و چرا
 یہجے باعث حل مشکل سے چھم
 اوس سوسے ایخلاص کر بے شمار
 کرن و اعقب راز از عقہ وے
 بہ انصاف ایں دلبر مہ لقا
 یہ حاصل سپن آم مطلب بدست
 غرضہ حال و احوال از ابستہ
 یہ کوڑکھ سپنہ بیوسا شادمان
 سپنہ ہم بغل تس کوڑن اتحاد
 یہ الفتحہ کوڑکھ پانہ وائی کلام
 مئے کوڑیر چھم پرائے کیا مئے نوڈ
 یہ بوڑکھ شہن خامہ کوڑمشک بیڑ

پے واپس کرہے چھم مئے کرم پر
 بجان و بہ دل یہ سہ اوسو چھان
 ذرا کر تحمل مہ کر اضطراب
 درونی سپن بیسوائے کتن
 نمبر کن کون از درپچہ نگاہ
 بہ جلدی نمبر دراپہ شادی کران
 روٹن شاہزادہ چو جان در کنار
 سلامتہ اوٹکھ مینو درین مرزین
 دوبارہ وچھم یار دلہار سے
 ز محمود شاہن وونس ماہرا
 یہجے غمزدایار در دل سے چھم
 یہجے زانتن میثانہ کھوہہ زیادہ
 ز حالہ آگاہ از گل شے
 یہ کینترہا مئے اوسم رنگ مدعا
 خود ایں ثناء چھس سچھا شادست
 مفصل بیال کوڑن تانہ تہار
 جوڑع کوڑنہ محمود سے کن دوان
 بہ تابع چھس تھاو دل شاو شاد
 دین کوڑ شہس عرض اے نیکنام
 رضا نامہ لبکھ نیر واپس بزو
 رضا نامہ دیوس یوٹکھن تیز تیز

کر دین عقد باہم بہ امر خود
 دو پس مال واپس نہ ہیشیا چھکھ
 مبارکھ نہ تے ارسن ہزار آفرین
 سپنہ پساو شاد بوزختہ جواب
 ضیافتہ کرکھ حاضر بارگاہ
 ضیافتہ کھینیکھ فاس و عا نو نفیس
 سپنہ حکیم والا در آن انجمن
 سپنہ قاضی شہر حاضر بغور
 بہ امین دین محمد رسول
 بہ عقد نکاح پساوئے سلوک
 سپنہ اہل دربار گوہر فشاں
 کوڑکھ حکم تہ آئے سازندان
 تمو ساز و سنطور کئے تل نوا
 سپنہ نغمہ آرا بہ عیش و بہ ناز
 بران باقیان پیالہ پئے اُسوئے
 بیشیختہ کسو درون گرم نہ جبین
 کنیزن کرکھ مالہ برگردشان
 بہ تجویز آن ہر دو گوہر نگار
 کدان رقص باصن تہ باصن سورود
 ترانہ کوڑکھ باضیو لولہ سان
 تیشیختہ کوڑ تمو نغمہ دل ربا
 یوہے عرض چہم بس یوہے مدعا
 دریں باب پائے نہ مونتار چھکھ
 ارسن ستر کر عقد اسے نہ جبین
 کوڑن نوکرن حکم باحد شتاب
 سپنہ شاد رخصتوئے پادشاہ
 بخدیختہ کر بستہ بڈی بڈی پیس
 وکیلان وقاضی بہ راضی سمن
 پورن ذکر شرع منتین تسمو بغور
 پورن نادہیختہ پور ایجاب قبول
 سپنہ باملیک زاد تاج الملوک
 سوئے شاہ مبارکھ مبارکھ کمران
 ز کشمیریاں و ز مازندان
 سپنہ خستہ گو بستہ حصر طر ہوا
 چو درباریشد راز گو سوز و ساز
 ازاں مے سپنہ موہ د دل تازہ
 سہ محمود تا پساو ہم نشین
 گل اندام گل روئے مد و نشان
 گنیزو کوڑکھ سوز و ساز اتیار
 بہ آہنگ سارنگ باچنگ و رود
 چہ اندر ترانہ بیانہ کوان
 سپنہ عباور بستہ اندر ہوا

کر دین عقد باہم بہ امر خود
 دو پس مال واپس نہ ہیشیا چھکھ
 مبارکھ نہ تے ارسن ہزار آفرین
 سپنہ پساو شاد بوزختہ جواب
 ضیافتہ کرکھ حاضر بارگاہ
 ضیافتہ کھینیکھ فاس و عا نو نفیس
 سپنہ حکیم والا در آن انجمن
 سپنہ قاضی شہر حاضر بغور
 بہ امین دین محمد رسول
 بہ عقد نکاح پساوئے سلوک
 سپنہ اہل دربار گوہر فشاں
 کوڑکھ حکم تہ آئے سازندان
 تمو ساز و سنطور کئے تل نوا
 سپنہ نغمہ آرا بہ عیش و بہ ناز
 بران باقیان پیالہ پئے اُسوئے
 بیشیختہ کسو درون گرم نہ جبین
 کنیزن کرکھ مالہ برگردشان
 بہ تجویز آن ہر دو گوہر نگار
 کدان رقص باصن تہ باصن سورود
 ترانہ کوڑکھ باضیو لولہ سان
 تیشیختہ کوڑ تمو نغمہ دل ربا

ادا کوز کچھ شب در نشاط و طرب
 صبح پھول طیور و پھن کو لکھ دیش
 بہ ادراد حق سر ہو قمریان
 کبک پشنوئس چھنے سوزان سلام
 منوشو تہ از راہ عجز و نیاز
 کرکھ تا سو رکھ تموندے نام پاک
 رواں گوئے شہزادہ تاج الملوک
 سے گوئی رہا اسے شہے نامور
 گرچی پدر میون دالاتبار
 بہ شان وہ شوکت چھ جمشید فر
 سہٹا چھم سے آنت تہداشتی
 برائے ملاقات شان لا جرم
 سے روخصتہ کوڑھم بارفہقای بن
 کوڑس شہزادین مبارکھ کرہو
 بہر چیز اعلا چھ اندر جہاں
 ولیکن سفر نعمہ چھکھ چند روز
 پس انگ نہ کرہو با تہائی مدد
 بفرمان آں شاہ رضوان دیار
 دیان اندرین ہفتہ شاہن تمام
 کرہو مصلحت تہم علی کل حال
 یہ کیئنتہ زیانست اوس تہم مال و گنج

ہمہ ناز متان صفت نوش لب
 عجب بول بول کوز کھ آوگاشس
 چو بیدار مغرانی صاحبیلان
 چھ کستوری بابلبلان ہم کلام
 پریش سوئے خالق بے نیاز
 چھ سے آفرینشد آب و خاک
 کوڑون عرض شاہس بحسن و سلوک
 پیوست دور از خانمان و پدر
 شہنشاہ پورب چھ یس نامدار
 مستی بہ زین الملوکم پدر
 دلس آسہ تس میون درد و فراق
 اجازتہ شکان چھس براہ کرم
 تہ مولام شاہس تہ کیچھم و ن
 ملاقات ایشاں اگر تو ہی نیزہو
 رضائتہ دی والدین ہم کنان
 ذرا کر تہ آرام یچھ جاپہ روز
 سوئے شہر پورب حوالے خودا
 بیک ہفتہ رؤٹ شاہزادین قرار
 کوڑون انتظام سفر انصرام
 جہازن لودن جملہ اسباب و مال
 تہ سوئے کوڑون جمع بے درد و رنج

کورن کشتین بار بختا وین تیار
 ز پورب پیچم یلم چھ شہزاد بند
 تہ بوزکھ نہ میونسے وین نہ ہمار
 تہمن کرکھ نہ دارغ غول لائی بدوش
 سہ دارغ غول لائی کرکھ تروڑہ
 بہ فرمان شہزادہ ہوشیار
 کورن حکم دارغ جیلن شاب
 یہ بوزکھ دوان گو سہ دارغ جیل
 یہ تجوہز آن افسر تہند خو
 یہ نوبت بڈ پرو ہم عقل و ہوش
 ز پورب پیچم شاہزادہ چہار
 کرکھن پینو کرکھ شہنشاہ پار
 تہ شہزاد مونس نہ در قیل و قال
 رہ بملہ قیدی شہنشاہ تروڑہ
 پس آنکھ ہیوتن روخصتہ از شہزادہ
 بہ ہمراہ مال خود داد زیاد
 کورن حکم ہائیزس جہاز پچاو
 بڈ یوت نام از راہ خوشکی بیمہ
 سپن پایہ از راہ خوشکی روان
 دوپن واتہ غولہ شکی بجلدی دوان
 سہ حاجتہ چھنہ کینہہ آرام جان

پس آنکھ دوپن دلیس لے نگار
 کرکھ بوزکھ تروڑہ کچھ وچند
 بدر بار حاضری کرکھ ہر چہار
 خبردار چھے آنکھ اندر کرکھ ہوش
 چو صیاد یاد پور ہوا و زکھ
 سپن تیز تہا پیچہ تیار
 کرکھ قادیان حاضری اندر طناب
 این قادیان بستہ تھو خیل خیل
 دپان ناویس بسوا نامجو
 کورن سارنہ دارغ حسرت بدوش
 کرکھ دارغ دتی نکھ سہ شہزادہ ہار
 چھ شہزاد کرکھ ہینہ کرکھ غدار
 کرکھ دارغ تروڑہ علی کل حال
 بمستون ایحسان تھی تھا و ناو
 کرن رقم نہ نگرخ جہازن سوار
 روانہ کرن رقم نہ نیکو نہاد
 بندر گاہ پورب پیچم رڈ نہ ناو
 تہ توت نام چھ مال و دلتہ ذہ
 پتہ دراو باین تہنر و تھ وچھان
 بہ کشتی درنگی چھ آرام جان
 سہ رنجیدہ گوشت چھ آسم وچھان

غرض چھم ہوئی بڑ توت واپس
 دیان دراو در دل رٹھتہ اپن خیال
 دھو باپنے ہند ہوان نیب وپے
 بہ ہمارہ اوسکھ پکان دور دور
 قضارا سرراہ رتھن کو د چار
 دو پکھ تھس بڑ ولسا پنن ماجرا
 بہ ساد دلی تھو ووتکھ صاف صاف
 ییلے بیسوائے کرو توہو اسپر
 بہرگوئے نہ نیم دن چیلے ساز
 کرکھ طے سفر لائے صحرا دکوہ
 خمد داین کریم ساری مشکل مے حل
 بہ بارغ بکاؤل لوہم بار سے
 بہ امداد آں حضرت ذوالجلال
 سہ گل چھم مے ہمراہ اندر بغل
 بہ واپس دوپس باپو اے شیرخوار
 یہ گفتار چونے سراسر دروغ
 پرستان گزھن سون طاقت نہ بو
 تے کور مئے چھمے ڈے ماحصل کمال
 کرو چاڈیے اٹھ کلاس یقین
 یہ بوڑھتھ سید بن ساد پے طیش آو
 کشادہ کر کرکھتھ گل ہوو نکھ

ز گل داروئے چشم شاہ زہار ہا
 ہا دل کروون ز رنج و طال
 پراگندہ کوت واکر تم کور گے
 بڑ دل شاد تم اوسون معہ نور
 یکایک سمکھو تھس برادر چہار
 گوشت کوت بڑ اوسکھ نہ چون وچرا
 کرو عرض تا عذر تھاوہو معاف
 سہ عبرتہ وچھتھ بوسپٹا گوس گہر
 سہ نہ پتھتھ سفر مے کرن پتھ دراز
 چھہ واکف خدائے والا ستوہ
 سہ مطلب لوہم مے یچھ اوس کل
 اوہم گل خمد داین دیتھ تار مے
 بدست آم آں گل علی گل حال
 بعون خودا بنہ شاہس سہل
 ونان چھکھ ٹھنہلے بے اعتبار
 چھمارا سستی ہند ذرا اٹھ فروغ
 وپس تا مسیتھ کس اکھا تور گو
 اے ہاوتھو پٹھو اے خورد سال
 بیسے مرتب ڈیے کرکے آفرین
 ذرا دور بو تھار تھن پیش آو
 بڑ صادق دلی پیش کش تھو نکھ

دو چھٹھ گل سپنو خوش بزم و نظار
 خود ا بوزنا آسہ نامے یہ پوش
 اوٹا مادر زاد اونکھ رٹھٹھ
 اچھن ڈول ہنس پوش تے گاش آس
 دو چھٹھ تس مبارکھ اسے اچھہ تھاو
 دو چھٹھ تمبو ہرگز دموٹا یہ پوش
 دو چھٹھ تس اسے نیر ساتی قدم
 دو چھٹھ تمبو مناحق کران چھو کتھ
 اچھ قہر بے زانہ مولوم جھم
 امی باغشہ بس سفر تلے کوٹ
 یقین جھم طفیل چنیں بے بہا
 دو چھٹھ تس پٹن جان چھہ نا بکار
 کر یونکھ پٹنو کنز سپٹھا عجز و زار
 ز بے حرمتی تس کر کھ لار لار
 دو پٹن اسے خود داوٹ جان آفرین
 تھ چھٹھ عالم و عادل و داد رس
 امیک فاعیلا پانہ کر اسے خودا
 کر کھ یلم تھ محکوم من ہر چہار
 وینتہ یی سہ دلخستہ رنجور کو

دو چھٹھ آزماؤن چھہ لاہزم یہ کار
 پیچی سستی آس روتہ ہوتیز ہوش
 پکانی بر سر راہ بو اچھہ وٹھٹھ
 زاد صاف گل تام گو سپر فاش
 یہ مطلب اسے اوس تی اچھہ آو
 یوہے جھم سے حسرتے یوہے میون ہوش
 وگرنہ گڑھن چھہ ژمے ملک عدم
 اچھ قہر زانو نہ تراو و اچھہ
 خبر چھو نہ کیا کیا عقوبت و جھم
 امی باغشہ جان بربائے ووت
 بنم عفو تقصیر از قبلہ گاہ
 اچھ تراو کتھ ناو رٹھ ساکنار گاہ
 ولیکن رتن آو نہ کینتہ عار
 معاوض بہ تحسین تیس دیشکھ مار
 تھ چھٹھ واقف نیک بہ این چنیں
 بر کس پیکان تھ فرخ یاد رس
 زنیک و بدی میون کڈ مدعا
 برس فاش کر کتھ تھ اسے کردگار
 تہمن نشی بہ دلخستگی دور گو

۱ دویم دُزیا۔ یا نے اسو مارو تھ ۲ سزا مضبوط ۳ امد قیمتی پوشہ کر برکتہ
 ۴ لوٹ ہئے یا لے ژل ۵ ماتحت۔

دُ مَنزِل پُکَاں گے بے لیل و نہار
 جَوَانَا اُو لکھ تَس دُونکھ بَا سُلُوک
 بے کَاغذ لیتو لکھکھ مِلو پے کُن پِیَام
 بے انصاف یزدان خود اے اللہ
 سلامت رسیدیم اے محترم
 تُو خوش باش اے قبلہ ذوالکرام
 دُونس دُون دُون تَام دَاوُ حَضُوْر
 دُونکھ قَاوُصُ دُون خط دُونزِل سُو کُو
 کَرْن دَاوُف حَال دربان تَمَام
 تھوون رقعہ شاہزادان پُتھر
 مَرُور مَنشِیْن خط پُورن شَاد کُو
 دُون اے شہنشاہ والا نَزَاد
 پُکَاں یُدو وَا تَن یُکَا یُک چہار
 یے کتھ یَا مَتھن کیہ شَاہس کُنن
 کُوْرُن حُکْم اَر کَاں شَاہی تَمَام
 عُماری بے فِیْلان کُوْرُن نہ پِنہ ساز
 گَرُھن بَرُو تھ شہزاد پے تیز تر
 بے فرمودہ شاہِ عَالِی مُقَام
 بے فِیْلان سپنو پاکے پیٹھ سُوَار
 طُغیَل برادر سُو تَا جِ المُلُوک
 دُ پَان دَاوُ نَز دِیک بے پَنَاہ

دُ پَان دَاوُ نَز دِیک پُورب دِیَار
 نَز گَرُھ خُوش خُبر مِیٹھ بے زِیْن المُلُوک
 بے عَجَز و تَصَرُّع اَدَاے سَلَام
 بے فَرخند اَقْبَال اُس قَبْلہ گَاہ
 کُل مَدعا مِیٹھ بَجَاہ و حُشَم
 سِیْن چَاہ تَکْلِیْف کُو اَخْتِیَام
 غَم خَا طَر شَان کَرَادُو سَدُوْر
 بَر گَاہ شَاہی تَمی تَرُو رُو
 تَمُو نِیٹھ بے پِیش شِہ نِکَام
 بے مَنشِی شِہن حُکْم کُوْر رُقْعہ پُر
 مُبَارک کُوْرُن شَاہ آزَاد کُو
 چھ شہزاد آہتو بے حَا صِل مُرَاد
 مَنُوْر کَرْن دِیدہ شَہر یَار
 ز شَادی نَکَیجِیْد در پِیر مِیْن
 بے فُورج ظُفَر مَوِج بَا اِیٹھ شَام
 سِجَاوُن بَچُن بَا چہ بَا تَرک و تَار
 اَرُن بَا حُشَم شَہر پُورب اَنَد
 و ز پُرُو بے فُورن کُوْرے اِنْتِیَام
 سِیْم گَار بے عَار شہزاد چَار
 لَو بَکھ عَز حَقَا پِیش زِیْن المُلُوک
 بَکھ دَاکھ اَعْمَل کُوْمَت قَبْلہ گَاہ

۱۱۴ رات ۲۰ ذی قعدہ ۱۰۳۵ ہجری ۳۵۰۰ شمسی ۲۵ دسمبر ۱۸۱۸ء
 منیر بادشاہ نے لکھا۔ ۱۱۴

دُچکھ دُور لاران یا مٹھ پد
 ندیدہ شنیدہ چو یعقوب اوس
 یکایک بغلیگر باہر چہار
 جگہ پای کو شاہزادوں ازیں
 کربتھ صاف چشمہ بہ شایستگی
 ز مالیتین گل سے بینا سپن
 منور گئیم دیدہ ظاہری
 گئیم دیدہ باطنی بہرہ ور
 سلامتہ خمداد تھاوی نو سرافراز
 سیٹھا لوکے ہند سپن اذہام
 پکان شہزاد شہن ہمرکاب
 بہ شامی محل بیچھو بر فرش ناز
 سپن شادمان محل خانہ تمام
 رتن رائے کوڑ شاہزادو بہ کار
 بہ کار ملک زاد تاج السلوک
 وگر نہ رتن حبس دایم سزا
 بہ شایستگی رتن عزیزن بچاوی
 ملون عنیا فرتمی کھیا و ناوی
 تمی نیک خون لہ کپڑی تر ناوی
 وگر نہ رتن اوس کھیتون نان جو

نہ چکھ وہٹھ ز اسپان و فیلان پتھر
 نہ مٹھ شاہزادو کوڑس پائے بوس
 بہ شفقت سپن بادشاہ اُشکبار
 بہ یکدم کوڑکھ آن گل نازنین
 اچھن دلوہس گل بہ آہستگی
 بصد خورمی شاہزادوں دوپن
 اوٹو گل ز باغ بکاؤل پری
 سے دیدار تہندے گرمی پسر
 عطا کرے شو بیہ عمر دراز
 مبارک مبارک کران خاص عام
 بہ یزتھ چو کاؤس و افراسیاب
 بہ الطاف شامی سپن سرافراز
 سیلہ واتی رتن زور نسل حرام
 خبر کس رتن شوٹھنے اس لار
 رتو با پد کوڑ دبار سلوک
 بہ رضوان شہزادوں ویشن مرا
 اذان قادیانہ تمی تراو ناوی
 عجب شربت دلر با چاو ناوی
 دبار زانن نشے وات ناوی
 کجاقتہ و حلوائے شیرین کو

عا پوتش ڈالہ سیتو ۷۲ آندرمہ اچھ، بصیرتھ ۳۷ ایرانی بادشاہ کاؤس کے ہم پہلوان
 یس کین سیتو آسان اوس ۷۵ و مرقاد ۶۷ رنگامیز ۷۸ و شکر ڈوٹا نے مصیبتھ اچھ تلپو

مقیان ماجہ مارلس چہ فرزانگی
 بہادر اے بیو چھٹا در جہاں
 گردھن در پرستان چھ کوسند بجال
 ز برف بکاؤل اسے اون پوش
 و نان طریت پھر محلہ خاش نثرن
 چہ بوزان پوڑے تاہراں اعتبار
 تکتو اُسو فریڈ بہادر چہار
 دیان دیت شہن حکم برخاص و عام
 کہ وئیہ زن و مرد شادی کران
 چرافانہ کڑاوان اپرو گدا
 بہ شکرانہ خرچا کوڑن بے شمار
 یمن شہرے پیچھے تبتس اوس راج
 پیو خلق مشغول عیش و طرب
 بیا ساقیا جام رنگین بیار
 اذان جامے و صدائے سروش

زمانہ چہ ماوان مردانگی
 ز دستم کھسکتہ اُسو بہادر جوان
 بدیوان کرون حملہ سونے کمال
 گوشت تور از تام چھٹا کاٹہ منوش
 یہ پوڑتھ چھٹے مستور کو بجن آرٹن
 شب و روز استاد حکمس تیار
 بمو محلہ خاش تکتو گڈ کار
 کرون شادیانہ بہ حسن تمام
 چو ماڈی بہر سو منادی کران
 پزان شکر و ایحساں بہ سونے خودا
 غریبن دتن واریاہ معہ ہر دیار
 بہ این سال کڑوون تین ترک باج
 دغا پادشاہس کران روز و شب
 گوشت چھٹس شش و پنج اندر چہار
 انہں خواب خرگوش بہیہ ما بہ ہوش

بکاؤل پری ہند ہشار گزھن تہ افسوس کرون

دیوانیت بدیں گوئیہ رادی کران
 چہ چنہ والی مشتاق تھ شربتس
 نوین پیالہ نے پڑاؤ شربتہ بران
 تھتی تھتھ طمع آبہ کے پربتس

عہ دانائی ۲۷ مہے ہتو ۳۷ لکھ پڑو ۴۷ باج کور نکھ مان ۵۷ یمن زون ہنیز
 جالسازی منز ۶۷ نیمہ طریقہ

ز بارغ بکاؤل ریتلے شہر یار
 پس از چند ساعت بکاؤل پڑی
 سپینو وار بیدار نرگس کشاد
 کورن بارچہ خوب زیب بدن
 خرامان خرامان چو کبک درمی
 نظر کرن باغش نشیب و فراز
 کنار س پیچھن پیچھ باصد قرار
 و چھن ہنگ غالی ز گل گوشتے
 دوپن یا الاہی یہ کیا چھن و چھان
 یوان بوزن تا چھنہ پوشک نظار
 سپینو مضطرب سخت در تیج و تاب
 موٹھس بھتہ چھن تا کورن وار غور
 بہ بحر طلاطم سپینو غوطہ زن
 بہ بیدار چھن چھنہ خابس اندر
 اچھن بھش دوان دیر مستس ہیتن
 اچھن کورن افسوس او نچھن نسق
 ہیتن تیج دنی ہچھو مجروح مار
 یقین تہ سین پور ثامت چھہ ژور
 اگرچہ بے افسس بہ خواب اندرون

بو اپس نیر در او موشتس سوار
 بہ جنبش بہ بستر سپینو سر سری
 پورن حمد یارب دلم شاد شاد
 کورے بارغ شرمندہ سرو قدن
 دیان درایہ باغش گئے آن پری
 پکان و اثر بر حوض آن سرو ناز
 چھنہ ناکس و چھان از یمین یار
 ز باد خزاں زن ہر تھ پیوستے
 سہ گل کوٹ کوٹ یس بہ افسس چھان
 نتانندہ ہندے اچھن چھم عبار
 سبک رنگین پیچہ نراون بہ آب
 بہ حسرت چھنہ واجہ کران اور یور
 دوپن پانی پانس یہ کیا چھن و چھن
 بہ حیرت سپینو اضطرار یس اندر
 ز شرمندگی پیچہ رویس دین
 دریغ آئے اتھا کورے کورے مسخ
 ریتہ زن پیس تا گیس تن فغار
 بارغ اندروں چھم مے پانس قصور
 و لیکن نگہبان کور کوری زبون

۱۱ اچھہ مژدین ۲۷ لوتی لوتی پیرری تراواں لیکو سندی پاٹھو ۳۷ تھن زن تہ سترن
 ۱۲ دچھن کھووری ۵۷ نوزک پوشہ اچھہ ۶۷ فکرن ہندس سمندر س مشرچ ڈنگلہ
 ڈنگلہ کرندہ ۷۷ افسوس ۸۷ زخمی سرچہ ۹۷ جسم ڈھیٹوس زن ۱۰۷ کمزور پامال

حال دہمیں پھوڑ ہم نے مستوے
 بال اُسے پہنچے ملکن ژورے
 ژور ژور لہم ذرا ہم چھاؤختہ باغ
 ژور لکچہ بلبل باغس چھوڑ ہم زانغ
 رنگ بلبل ذرا ہم باغس منز
 راتھ دودھ مے تہ کے اوسم منز
 خواب غفلتھ ژور تھ نیو تھم باز
 کس مے لاویم باویم امہ کے راز
 لالہ بریو پیالہ چکرک خون
 چھس چو لیلی شیدا چھکھ مجھون
 شینچھ سوزے وادس اتھ پکھنا
 سہ بریو مہ کی پیالہ پکھنا
 مالی و دولتھ ژورین ژورس کار
 دتہ درشن بالہ چھم جانس لار
 نعمت اللہ پریو روز بیدار
 رکھ تہ دامن چار یاران سرکار

درگر نیو تھم دل مے سوہرگہ مے
 پست کر تھس اُسے مست و مجور
 مستورے گوہم تھ اوختہ داغ
 پوشہ تھریے پھولہ وں زلہ وں سور
 پوش نیو تھم اوس یس ناکس منز
 ہوش رووم گوشک نیو تھم دور
 اکھ لاگتھ ذراگتھ شاہ یشد راز
 دل تھلین میونے گز تھ مسرور
 سالہ پکھنا پکھنا گونا گونا
 جس مے دتھم دلبر میو تھم دور
 بیہ درشن باغس کن درکھنا
 ویہ راو تھس دل آرا مہ کلنور
 دل ژے نیو تھم ژورے چھکھ بے عار
 بلہ بلبل توشن ہیشہ کوستور
 تراو غفلتھ فانی زان سمسار
 تار تارے گتھ منز بنیو نور

باقی داستان

پہنچے پاٹھ دادا کوڑن نالہ زار
 کوڑن قہر بہرہ دادان تمام

ذرا ژولس از دید خواہک غبار
 گجا رفتہ بودید اے بد لکام

دریں باغ کس ترا مثنیٰ او کس زور
 تمو ساروے دو پسہ حاشا خبر
 خود ازانہ تم سے چھ مولویم حال
 ملک یا بچہ افسون ترا مت منوش
 کوڑن حکم پیرمین یہ دیون سکے
 اُنو زور سُدے پتہ پتہ غناہ
 یہ بوزکھ دیان پیر میرے تا دیو در اے
 دیکھ و فی جہانس بہ نزدیک و دور
 کوڑکھ عرص شاہ مانی خطا
 یہ بوزکھ سپین در غضب مہ جبین
 لکوون تمن جیس دایم سزا
 کین بادل خویشتن مصباح
 زہن تر او متن فغان ناگ و بارغ
 بغارکھ بہ پرداز تر وون و دو
 دین و فی جہانس بہر بحسب
 و چھان تجھ کھو تس جان ووتس لب
 کوڑن ترک آرام و خاب و قرار
 زخست موٹس کھین و چین آب نان
 بہ درد درون نالہ زاری سکران

و اُنو پوز سنے چھو مرون رلفنورور
 چھنہ اُسہ اے ماہ رنج تا جور
 اُسے ڈیو کھ تا کانہ علی کل حال
 تمی نیو اُسے سارے عقل و ہوش
 بی کرم جہانس دیو تو پیر وونے
 دریں باب کو شش کرے پرتھ اکھاہ
 و چھتہ ہر طرف باز محروم اے
 پتہ دراکھ تا آکھ تا اچھ ترور
 سکے دراد تا زور سُدے پتہ
 کوڑن افسرن سخت تنبہ بہ کین
 ازیں غفلتی تو یہ ناون مزا
 بجز کوشش خود چھنا چار یختہ
 کون پانہ تس زور سُدے سراغ
 نشپ و فراز کین پوے و دو
 تھاس تیز رفتار شاہین پر
 نین گوے در پوے از نوش لب
 بہ شوق طاقات آں دوستدار
 سیٹھا لوس تس کلعداں چھان
 مٹی طب ر پتھ تس نگارن و نان

بکا دلہ ہنسنالہ زاری

چھیننے از دل سے نشانِ نینہ رو شہد یار کو
چھین حسرت نوش لب کو تڑو لم شاہِ عجب
کوڑیہ تسمیٰ صبر و قرار و حشیانہ کو فرار
در پیرستان کو بہ کوہ و ڈن سے دق مس اٹھ دو
چین ما چین ز دم و شام ہر و بصریٰ شہزاد چھا
عشق لپیٹا ہوا اہوس شہر کشمیرک ہوس
اسے ستمگر یہ وفا، شیوہ جور و جفا
راشہ بزرگوں تیل بل دڑا و کرنے میل دل
خانصا بنہ عشق مقام و ڈن سے دق مس ہر مقام
ڈوڑ شہ آباد زاگ نہ تھا نڈن ویرناگ
کچھ ڈپے آچھہ دل و چھہ در دل ناگہل
سید دور سے لالہ سے صاحبِ اقبال سے
کھنہ بل ما ناہ بویٹھ سائل دہو یا لوگس میوٹھ
بے خبر تھا دیکھتے تڑو لم شہ چھاں سے تڑو کو لم
لالہ رویس و ڈن دق مس آدنس لادن مہمس
پر تھہ دکاند اس پر تھہم یار شہد درشن کوڑم
چھی سے آخر لا مکان پر تھہ مکانس چھسکان

چھس تہ بے دل پشان کر تھہ کشتے مار کو
وڈی بہ دہم ہنس دوز و شب نشین تھہ شہار کو
وڈن سے چھیننے وار سے کر تھہ بیار کو
یار سے کور نم سے پوہ شہریم از کار کو
نیب نوٹس کنبہ آم دلہ ما در بار کو
کوم شیتھ کس نش تھوس یار با اغیار کو
خوے خوش بوئے صفا تھہ ٹٹن تار کو
در نگاہ حضرت بل خدمت سرکار کو
نپلہ ناگہ نیب ام شیخ صابن تڑا کو
کو کر تھہ داس سے ماگ خوشک لب سرار کو
ژوہ پور سے گوہیہ بل معتکف غار کو
نیو سے پریو سالہ سے موت سے سوہ نار کو
پر تھہ دوزیر سے کر تھہ بین تھس آزار کو
رنگ رو خراس تڑو لم جعفری گنار کو
باز دس کھتہ نوگسہ دس کر تھہ ٹوٹ با پار کو
لاپتاہ دارا پڑ تھم کور کن بے عار کو
بے خبر نا حق تھکان سا لکن ہند کار کو

۱۔ ٹوہ چھ ۲۔ ژوول ۳۔ پوشتول مطلب تاج الملوک ۴۔ دوہ پرن سہتو ۵۔
اعتکافس، دچھس ۶۔ چھہ در اصل نعمہ صاب یار شہدس فراقس شہزادہ زاری کران۔

عالمس پھیوس شہ پاری تھوک شہ ناحق زھاری زھاری
 لگے پس بو پاری پاری خود خمد اظہار گو
 نعمت اللہ ہوش کر گوش خہ ز فروش کر
 بوز مت چھپ گوش کر واقف اسرار گو

داستان

لوہین نایکے یار سنے سے نشان
 دوہین اے خمد داوند لیل و نہار
 تھکم پیر سیٹھا پیکر میکی دودہ تہ راتھ
 توئی محرم راز ہائے خفی
 بہ حق محمد کلام قدیم
 سیٹھا دل شکستہ سپین ماہرو
 وڈو باز تروون توکل کرکھ
 بہ شہر پویب و اثر کرڈون کمال
 بہ تدبیر و افسون گزھتھ یک طرف
 بہ بین دہ و پنج سالہ جوان
 و چھتھ لوکھ مشغول عیش و طرب
 بہ ناز و بہ عشرت کہان و مہان
 پرتھن اکھ اکس باغیٹ سازنے
 سپین سخت غمگین بہ خا طریشان
 ز وخت ہا و تم سوئے شہر نگار
 لوہم ناپت از شہار و دیہاتھ
 بہ مشکل کرم حل بہ آدم صفی
 رچھم در پناہ از ہمہ ترس و ہیم
 مجھین^۳ اجا بھتھ کر پس آرزو
 نہ غیرتہ میوکن نا تغافل کرکھ
 بہ عون و عنایت ایزد تعال
 کرین شکل پانس چو در صدف
 سپین جلو دہ ہچو ماہ کسان
 کرین ماس در دل چھ کیا یتھ سبب
 ترئم سراجھ مرد و زنان
 چھ کتھ پیٹھ چوان مے چھون کل مشنہ

۱۔ ادا تھ دودہ ۲۔ پوشیدہ راز ۳۔ قبول کرن دول یا نے خمد دا ۴۔ خمد دا پہ پسند
 مدتہ ۵۔ پندار و ہرے جوان پیٹھ شکل کرین اختیار۔

دُوبچھ تَس کتیک چھکھ تے کوئے ناکن
 چھ عالی شمس دالی این شهر
 وز پرو به تنجیم کور ہمس دوا
 دُوبچھ تَس شہاید گزہی یں ڈیکھ
 چھ اندر پرستان بکاؤل پری
 تمی پرکریہ باغا چھ کورمت عجیب
 بہشتی درختو سراسر برکت
 در آن باغ حوضا زمرود نگار
 چھ اوصاف آن گل پروں از شمار
 سہ کس آسہ تیختہ مشفق شہزاد
 دُبار شہس گاش چشمن پیسہ
 یہ بوزتہ شہین کر نوون تلاش
 بہ ہمتہ پتو در اے شہزاد چار
 اچھن ڈول ہمس پوش بدنا سپن
 کوڑن تابیک سال عیش و طرب
 یہ پاغام بوزتہ بکاؤل پری
 پورن حمد بے حد خمد ایس سکے
 درین شہر آخر مئے عالم مراد
 روان در زمان گپہ در چشمہ شاد
 ز آب صفا صاف کر وون بدن
 ز تکلیف راہ اُس گامش ڈیل

بظاہر خبر چھنت چھکھ ون
 کوئت ادس اعمی ز چرخ دہر
 یہ کیشہا دُونکھ ڈول نہ تکتہ اکھ
 ڈیکھ کر ناو اندر پرستان تلاش
 چھ پرکریہ جنن ہمنز تمس افری
 چھنا بوزتے تکتہ پوان روز و شب
 چھ میو و بدل لال و جہر جوتہ
 تکتہ اندر چھ پوشا درخشاں بہار
 خصوصاً چھ اعمی بن کا شدار
 گزہتہ آسہ گل از پرستان دیار
 اچھن ڈالہ گل تے مشک تکتہ پیسہ
 نہ گل کا تکتہ ادس تے اُس گاش
 تکتہ اوون سہ گل از پرستان دیار
 ازین خمدی شہر باشن دوپن
 اوئے کتو چھ شادی کران روز و شب
 سچھا خمدش سپن دن لپن افری
 دیتم زپن سب عالمس مئے وونے
 سپن از عنایات رب العباد
 کوڑن دور از آب گرد و غبار
 سپن جلو دہ ہچھ در عدن
 چو یوسف سپن تانہ از آب نیل

تنے پیچھے دو لٹن خلیسہا ناز زمین
 ہیوتن بلی پکین تے لگو ہیوت دین
 بشر چھا پتری یا ملک ز آسمان
 ز کنعان نتا یوسف مہ جبین
 مکن گوشتہ خانماں و عیال
 سہ شکل و شمایل و چھتہ فاص عام
 کران بیون بیونے پریش حال تن
 دیان رفتہ رفتہ شمس پیچھے پیو
 درخشاں چو از آسمان اخترا
 بہ این حسن و خوبی بزیر فلک
 گوشت اے شہنشاہ والا گھر
 برائے تماشا دریں شہر آو
 و چھتہ سن تموند سپین در عجب
 کران با ادب تمودا اے سلام
 و چھتہ تموند شکل و عقل ادب
 بہ خوش سیرتی بس چک چاو چھی
 پن مدعا ون بلا خوف و شک
 ز شام و بصر یا تو از شہر روم
 بے شہر پورب چھس سکونت گزار
 خمد داین چھ لودت سہا سیم زر
 شب و روز گفت ارشہ بوز نک

جوانا سپینو خوبرو مہ جبین
 تمس شہزاد اے لگتہ سپین
 بہ خوش روے خوش خورے مرد جوان
 بے شکل بشر آمتے بر زمین
 و چھتہ تموند عقل شکل و کمال
 بہر کوچہ بازار گو راژد ہام
 پکان ہچو دیوانہ دنبال تن
 بہ خوف بہر کوچہ بازار گو
 دو پکھ شہر یار ابلتہ اخترا
 زمینس پیچھن یا چھ آمت ملک
 چھنا تا بہ این دم بزیر نظر
 نتا مصر کے شاہ یوسف بہ چاو
 بہ بوزتہ سہ لگو شہن کوڑ طلب
 بہ تعظیم پیش شہہ نیکنام
 سپٹا خوش سپن پادشاہ پورب
 دو پن تن کتیک چھکھ تے کیا ناو چھی
 و ہم دور تراوتہ ذرا بڑوٹھ پکھ
 کتیک چھکھ بیان کرین زاد و بوم
 خدمت کوڑن عرض اے شہریار
 مے چھم ناو فرخ و مادر پدر
 دیکن عرض چھم تے نش روز نک

وایتہ پتہ ۲۰ قسمتہ دول ۳۰ و ۴۰ شامک چھکھ، مصرک چھکھ کہنے روک
 و ہ بکاول چھتہ زین المنوکس نش وایتہ پانس قرخ ناو تھاوان۔

بخاطر ہوس گوئیے از چاکری
 اگر تھا و منظور شاہ جہاں
 یہ تقریر بوزخہ سپین شاہ خورشید
 شب و روز آئین کوڑھم روبرو
 دوپین تیس چھ منظور چونے سوال
 دوسرے روز نے چھی بدبار شاہ
 سپین خورشید سے فرخ ملازم مینہ
 چھ عاشا کران پادشاہس حضور
 کرشمہن بیون بگردش تیس بوند ٹک
 دوسرا اکھ بنو آسے شہزاد چار
 بدبار شاہ تراے یا مینہ سمینہ
 سپین استاد ہمہ اہل کار
 بہ نزد پدر دانی و وخت شہریار
 دین بوسہ بیون بیون بہ رخسارگان
 تین کر انیکہ خاص کر سوس زار
 سے فرخ و چھ در تعجب سپین
 چھ کم یم جوانان عالمی وقار
 دوپیک تیس رائے از نام چھ ناخبر
 بہ سرعت پیچے در پرستان گے
 بہ بارغ بکاؤل گل بے ہوا
 تیس سوسہ شاہس اچھن کاش او

بے لہ لہ ز شہ روز پنج افسری
 مینے چھم غرض آشکار و نہاں
 تیس میں غرض اوس، آن ناموش
 سے کنعانہ کے یوسف نو برو
 بخد مینے نیش روز اے نونہال
 شبانگاہ احبازتھ بے آرام گاہ
 تیس شوق شاہس دلس کو سنبھتہ
 دروکی سے اوسے ژرژان ژور
 بہ الطاف شہ کائسہ مینے نہ باک
 برائے ملاقات شہ بادلقار
 کوڑکھ و ایدس پائے بوسا نہمتھ
 بے تعظیم آن ناکسان و غدار
 سپین سے بغلیک باہر چار
 و چھتھ خورشید سپین شاہ یم بدبار
 تین پیچہ کھیتھ روڈو آن بہ گھر
 بہ آہستگی حاضرن کن دوپین
 یم پیچہ چھ میچہ مہربان شہریار
 چھ یم خاص شہزادہ نامور
 بہ جبرعت یم کوڑ گلستان طے
 یم اوں کرشمہ چھکھ تیسے مرجبا
 پس از مدتے شاہ بہ پرخاش دراو

سپن جلو آرا بہ این تخت و تاج
 چھ بوزان بکاؤل کلاما بہ گوش
 وچھن وار از عقل و رائے و مہنر
 یمن منز چھنا طقت این کمال
 یہ کمو تام شیرن چھ کورمت شکار
 دژن وار کھوٹ سہ نس تراہ سے
 کورن غور از فہم و از عقل و رائے
 دوپن یہ چھ کیا ہمت مکر و فریب
 دوپن حاضرن کن بہ این تاجور
 دوپکھ تس چھ فقط رائے ژور کس
 یہ بوزتہ بکاؤل پریشان گے
 لوہم مال مسروقہ کے لئے سراغ
 بہ شایستگی رائے آخر کڑن
 دوپن اندرین شہر نزدیک و دور
 بیچے کوٹ کالا سہ رو پوش تاء
 شہس بیت کہ شہزاد آسن گڑھے
 چھ لازم توکل بہ صبر و قراہ
 پتاہ نیر تس ژور سہ از بکاہ
 دلس کورنہ تسکین در ہر مدار
 دلا کر نظر عاشقی کتھ دوپن
 نظر کر تہ شمعس تہ پروانہ سے

بدربار شامی چھ لوگت وراج
 تمن ژور ہائے کن تھو تھ عقل ہوش
 دوپن از پرستان چھ یم بے خبر
 گڑھن در پرستان بہند چھا حبال
 چھ یم شال بنکال ہائے چھا
 قلاے اوس کر پڑ بس خامہ سے
 لکھ تھو و تھتہ تس نشے گبہ در اسے
 دریفائے ژور سہند چھنہ نیب
 یمن ژون سوا چھا بیسے کا تہہ پسر
 خود این ملک زاد دتی ہستو شہس
 تے چھائے رہزن پشیمان گے
 اما نظر چھم نا گڑھان دزد راغ
 پھرن تے کتاب بلا غتھ پرن
 بلاریب و شک میانہ باغک چھ ژور
 نیر و دہ کڈن دہ دھن موش تاء
 بظاہر چھ کورمت سہ شاہن نشے
 کون تاء بہن نزد این شہریار
 یقین چھم بہ پشتو و چھن خاماہ
 دوس دوپنہ کر خدمت شہریار
 دین فن ژون بن اسے تن تہ من
 وچھتہ فرق کر خویش و بیگانہ سے

عابنگا بکوشال مطلب بزدل ۱۰ چالا کہ ژور ۲ بیشک ۳ کگر چھہ کنو دہ دتھ کڈنہ چھ پان

چھ از سوختن شمع روشن گزہان پس انگ چھ پروانہ زالان پان
 نہ پانس گھوڑی پاد کر درد و سوز ز معشوق پس داستانہ بود
 ولو ساقیو چھمنہ آرام دل دم مے مے حاصل گزہم کام دل
 بیہ کوٹ کالا بڑ در انتظار اذان مے و چھن لاپتہ دوستدار

تاج الملوک سندھ

باین نشہ الگے گزہنہ پتہ

دیان میلہ باو سہ تاج الملوک سر راہ روٹھکس کوڑکھ بدلوک
 متاع دل و جان ہستہ تم نہ بلس ز بد خصلتی اکہ ذرا کر داء بلس
 بہ تنہا پیشین و تھ بہ شہر پدہ تمن بہ سلوکن نشہ دور تر
 پکان اُسو تم شاد و خاطر سرور یہ از ثابت جاں پکان دور دور
 بہ شہر پورب از رہ کو ہمار بہ جنگل دپان دوست جائے شکار
 بروزیکہ اعلیٰ شدہ شہریار رسید اندراں ہایکجاہ دیار
 عجب سبزی تا لالہ زارا و چھن بہ جنگل سہ رت نو بہار او چھن
 سہ جنگل دیان اوس از شکلاخ ولے در میان خاصہ مادن فراخ
 قرارا کوڑن بر لب آبشار مدارا چھین تریش از جوئے بار
 و چھتہ جائے تنہا تہ آرام گاہ کوڑن غسل کو تاہ از ربخ راہ
 کوڑن دور از غویش گرد و غبار اچھہ بچھہ چھلچھہ گو بہ جائے قرار
 بہ عجز و تصرفا پرن تمو نماز ستائش کران خا لقس بانیاہ
 دعا مونگہ ذاتس گئے شاد کو سہ حاملہ مے مے تس یاد پیو

بہ فونن نہ زکھکھ فسلہ زندہ مار
 کوڈن از بغل موسی ہونن بہ نار
 مینیل کو زپنس سپن شور و شر
 سہ حالہ تس سستو پڑوہ ۲ ہزار
 سیو حاضری خدمت شہریار
 بہ الفتحہ کوڈن پریش حال تس
 چھ کتبہ میاں فی محمودہ نازین
 دوپس تمکو چھتے محمودہ اندہ طرب
 پیادہ مئے یختہ جاتیہ کلف دوت
 گوشت چھس وچھان آس ایں جایت
 برائے رہائش درین مرغزار
 چو بارغ بکاؤل و تعمیر آن
 حالن دوپس باز اسے باہنر
 اگر چھس بنگہ بان بہ ایں کردفر
 دوپس تمکو بناون کرکھ یڈ قبول
 مئے تاہر باغک چھو زیر نظر
 بکار پگون ہاوی کہ انتظام
 حالن دیون محکم کوڈیک قلم
 چھ شاہس لہن یختہ مقامس مکان
 تھوون باگرکھ سار نے کاروبار
 اڈو سنگ مرمر جواہر تہ لال

کوڈن تاہ دوپس از ماون بہ کار
 بہ یکبار در لہن چو کو ہسار
 غریوان دیان داؤتی دیوان تر
 نہ دیوان پکان از یمن دیسار
 وچھن شاہزاد خچف و نزار
 تہ کو چھکھ گوشت یکت افسردیس
 مبادا دران حال باشد پشین
 گذاران جہازس اندہ روز و شب
 برائے رہائش سیو حاضری آہ کوت
 دہم وڈی مئے کوہن بہ شام وچکھ
 مکانا بناؤختہ دم اسے نمکسار
 گزہیم آسن اسے مادر مہربان
 بہ بارغ بکاؤل بچھس بے خبر
 مگر چھس نہ تراہتر بہ باغس اندہ
 بے باوے تہ ماوے تمیک عن بول
 تمیک کاہتہ پردائے خاطر مہر
 مئے وچھمت چھ تاہر شاہی تمام
 لکاؤ درین جائے عالی علم
 گنڈختہ ہول گزہ جملہ کوشش مکان
 انان گئے مسہرلو چہرہ بے شمار
 ز ظلمات اڈکھ گزہ ہستہ از شمال

و از کھکھ کتبہ سستو زونن نار ۲ شور کران کران ۳ اردادہ ساس دیو ۴ نہ بچھر کچھر

عقیق یمن جوہر تاب دار
 بہ تا پیر شاہی یہ ملزوم ہو
 سپین حکیم حمالہ کا پیکر
 سپین پانہ شہزاد استاد شان
 چو تا پیر باغ بکاؤل پری
 ویاہچو تا پیریشہ راز شاہ
 جگر لال و جگر بہ دیوار و در
 بہشتی سہ تا پیر زن قہہ درنی
 حمالن بیک ہفتہ اتسٹام کور
 سہ جائن سپن چون بہشت برین
 بحیرت سپن وحشیان و طیور
 فرشتہ تمنا کور کہ از سماء
 کرو تا وایک رتھو کور حذر
 ایکہ تا کور کہ ترک این آرزو
 مکمل سپن یام تا پیر و باغ
 و چھتہ نموش سپن شاہ جمشید فر
 حمالن دو پس ساہا زئو باد
 ان زو و محمودہ و خہ شس تیز
 یہ بوزتہ شہن سپن دیو نر
 ولے مین ساری بہ شکل منوش

در و لعل و یا قوت ہا بے شمار
 بہ حکیم حمالہ انان اسودو
 کربتہ ساری تیاری کرن
 سہ ہوان یہ کیشہا تمن بو نشان
 بنو کہ کہ کہ خاص کار پگری
 کہ کہ استادہ عجب جاے گاہ
 تھو کہ انبرن جاعباہسم و در
 سپن ہو ویتھ جاپہ شاہن شتی
 سہ جنگل مع و حشیان رام کور
 نتہ از بہشت برین خہ شترین
 ملک برفک رڈو اندر مژور
 درین جایگاہ استراحت دما
 سہ ماروت و ماروت اندر نظر
 فقط چھس نظار او پھان چارمو
 چو باغ بکاؤل تھہ اندر چھ ناگ
 مہیا و پھن تخت تے تاج و در
 درین منزلت ساہا زئو باد
 برائے ملاقات من الے عز پر
 گتھتھ پو جہازن نشے زو در
 چو منہی غلاماں حلقہ بکوش

۱۔ لازم ۲۔ تہند و وساد و رود پانہ شہزاد ۳۔ مکمل ۴۔ قصہ ماروت ماروت (تہنچ ذکر قوت ان
 شریفنس منز چھ نظر مکمل رتھہ کورنہ ملک و جوتھہ اتھ باغس منز از ہک ۵۔ مطلب شہزادہ

و چمن هر دو محبوبه ماهوشی
 اگر اوس حاضر تمن ناز و عیش
 و چمکه یا مچن یار آرام جان
 ملاقاته یا منته کوڑک شاد گے
 ازاں پس شهن دوپ بدیوان نر
 کوڑک عرص شایہ گو درو سر
 و نختہ سی دودو جملہ کوڑیک قلم
 بہ یکبار تل لائز مے کر یک ناد
 ز درو یا جہاز بہ نغمہ شکی درون
 پڑ درو یا و کشتی اسے کار بار
 منع کوڑ شهن نرم حال گے
 یہ کینترها جہازن اندر اوس مال
 سر دوش و گردن ملکہ مال و زر
 بجائے مدا و اتنو و کہ بہ نور
 دریں سوشهن هر دو گلچہرگان
 بہ صد شوکت و حرمت و عیش و ناز
 بہ تعظیم حالہ با غزو و ناز
 بہ نزدیک مسکن ییلے و اوتشان
 حالن و چمن یوہ آیکھ دوان
 بہ امین فرزند و مادر پدر
 دین بر سپہ رویس تبس بے شمار
 درین شاہزادس کئے وار بار
 بہ مدد الہی سلامتہ تر روز

سہ محمود تا بسوا آسہ نغمہ شس
 و بے ہر شاہزاد خاطر پریش
 کو بیکہ کام دل عاش و آرامہ سان
 ز مجبورے و فرقت آزاد گے
 تلو سازو سامان سورے سر
 تلو اُسو جہاز مچن مال و زر
 ز درو یا جہاز کوڑک بے الم
 یہ کیٹ ظلم و تعدی شہا گو عناد
 حمالو نمبر کدو کر کہ اُسو درون
 ہمیشہ چھ اے شاہ عالی شمار
 جہاز بدستور در آب پیٹے
 نفیس و عجائب جو اہر تہ مال
 آکے لاکہ سورے کوڑک موختصر
 حمالو تھو وے پانہ شیرختہ بہ غور
 بہ پاک سواری کین رقم روان
 پیکان سیمو شہزاد بادلواز
 بہ امین آداب و عجز و نسیاز
 پیادہ سپہو گے خرامان رواں
 ز چن در بغل هر دو سردشان
 بہ محمود لولا بوزن بیشتر
 ز فرط موختہ و وڈن بے شمار
 بہ مدد الہی سلامتہ تر روز

عا پریشان دل ۲ کتبہ تکلیف و اسے تھک جہاز کس چھ ۳ محمود تا بسوا ام ییلہ باغش کھ و اوت۔

ژئے مولوئم چھے پانہ این خوش تپنز
 اُرس رُوس مئے او شمنہ ہرگز قرار
 ژئے سیتہن اُرس اوس میل در ازل
 پُستان برائے بکاؤل ژس اکھ
 پُ واپس ژ پچھتہ اے شہ پُشہر
 تلف گئے جن و دیو از ہر طرف
 اڈین حبس دایم چھ لوگت سزا
 میتے دوت تکلیف و رنج و الم
 کوہم ناموس فاش موئم بہ سر
 پ محمد سرمایہ جسم و جان
 ز چھن از دل و جان تھاؤن عزیز
 خبردار چھی یقینہ واتس پذا
 دوپس باز شہزاد پئے غم مہ بر
 شمنہ مئے ہرگز یہ ایخان چون
 چھے محمد چائی دل آرام من
 اچھن شہزاد کس جاے تھاؤن عزیز
 ریتھے افسر محلہ خانہ تمام
 پ بڑھتہ حال سپہنشاہ شاد
 دوپن تن ژ خوش روزاے نیکزاد
 چھ وہ ذی میون مطلب بہ عیش تمام
 ورنچہ پی بہ دختر بغلگیر شد

بجان و بہ دل کیش اُسم عزیز
 و پچھان اُس سس پتو تہ برو تہو بے شمار
 پنے چانہ توت کیش اُسم و د دل
 اُرس با عیش با غس اندر ژ
 ز حال پُستان ژئے کیا چھے خبر
 پُری ہاے نازک بدن یکطرف
 یہ چانے بہانہ تمو لوب جزا
 بہانہ سپن چون اے محشم
 خبردار اے تاجور پوش کر
 حوالہ ژئے کرے نئے خانان
 مئے نش دراپ سپہ یا پ چائی کپنز
 مبادالبکھ بہ نتیجہ سزا
 پ چھس غرق احسان تو سر بسر
 ثنا خوان لطف دل و جان میون
 طفیل ویش امدی کام من
 تھوس خد متس صد ہزاراں کپنز
 مہ بر اُمو شہدے غم ژاے ذوالکرام
 دُعا کرد بر شاہ والا نژاد
 میتے چھم غرض تے بخاطر مراد
 بہ ملک پُستان گزھن شاد کام
 ہم آمیختہ شک و شیر شد

اُمو سندی ذریعہ سپہ میون مراد حاصل و ۲۰ دہہ دیکر کھنڈ کا پاٹھو سپہ سگنی۔

رُپُن در کینارہ وودُن زار زار
 ژئے نیش آسہ داتان برائے خبر
 سَپُن شور دیو و سُلکھہ راژد ہام
 سہمتہ آسہ شاہس بئے سلام
 معافی مَنجکھ بہر سہو و خطا
 بہر جاکہ باشیم چائی غولام
 تمو عرض و معرفت کوڑ بون بونے
 پھولے گاش تے داش کڈو تو پرن
 ز خدمت کڈاری بڈ مسرور چھس
 حمالہ تہ ہے سہتو چھو حکمران
 حالن سکھر کر دلوو نور سرور
 منوشن تمن تیز ہوشن نشہ
 لوہکھ از شہنشاہ والا نژاد
 بہ سوئے پُربستاں کہان و مہان
 بہ آن مہ جبیناں پہتھہ باسوک
 بہ آن ہر دو محبوبہ نوش لب
 چھہ یس صانع جملہ افلاک خاک
 بہشتن اندر از الم یا بڑی
 نظار او چھان گل چھہ باغن پھولتھہ

دُبتن بوسہ روئس تہس بے شمار
 مدار اکوڑن قس تہ پرواہ ہر
 ز شہزادہ رخصتہ ہیونن یام تام
 وڈ پروامیران و دیوان تمام
 پس از پائے بوسی کوڑ کھہ البتہ
 تک غار چائی چھہ ساری تمام
 اجازتہ دیو و دیوستان کٹھ
 دلاس کوڑ کھہ شاہ دا شون
 توہے نیش بے ممنون و مشکور چھس
 گزہ صو و وہ فی بہ سوئے وطن ہاروان
 سپنہ راختہ آدادہ مہن کوڑ ظہور
 ہیونن کھہ رخصتہ اُخر منوشن نشہ
 ز انعام و اکرام گے شاد شاد
 بہ ہمراہ حمالہ گے رقم روان
 سَپُن فارغ البال تاج الملوک
 کوان پادشاہی بہ عیش و طرب
 پران محمد سوئے خمد اوئد پاک
 چو تعمیر بند از شاہ پری
 نوین فرشتہ رنج و سخت سہتہ

۱ ایٹھ جاپہ آسوتہ چھہ آسوجائی نوکر ۲ تھہ نیک بادشاہ یس نیش تموینام
 روٹ ۳ تہ خمد دایس کن پورن محمد یس آسمان تہ زمین سار کے بناون دول
 چھہ ۴ تاج الملوک اوس و وہ فی شہزاد شاہنشاہ پٹھو غولنیشہ آزاد گوشت۔

دیا ہر چھوٹا فہم شہید تہمہ معہ فہاں
 پُرتا نئے سوز بوزان اوس
 پُرتا نو پے پُرمو پہ لیسل و نہار
 کران محکمرانی چو کاؤس کے
 ہر دم ثنا ذات پاکس پُران
 چھوٹے یس ہر ساز و سوز و گداز
 کران عرض و معروض چھوٹے لاجرم
 سہ در جستجویش ماہ و سال گئے

ہر محفل مشتاقی آن مگر وہ خساں
 گذران بہ عشرت شب و روز اوس
 تبس آسہ تابع ہزاراں ہزار
 دواں داد فرستہ کن کام سے
 سہتے پاٹھو بو کارانی کران
 بدو ساقیاں آں سے دلتواں
 عنایت کرم از کمال کرم
 بہ شاید تبس یا پسند بوز پے

تاج الملوک کس اکس سید بایوس

سابعہ سہند ذی مؤز و ذرف سید و ملاقات

تہ نظس اندر بوز بے چون و چشتہ
 اکس ناوہ سابعہ باساک
 بہ تجویز ما پاک در آن کوہسار
 نہ ہمیزم تمن بر سر دوشس بار
 نہ چھیندہ پیمین چھوٹھکھا دہ ذی دیو
 جواب کلام از میان بوز سا
 دیان ناو شہرس چھوٹھ شریستان
 کنن شہرس اندر پے سوختن

بکھان ہی چھ در نشر استاد ہند
 دیان از غلامان تاج الملوک
 یو پے دوا و روزے بہ سیر و شکار
 ملکن ہنیز جماعت چھن بے شمار
 دو پیکہ تمکو سبکو چھوٹھ گزناہان کو چھو
 قرار اکوٹھ کس دو پیکہ روز سا
 چھ اسو آندین شہر ساری بسان
 تجارت آسے ہی سہندم اندر و ختن

ما اخو دایہ ڈھے چھی پنہو بنہ پڑھتھ حاسن مزہبندی تہ عرضداشت کران ۲۷ ذی قعدہ

۳۷ زالنہ خاطر

کران اُسو چھ سارمی علی کل حال
 ڈیو مفلسی میون بوڑھتہ گڑھو
 بڑ فریڈون و جمشید شاہ
 تہ در خواب و چھنا تہند شہریار
 فریڈون تر بز قیمت سناہ رپو
 اسے گپہ نہ پڑھ کتھ از تام کشن
 چھ پھیران اُسو یکتہ و تس جا بجا
 و نیستام عمر اکتہ رتی و چھان
 اکتہ اندر چھنا تار موہک خلافت
 نووے اکتہ شاما نووے انتظام
 دپان چھو اسے کیتھ چھنا آگہی
 گڑھو شاد و خورم نینا نہ حقن
 تہس دہیرس ستر کیبار آسے
 مکان جو اہر ودان اُسو گاہ
 دوپچھ ساہدس کن اسے اکتہ تراو
 کوڑھتہ واد اُسو ساد زارنہتہ ژنئے کتو
 بہ سوزنڈ آتھن آسے چھکھ بوان
 فریڈون ارنہتہ یور اوکتہ ژنئے کوس
 ژوس لار شو طھن ارنہتہ صاخواہ
 دپلن پانچ وادی اکتہ الحمد

ز قیمت گزارا بہ اہل و عیال
 دوپچھ ساہدن یہ بجا توہو گڑھو
 چھ یکتہ جنگس مزا کھا بادشاہ
 چھ نزدیک جاین تہند شاہوار
 ازس بعد ہیزم بہ سنگر دیو
 دوپچھ تس یہ افسانہ کیا چھکھو
 نہ بستی چھ یکتہ جنگس ہیرج جا
 ز بستی گئے چھنہ نام و نشان
 دوپچھ ساہدن مئے دوووصاف
 نووے بادشاہ نووے دھوم دھام
 نووے خاصہ تعمیر شہنشاہی
 مئے ہستین پیو بار ہیزم ہچھن
 تمن آہ نا پڑھ بہ ناچار ذرا سے
 ذرا وادی نزدیک آن جایگاہ
 تمن بوڑھتہ شعلہ نار آو
 فریب دیتھ یور ارنہتہ ژنئے ستر
 پوڑے اسے بوڑھتہ بے چھوان
 بہ ظاہر عداوتہ ژنئے کیا ہتام اوس
 تسلی اسے گوڑہ انعام شاہ
 بہ واپس ہتھ کتھ نیرنے تیز تر

وایس دبیس شہ فریڈون تہ جمشید بادشاہس برابر چھو ۲۰ قصبہ کھوہ تہ زیادہ ۲۰ گتہ جات
 وہ مس واپس تہ چھنہ اکتہ فرق بہ

دو پیکھ سعادتن قم سائے کینہہ بڑو
 یہ آتش چھٹا شعلہ جو ہران
 بہ تقریر او پیکھ فدا پیشتر
 کوڑکھ رم بہ رفتار بر فرشتہ نر
 تڑپو رہتہ کالیک یہ سورے عدم
 سیوڈے داتہ ناؤن بہ دربار شاہ
 وچھن شہریان بحال تباه
 غولامس دو پین نکھ بہ مطیع دوان
 بہ حکیم شہنشاہ فی جا کرن
 پھ شاہکا نوڈے یام کوٹکھ تینے
 سپن سیر از آب و نان و کباب
 علاوہ ز قیمت فروں از ہنسا
 سپٹا شاد گے خاکبوسی کرکھ
 دو پیکھ پادشاہچن پنگاہ پڑ پو
 دپان دڑاے مزدور ہیزم فروش
 بہ فرمودہ شاہ پگاہ باز آے
 شہن ہیزم سوختہ مولو ہینو تکھ
 دو پیکھ تنو پتھ پٹھو ہر روز چھو
 دو پیکھ تس شہا اسو سپن جاؤ رام
 مؤزور و میٹھے لوٹ شاہی لباس
 دپان اسو ساری پھ مال و زر

ستے ستین پیکھ تا قسرا اکر دو
 مکان چھ جوڑ مت گراں تہ گراں
 زینس و چھکھ فرش از پسم وذر
 دو پیکھ رہبرن دور تراؤو پڑا
 بلا خوف بر فرش تراؤو قسدم
 کوڑمن عرض شاہس ہمہ ماجرا
 گر شہنہ ز تاپش پھوڑو سیاہ
 غسل کراؤنکھ کھیا و تکھ آب نان
 غسل کر ناؤن تہ درو تکھ پھیرن
 بنیا فٹھ اٹکھ پھٹو نیامتھ کھٹھ
 دعا کوڑکھ بر شاہ والا جناب
 گراں قیمت خلعتھ کوڑنکھ عطا
 شہس اہیا چا پوسی کرکھ
 مفاعت این مزد محنت پو
 دعا پادشاہس گراں باخروش
 بے بار ہیزم لنگہ خانہ ژاے
 یسنا ما دو گن پادشاہن دیو تکھ
 وٹن کیت فوڑوڑتھ پنن سوز چھو
 کہہ دہر زن و مرد یکسر غولام
 بحیرت وچھان بے تہن عام فاس
 او تکھ کتہ پھیراں بے در بدر

دریں شہر کا نئے چھنا میٹھ چکا
 کزان بارتش نوبنو چال اُسو
 دو منکھ دوستن نریشں ہمہ ماجرا
 تمن اُسینہ پڑھہ دیوان زہنہا
 غرضہ نرہی مؤذوران شبشب تمام
 منکھ بار و ہنگامہ بر دوش و سر
 بہ سرعت پکان جائے مولوم واتی
 دیتکھ ڈیر گئیہ پادشاہیں خبر
 سکونت کوڑکھ تھو تم آباد کئے
 بستہ پرج ساری غریبانہ لوکھ
 سین قحط ہیزم بہ شہر اندرون
 سفید پوشہ نے زیادہ دھتھ کر بلا
 بنیاد نہ تمن چاہے تیش آب و سر
 خبر گئیہ زین الملوکسہ نہ حال
 دوپن تمکو وزپرس یہ کیٹ شور و شر
 گہتر کوت چھ ہم اُسو ہیزم فروش
 بہ تحقیق نہ منکھ کے انظمام
 بہ حکم ملک کور وزپرن طلب
 نہ نایا ہی ہیزم سوختن
 ایک کین چھ بائٹ جلدی ڈون
 بد دانش دوپس کٹہ والن جواب

امیرانہ پھیران چھ بے ترس و باک
 بہ ہمایگان تم کزان سال اُسو
 نہ تاہر شہزاد چوں و چرا
 دیان بے رتھ توڑ اونی ہتی چھ دیار
 کوڑکھ مشورہ نرہی انان شہر و کام
 بہ تیشتر ہا تمن اوس خانہ اندر
 بہ طبع درگن کاڑی مظلم ساری
 دین جائے ساری برائے مقرر
 مہیا تمن کھین تر چین شاد گئے
 دیان راڑی نزدیک تاج الملوک
 وزپرو امیر آسے یکسر زبون
 رہنشدی شہر تہ باڑے سپنہ مبتلا
 خوش اندامہ مستور کہ آہ زیر
 نمان بہر ہیزم شہر حال حال
 دیان نہی غاٹھر چھ نالان شہر
 موستریا ہتیو تم چھ خانہ بدوش
 بہ آرام روزی نہ گڑھن شہر و کام
 کٹہ وال شہر وک تہ کورنس لقبہ
 چھ نالان شہر کو ہمہ مردوزن
 سنے تا کہید آہ کے چھ کورمت شہن
 سنے بوڑم چھ کستام امت نواب

چھ یچہ جنگلکس منز کوئے کران
 سہ سٹھ مال و دولتہ تہس نشن
 روان زین چھ تہس بدوان چھکھ دیار
 چھ باشندہ شہر شرقستان
 گزہان تور شہری و چھم روزمر
 مے بوزم تہس با گراوان چھ بوز
 مریع چھ دہ کرڈہ زہن کورستہ
 عجب باغ تا ناگ کورستہ تیار
 بہر سوئے باغس پکان آبشار
 بیک سوئے تعمیر شاہنشہی
 مکان ادیزان چھ لال و گہر
 چھ اندر سنی و تھ چو دریاے آب
 و چھ عدل و انصاف تہس تہس
 بہ آب عدالت بردش زوان
 شبانہ گزہان توت زہلہ شہز
 وزیرن دوپس آتھ کلامس پیر
 یہ کیشترھا و تھ تہ چھ سوئے خلاف
 سہ کر او توت کورن تا پیر باغ
 یہ کیشترھا و نان چھکھ تہ ازہم زہ
 دوی کس زہنس کوی فرش زہ

چھ تا پیر کورستہ تہس بیکران
 تہس زہن موزورن چھ دیمت طمع
 زہنمت یں تا پیر بدوان بے شمار
 برائے رہا نشن تہس نشن گزہان
 تہس نشن چھ میلان تہس سہم زہ
 چھ حاتم تہس نشن گدا زہر زہ
 سہن سہو سوئے زہن بوز تہس
 چو باغ بہشتی تہس لالہ زار
 میزان نشاط و عجب شاہار
 زہشت بریناں بہ زہر مہی
 پو خور شہر تابان تہس شعلور
 تہس زہن نشانی بردن از سحاب
 خلافت گزہان توت کران دور دور
 چھو لٹن دفتر عدل نو شیردان
 زہ کس کرم آکھ در دیہ کاش
 روان بوزن چھم ہرگز سہر
 چو تقریر خواب است پیرتہ صاف
 بہ دولتہ زہن زہن تہس فراغ
 زلال و جہاں پیر سہی کر و فر
 مکان جہتہ کھاو لال و گہر

۱۔ جنیکہ پامک ۲۔ اوہر ۳۔ سخاوتہ کر سہر پیرتہ آکھ اچھن کاش دہ یانے
 خوابکو پامک بے بھو یاد۔

کړن زرفشانی تېمس کيا مجال
 به داد الاهی عجایب چھ کيا
 چو جاسوس پھیران زن آبنوس
 پند یس گزھس نرد و پیر و جوان
 تھنيس پھری پھری دولت بے بها
 چھنایک نوع گردش روزگار
 گداهس کران شاه شاهس گدا
 چھ در دست قدرت همه گرم و سرد
 خه داوید جلال و بسنده نواز
 سپن کيا تيس نر دیوس و زن
 پن عضو آلت دین در زمان
 به صنعت س زن قوه در تک کرد گو
 پن شکل زن تس امانچه کھوٹ
 و انچه گزھه اگر کینه تیک چھی پوش

به این شان و شوکت پھنس گنج و مال
 دؤپس کوٹالن چھنس جاسے گاه
 به دؤنیا چھتے دولته به مثل عروس
 به نوبت چھ دمه آه سار نر و جوان
 تيس روز تابع سہ تا دیر گاه
 به سورے چھ در دست پروردگار
 ز حکم الاهی عجایب چھ کيا
 چھ مردس کران دؤن زانے چھ مرد
 خصوصن چھ درختی چاه ساز
 به قهقهه زن مازانه چھ کوٹ کنن
 به دیوس شهزادی نو جوان
 به جرئت س لوگن تيس مرد گو
 تھه عفو عفووس بانس روٹن
 وزیرن دؤپس چھمنه کوٹ بگوش

گواہ سفر مثال

شها اوس وافر تيس زر و سپم
 تمناب خاطر ز اولاد نر
 سپھا اوس غمگین س شاه لاجرم
 سہ مہتھه از حرم پنه کز ادھه نر دور

دؤپس کوٹ والن در عهد قدیم
 ولیکن اکھ ارمان تس در جگه
 ز جوان آپه کوریتے تيس در حرم
 دؤپن رانی یه زوی از زن کور

دُچھان چھس زوئی ماتھے شہزاد از
 یہ بوزیختہ سہ رائی سپہر یثملول
 بیٹے دوت تس وقت وضع حمل
 سپہر سخت رنجید چہ حرم
 شہزادہ آپہ دایہ حرم ہا تمام
 مبارکہ شہس زاد فرزند خاص
 بہ تخیم داناں در تھک موہر دیار
 کرن تہم تہ تصدیق شاہس حضور
 سپہر بی مقرر تہ کو اشتہر
 رچھان دایہ آسہ بہ شہر و شک
 پستین پارہ ترادہ کوڑون کلام
 بتدریج یا مکتہ سہہ با لیل کیمی
 مبارکہ دایہ سیر ماگزہم فاش مے
 ز اسرار پو شہر کوڑون شہر
 تہ چھکھ کوڑون تہس چھ دو پست پسر
 سبب تھتہ ز تقدیر دایہ رھہ دا
 بہ اپن بار کوڑون یاد شاہن قسم
 قصار بہ اپن بار زایکھ تہ کوڑ
 کوڑکھ دایہ دے مشورہ ملکھ گرز
 تہ پارے چھتے از تام سار فی خبر
 گزہکھ یڈ تہ دایہ شہس گاہ گاہ

وگر تہ تہس تھاو کراوے تہ تہ دز
 اگرچہ شہن کوڑ کلام فضول
 دیان کوڑ زایہ بہ سان اول
 تمامی سپن محلہ خان پڑ غم
 دو پیکھ مشتہر بی کوڑو شہر و کام
 حرم روز یختہ قہر نش بہ جراس
 کرن یختہ شاہس شہس آشکار
 چھ زامت نیچو پادشاہس مزدور
 بہ شکرانہ شاہن کوڑون خرچ زر
 ز اسرار مخفی نہ کا تہس خبہ
 بہ دربار شاہ تس توان صبیح شام
 تہسز ماجہ بہ حد فکر کیا پستی
 بہ قہر و غضب شہ کریم فاش مے
 گزہکان یٹہ آسکھ تہ نزد پسر
 خبردار کوڑون تہ ہرگز پسر
 مے از تہ مکتھن کوڑ زایم سہٹا
 اگر کوڑ زاینی کر تھتہ کالعدم
 سہٹا چاہنہ یارنج تہ جانچ مے سور
 مبارکہ شہس زاد فرزند از
 بد تھتہ بادشاہس چھ زامت پسر
 ہر کوڑ مخفی تھو کھ شہر مگاہ

مبادا اگر گزیدھ تمہو نے خبر
 وچھو آسہ کیا خواہش کردگار
 دیان روز قایم بہ خوف ورجا
 گئے کور بالیغ شہس یام تام
 ز شام بلحق کنزم یامو آے
 ریتھے پامٹھو شاہن بہ سکون و زہر
 چھ شاہزاد بالیغ عروسی کرس
 بہ بوزتھ وزہر خرد مشہ در او
 تبس اس کورا پیری پیکرا
 بہ درخاس شاہن تبس کور قبول
 کریتھ دودھ مقرر بہ واپس آو
 فلافی شہس مے بہ اخلاص خاص
 کوئن کہتہ آنکار وونن بہ دوپن
 بہ تاربخ فرخ بہ روز فلان
 وے لے مقرر سپن وار بوز
 شہن مقود منظور شادی کرن
 بہ اخبار شاہن دیکھہ اشتہار
 ونے کیا سہ کوتاہ سپن شاد شاد
 دیتن تا دوپن تس تیاری تکر
 بہ بوزتھ وزہرن بہ عقل تمام

دشنو مار از تیغ خشم و قہر
 چھ اسو تمکو سپن فضل اسیدوار
 بہر دم خود ایس کران التجا
 میان جی تبس داؤ از ہر کدام
 بہ القرار صالح کریتھ واد درلے
 ز خود شہد بہ ڈھانڈ بدر منیر
 تنادک چھم بہ لولا برس
 وچھن شہزاد بہ فرو بہ چاو
 کوئن عرفی تمکو سے ازہیں ماجرا
 وزہرس سپن مطلب خود حصول
 دوپن پادشاہس تہ دل شاد تھاو
 چھ عالی حشم تس کوئم التماس
 مبارکھ بہ رت دودھ مقرر سپن
 کرٹھن کوٹ چھ باشاہ نوہمعا
 بہن ستھ چھ شہزاد بہ چند روز
 بہر شہزاد وادی مسادی کرن
 بہ شہزادیاں اسو یم خواستگار
 وزہر ہین سینامہ رتن حد زیاد
 بہ شہزاد شہزادیاں دگر
 کوئن زون شہن خاندوک انتظام

عائشہ کنزم یامو۔ تہ
 مگر اصل نوہمختس منز چھ ہی درج۔ ۲۷ شہزاد ۳۷ بادشاہس
 اوس نیسہ ترین کورہن بہ کھاندر۔

ترے کورے شہس آسہ اس پیشتر
 بروز مقرر منیا فتح تیار
 ضیا فر کھینکھ کوئے کوئے بن از
 سپنویام خارخ از خود و نوش
 بہ امین شاہی بہ ترتیب خاص
 عمارتیں زیر آسکھ تیار
 بے واپس دیان در اے تم شہریار
 بہ تاج گراں مایہ برتن لباس
 بہ تاجرخ موعود راہی سپن
 وزیر خرمند با افسران
 عمارتیں ہیشکھ سہتو با کرد فر
 بہ جاہ و حشم در اے بسمل پرتھ
 چھ ساری پکان شاد و خرم بعیش
 کرم ستر عابن نر ستار چھکھ
 مونث بہ چھس کیا چھ میونے مجال
 کرکھ نے نر کینہہ چار میون اے خودا
 اگر فون گرہم عائب اے کردگار
 بہ دلی یا اگر چھم سے باقیہ میاھتہ
 وگرہن ازین زندگانی مرون
 بہ دلخستگی میترودان زار زار
 ازین غم رہائی کرن تس عطا

چھ ژوریم یہ شہزادہ بے ذکر
 کرکھ آے شہزادہ با شہریار
 بہ انعام کو پرتھ اکھا سرفراز
 تیار کرکھ نیرنچ ہوش ہوش
 کوڑکھ عقد شہزادگان بے ہراس
 رمن منتر ترے شہزاد کرکھ سوار
 وزیرن تر کوڑ شہزاد تیار
 چو ٹکڑستہ آراستہ کوڑنہ خاص
 بہ تو قرو ہم فر شاہی سپن
 بہ ہمراہ تبس در اے با چاکران
 پئے خرچ بسیار از سیم و زر
 بہ نام الاہی توکل کرکھتہ
 ولے شاہزادی بہ خاطر پریش
 بہ در ماندگان یاور و یار چھکھ
 مذکر چھ میانین رفیقن خیال
 گرکھن میستہ شرمندہ باکتھا
 بہ ہمراہیاں مے کرن گہر و دار
 ازین فکر و غم اے خود ادم بخاھتہ
 چھ بہتر بن حق نہ میٹھ غم برون
 مہربان سپن تس خودائے غفار
 میٹھیک اوسنہ کائسہ اکو سے پتا

غرض کچھ دیکھو ہنس باہزار ان شکوہ
 دیکھو ڈیسر در سر غزار سے عجب
 سپینو نغفہ تم یام از ہر گدام
 ز فرش نگران مایہ و زرد غم زدہ
 درخت و چھن گیت تھتہ تل سو بیٹھ
 یہ کل اوس ماوا کے یک دیو نہ
 بہ دل شوق تھو تھتہ تمس بلور کو
 ولیکن بشکل بشر بس نہ آد
 دوپن مر رہیگانہ اس نوزد راہ
 دیون و چھ میٹے تس نہ ملو اس کو
 دوپن تس نہ بہ غم پنن حال ون
 مے تاتھتہ اگر کہہ اسے نوروش
 ولیکن کو تھتہ پوز پنن ماجرا
 یہ جاین چھ میٹے تھ مہمان سن
 ذرا ترود شہزاد ملو اس دل
 غرض حال غمہ بود تس سر بسر
 ملن سر دوپن تس تھ دل شاد تھاو
 مے چھم کسب افسون^۲ یہ آلت پنن
 ولیکن تھ کر عہد و پیمان بہ جت
 میٹے تو پہ کچھ چھ تھتے واپس دیون
 یہ کتھتہ پوز مہر وہ آیس نہ پڑھ

دوہ پنن کردہ پرواز کو زیر کوہ
 کوڈ کھ شب در آں جا بہ نیش و طرب
 فقط بوئے شہزاد خواب و آرام
 نیر دراپ از غمہ ماتم زدہ
 یہ روز قب مٹھتہ گیس راہتہ زہ پٹھ
 و چھن تھو تھتہ مہر سے رشک قمر
 بہ نزدیک تر آو یہ دور ہو
 و چھتہ زیاد لوگ تس بہ دل آہناو
 تھ لیم مٹھتہ یہ چھم زیاد افسوس آہ
 ترحم و تس پو تھتہ پاس کو
 تھتے کیا چھنی غنا طر یہ رنج و غم
 کرے غم تھ برہم دور دل تھا و غم
 نہ مرتابہ پا حال چون و چرا
 بلا خوف و ڈر حال و احوال ون
 دوپن تس و تے کیا گیز چھن نجل
 تھ پوز تھتہ دیون ساعہ تھا ترود سر
 یلا جا کرے تھتہ تھتے سپدی پچاو
 تھتے لاگے تھتے چھ اوپر ماوض مے دیون
 یہ مطلب آد چون کراوے بہ دست
 نتیج کوم کراو تھتہ پنن چیز نین
 دوپن تس دے کو نہ دلشاد گرود

بہ واپس پکے تو یہ واسطے نہ نش
 کرکھ عہد و پیمان کسب ہووش
 سین خورشید شہزاد دل پھول تیس
 غرض تازی درخیمہ خویش باز
 الا ہی نہ بزنے ثناء و سپاس
 اگر ہر سہمے سینہم و زبان
 یہ چیم چون ایحسان اسے ذوالجلال
 دیان جھمنس ذراے با ناز و ہم
 پس از ہفتہ تم و آتی شہر مہدا
 مہتے سوزی شاہن اپرو و زہر
 ملاقات کر دو کہ بہ ہم اتفاق
 بہ مدشان و شوکت بہ عہد کرو نر
 کوڑ کہ ہم و ز شہزاد سن نشاد
 کر کہ عقد بندی بہ امین خویش
 پئے استراحت و ہم ساز و سود
 بروز سو تم ذراے واپس تمام
 وزہرن سہ بو واد کوڑعت بہ شاہ
 دلے چہ کس با قریبان خویش
 بہ الطاف آن دیو شورید ہر
 پھٹے پاٹھو آدا سپرو چہ روز

ہمے چہ بہن تو دے باز پھش
 بجائے نہاں کیر بہن کھووش
 دگر کوڑ پھول پانہ سے گل تمس
 پورن حمد بہ حد سوتے بے نیاز
 ز عیب درون بو کوڑ کھس خلاص
 ہیکے نا کرکھ شکر چوئے بیان
 ز ستار چھ کھ قادی لایزال
 گر مس کھوت سہ شہزاد با شان جم
 تلکھ شور و شر کہ نوڑ کھ صدا
 بہ تا ظیم والاسی روشن ضمیر
 دو سوئے سین عاتہ کے طمطراق
 سین دھنل خسانہ و تاجور
 ضیا نر کھیکھ خاصہ آکھ تیار
 ہتھن شاہزاد کوڑن ناز و عیش
 کہ وہ بڑیکھ تنو برائے دو روز
 فقط روڈ شہزاد تنو والسلام
 روڑن تنو سہ مہرا نہ تاجہ گاہ
 تمس روڑی ہمراہ با جاہ و جیش
 چھ عاتہ کزان محلہ فانس اندر
 کوڑ کھ عرصہ با شاہ گیتی فروز

یا نے اگر پکھ موی والہ سرتو شکریہ ۲ طرفہ یا نے کوہ والین مہندہ کوہ
 والین مہندہ طرفہ ۳ آرام - عاتش۔

در روضه حصه شہا و وہ فی گزہ ہوا بگشت
 یہ بوزختہ شہین عرض منظور تھو
 دتن سیتوس دارباہ مال و زر
 معہ یلو پارچہ خاصہ گوہر نگار
 بیٹے شاہزادی بہ سامان و ساز
 تیس سیتو یم اسیو تم کمر نہ شاد
 سینو دختر شاہ تانمہ سوار
 کینزو غلاماں تیس سیتو سیتو
 در تھ ڈیر تھو جاہ کزو و کھ آرام
 گلے تل سہ دیو پتھرے جاہ گو
 ہ صنع زناں شہزادن سہ ڈیوٹھ
 گمانا سپن شہزادس نیم
 کہ کیت بیٹے چھم سیا سر گزہن
 دوپس دیو نے گزہ یہ ڈیے بخشہ
 دہہ کہ اہس بہتہ بے خبر
 زانا پڑ و چھنس تہ کورم سے زو
 بہ تقدیر باری لوکم مے قمل
 ازس با عتہ دار چھنہ دنس
 بیٹے بوز بوز مو ختھر بوز نے
 دے ناہ واپس پن مدعا
 بیٹے بوز شاہن یہ تھو پتھر دہیل

چھ ٹرل پکن دور دیران دشت
 بہ شان شہس قافلہ سکھو
 خزان سیمھا پیر زلال و گھر
 کرن تیس تہ تھنن کپنن بشار
 بہ تاج و بہ خلعت کر کھ سرفراز
 بہ انعام و اکرام از حد زیاد
 ہیو تھ روضہ حصہ از در کھ شہیار
 پس از ہفتہ تم دیو سینز جاہ و آثر
 شبانہ ہیر در او شہزاد نام
 بتدریج حاضر تیس او دیو
 کلاما کران گے پتھر یام ہیوٹھ
 یہ آلت پن چیز واپس دیم
 ولے اوس نہ پاک ذاتس یرھن
 بہانہ تھیک بوز پانے و نے
 دیو اکھ سپن پاد سے اوس تر
 بہ جبرن سپن تام سے سیتو جو
 لیکھتہ اوس گوشت تہ بک ازل
 زتے اصلا پن چیز واپس سنس
 مے پتھر پٹھو چھم لطف آت تے
 پوزے بوز سا گزہ حوالے خودا
 چھ دیوس گوشت و رہ گوشت ذلیل

میتے اوس اُتھو رنگس اندر سرور
 بعد انکساری تھی مور بورس
 دیتن تس دوپن نیر خاموش کر
 یہ ہستہ دراو تے خیمہ سے منوڑا
 پکان اُسو باحشمت و جادو جیش
 خود دایس گئے حمد بجد پورکھ
 بعد شادمانی تین بورن ہول
 بہ الطاف پروردگار جہان
 یہ وچھ قہ درت قادر کار ساز
 ورنہ پڑ ڈلیا برائے صواب
 چھ اکتھ پیچھ تامل کرن بالضرور
 سہ کرودت تہ شہر کرودن تیار
 دیوان بورن چھم تھ اندر قصور
 ترے ہند تہ درویشہ سندھ قیل قال
 اگر چھی ژئے مولوام ون مختہر

دوپن تس پنن چیز دم بالضرور
 سیکھا دیوئے زار پار کورس
 دوس اوس موجود کینہہ سیم وزر
 سہ جاداد روٹ شاہزادن بہ چاد
 صبح بھول پھرکھ وکتھ سنے ملک نوش
 کر واکھن شہر دیا پن کورکھ
 سپن خمش تھس مول تاژو لسیہ مول
 پیشکھ پادشاہی کر فی عاشہ سان
 دوپس کوٹالین بعد امتیاز
 وزپرن دوپس باز پھیرکتھ جواب
 لیکن یہ وپنہ بعقل و شعور
 بہ ویرانہ جنگل نوڑے شہر یار
 بظاہر یہ افسار از عقل دور
 ژئے ماہورست زانہ چھ لے کوٹال
 دوپس کوٹالین سے چمنہ خبر

وزیر چھ وٹان گٹوالس کا نظریہ درویشہ شہر دلیل

در عہد سلیمان علیہ السلام
 ورنہ جندہ تاڑھوٹ کشکول سان
 رقم از جنس کنجشک بے ماہ نور

وزپرن دوپس ابتداءئے کلام
 پکان اوس شخصہ براہ روان
 وئے پیچھ پیچھ اُسو زبے جانور

چھ دشمن پوان تیز پرواز کر
 دوشے یا دوشے اکلے مارے
 چھ مرد خندا دوس بوڑھو متبر
 کلاچ چھس کلس تھتہ بہ مرغولہ چھس
 چھ مشغول ذکر خندا چھیرہ
 کہ دشمن پوان گاہ چھ درے دوست
 فقیرن دچھن تمہو قدم تروو جیل
 کوڑن جنہ تہہ زھوڑ لوین تمن
 زلہتہ گپہ ماد نرس داوری چھس
 بہ پرواز بنشتہ بر شاخار
 دوپس تمہو دنیاے تہہ بوڑھو بیون
 زلہتہ ہشتہ مہلہ پوراہ ہون
 ہمیشہ سلیمان شہہ جن و ناس
 بہ نزدیکان نہ چشمہ دڑتہ
 یہ کیا ظلم کوڑو تھہ کوڑکھ کیا قصور
 چھ ہم جانواران اسے پیچھہ حلال
 اذان وجہ آزار دوتے نرس
 دپس نم سے جوڑن ژلو الحذر

وچھان اس ماد دوپس سوئے نر
 مبادا یہ آزار کینہہ مارے
 نرس دوپس واپس نہ پروا مہ کر
 دڑتہ خرچہ بیہ زھوڑ کٹکولہ چھس
 نیوڑے پھیرہ گز بہ پوت پھیرہ
 دوپس ماد نے قول سعدی شنوت
 غرض پیچھہ براہ کاران چھ پھل
 بہ نزدیک دڑتہ تمہو احمقن
 نرس کو بازو شکستہ گیس
 بہ سختی در آخر کوڑن تمہو قرار
 پکان آہ ماد لوکس زونہ کرؤن
 نرس دوپس پھیرہ پوتے اوس چون
 غرض دڑے دوڑے کوڑکھ استغاث
 فقیرن سمن دڑاپہ او کھ رڑتہ
 دوپس شہر یارن دڑے بد شعور
 فقیرن کوڑن عرض اے باکمال
 مے اوسم غرض ناشتا جو کرس
 دوپس پر شکستن مے اوسم خبر

۱۲۶ مرغولہ چھ زلفن تہہ ونان تہہ ودرار گنہہ چھرس تہہ ونان - بیہ نیرتے
 زلفن ہشتہ مانے نیرتہ زلفن ٹوپہ اوس ودرار تماشا بنا دڑتہ - ۱۳ چھیرہ تہہ ۱۴ سعدی
 چھ ناہوڑ ہر زلفن دشمن چھہ باضے دوستہ ہر شکہ نرس پوان ۱۵ اکھ پکھہ چھس
 ۱۶ دڑتہ گپہ تہہ پیچھہ اکھ کلس پیچھہ ۱۷ مقدمہ ۱۸ صبحک کھین چین -

ولیکن میں بوزم نہ تھو سہ کلام
 یہ ہرگز اسے پیچھے ستم کراؤں
 ولیکن نصیب میں اوسم اذا
 گمان میں گو چھکے شخص خاصا ہوش
 کلاح زھوٹ کشکولہ یہ جہنہ نالو
 یہ گو پتھ گئے اٹھ میں تقدیر اوس
 وں کر ترک میں چال اسے بدفصال
 یہ خرقہ کشکولہ زھوٹ کلاح
 دباؤ پس کاٹھ اکھا جانور
 کوڑکھ اٹھ پیچھن ساریے اتفاق
 ہیو تھکس اچھ جملہ اسباب رخت
 الا اے خردمند روشن زواں
 چھ پھیراں سپھا مردا بلیس فن
 خواصو من و چھاں میں اکر ساد چھی
 اگر آب تہ صورت مال و زر
 زلیس نہتہ دباؤ سہ ہاوس نہوے
 ولیکن سہ بیدین سمہ کھس نہ زانہہ
 الا ہی بپاس شہہ کایناٹھ
 تھتھ پٹھو آداسپہن چند روز
 چھ پھیراں باغن تہ ساد اتے
 دوسہ اکہ پھیراں بو بے عبر

میں دوپمس یہ مرد خود انیک نام
 چھ خوش خوے روی بڑی ہاویہ
 لوگم دوکھ دپشٹہ یہ چوئے وضا
 در اچر ڈگندم نا جو فروش
 چو گرہا یہ چھ گاد تبس تہ نالو
 ولے چون خرقہ وچھتہ کپر گوس
 بہ پیش سلیمان کوڑن میں سوال
 بہ میں وصف ہرگز تہ شوی نہ زانہہ
 وچھتہ خرقہ چون یہ دوکھس اندر
 فقیرس زہر سو تھکھ طمطراق
 کرہتہ زجروتنبہ کوڑکھ رختہ
 حذر کر تہ از ماراں جہاں
 کرہتہ یال تا چال لوکن من
 لٹکھ ٹیا کرہتہ تہ متان زیاد چھی
 فریب و طمع دتھ کرہس بے خبر
 یہ گنڈران دیم مادھنہ مسہتہ بے
 وں کیا نیرتہس کرا و افسوس واہ
 نہ تہپس ابلیس دم میں نجاتھ
 سہ کانٹر بلی و کر نہ لوگ ساز و ساز
 تمتع تھان اوس پھل دانے
 یہ تقدیر لوگ والہ داشتہ اندر

یسے لوگ سہ زائس تہ صیاد او
 قضاء اسے تے اوس درویش فن
 نتہ باز س مشورتنن تہ کنن
 دوپن شود بایہ تہ وہ فی روز خوش
 یسے جانوارن تہ وچھہ در قفس
 ازہن دشمن جان دم سائغہ
 پیس کیشیٹ یودے مارکھ کھہم
 بیسے چھی نفع یودے تراکھ اچھہ
 تہ بوزتھ سہ درویش دل نرم کو
 کوون از قفس جانور یام تام
 دوپس جانوارن ذرا ہوش کر
 گوہ ڈیج کتھ چھہ چھم بوزت پی کنو
 ز سوراخ سوزن پڑ از مال و بار
 ز نقد پر باری تہ کتھ چھہ دور
 تہ از تام کو وچھہ تہ کو آزماو
 عجائب چھنا بوزتس اعتبار
 دوپم کتھ چھہ یس کار از دست گو
 اگر آبد سورے تہ لال و گہر
 گوشت باز واپس پیس نہ بہت
 تریشیم کتھ ونے یام کر ہم دما
 کرکھ یود تہ تھ پیچھہ عمل لے جوان

لوون در قفس تہ گپہ پیچھہ سہ دراو
 دیان اوس مارن تہ پانس کھمن
 ہمیں چرسہ چارہ تہ وارنس دمن
 کرو تہ کاکھ تھو تہ تس پیشکش
 پن موت نزد یک روکسہ چس
 دوپن تس صیادس لے مرد خاص
 نتہ بازس منز دائر تہ دہم
 در بے ہا بوئے ترے کتھ
 کتھن ترین گئے دل تمس گرم کو
 اکتھس منز رتھ تس وونن فن کلام
 ونے کتھ از جان و دل گوش کر
 چھہ نیو کتھ کتھ ابن اندر عالمو
 ہیکن نہر تھن وونٹھ ستھ قطار
 ویکن تقاضا کرن عقل پور
 فقط بوزتھ دائنس و عقل راو
 اچھہ ڈیشنس پیچھہ چھہ دار و دار
 چھہ کیا فایدہ پس کرن پوسے دوا
 ڈٹن جان تا پان گو نہ زبر
 چھہ بہتر کرن صبر لے حق پرست
 سو کتھ چھہ پسند پوتے بے ہا
 بہ روشن دلی تہ بے بکھ حکمران

یہ بوزخہ فقیرن میلہ جاوے
 بہ سناخ درختے کوڑن تمکو قراء
 دوپن تس فقیرن شے دوکھا لگے
 بہ کوڑ حقس رہا عا بن نادان دراکھ
 اگر مادہ چکھ سٹے تو کچھ چکھ خلال
 سہ دریا کرانما پہ جو بے بہا
 یہ بوزخہ فقیرن کوڑن مجھے ریش
 ہیوت کر یہ کرتے بیٹھے ہاے ہوے
 دوپن جانا داس نہ اسے دوکھ باز
 ولیکن تریم کتھہ نہ کرتہ بیان
 بہ واپس دوپس جانا دن جواب
 کر کتھہ کیسا غفل دون کتھن اے جہان
 نہ سٹے دوپے کتھہ ڈنی عقل آئو گواہ
 دویم کتھہ ونے نہ از دست گو
 پین دون کتھن کیا تھو و تھ اعتبار
 بہ کوڑ حقس رہا یو دوس مار کتھہ نیو پان
 دویم کو نہ زونٹھ شے اے حق پرست
 کوڑ کتھہ ناقصانے عقل تیز
 پین دون کتھن ہند کوڑ کتھہ ناہراس
 بہ سمیع کلام سوئم زپں پیام

کوڑن تا کپن باز تمکو بال و بر
 دوپن سوئے درویش لے دوستار
 فریب سٹے دیتے من کینہہ مالو گے
 دوس کیسا فایدا یوڈ کرکھ جاپہ چاکھ
 سٹے اندر شکم بے بہا اسو لال
 بیٹھے باز میونے ڈٹے او سٹے دوا
 یہ زنجے ونے لوگ سہ برے خویش
 زبے عاقلی کوڑن مجروح روے
 دیتے دوکھ بے شک بہ کچھ کتھہ باز
 اگر چکھ نہ پڑو دیور روشن روان
 مبارکھ بہ اس عقل و رائے ضواب
 بہ اس دم اکتھس پیچھٹے کرتے بیان
 ازاں پس کون عا شس یا نال آہ
 نہ گو باز پیہ نہ غمگین مشو
 کر کتھہ کیا عمل چکھہ تریم فراستگار
 پچے مادہ باہر اکتھہ اے جوان
 سٹے منز لال کیتھہ اوس آنکھ بہت
 ہیوت کتھہ مارنے پان اسے بد تمیز
 نہ در امتحان دراکھ ناکینہہ تہ پاس
 نہ چکھنہ سہ من موختہر والسلام

۱۔ قیمتی لال ۲۔ صبحی راے ۳۔ تھہ پیچھٹے ۴۔ کرکھ غمگین ۵۔ نہ چکھنہ تریم
 کتھہ بوزن لائق کینہہ

تسلی فقیر س گویا از ماجرا
 کرم تا عمل بر نصیحت پور
 چھ کپ اعتبار یوڈ ڈائے لو کوڈنے
 وچھو پانہ ڈیشو بزار از قصور
 جز از راستی تا کلاما کرون
 کوڈن عزم رفتن لوگسہ گزیر
 تین خاص نغری تمہو سہو خویش
 سچھا تیز رفتار باناز و جہم
 پینتھ اوس شہزاد روڈ جھ مکین
 وچھاں شعلہ نار کو سپنہ ریش
 بہ بالا پ شعلہ چھ تہ کے کھان
 گزہو کوڈت بظاہر چھ جنگل دزن
 مے بوڈمہ کرمی موخبردار مے
 پکان یک جلودم رواں گے بہ پیش
 نشانہ خاکش سوڈ سپنہ زہن
 رواں شعلہ نار بو در نظر
 چھ بہتر ادب ہر دے راعز پن
 سپنہ داتی نزدیک آن بارگا
 وچھکھ تا کرکھ بادشاہس خبر
 بہ تکریم مہمانیاں سوڈر پیش

بہ پرواز گویا از ہوا
 ہتھوتن پانہ س پیچھ پر سوتے قوت
 وڈپرن وڈن کوڈاںس گئے
 بہ تصدیق چھی توت گزہن بالضرور
 بدبار شاہن دودک غم ہون
 دپان کوڈالں بہ گفتہ وڈپر
 پنہو کھوتے توت دراو باجہ وجیش
 گزہن پیچھ کھسبتہ دے باشان جم
 دپان داتی نزدیک آن سرہ پن
 ہراول پمن یس پکان اوس پیش
 گمانا تہس گویا چھ جنگل دزان
 بہ واپس پھن وڈنہ ہمارا پن
 بہ سو وچھم شعلہ نار مے
 دلا کتھ پھر کھ ہمارا خویش
 وچھکھ بیون بیونے ازیار و بیگن
 چکدار بہ خاک آن فرس زہر
 پتھر و تھو نہ اسپاں برائے تمہر
 خراماں خراماں وچھاں ہے ولا
 نگہبان و مد بانہ وے کر نظر
 شہن چند تن از خواصان خویش

۱۔ گزہنگ پراڈ کوڈن تھہ لوگسہ کاتہہ چاہ ۲۷ فوج ۳۷ سپنہ کوکھ زخمی ۴
 ڈچھو کھوڈری ۵۵ مہاشن ہند یزتہ خاطر۔

سہنوں در تعجب و چھتہ عز و جاہ
 سہٹھا حارٹس مژپین کوٹال
 اویراں بدیوار لال و گہر
 نشانا و چھن تا کئے رئے خاک
 ز خورد و کلاں جابجا اُسوہم
 دوپچھ اکھ اُکھ اُکس ہم کتکو اُسوہم
 پیے کر چھے کیا از جنت یختہ کمی
 دریں جاے از قوت دت بر دگار
 جہانئس اندر ہم چھ ناما و ران
 پیوہ کنو سہٹھا کسب یو دیا و ہین
 یہ تہندے اچھ اند داتن محال
 چھے یادریٹیمس حضرت کردگار
 چکھ اکھ دید گئی کھ آب دار
 ازیں جاے موہ کلاو دو ترا و ہنو
 تہ سورے ژئے چھی آشکار و عیان
 سپن رونق افزا شہنہ نامور
 مہرتاج زر رخت فرماندہی
 بہ ہر امان زیر پایش فتاد
 بہ اُپین شاماں بہ خوف و رہا
 بجائے خود انگہ رتو کو قرار

رتو نہی بہ تعظیم در بار گاہ
 و چھتہ سو بہ سوہم و زر در دلال
 مکانا و چھن کوہ مت ازہم و زر
 ز تکریم و از رخت در سنگلاخ
 فقط شگ بر مرز تہ یا قوت وہم
 سپن سارے مہوٹ تھتہ کن چھان
 بظاہر یہ مہتہ کار از آدمی
 بلا شک یہ جنت چھ گوشت تیار
 و گرنہ اگر جملہ کار پگران
 جمع گشتہ تا پیر یختہ کز اوہین
 بہ عمر درازی صد و پست سال
 دوہین مژ یہ تا پیر کر گو تیار
 خصوصاً و چھتہ تخت زرین نگار
 دوپچھ یا الاہی بنگہبان شو
 یختہ اندر چھے کئی ہتام بر بہاں
 بہ اپں گفتگو اُسوہم باہم دگر
 اندر تراو باقر شاہنشی
 یہ یکدم سپن کوٹال اپستاد
 بہ آداب تعظیم اوین بحبا
 بہ تخت گرانماہ کھوت شہریار

ما برتھ طرفہ ۲ سپر ۳ اکھ ہمتہ وہ وری ۴ یا نے بادشاہین دیت کھ
 ملاقات وہ پنہ پنہ جاہ

کجا آمدی و چہا آمدی
 یہ بوزخہ کبہ وال کو دل دہنم
 شہا اسو از شہر شہستان
 بہ ہر جا چھہ وہ قہمت یونہی مرحلہ
 بجائے فلاں تہر چھہ کوڑت قراء
 وز پرن بہ سوڑس تہ مولو کم
 چھہ آمادہ اسو بر جنگ آوری
 وہ یو شریس فتح و نصرت یونہی
 چھہ پوز قول روشن دہان جہاں
 وہ پرن تہ شمشیر در یک نیام
 وگر تہ سپن دست بستہ تیار
 کوڑے موختہر کوڑ والن بیان
 یہ کینتر ہا گری خوش تہ کر اختیار
 شہین بوز یا مچھہ پیام وز پرن
 دریغا اگر آسہ ہہمہ پذر
 پرستانہ کے فوج آئے ما بہ قہر
 چھہ ساری از پں ماجرا بے خبر
 وہ پرن گھوڑاںس تو بیدار شو
 یہ چھس آمت از طرف رضوان دیار
 در پں جنگل و شبیان جانور
 نہ تکلیف کا کسے اکس نہں طرف
 بہ حبلی بگو ورنہ نا آمدی
 بہ واپس کوڑن عرض از خوت و پیم
 بہ زبان شہہ از پنے امتحان
 چھہ آمت شہہ اکھ پڑے ولولہ
 بہ ظاہر چھہ آمت پنے کارزار
 اگر آسہ پوز تس پوز دن موختہر
 کرو خا صلیہ از دشتے سرسری
 شہنشاہ ملک بہ یوزخہ بنے
 بہ یک ملک شو پرن تہ حکمران
 وہ پان پڑچھہ اکھایسی چھہ از خاص عام
 بخدمت شہہس روز خدمت گزار
 شہہ چھہکھ وں موختہر تہ حکمران
 و واپس جوابا مئے چھہم انتظار
 درونی کھوڑس شہہم زن آس تہر
 شہنشاہ ایں ملک آن تاجور
 بجے خاک رنجہ پرن بلبلتہ پوز شہہ
 چھہ لازم جوابا ورنہ چوں شک
 جواب سخن تہر ہیشمار شو
 بہ ایں جا و تہتہ روٹ سے قراء
 مکانا بنووم برائے مقرر
 خود این دین یحہ مکانس شرف

۱۔ اکھتہ او تہ کبہ معہ کھہ او ۲۔ جل جل و نو تہہ یو قتل کرنہ ۳۔ روز پنا خاطر۔

کران چھس عبادتہ بہ شام و بنگاہ
 بے تے تم سندن اکھ ادنا غلام
 کتبہ وال بوڑھتھ منہن شاد دل
 کوہن آفرین بر شہبہ ذوالعقول
 ضیا فرقا نیکیہ کوہنر گوانہ تمام
 اچھہ کوٹوالن نہ بوڑھتھ
 بہ طبقات زرین و گوہر بنگار
 غرض کوٹوالن بکھ دوستان
 دل و جان سہ منون اچھسان گو
 سپرو فارغ از خمہ رونی یام تام
 ضیا فتحہ پن بانہ منہ منہ کیو
 بہ بوڑھتھ دوختس گونہ تھہ کوٹوال
 بہ از نام چھنا کاشہ اکو کر دوشٹ
 دوپس شہزادن بہ میونہ چھہ رول
 بہ ابراہم شہزاد بانہ رولیکھ
 ہیونیکھ ادبخصتہ از درگہ محترم
 علامہ ازین خلعت بے بہا
 سپرو شاد تم بھران سہر بسر
 ہمبر دے یا تھہ بہ دولت سرا
 دیاں اکھ اکس اسو میٹھ نامور
 بہ این کرد فر از علف و کرم

دُعا بر شہنشاہ عالم پناہ
 خواہا بہ چھی موختہر والسلام
 ز تقریر گستاخ خود کو نچھل
 بہ تحصیل قدس کورون چھول
 فراوان فراوان بہ ہر خاص و عام
 نہ زائہ اوس تھو کھانہ تھہ کھوٹے
 بہشتی اچھہ میوہ خوشگوار
 ضیا فرقا کھین اندران بوستان
 بیکری دور غرض مقدانسان نو
 تمن شکم شہبہ او از ہر کد ام
 پن بانہ پڑھتھ کاشہ سیتی ہیو
 شہا چھہ اسے دور کز اوں خیال
 بہ دہانہ نہ کاشہ اکے بوشت
 ہیو بانہ ساری کلام فضول
 بہ ہوشیاری آہستہ پانچھین دیکھ
 دیشکھ بوسہ بہ آستان اکرم
 تمن قدر موجب کرو تمہو غطا
 دُعا کوز کھ بر شاہ والا کھ
 سپرو حارتق تم ازین ماجرا
 جانش اندر کاشہ چھنا تاجور
 چھہ اچھہ کز متن نام عالم مدم

مہنگہ زن بہ غارت گزہ چس کینہ خیال
 اگر چہ پچھس منز خیالیں سپیے
 چھٹ دور کینہہ از چہیں ذوالکرام
 عجائب چھ کیہ از بنی آدماء
 اودہ دوپ بہو پیتو گزہن کیا چھ تو
 ولے کینہہ والن کوڑکھ زار پار
 کہم خچہ پہنچ مئے تہمت وزیر
 بہ واپس چھ لازم گزہن این زمان
 تھہ اندر بہ کینہہ کوس ناپاے بند
 کوڑکھ زار پار تہمت مومہ مہنگ
 ازین سیمو پانس کوڑکھ زار پار
 تہمت نیشہ وارتھہ فیہ سرسیر
 نہ انعام و اکرام و زباستیاں
 نیچہ اندر چھ کیہ ہتام ہر اللہ
 بہ بوڑکھ سپن در تعجب وزیر
 پس از ساعتی سرکن تموز جیب
 نتیہ آبہ قس کینہہ جو دو گوی
 غرض گو ورن پادشاہس خبر
 وزیرس دوپن مل قدم تیزتر
 و چھک پانہ کیہ تھہ تھہ مزاج
 بہ فرمان شاہ کل وزیرن قدم

وڈاوسی بہ شہرس کزہس پاپمال
 وزیرس بجے پادشاہ موٹو پیے
 وڈاوش و طیوران ارزن بدام
 تہمت نیشہ وارتھہ بدالامان
 افو یوڑی شری باڑ ساری بہ فور
 تہ کزاون تھہ شوہر پیر برزوا
 چھ وڈو کین دہس جسکہ برناو پیر
 ازاں بعد ید کاٹھہ پھر لوٹ غنائ
 کزن نرم دل از نصیحتات و پند
 نتیہ زیاد و از نصف تر او یاس شہر
 جوابس وزیر اوس در انتظار
 واپس کینہہ والن بہ سارے خبر
 بہ تقریر خوش جملہ کورنن بیان
 چھ غنائ درین وقت یچہ پادشاہ
 بزاونے حیرت گیس کلمہ ہیر
 دوپن بہ چھ کیہ ہتام مرکز فریب
 نتیہ آبہ قس رام جن و پیری
 بہ بوڑکھ مل گو زیادہ فکرن اندر
 تہ توت تام گزہ پانہ تحقیق کز
 کرد بعد ازاں تہ مرھک یلاج
 ہیشین سیمو فیصل غلام و قدم

دھیس کیڈ وال نھیں صری
 تمن رہتا ہے سپن پیشرو
 سپن وارو حد تک زکار
 زمینا عجب دھچک آشکار
 ز رفتن و زپرن روٹن پھتہ قدم
 پیکو بے تفسر بہ این فرش زر
 میلے رہن قصہ راز بود
 پکان گئے برو نہ برو نہ بجائے مژ
 بہ دروازہ بان دیکھ اشتہار
 برائے ملاقات این شہریار
 درون محل نراو دروازہ بان
 یہ بوزخہ شہن شیت مکان شرف
 خوارین زرین بہ حوض آب
 ہر جا مکان کوڑکھ شولہ در
 دوان خان ساری مژپن کرکھ
 مژپن سپن یام ہر سو مکان
 بہ ایوان لعل بخشاں مقرر
 بہ فرمان آں مالک مملکت
 بہ رنگ شفق اکھ دوان خوان بود
 تھہ اندر بہ تجویز شاہ جہاں
 و زپرن قدم یام زون اندر

ہیتو تکہ سہو اکھ زون پئے رہبری
 بہ راہ نصف کرکھ تراو دو
 عجیبات مادر سپن آشکار
 وہ حقان شولہ نوڑکٹ سپن ویار
 ولے رہن دوپ تمن چھوئے غم
 چھ تجویز آں شاہ والا کرکھ
 بہ تقریر او دل تموسنبہ
 و چھان ہر طرف کوکھ دل شادشاہ
 چھ آمت دزیر شہہ این دیار
 برو اے نگہبان اجازت بسیار
 کوڑن شہزادس یہ قصہ بیان
 فروٹن تر مژپن ہر سو طرف
 کوڑن حکم لائیک بہ آب گلاب
 اوڑیاں گوہر بہ دیوار و در
 ونے کی رنگ آمیز چیز و برکھ
 ندپس وون کرکھ انکھ میہمان
 کوڑکھ تا اوٹکھ با ششم نامہ
 بہ تعظیم زائیکھ ہمہ نیک نعت
 پیمیک، ناو لعل بخشاں بود
 وزپرس دیکھ جائے آرامہ ساں
 مکاش ہر سو تراون نظر

پس و پیش تکریم و بالاد چمن
 به فرش و به سقف و دیوار و در
 دیگر گونہ فرش و چمن کورستے
 عرض یا بختن بیوٹھ بر فرش ناز
 آتھ اندر شہین پانہ تشریف آون
 به تعظیم به خواستہ میہماں
 به آداب تسلیم او نکمہ بجائے
 به کرسی زر بیوٹھ شاہ بنکو
 پس اندر پرسی خیر و ہم عافیت
 ازین پیشتر از غلامان شاہ
 درین بادگاہ بہر تفتیش حسان
 به واپس پیچن بادل شادمان
 ز انعام و اکرام و تقریر خوش
 شہنشاہ بزرگچہ یہ اس جواب
 اگرچہ شہ جو سخت اندر غضب
 نہایت سلاقت و شوق کوس
 بہ تکرار یوت سوزتس بدشہین
 واپس خاندان ز لے با کمال
 بہ کچھ اندیز آردو التماس
 گوڑو پانہ تقریر گوہر فشان

ز فردوس اعلیٰ سہ دلاؤ چمن
 درخشاں بدخشانی گری
 تہ زین الملوکن تہ زانہ سوسے
 خدمت غولامو کوڑو کھ سرفراز
 وزیر سہ شہ تکریم بدم بان ثون
 وڈہ پر خردمند روشن روان
 بہ دستور برجائے خود را نکمہ بجائے
 بہ طرز شہانہ کوڑو کھ گفتگو
 وزیرین کوڑون عرض اند کیدیت
 رکھا اوس امت بہ فرمان شاہ
 درونی شہین اوس دیگر خیال
 سراسر کوڑون قصہ شاہین بیان
 کوڑون خاطر شاہ ممنون و ش
 چمن دل شکفتہ بہ بشل گلاب
 دیکن ژوٹس جلد رنج و لقب
 بہ دیوار ایشان سپہا فوق کوس
 ز لالو علم ترے خبر پانہ آن
 مبارک مئے اوسم تہ پانہ خیال
 سعادت چھنا از رہ اختصا
 بلا شک یہ گز انخاؤک نشان

عا پخت لال بہ عشا سوسہ اوسو چکان و خار پاٹھ پتہ و ۴ حالہ مولام کرہ
 وہ خدمتون جواب و ۵ ملا و ۶ پریک اپریک و ۷ بادشہ سہینز خفصو جیتہ کنز

اگر چه شهنشاه مقرر کرے
 منے سلطنت آیت تشریف یور
 کہ ویدہ ملازم رعایا تمام
 غریبانہ پائے پٹین کو خود و نوش
 قد مبوس حاشی گنم بانیار
 وزیرین مبارک کو دوس سبے عدو
 بہ از طرف شاہ چھس اجا بختہ تھوان
 بنام جہاندار کون و مکان
 مقرر یہ تار پرخ کو اور یور
 یہ تقریر کو ختم تا دوت خوان
 بہشتی طباقان سر پوش دار
 رنگ آمیز در باستان زری
 زور بفت کیماب دستار خوان
 لہ پند و مکلف ضیا فتحہ عجیب
 مقطر کوڑکھ یک قلم خورد و لوش
 سپنویار نے تاز مغز و دماغ
 ز خوردن یہ کیشہا تمن دوت پیش
 پور کہ محمد بے حد سوئے کردگار
 بہ تجویز تا یک بلا خوف و ڈر
 بہ دستور سابق ز گردن فراز
 یہ خانہ پن چھس سنور کرے
 کون گزیدہ اعلان ملکس رندہ پور
 گزیدہ سنستو آنجو رعایا تمام
 بہ کیشہ چھس نہ گزیدہ نما جو دوش
 بہ تاج ملاتی شوم سرفراز
 بہ این دانش و راب و عقل و جرور
 بہ تقریر و دین کون کوڑکھ یس بیان
 پس از ہفتہ یوت داتہ شاہ جہاں
 شب ہفتی پادشاہ داتہ یور
 طعائیکہ باشد برون از بیان
 آنان تا زمانہ اکھ ایکس ہوشدار
 مطلع مرصع جمہ جوہری
 بچاؤ کہ او کچھ بعد ازان ہوان
 بنام خود اسگر کھنے خوش نصیب
 گیتو اسو بے ہوش تا آکھ ہوش
 کھوئی تمن دل پھوٹا کھ باغ
 یہ سورے کوڑکھ ہضم بانازو عیش
 خدایا تو این خسانہ پامینہ دار
 و کچھ تا ر کچھ بانہ جولن اندر
 پالیش گرانمایہ گے سرفراز

عا یا نے بادشاہ ہند ملاقات سستو سید عا عن یاب تہ تمی ہنر خدمتہ کرے ۲۰ ہند دار
 ہند شب ۲۰ کچھ تیج نہ ذکرے پیکو کرے ۲۰ جنتی بانہ وہ پند

وزیر زیاد سہ بو معتبر
 سراپا کوڑن غرق تے سرفراز
 تہ اوسسہ دو جھنت زین الملوک
 برائے سوارسی بجے زین و ساز
 ہیو تکھ روخصتہ اچرازاں بارگاہ
 بر اسپان تازی سپنور تم سوار
 بر یک طرفہ العین شہر س اندر
 وزیر خردمند روشن روان
 ز شہر حکامین وز شہر یار
 دوزن پادشاہس ہمہ ماجرا
 پس از ہفتہ شاہس کوڑن باشم
 سپن شادمان شاہ زین الملوک
 چھ رادی سکھاں آں بکاؤں پری
 سپنور واقف حال از قیل قال
 کوڑن بد دل خوشیتن این خیال
 گمانہ گزہ خان جہم سے از عتس رہا
 بہ این زرفشانی بہ این کرد فر
 سے ییحو زکو پانے غارت بدل کوڑن
 پلا تکت تہ سے چھ این کار و بار
 چھ طاقت کس از بشر این کمال
 پرستانہ کی ہم چھ ساری نشان

تہس فلعت خاص لوکن بہ ہر
 ونے کیا پھٹتہ شاپوے ذراں ماز
 یہ ورنہ کین لوکن تہو ز تاج الملوک
 کر کن پیش کشش گرو تہن ترک تاز
 ہبر در اسے با حرمت و عز و جہا
 ز انعام خدش از شہ نامدار
 سپنور وارو آں جھلکی نامور
 بہ درگاہ شاہ ژاو دل شادمان
 یہ کینتر ہا و چھن تہو کوڑن آشکار
 کوڑن شاہ واقف ز چون و چرا
 بہ دعوت روخصتہ با شان جم
 ز شاید تہس سپنور گوشت ملوک
 سہ سہا منر غمہ لام اس بر جا کر
 وزیر من نشے بلو کر از کوڑال
 بہ این شان و شوکت چھ کوسند عبال
 ز غارت گری من سہ ما آہہ جاے
 یہ تاہر مشکال ز دست بشر
 کر تھہ نیم بسمل سہ با عتس پھورم
 یہ کینتر ہا پو کوڑ شہس آر شکار
 کتے این سپن ہر اموال و مال
 یہ کینتر ہا وزیرن شہن کوڑ بیان

پہ کیشہا پتو وون چھہ کیا تھہ کئی
 ز تبیر تقریر دارا الامان
 بلا شک چھہ کورنت اُمی دیو رام
 چھہ وافر اُمس ہم دز تاج و تخت
 چھہ بے شک یو ہے واقف باغ من
 ز بس خورمی آس نپر تھہ حباب
 وون باتفرغ بعز و نیاز

بلا شک چھہ و بھست پرستان تھی
 نہو سمن چھہ ہم سیا باغکو نشان
 چھہ و چھمت اُمی میون جائن تمام
 بہ امداد دیوان بہ نیروے بخت
 چھہ اولیت اُمی پوش از باغ من
 چھہ شادمان دل پھونس چوں کلاب
 پورن محمد بہ حد سو سے بے نیاز

شکرانہ

سے بوزم یار سندیے پلے
 مذکورہ
 تھکا تر دؤم نہ در تگ و پو
 مذکورہ
 نہ چھپتھہ سے جانے زد گن
 مذکورہ
 در تم و ز تن سے شین طرن
 مذکورہ
 غلام خاص لوگم تن
 مذکورہ
 نہ خوش و ناز با حشمت

بہ حمد اللہ سے گو دل سے
 سے نہ ہانڈاں سال و ماہ تن گے
 بے پھیرس عالمس ہر سو
 سے دایان بہ در ہرنے
 سبے عازن سنگ دل کوں
 پیٹیم اُمینہ خانس کھ
 ز فرقت ز اُجھم سے تن
 ہر گونہ تیشز چھم سے
 توکل کر تھہ زدوم تن
 و لے تم کو تھاؤ غاؤں سے
 سے چھم در خانہ با حشمت

بے نادیدہ سے کرمس جے
 سعادت بخت فیہ وزم
 ز وصل یار نوشم سے
 بہار اندر زمستان گو
 شگفتہ غنچہ گل سے
 گوئگل کر سوختہ جھی آدن
 کرن آباد پیو لاگنے
 گوئی جویں صفائی کر
 بجی پے پے رنے ٹوٹھے
 درون دہم بدن پاؤ
 مکن ہر زب و گل شش
 ز یاد دے کز کہ وادی
 سو اصلس واریج دخت چھے
 سہ چاوی عاب غیبیکے سے
 دے بہر شش باش از قے
 غیبیہ زان یم کیئہ دودہ
 و چھتہ کم آے تم کوٹ کے
 چھہ دنیا ائی و فانی
 ذخیرا سے تر توڑک وے
 چھہ یس غمخوار یا غمبہ
 بنے اصحاب و آل وے

سے بوڑم یار سٹہ سے پے
 مبارک عید نوروزم
 سے بوڑم یار سٹہ سے پے
 گلت تو روٹکھ پر تو
 سے بوڑم یار سٹہ سے پے
 چھہ لائزم پرکھ زن مارن
 سے بوڑم یار سٹہ سے پے
 وچھکھ پرکھ آکر ک غرغز
 سے بوڑم یار سٹہ سے پے
 زمین سٹھ تو چھہ اسمان
 سے بوڑم یار سٹہ سے پے
 بنی ہر سو سے آبادی
 سے بوڑم یار سٹہ سے پے
 مائس زینے سیرادی سے
 سے بوڑم یار سٹہ سے پے
 بہانہ لایون چھنی بہہ
 سے بوڑم یار سٹہ سے پے
 بہہ کوکھ کوکھ یاد ائی
 سے بوڑم یار سٹہ سے پے
 تمن ہر دم درودہ پر
 سے بوڑم یار سٹہ سے پے

دریں راہ یوڈ کرکھ خامی
گرہ صکھ گمراہ ہوتے ہیں
چھ برتر برکھ و مہتر
سین پٹل رو کرکھ راہ طے
غلام نعمت اللہ شاہ
تہنیزتس بیڈ وہمید اچھے
نئے از الپس شیطانی
مئے بوزم یارشدے پئے
چھ رتم رہبر بہ بھر دبر
مئے بوزم یارشدے پئے
پرے معرفت از درگاہ
مئے بوزم یارشدے پئے

باقی داستان

لیکھان میں چھ دانسدہ اس ڈپس
تواریخ دعوت مقرر کرکھ
جواں بخت اس پود زین الملک
بہ حشمت کوڑن دعوتک انتظام
بہ آتش متوون تموشدے تہتر
بہ تعظیم و دھتہ شاہ ملک بکار
تھان بہ محمودہ خوش سیر
دوہ پوز بہ الفتحہ کوڑن سرزرا
دو پوس شاہزادن ثنا سو بہ ذات
بے از تولاہ احسان تو
تھون سایہ چونے بہ سرود گاہ
چھ کوڑن مئے حاجتہ کرے التما
یہ زین الملک پود تہتر بلیوا ۴ نیک سرت
یہ موجتہ

وایہ پتہ پتہ کچھ تمہ نے و زین الملک پود تہتر بلیوا ۴ نیک سرت
یہ موجتہ

۱۔ ایں ملک یس افسر و حکمران
 تیس سیرتو آسن ہمہ اہل کار
 زن و مرد باشندہ سرزین
 بہاذائے آسینو گزہن با تیز
 ضیا فتح بہ انواع شاہ پری
 فراوان فراوان تساؤل کرن
 ضیا فتح کچھ تھن باسن بے بہا
 بہ واپس چھنر کائسہ اکو پے تہ نین
 دوم فرس زین ازیں جابگاہ
 دفعہ پہ خاکسے کز اوئے فرس زر
 دتن آندہ آندہ جابجا سایبان
 مکمل مکمل بہ نقش و نگار
 گزہن خیمہ آسینو بہ ردین طباب
 تین تیز بہر کوئے کرسی زر
 بہ زنان گزہن آسہ فی میز پوش
 فستہ تین اندر لعل ہائے خوشاب
 غرض چہ تھہ اکس بیون بیون آرامگا
 عیرو غریب آکے قدر و جاہ
 کھینا واکو یم آسن اندر خمار
 تیز تیز آسینو گزہن باسلوک
 بیچے گزہن آسن تیتھے سوز و ساز

چھ تیس میا کی دعوت بروز فلان
 رعایا کہ وہ یہ ہزاران ہزار
 چھ دعوت تین کلہم اجمین
 بہر کوئے حاضر گرانساہ پیر
 مزین طبقہ جام ہائے زری
 سبق ہائے ملک بکاؤل پرن
 چھ کینہہ واپسے تین بلا اشتباہ
 بہ ہمراہ پرتھ کائسہ لازم تہ نین
 برابر کرن تا بہ ایوان شاہ
 مبارک زمین آسہ اندر نظر
 ز زریفت ز اطللس نہ کھنجاہ مان
 پے استراحت بہ اہل دیار
 بہ مغل، سمور و بہ بالا استجاب
 سجادتہ در افشان چو شمس قمر
 فزون تر ز اوصاف عقلمنوش
 شب افروز آسینو گزہن ماہتاب
 بہ یکسان آسن گزہے خواہ مخواہ
 مے نش گزہہ آسن بلا اشتباہ
 تین سیرتو استاد خدمت گزار
 وچھ تھہ رشادمان گزہہ زین الملوک
 تیتھے پیش یثدرا از شاہ دلتا

پس از اختتام ضیافت تمام
 ز سر رنگیند از شاه پری
 حالن دو پسر مخلصا غم مهر بر
 چسبیده تها و کس تها و کس
 یمنی لحظه سورے به حاضری کرے
 این بر و نمیکند کجمله دیو نران
 رتن کن کوئن حکم از راه پوش
 به ملک پرستان به کیشها مبرو
 هر گویند سامانهای نفیس
 به پسر دیو کوکر که انتظام
 به کیشها و اوس شاهن شهنش
 و چهره شادمان شاهزاد سپین
 شاه پاکد اتس هزاران هزار
 یسار تنی به کج سپین
 حالن به وقت و دار سوئے دیو
 بهجه آس دیوان هزاران هزار
 مکر بسته روز و به شکل منوش
 درین باب بهجه کرد پخته اکھا
 سه گویه پانچ سو رک کوئن انتظام
 رتن کوئن تا کسپه از برای
 منوش به پوش جان از نوا

به جاداد سورے نثار بر عوام
 به بر رنگ آسوی گزدهم بر شوی
 به کیشها و و نمیکند زین همه پیش
 تیکه تیکه پزدهن دل پهلوان باغ
 به دل تها و غمش لول واد ابرے
 به پرده هزار اسویم افسران
 مطابقت به تقریر بر شاه منوش
 شباشب به همه تها مهبیا کرد
 از پستان و شاه پسر
 مهبیا کرد که چیز از هر کدام
 به سورے تمو کرد و اتس و تهن
 نثار سوئے باری تعالا دوین
 کوئن تمو به افزو در هر صد
 پس انگاه رفیع تها و تهن
 برائے هدایت نموده غریه
 حالن دو پیکه گوش با پوش دار
 کرد خدمت میز ماں به پوش
 مبادا شکایت تها کرد پادشاه
 پرستان چه پسر به سوزن تمام
 تیکه تیکه نغمه کرد و درین سر زمین
 پزده گزدهن روزی تهن بر نوا

بہ پرواز ہمہ خوش آواز
 معہ یسر سپہو جملہ بے قیل و قال
 سپن پرختہ اکھا خد متک ذمہ دار
 بخاطر یمینک اوس شاہس طمع
 بہ ہر جا ملاحظہ کرختہ پانہ آو
 و چھن زیاد تر تہو لوہن ابرہ
 تہی اوں بجائے دیک مدعا
 پگاہ واتہ یوت شاہ عالی تبار
 تہ دم تار چھکھ عالمک پاوہ
 تہ تے مطربوسازوئے بوزناو
 کتم خدمت شاہ ہمراہ دے

دپان دریاہ پڑیہ نئے ساز
 تہ تاج الملوکس بدل گز خیال
 مقامن بہ تنظیم بے اہل کار
 دو بکھ حکمرانسر شہا گو جمع
 پئے امتحان پانہ شہزادہ دار
 بخاطر تہ بوموئستہ اے ابرہ
 دین سجدہ شکر سوئے خودا
 الہی تہ اخبار آئمہ یہ کار
 تبس بے عدد سہو آئن سپاہ
 ولوساقیو جام مے چاوانا
 ازاں سازوئے مغز و دل روز محی

زین الملوک

پنہ سلطنتک لوکھ ہیختہ تاج الملوکس نشہ سالس گزھن

لیکھاں یہی چھہ یمہ داستاںک پڑ
 تقوون واد بعد از یک ہفتہ پور
 سپن ہفتہ آدا بہ عقل و قیاس
 بہ اخبار آماہ گو شہریار
 رک و بہ زن و مرد پیر و جوان
 گزھن چھو شہس بہ تو ملک بکار
 ز تاج الملوک آو یا مہتہ وزیر
 شہنشاہ یوت واتہ سالس ضرور
 وزیر آو شاہس م کوہن الہاس
 بہ داندور شہس دیکھ شہنشاہ
 سہو سال چھو پیش شاہ جہان
 نووے شہر تہ چھس نووے شہریار

تہی سال، کوزمت چھ شہنشاہ
 یہ بوزختہ سہ شہنشاہش سپینو شہر باش
 رتن بوتمستائی سنگب رنگا بہ
 خصو حسن ز او صاف لڑج الملوک
 سپینو شہر ساری بہ زبان شاہ
 سکھ بادشاہن کرین پانہ در او
 عمارتی زرین بہ فیضان مست
 شہنشاہ کھوت بر عمارتی زر
 تھتھے پانٹھو ساری اپرو وزیر
 کڈاکہ چید چید ہزاراں ہزار
 غرض جملہ افواج تنخواہ خوار
 پیے ورد خوانی بہ ورد بلا
 بیاباں اگر اس کا نئے کئی
 غرض پرتھ اکھ، چھو ہزار گو
 سپینو رتن بہ اسپان تاری سوار
 فقط دوپ غریب پیاد پکو
 سب ساز یاور چھ پروردگار
 دیان لفظ دین کور وزیر بلند
 بیشی لفظ دین کور وزیر کلام
 نصیحت کر کہ تمکو پورکھ و عطا دین

چھ کھیتون چون و چھن دینہ انیس
 ازین برژدہ زبان چھنہ آکھ گاشہ
 زبان سب اچھو کر و چھنہ آکھ
 رتو بوزمت او، تھر سندنلوک
 برتھ آتہ مادان تا عید گاہ
 سواری انکھ کوئی کوئی بہ چاد
 سجاوختہ مہارائ کھاراں بدست
 جرتھ اسو تھتھ در و لال و گھر
 چو سیارگان رگد بڑھ منیر
 زره پوش مردان جنگی سوار
 ریسان باشندہ آں دیار
 بہ یکسو کرکھ پیر تا ہم ملا
 تھس میول از توش خان شہی
 جہانس بہر سویتہ آواز گو
 پیاد پکن کا تھتھ آدھے نہ وار
 چھنہ زانہ گرین کھتھ متین کیا تھتھ
 عجب کیا چھ یوڈ کراو اسپن سوار
 سپینو ساری استاد تم اٹھو تھ
 پھر کھ رے سارو بسوئے رام
 خبردار رکوزو ہمہ اٹھو تھ

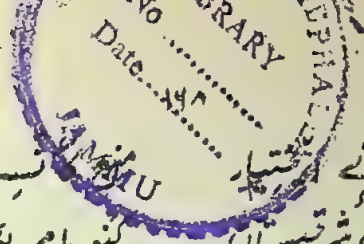
دا خوش خبر ۲۷ ملک ۳ سو ۵۰ سپینو پالکھ کھا جکھ مت ہستین ۴۷ لاکھ
 ۵۷ پتھ کھو تارکھ زونہ اٹھو اٹھو چھ آسان ۶۷ آکھ (one) ۷۷ (Two)

پیچو با ادب ہوش مخزن اندر
 کوثر لفظ جہر دلت تر و کھنڈم
 گوہر تر و پیر و قسم بمران
 تمن بیتہ زیر پوش درختہ درائے صف
 ازاں پس شہنشاہ والا تبار
 مصاحب تمس سرتو بڑی اہلکار
 سواران جنگی ہزاران قطار
 چمکدار سار فو صلاح و لباس
 بکا دل کرختہ رخت مردانہ اس
 ہرز لہ پیادو تر تر و کھنڈم
 کران تختہ شرمندہ اس بکھ سوار
 دیان داؤدی یا منحتہ بر و ان از شہر
 وزیریں و دین و نتہ کوتا چھ دور
 یوسے آمنت پندہ چھ چھس یہ دختہ
 نظر وار تر آون و چھن ز شہر
 ہر سو و چھن آئین سیم وزر
 و چھن سائبان با بریں طناب
 رنگا میز خیمہ و چھن بے شمار
 تمن منز و چھن خاصہ کرسی زر
 سجاوختہ تمن پیچھ عجیب گداؤسی
 وئے کیا پڑ تم گدا بے موجدار

سکر و یاد ساری با خوف و در
 گداؤسی پیشرو شاہ و یارنگ علم
 بہ فرحت دلی اسیم اعظم پران
 کران ہوش یا ہوش از ہر طرف
 بہ فیضان زر دوز پالک سوار
 یکا یک سپہو جملہ فیلن سوار
 دیان درائے صف درختہ عین یار
 روانہ بہ ترتیب گئے عام و خاص
 وئے کیا سہ با فرشتانہ اس
 دو چھ اس سرتو و اتو چھنا کینہہ تم
 پیچو سا مگر سال چھو چر بدار
 سپن خوش شہن یام و چھ کرد فر
 دو پش تھر چھ داہ پیل شاہ ضرور
 اوڈے پیل شاہ وئے تر و دختہ
 میشرے ہند نشانہ اندر نظر
 تھن کیا چھ کتھہ اسو لال و گھر
 ستونیا و میخیٹ زریں خوشاب
 مہلر اسو رتم خاصہ گورنگار
 جرختہ میز پے اسو لال و گھر
 پرستانہ کی پوش زن شملہ اسو
 بلور و صید اوس کورمت تیار

سیمٹھا خوجبؤر تھ پو شو برکت
 وچھن سپانن تہ چمن اندر
 قندین اندر شب چراغ اوسولال
 نظر بڑھتہ ترکان دچھان نوہ نو
 نہ مہرہوت کو موٹھسہ سورے فریغ
 وچھتہ ایں تماشہ بچھتہ ایں فریغ
 دہن میلنے ہنسہ کوڑھتہ آشکار
 وزیرن کوڑھس عرض اے شہریار
 برابر چچہ وہ میل ٹوٹ واتنس
 چچہ بے شک پشہزادی برنخوہدا
 خوہدا پوشہ ناگون تمس یہ کمال
 بیکان قاصدا او تازی سواد
 سہ تے اوس شاید پرتانکے
 سہ گر دپیشہ پچھہ فیلہ ہے کوڑکھرم
 درونی سہ بوراسے خاطر کران
 عرض اپچھن نامہ کوڑ از بغل
 وزیرن سہ منشور کوڑھتہ واکورن
 ایکچھتہ اوس از طرف شہر بنگار
 یہ کینرہاوتہ منز وچھہ پادشاہ
 ہم از پارچہ پا و اسباب
 ازاں حسابنگہ تابہ شہر بنگار

بہر سوے بے میز پوشش اورتھ
 اویران بہشتی قندیلان زرا
 فردان چو نور شد و نہ درغیاں
 تجب کران حارثن منز سہ کو
 وچھن باز شہزادی تاپانہ نراغ
 وزیرن دپین کینرہاوتہ دروغ
 اے میل کوڑھتہ واکور شہر بنگار
 وونم ناٹے ہرگز اپوز زینہار
 یہ وچھتہ بڑے پچھن کرناہان جاتنس
 چچہ ہوان تماشہ جدا بر جہدا
 کران اوسو باہم پوہے قیس و قال
 بلایا تمس کینرہاوتہ گر راہوار
 شہنشاہ یسندہ از نے تھانہ کئے
 وچھتہ خورہ سپن شاہ عالی حشم
 یہ گر آہنے نے میے کوڑکھرم زیران
 کوڑن پیش شاہس بغیر بخل
 کوڑن عرض شاہس یہ کینرہاوتہ
 بہ ایں سویشہ زیران شہریار
 زرو سپم اصل و گھر بے بہا
 نیکے طشت زریں و افتاب
 تہ مورے چچہ شاہس چاہن بشار

بہ غارت تہ نین سارے اختیار
 سین در عجب شاہ شریستان
 شہن دوپ وزیر سر کرن چھاپہ جان
 وزیرن دوپس باز اسے مہربان
 سے کو چھٹ چھ بونہ تم سہندک و نگاہ
 خدا داد چھس دولت و مال و گنج
 چھ بہتر یہ آڈر دمو بے ہراس
 دوپس پادشاہن ازین اختیار
 وزیر سر خبر اس پر ورا چھنا
 بہ غارت زینویس یہ کینتر ہما و چھو
 وزیر سر یہ ہر از زبان یام دراو
 سواران فرود آمدنہ از میان
 نمان اس کینتر ہما تلو از زمین
 سوار اوس پیادس زبان لے عزیز
 ہتو باے لالو لکے پاری پاری
 بہ شند ہی جو ابا دیان اوسس تس
 گیس پیٹھ سے ما دان اوسکھ نواب
 رے گرو کے موختھر جھی ہتو
 سوار اوس مجبور ڈیشہ سے حال
 پیادو سہٹھا اوس کڑمتہ رنج

بہ غارت تہ نین سارے اختیار
 سین در عجب شاہ شریستان
 شہن دوپ وزیر سر کرن چھاپہ جان
 وزیرن دوپس باز اسے مہربان
 سے کو چھٹ چھ بونہ تم سہندک و نگاہ
 خدا داد چھس دولت و مال و گنج
 چھ بہتر یہ آڈر دمو بے ہراس
 دوپس پادشاہن ازین اختیار
 وزیر سر خبر اس پر ورا چھنا
 بہ غارت زینویس یہ کینتر ہما و چھو
 وزیر سر یہ ہر از زبان یام دراو
 سواران فرود آمدنہ از میان
 نمان اس کینتر ہما تلو از زمین
 سوار اوس پیادس زبان لے عزیز
 ہتو باے لالو لکے پاری پاری
 بہ شند ہی جو ابا دیان اوسس تس
 گیس پیٹھ سے ما دان اوسکھ نواب
 رے گرو کے موختھر جھی ہتو
 سوار اوس مجبور ڈیشہ سے حال
 پیادو سہٹھا اوس کڑمتہ رنج

۱۰ لوہا نین ۲۰ زینس کن ۳۰ سوار و پھر گرو پیٹھ پھتر ۴۰ ام الک الک کرن
 باہر من

رتو وڈا متی گشتی ریتی اُسو بار
 کر وڈا تھن حصہ ہو تھکھ تمام
 وڈا پرن کو رن یام آڈر روان
 بیسکد ہو تھکھ لوٹھ مالن کون
 وچھتھ مال اوٹھ کوٹ سپنہ ریش
 اڈس وجہ کیشرھا کرو اُسو حال
 وڈا کھ نہ رتو وڈا علی کل حال
 گشتی کھ بار تہ گے بہ دل شاد
 گشتان بھ چتے تے آپ کو تھکھ تان
 تہ وڈا پشھتھ تھ نھان سپد گت مال
 اڈس رز کر وڈا اوڈا گشتی بھ چو دار
 قبائل وچھتھ کوڈر یہ ماہ ملن
 ستن پیر بھ کیت اٹھ اکھ مال
 بہ واپس کر کون قدم ہو تھکھ وین
 بہ اعلان شاہی کھنوا سو تہ سال
 رتو زیاد اوٹھ تھ مال شہنم
 سو تہ بار ہجھتھ کاہتین سرفراز
 پن مال تہ حال بودھ شرہن
 سیوڈے در اے تہ باد پس آے پر
 یمین دیسار اندران جہلو گاہ
 کنو بوڈون سوز تہ چنگ اُسو

گرانہ یہ ہم چیز بے تاب دار
 وڈا کھ کر سواری تہ تھکھ کھ کام
 وڈا کیتا بہ پیرن پندے داستان
 سراسر موٹھکھ اسم اعظم پرون
 بہ حرمت پکان اُسو تم پیش پیش
 پیوست با جنین اوس در دل خیال
 وڈا اُسو باضے بہ اہل کمال
 بہ اعلان میٹے گو کھ حاصل مراد
 اڈو کر وڈا ستارے ریسمان
 اڈو ہو تہ ہو کتب کمال
 یہ کیشرھا ہو تھکھ کوڈر بھ بدوش بار
 اڈو ہل گشتی تھ شہد تہ او کھ کلن
 غرض سارے کوڈر اٹھ اندر کمال
 سپنہ سیرت موٹھ تھن سال کھنوتن
 موٹھ شہر چے ڈرامہ آسہ چال
 پکان آسہ ہجھتھ بچکان یتیم
 غرض ہم وہ کھلو اُسو تم آے باز
 کر وڈا تھن اُسو پاران کرین
 دپان بعد اعلان تھ شاہ دوزہ
 سوارین تمام اُسو ہمراہ شاہ
 پکان برونہہ وچھان نو بونو رنگ اُسو

پتھر از عماری شہنشاہ آو
 قدم یام تمکو ژون خیمس اندر
 ضیا فرستے آیتس در نظر
 پے استراحت سجاؤتھ پلنگ
 ز طرف شہنشاہ شہر نگار
 شہن مال مچھ چیز ہے کن کوژن
 بہ ہوش آو گے مغز بیدار تس
 پتھ پاتھ پڑتھ کائسہ از ہمران
 گرسنہ گمبوتے کوڑکھ خورد و نوش
 بگل گوکھ گوشن دوختھ کے تمام
 شہنشاہ سپن باز پاک نشین
 ڈیزو ایزو لوکھ مرتبا
 ونے اوس منزل یکن پنج میل
 بہ امین شاہ بہ تمکین و جاہ
 ملاقی سپن با شہسہ ذی شرم
 زمین بوس تبرکیم اوژن بحا
 روان سپن ہمعنان با ظفر
 ازیں ماجرا پڑتھ اکھا بے خبر
 فقط واقف راز شہزاد بو
 بہ تجھیز شاہ باز پاک سوار
 یکان بردنہ تماشہ و چھان دلفروز

پے استراحت بہ خیمہ سہ ژاو
 دھتھ گو چھن پتھو لعل و گھر
 نہ زانہ شہنشاہ نہ تمکو سٹند پد
 تھکھا کوڑ شہن تھتھ پیٹھن ڈنگ
 غولام اوسو حاضری یمن و یسار
 بذریعہ غلامان بہ حاضری سورن
 دوپن روز پاتھو لوکس تیوتس
 تھکھا کوڑا تمکو از کمان و رہاں
 کیتو اوسو بیج موڑتھ آکھ ہوش
 برہ رفتن اندر تلکھ اجہ دام
 یکان بردنہ کران آفرین آفرین
 کران اوسو تم مرتبا مرتبا
 نگار پتھ کی شاہچے کوڑ رھیل
 پتھ آو شاہس بہ خیل و سپاہ
 بہ تا ظیم تمکو پیش اوژن قدم
 بہ حق پد تہ ز خوف و رجا
 بہ آداب امین پسر با پد
 شہزاد شاہس چھ صلبی پسر
 ازیں رو پیادہ سپن پیشرو
 سپن دژاو ہمراہ شاہ بادوقا
 چھ بوزاں کنوس از شہپال سو

سوئے نیمبر خرگاه کز آن بو نظر
 به مجبور و پیکان پیش پیش
 سپن رونق افزای شاهن مکان
 که وجه زر افشان سپین یک قلم
 بر که چند شد مشد گو شهریار
 دپان الغر من شاه زین الملوک
 مکان زمره تیس کیئت تیار
 سمور سیاه فرش تخته وقف اوس
 ممکن مرصع به نقش و نگار
 شهنس کیئت گرانمایه بو تخت زر
 کھشیده بیوٹھ تخته بیوٹھ عالی حشم
 وزیران و میران همه افسران
 رتبن گیتو عجب سند خاص اوس
 دیگر سو همه لشکر شهریار
 مکانس تیکه پیوٹھ از هر طرف
 به باغ اندرون خیمه تپ سایبان
 سپن شادمان شاه دپشیده سه فوج
 نشین گمبه شاهن اند نظر
 تخته اندر سپه حوض های خراب
 سجاو که ز قمار های زرین
 کور که ملک باغ مرصع

دپان اوس یخته جایه کز ما مقر
 تیس اوس شهزاد همراه خوش
 بیگم غلامان چچه مومر چچکان
 گرشید سپاه رودی داریتھ هلم
 به مخفی وزیرن رتبن دیو و مار
 بجایه مقر نیوکه با صد سلوک
 بهشت برین از یمین و یسار
 پر از لعل و جوهر تینک سقف اوس
 لبن اوس جرمو موتو در شهوار
 چمکدار تخته اوس لعل و گهر
 کرن رشک یو آبه جمشید و جم
 به انداز تم پیوٹھ ساری بران
 زر اندوز تم پاسکی پاس اوس
 سپین جانشین از یمین و یسار
 شهنس و چچه پیوٹھ هرمان صف
 سجاوٹھ برایه همه هرمان
 ستاره و چچن زوٹھ سستین به موج
 شگوفه برتھ اوس باغ از بر
 تین منر شکار آب گه لاب
 فرشتو و چچه آفرین آفرین
 الاهی زیاده دتس مرتب

عا روز پنج جاسے ۲۷ بجہ ہوت ۳۷ چھت یا تالو دم و ایک کرن دھرو پنج جاسے۔

شہنشاہ و چھان رنگ بہ رنگ اس رنگ
 نقایس و چھن چیز کا گوہ گوہن
 بہ دانائی خود و زہرن و چھن
 بہ اطلاع تم کو شاہ اوٹن بہ راہ
 بہ ہوش آو لاجول والہ پان
 بکاؤل تیس سیرتا احتشام
 چپ راست یختہ کن سہ تراوان گذر
 بہ عینی پٹن باغ تہ نگ تس
 چھہ راوی لیکھان از غلام قدیم
 سوتے اس بر شکل آدم پکان
 دو پٹن تس بہ زمان از عقل ورے
 چھہ بیشک یہ شہزادہ نامور
 بہ جادوگری زیاد تر چھس کمال
 بہ واپس دو پٹن پر سکہ لے مہربان
 ولیکن چھہ اُستاد این شہریار
 گمانچہ یہ گڑھونے یہ جاداد میون
 ییچس شہریار ہزار آفریں
 بکاؤل سپنو خوش یقیں اس پور
 اُمی بلنسے منز چھہ کو رست عو بور
 کر بابے دل فاش سیرس کر
 حیاتس سپن مانع این تنبیل

تو اُپینہ دل گیس دُور زہنگ
 ذرا گو سہ مہیوت اوٹنس جوٹوان
 بہ تدبیر یختہ تس سہ رو چھن
 از اس ماجرا گوہ کینہہ اشتباہ
 چھہ باغس نظر اسے وار کران
 لقب اوس تم کو سہ حضور سی غلام
 سہ جائین پٹن تس پوان در نظر
 چپ و راست زن اوس پیش پیش
 تیس اکھ پری اس ہمراہ کدیم
 شب و روز ہمراہ آرام جان
 چھہ میونے یہ جائین پٹن میونے قلاے
 سلاح شور پر زور پٹن ہمنہ
 اوٹن سپہ ستن پرستان مال
 چھنہ چون ہرگز یہ شاہی مکان
 برابر تمیک نقل کو رست تیار
 چھہ بر جابے حمہ مال و اسباب چون
 کو رن ہو بہو نقل آں سر زمین
 دو پٹن روٹ مے باغک تہ ناگک تہ زور
 یوہے ناگکے پوشکے خاص زور
 بہ ننو پاٹھو تفتیش زورس کر
 مونکن صبر ذاتس از اس قیل و قال

پھولس دل ز شادی ذرا ڈولس ہوم
 پس از مدتے کوئے حاصل مراد
 چہ بیشک یو ہے کنہ کے دہرے
 اُمی سار کو رست پرست ہے
 چھٹے اُمی ہے بہ ملک پری افسری
 لوہم مطلب دل ز ملک بنگار
 ڈولس لول گویا پرستان سہ دُائِ
 سہ در شادمانی ز پاتا بہ فرق
 ز تنظیم کو کھانہ سکے انتظام
 دُیتک دست پاک از یسار و یمن
 شروع ضیافت سُن بعد ازاں
 فرادا فرادا بہ یک یک نفر
 ضیافتہ برتھ کم گرانہ چیز
 رکابے دو دہ آپہ باشان جم
 زر و نقر کی درق اُسکھ جرتھ
 ترَب ہاے کشید ہر اہ شیر
 معطر تمیک اوس پاپیز گلو
 ز مابک یہ تجویز جاری سُن
 یہ کھیٹہ چیتھ کھنک بانہ ساری بنو
 کر بنٹہ رُچھو یا کرینو بازرس
 بہ بسم اللہ آغاز بخندہ دن کو رکھ

بہ جبرن ہیشین عبرت سے نشہ کوم
 پورمن جہد سوئے خود ایسے جواد
 لوہم بانکے ناسرکھے ژورے
 اُمی کوڑ مئے غارت دل و جانے
 اُمی رام کو رست چھ ملک پری
 مبارک مبارک ہزاراں ہزار
 دیان اُمس دارا گہڑ آہ کاثر
 گہڑ اُتھ خیال اندر اُمس غرق
 اُتھ اندر ز مطہر سُن اجدام
 کہ وہ سپہر مستعد اجمعین
 سجاو کہ بہ ترتیب دستار خان
 طبق ہاے سیمین مرصع بہ زر
 تھو وکھ پیش رو سارے باتمیز
 بہ ہمراہ یک خواجہ با چشم
 وئے کیا رنگا رنگ ٹیٹو نو برتھ
 بیک سوئے جفرا تان پیر
 بہ زری طبقہ طبقہ ماز بو
 بہ تنظیم ہر سو تھہ پاری سُن
 کھیٹو تہ چٹو شیر مادر یہ چھو
 فدا چھو چھنہ یم یلینو بازرس
 بہ اعلان شاہی یہ گوشن کو رکھ

که چون لقمه مازن کران اسوقاش
 بهشتی ضیافت کھوان اوس شاه
 بهر لقمه مد و شنا بو پران
 وزیر و امیر و کور که مر حبا
 به عشرت چھ ساری ضیافت کھوان
 ز شہ پال میشد برانی و از اسو
 به گردش به مجلس بلا گفتگو
 دیان مدتها لوگ ضیافت کھوان
 سپنیر یا مٹھ کور که نوش جان
 مہیا عجب طشت و افتاب اسو
 آتھ صاف کور که تہ بان و ٹکھ
 به تجویز آن ملک شہریار
 ضیافت به پسائی اسکھ زیاد
 مرخص سپنیر تم نہ دربار شاه
 به واپس گزھن سو به شرقستان
 تہ بوزتھ سپنیر شاد تر و و کہ قدم
 گز و آتی تم شادمانی کران
 به درگاه شاهی سہ زین الملوک
 وزیران و میران مصاحب تمام
 دوسہ صد بیسے از رہنسان خاص
 پس از اکل و شراب طعام و شراب

به ظاہر تہ دلچسپن آچھن اکھ گاش
 درونی دل اوسس کران واه واه
 نگارین شہس آفرین بو کران
 الہامی دتس زیاد تر مرتبا
 معطر گلشن چھ شد بخت چوان
 گتھ طخت پیشوان بہ انداز اسو
 نژان اسو ڈالہ روان سو بسو
 بھ مے شاه و مہمان شرقستان
 پور کہ حمد سویے خدایے جہان
 فروزاں تر از ماه و افتاب اسو
 به قبضہ درون پانی پائس رٹکھ
 بلا خوف و ڈر مالیسے گتھ طکھ بار
 تہ ہیٹھ گتھ می تمو بھ قیچ و شاد شاد
 اجازتہ تمن میول از پیش گاہ
 پیاد سواران ہمہ میہماں
 پُر از مال ہیٹھ ڈالے جیب و ہلم
 سپاس و ثنا پاک ذاتس پران
 دیان روڈ با حشمت و باسلوک
 به ہمراہ تمس روڈی با احتشام
 تمس روڈی ہمراہ از اختصاف^۳
 کور کہ مال برسوز چنگ و رباب

سپہو حاضر مجلس شہریار
 گل اندام کُلفِ مہمیں عذار
 اُتھن کیتھہ عجب ساز و سنطور و نے
 یہ دربار شاہی دیکھ جلو گاہ
 رہا بن تہ سنطور و سیتار نے
 مرتب تمکُن سپن یام ساز
 ترشہ ترانو کہ آواز شیریں و صاف
 پُرسٹا پے پُر کر یہ تمہ ماہوش
 بہ غمزدگان رقص پروانہ وار
 بہر نوع آواز را مشکمان
 دگر سوے طنبور و سنطور و ساز
 اکے آپ آواز نغمہ شن دل ربا
 پُرسٹا سپہو بستہ بوز تھہ تار
 و چھاں بوشہنشاہ شرقستان
 وزیر و امیر اسویم ستوتس
 دپاں اسو این شاہ نو زند باد
 دے باضین گو سنہ ساز و نے
 غرض یک شب روز بو نغمہ سوز
 بہ تجویز شہزادہ نامور
 مرقص ز دربار سازندہ گے
 ز بیگانگان جاے خالی سپہو

پُری سپک و ماہ رخاں بے شمار
 معہ لہو پارچہ ٹالو سحاب وار
 رنگ آمیز میون میون پکاں پکے پے
 میو تھہ ساز و این بہ فوہ ماہ شاہ
 تمو گو شامی کو کہ تار پے
 بہ یک خلق آواز تھو کہ بنا
 لبیکہ مویتھو زندگی بے خلاف
 بہ ساز نذران آپ تمہ بادکش
 بہ عشوہ کرشمہ ہمیں و یسار
 چھ بوزان شاہ سوز ماہ پیکان
 بیچے چنگ و نے دف تہ سیتار ناز
 کران بوز و فی آفرین مرقب
 کو کہ بر ہوا بے محابا قرار
 کنو اوس بوزان بوئے داستان
 موٹھک شہر پورب لو تھکھ میوتس
 بہ این حشت و جاہ پایند باد
 سپہو مت و مدہوش خاموش گے
 بہ پیش شہنشاہ گیتی فروز
 کو کہ ساز بستہ بہ روز دگر
 بہ عشرت شہن نوش کوہ جامے
 معہ مجلس چو فردوس خالی سپہو

و از و زندہ میو بدن و از اچھا ناٹھ ۴۴ گہوں و اکر ۵۵ بے خوف و ۶۰ روضہ خصتہ۔

شہنشاہ با ہمرمانان نویسیں
 دو چہ سوبے شہزاد تاج الملوک
 اسے نش ذرا کرتے تھے و قراء
 ز دور زمانہ تھانہ تر باد
 نسب نامہ ان دن پٹن زاد و بوم
 یہ بوزر تھ بہ نزدیک زین الملوک
 بہ آہین شاہن بہ شیریں زبان
 دو پٹس شاہزادوں وئے موہ خضر
 بہ تقدیر باری بغیر از توہور
 توے چٹس کہستان و جنگل رتھ
 بہ ناحق اگر مای کوڑس فرار
 بہر فیک و بد مے سمیع و بھر
 مے وئے پٹن داستان سر بسر
 ریتھ پاٹھ چٹم خد متس فرقت مے
 شہس گڑ کرانسا یہ فرزندوں
 تمن سیتو خداس بو تھا و ما
 شہن یام بوزن یہ شیریں سوہن
 بہ یک جاے تم بہرگان چار کس
 چہ یم داریت مکت چار تن
 بیٹے پچلکا اوس پٹن شیم پسر
 وئے اوس منغوس آن تیر تخت

بہ دیوان سرا بیکھ باناز و عیش
 ز طرف شہنشاہ زین الملوک
 وہاں شہی چہ ا سو چھکھ کرک خاند
 بہ فرحتہ دی نوی خوش خبر بوزناو
 تو از شہر چین آمدی یاز روم
 بہ تعظیم بنشت تاج الملوک
 کرکھ پریش از آشکار و نہان
 بہ چٹس دور از خانان پد
 کوڑس مای از دل کہہ خوش دور
 پوزے بوز تھو مے پر شاہ کھٹھ
 وئے چٹم مہربان پروردگار
 بہ دل خستگان یاور و دستگیر
 بلا ریب اسے شاہ والا گھر
 پڑ تھن شہر یارس تہ چٹم فرقت مے
 خمد این عطا کرکے پٹن اندر جہاں
 بیٹے حال و احوال خمد باد و ما
 بہر چٹھ ا سو شہزاد در انجمن
 تمن کن اشار شہن ہووس
 بہ دنی درون خاص فرزند من
 ز صلب من آمت جہانس اندر
 توے کوڑس محروم از تاج و تخت

وایہ نون تو شہر اوس تہ پڑ چھ پٹس سوئے و ۶ کینہ و ۱۲ شہس و ۱۴ لوگ و میانہ پٹن

بہ خور دی سے از خانه کر دویم شد دور
 تپید زنده کے ہینو تم بار تم
 چہ مشہور فرزند توار البصر
 بہ تدبیر پنجم و دانشوران
 بہ ہمتی کے در پستان کے
 پستان کی دیو اس کے ستو
 پے خرچ آن راہ رنج و سفر
 کو کہ خرچ آنرا سپہ کا سیاب
 او کہ گل ز باغ بکاؤل پری
 مے دو لکھ اچھن آن گل بلہ ہا
 دباؤ لکھ زندہ کامنی بہ نور
 ہمیشہ ہم امن بہ عزو بہ ناز
 مے پو نشو تم خبر چھینہ لوگ کو کہن
 زندہ چھا کہن معہ دو آن بد نصیب
 چھنے بوزان بکاؤل پری ایں کلام
 یہ تقریر بجز حق کو نہ دین نارس
 وہین ہم چھ بد ذلت بد ماسش تو
 چھ گل آست از دست این تاجور
 چھ بیشک شاہس تو نہت ہیو پسر
 یو سک صفت از نو از دغا
 نہ کہ یوز ایز و مری گزہن بدویا

سبب تھ چھ تن طالبیس پو تو
 بہ تقدیر دو تم سے رنج و الم
 و لے تمو نیام سے نور بصر
 دوا زھونڈ شہزادو از ہر کران
 بہ محنت بدشت و کشتان کے
 و نے کیا دیکھ کم بیابان کوہ
 حد روں پو سستی نیو سپہم وزر
 لکھ مشاہدہ با پتہ سے رنج و عذاب
 بہ مردی بہ کارا چھنے سرسری
 بیک دم گیم چھینہ پستان شہا
 ازیں چار فرزندگان بالضرور
 بہ تخت گرانمایہ سر فراز
 مے بدخت کمر پول تہ کمر رو چھن
 بہ پا دیوس تمو ہم سے ارم طبیب
 لقب اوس تمو سند تو شوری غلام
 و چھن از عقب سوہن چار کس
 کجا ہم شہس آنہ ہن گاش تہ
 چھ یو سند یہ جائن بہ این کرد فر
 جوان تخت دانشور و شیر نر
 چھ نیوشت ارمیش گل بے ہا
 در معن از پیش این تہ گاہ

شوکس بر جراثمت نمک این کلام
 همیشه جهانس اندر شاد شاد
 چھٹے ما کا تیسہ سن چلکینو آگہی
 پیمو منزاے محشم قبلہ گاہ
 فقط پر نہ ناؤ دتھ پیکس این وزیر
 اُمی معہ کلون سے از قہر شاہ
 ولے آن زمان پرتھ اکھا پیر گو
 چھ منخوس اُمو خار کور شہریار
 پھرن لوکھ ساری ازیں قیل و قال
 اونٹ معہ کلاؤ دتھ ز ملک عدم
 کورن بس پھرن رے سوے وزیر
 بہ عقل و فراست نہ کو را امتحان
 نہ وچھ وار اے مخبر خار خاہ
 دوپن دال میں یہ چھ کالا حضور
 فقط گوس شہزاد سشد اشتباہ
 ونے موختصر عرض و معروض بود
 پس و پیش ہر سو یمن و یسار
 چھنہ دور کومنز اے پادشاہ
 چھ یتیمو سشد یہ جائیں یہ نقش و نگار
 بہ اطوار نیکو چھ چونے عزیز
 پورے ہوز شاہ سے وونے یہ صاف

شہس نش یہ شہزاد نے پوز یام
 دوپن باز ہنشنس زند باد
 دریں محفل از ہریان شہی
 ہیک پرن ناؤ دتھ تمس کاٹھہ اکھا
 شہن دوپ تمس باز اسے بے نظیر
 یوہے اوس تس مشفق و خار خاہ
 اگرچہ سے واقع بہ تقدیر بو
 دوپیکھ سارے گزھ کھائن بہ دار
 مگر یتیمو وزیرن کورن حال حال
 رہا سے کورن از بلا و عدم
 چھ ہوزان یہ شہزادہ خوش ضمیر
 بہ این محفل از آشکار و نہان
 تمس ہیو چھ ما کاٹھہ بہ دربار شاہ
 وزیرن یہ بوزن بہ عقل و شو عور
 و و تھتھ تھوڈ بہ مجلس کرن تھو بجاہ
 کورن عرض اے شاہ گیتی فردز
 دیتم وون دریں مجلس شہریار
 بہ شکل و شمائل تمس ہیو نہ کاٹھہ
 فقط اندرین دالیے این دیار
 تھانہ گزھان چھم یہ وار فر تیز
 یہ شہزاد تس ہیو وچھم بے خلاف

بہ شکل و شمایل نہ پیمو سسند پدر
 بہ ظاہر چہ تابع یمیس دیوسار
 یہ کیشتہا یمیس شاہزادس اندر
 بہ روز تولد عالم آں نغمہ شش پسر
 دہان موختصر کوہ دوزیرن کلام
 بہ یکبار تھو دووختہ سہ تاج الملوک
 دوین اے شہنشاہ عالم پناہ
 بہ چھس سے گوہ نگار فرزند چون
 بہ چھس سے کرنا تھس زخانہ بر
 سے تقصیر بونہ تر تقدیر اوس
 اگرچہ شہنشاہ رنجور بو
 ازیں راز مخفی و افشاے آں
 دووختہ گوہ از تخت بے یختیار
 ز چشمان تر کوہ نہ گوہر نثار
 دوگانہ بہ شادی کوہن تمجودا
 ازان پس دوزیرن بہ حب دل
 بوہن لول تسن زیاد تر از پدر
 بہ دیگر طرف ہاضرو زو نثار
 بہر سو سچن امیرن سیم و زر
 و چھان اے سو تم ناقصان چارتن
 و چھان اکہ اے کس کن پشیمان گئے

بلا ریب و شک یہ چھ چوئے پسر
 بہ تنجیم و چھت سے رچیم چند بار
 و چھم جاہ و شمشختہ بیٹے سیم و زر
 یہ و زوہر چھے تنجیم دانو خبر
 خبر دار ساری سپہ خواص و عام
 دین سجدہ در پائے زین الملوک
 بلا ریب و شک میون چھکھ قبلہ گاہ
 یستہ اچہ شہس لوگتے اوس کرؤن
 ولیکن خود داین سے دیتنم تھو
 بہ چند روز شاہس یمیک او کوس
 مبارکھ سہ تکلیف شاہ دور کو
 بوڑے چھا شہن دوپ یہ کیا چھس
 دین بوسہ بر دوسے او بے شمار
 بوہن شہزاد چو کل در کنار
 دین سجدہ شکر سوے نعمہ دا
 بوہن در بغل شاہ تمو و زوہلی
 سہ تمو اوس روچھت بہ خون جگر
 کوہ کوہ یہ چھو ککھ زریں مینار
 درون و بروں گئے کتھہ مشہر
 سپہ زرد رو موٹھ تمن کھن چین
 درونی کہ ان اے سوئے پائے و سہ

نگو پوز اُپڑوہ (برویے حساب
 غرض شاہ پورب پچھم شاہ کو
 دوپین شہزاد سس بہ خورم دی
 بہ این شان و شوکت چنین کرد
 بروز تولد ز انببار دان
 شناسوے باری چھیش زوالعط
 تسمی کور بہ این حرمت و عباد و تر
 اگرچہ اُچھن نور او سُم و نور
 بیا حال چون سرور آزاد چھکھ
 بیشہ و نیت اے اختر تابا
 دوپس شاہزادن بہ اقبال شاہ
 چھے عالی نسب عاندان شہی
 اگر حکیم عالی چھ اے قبلہ گاہ
 دوپس مالو واپس ازین خوب تر
 بلا شک اُنکھ پیش من خویش من
 بہ تجھیز آن قبلہ نامور
 بہ ہمراہ آون ہر دو آن سپہبر
 دوپس شہزادن سے برونہ کن
 بہ واپس دوپس شہزادن جاو
 ز شرم و حیا سہ راہ چھکھ روان
 غلامان آراء این دو کنیز

دُخ کیا بہ پیش پُر اُسو جواب
 بہ مہراج تَس حسان آباد کو
 مُسبکہ کہ یہ مہر سہتہ تہ فارغ دی
 عطا چھی ژستے از ایزد داد گر
 چھ مد لوم از آشکار و نہان
 چھ دانستہ بخشندہ جرم و خطا
 شامی پسر باگر اُمن پُر
 دوپسندہ از طاقابت تو بالضرور
 ز پروانہ گوشت ز آباد چھکھ
 ژستے چھا جفت حاصل دیں روزگار
 ز منکوہ چھم رانیہ در نکاح
 چھے شہزاد و معروف فر بہی
 قدم بوس حاصل کرن پیش شاہ
 چھ کیا و نیت اے نور دیدہ دگر
 ز دیدار شاں بہ شود نیش من
 مہک زاد کو محلہ خانش اندر
 دسے روز در پردہ بیرون در
 پیشہ قبلہ چھس بیانیہ طرفہ دیکھ
 شہزادہ عذر گستاخیم ماف تھاو
 چھیم چائی ریم ژور شہزادگان
 توے روز در پردہ بہر تہیز

چو دایغ غنچه لایمھی ریمین بر سرین
 به شانه یمن حسن کیمو دایغ چو
 دریں باب چو کیمو ماکرب موختیار
 چه بوزان یہ رقم حصار بد اختران
 مجمل زد پشیمان و شرمندہ گے
 الا اے پسر پند من گوش کز
 دودہ اگر سورے نئے نیک و بد
 چو افسوس تس یس کل اسیر زشت
 نوے دایغ یا مکتہ ترشیز بوز مای
 به حسرتہ تمن کن شہن کز نظر
 به یکدم ز مجلس سپینو تم فرا
 پیادہ به شہر یوب گے شہر ولتہ
 دو کچھ دودہ ذیبتہ روز نس چھنے دار
 ولے شاہزادس تہ بونہ نصیل
 اگر چه پتہ سوز نکھ تمکو و زہر
 ولیکن تمن بونہ آو دول
 یہ واپس پھرن آہ دو کچھ غم زور
 وزیرن کر یونکھ سمیٹا زار پار
 به کئی تمن نخت برگشتہ گز
 تہ دیشتہ وزہر سس تسلی سپین

ازیں دو کنیزان پردہ نشین
 چھینے باز یم بے نوا دایغ چو
 ملاحظہ کر کو تو کدہ اے شہریار
 دو چھتہ زکلی نبرہ چو تیرا پزان
 دو چھتہ حاجزاد در عجب غنہ پیتے
 ز اطوار به پوشش کر پوشش کر
 و نکھ کیا اگر کار اسی ڈٹے رد
 و پتہ زائہ سہ بد خوے رو بر بہشت
 به گردن تمن لائیک طوق نالی
 ز شرم و محالیتہ فرد کر کو کچھ سر
 نبرہ دایغ آں جا کوڑ کچھ نہ قرا
 به شرمندگی لبش لائیکہ و ولتہ
 لکو فرد خد متھ کھسو مابہ دار
 تمن مودنہ ہیون علی کل حال
 پین یور واپس پتھا و کھ مشر
 چھ بہ خاہ سونے برادر تیر مول
 و بار گز متھ نہ شہس نش خد متھ
 ولیکن تمن اوس نہ نخت یار
 اے کس اکھ پتہ ڈول تمو ترا دودہ
 مر پوت پھیور تہ نیک خواہس دپین

درا ترمکج ۲۷ پاز ۳۷ کاو ۴۷ شیرین پندہ پاٹھ ۵۷ بدن کن ۶۷ ترمی ۷۷ و ۸۷ کھلو
 ۹۷ عباس ۹۷ جرم

غرض در آید یا مکتبہ ذہن بر تم چسار
 دیکھتے ہو پسہ بر تخت گاہ پدر
 تمن کن و چھوٹے خوش سپن شہ یار
 چپ و راست بر تخت ماوا تمن
 نہ لخت جبکہ پیش رو باسلوک
 قہوون تہ دوین تس ز چون و چرا
 بہ دربار شاهی نہ بیگانگان
 و ز پر خردمند روشن ضمیر
 چھہ باقی پس پردہ بوزاں دین
 ہیوتن شاہزادان بیسان کون
 پوکس سیرت باین براہ سفر
 مسافر طریقہ بہ ہمراہ شان
 بہ ہمدردی آں ستودہ سعید
 و چھکھ نوجوانو شہر پسند
 کنن گو کہ یس شہر کے سرفراز
 ولے قہوونٹ شرط چھس با تمیز
 اگر چہ بہ زمین نمکس مال و زر
 تہ یا مکتبہ کنن گو کہ شادی کر کہ
 دو پیکھ مال و دولتہ نموتس تمام
 بہ دروازے طبعی دو یکھ بہ زور
 دپاں آہ آں مالک سلطنتہ

اندر تر آئے آن ہر دو رنگین بہار
 بہ ہاں ظہیم و تکریم افکندہ سر
 کرین لال و گوہر تمن پیچہ ہزار
 قہوون بر دو آں نرگس و یاسمن
 خردمند ذوالقدر تاج الملوک
 سراسر مے نش دن پٹن ماجرا
 سپن جاسے خالی بہ محکم مہار
 فقط روڈ دربار اس اندر مشر
 پڑھتے حبیبنا اللہ و نعم الکپش
 نہ موج جگر داستان پرون
 میلے در آئے تم سترہ مکتبہ سیم وز
 تمن نش پٹن ناوختا و مکتبہ بہاں
 بہ الطاف یزداں بہ عنوان رسید
 دیکھتے ڈیر تہ پھیری مکتبہ اند وند
 چھہ کور اتیمس خوب رو زرد باز
 مے یس زینہ تھو شہر بہ ادا ناکنز
 سہ محبوبس قہوون بہ زندان در
 بہ شطرنج بازی منادی کر کہ
 سہ ہمراہ ڈیر پکے والسلام
 بہ بالا کھسکتہ زیاد تر کور کہ شور
 بہ ماو کہ یمن را و موشا چھہ وقتہ

وئے موختصر قبلہ دو جہاں
 پشیرا تم جوئے تھے اندر
 شتر و فیلان و اسکیں تمام
 تماشا عجب ہوونکھ سرسری
 کجا شان و شوکت کجا افسری
 سین زیں سبب قادیانکین تمن
 دوپچھ پیسواہ کرد سہ آرام
 ازیں واقعات برادر چہار
 کوڑم راجب سوبے پروردگار
 لکھمے برادر بہ زنداں اسپر
 نتہ عاصیت کر پچھمتہ عطا
 اگر اسوتم دشمن جان مے
 کریم بادل خوشتن مصلحت
 کر پچھم ڈیر جاسوئیے اس نتہ
 امیر اوچھم شہزاد اندر مشیر
 تمس نشہ روڈس بہ مثل غلام
 بہ روضہ نصرت کوڑم انس کہ اکھ پیر
 بہ چیلہ زمار لکھ مے روضہ نصرت
 ولیکن ازیں راز بو بے عجب
 غرض اندرین کار بس طاق کوس
 اگرچہ دریں باب کر دووم کمال

بہ بازی تھے شنگہ تاؤن امان
 کربن قادیانکھ ہمہ سیم وزر
 بوئے مال و اسباب از ہر کدام
 موٹھکھ گل آن از بکاؤل پری
 ہمیں نان جو فرش خاکشری
 ز غوت وئے اسوتم تم ہمیں
 کر پچھم پوختہ پچھم موصوم خام
 سہٹا کوس در ماندائے شہریار
 کر پچھم ارجمت الس اجمین کردگار
 کر پچھم دھا اے خدایہ قدیر
 کر پچھم ازیں بند زنداں دھا
 رہندہ رخ اسیم دلس کان مے
 بہ بحر صبر کیشہا چھتہ چار نتہ
 دریں چار جوئی بہ کر روڈ پچھم
 مے عالی شب اوس روشن ضمیر
 بخد متہ ودان نوکری صبح شام
 بہ شطرنج بازان رضوان شہر
 مے بونیک خوشتر اجازتہ دیشم
 کر پچھم کورت چھتہ کینا کام چھتہ شہر
 وچھم تر ہیو چھم چیت چالا کوس
 مکروہ او سس بہ چاہ ضلال

عائزہ کوٹ بک و دو ٹیٹہ و پشو و گری و گہ ہنگار و آئہ گٹہ - بشہ خبری

چھٹے پوتھ کا تسمہ زمین پر اٹھ کر کھینچ
 تسمی باور نم بر تسمی نشن بر چھم
 بہ تدریس نو تسمی و لک آب و تاب
 قحط و نیشکس مے پر تسمی اوس مال
 بہ درو درون بو پر کیشرھا دوا
 بہ صحرا بہ دشوار ماکون مے وقفہ
 لہا بر شہا نا نجیب مارو مٹہ
 دریں شہر چھم بر شہہ دارا بر سر
 خود اٹھا و تسمی خورش بہ اہل و عیال
 کھنڈہ ابقس درائے مانند شیر
 گزشتہ پھوس پر شرط او تم بجا
 مقرر یہ قحط و تسمی رول اوس
 بہ ایوان شاہی بہ کرسی زر
 برادر تسمی نشن ارم مے جند
 مے نشن اذی گنبد گراخا بہ چیر
 بہ دیگر طرف میوہ خورش گوار
 ز در پر پتہ گنجینہ ار نیسی
 گیس رائے لوگ شاہان بہ دام
 کرس برھل خود داخل کریم شیکلن
 اشار کو رم تسمی کن اسے محل اندام
 کنیز کو کو رکھ کر گنبد ہیوت بہ عیش

دریں فکر او تم گزھاں روز و شب
 دھم بہ اکہ پیرا نالا و چھم
 نیچو زوننس موج کو رمس خطاب
 میراں مے پیچہ گئیے آن پیر دال
 پس آنکھ مے حاصل کو رم بے بریا
 خود اتس نصیب کرن مغیرتہ
 دھم بہ اکہ آفس پیچہ کر کر تگہ
 دو پٹم تسمی گزھن چھم مے با کار شیر
 قحط و م پیشکس تسمی کو رمس سوال
 بہ فر شہان بہ ایسا کار خیر
 بہ دروازہ دلیر پیرا
 نقارہ بجو رم بہ ماکون اوس
 بہ تجویز مار لکھ بہ نیدہس اندر
 قرارا کو رم و اثر آن ارجمند
 و نے اس استاد آن خورش پیر
 ملکون ضیا افقہ سہیٹا مشکدار
 ارنکھ بعد ازاں قحط یا مے نفیس
 سہیٹا شادماں گوس از انظام
 پینو کنو تسمی مے او تم و لکس
 گزشتہ خاریخ اذ اکل و نوش و طعام
 بہ تجویز او تختہ نزد پیش

مے لوگ تمہیں کول بہ بار اول
 بہ بار دوم رودس بوچھان
 بہ بار سوم ہادی مس مے اچھ
 یہ کینرہا تمہیں نقد بو زر و سہم
 کرو و اید اس سوس معہ ہر دیاہ
 پتیم شرط تمہہ تھو بہر تمہیز
 و گرنہ بہ واپس مے جملہ مال
 مے منظور تھو م دوم تمہیں جواب
 کلا پنہر کوز کورن بے شمار
 بہ این شرط آخر کورم مات تس
 سینہ استاد سہ وافر تمہیں
 محمد اللہ گو میون مطلب مقبول
 مے دوپ مس چھ منظور چونے و ن
 مے اندر پرستان گزھن چھ منور
 بہ واپس بچھن بدل شادمان
 ولے شاہزادن تہ کر پرورش
 کر یا تم پنہر کتو سہڑا زار پار
 مے دوپس گزھن تور چھ مے نگار
 غرض تس پیو تم رخصتھلے قبلہ گ
 نہ وکھ زانہ نہ مے اسم خیر
 پیادہ شب و روز اس مس پکان
 پرمہنہ کھورن مے سین پار پار
 عافیتہ وورے۔ عافیتہ

بہ رودس رسیہ تمہہ تارن زول
 تسندی وار کر توت اس پتھان
 مچھس نرد بازی تہ ساریے کچھ
 تہ نہ پتھہ تمہیں کوس بے ترس دہم
 بیسے مال و احوال بو بے شمار
 تہ پد زمینہم چھس بہ چائی کتیز
 بہ زنداں تہ تھو وکھ چھ کی اٹھ ملال
 توکل علی اللہ شوم کامیاب
 ولین تمہیں اس نہ بخت یار
 سہ زمینہم تہ گتہ روڈ نہ باکھ تس
 کورن الامان چھس بہ پائی پنہر
 بہ زیر نکاح خودم کن قبول
 ولین مے مطلب چھس پنہر
 بہ بارغ بکاؤل کرن چھس عوبو
 تہ سہین نکاح بو کرے شوق سان
 ازیں بعد دی زکھ تہ شاہی خورش
 مہ گزھہ تور شاہ تہ آنکھ نہ بار
 تہ کر تام آرام صبر و قرار
 برایے سفر دس بے راہ و راہ
 مے مولوم اوسم تہ از خار شر
 و نختہ زانہ ہا کس بہ اوسس تھکان
 زنگ و زر گردو زگرم و ز خار

سہ بود مُنیرِ لا کرُو کھٹ مَادانِ زیو کھٹ
 بہتتہ بر سرِ راہ چو کوہِ کلان
 مگر حضرت ایزدِ ذوالجلال
 مے کن یا معین پیہ دیوسِ نظر
 دوپن مے تر کس چھکھ تر یوت کوہِ آکھ
 مے دوپس اگر چہ مے دوتم یذا
 دوپن غم مہ سہ بر دوس دلشاد روز
 غرض نیوس تم سبتو با اعتبار
 بہ تاں ظہیم دوپنم تر کیا چھکھ کھواں
 از ایس قول مے آسہ اعتماد
 تر بوز کھ بہ پرواز تر دُون دُون
 قطار از اُشمتہ اُونن در زمان
 تھو دُن میسر مے دوپن ہوش کر
 مے یا مکتہ و چیم اُشترن ہند قطار
 بہ عشرت کراں پانہ او س تیار
 خمہ داین رتے سوزنم کھین تر چین
 بہ ایس لطف اُیساں مے ذوالجلال
 بہ ہر مکتہ دوہہ اکہ کوہِ مے کمر
 و چیم تانہ و تھٹا بحال
 کر کھ صاف کر مے بر آتش کباب
 کریم آرد و شکر مے خمیر

کوڑم طے پکھتے دیو سارا سنے ڈیو پکھ
 وچھم یا پکھن گوس از جسم و جان
 مہربان سنے اوسم علی کل حال
 ترخم کوڑن سنے دوپن غم بہر
 تر پانے بلاین اندر کیڑ تراکھ
 اوئس چاڑی بختن بہ ترے کیٹ غذا
 ز فیکہ بہ اندیش آزاد روز
 یثیت اُس تس خاص جایہ قرار
 بہ حاضر کرے میون چھکھ مہماں
 بہ ابرام دوپنس خد کھوہ تہ زیاد
 خبر چھنہ کھہ قافلہ گز مصلحتہ پو
 بومے آرڈو روغن و برنج و نان
 کھہ ساغم تہ غفہ فراموش کر
 کوڑم خرچ غلبہ بہ لیل و نہار
 کھوان تہ چوان بوس مردانہ وار
 مناسب بہ آسان چھ شاہن شہین
 پان حمد اوس علی کل حال
 ضیا فتحہ کریم بہر آں دیو نہر
 پتھر پو دیون تہ کوڑم حلال
 مصلحہ نمک نروم س گپو چو آب
 گپوس پیچھ کریم تھہ ترہہ چہ باو طیر

بہ صافی کوڑم جمع ڈیرا کلان
 تناول تہ کر ایس غذا یے منوشہ
 منو پٹھو تہ کھو تہ چو سر بسر
 نثران اوس زن آوتس وجد و حال
 دتن بوسہ یے پارینے در زمان
 پن مطلب دل مئے ون بے ہر اس
 کرختہ خوش بہ سستی جہانش لکڑ
 قسم از سیمان گوڑتہ تہ شو ماو
 کنن یام تنس گوڑے چون و چرا
 خیر کینتہ تہ رورس تہ از فار شتر
 بہ حشم و قہر مئے دوین اے منوش
 نئے زانہ ککھ کس دپانی چھ دیو
 ادڑھا تہ ککھ مقصد و مدعا
 کلاما وئے موختصر لا بحر
 آن بو آکھا پرون چھم دوسدار
 پنو پٹھو اغسکون جادو پڑس
 بلا شک سہ ماوی ژتے راہ ہدا
 ضیافتہ بناءم نہایتہ زبر
 بہ تجویز ایشاں بنوؤم مئے خوان
 بجایے بلندی سپن اپستاد
 کرن رعہ سان کرچھ طر شمال

بہ مے گوشت و آرد و آب و نان
 کوڑم عرض دیوس پئے خود ز نوش
 دیوس آپ تہ پڑھ تہ گوڑن کمر
 کھوان لقمہ اکھ اکھ سہ ماراں ہا
 شکم تہ بوڑن تہ سپن شادمان
 گندہ ککھ مئے کن تہ کوڑن التماس
 بہ جان و بہ دل چون حاجتہ کڈ
 مئے دوپمس گوڑ واد پئے سیتو کراو
 قسم کھیتہ مئے وونمس پنن ماجرا
 تہ بوڑتہ سپن نیم جان پو پتھر
 ذرا گوڑے بے ہوش تہ اس گوش
 دریغ قسم از سیمان مئے کھو
 بہ یکدم پئے کپہے سرازن جدا
 ولیکن بہ مجبور چھس از قسم
 ضیافتہ تہ ہر ہر ہر بیپہ کرتیار
 یہ گفتار چونے بہ گوشن کرس
 سہ یود تھاو منظور نیری مدا
 تہ بوڑتہ بہ ہمتہ مئے گوڑم کمر
 کوڑم عرض دیوس آن مہمان
 یہ بوڑتہ پکاں گوڑہماں دیوزاد
 بہ آہن دیون بہ سویے شمال

و چھان تور کن روڈ بامدعا
 دوا آو باشوکت و ولولہ
 سہ بر جابے خود بہنوون پتھر
 ضیا فتحہ یہ کیٹہ اُس تس کر تیار
 دوپن تس چھ بے شکہ یہ کار منوش
 سپن پوڑ تصدیق تس زپن خبر
 مدار اکبر فتحہ خانہ دارس دوپن
 اونچہ کتبہ میے نشہ پوز ون کلام
 ز شہر پرب خاص شہزاد چھے
 چھے مشکل کھٹا اُموئے نش سپرو
 بستے کھیونس چونس بار بار
 ولے میا بہ دستہ یہی نہ سہ کار
 اوکے کنوڑے تلخیف دیتے معاف
 بیٹے اُس حقوب خاندان اونس
 مگر رام گو یام کھیو تہو طعام
 گر تھن در پرستان چھ کمونہ نجال
 یوان رحم چھم ویش چھن این منوش
 بہ ملک پرستان رمن بلعنورور
 نیاید مگر یک سخن گوش دار
 بہ بارن بکاؤل سہ معہ ختار
 بلا شک تہی نیبر تہو سنددا

سہ بارہ پتھے پاتھو کڑوون نہا
 پس از ساعت چشد گو زلزلہ
 بہ تہم ظہم دیون فرو کورنہ سر
 پس از پشیش حال کورنہ نثار
 دگر گوینہ دیون کورنہ خورد و نوش
 ونان ہی پشیس تام میے کن نظر
 تہ کھیو چھہ رضامند دارا سپن
 میے از تام کھیونت چھہ تہہ طعام
 دوپس تہو یہ یس آدمی زاد چھے
 یوہے مطلبن اکریوت و اتنو
 اُمو کر تہے کر پڑھ ضیا فتحہ تیار
 کھو تم اُمو سندے حق میے اے غمگسار
 اہس نیبر مطلب تہے نش صاف صاف
 دوپس تہو میے ون منو پتھر تہو وونس
 سہ گو تہہ پوز تہہ تہو سند کلام
 دوپن تس چھ مشکل یہ چوئے سوال
 ولسہ حق نمک ٹرس از غور و نوش
 اہندہ اچھہ گوئے خاطر سرور
 یقیم نہ دست من این سخت کار
 میے ہمیشہ چھم ساکن آں دیار
 حواہ کر کن تس کر پس جان فدا

دا میا اچھہ پتہ یہ تہہ مشہور نام البتہ اکھ کھتہ بوز۔

دہنچہ می ہوتی تھی رخصتہ از خانہ دار
 پین یام و ارد بہ ماو اسے خویش
 دوپن تس کتو بوز اسے دیوتر
 حالس نیشہ میر نورن چو باد
 ژٹے مولوم چھی تمھو شندے خاندان
 دیوہ خط ملن تہ بہ روٹنس بہ دوش
 بہ سوپ پریستان پھرن تمھو عنان
 حوالہ بہ کورنس سہ منشور ہجستہ
 پریختہ خط سپنو دیر تر شادمان
 پس آنکہ بہ روٹنس چو گل دربان
 بہ واپس لیو کھن باپسے کن جواب
 مبارکھ پہ شہزادہ نامور
 ازین بعد احوستہ میر برکیتہ تر نعم
 ثنا ذات پاکس صدا بوز نم
 بہر گوئی دلشاد چھس با تمام
 یٹا ما دترن قاصدس بیکران
 ازین پیش ما پس دوون سر بسر
 مخلص پہ وینہک چھینہ احتیاج
 دوون تس حالس نیشہ روزمے
 بہ ہمراہ مسودہ ماہ جبین

چوپشہ میر دوش کورنس لوار
 لیو کھن خط دیو اکھ ازین تمھو پیش
 بہ خط ہجستہ پہ شہزادہ نامور
 یہ کوٹ دانتا دن کرکے شادشاد
 ز ملک پریستان رسیدائے آن
 بہ پرواز تر دوون قدم تمھو بہ ہوش
 حالس نیشہ واکو آرامہ سار
 حالس دلس منز سپنو پاور سکتہ
 مئے کن اس از شادمانی کوچان
 دین بوسہ بروے من بے شمار
 وچھتہ توحفہ چوئے کٹس کامیاب
 مئے نیش دوت ماو اکس در بگر
 امس برٹ مئے پرورد شہزاد چھم
 تمھس کیٹ یوتے جوہرت سوزنم
 ترے اس آباد بس والسلام
 دواں گو بہ واپس سہ شادی کراں
 پہ کینشہا پورکھ قاریو پیشہ
 گزھان باعینین تنگ دیو حکم زراج
 توند امرا از جان و دل بوزمے
 کوہون عقد باہم بہ آپین دین

راموہا ہیو کھولنس نکھس چپٹ ۲۰ سلو ۳ چھو، دستاویز نم جائے برہ
 حاجتہ، منور دوت

به تدبیر آن دلبر نحوه شش سیر
 آژون باغش اندر به سوراخ موش
 پس از حاصلی مطلب سرفراز
 سه رفته عتقه تمن دین بصد آبرو
 خواص و حسن سه یس تو حفر بقیل فال
 به عود نهاییات آن میران
 به رضوان رسیده بغیر از قوصور
 تیس سیر تو بر دشتیم سه داد قرار
 نشسته سیرین کزن عقد پیوند چغم
 به آزاد می قیدیان سه شمار
 غده لاهی بندر سه دروغ بقاء عتقه تمن
 رها تم کرخت پانه نیرن به فر
 به همراه آن مال و دولته تمام
 تمن حکم شیر پررب و انتک
 به نحوه شکی یمن پانه راه سفر
 اذین تحفه راضی کرنا هم قبله گاه
 و تے باینه هشد سه جور و جفا
 بجنشکل رسیدن مسافر طریق
 حائل پیوسته یاد آن مو به سر
 که باد سه و اتن شبان شب نورور
 به تاه پیرش های چه بارغ آرام

به الطاف محاله نامور
 او تن باغی که ناگه مژگه سربوش
 حال سه هیتو سه رفته عتقه از آستان
 به همراه عتقه سه جنت او
 به کوی سرش میلنه مو به وال
 به رضوان رسیدن زمان در زمان
 به همراه پیوسته آژون واد پور
 به مطلب به واپس بختن این نگار
 درین باب شاید خود او اند چغم
 خواص و حسن سیرت سه برادر به چهار
 پنه خیرج لخته رود به دیا و عتقه تمن
 جازن سر امر و دین مال و زر
 به مشکو سه سوزن بصد احتشام
 به گاه شاهنشاهی پزار بهک
 بحسدی دوم سو به مادر پدر
 پیس گاش جشن به عنوان الله
 دیننه مار به نین کل به بها
 حزن و غمپس فکرن اندر غریق
 به آتش سه ماون بلا خوف و در
 دو تن تسر سه مطلب خویش پور
 چغم سه ترز شهنشاه عالی ختم

یہ شہر آؤں تو ہے تو توے شہر یاد
مزمین ہر گونہ پیراستہ
عالم بہ ہرادر فوج گراں
حاکم تو آئے نوویں سرسبز
چھتے پیمہ اس زمان قبلہ کا جس فقاہ
زہینم فروشاں تمامی خبر
بہ نوبت یکتا یمن تلمن دھون ہے
حضور شہنشاہ گرامی پدر
ز شہزاد سرتاج فرزندگان
فروں بر فزون چھتے اس نور
چو بلبلس محل تمکو بوطن درکنار

دوہین خرتقی کر نوون تیار
سپین یام تا پیر آراستہ
بندر گاہ سے پیچھے پینس رداں
یہ کیٹھ مال دولخت جہازن آئند
بہلے ہر دو شہزادیاں با سرور
وونن داستان ما سے سرسبز
کپڑا دلہ سند تر وزیر سندے
کوڑن موہ قہر داستان سفر
یہیے بوزین الملوکن بے بیان
حد کھتہ تر زیاد سپین تن سرور
وڈ پختہ آو از تختہ بے تختیار

پانچھ

قبیلہ بوزختہ دو تو پر دمبدم حمیر
اگسی پیم بدخاہ تو بدین گپہ رکن بوزختہ ربا
مالی دوتنس بوسہ روئیں نیک خوئیں مرہا
از کمال خوب روی کوزختہ حاصل مرتبا
روز اول اس ہی تقدیر نے کورست رقم
چاہیہ تہ بیہیہ میانہ پانچھ چند روز رخ و غم
حمدتس ذاتس گئے پیٹھو دور کر وون آن الم
نوجوان دیشختہ پسر کو خوش سیر پارکھ ببا

۱ پانچھ طریقہ سجاوختہ ۲ زیاد زیاد ۳ لیو کھمت۔

راجہ یامت زاکہ جے خانا گو سار مارا

شہر پُربس باگراؤم مال دولتہ بیکرا
چون ذاتک پر نہ بختہ کر نہ تہو پور الاماں

یاد نہ ہو سار نہ پور اون کو موت نہ شایا
تختہ نکامس از سپن تصدیق از نیر و بخت

و چھتہ چوئے جاہ و خشمہ شان و شکر تاج
در اکھ میلہ راہ سقر کینہہ زاد راہ اوئے نہ پستو

در پُربس ان کو ہسارن ریئے تلختہ تکلیف کیستو
یود بہ و اُقف آپہ ہے تر فوج دہر ہے سستو سستو

تاج بر سر پُرجو مرٹا و کر کشا ہی قبا
ہچھو یوسف وہ پُریو یود نہ تلختہ فادیتو

حمدتس ذاتس گئے یا نیم ہوئے اُخر رُئے
چشمہ پینا گپہ یعقوبس طبع ادسُم یئے

مالو بہ ترن میل سپن تہ ژول تمن ہجوک متا
اے عزیزا باش دایم خورش تلکم خورش تیز

وار بلوز از نیک خوئی سار پئے آسکھ عزیز
خوبہ بد لچھہ بود وہ پیے اُسوتن لپہ نہ پُشپُر

چھہ گواہی اتھ کلاس پیچھہ دوان پُرتھ مذہبا
کور دُعاس قبلہ گاہن بادشاہن بے شمار

عمرت افروں باد دایم تخت و دولختہ پایدار
دشمنان دور از قرینت ہمیشنت دوستدار

اے پسر بس چھی دعایہ پیتن لاگھ باب
وا خورش کلام ۲ اکھ پایہ ۳ چاند و مرکرن برکتہ ۴ چاند و ساقی

اے دریغ گئیہ سستی دین پاکس این زمان
الغیاث اے محمد بر دین سرور آخر زمان

ز انقلابات زمان حال یارب ده امان
دشمن دین ہدایتہ کرتہ سوز مکہ و با

اے غیرستانی پرے در راہ دلبر ہوش دار
نعمت اللہ باش دائم دوستدار چار یار

از طفیل آں اسمہ وصل یابی از نگار
عرض کرتس شاہ نو بالی سے کن پکھتا شبا

باقی داستان

یہ بوز بخت نووے داستان عجب
سیٹھا تھی پورن حمد جان آفرین
دوہن تیں کہ اے پور من نور من
ولے چاڈو مادر پھٹے اندوہ گین
دوہن لازم تیں نش گزہن فرض ہم
غرض تہو ز شہزاد روخصتہ ہیوتن
ہمہ ہم جلیان وزیر و امیر
وزیرس کوورن حکم گزہ تیز تر
عمارچی زیر غلام و کنیز
وزیر خرد مند نے بوز کتہ

بہ حار تہ سپن بادشاہ پرب
بہ تحسین کوژن تر سیٹھا آفرین
تر ویشہ سپن خوش دل جان من
خود صوصن سے نش گامزن دلخیز
ازین خوش خبر تس کون عرض چھم
بہ فرختہ شہر کن قدم دین ہیوتن
بہ دار الحو کو مکتہ سپن جاے گیر
ازین ماجرا رانہ جل ون خبر
بہ ہمراہ تہ آن سہ باصد تہیز
سوے مکہ کو سور سامانہ مکتہ

عازد پیچیدہ و نہ کھوش دم بختہ ۲ فلکین ۳ در بار ۴ سونہ شیز و طو

ہموان ناو اوسس نہ زائہہ شہریار
 توکل کرتے روز صبر و قرار
 بہ آخر دیتس کردگار ظفر
 وزیر خردمند روشن روان
 بہ تا ظیم تنش فرو کور نہ سر
 نہ شہزادہ پس خاص تمکنتد پسر
 یہ بوزخت بہ دل شادمانی کون
 و چھن میلہ از طرف زین الملوک
 بہ واپس وزیرس دوپن صاف صاف
 ستم نہ بھ ہرگز درون قلاے
 تبس در ازل اوس رنج و عذاب
 دپان و اتھن پانہ پو پادشاہ
 سبب تنہ چھ تاج الملوکن پیام
 بخش منہ بنگاہ واپہ دربار گاہ
 اتن یورو مادر مہر بان
 یہ اعلان بوزخت سہ در اضطراب
 سہ مایوت پیش آنہ کینہہ عذر پیش
 غرض رانہ سنج عذر غامبی کون
 جواہر دوپس رانہ سنج وودو وودی
 برو باز پس اے خبیث زمان

اوسس نازو شہزادہ نایکار
 بہ امید الطاف پروردگار
 لبین حرمکھا زیادہ از پیشتر
 تبس او از طرف شاہ جهان
 نہ حکم شہنشاہ وڈن خبر
 تھنہ ماجراتس وونن مکتھر
 بیچتہ کنو عجب رنگ چالا کون
 یہ رنگا نووے یہ تازہ سلوک
 بہ واپس نہ گزشتہ عذر عقاوم معاف
 بہ نزد شہنشاہ بے عقل وراے
 سہ تقصیر اوسم نہ کرتس خراب
 بہ خیل و چشم تنس سپن عذر خواہ
 تبس ووتنت اوس بعد از سلام
 برابرے قد میوسس آن قبلہ گاہ
 سہ دل خستہ رنجور آسم وچھان
 گوشت اوس نہ او پانے شتاب
 وچھتہ گزشتہ شہزادہ فاطر پریش
 چو دیر نہ تنس مائے وارا برن
 کتب بودی و از کتب آمدی
 نہ نادان شو بکھ نہ شاہ جهان

تر چانے نصیب یہ دوتے اُلَم
 بِلیم نہ اُلَم زانہہ تر لیم نہ قوصو
 مدارا کو رُن تس ز انداز بیش
 بلا یہ نگے وہ تھ گبر چھی پنن
 یہ کر پڑانہ گراوڑ منتھ مئے تھاو
 پتے اوس تقدیر اے ماہ جبین
 سپنہ نرم دل بانوے گلزار
 وچھتھ تس گئے خوش سپن تاجور
 اُرن تر کرن واصل محلہ خان
 تھون زبٹھ خرمناس اندر صدر
 سپن دور تس خور سورے قوصو
 حق زوجیت پتہ کالک تمام
 تر تھوون ذنبہ بر دیر واپس
 تھتھ شہزادس براہ نگار
 پکان تس پتہ پود جیان زرم
 سہ آپڑ پتہ با ہزاران نگار
 ملاقات مادر مئے جھم مدعا
 آن ستر پانس بہ شہر نگار
 پکان درایہ با شوہر مسہبان
 غلام و کنیزان سپین بران
 پکان کیا چھ شہزادہ شہریار

یہ کلب ازل اوس گوشت رقم
 مئے کیا اوس تقصیر کھس بہ دور
 وچھن پادشاہن سہ خاطر پریش
 نگار اڈ وہ دی بوز میونے وُن
 یہ معروف بڑتھ تر منظور تھاو
 وونٹھ پانہ تقدیر کے آں و این
 کو اوس شہر یارن سمٹھا زار پار
 باس گرانمایہ لوگن بہ بر
 بہ ہوڈرچ دروں چون عروس جوان
 بعد حشمت و حرمت و جاہ و قدر
 سپنہ تاز پوشہ تھرا باس دور
 میونے بوز حقن شہر یارن بکام
 سپن تنگ ز آدابے حق کبیر
 جہنچ پھول شہن سوز بوڈ اہلکار
 پوان توہر بو حکمران پیری
 سہ یس بیسوا دلبر شہریار
 دوپن شوہر س اے کہ جہانم فدا
 پس از پایے بوسی کس جان نثار
 اجازتہ دیتس تمکو بہ خندہ دہان
 بہ جاہ و حشم ستر تس چاکران
 خبر شہر سے گئیہ از ہر کینار

چھے ہمراہ تہیں بانوئے ماہ جبین
 فیض و حسن یہ کتھہ بوڑ شاہ نشین
 دبار بہ اعلان زمان دہی
 نقارہ بجادو بجادو بساط
 دیو زینت کوچہ بازار ما
 سونہ ڈانٹنے قلم رو بہ ہندو کرو
 جواغانہ شہر س کرو سو اسو
 رتن دھن تھتھ گڑھ ہاؤن دہارغ
 بہ فہرمان شاہ کارکن کے تیار
 کوڑکھ تی یہ کینہہ شہر یارن ڈانکھ
 پیڑو کنو کوڑکھ شہر آراستہ
 پٹو و جھٹے ادس ملک نگار
 اویزان چھ پم لال ڈیڈن تہیں
 غرض درے باشکت خسروی
 نقارہ بجو وکھ بھد کرو فر
 تر لزل سپن شہر س از ہواے ہاے
 ستورائیں رہوار بازیں زر
 شتر ہاے نموش رنگ فیضان مت
 عمارتی زرین رتن پیچھ کتھہ
 زری پالکان ہاے گوہر نگار
 توبہ کز ہمیشہ سوز ڈیڈ لیبیا جڑتھ

ز رضوان شہر بسوا ناز زمین
 چو بیل پکان ہتھہ کل یامن
 کرن آفسر سار نے آگہی
 بہر سو کرو فرحت و انبساط
 رنگ آمیز وہ ملک کرو جابجا
 تھن ہر طرف لال و جوہر جڑو
 بہ ترقی لبو پڑتھ اکھا آپرو
 مشکھ تھتھ بکاؤل تھند ناگ و بارغ
 بہ تاپیل فوہرمان آن شہر یار
 تھو وکھ یاد بر لو حہ دل کھو بکھ
 مژین زر اندوز و پیراستہ
 دیان اسو کوت وائر توت شہر یار
 ترہے نیر دولتھ شہر ہتھہ تہیں
 ڈیڈن اسو رنگ و لٹ ہاوان ٹوی
 سپن بینڈ باجن ہندے شور و شر
 زر آواز خر مہرہ و قرنائے
 کڈکھ چپ چپ طویل و نیبہ
 ز قید ہماں مت اکوڈ پست
 کہہ و مہ و چھنہ آے ہر سور ہتھہ
 برائے پڑی پیکر ماہ غذار
 درو لعل و جوہر نگینو بڑتھ

سوزن پیشکش از پئے نوش لب
غلام و کنیزان و چھتہ خاص خاص
نقارہ بخاون میو تکتھ با ظفر
چو مازندرائی نقارہ گرزان
غلامان چھکان دیار مانند رود
شہس معہ ہر چھلہ تم کرن ہم عنان
چھوان ووت اندر حدود ہر برب
چو خمر شہد طلعت بہ تخت ہوا
تکتھ درامز سونڈر باہوش
گداگے مرفع زلال و گہر
بہر گوئی میون ہنرے کیا چھ بات
مبارکھ تمن ہر زمان بر زبان
گہوان تہ نژان باشہانہ جلوس
نتہ طور شاہبادچی سونڈر
ونان آسہ باہوش و دوشان بدوش

لباس طرب زیور ات عجیب
دودہ مارچہ سوزن بہ زپں لباس
تکتھ ڈراے باشوکت و کروفر
ز طرف پدر باجہ راجس دزان
بہ منقل دزان اوس صندل تہ عود
بزپں کمر بند بستہ میان
دیان آو شہزاد با صد طرب
تکتھ سیتو آن دلبر بیسوا
ہم از طرف مادر تمن بادہ کش
دودہ مارچہ وے چھوک سٹھانیم و زر
چھکان آسہ شیرین وقتہ و نبات
بہ تجویز ملکہ بہ شیرین زبان
کرتھ درتیس و پیش شاہ و عروس
دوان گزاتہ پڑ ماہہ رتیمہ گوہ تدرنہ
بر آخان خوشی مئے بوزم بگوش

تاج الملک کس گرینہ کس شاد کس یانس مترونیون

شاہ آور ضوان پیرکے ہتھ
شاہ آور ضوان پیرکے ہتھ
راجا وہ ڈر اکھتاہیا دھتھ

نوبوک گاہ پو کوچہ بازری سے
یوزھنس ذاتن تہ آنسورکے سے
شاہانہ چال تہ ٹال چھس زہری سے

شاہ آو رضوان پُری یے ہستہ
 کارا کور محکم ماسے زہستہ
 شاہ آو رضوان پُری یے ہستہ
 پندرہ راز تہ نش ارمان کھستہ
 شاہ آو رضوان پُری یے ہستہ
 ایزد تہندس دراو ما رستہ
 شاہ آو رضوان پُری یے ہستہ
 کچھ چاہے مانیکھ اچھ بے کھستہ
 شاہ آو رضوان پُری یے ہستہ
 ماہ رنخ شہزاد دولختہ ہستہ
 شاہ آو رضوان پُری یے ہستہ
 بیوا سلطنت سارے ہستہ
 شاہ آو رضوان پُری یے ہستہ
 شرفہ دار رہنہ دامان ہستہ
 شاہ آو رضوان پُری یے ہستہ
 عربکو پرن لوہ یزختہ
 شاہ آو رضوان پُری یے ہستہ
 بیکہ ورنی جمعے نیت گرنہ ورنہ
 شاہ آو رضوان پُری یے ہستہ
 ونہ وان موعے عرفانا چستہ
 شاہ آو رضوان پُری یے ہستہ

جری مہو تا جس لال وگوہری یے
 لوہ کے گوکھ پرستان سرسری یے
 بختہ سہتی میل آے جن تہ پُری یے
 شاہ ہبانہ چاند ہوی کار کھری یے
 باغ منز ناگک پوش نوتھ پُری یے
 با یو کم کم سپہ ڈیے کُری یے
 رقم دغا باز پوز پائش پُری یے
 اچھ روٹ کورنے پانہ داوری یے
 دیون بر سر چاندی افسری یے
 دیت نے حاملن مویے سُرری یے
 قسمتی غنبر مشک افری یے
 رضوانہ اُرنی تھن لاکھہ ڈری یے
 دولتس تہندس گرند کس کُری یے
 لولہ سہو مالوتس زیور گری یے
 عدیمچہ بونگر تہ منڈک کُری یے
 نیت سوز لیلے شاہ قیصری یے
 پور بیکو وپرن دتہ تلخٹری یے
 دراکھہ رضوانہ شہر اگری یے
 پینر چاہے تاز گئے بھرتہ بُری یے
 لولہ چاہے آمرا ڈری کُری یے
 زانہ وُن اصلکھ مانہ اچھ پُری یے

دھڑو وائٹھ پویشہ گھنڈیو
 ہیشہ تر زوم سیتو لولہ کو تریو
 تیکہ نے معہ ہریلہ شرمدا پریو
 نتہ پینہ ہش موج رسوا کر یو
 نیرون اؤخریہیمہ باغہ بریو
 مرزاع الاخرت دوپ سرورو یو
 کاتیا ییمو جنجبالو اؤرو یو
 جاد فیلقوسن تر سکندریو
 وچھتہ شدان تمھو بگریو
 اڑہے تھتہ منزگاس گھنڈیو
 کاتھو کر یو تھتہ جاپہ دانبریو
 جاپہ پیہیہ دانبرن گپہ داوریو
 بندگی کر تیشتر پاؤ ییمو کر یو
 پال تی رہ وونے سپرہ بریو
 گرنہ فنا فی اللہ ہو پریو
 رتھ عاشق چھی زتہ مریو
 مین گرنہن یاد تھو ڈھٹ والہ بریو
 پریون دوپ یوڈ مغزن تریو
 یانہی اللہ روز محشر یو
 سیراب کر یو زہم آب کو تریو
 آل و اصحاب چاؤ زہم برتریو

رنگی کھٹ پرنک چھی پار اوتھ
 شاہ آو رضوان پریو ہیشہ
 ہیشہ کائٹھ تھو زکھ اٹھ ہیشہ
 شاہ آو رضوان پریو ہیشہ
 یٹھ کرکھ ہا بصل تیتھ گرنہکھ ہیشہ
 شاہ آو رضوان پریو ہیشہ
 آے تر ڈراے افسوسا کھہ ہیشہ
 شاہ آو رضوان پریو ہیشہ
 کر اویان جنتس میو جنتھ
 شاہ آو رضوان پریو ہیشہ
 کیشٹن پچھ ڈراو کیشٹن رہتھ
 شاہ آو رضوان پریو ہیشہ
 تو سیتو موکلکھ از زحمتھ
 شاہ آو رضوان پریو ہیشہ
 یوڈ بقا ژھانڈکھ در سہمتھ
 شاہ آو رضوان پریو ہیشہ
 منزوس واکھ بسلا متھ
 شاہ آو رضوان پریو ہیشہ
 پیش داو رتہ رچہ زہم ژہمتھ
 شاہ آو رضوان پریو ہیشہ
 ییتہ کیا دتہ چیم تہنڑے سہمتھ

شاہ آو رضوان پُریہ ہمسجہ
گوہ ناہن کر تَس مَغْفِرۃ
شاہ آو رضوان پُریہ ہمسجہ

وانہ تم نیر نکہ ساتھ پُریہ
پُریہ نعمت اللہ ہن کار بد کر یہ
دُر یابہ رحمتہ چھی بُری بُریہ

تاج الملوک مالِ سُنَد تَحْتِ سَنبَالِ

یہ تہ سہ اوں تَس کیت کر تہ انتظام
بجلیو جوان تخت تاج الملوک
زر اندوز لعل و جوہر جر تہ
سپینو تَس گر انسا یہ گوہر زنار
کہہ و مہ زن و مرد بر ناو پسر
بخدمتہ تہس لول تریتہ بران
نیکہ در حرم خانہ خلواد
مُعطرسین محبہ خاںہ تمام
تہجن تَس ز روے مُنور رُفلا ف
دین بوسہ روئس تہس پیشتر
دروانی کران عاش غانس اندر
وئے سہ ندہ آسہ دوشان بہ دوش
بہ نیشان پان دل کران آسہ خوش
کران آسہ تہ بو دزان چنگ و رُود
تمو لحن دل کش بصد ناز تر وود

سین رونق افزا شاہی مقام
مُنور سین تخت زین الملوک
نشستن گہش فرش قائم کر تہ
کوژن یام بر فرش شاہی قرار
ہمہ اہل دربار مہر و وزیر
بہ شفقتہ مبارکہ مبارکہ کران
یہ تہ کھو سہ رضوانچئی حور زاد
سہ زگس بہ باغ حرم ذاپہ یام
ہمشہ لول بوڑست کوڑنس طواف
بہ صد لول شفقتہ رُپن سہ بہر
سہ مادر بہ دختر بہسر با پدر
نیر کر کھو نجیب ساز و سوزک خروش
بہ الحان دل کش تہ مہوش
اگرچہ بدر بار شاہی سرود
نیر کر کھو نیلہ ماہ روخو جلو ہوو

تنگہ غلغلہ آفرین دہ دہ
 نیشہ کبوتر بوزان سوزا بکوش
 تحمل کرو ساز تھا پو پتھر
 کرو گتہ بہ پرواہ گرد شمع

حریت یہ بوز کھ بہ ایوان شاہ
 دوپچھ مٹپڑن پار لبس باخوش
 تہ بوز کھ بہ ہوش آس مغزان سر
 غنیمت چھ بوزن بنو لا طلع

تاج الملکس ماجہ ہند طرفہ وین

ہورو حور وین وینے روز
 ہورو حور وین وینے روز
 جان بلب تاب و تب شب و روز
 ہورو حور وین وینے روز
 تیزان او سس چکرک سوز
 ہورو حور وین وینے روز
 لولہ کے پڑے افسانے روز
 ہورو حور وین وینے روز
 راج تاج چون ترے تخت افروز
 ہورو حور وین وینے روز
 سیتو سیتو او تے تخت فیروز
 ہورو حور وین وینے روز
 نہ پہنچتہ آہم ملک نیم روز
 ہورو حور وین وینے روز

مالو سہن توڑتہ ماجہ ہند ہورو
 ماہرں رونق چانے تورو
 راجہ زاد ماجہ ہند موٹھو شیرو
 دباہ پختہ مو حیا ک شپرو
 داد چبانہ اسیں دل رنجورو
 پینہ چانہ ترچستہ کو مار س سورو
 لولہ منزل لہ و بختہ کرے کوڑ کورو
 شوق چبانہ دتائیں نشو مستورو
 زین الملکس ترے اچھن تورو
 بختہ بڑا راجن ہند کھ دورو
 در پرستان کوکھ شاہ کنجورو
 فوج ہمتہ چاکر شاہ ففورو
 نزدیچھ آہم گوشت دورو
 شاہش بڑے نے ٹپے بہودورو

بوز بخت ڈٹے پرستانک سوز
 ہوو جو وینے وینے بوز
 بخشی حمان فرخت اندوز
 ہوو جو وینے وینے بوز
 دشمنن میر ناو تیر روز
 ہوو جو وینے وینے بوز
 آخر دُنیای فانی بوز
 ہوو جو وینے وینے بوز
 نور علی نور دلخوش روز
 ہوو جو وینے وینے بوز
 طفلِ ابد چھکھ نو آموز
 ہوو جو وینے وینے بوز

مرکش دیون کر پتھ زنجیر
 شاہ پری دایان ساز منطورو
 باظفر آہم دل سرورو
 رضوانہ اُنی حقن بیسوا حورو
 بخت اقبال اُسرنے پورو
 گو رتن لکھو خجالت کی تیر
 نیک و بد روزان ناد مشہورو
 رت کرکھ میلے نے جو قصورو
 پنج تن پاک ژور یار جھی نورو
 تہندے پے رٹھ جھکھ اندورو
 نعمت اللہ پرے مصحف سورو
 یو تو بول تھاوی چھکھ مفضورو

پایہ داستان

سجاوخت نہ عنان شاهی تمام
 کہہ و مہر اُپرو تر بیہ چاکرو
 بہ انعام و اکرام تمکو شہر لور
 نیکیہ در مرغیان دلشاد خوش
 بہ اوار آن مہر رنج لالہ فام
 سہم لال و خیر کین تن تبار

بہ دیوان شاهی شہس کر مقام
 قد مبس کوڑ سارو بہ افسرو
 شہن شادمانی ہندے بند کور
 بیہیہ رکنو سوع رضوانچی ماہوش
 منور سپین محلہ خانی تمام
 چھو کنس را نیہ سپم وزر بیشمار

عامندی شب ۲ قہر ان شریفک سو ۳ شربے خبر ۴ نیاز - خاداکتہ

درون و برون شادمان کور کھ
 بیت، بقیہ لوگ شہر شرقی و راج
 تیس بوہ صاحب جتہ تینک زہنا
 پ عہدہ عطا کر کے قبلہ گاہ
 نر منساو تہند سے سہ جرم و خطا
 کر کھتہ جتہ جو اپنے ناوین حوضو
 بد بار شاہی تہنک زشت خوا
 ز شرم و نخب لختہ آن اُسو تم
 سہ ایٹھان و چھتہ بے سند بے ریا
 ذرا نرم دل کو و چھتہ شہرید
 ویا حبیبی داہم رتھن بو سزا
 بہ الطاف اخوان عالی، مہمتہ
 چھوان اوس شہزاد اندرون
 دیان اُسو تم بلا زنا کر دگار
 طفیل، حنین برگزیدہ خلف
 کہہ و مہ شاعران تھو سہندو تمام
 نمک خوار چائی چھ اسے غمگسار
 تسلی کور کھ شہزادون سپہا
 بہ امداد کراؤ و حقو و دلیج
 غمہ داد چھم دولت بے شمار
 کر تی غرض میون لے خاص عام

خمدائس سنے محمد بے حد پور کھ
 شہن بخش شہزاد بے تخت و تاج
 دوپن تھس بہ فرزند گاہ چہار
 چہ برتر تھے میا ز پشت و پناہ
 مئے بخشکہ مبدل کر کراؤ کھ عطا
 کورن عرض مایس تر بخشکہ تو صو
 دیوان اُسو مای سہ روبرو
 و چھتہ سایہ تھو سہند ز لان اُسو تم
 چو یوسف دیکھتہ سنجہ تھس زیر پا
 بہ گردن رتھن قہنگے اوس بار
 ز کردار بد تم سہ و چھمین مزا
 جیسی تم سپہی از کسوف ذلتہ
 بہ شفقتہ و چھان لوکھ اسہن وطن
 یوہے کور کھ یینک آسہ نئے شہریار
 سپن شہر آباد از ہر طرف
 بہ جلسہ دوپکھ تھس چھ چائی غلام
 حوا کو مہتہ کر سوان ترے شہریار
 دیوان آسہ شہزاد اندر گاہ نگاہ
 ز ملک پور چھمین مالک طبع
 بٹہ ریج سورے توہے پتہ بشار
 رضا مند روزن سے نر داسلام

بہ شہرِ پدر کورن سسیر و شکار
 کورن عرض اے فیلہ خیر خواہ
 چھ سیوئے سکونختہ سہ جایے قرار
 زمین سستو بو مادر دہر بان
 یوان آسہ گاہے سے نش مشہار
 مشرف منور گرہان خانہ میون
 ز رفتن کورن شاہزادن قرار
 بہ انعام گو جلد اول قرین
 بورم داند داند ز دردانہ گنج
 پن سپردامانہ سے تل ہینیم
 پے یختہ لولہ باغس اندر مار ٹھو
 ٹ باہوش چھکھ مانہ اکتہ پاندان
 بہ ناحق جنجالس پے امت ہینو
 خہ دایا بہ شوق دلی بن سے یار
 ویکن توانا پناہ چھکھ ٹھیون
 بہ سپدس ز آفات محفوظ دار
 بہ رحمیتہ ٹ دشوار آسان کر
 وودو کر بہ بارغ دویم وچہ ٹ گاش
 ز سوز پیرستان وزان چنگ ورد
 لیکنان گرہان ایمان برہہ کھہلم

بنیک ہفتہ کور شاہزادن قرار
 پس از ہفتہ مابس سپن عذرخواہ
 اجازتہ سے دم نیرسویہ نگار
 بخد متہ بیہ عرض چھم درمیان
 سویم عرض چھم خدمتس چون بہار
 بہ پدار آسم ٹلان زونہ کرون
 بہ فرمودہ شاہ عالی تبار
 ہزاراں شناسوے جان آفرین
 شب و روز باصحت و درد و رنج
 سے چھم راے یودموت فرحتہ دیم
 بکاؤل وٹن تابہ انعام بو
 وٹن مال خود رو بہ ایں داستان
 مگر چھم سے اخوس فرحتہ چھینہ
 ووں چھس ملتجی از خداوندگار
 الہی بہ چھس نو توان بشہ چون
 دریں نو توانی گرس پیٹھ سوار
 اگرچہ یہ منزل چھم دشوار تر
 ولو بلبلو کد یکھن زور دوش
 پھم لی گاش بوزکھ ٹ ساز و سورد
 بیا نعت البشہ اکتہ تل قلم

دو قلم لاءِ

مناجات

چھ یس حسبت اللہ نعم الوکیل
 نہ تقصیر خدمت سچھا نابکار
 افس وہ بچھس در خطر الحذر
 کریم کار نامہ بدی بے شمار
 بہ ہر رنگ نفس بن آورس
 چھ میا نے کھو ترو و ف حوائج
 نہ کر تم عفو اسے خدایہ صمد
 دریغا دروغس دیتم سے فروغ
 دریغا بہ چاہ ذلالتہ بے پیوس
 گوشت چھس بے در بحر عصیان غرق
 نہ شفقت کہاں رانہ خدمت بہان
 سچھا چھس بے ترشد دار اندر
 بہ گو تار و ز چاہ بگ کھنک
 عمان ہند سے تاپ کر دوسم سیاہ
 چھوٹی کیا سیاہ نامہ گڑھتم چھلچھل
 نہ ہر کس دیکر زویشکان اس
 فقط چائی درگاہ رفیع و وسیع
 مے سیاہ یہ کی شبہ یمن الودید

ہزاراں ثنا سو سے رب المجلس
 خود ایا بچھس بندہ عابد ار
 بہ لہو و لعب عمر کرے بسر
 نہ حد جوئی مے اسے کردگار
 دریغا بہ ابلینے راو رس
 بہ گمراہ کو رس نفس شیطانی
 بہ منشاء ایشاں کریم کار بہ
 کھو تم بوز و تو تم سر بسر سے فروغ
 چھ کر کش بہ دنبال موہ دار کوس
 حلال و حرامس مے بوزم نہ فرق
 کریم نہ مروت بہ افتادگان
 و چھتہ ہم پیو کار نامہ بدی
 کون وقت پیری نیچہ اندر سنن
 غرض کرے عمر گرامی تباہ
 نہ سے کن اس وہ فی خاکہ ردیس ملجہ
 بہ گردن بچھن بار ٹھسیان اس
 و بچھم نہ سے کانہ بارگاہ رفیع
 برحمت نظر کن بہ وی سفید

بہ در گاہت اے ایزد ذو الجلال
 شبہ نبیاء سرور کائنات
 شبہ رحمت العالمین چھ خطاب
 طفیل تو اے سرور دو جہان
 بہ مشرق از اختیار رفیع
 خود دایا بہ پائیں محمدؐ مرا
 عفو جرم کر تم نہ غفار چھکھ
 چھل از آب رحمت بیاہ نامہ میون
 ہم از شر ابلیس اندر امان
 سے یوت نام چھم در جہاں آب نمان
 بہ انجام آری مطائب مرا
 بمع والدین حملہ بخشیم خطا
 بہ انوار ایماں منور مرا
 چھ لا تقنطلوہ آیہ مغفرت
 اُمیدم ازین آیہ رحمت است
 بیاساقیا آن قہوہ لطیف
 ازاں بادہ طاقتہ بنہم سے دلس
 خود دایا بہ رگداب چھم پیر ناو

وسپیلہ آنان چھس علیٰ کل حال
 جناب محمدؐ علیہ الصلوٰۃ
 کرم دوہن جہان اندر کامیاب
 د جوئے آمد ایس عرش کون و مکان
 بلا شک توئی عاصیاں را شفیع
 نگاہ دار ہر دم تو از بد مرا
 کرم ستر عابن نہ ستار چھکھ
 سب داغ دارم نہ چھکھ آغہ میون
 تھوم اے خود داوئد در ہر زمان
 د تم رزق بے منت مردمان
 ہر دوسرا غیر چون و چرا
 چھوئی کیا بہشت یہ سے پیدم عطا
 بفرما تو اے مالک دوسرا
 فور ہود مت بس تیج چھم سے سکتہ
 بھمد اللہ اے نعمت اللہ بس است
 اثر پاؤ سپیدم بہ روح کشف
 بکاؤں نمون منزل شانیس
 بفضل و کرم سے بچھس واناو

تاج الملوکین مائیس نشین

تہ جنگلس مٹن باغ تہ عمارتہ بنینو
 چہ یختہ جایہ راوی لکھاں این چنین
 تہس نشین شہزادہ تاج الملوک
 روانہ سپن تہ پتہ بیسوا
 اگر شہزادس تہ بو تہ خیال
 حالو سہ محمودہ خوش تہیز
 سہ تنہا کئی روز اندر بنگار
 و لیکن درونی سپن سپن ریش
 در اندر کین پایہ تہ زانو تہس
 اگر تہس چہ مولو مہ نئے کمال
 مگر بے خبر تہس بہ رضوانچی
 فرین چہ امہ نو تہس شہزادہ
 چہ لازم بہ راویس پن دستگاہ
 بہ این روز ہا قاصدان روزمر
 خبردار باشو دوپس شادشو
 چہ تشریف آور شہزادہ نونگار
 ز شایستگی کوڑ تہی انتظام
 اگر اس نہ کتہ چیز کئی
 حالہ این بودس ماجرا
 بہ کیشہا چہ و ز کین درین سلطنتہ
 عا شہزادہ سند گڑھن

تہ محمود آل تہس دوپن
 برایہ ملاقات زین الملوک
 بہ دہسال او ذرا یہ بہر ہوا
 مگر خود بہ خود ذرا یہ آں ماہ مثال
 سہ از بیسوا اس شاہس عزیز
 اگرچہ بہر نوع بودش قراء
 نیس کو تہ شاہن بہ ہمداد خوش
 ز ملک پستان بہ یوت آں نشین
 پستان چہ یس یون مالین بجال
 تہس مٹن تہ آہ و زھر گارنجی
 مگر چہس جمع دولت بہ شمار
 نشین بیسوا تہ تہس مال بہاہ
 ز شہزاد تہس آہ آمان تہس
 بتاریخ ہفتہم بود ماہ نو
 چہ ہمداد یس مادر غم گسار
 بہ امین شاہی بہ فر تمام
 دوپن خانیہ داس گڑھی خورمی
 ز تشریف رانی چون و چرا
 ازین پیشتر چہم عے چانی منہ

رنگارنگ ضیافتِ ز تان و طعام
 بہ مادر بگاہ و اتر یوت شہریار
 سہ محمود غمگین و چھن اشک یز
 و چھکھ اسہ فردا یہ سورے جمع
 پرستان گزرتھتہ پیسہ مانند باد
 خبردار اسے مالکِ سلطنت
 پنہ سالہ مئے عالمکو پادشاہ
 گزرتھن آسنی چیز ہائے نفس
 تہ آسن گزرتھم مئے علی کل حال
 ز عہدِ سلیمان علیہ سلام
 بوئے منتظم ہا بہ فر مہی
 رقاصان بہ حقن سہو سامانہ پور
 درنگی مہ کر سوز شاہ سوز
 محاسن تہ بند راز ہے اتحاد
 گوشت، روزن سوز سہ سہری
 سہ پیرکین اندر زیادہ مشہور اس
 پرستانس اندر سیٹھا مارو مواند
 توے اسو عاشق تبس پیچہ شہان
 چھ مشہور یس ناویند راز شاہ
 اگر اوسس لیکن تبس پیچہ بہ جان
 پیچہ سے ایازس پیچہ صبح شام

ز تاپرو اسباب شاہی تمام
 شباب یہ آسن گزرتھم مئے تیار
 بہ غارتھتہ محالہ سپہری تیز تیز
 دوپن تس پڑتھتھ روز خاطر جمع
 دو تھتھتھتھتھ دوپن پڑ دل تھاوشاد
 لیو کھن شاہ بند راز سے پانہ خط
 شہا بوز چھم کوہ کھاندر بگاہ
 بیسے شہر شرفستانکو تہ پس
 یہ کینترھا تہ در سلطنت چھی کمال
 ز تاپرو اشیایے بستر تمام
 سلون ضیافت شاہنشہی
 بیسے شاہ پری گزرتھتھ آسنو ضرور
 مئے حاجتھ تہنگ چھم بہ فرناہ روز
 کت بے اندر می لیکھان استاد
 بہانہ چھ تھتھ اندر بکاؤل پری
 بکاؤل پری ساز کے دور اس
 نثرن تہ گہون ساز و این گند
 تبس دوس نہ جوہ اندر جہان
 خواہدو حسن سہ پاتا کئے پادشاہ
 سہ پیرکین تہ دیون ہندے حکمران
 چو سلطان غزنو تبس بوغلام

درین باب محاله از آفشری
 به فرمان اعلان یثدر از شاه
 و لیکن به این مدت دیرگاه
 به فکر اندر شاه یثدر از یو
 محالین یثله ووت شاهس پیام
 دروینی دلس گوس پاؤا سوؤر
 بلا شکھ سہ محاله مہربان
 تہندے سہ جھم حق خدمتہ زیاد
 اشارہ کوؤن اہلکارن گئے
 کرو جمع ساری گرانمایہ چیز
 ز تہمیر باغات شاہنشہی
 سجاوٹھ تیتھہ گڑھ آسن سہ باغ
 یثله اہلکارن یہ شاہن وؤئے
 اول اوس بڑ تھانڈہٹ ایجتیاج
 بہ مطابیح یثدر از یم دان آسو
 وزیرن دوپکھ از سہ اتحاد
 زمک پرستان بہ ملک منوش
 چھ تھہ جاپہ ہمان یثدر از شاه
 ضیا تھہ بہر گوئے تھاؤوتیار
 سوؤنکو تہ رہہ پکو قاب لالو جڑتھہ
 رنگ آمیز سرپوش گوہر نگار
 بہ بوڑتھہ دؤپس اوسادن جواب

تمن دون سہ کزادان میا نجی گری
 تہندہ ذریہ توت سہ گڑھان گاہ
 پری وائزنیہ پیش یثدر از شاه
 بکاؤن یثس یور میڑکال گو
 سہٹھا خہش سپن شاه ذوالاجتہ
 یثاہ در اس از پرتک یہ مہندے سوؤر
 سہ نیش و اتنا دلس ماں در زمان
 بہ امداد وؤن کین کرن شاد شاد
 دیو در سلاطین شاہی وؤئے
 ملون ضیافات ہایہ لڈیز
 سجوؤن سہ باغا بہ قر بہی
 وچھتہ برج گڑھتس روز داغ
 میو تھہ باغ سرکارین دون دئے
 مگر شرطہ مؤجوب تمودیت رعایا
 دوہے تازہ سرتازہ مران آسو
 خبردار باشند اے اوستاد
 گڑھن چھو ضیا تھہ زہنو چھو بہوش
 جمع گاہ بستین عالیو یاد شاه
 گڑھن کھیتھہ چھتہ خوش شہریار
 گڑھن آہنی رتم ضیا تھہ بڑتھہ
 خد روس آہنی گڑھن بے شمار
 تہ خاطر جمع تھاؤو حص اے نواب

از پس قصہ خانی بہ بر کینہ تہ غم
 اگر عالم کو لو کہ ساری سخن
 چھ سورے موعہ ہیا بہ اقبال شاہ
 دو پیکھ شاہ بندہ از سرے گئے تیار
 دو پیکھ شہر یارن بہ نزد حال
 دیو یوت سے نیرن چھ تس تختیار
 وڈ پڑو امیزو جوئے سلطنت
 بہ پرواز تم در اے اندر ہوا
 شہن شاہ پری آند ناؤن حضور
 حالہ قدیمی چھے خدمت گزار
 مئے بوڑم نیس سالہ بوڈ شہریار
 ز رویے توقع کوون اُرزو
 کوڑم تس روانہ تمامی بٹاک
 بہن سیرت قوی تہ حور و پری
 ہمہ مطربان شیرین کلام
 چھ یم زبانی ممتاز سازندہاں
 حمالہ پڑھو پایہ لولا بران
 اول سار ملکہا کرو سرسری
 دپان بوڈ پرتویہ یہ فرمان شاہ
 کون سیر و گردش بہ ملک جہاں
 کوون یا مہتن حکیم شاہی کنن
 بیک دم بفرمان عالی تبار
 ما جوڈ گری سیرت۔

کرو توہ سپہ کنن کیشتر ہمتتہ سے چھم
 بہ اس وصف ہا نیر عہد امن
 گزٹھن کوٹ چھے خالی کرو جاپگاہ
 فرمان گزٹھن کوٹ چھے لے شہریار
 گزٹھن سار روانہ علی کل حال
 چھے موختار روز یوس حکمس تیار
 پریستان ہیشکھ سوئے عالم وخت
 بہ افسون کران رنگہ رنگہ نوا
 دوین تس کتھا پٹھے ثئے مانیو منور
 چھے تس کوہ کھاندر بہ شہر نگار
 چھے شہر پرم در جہاں تاج دار
 چھے لاڈم رچھن تموت سندے اُبرو
 بہ حشمتہ تہ تے نیر بے ترس و باک
 بیہ چہ پری بلو کہ نور و پری
 جوئے چنگ نے موئے مراحى تہ جام
 ہیکھ سیرت نیرکھ تہ تیزی کران
 تماش او چھان شادمانی کران
 دویم گزٹھہ راضی حالہ پری
 سپو خوش یزہاں اُسو شام دپگاہ
 نوٹھوٹن منوشن اندر ہم کناں
 تبس آہ نہ پڑھ پوڑے چھاؤن
 سپو پیرک یہ ہمتہ ساز و سامان تیار

زوان سپینو با هزاران هزار
 قوایان شاهی بوجہ ساز دے
 مسخر شو خندان ظرایف عجیب
 سلامی در کج پر کجہ اکھا اوس شاد
 عزیز و قریبان مہجین شاہ پری
 پس و پیش تم فوج فوج و پھان
 و دکن تا و پکن علم او کجہ پچھتہ
 حالس خبر گئیہ از شاہ پری
 بہ نام ظلم تراون تمس نیش پری
 فقط و ن چھ کجہ جایہ کر اون قرار
 چھ توت و توت مجملہ شاهی شاک
 بہ امیس گھر تور ہمراہ شاہ
 بیسی لحظہ آیس بر اے تاجدار
 دو پری پری و کجہ ما و کجہ پیش پیش
 نگہبان تھا و کجہ تر بحر و بری
 یہ بوز کجہ حالن بہ طرز شہان
 کین واقف رازیشہ راز شاہ
 تہندے چھ و ذکین ہمہ انتظام
 بیہ شاہ پری پری پری پری پری
 ستے وایہ آخر بہ شہر نگار
 بہا و گشت و توہی کر جمیلگی
 کر و جمع افواج دیوان تمام

پرستانچی پری پری پری پری
 بہ تجویز نیران و چھم پری پری
 تبجین سیر و دیشن تبجین خوش نصیب
 و دو تر و پری پری بہ مانسہ باد
 بہ تخت روان درایہ از افسری
 سپینو غائب ایں آسمان کوان
 ملک بر فلک گے ہراسان و چھتہ
 کجہ درایہ ایں بحبا حاضری
 دو پری پری پری غم کوئیہ چہرک بہ بر
 دو پری تبہ شہر نگار
 بہ انصاف ایشاں بہ ایں مشت خاک
 دیتم مے تبجین جایہ ہندے نشان
 بہ ایں تہندیس پری انتظار
 تبجین شکر خویش ہمراہ خویش
 پری چہ کینتہ دشمنان با پری
 ایں ناد کجہ افسران دوان
 خبر چھو چھ تاہیا تبجین مہر و ماہ
 طفیل سلیمان علیہ السلام
 پیہ سیر و ذی یا نہ پری در امیرے
 در آخبا کند چند روزے قرار
 کر و میقتہ در کار بہر لوہی
 و منزل قدم تیز تر و بود بکام

دیو پیر بر گرد شہر نگار
 رسد و از سار زینگاہ شاہ
 کرد جملہ شکل بشر اختیار
 بنا حق پند کاٹھہ تہ انیون تنگ
 در گرو پند کاٹھہ اکھا دیو تر
 سزائے چھ باخمان و تبار
 جمادار تمکریندو جلائی وطن
 محال کوڑن موختھرایں کلام
 یہ بوزھہ تمن افسرین لڑی تراہ
 کر کہ جمع دیوان ہزاراں ہزار
 روانہ سپنو رقم بہ شہر نگار
 بہ یک جان و یک دل بہوش و خرد
 پیرنڈن پیرنڈن کوڑ کہ اکی ناشی
 محال تہ از رتبہ مہتری
 و چھ شاہ پیری پڑھہ گئیس ہریان
 غرض کوچ کوڑ پیر کو پیر کو پیر
 بہ آہستہ سیر و تماشا کران
 تمن کشت سجاوٹہ الگ باغ اوس
 چھ اوصاف ناگکو برؤن از شمار
 بہ توصیل این چشمہ از خیر و شر

سہ فرنگ بیرون رہو زان دیار
 کھینک پھیند پروا برو کاٹھہ اکھا
 دریں باب چھو افسران ذمہ دار
 ویا کاٹھہ سستین کوڑ ہر تہ جنگ
 کر کر کشی نیر حکمہ نمبر
 تہ کر ایتہ اندر سہ زان بشار
 نتیہ قائد مختاؤن سہ دزدین ستن
 بہ تامل تل افسر و از دہام
 خود ایس کوڑ کہ التجا تہ پچاو
 بہ ہجڑہ ہزاراں دسا ضرب چار
 روٹکھ پن پن پن پن طرف چہار
 خبردار رقم روڈی از نیک و بد
 مہین تر چھن بے کران دور باش
 تہجن سہو ہجڑہ ہزاراں پیری
 پسند آس تمکو سندن طریق مہان
 محالہ تہجن سہو چاہا چھن
 بجایہ مہاواڈی سپین بران
 چو بارغ ارم تہ اندر ناگ اوس
 رنگا رنگ از صنعت رکودگار
 گڑھان اُس یسند راز شاہن خبر

را ترے کردہ ۲۴ دیون ہند تیداو ۴۴ ۱۰۰۰۰۰۰۰ ۲۴ روپے تہ واجبہ یا نے
 محالہ تہ شاہ پیری ۲۴ جنتکو پانکو ۲۴ خور داہ شیز کار پیری ۶۴ ناگکہ ذر کو پیر

بنوعید کہ جس چیز آدم بڑھان
 کھسان ناگہ منہ بہرگوئے چیز
 ویا بہر امداد جنگ و فساد
 بہ اوصاف از بہر قوم پیری
 ز قوم دیگر یہ سہ کارا کرے
 یوہے باغ بند از شاہین بہ پیش
 روانہ کوڑن سقفت تھتہ سایبان
 اکتہ اندر پیری ڈھب بہر مہمیاں
 سجاوکتہ دویم باغ بو مقوومت
 یوہے باغ بند از نئے خاص اوس
 ز تعمیر و اسباب ہایہ بساط
 و چھتہ خوان تہ نان ہایہ عجب
 دیان اوسو ساری خدہ دا بوڑنا
 کچہ ہا و دورا بہ شہر نگار
 دریں باغ مردن چنڈے جایگاہ
 ورنے اوس شہزادہ شرقستان
 بوایس یمنے کچہ سکھران اوس
 سہ محمود زین ماجرا بے خبر
 تہ دو نمس تمیک آسہ کز او ان تلاش
 ذہب چھسے کیا چھم اکتہ اندر سمن
 دریں فکر پیسہ تس خایج زہہ

بکھان خط سہ خط ناکس اندر گنھان
 بساط و خسیافات ہایہ لذت
 کھسان فوج بہر قصاص و عذاب
 پیسہ کوئٹہ ہیشکی تہ کوئٹہ سرسری
 تباہ سے کرمی پانز پانس پھرن
 رہا پیش برایہ عزیزان خویش
 دریں باغ کھن کھانہ مہمانیاں
 کوڑن اسرارحت بسان شہان
 حالن نشانہ پیسہ ہوومت
 تمس زیادہ حالہ نئے پاس اوس
 تہ ڈیشہ فرشتہ کزان انبساط
 ملک برفلک اوسو ڈیان لب
 دریں باغ راتھا اسے سوڑنا
 بقدر تھ تہ تا پر گوشت تیار
 بہ این باغ تابشدہ خورشید و ماہ
 سہ بابس تہ آپس و نان داستان
 وزین سوے محمود نے تمس توس
 دیان اوس کر آہ آہ و خبابہ
 سہ اوسم دیان چھکھ اچھن ہند سے گاہ
 چھ تمکو سے وندیس یا بیون تہ رن
 حالن تمس کہ چھ اندر کٹہ

دین بوسہ تس مہ جبین روپے
 دوپن تس زخمش باش لخت جگر
 یہ بوزختہ سوسہ محمد کئیہ تانہ تر
 سالن دوپس لاگ جامہ زری
 سوسہ چانے بہانہ چھ یوت آمرے
 شہنشاہ پیشہ رازنے پیشواز
 چھ سورے تمن سوسہ اسباب جاہ
 پینز کئیہ ضیافتہ مئے کرتے تیار
 اکٹھ عالمکو لوکھ از خورمی
 یہ بوزختہ تمس سوسہ دزایہ چھوان
 کنیزان سپین بدن بے شمار
 بیتہ خیمہ خرگاہ تا باغ اوس
 مئے تا پیرتہ بستر زر نگار
 نین ہاوس کل ہم اجمہین
 دوپن تس خیردار ہوشیار شو
 وچھن جائینا تانہ باغ بہار
 دوپس ماچہ اسے دختر تاجور
 نمختہ دھنڈی پیرکین اندر سرری
 بہ تعظیم و تکریم کرکڑس سلام
 غرض ہونس ہونس جملہ راز
 بہ شمعہ پکان گئیہ پیرکین اندر
 بہ منزل گئے صدر سوسے داڑیام
 وچھتہ تس کئے شاہ پری گیشاد

محقق غازی ہتھو تنس زریں موپے
 تماشا یہ ہاوسے مئے سیتن سکھر
 لباس گرانمایہ لوگن بہ بر
 یہ ہاوسے پرستارچی شاہ پری
 وٹھیکتام چھنہ زانہہ نمبر ڈرامہ رے
 چھ یوت امت از راہ دور و دراز
 وچھکھ پانہ اسے جان من تی پگاہ
 کھینہ وادی اکٹھ ڈٹے چھے اختیار
 ضیافتہ کھینہ کھینہ چھے نہ کئی
 زبس خورمی پرشہ نہ اسیس یوان
 زمین ہمرہ خویشتن گل ہزار
 سہ پاتا کبس شاہ سند ناک اس
 ضیافتہ کرکٹہ کوئے کوئے تیار
 سپن سرست اندوز آں مہ جبین
 پکان گنہہ عجائب وچھکھ نو بنو
 فرون تر ز تعمیر شاہ نگار
 وچھکھ بے خبر ہوہش کر ہوش کر
 وچھکھ جلوہ ماہ تہ شاہ پری
 بہ عقل و بہ شیرین زبانی کلام
 پکان واڑ اندر حرم ہاوسے راز
 بسرعت بڑا ہمرہ سوسہ پیرکین اندر
 بہ آداب شانہ کڑا ہون سلام
 دوپن کوہنے کن از رو بہ داد

دو تھوڑی تھوڑی بنوبت رٹیوں در کنار
 چھ دختر یہ حال ہی نور دید
 اُمس سیرت اِخلاص تھا دو حضور
 دُبان درایہ سر کردہ پُری یہ تمام
 بہ تجویز مادر رُٹکھ در کنار
 سوہ پیناؤ پُری سے بنزدیک خیش
 بہ تھاوے رُٹے تابع زمین و زمان
 تھوڑی چاند با پتھ معہ میا تمام
 کرکھ تھوڑی آنتن طوط پینے ٹی ہاڑی
 دس سال تہ کال لوکن بناد
 پھر سال کراوس تہ ہاوس کھشم
 اُنکھ سالہ تہ پینڈی ہمد رشتہ دار
 کہہ وجہ زن و مرد پیر و جوان
 ز افرو سینے سالان بر مہ غم
 ولا سا کوڑن تہ ہا سا ڈولس
 اُتھواندر ضیا فٹھ اُنکھ سر شری
 سوہ محمودہ با مادر نویشتن
 جابانہ پُری وین برؤن از شمار
 بہ ہمراہ جمال محمود نیز
 بہ مجلس کرکھ سار دے دست پاک
 رنگ رنگ ضیا فٹھ اُنکھ بے شمار

گراٹھ سایہ کرکھ تو سس گوہر بنار
 تفاو کھ پتھ دار اِکھت و شنید
 توہ پے پیش یہ بن بعد کُتھرن یہ کوڑ
 ہماں قروی ماہ پُری یس چھ نام
 کرکھ غرق زر دختہ کامکار
 دو پُرن تہس ازین پیش کرناز و عیش
 دیکھ مہمتہ ستارہ مہمتن آسمان
 شبہ نازنے پانہ کوڑ انتظام
 تہس سیرت شایان عالم ٹی سار
 کرن پتھ اکھا از کرم سر فراد
 تہس روز یاد پُری دمبدم
 چھ سار دیکھرن ناز و نعمت تیار
 تہس سیرت آسز کرکھن مہمان
 ڈری عالمس کھپتہ ضیا فٹھ یہ چنم
 ازین خوش کلاما کُل دل پھولس
 سہ بکا جکھ وقت پیش پُری
 بہ محفل و چھان اُس پُری پینم
 دیکھ صف چھلکھ کف پین و سار
 کُنیہ سہ پٹھا آسہ دُفر تمیز
 بہ میل ضیا فٹھ بلا ترس و باک
 بہر سو پُری آسہ خدمت گزار

ضیافتہ و چھتہ حارث منر گئے
 و نیستام تیتھتہ خوان نان و کباب
 سونہ قابو نے پیٹھ روہ پر پوش اُسو
 بہمراہ یک قاب بیدرد و رنج
 رکابین تہ سر پوشنے رنگ فیش
 رکابین اند بیون بیونے اُسو چہر
 غرض بیون بیونے قاب تراو کھتمن
 بحالہ محوہ پیمہ آب سانی
 ز شرم و خجالتہ گئے غرق آب
 اُکس آب استاد وقت نہار
 نفس سیر کر اوتھ پیے دست پاک
 و چھان اکھ اُکس کن کران کتھ چھو
 حمالہ از پس ماحبرا بے خبر
 دو کچھ پرموہ اسے مہمان عزیز
 یہ بوسہ سری بہر خرچ عیال
 کھینو سا پٹھن پچھو مالک ہند
 پگاہ توہی پڑھین ہند و چھو سالہ کال
 یہ پسماند کھانہ تہ زریں طبیق
 پتہ و تھتہ چھہ امین نیشہ راز شاہ
 اگر آب بیگانہ قوم دگر
 یہ کھیتہ چھتہ تمبیس روز نان و طعام

بہ رغبت رتھو تریشس نان گچ چیتے
 رتھو اوس پڑ زانہ تہ و چھتہ خاب
 تہ تم پوشش مانشد سر پوش اُسو
 رکابے رنگ آمیز بدہ شہ پنج
 گراں قیمتی بے زائد از بیش
 پوہ لاوا تہ متجن تہ ٹیٹھنہ لذہ
 ٹیکھ کھان تہ کھان ہاؤ کھہ تمتمن
 تمتمن یام و احد پتھو قاب و اوت
 ضیافتہ کھوان دن و چھان آب خاب
 پری بہر خدمت گری سہہ و چار
 چھہ پاران تھان چھکھنہ کانہہ ہم طباق
 درونی دپان آب آبی ہینہ
 اگرچہ بسان اُس پرموہین اندر
 بظاہر لوگوں نے پکھانہ لذہ
 تھہ رکشہ یہ بوہ علیٰ کل حال
 معافی دیو دیو لوگوں نے پسند
 کھینو توہی تہ انشاء کتھو تو ملال
 تھہ چھو فدا تہ تھہندے یہ حق
 ضیافتہ تھنہ کھینو یس اکھاہ
 اجازتہ چھہ تممے تہ نیون سر سر
 بمع بانہ تممے چھہ نیون لا کلام

اگرچہ حالہ پری دیو زاد
 مگر بے خبر اُسو نہیں صاحب
 درونی منگان اُسو ریس گئے
 قانون یثند از حکم پری
 کنیزان اشارہ کوڑکھ مرصبا
 بچھاؤتھہ تمن اُسو دستار خان
 کوڑکھ پن پنن قاب غمزد و کلان
 موٹکھ روخصنتھ از پیش گاہ پری
 یہ دختر حالہ یہ تراؤن تہ خالو
 اسے نیش چھہ ڈنکین یہ تازہ عروس
 چھہ عمود حالہ اٹھو سے ورن
 یہ تھاؤن تہ پارکھ تہ چارکھ کمان
 چھہ بے شک یہ از خاندان چھی
 بہ تجویز مادر سپینو شادمان
 پُر از زیور و جامہ ہائے زری
 قشقل واکرکھ ہوشت سروسر
 مبارک پنگاہ چھی تہ رنے عروس
 یہ تحفہ وچھنتھ وژھہ حالہ پری
 بہ کرکھنتھ رنے منون اچھاں تمام
 دیان ذرایہ دلہا شاد اُہی نکران
 کنیزان تہ انعام و اکرام توڑ
 نیککھ بر سر دشت بار طعام
 پکان واژہ درخسانہ رخصتین

پرستانہ کے اوس تس بوم زاد
 ہیو کن تہ ورنکھ کینہہ زچون و چرا
 میتے نیرہو کوڑکھ اجازتھہ دینے
 بہ تدبیر و کوشش سپینو نہ پری
 برائے تبرک تلیو کھانہا
 گر اُھی تمن کن وچھن کر بنان
 بہ اس پارچہ ہائے دستار خان
 کوڑن حکم تہ سوسے قروے پری
 کرکھ نالو ییم جامہ ورتے تہے مائی
 وچھکھ پاؤن فرادہ تہ پتھر سٹند جو لوس
 گر اُھی تہ دردانہ لاکس کنن
 وچھنتھ پرتھہ اکس کرکھ اٹھو سٹند گمان
 بلا شک سزاوار شاہنشاہی
 تہ قروی پری اُس در دل پڑھان
 چھک دار یکسا اوٹن جو ہری
 ورتن تس یہ فرادہ تہ شوئی بہ پری
 چھہ قیمتھہ امینک مہر وپین دوم ورس
 ورتن سبجہ شکر پیش پری
 بہ چھس تا دم مرگ چائی غلام
 بہ صریع خودا حمد بے حد پزان
 رجو زیادہ تر مسد داوار پور
 دیان چھکھنتھ پڑھہ ذرایہ کیا نہیں مقام
 یہ کینہہ وچھہ تمو آسہ لوکن تھپکن

دُنے اُس محمود پہنچے پھر
 خبردار و بیدار شو ہوش
 دہرین قلم تل یو تھن بر حریر
 شائس چھ یس وحدہ لا شریک
 تمی پام کرے جن و انس و ملک
 تمی ذوالجلالان بغار از قوسور
 ز یانے محمد علیہ السلام
 اذان پس بقعہ درختہ کوڑن آشکار
 تہ گو آب و آتش بیہ خاک و باد
 ہر ایں چار انسان و جن و پری
 بقعہ درختہ دیتن یس اکس دستگاہ
 پس از حمد حق نعت خیر الانام
 و لیکن گمہ ڈنی ہجرت شکر بوز
 خیال کوڑتھ نہ زیاد آوری
 بہ کین یاد پیہ ہے رتے اسے نوجوان
 سہ بڑ مالنج تہ بیہ مالدار
 دریں باب چھسہ شکایت کران
 نے بوزم بواپس پنس چھک تیار
 و نیم خہش خبر بیگم بوزم بکوش
 مغنم نمکوم سہ عصمت پناہ
 مبارکھ سپن میون دل شاد شاد

دہر سس دوپن تل قدم تیز تر
 یہ کینترھاوئے وار در گوش کر
 یہ کینترھاووش رانچہ بر سر پر
 دہمین تہ اسمانے نمند ملک
 بخہ رشید و ماہ کرے تہ بان فلک
 گمہ ڈنی پام کوڑ نور پاکک ظہور
 ہر آل و بہ اصحاب او با اتمام
 بدنیای فانی عنابر چار
 پیے چار منبع صلح و فساد
 دگر ہر چہ اندر جہاں بسنگری
 تعجب چھ کیا از یثد از شاہ
 شہانمہش خبر بوز بعد از سلام
 فراموش کوڑتھس بہ ایں چند روز
 لیو کھتھ نہ کلاما سے کن سرری
 تہ رضوانے سہو ادسکھ چھہ ان
 سہ چوسے تہ چھہ ان تمو سہد بہار
 خود اٹھاوئے وار اے حکمران
 رتے چھی عزم بلجزم سویے نگار
 سپھاخوش گیش توئے گو تازہوش
 تہ یوت آئے ہن مادر قبلہ گاہ
 تہ شدے پیہ خساہ آباد زیاد

و انہیں ۲۰ تھس پیو پھرتھ ۳۰ مطلب مالکھ ۴۰ کینہہ ڈنی یس تہو چھکھ

خدا دُرُ کُرسِ تہ لَتَن تَل مَرَس
 سہ یوت آتہ تشریف با کرو فر
 کُرس مَنز چھنہ کاٹہہ اکھا خانہ دار
 چو پدمان سہ رهنوان شہرچ حرم
 توتہ فدوی چھس گوتہ شہر یار
 نہ مادر پدر بے سرو مایہ چھس
 مئے کیا اوس پرواپٹک میہان
 دیوان وڈی تہ ڈھانڈان غایتی طریق
 مہ گڑھ رنج تقصیر تھاوم مئے مات
 مہمختہ مار بٹ کیشہ تہ زونہہ وار
 حالہ اُرم نادیدہ در زمان
 خبردار کراؤم زچون و چرا
 مہ برغم خودا حل کزی مشکس
 بہ شہزادہ سے کراؤم پھر سال
 پُریمہ ہن یہ سانس بجاہ و جلال
 بڑا سس کراؤنی دودہ ہے از پنگاہ
 خودا تھاؤنس حرمت و آبرو
 چھتس سال تہ کال باسلطنت
 ہمہ خاص و عامان پیرو جوان
 تم آئینو گڑھن سالیہ جمعین
 تمن شہرے مہدی سکونت گزار
 آئن گڑھ سانس سہ بود پادشاہ

جُرس بڑ و تن لال مہمختہ کُرس
 دگر سوگئیس مہضطرب سخت تر
 شہنشاہ چھ گوتہ بردن از جھار
 خواہو حسن بنمڑ سیتو چھس موہ حرم
 سہ پٹخانہ پنج تہ بٹ مالدار
 بڑ از ملک بیگانہ کم پایہ چھس
 اگرچہ سہ ییتہ آسہ ہے ائیزان
 دریں ورطہ رفیکر اسس عزیزین
 در امیر خیال مئے پیو بے خلاق
 گئیس سخت مجبور اسے غمگسار
 پیشیم یاد آن مادر مہربان
 یہ حالی کورم تس نشہ ماجرا
 دلا سامئے کورم تسلی دس
 مئے زین پیش اوئم بخاطر خیال
 چھہ باقیہ تئندہ یینہ والیک بحال
 و نیگت م فرستہ مئے آیم تہ زانہہ
 وہں گو جان آنس یوتے سال بو
 بہ فرعت یکھس میانہ طرفہ تہ خط
 تمامی شہر باش مرد و جوان
 بیہیم شہر تس چھہ زیر بگین
 بیہیم شہنشاہ چھہ تس دوستدار
 بیہیم تس چھہ تابع تئندہ قبلہ گاہ

تہس سہو تہو سہو سہو سہو سہو سہو
 غرض میون یس ہد عائی کلام
 دتن میہمان بچھس دیہ وار
 زبس ناز و نعمت کرن کھین کھین
 چھے دعوت زانن تہ مردن الگ
 بلا شک پین کر کورم انتظام
 دریں امر یودوے کرے انحراف
 چھ داؤف چھ تہس بیانی ساوے خبر
 دانتھہ ہی بہ پرواز تہوون قدم
 تہ کیا کور اسی بے سروین بیان
 دویم کتا لیکھ تہس نکار سہو خبر
 بہ یک نوک شب بہ اسیس وچھان
 تہ تعظیم کور تہس تہ تہس بہر
 بہانہ تہ کور تہس تہ پور تہس غلط
 بواپس تہ دویم تہ بوجھان مہون
 تہس تہ ہمراہ چلا کرکھ
 مدارا تہ کور تہ دل تھا و خوش
 کنیزہ تہم سہو شست و چہار
 گرا دور از شہر شاہ نگار
 قلاہ و چھم بگرد شہر جدہ
 بہروازہ آں حصار بکند
 قلاہ بچھتہ آہ دروازہ بان
 وا نالی مہ ۲۷ دھن ۲۷ ظہر

بمع کھلم فوج برناد سپر
 اہنوز سالہ شاہان عالم تمام
 رہنا منہ سارمی کرکھ شہریار
 اسکے دھہ تہ اکھ ہفتہ مے نش بین
 چھنہ وار تہ توں تہ توں پرون تہ رنگ
 خبردار ہشیار شو واسلام
 نتیجہ تہیک نیر تہس بر خلاف
 مہل تہس خاہے واسے شر
 تہ بوز تہ دلس مہر تہ پروا غم
 پڑھا کینہہ تہ آیم تہ شہہ بجان
 تہ اہم تہ قصہ بود تہ آم تہ
 بروازہ دویم وازہ آں مہربان
 دویم کر تہ تاج الملوکس مہر
 مہتھہ گوم اکون تہس سونہ خط
 تہ اسی تہ پڑھا آہرازہ قول من
 دہن تہ عجب پوشہ مالا جڑھ
 تہس نش مہتھہ تہس تہ کر پیشکش
 خرامان خرامان چو تہم بہر
 وچھم گومتے تہ شہر تیار
 دھن دھن تہ تہن تہس گومت پد
 بکان وازہ ساریے بلا چون و چند
 پرتا نیچی پرتہ تہ چھم عیاں

حالن رتھن اچھ سوژن خبیر
 اوئن پاس تروکھ تہ دیتھکھ امان
 سہ ڈیشھ گرشھ زیندیس جان بلب
 اویران رتھن میو مانسہ در
 ڈچھکھ ڈیشھ دینن روان آب و تاب
 بہ دژیا خصو صن بہ شہر نگار
 چھنہ کائشہ از تاہ متھن سور متھ
 ازاں باغ جنت لیے نہ سہ ہار
 بھتھ آتہ پرموہ جوہر چھکان
 نیکھ اسی بہ تعظیم کراوہ سس سلام
 پھتھ گتھ پاتالہ چی شاہ پری
 دژن جاے اندر یمین دیسار
 کھنکو چیزہ آتہ تاون تمام
 پری ماہ قروی تہ بیٹہ حور و نور
 تماشا تہ ہودہ ہم بیٹہ ناگ
 گرشھ ہی پانی مولوہم چوں شب چراغ
 ریس پرموہ بردنہہ کن کرکھ تھچھ
 رتن بوسہ سے رویے بامدار
 تہ یوت سوژن تلپا تاہکو شہن
 فقط چانہ باپتھ تھے چھی خوش نصیب
 چھے یوس چانہ ایں مادر نامدار
 شہانہ بڑ بڑا تھس یڑھ تہ لول

بلا پاس تراوچھ نہ ہرگز اندر
 بنزد پری گتھ پرموہ یا کوان
 اندر تریہ باغ و چھم بوالعجب
 ز گلہائے قلموئن و چھم باغ پرم
 رتھک آمیز تم میوہاے نغمہ شباب
 و چھم نہ مے تیتھ باغ یا آبشار
 دریاں باغ تعمیر ریس کوڑ متھ
 پوزسے بوزاں چیدہ شہر نگار
 غرض واٹر نزدیک شاہی مکان
 بہ نزد پری مالک آن مقام
 حالن دوپس چھے اوس برتری
 مے نیسجھ کوئن یز تھا بے شمار
 بوئن لول دارا کوئن خوش کلام
 شہا کیا وئے کوہنے ہند ظہور
 مے ہمراہ دژن از پیے سیر باغ
 ہیکے کی لیکھکھ وڈی کشش صغ باغ
 میلہ آتہ ساڈا کرکھ ہر طرف
 چو مادر بہ رٹنس دروئن کنار
 مے دو پنم تہ اسی تہ گوشت کنن
 تہ تعمیر تہ باغ ہاے عجیب
 لحاظ حالن چھ تہس بے شمار
 اے دوپ تھس کوہ چھم مینہ وول

پنجم سالہ بڈو بڈو شہانِ جہان
 تمن کینتے آسن کوڑم کھینتے چین
 یہ بوڑھے تمس سہراں کو سہٹا
 اپرو وزہراں ہمہ اہلکار
 وچھتے نہ تے مردن ہندے جایگا
 ہمیشہ چھتے تھتے نور مانند روز
 ہمایا چھتے تھتے باغس اند تمام
 بر ایں باغ روڑتے نہ چھکھ این زمان
 وئے موختصر پٹھو اے مہ جین
 یہ برغم اگر عالمی پادشاہ
 تمن سار پے ہینز چھتے یہ کھیل
 بت کپد وونم خبردار باش
 در تکی یختہ اند کرکھ پود عدل
 مقفل صوندوقا سے دیتم برتھ
 دوپن چھتے یختہ اند گرامی لباس
 بروز خوشی آس لاگال یہ نالی
 بہ طرز شہانہ کوڑم کھینتے چین
 کھینکے نہ چہنکے چیز تم اسو خاص
 گنیز رھنا مند ساریے کوڑم
 بہ آخر ز روختہ کرین سرافزاد
 خالک دوپن اے وہ ذی اعتماد
 بہ فورن و تاج الملوکس خبر

دا ترور

اپرو وزہراں کھسان د مہان
 بیسہ جہان پٹھن بہنو جاپہ من
 چنن نہ دلون ہند چھتے یس پادشاہ
 سوڑن یور باخشت و باوقار
 تھتے اندر فروزان چو خورشید و ماہ
 نہ سردی نہ چھس آفتابک تموز
 کوڑم کھینتے چین عیش عشرت ارام
 مرتب یہ کوڑم تے بر اے زنان
 انکھ سالہ شان رویے زمین
 رعایا ہچن جملہ فوج و سپاہ
 نہ فرزن فرزن سوڑکھ و کھیل
 یہ کینتھا سے وونے نہ ہیشار باش
 مباد اگر تھکھ رخ و خاطر ملول
 وچھم تھتے نیبری لال و جہر ہر تھتہ
 بیسہ زیور کو چیز کینتہ خاص خاص
 نہ اوصاف یم چیز ہچھنہ خالی
 سہ امین و آداب چھنہ مشن
 بجزن دتن سوتو غیر از ہراس
 نہ انعام و اکرام یکسر برین
 نیکان ذراہ خوش پٹھو چوں سرو ناز
 گنیکھ محمد راز گنج مراد
 بہ معنوں کاغذ بجلدی سکھر

دریں باب بیشک بہ خند و غرض چھس
 معظم مکرم چھ یس قبیلہ گاہ
 رئیس حرم مادر خاں خواہ
 وزیران و میران و خیل سپاہ
 کتیبہ معین ہچو سیارگان
 گزہن یور آسوخچھے سارنی برات
 بیہ یس شہس چھکھ ٹر زیر نگین
 سہ نہ گزہدہ آن بمع اہلکار
 اگر روز کاٹرھا مکانش اندر
 تہس آتس ناگہانی چھ صاف
 چھ تھہ کامہ پیچھ آشکار و نہان
 بیک ہفتہ ساری تہہ پاری سمن
 کون کھین تہ چین چنگ نے بوئے
 خبردار ہشیار شو و السلام
 اوٹن قاصد اتس دوٹن تیزلار
 زبانی تہ ون تس شہس داستان
 بہ فورن جواباڈ تھو برے ہنسہ
 پرندہ گزہدہ پیو بہ جایی مراد
 زمین بوس انجام اوٹن سہ بار
 ز ملکہ یس ادس پیہ شہریار
 شہن حکم کور سوے منشی پورن
 پرن تمھو ہیوتن پیش شاہ نگار
 کھیوتن تس فراموش گو دوس ہوش

بہاذا بہ خدمتہ کران عرض چھس
 بہ ستور سابق سہ بوڈ پادشاہ
 تہس سہو سرکردہ عصمت پناہ
 بہراہ آن ہر دو خورشید و ماہ
 حرم خانیچہ جملہ مستور گاہ
 رعایا تمامی ز شہر و دیات
 بیہ شہریاران روئے زمین
 بیہ شہر رضوانیکہ تاجدار
 کم و زیادہ شایہ بوسے نے خبر
 پیش پور یہ کانہہ کرسی انحراف
 دیکھو زینتہ از شاہ جہان
 ز طرف حمالہ بہ دعوت سخن
 بہ یک ہفتہ پیچہ جاہ چھکھ روز نے
 کورم معہ مختصر شہریار کلام
 سچین نامہ از دست منشی تیار
 تہ رقعہ معین گزہدہ بشرقیستان
 تہ کاغذ تہ تاج الملوکس دسہ
 دیات در او قاصد بہ مانسہ باد
 ہر بار شاہ زاد ستاخ دار
 پس انگہ سہ مرشولہ زرنکار
 کورن از بغل پیش شاہس کورن
 موڑر منشین نامہ نو نگار
 نووے داستان شہن کور بکوش

بہ عبرتہ دوپن قاصدس کہ بیان
 دوپس قاصدن اے شہہ ناجور
 کرہا دور از طرف شہر نگار
 پس و پیش مانند البرہ کوہ
 قلداس پیبر کہو فزون از شمار
 چہ بوزان راتس کفو سوز ساز
 چھنہ کائسہ اقام راتس یہوان
 دپان لو کہ آنت چھ یئد راز شاہ
 شہا موختصر بوز عرض غولام
 شہس اسی ہمراہ وزیر و امیر
 گزہ جو یکد کس سو بہ شہر نگار
 ز تحریر محمودہ شیرخار
 بفرمان شہزادہ ارجمند
 سرعت پکان گو بسو یہ نگار
 وزیں سو کورن قاصدن اضطراب
 شہن دوپ تمس مخبرا حیر کر
 وزیر خردمند روشن روان
 وئے دوتس اوس شہر نگار
 براہ روان سوے طرف یمن
 اچھن پھنس ودان وار ثراؤن نظر
 رنگ آمیز شہر و چھن تمکو جدید
 قلدای پیبر کہو بلند و دراز
 چمکدار دیوار از لعل و در

زسے ماکینہ خبر چھ ازپں داستان
 اچھو کینہہ و چھمنہ یہ بونہم خبر
 قلدایا چھ حکم یمن و یسار
 تھہ اندر چھ شہزاد فرو شکوہ
 دپان فوج تھہ ہر طرف پھر دار
 چھنہ کائسہ مولوم تہہ کے سہ راز
 فقط ساز سنطوہ سے کن ودان
 تھہ چھہ ایں خرگہ و جلو گاہ
 پوزے بوزیئہ کاغذ ک ایں کلام
 تمن کن کورن حکم اے خورش منیر
 خبر توہی اہو از یمن و یسار
 دیوان کینہہ و چھمنہ مئے پڑھ دپن ہار
 وزیرن یمن سہو کینہہ ہوشمند
 تمس اوس دن عزم سیر و شکار
 مئے گو شیر شاہ خطس دم خواب
 وزیر زمان آہ یا مت حسد
 پکان گو بہ مانند باد دمان
 پکان بوہر سو کران بونظار
 تماشا و چھن زیر چرخ برین
 و چھن رنگ دنیا بطرن دیگر
 دوہن منزسہ گوشت در انجا پدید
 و چھنہ ہئے ولا گو سہ گردن غراز
 حد رؤس عاؤن تمن مؤہر

دوپین یا الہی سہ شہر نگار
 اگرچہ چھ تاج الملوکس عزیز
 کوڑن واپ مولم از ربروان
 دوپس رہون خاص خبرا چھنے
 چھ ساری زبان یہ چھ یسند از شاہ
 شب و روز سوزک چھ آسان گزیر
 سین مضطرب تل ویزن قدم
 سین یام داغل یہ صحن سرا
 حمالس خبر گئیہ اندر قدم
 پس از پیش حال و احوال شاہ
 سے یس قاصدا تور کوڑنت رواں
 شہس یوت چھین باتماشی حشم
 تمن کیت سے چھم کوڑنت انتظام
 ویزن دوپس چھنے ہرگز خبر
 کران اس آہستہ سیر و شکار
 اچھو کینتہ و چھنے سے قاصد تہ خط
 یہ بوزتہ سے محمود اندر عجیب
 ویزن بہ تیزی دوپین جلد نیر
 سے یس تور قاصد سے کوڑنت روان
 تیس آتہ کاغذ سے چھم سوزنت
 مفصل خطس تر سے لیو کھت تمام

چھ یس سون مسکن تر جایہ قرار
 ازین صائیکہ سے لینی نہ پشیرا
 یہ تعمیر کوڑ چھ کم یم گوان
 آتہ اندر چھ اسو جاو آہستہ سینہ
 تسند سے چھ ایں حشمت و جلواہ
 تر سے دوہ آتہ قہس سے پونے بوزن
 بیکدم گزرتہ پو بخانہ خدم
 سراسر سے غافل ز چون و چرا
 بیکدم نمبر درایہ سے لاجرم
 پڑھن تس کجا بیسوا بادشاہ
 تیج کیفیت سے کہ عہدی بیان
 بمع خاص و عامان بہ خیل و خدم
 چھ وڈ کین نگار سے اندر دوپہ دام
 پڑ چھس یو درانت ز شہر پر
 کر شاید پگاہ و اتر یوت شہر یار
 توہے نشہ بوزان وے چھس کتہ
 سپز تہ رٹن زیر دندان بولب
 بہ واپس تہ گڑھ تہ شہس زین شیر
 بہ تیزی سے کوڑنت چو تیر از کمان
 تیشک آہ مضمون شمن بوزنت
 یہ کینزھا تہ سے بوزتہ ازین ازدحام

بہ جلدی نہ گزشتہ شہزادس نہ ون
 خطس منز یہ کینترھا پرکھ کیغنیہ
 چھ سارن تیندے پینک انتظار
 نہ کر پانہ مولوم از ہر طرف
 بیتہ کر نہ تا کپتس بار بار
 مخاطبت بہ تحریر کاغذ عمل
 نہ تا میں ہر گاہ کرے انحراف
 بہاذاثر استاد استاد لار
 وزیرن یہ بوزتھ کوون اضطراب
 بہ گوشان شنیدہ بہ چشمان بدید
 شنہس نش سہوداثر حقن در زمان
 دوپن تس شہا کر عمل تیز تر
 تیار می تیج کر در نیکی یہ کر
 دوجھم تانہ شہا بطرف یمن
 بگہبانہ نے ہند دوجھم دوہہ دام
 بہ فارغہ حمالن چھ کوڑت یہ کار
 دریں باب پہلو تہی یس کرے
 بہ منشور قاصد یہ تصدیق آو
 وزیرن دوپن پانہ چھکھ ذہوار
 بہ تحریر محمود کر س عمل
 وزیرن بتد ہر وعقل کمال

بہ مضمون کاغذ نہ تشریف ان
 مبدل کرے یقینہ اکھ حرف تھ
 چھ یزمن پرستائے شہریار
 دیکھ تس شہس یقینہ زانے سہ گف
 کرے یقینہ پہلو تہی زینہار
 کر نہ ڈی ز تس یقینہ کر اوکھ بدل
 مباداچھ خطرہ وون کوہ قاف
 وون چھ نہ حاجتھ ان شہریار
 بوایس خبر ہستہ کوون تموشتاب
 د مئزل سوی شہزادہ دوہہ
 مفصل کوون شہریار میں بیان
 یہ کینترھا لیتھ کاغذس منز خبر
 بہر گوینہ تا میں کر الحذر
 قتلایا کر تھ زیر جرج برین
 شہنشاہ یثد رانے انتظام
 آنکھ سالہ بڑ عالمکو شہریار
 بلاریب و شک پاؤ پانس پھرے
 بہ پر خاش شایس اشکال دراو
 آنکھ سالہ بٹالین والا تبار
 کرکھ یقینہ اکھ رتھ محکمس بدل
 مرتب کرین خط برای سوال

سراسر زدن و نقره کاغذ بوزن
 کرکته مشوره تمحو به عقل و قیاس
 ز تاریخ و آن روز یوم سعید
 لیو کهن سارینه با همه شهر باش
 به دیگر طرف شاهزادن چهندون
 لیو کهن تس شهنبا با تمامی حشم
 آنچه ستمو ساری ابرو وزیر
 پس آنکه به آداب و حسن دسلوک
 به کیشرها خطس متر چون دچرا
 تر بوزخه سپن خورش سه عالی گهر
 چچه این سال یندر از پاتاله نته
 دپان شاهزادن به حکم پدر
 به دوستور سابق همه شهر باش
 به بوزخه سپن خورش همه خاص و عام
 سرانجام رفتن شهن کور تیار
 نه ملکه نگارس به واپس جواب
 دیس واته شهزاد با جاه و جیش
 سه قاصد روان سپن شاد شاد
 دیتن خط به ملوک سپن شادتر
 عبارت خط منشین کربیان
 خبر رنج تمس واته کر شهر یار

به سوی ملوک کان روان کورن
 مقرر دوه با آکھ کورن خاص خاص
 نیکه سارینه دعوتس بیچ و عید
 به شهر پررب و اتین با تلاش
 به رضوان شهر کرا و قاصد روان
 به شهر پررب گزده و اتن به چم
 شهر باش یک جمله برنا و پیشر
 کورن عرض تمحیش زین الملوک
 پوزن ترو وون تس همه ماجرا
 دوین تس سکھر سا درنگی به کر
 به مرچشم فوه مان گزده مان نه
 به اعلان شهرین کورن مشهر
 به دادخه کرکهن چچو کرک س تلاش
 سپن چله آماد از شهر و کام
 لیو کهن خط دوین قاصدس تیز لار
 تسلی کورس آب در اضطراب
 تر خاطر جمع ققاد با ناز و عیش
 نگارس اندر و ارتقن پو چو باد
 دیتن تمه دپرس به مضون به پر
 به بوزخه سه ملوک سپن شادمان
 به خیل حشم میان رنگار

اکتھ اندر نہ تہیں پوچھیں سورج مول
 اگرچہ محال ہے چھس پانچھتر
 دروغا تہیں کیہ نہ تہیں چھم نہ خبر
 اگرچہ بہر گوئے چھس پانچھتر
 دریں باب چھم مشورہ پی دلس
 دہندہ می کوڈن موے ہوون بہ نار
 دو ہتھ آتے یک دم سہ اند ہوا
 بہ تسلیم محمود و زہد زور تر
 محال ہوا سول در ہر مدار
 دوپن تہیں و نہ آونا شہریار
 بیس و نہ تہیں اسے نا شہریار
 بہ واپس دپس تہیں بونیم خبر
 گزشتہ جمع بہمان نزدیک و دور
 مقرر چھ تارخ تہیں کوڑا تہیں
 بخد متہ تہیں چھم عرض اونی تہیں
 تہیں مولوم چھ تہیں تہیں مادر پدر
 بیان تہیں نیش بزم تہیں چھم نہاں
 بہ شہر فلائی بہ طرف شمال
 بچم دخت بہ طرف مکانات شاہ
 بہ دو شتر شو تہیں اس در مہر زر
 فقط چھم تہیں بزم تہیں ماجرا
 محمد الشاد او تہیں تہیں قسم تہیں زہر
 عا بست ۲ سوزمت خط

کتھ تہیں تہیں چھس تہیں آم لول
 اکتھ تہیں تہیں پیر تہیں اندر لا جہر
 طمع چھم تہیں و چھم تہیں مادر پدر
 ملاقات اوشان تہیں چھم تہیں مدعا
 محال تہیں و تہیں حل تہیں مشکلس
 محال تہیں پیرستان تہیں داکڑ
 بہ محمود سول و تہیں داکڑ دوا
 بہ تہیں تہیں تہیں تہیں پیش سر
 در تہیں بوسہ رو تہیں تہیں بشمار
 تہیں روس تہیں رونق چھ شہر نگار
 ضیا تہیں تہیں کر تہیں تہیں تیار
 چھ تہیں سوزمت تہیں شاہن تہیں
 پس آنکہ تہیں تہیں تہیں تہیں
 و سوزمت تہیں تہیں تہیں
 بخاطر خیال تہیں تہیں تہیں
 حقیقی تہیں تہیں تہیں تہیں
 تہیں کتھ تہیں تہیں تہیں
 تہیں تہیں تہیں تہیں تہیں
 و چھم تہیں تہیں تہیں تہیں
 تہیں تہیں تہیں تہیں تہیں
 تہیں تہیں تہیں تہیں تہیں
 تہیں تہیں تہیں تہیں تہیں
 تہیں تہیں تہیں تہیں تہیں

ژٹے پروردی کر قفس بخون جگر
 یہ جاہ وحشم تہ پہ شاہ منشی
 کجاستاج بند راز تہ شاہ پری
 چھ چوئے یہ طاقہ ز حد کمال
 ثنا پاکہ ذاتیں چھ یس بے نیاز
 ہمیشہ برون سایہ چوئے بہ سر
 بیئے عرض چھم خد متس صاف صاف
 اگر پوز چھ چوئے سہ تقریر خوب
 بہ داوختہ اگر داہن تم نگار
 بہ خاطر تمن آسہ میوئے فراق
 سہ میوئے قبیلہ تہ مادر پدر
 چھ یس چاہ یقبالہ از حق عطا
 کہہ و مدہ زن و مرد از ہر کدام
 محال نہ بیئے بوز میختہ قیل و قال
 کہوتر چھ بیشک کہوتر پڑھان
 اگر چہ و نس کیتمہ گنا چس دل مول
 دوپن نس یہ بر غم تہ خستہ روز
 تشہ نام و پیغام کورنس کنن
 انہو یور تم میانہ ذمہ تہ بھاد
 بہ تجویز حالہ منہ شش ضمیر
 سبن تہ دوپن نس تہ کچھ مختصر

چھم تہ بے مددگار در غایہ شر
 یہ فرمان دہی تہ یہ فر بہی
 کہہ رام کا ما چھنہ سر سری
 میسے کوئہ اندہ اندہ کرختہ قیل و قال
 بہ الطاف ایشاں بچس سرزاز
 یئے مدعا چھم جہانس اندر
 وئے موختہ قلعہ حق و م مواف
 ملاقات مادر پدر چھم مئے لوہ
 سہ ایحسان چوئے مئے بوبہ شمار
 یئے چھم کنیومت تہ تشہ اشتیاق
 وچھتہ میون این شوکت و کرد فر
 سبزو ہمتو چھ ساری تہ لاپتا
 یقین ہمیشہ ژٹے اسی غلام
 دوپن گرگ زادس چھ گرگی خیال
 قدیس و چھم باز باز س رچھان
 بہاذا کورن عرض تمو تشہ قبول
 بہ فرختہ و لے روتہ مائس تہ سوز
 یہ چھ ناو مائس تہ شہرس و نن
 زلی یوددس چھ تشہ آپہ تاو
 اشارہ ز محمود سویے ڈہیر
 بہ سویے پدر میانہ طرفہ خبر

سراپا کردن کیفیت تس بیان
 نیکوخته تمیز کردن ملکوتی روبرو
 کرخت معهود و سخط سراسر برون
 حالت هیئت در پانسیه کار
 بی چس و واقف از خاندان شاهی
 تبیین هر دو نیش پرمیاد و پنج
 بی نیون همراه آن مهذب زر
 سه گوار تس نشه موجود اوس
 بلا شک به دیشته پیکه اعتماد
 بی زایه بجای طاقین زر
 مو بلو تخته جریحه اسو لعل و لکین
 بران نشان تبیین هر دو چرخ
 سو یوس اس آن روز نزد مهذب
 به آمیخته گوار کورس جدا
 غرض تمیز دوشه چیز همراه بهت
 پیکان واژه نزدیکه شهر کبود
 یکایک به وضع زمان کرکچه چال
 نفیس و عجایب گران و قیمتی
 حالت عجب چال پانسیه کردن
 مر چارده زن به حسن و جمال
 شش هفت اقلیم یوس حکمران
 یکایک شش و پنج آراسته
 و اسبجه و ۲ شوبه و ۱۰

دهرن قلم تل لئو کهن همکنان
 دو پانسیه تمیز او ستم میته ابرو
 دباب حواله خالص کورن
 دو پانسیه گره پانسیه آن دیار
 پهنه کاتبه دو پانسیه پنج آگهی
 به پرواز تمیز درایه بے خوف و رنج
 یخته اندر سه محمود پانسیه شیر خور
 برای نشان تمیز یاد پیوس
 و چخته روه بن منزل گزین شاد شاد
 به آن روز تس اوس در مهذب زر
 عجب بے بهایر چرخ برین
 دو پانسیه پانسیه ناوخته پیکه آن کینز
 نیش تس پانسیه اس میته کور او جهد
 به پرواز آیس سه بهت بر پانسیه
 و پهان درایه باد عسارت و کجه پخته
 ز پرواز تمیز آیه یکسر فروز
 مزین لباس جریحه در و لال
 به شا کهارتو لوگ از فرحتی
 بهر گویند واقف سه مانسیه پانسیه
 سپوز دولت افزا به حد کمال
 تبیین ملک تس کن و چخته شاد چنان
 گئی آکه اوس کعه به پیراسته

چو کبکان کوہی خراماں خرام
 بے این شان و شوکت بصد کرد فر
 بیسے از جرئت نہ ترے لعل خراب
 دوپٹن تس پہ تھہ کرکھ پیش
 کٹہ وایسے گئیہ یا مسختہ غیب
 نہ دھستہ سپن دل تھندے نیم
 بہ تا ظلم دس بستہ کرکھ سلام
 دوپٹن تس پہ بر غم نہ چالا کہ روز
 دلیکن نہ گزہ شہر یارن ریشہ
 ملاقات ملکہ بیسے شہر یار
 یہ بوڑھہ دباوب سہ گٹال کو
 وڈپرن شہس دوپٹن شہن کرد قیاس
 پکان آتہ تہ تراپہ شہر یار اندر
 چھہ لازم تمن قدر و حرمتہ کرن
 وڈپرن دوپٹن کیئہہ درنگی پہ کر
 بیسختہ کنو پسیلہ گو سہ دانا وڈپرن
 وچھن دور یا مسختہ تھندہ بلکہ گاہ
 بہ عقل وڈپرن کو ورن تمو خیال
 چھہ کہ تام شہر یار پہ از افسان
 اہس سہو پیمہ وہ چھہ خدمتہ گزار
 خبر کیا بہ خاطر چھہ مطلب یمن
 بہ تا ظلم دس بستہ کرکھ سلام
 دوپٹن تمو حکمران بیسختہ شہر یار

شہر اندرون ترایہ با اندام
 لکو وچھہ کرکھ اہلکارن خبر
 دین تس کٹہہ چوں مہ آفتاب
 اگر موج آسم زہدہ گزہ خوش
 پکان او تراون تمن کن نظر
 سہ مہووت کو تہ سپٹا پیوس ہم
 حلال تسلی کو دس خوش کلام
 محافل چھہہ اسو تہ بے باک روز
 دیکھ تس چھہہ پڑھو باہ کیئہہ پردہ
 چھہ مطلب تھندہ سہ ہوزن تہ لار
 وڈپرن یہ قصہ دوپٹن نوبہ نو
 چھہ کیا ہتام مانے توے بے ہراس
 خود دا زائد پائے امیک خاگر شر
 پیو کنو پئے لول وایا برن
 از آنجا انکھ سہو باکر وڈپرن
 سواری مہووت کو چھوان بے آپر
 بقا با وہ حق شولہ تراون چو ماہ
 چھہ اکھ زہدہ تمن منز بہ حد کمال
 بلا شکہ پہ آسہو کرکھ حکمران
 بہ ظاہر چھہہ پیمہ ملکہ سپر وار
 برن ہند چھہہ واقف خود اہل سیر لون
 کرن تہ تمو دیت جواب سلام
 بہ تشریف ایشاں کراں انتظار

یہ بوزخہ حالن حکم کو دہن
 رٹو تو ہر سواری بہ منشا یہ خود
 بہ لفظ پرستان کوڑن آفرین
 دوین بادل خویش این شہریار
 یکایک سپینو تمہ فیلن سوار
 سواری روانہ سپینو یک قلم
 کنیزان پیش آمدہ باشتاب
 دیان وادی نزدیک شاہی مکان
 بہ اہام غیبی رتمن گو اثر
 عمارتی یہ خالی کرکھ یک زمان
 پکان خاص عاہ رتمن برونٹھو پتو
 کرکھ داخل محلہ خانہ تمام
 مکانا سجاوختہ و چھن بے بہا
 ہیکھ جالے بیون بیون بہ عقل و قیاس
 بہ رستر تمویام کروو کھ قرار
 تہ معہ کلیا کھ چٹھہ او نکھ نان و کباب
 بہ زیر طبقہا ہے گوہر نگار
 فراوا فراوا رتمن قساب وادی
 رکابے سہ پنج آسہ خورشیدوار
 کنیزان سپین بدن نگہزار
 محالہ سپینو شاد در بر مدار
 پورین حمد داتس دس خوری
 چٹھہ بیشک یہ بابہ تھند شہریار
 یا رنگارنگ و ۲ رنگارنگ

سواری روانہ چھہ کرکھ شہین
 چھہ بہتر و چھن کیٹھہ چھنہ نیک بہ
 بہ تنظیم شاہ منشیہ اس عکاس
 چھہ دانا جوان بخت در ہر مدار
 عمارتی رتمن آسہ گوہر نگار
 دزیران گئے پیش تھا کرکھ علم
 پکان آسہ مہارین ہرکاب
 بختہ باشم درایہ مستورگان
 پینو رکنو چھو کھ داریاہ سپم و در
 از انجا گئیہ رتم خرامان دو ان
 کرکھ لولہ رسوئی رتمن مالہ مستور
 محالہ نہایت چھہ سپینو شاد کام
 درونی کران آفرین مرطبا
 فروتر کہو یہ جہد خاص خاص
 کرکھ گوش جاں چھو او کھ تیار
 ملکون ضیافت تہ شیرین شراب
 کم و زیادہ مانند شاہ نگار
 کھنہ بوز قابس اکس ساتی ساتی
 پڑ از رٹو تہ مایہ تھو شگوار
 رتمن آسہ استاد خد مٹھہ گزار
 سو ممنون ایحسان سپینو بیشمار
 چھہ محمود از نسا ندان مہی
 جوان بخت و دودھ تہ نیکو شعار

دُبادب کورن انتظام شہی
 غرض کھیو کہ تو چو کہ تہ گئیہ سیر
 کنیزہ اُکس دہ پنے گڑھ زودتر
 دُش میا نہ طرفہ تر عرض و سلام
 کرون چھم تبس سستو فرستہ چھ تنگ
 کنیزہ گڑھ سستہ رانہ نش کور بیان
 اجازتہ دیتس تمو تر گڑھ بیگمان
 کہ کہ پُرسا کھیون چون ہتون ترون
 اگر بیترہ روزن چھ سورے تیار
 بہ منشاء خویش و بہ فرمان شوے
 دیان آہ نازاں بہ خندہ جیس
 پیہ ز چھ خرم اُس در محلہ خان
 پیہ مادر خاص محمود اُس
 پیچتہ اوس پوشش پین خانماں
 حالن مہ جلو تہ یام دیوہٹ
 چو خواہر پُتن در بغل لولہ سان
 دہو و چھ کہم یام محمود و دہ زجاے
 بہ تا ظہم تسلیم کرو کہ ادا
 پتھر بیچہ ساریے بہ ماوائے خویش
 مہ ملو کہ تہ حالہ پُہ منر
 حالن دُش موہ ہتھر داستان
 مکر آہ یوت اُسوز شہر نگار

یہ مہاں نو اُزی نہ از آگہی
 حالن دُش کتہ کرو گڑھ شیر
 درون حرم ملو کتہ دن خبر
 غرض چھ ملاقات تہ بیہ کلام
 اُرن یور تشریف کراون مہ تنگ
 پتھے پاٹھو تہ شوہر س کور عیاں
 کہ کہ تہ راضی بہ شیر زبان
 چھ مہ جاہ ہتھر کیا سبب یورین
 بہ واپس گڑھن چھکھ پُن یختیار
 پکن ذرا تہ آن ملکہ نیک خوے
 کلاہ تہند جلوہ انگبٹس
 پیہ اُس ساریو پھن حکمران
 مہین خاندانچ سوہ مسعود اُس
 توئے وائر کلاستہ سرور روان
 دہ و حقیقتہ محمود کھون تل تبس دُش
 و چھائی گئیہ اکھ اُکس مہربان
 کہ یانے حالہ تہنر آہ باے
 ستادہ تہے روز چوں مقتدا
 گئے شاد و خورم ز انداز بیش
 کزان پُرسش حال باہدگر
 پُرسن چھ سوئے وطن بیگمان
 کتھا چھم و نپو آنتن شہر یار

دو شے ہوا اس سب سے گڑھ در میان
 دپان ملو گئے سوز شاہس پیم
 چھ پڑھو باہر ہندے دیکھ اُردو
 شہن یام کھتے بوز کو کپنہ ور
 بیٹھتے کہو بخاطر کوڑن بی خیال
 اگر آہیہ کینہہ یمن ہیچ ظون
 توکل کر کھتے نیون ہمراہ وزیر
 سپنہ واصل جاے مہمانیاں
 دو تھتے گئیہ نام ظیم اونکھ بجا
 شہن حال پڑھنکھ بخلق سلیم
 تصور کر و خانہ خوشتن
 محال ہ واپس جواب کلام
 اگرچہ اسے اسنہ کینہہ تر زان
 خود دا تھاؤنے واپ با جاہ وجیش
 بیہ سخت و اقبال بوز نے غلام
 زکست خیم عذر تھاؤ سے ماف
 سے بوزم تو ہے کور چھو از خودا
 بہار اھیکھتے چھس کرے در امڑے
 بہ موحتاج از بہر اولاد چھس
 زمن تو بہ شفقتہ چھن در کنار
 یہ بوز کھتے سہ ملو کہ سپنہ اشکار
 کینہہ شکھتے شہن کرے کر و
 بیٹھتے ملو تمو کرے کے شور و شر
 واپنہ مڑ کس جاؤر کھتے چھ محال

کر مطلب خوشتن بو بیان
 سوئے محلہ خانہ شہا کر خرام
 گڑھ اُسو دو شے آسنی روبرو
 یہ ما آب کا تھہ دشمن چیلہ کر
 قفس اندرون کیٹا پرنس محال
 پہن کھتے بے واپہ در جاے من
 وچھو کیٹا چھ مطلب تھنڈے ضمیر
 بہ دو ستور سابلوت کہان و بہان
 دو سوئے بہ امیر خوف ورجا
 بہوشاد و خورم بلا ترس و بیم
 بہ آسودہ رُوڑو ز رنج رخن
 دوپس اُسو چھ ممنون ایحسان تمام
 بہ اس غار زانی کور کھتے زرفشان
 بوون دشمنس چاڑی ہے سپنہ ریش
 ہمیشہ یہ چرخ بریں چون رام
 کرم عرض چھم خدمتستان
 دریں دیر شاہی سپنہ مڑ عطا
 چھسو کور ہنر مانگے آمرشے
 اگرچہ بہر گوئی آباد چھس
 کزن چن و انسانے شہریار
 چھو کن نوں پوتس ودان زادرا
 ز سرتمو پھرتاج شاہانہ تر و
 درون و برون گئیہ سار فی خبر
 واپنہ مڑ کس جاؤر کھتے چھ محال

چانین دشمن کر کھن سپنہ زخمی

دِبان پڑھتے اکھا غار چھا غار چھا
 یمن کو ہمت نہ راہنے یاد پیو
 ملو مکہ باپچھتے یہ شور و شغب
 معافی منگان چھس بغیر از گزشتہ
 جو شہید و شکر اوس چونے بیان
 دودھ سال گئے یاد پیو روز بد
 سپہو مشطابے ز پروردگار
 تہ تخیم دانو کوڑکھ آشکار
 جن و دیو آسن اوس زیر دان
 بہ تخیم اٹھو سستارہ تہ دراو
 کہہ و منہ بشکرانہ آباد گئے
 وزان جنگ نے تادزاں مشک عود
 چہ ماہ اول غائب گئے ماہ تاب
 دودھ ماہ تھانوں سے در عہد زر
 بتقدیر موتی بٹنہ رتس پیچھے
 دودھ کو نیت پیچو زہینن سے کھینو
 سہ گہواہ مسیتہ راو آس سپہر
 سپن ماتم اندر سراپے شہی
 سپہا گر یہ زاری کرکھ روز شب
 کئے پے تھنہ زہینے دیو کھ لاش
 تھو و مناسے شاہ منشی ہند خیا
 بھہ آیس کوڑم صبر لب و خموش

سیمتہ آسے ساری بہ ایوان شاہ
 حمان یہ زونن میلے شور کو
 دوپن راہ کئے چھ کیا اتھ سبب
 اگر میون درخاس کو ناپسند
 دوپس مل کر کن اسے نھو ہر میہ بان
 ویکن وہ کیا زہن نش حال خود
 اسے دھ خسترا اس سپیس عذار
 یہ مختبہ بلسد اس سحرے گلخدار
 دوپکھ آبہ اندر جہاں مھکھران
 تھوے ماچہ تے مالک سندن زہن ناو
 وئے کیا تھنہ زہن شاد گئے
 بہ یک ہفتہ بو شادی بانگ سورود
 وئے کیا سہ عیش طرب اوس خاب
 تر تے ریتھ کئے دودھ آکہ اس شہر خور
 خود دا زاد غفلتہ تمس کیا گئے
 اٹھو اندر سے منزل تمس غائب کو
 جہے زایہ بجگانہ طاقین زر
 گئے شہر و گامن اندر آگہی
 مشحہ سار پنے کو سہ ناز و طرب
 پیو کہو سپہا کر اوسعی و تلاش
 ازیں وجہ فلو اگیس کیو نثر کال
 در اٹھو بہ پند و نصایح بہ پوش

اگر دُنی کینس آسہ ہے آن پتری
 دریغ تہمس پتہ زایمہ کور
 ژئے سیتہن بڑ دہمہن سامان ساز
 تہمس اوس لٹو کھٹ بروز اول
 کوڑم صبرس اندر پینو کج کمال
 تہمس دایہ اُپس کران لار لار
 ازہں واقعہ گئے ادا چند سال
 عطا گوئے فرزند عالی گہر
 دئے کیا ژئے لے خواہنیک خوے
 بہ شکرانہ خادراتھ کور بے شمار
 فرو مرنے اوسم کینس سرفراز
 چھ بعد از پدر دُرش تخت تاج
 محاکن دوپس چون یختہ تہمتہ چھ میون
 مئے بڑو تہہ کن سہ آنتن بھ لولا برس
 دوپس تمہ آں پور من نور من
 ز یک ہفتہ گوشت بہ شہر پڑے
 پیتر چھس تہمت شاہ زین الملوک
 دئے کیا بہ اوصاف تاج الملوک
 بہ نیرو بے بازو بہ تخت بلشد
 گوشت اوس اعما تہمس قبلہ گاہ
 چھ پیر کو یا پریستاش اندر بسان
 درہن باغ ناگا چھ ناگس اندر
 ۱ باج رٹن دول ۲ پورب

حوالہ ژئے کوہن بخد مستری
 اگر آسہ دُنی کینس بلصور وور
 بہ مطلب ژئے پیتر نیر کج سرفراز
 بہ تدبیر تقدیر نے شد بدل
 ولیکن موٹھمہ تہمتہ کینس خیال
 یختہ اُتھا غائب گئے شہر خار
 بحمد اللہ از حصار ذلجلال
 سپینو لکھ خورش زیاد از تاجور
 تہمتہ زینہ کیا لوہم اُبڑ روے
 گدا گئے تو تہمتہ تہمتی نیکہ دیار
 سلامتہ سہ اُپس بہ عمر دُراز
 بہ اُپس دیرینہ پیر تہمتہ باج
 بھ دُچھن سہ شہر اُپستان چون
 کر تہمتہ در شہر اُپس بھ کر س
 گرا می دیر سہمتہ کج کور من
 چھ دُنی کین کران تہمتہ عیش طرب
 چھ نیچوس تہمس ناد تاج الملوک
 پریستان کر تہمتہ از کمال ملوک
 کرن رام دیوال بلا چون و چند
 اے لوگنس مشفق و خاد فہ
 چھ مشہور و موروف تہس بستان
 گل خیمہ شہر تہمتہ زین تہمتہ تر

بہ تائید باری در آں باغ ثراو
 تہمتہ بورینہ پرلے تمو زہنہار
 تے سیتو تس مائے او کاش
 میلے دوت یقبال تس اوس یار
 بہ آں نالجیت اُس سوعے حکمران
 تہمتہ نیتہ اوتھہ سہ گوہر مند
 چھہ نا پیرو سینے تا جین ہمتہ شمار
 نیتہ و نیتہ طاقہ تہمتہ اوس کیا
 بران اُسو تس یڑھہ تو پڑھہ لوہ سان
 تہمتہ پیٹھ سپن دل تشہ تیوت لم
 دوپن شوہہ گوشک یوہے کنہ دور
 و چھان اُس زھاین تہمتہ بڑنٹھ پتھ
 بہ دامادی خودہ کوڑن سرفراز
 دیتن سیتو تس داریاہ سپم و زر
 گرامی پربت تکی چیر تس
 دپان انپرن اُسو جوہر تہمتہ
 نفایس بہ ہمارو چون جام جم
 ابد در ابد تھوونہ جا پرتس
 جین تا دیون ہنیز چھہ تس افسری
 فد اتھو سندے ملکھہ تامل چھس
 چھہ پربس اندر وڈی کینس شورہ
 تہمتہ موج از شادمانی نران
 چھہ مشغول عیش و طرب خاص عام

بکاؤل تہمتہ پیرو پے ہمتہ چھہ ناو
 نہتہ ہار اگر اُسو تھتہ بے شمار
 سہ کل تمو تر تھتہ اذن احمد تلاش
 مگر بوز اندر پیرستان ردیا
 در آں ملکھہ پیرو یا کینس مہر ان
 تہمتہ تا جسے اوس بخت بلند
 چھہ تس دیو تا بے ہزاراں ہزار
 تشہ کر دسو اون کل بے ہا
 رو چھن ہم جو اولاد بطنی بہ جان
 و چھتہ تس اندر وصف شامی تمام
 ہر فن تھکد تھتہ سہ سہان دراو پور
 گنی کوڑن اُس در سلطنتہ
 کرن سوعے عطاس بہ سامان ساز
 وڈے کیابہ اخوا یہ بوڑہم خبیر
 بوہے سلطنتہ کر پے تقویٰ تس
 دین بے ہا لال و گوہر تہمتہ
 تہمتہ سیتو راہی کرن باخشم
 بہ وڈی کوڑن خاصہ تا پرتس
 دپان ناو تمو سندہ حاکم پیری
 توہل بہ نیتہ راز پاتال چھس
 غرض سے چھہ آست بہ ملک پیر
 چھہ مول تس جامن اندر و مزان
 چھہ اعلان شادی ہمتہ شہر و کام
 و آتھتہ علاقہ و کہوٹ

اے خورشیدِ خبر یا مہرِ حق وادِ بوز
 گیتو تس چھ ہمراہ اپرو دوزیر
 تمن تور گئے گاہستین ہفت روز
 چھ یتر کا لکھ شہزادِ آمنت گز
 کرم جشنِ شادی بہ یک سال پور
 نہ کہ سال آرام اندر حرم
 منور رہنے چاہئے گو خانہ سون
 بہ تقریرِ شیرین وقت و شکر
 دوین تس مئے سستین نہ کر وادِ پور
 سپہ باز در گریہ بانو بہ شاہ
 اگر زہدِ دیشن سہ جان عزیز
 محالین دو چکھ چھا زہدِ آن گنیز
 دو چکھ تس چھ زہدِ بے مجال شاہ
 تیس حبیبِ دایم چھ لوگت سزا
 دو چکھ تبہ انیون فورن حوض
 بہ فورانِ محالہ اگر کھ سولے
 محالین روان دوز سولے پر ز ناو
 دوین تس پوزے وہ ذکھ کھ گنیز
 دوین تس پوزے بوز غفلت گنیز
 گنیز یام بیدار تر آدم نظر
 پیو کہو شو تم جان تا پان سے
 سین ماتمک شور تا آسمان
 مگر دراو تا پے تشد زہنہار
 و اعتراف

برائے مبارک سہ شہزادِ بوز
 بیٹے ہم سنان مشفقان دلیر
 بہ عیش و طرب مژدہ ساز و سوز
 توے تیرے آدر چھ کر پختہ گز
 مگر پھیر شہزادِ جلدیے حضور
 یہ بر غم نہ اے خواہر محترم
 خدا پا پنے پختہ یہ کاشانہ میون
 محالین کورن گوشتن سرتا بہ سر
 مئے بخشکھ اگر زہدِ و چھین سہ کور
 دوین تس بہ یزداں خود ایہ الہ
 سہ پختہ تا ابد روزِ سپانی گنیز
 نگہبان کھوارہ آن عکس
 ازان روز از حکیم این پادشاہ
 دو چکھ تس و چھان غفلت گنیز
 مئے مولوہم چھم پر ز ناو حضور
 وہں مارن اہس ماہرین گنیز
 مدار اگر کھ بڑو چھ کنتہ تم سہ تھاو
 کور کھ کپا بہ آن دختر دلنواز
 نگہبان اے سہ مئے نیسہ رویم
 و چھم گوہن غائب آن ہدیر
 سہ راو تشد گوہن آسان سے
 شہن جستجو کرو اندر جہاں
 بہ این راز واقف چھ پروردگار

محال؎ دوپس بس دوس نہ ہو ٹراو کتھ
 اشارہ کوڑن سوے ہمراہیاں
 اوٹکھ زایہ بجگانہ ہستہ مہر زر
 یہ بانویہ تا حاضرو پر نہ او
 دیتن بوسہ تھہ کتھ کتھ بس پانہ تا
 و تھتھ تھو و حالہ رٹن در کتھ
 محال؎ دوپس غم مہر بر ہستہ پتھر
 چتھ زندے سوہ و کین بہ شہر نگار
 شہر ہنشاہ تیکٹ موہترم باشو ک
 یوہے در پستان بیتہ دوت
 سہ پرورد کر و دم بشان پسر
 و چھم یام کتھ تخت اسکندری
 تہس اوس یقبال کتھ سستو ٹیل
 کر تھہ عاش آرام دمن ترن رتھ
 بہ عجز و تصرع مے و و نتم بہ مہر
 مے مرضی و چیم کتھ پری پے پتھ
 اگرچہ ز دھتر لوگم مے فریب
 بجاہ و بہ حرمت بعیش و طرب
 بجایہ مدا یام کر و کھ قرار
 بنووم در آغا بطر ز جدہ
 رٹکا رنگ تا پھر دیتھ کتھ کتھ
 چتھ و کین سہ گوشت بھد زیب فر
 بہ پورب شہر یا کر شرقستان

ٹلے دھہ غم و غوصہ سائے ذلکھ
 اٹو مہر زر ایں زماں در میاں
 چھ طاقین زرین بیتہ تھہ اندر
 دریں باب سار ز تمن عقل راو
 کہ چھ منز روٹن زایہ بجگانہ تا
 دوپن کتھ پورے دن تھہ چھ سہا
 تھہ ش روز دھہ ز بوز تھو پتھر خبر
 چھ سر پوش تھو سٹہ تیکٹ شہر
 چھ تھوہے دپان ناو تاج الملوک
 وٹے کیا گوشت اوس افسردہ کتھ
 تہس اوس یقبال کتھ تاج زر
 ادا کتھ مے غشتم سوہا ہر پری
 کر تھن تا اڈ مطلبس واپر ٹیل
 کوڑن عزم واپس بہ سویہ وطن
 بہ ہمراہ دھہ ہن بہ خود رشید چہر
 مے دوپن شہا چھہ و رنگی کتھ
 ویکن ز وقت کوڑم مے شلیب
 بہ ہمراہ مٹا کتھ و زھم لوش لب
 تمن کتھ مے شہر بنام نگار
 دپان لوکھ جتھہ بہ گوشت پد پد
 و چھ کھ پانہ لال و جواہر جتھہ
 برائے ملاقات مادر پدر
 جو ٹیل کران عاش در بوستان

سہ یوں چاڑی تائب اُڑی نورِ بصر
 نگارِ اندر چارج تاج و تخت
 اُتھو اندر ز اخبار بوزنِ خبر
 بیسے سیتوس مادرِ غمگسار
 کتن گوس یا مٹھ سہ فکرن پیسے
 دوپن داتہ پُت مادرِ پیربان
 تیس سیتو اسن سیٹھا میہمان
 تیتھ میٹھ تمَن روزہے یادگار
 بھ کرئس تئی یاد آیس دوان
 یہ بوزتھ دیتھ غارتن جوش سے
 دوپم تھو بہ برغم تر دیشاد روز
 بھ تاج الملوکس کرے پھر سال
 دینتھ می دتن مژ بھ درائس دوان
 مے چھم کور کھاندر شہا وار بوز
 تیس آتہ نا پڑھ روانہ کوون
 بیسے شاہ پُری کور ہیتھ سرسار
 بہ واپس غمٹس می مے سوزن جواب
 بھ مے فوج و لشکر رعایا تمام
 وچھتھ گئی آن دل حزپ شادمان
 اُنکھ سالہ تہے عالمکو شہریار
 پن شہر ہمراہ مادرِ پدر
 تیس آتہ نا پڑھ تہ سوزن جواب
 مے وڈ کین لیکھان مہ قہ شاہن کوئے
 حکمران وڈ کین بھد زیب و فر
 کران عائش عشرت بہ فرخندہ
 چھ سکھران شہزادہ نامور
 برای تماشا شہر نگار
 اگر اُس دلشاد غمگین کیے
 بھ چھس وڈ کینس مالک این مکان
 تین کیت ملون گوڑ تھم خوان و نان
 ز ملکہ حکمران شہر نگار
 مفصل مے بوزن چنن آستان
 مے غمگین وچھتھ بھ دنا ہوش سے
 درپن سلطنت بھ آباد روز
 تمامی ششم ہیتھ دس پور کال
 کوڑم نامہ پشدر از شاہس روان
 جنیافات شاہی تہ سامانہ سوز
 مے اطراف اذہر لومونہ بوزن
 بہ دسبوس آہڑ چھتھ با کرد فر
 اُنکھ عالمکو پادشاہ تا نواب
 جنیا مٹھ بیک ہفتہ کچن صبح نام
 کوون رچہ قہ تاج الملوکس روان
 بیسے ماجہ تا مالو ہندو برشتہ دار
 اُنکھ سیتو با حشمت و کرد فر
 بہ تصدیق تمونیس واپس جواب
 دوان برشتہ دارن تہ یارن و مے

سہ یوں چاڑی تائب اُڑی نورِ بصر
 نگارِ اندر چارج تاج و تخت
 اُتھو اندر ز اخبار بوزنِ خبر
 بیسے سیتوس مادرِ غمگسار
 کتن گوس یا مٹھ سہ فکرن پیسے
 دوپن داتہ پُت مادرِ پیربان
 تیس سیتو اسن سیٹھا میہمان
 تیتھ میٹھ تمَن روزہے یادگار
 بھ کرئس تئی یاد آیس دوان
 یہ بوزتھ دیتھ غارتن جوش سے
 دوپم تھو بہ برغم تر دیشاد روز
 بھ تاج الملوکس کرے پھر سال
 دینتھ می دتن مژ بھ درائس دوان
 مے چھم کور کھاندر شہا وار بوز
 تیس آتہ نا پڑھ روانہ کوون
 بیسے شاہ پُری کور ہیتھ سرسار
 بہ واپس غمٹس می مے سوزن جواب
 بھ مے فوج و لشکر رعایا تمام
 وچھتھ گئی آن دل حزپ شادمان
 اُنکھ سالہ تہے عالمکو شہریار
 پن شہر ہمراہ مادرِ پدر
 تیس آتہ نا پڑھ تہ سوزن جواب
 مے وڈ کین لیکھان مہ قہ شاہن کوئے

چھ تائیکہ تس یحتملہ غفلتہ کرکھ
 سبب یوت پیک میون کرکھو نے کنن
 سہ تاج الملک بو کوشت آہ کوت
 بہ ملک پرستان بہ طرف رگو
 تہس نش سہ کو تا مہمتن واپنو
 تر مہم تہس کو وونن تس بنن
 بیسے اوس تہم لیو کھمتن سر سری
 سے یا مہم وچہم تہم شند خط وال
 گیس خوش بہ واپس لیو کھم و تہس
 چھ بے شک یہ شہزاد والا نسب
 ونے کھتہ تلاشس اندر چنہ سال
 پیسے سیر دنیا کوڑم چون و چند
 بہ تقدیر اکہ جا بہ کہوے گذر
 یحتملہ اندر لہہ کپٹ کوڑ در خاب اس
 تہس برو تہہ تہسیر داپ نہندہ بیہر
 دما اکہ تہس نشہ کر ووم قرار
 سے اولاد اوکم نہ کیئہہ ما و تر
 و نیکیام پاڑم بہ خون جگر
 بحمد اللہ این تہجہ نور نہال
 اگر آبہ تقدیر از کرد کار
 چھ ہم جنس باہم کزن اعتماد
 یہ تقریر تحریر بوڑن تمام
 وچہن یا مہمتن کرمتک ایچہ شام
 زیندر از شاہ دادیک انتظام

ز کشرہ پت کیئہہ نہ پروا برکھ
 قسم از سلیمان چھے پوز وون
 پرستان کہتہ پاٹھو بیسہ دوت
 چھ میونے برادر بصد کرد فر
 بہ فضل و کرم خالین زتہ ہتھو
 بہ انصاف تہم کوڑ روانہ سے کن
 تہس کرکھ مطلب کڈن لہ پری
 دویم پانہ شاہ نہ چھس جنن چال
 بہ شرمندہ ایحسان خود تھاوتس
 بہ اسس تلاشس اندر روز و شب
 ادا گئے، دوہا اکہ کوڑے خیال
 نشیب و فرازس وچہم اندہ وند
 لوکم تہا وچہم دور اکہ مہرہ زر
 دوان شولہ مانندہ ماہتاب اس
 بہ بیچہس پتھر اس بے خمد گمتر
 دلس طعن کوڑو یتر ہتھہ کر دگار
 توکل کرکھہ نیوم اکہ مہرہ زر
 چھے بالغ سو کاہتر دو ہفتن اندر
 موافق چھ تہم سے بہ حسن و جمال
 بہ جفٹن کرکھ اکہ اکس ہم زیار
 چھ ہم جنس باہم جنس خمد شاداد
 کم و زیادہ در سپنہ تھاون کلام
 زیندر از شاہ دادیک انتظام

به تدبیر پنج شهر س گیه آگهی
 بهر جاے تا طویل شادی کزان
 کزن جشن شادی بنیک هفته پور
 یوانی چھے وڈی کن سو شاه جهان
 بنیکم خزانس شهن بن مژور
 و چھتہ کور میسہر تکریم لعل مین
 بها اکر لاک پنہو سلطنتہ
 دریں باب بو پانہ جو ہر شناس
 دیگر سو بہ مطبخ و نیکہ اشتہار
 و نیکام محالہ بیے غار زان
 چھے اموہے فدا شہر و ہم سلطنتہ
 پیے احترام چنیس میہماں
 بہ تحفہ کزان اُسو تم خورش کلام
 تھوون داویک نامہ در پیش گاہ
 بہ فورن شہن آہ نوون دہر
 بہ فوران عالی دہرین مژور
 بنام خمد داوند کون د مکان
 ز طرف شہنشاہ شرقستان
 الہی حکمران شہر کبود
 پیے تہنیت چون شہزاد آو
 بہ ہمراہ اخوان تاج الملوک
 اگرچہ ز فرقت تمن بو فراق
 بوون حمد و بحد بہ سویے خودا
 ما آہستہ آہستہ ۲۰ جامن مژور و پندرہ سہ شاد کو ۲۰ و ۲۰ قف ۲۰ تاج الملوکین باین سہ

سچن مشہر حکیم شہنشاہ
 ہندو رام کلمہ مسلمان پران
 مبارک شہن لب سوہم گشتہ کور
 جن و انس پرمین ہنیزے حکمران
 پنہو کوز سہ شہاندر و خاراہ کور
 ز شادی بہ گنجشہ در پیر مین
 قلیل و چھن تیوت قہمچہ چھتہ
 توکے تھتہ بہا بوزنا آو خاص
 کزن رقم جنیافات شاہی تیار
 چھے بن بعد مونتار این خانہ دان
 بہ دور قیامتہ چھے اموہے مژور
 چھے داوختہ بہ این شہر مردوزان
 ز پورب پچھم قاصدین کرام
 حضور شہنشاہ و بانوہ شاہ
 دوون تس پیر کریمے راز مژور
 حضور شہنشاہ مہ منشور پور
 چھے یس مالک این زمین و زمان
 لیکنچہ کاغذس اوس این داستان
 بوون میناہ طرف سلام و دود
 چھے وڈی کن سہ بیے نش بران چکر چاو
 کزان عشرت و ناز باہم سلوک
 ملاقاتہ کروو کہ رو لکھ اشتیاق
 مے دو تم مہ نور بصر با مہدا
 ۲۰ قف ۲۰ تاج الملوکین باین سہ

دہن شاید تھے اسی پہ گھٹ گھٹ
 بہ رنجور اداس نہ درو بھڑ
 بہ صد رخ و سجنہ پریشان نہ کو
 اُس پر تو پیش پیچ گزرتھ ناکہاں
 گیس بہرمان سوئے بتائید سخت
 تھنہ دسویہ بارغ بکاول نہ دوست
 پوچھے پوش ادم میں دادرس دوا
 دران سر نہ پس تم سٹھ سے جایگاہ
 جن و دیو تابع چھتس بے شمار
 بیٹھے اُس کور اتیس ماہ مثال
 لیا تھتھ و چھتھ تھنہ سے عزیز
 چھ و ذی کین بسان تم بہ شہر نگار
 برائے ملاقاتھ من آن عزیز
 تھ محمود دست حالہ پرتی
 کتن گوتیس آڈ شاہ ماجہ ستر
 اُزن نادوختھ مریج کورنس بیان
 مے بوزم تھ شہزادہ نامور
 دریغا دیں جا چھتھ انتظام
 بہ سازا تھ تھتھ کرے البتاس
 تمن کیت کور تھم آپنے سال مے
 خدو من بقایا تھے چھ میون سال

بہ تقدیر اہم گھڑ کیسا وزن
 بہ ہمت تھی بستہ کدوون عمر
 غمہ دایہ جہاں تھتس بہرمان بو
 حالہ دین ناوتس در جہاں
 سہیل کو تھتس کار و شہر دست
 دران بارغ چھید گھن دیتھ دروت
 پران چھتس تھتھ ایس بہر دم ثنا
 نہ یمنہ راز شاہ بوز چھتس پایگاہ
 حکمران پرتی پرتی شہر یار
 کھنہ تھتس شہر بہ بدو الجھال
 دین تھتس بہرمان گرانمایہ پھیر
 تھ تاہر کور تھتھ جمالین تیار
 بہ مادر چھتھ امت تھ وافر تھیر
 نہکایہ چھتھ و ذی کین تھتس افسری
 تھتس سوتھ آسن بیٹے شاہ کیتو
 دوپن تھتھ ورنے کی تھتھ سوتھ عیان
 بہ مادر تھتھ پوت وائر بازیب وفر
 نہ بے انتظامی مے بٹھ روز پام
 بہرمان چھتھ نہ یاد نہ یادے تھتھ
 تھتھ تھتھ نکھتھ و سہتھال مے
 پرتتھش اندر بہ آن ماہ و سال

عا وزن برابر آئے مہکھ چھ لفظ "انہ" ہل "آہ" لکھتھ امت۔

کوڑھتھ میون کھا نڈر بھد کہ دفر
 کوڑھتھ دا دیئے سپتو دل نقاد خوش
 یو ہے سال باقیہ رستے چھے کر ادا
 بہ غاڑھتھ اُبن موج تَس او پھر
 چھے یندر از شاہ تموشندے رشتہ دار
 چھے لیو کھت تسی تَس برلیہ جہان
 بہ داوڑھتھ اُنکھ عا لیکر پادشاہ
 اگر کاشہ پتس شز در تکی کرے
 خالت بہ تا کسید کوڑھتھ رقم
 بخندھتھ کران چھس تَسے ایتھاس
 کوکوڑھتھ تے یوت تام چھے سرش
 پنا روز کانرھا خبردار باش
 بہ جباہ و خشم با ہزاران وقار
 بروز دوشنبہ چھے اول رجب
 بہ غم تے شہزادہ شند زینہار
 و سکن تے وہ فیانہ جلدی سکھر
 تے کہ محرم تھا از چٹین آستان
 شہن یوز مضہون کاغذ تمام
 سپٹھا خمش سپن دیوتہ جان اندر
 غرض بہر غم شنودی میہمان
 شبانکاہ کوڑھن جشیئے انتظام
 خالس دوپن خواہر ناہور
 اگر چاہے یوت واریج کیئہ خبر
 دتن فرش بو کر او ہے سپم دذر
 واکھین چہن ۲۰ نیک سپرھتھ

دینتھتھ سال پریمین تے دیون زبیر
 نموشن رستے سال گے ماہوشن
 بہ رخت رستے نیر میونے مہدا
 کوڑھن تھیشہ راہ پے دالہ واکر
 تہی کوڑ روایہ پے تَس بونگار
 خور و نوش ہر گونہ کوڑھتھ دان
 بہ داوڑھتھ پنا روز خالی اکھا
 بلا یا پتس پانی پانس پھرے
 بہ غفلتھتھ پنا کاٹبہ داتوا لم
 بہ داوڑھتھ اُنکھ کلہم دعام دھس
 کہہ مہ زن و مرد جابین اندر
 داکٹو پتہ چھسکے برابے تلاش
 قدم تل بجلدی بہ سویے بنگار
 گزہ ہو تور و اتیرویم آسہ شب
 اے سپتو تے داتہ اندر بنگار
 کر کہ بھتہ پہلو تہی ہوش کر
 جیے بس کوڑھوم موختہر داستان
 دوپن یوز چھے بے شکہ خالت کلام
 دوپن جتے یقبال کو کار کر
 بہ محرمھتھ دین شہرین خوان دان
 چراغانے کھت کم از ہر کدام
 تھوڑھتھ آسو تے در عالم بے خبر
 تے نش وانیہ اے ستودہ سیر
 بخندھتھتھ سوز ہے بوشہر

بہ واپس حمان دہ پش غم بہ بر
 ز خوردان اگر آسہ آست خطا
 بو منون ایحسان سپہا کر اوختس
 کوڑمختہ بے خبر پاٹھو باماسلوک
 حرم ہستہ پگاہ نیر ہمراہ من
 وچھان آسہ محمود اندر نگار
 بہ فردا چھٹا روز نس وار سے
 شہن دوپ تہس تراد فیکر پرب
 زبس شادمانی ادا شب زود
 آتھ اندر ضیائتہ شہن آنہ ناؤ
 وزیر و ایران رئیسان شہر
 بخندمتہ حرمانس اندر تمام
 بہ یک جانبیک طرز و یک انتظام
 غولام و کنیزان بصد زب و فر
 پینہ کنو شہن اوس کوڑمت کمال
 قاتر پکان ٹیٹو نہ تا ماز بو
 حال سپہن خوش بوئے ہمقرین
 بیستہ کنو بہ ایوان دربار شاہ
 ملکون ضیا فرزتہ شیرین شراب
 سپہن فارغ از نعمہ دنی ہر طرف
 مفتی کرن تانہ وہہ ذساز و سوز

بلا شک تر چھکھ شاہ والا گہر
 تر چھکھ پایہ بوڑ گڑھ کر اون غلط
 رھنا مشد پائش پیچھن تھا وختس
 گڑھی تاج خوش بیٹہ زین الملوک
 یہ ملک معظّم بہ سستی زمن
 دیان آسہ کروا تر سے غمگسار
 بہ گردن چھٹے ساہے کھارے
 کر و فرشتک شب بہ عیش و طرب
 چو فردا شود کار فردا شود
 خالاس، تمو بڑوٹھ کن واپس ناؤ
 تہنہ آسہ مستوئے نعمہ رشید چہر
 رتن اُس داوتھہ برایہ طعام
 خبردار گو نامہ صدایہ کلام
 ستادہ بختر متحہ بہ زہرین کھر
 محال کئے بوئے کھیومت سہ سال
 نمونہ ضیافت پشہ راز بو
 پزان حمد شاہس کران آفرین
 غلام و خواصن ہستہ سے جلو گاہ
 ملذذ کھوان اُسمان و کباب
 سپن حکم سیتار و سنطور و دف
 شب فرقتس فرشتک آوروز

بہ دیوان سرا مطرب کو کور سورود
 حرم خانس اندر بہ طربہ دیگر
 نژدہ تہ گونہ ہیئت تم کو گونہ گون
 و چھتہ پیرو کچے کو دلس خار خار
 یمن سیرتو اسی کراو ہو اتفاق
 بہ چشماں و چھاں آسہ رقص منوش
 قمر طلعتان کبودی دیار
 خطا رس اندری دو نکہ شوقہ سان
 یوزھنس ذاتن کروون شادی و نہ وون
 جن و انسان گئیہ منادی
 ملکوتہ فککو مبارک بادی
 خلقو ناو چپانہ آورکہ دادی
 سازس ایکھ گمڑ شاہزادی
 در پیرستان اسیے ژسے آزادادی
 مشفق حالن کورے کار شادی
 پے بوزتمو ہنر چھکھ عمر اادی
 گو لے سون رومہ پچہ ساہی لادی
 پاجنکھ نوین چھکھ تہنیز او لادی
 یئہ عمالن کراو منادی
 آدلو کراو دن ساہی پدی قادی
 بارغ دل پھول گے پوشن لادی

خطا رس اندری دو نکہ شوقہ سان
یوزھنس ذاتن کروون شادی و نہ وون

آب پھیوڑ چمنن کئی آبادی
 خدا ذاتس کن لچھ آبادی
 تہنگے تازہ تہ زلودہ کہ دادی
 داد چاند اسو اسہ غمہ کی لادی
 نتہ حمالن ووئیہ ادی اادی
 شاہی تہنر تاروزہ معادی
 در پڑستان چھس جاپہ آبادی
 ووں پڑستانی پرے اُستادی
 نعمت اللہ دپان ووئیہ شیخ سعدی

شاہس شادی ہسچہ ہادی او
 کئی یئہ بوڑا سہ چون او او
 شاہس شادی ہسچہ ہادی او
 مرہم ہسچہ او صبحک واد
 شاہس شادی ہسچہ ہادی او
 تاج و تختس بوون تس پار او
 شاہس شادی ہسچہ ہادی او
 مرہم پتہ نیک و بد روزان ناو
 شاہس شادی ہسچہ ہادی او

ہائے داستان

کوڑکھ گشتہ ناخوش سپہ میہماں
 صبح پھول کوڑکھ جالوار و خدا
 حق خدمتک شکر اوون بجا
 دوپن نیہ گوڑہیر فرصتہ چھہ تنگ
 صلاح یوڈہ زانکھ سستین ڈوہیر
 سئے آسہم و پھال آں ستودہ ریر
 دوپس سکر کئے یوت کیا اضطراب
 حمالن ہ یقراہ دوپس بیار
 ہ زمان کن ملکہ شہر یار
 کم و زیادہ کیشتر ہا تمو کوڑ تو بول
 تمن اوس نہ کیشہ ضرور تہہ اٹیک

درون و برون عاش و آرامہ سان
 حمالن دوپن مٹو کئیہ الو دا
 دوپن تس خود اٹھا دیئے پابجا
 سئے چھم کامہ در پیش رنگا بہ رنگ
 یشک تور سامانہ زانپانہ شیر
 و تن کن دپان آسہ دید پھیر کر
 کھسیوئے نیو سستو نان و کباب
 یہ کیشہ مطبخس منز چھہ گوشت تیار
 حنیان تہہ اٹکھ اوس سوئے تیار
 کوڑکھ تہو ہ واپس ملن کوڑو ہنول
 مگر پو عمالس خیالاتیک

دوپٹن کھینا محمد ہے اس طعام
 دوپٹس ٹلو کئے از بزرگان عطا
 کرے بھو دُر کینس تو ہی بسو یے نگار
 چھ اعلان شاہی گوشت شہر و گام
 تہس ماہ روفہ جس واپہ وُن در نگار
 غرض کور بمو موہ ختصر این کلام
 بہ دستور دیروز بو انتظام
 بہ ہمراہ تمن تا بہ بیرون شہر
 بہ واپس کرے کھن کور کچہ سار جواب
 تعجب کران حارتن لوکھ گئے
 دمن منر کھن واپہ اندر نگار
 مچھن میل و حالہ تر فرختہ گیس
 حالن رٹن واپہ وُن در کنار
 دوپٹن تس یہ از طرف مادر تر دان
 مبارک زہد چھ پن موج مول
 وئے کیا میلے چاکری بوئے کہ خبر
 پگاہ کالو تم یور واپہ تمام
 چھ سوبران سار سہ شاہ چون مول
 سیٹھا خورش گیس چون مالین وچھتہ
 سیٹھا شادو یانہ کور کچہ شہر و گام
 یہ بوئے سہ ماہ روفہ سپہ شادمان
 درونی پورن محمد سو یے خہ دا

دپٹس ماچہ ہنٹے یہ اونے پیام
 معانی مشکان چھی ز سہو و خطا
 چھ لوگت تلاشس اندر شہر یار
 مقرر بتاریخ واپہ تمام
 کرے کہ میٹانہ طرف تر بوس و کنار
 بہ روفہ خستہ کور کچہ دستبوس و سلام
 پئے دور باشی پکان خاص و عام
 غمہ لام و کنیزان خورشید چہر
 رتو کرود پرواز مثل عقاب
 دوپٹھک واپہ کور کچہ آپہ پری پئے
 سہ محمد اُسکھ کران انتظار
 جگہ تشنہ قند شربتہ پیش
 دیتن بوسہ تس بر رُخ کلغدار
 بیسے ہتھو تس پیش آن خوان تان
 تمن چانہ پڑھو گو پتے اوس مول
 سیٹھا اُسو یج موہ روئے گئے تان تر
 بہ داوختہ تمن دوت پربک پیام
 بہ اعلان دپان کور چھم بینہ دول
 خواصو حسن دل افزو جائن وچھتہ
 کہوہ ڈوسختہ آسے بوئے تمام
 کورن اکل تر شرب آن نان خوان
 تمی اذن بحا میون اصلی مدا

بکاؤلہ ہند جنگلس منز باغک عمارت کوڑھ

زین الملوکس رونہ صحتہ صحتہ ازلین

چھ راوی پکھان شہر پریس اندر
 نہ شہر نگارو زیند راز شاہ
 ز باغات یسند راز و ہم شاہ پری
 لقب اوس تمکوتہ کوٹھوری غولام
 بکاؤل پری نزد زین الملوک
 بہ عارتہ سپہ بوزکر بچھن ماجرا
 کجا شاہ پری تہ کجا شاہ دیو
 سمرو پری اس تس ہم رفیق
 دوپن تس پنہو پائٹھ پرواز کر
 اگر آبہ بوز این چنیں جاہ و جیش
 وگرہ بہ نائق گڑھو مہستلا
 پے بوزھ سمرو پرواز کوڑ
 وڈو تمہ ترڈون بہ سو بے نگار
 وڈان وڈ بالابے آن جاباگاہ
 وچھن باغ تہ ناگ تمہ سرسری
 بہ جالاکو خیش کرڈون کمال
 شنیہ کھو تہ زیوٹہ تمہ ڈیوٹہ زور
 ذرا بروٹھ پیکھ بہر آرام پٹھ
 و مطلب بوڈ پادشاہ واریہ بوزنت اوسن تمہ کھو تہ وچھن زور۔

نوڈے انتظا مانوڈے شور و شر
 بہر سوچہ پری یں ہندے جلو گاہ
 سہ واقف سپن اندرون داوری
 بہ دربار شاہ نوکری صبح شام
 وچھان اس برادر تاج الملوک
 دوپن این دروغ است چون و چرا
 شہنشاہ یسند راز گیتھان خدیو
 سہ تے آبہ کرڈوٹھ تہنہ طریق
 ازیں غلغلہ پڑ اپز ان خبر
 چھ پتہ تر گڑھو سو یے ملک خویش
 گرفتار در دام رنج و بلا
 تہندے کھو تہ تس خیال اوس زور
 وچھان بہ ہوا، از یمن و یسار
 بیتن خمہ خرگاہ یسند راز شاہ
 بہ کف جان ہستہ کینہ وچھم پائی
 وچھن شاہ پری باقمانی عیال
 بہ واپس چنک تمہ پرواز کوڑ
 بہ ناگاہ نگہبان پری یو سہ ڈیوٹہ

نہ پیری تہ تمبس آتہ قوبہ کرکھ
 دو پچھتس کتچھکھ کوڑھتہ بوڈ خطا
 کوڑھکھ جرو تہنہ تمبس بے شمار
 تہنو کیٹھہ تہ بوڑس نہ از چاکری
 تہنہ تمبس کوڑے وودہ مایہ نم
 بیک دم کوڑن حملہ مانسہ شیر
 تہوچھکھ کرہ پر دوازہ رنج بر ہوا
 تہلکھ کوڑت گلکھ کیٹھہ تہچھکھ پیری
 تہن نشہ ییلہ ناوتہ بوڑ صاف
 دوپہن اے دریغا ژلن کوڑ جان
 اگرچہ جہ وودہ کھسہ بر آسمان
 کرن پیمہ پیری نشہ حال حال
 دین تہن فلامنی پیری اُس ژور
 لہاذا تہ کیٹھہ تہلن چھمپہ دار
 بہ واپس پھرن از پریدن عنان
 موٹھن خاکھ روئس وودن زار زار
 نہ وودانہ اُس اویزاں بہ گوش
 گڈن تہ تمن دھن تھون پیشرو
 نہ رکدار خود وودہ تہ چھس عذرخوا
 تہ بوڑھتہ تمن دھن سپنہ نرم دل
 معافی نہ تہکھ تہس دو پچھکھ نیرجل
 مسادا اگر کانہہ وچھی ماسوا

سوہ بیکانہ دیوانہ گا پڑ مکرکھ
 نہ چھکھ ژور ژر ژان آکھ متا
 پینو کتو کر یا کھ سپھا زار پار
 پھرن کھ پکھ ناوہ سوہ شاہ پیری
 سزاوار چھس دارہ کھار نم
 کوڑن زور وودہ کرن تہ زیر
 لوڑے ہو کوڑھکھ تہس پتے آلو
 اس پر پڑ کھ چھکھ سمندو پیری
 درکائی نہ ہایتہ تمبس اوصاف
 دریغا پیمہ پر پڑس بے گمان
 بنیر زمین یا کہ نام نہان
 تیک پچھتہ کر عالمس زین سوال
 بہ خاری رٹھتہ آتہ نادیم حضور ژور
 چھہ پھتر پیمہ دھن کرن زار پار
 تمن دھن نشہ پچھتہ ڈاری گنان
 بہ نرمی کوڑن داریاہ زار پار
 گراں قیمتی از قیاس منوش
 خود دارا رچھو میوں توہمہ ابرو
 بہ پاس سلیمان تہ بخشو گوناہ
 سمندو وچھکھ گا پڑن پایہ رگل
 بہ خانی ژتے مین یور زوٹھتہ سہل
 گڑھکھ بشد اشد کمندہ بلا

سمنو دیہ پڑھ آتہ پڑھ بھور
 اٹھن چھو کہ دوان گاہنن نم جان
 بکاول دوان آتہ پڑھنن خبر
 تھکھتہ پیمرن چھکھ بحال تباہ
 بہ رگیاں سمنو دیہ تس بود حال
 عمر بر بجائیس بدام مٹات
 کنن یم مے در داپہ بے بہا
 دچھان کیا پڑ چھکھ نیر سوئے وطن
 سپن شک تمن وہ نہ بہن در کپن
 پڑ بوزتھ بکاول سپن در ہراس
 دوپن از کمال پری چھنہ دور
 چھہ لازم تھن وہ فی ازیں جاییگا
 ازیں بعد ہمراہ تاج الملوک
 دہنچہ بی پکاں گئیہ شامس نشہ
 شہا بدتھا گو مے در بار گاہ
 منگان چھس اجازتہ بہ سوئے وطن
 اگر آسہ آتہ مے نش کاٹھہ توہو
 بہ واپس شہن دوپ تھس اے عزیز
 پڑ پھن اے سیمتو سائس رنگار
 چھہ تھتہ جایہ پندہ از شامن سوال
 حوہو ری غولانن دوپس چھنہ وار
 مے دیروز از خاندان آیم خبر
 شہن دوپ تھس گزھہ اجازت تھچھہ
 ما مو تہ کس قادیس شہر و زاگہ ۲۷ یو

پینو کتو بہ پرواز تہہ کرود زور
 پرب داژ بر ڈیسر تہہ ترود پان
 ڈکیا سپر چھکھ آہنن تیز پر
 دچھتھ کتیا پری دن خبر خار چھا
 بہ واپس تھمے نش یم چھہ مین کمال
 دیکن خود این بوہ تھادس حیات
 کرم رقم ندر ہر دو حبانکو بہا
 بہاذا چھہ لازم کھوہ تھن آفتن
 دچھم آور تھہ آسمان و زمین
 پوزے بوزنہ آس عقل و قیاس
 تھتھہ آسہ بیون پرنہ ناون حوہو رور
 پتہ پرنہ ناون تہ من از پگاہ
 بہ فارغ دلی کڑا دجا پز سلوک
 کورن عرصن تس کج کلاہس رتھ
 کران خدمت شاہ شام و پگاہ
 گزھن چھم شہا بوز شہر خشن
 معانی منگان چھس بہ شامس حوہو رور
 بہرن ڈم تاز و دار فر تھپز
 پگاہ قدین عالمکو شہر یار
 چھہ سارن گزھن توت علی کل حال
 بیتہ روزن تس بوز اے شہر یار
 بہاذا حوہو رورن گزھن چھم ندر
 نہ تنگاہ بوزتھ مقرر تہ چھہ

حوضوری غمہ لائن دوپس زینہار
 مبادا امیک زانہ مے حاجتہ پییم
 خدمت بیٹے واتو در بارگاہ
 بہ مجبور شاہن اجازتہ دیتس
 سمرو پری اُس در انتظار
 بہ آب صفا پاکہ کو دیکھ بدن
 بہ افسون دمپند اندام
 دو جھتہ تھوہ پردہ اپنے کو دیکھ دیش
 ہزاران ہزاراں بکف جان ہوتہ
 نظر دور تر اوکھ یمین ویکسار
 توکل کر تھہ چون پریدہ عقاب
 دو جھتہ تھوہ کر تھہ کوئے کوئے نوا
 تموڑ چھیند پھیرتہ تہ نیرتہ گئے
 بکاؤل پکان تپہ با تھوہ وہ او
 دوپن اے دریغ انی کون نظر
 کجا آں عمارت و باہیے قرار
 و چھن باغ گوشت خراب و تباہ
 کوڑن پاکہ ذاتس گئے البجا
 ترے مولوہم چھہ میانہ خاک سہ داغ
 شکوہ کمال دتس بے زوال
 نگہدار باشم ز باد خزان
 دیان آہ پری تیس بیکران
 قحط کر تھہ بیٹھ خاطر پریش

مے حاجتہ تمیک چھیند چھس مالدار
 شہس نش مے تنخواہ چھم کس کھینم
 تہ چھکھ میون سالار پشت و پناہ
 یجھت تہی رھنا نامہ خاہہ میونس
 پکان دڑاے دو نوے بروں از دیار
 گئے شعلہ ور ہچھو در عدن
 بہ یکدم تھن پاد گئے جاہہ ما
 اُکس اکھ اشار کو دیکھ در تلاش
 دتس شردوشے روز ارمان ہوتہ
 و چھان آسہ ما کاتہہ ز طرف نگار
 ز بار صبا نیو تھو آب و تاب
 چو برق تپیاں درایہ اندر ہوا
 بہ حد پرستان داتھہ پیٹے
 رخت رخت چھان رخت ناگس اندر
 کجا آں نشاط وہاں شاد مار
 بہ تھہ جاپہ اُسس و چھان آبشار
 کران رخت ہر حال افسوس واہ
 بہ جلدی بجا آن میونس مہدا
 بہ قہہ در تھہ کرون تانہ میونس یہ باغ
 تہ چھکھ مارک لٹک تہ دو لٹکال
 ز دست تھوؤل ر چھن در امان
 بہ سو مبارکھ مبارکھ کران
 درونی ز فرقتہ تیس سیند ریش

عا جود پر تھہ دیتا کھ پائس پھچھ کہ ۲۰ ناپہ روز ملہ چھہ ۲۰ ظہنم

دوین میٹھو بوٹو کس کر انتظار
وہ لو ساقیو آن صام ظہور
تہ چٹھہ چہم تے وہ سید در بارگاہ
ملاقات تے روز وہ سید وار
سہ چاوہ تہ ماوم طہورک ظہور
بنیم مے ملاقات میسد از شاہ

تاج الملوکینہ داویک انتظام

ز اخبار پیشین الیم ایں خبر
بہ واپس تیس سوز شاہر جواب
بہ شہر پر از کمال شہی
بہ داوختہ پگاہ گزیدہ واتن رنگار
کہہ مے زن د مرد خاص و عام
اگر روز درخت کانیہ خانہ دار
سزا آئیں ماگانی چہ تے
پس آنگ پکان گو بہ پیشین پر
بہ وہ ز نیشتا بہ سویہ رنگار
شہنشاہ جوئے مادر ایں حقیر
اوتن تور تشریف فرمائے روز
بہ ہمارہ مادر حقون بیسوا
برفتن کران اوس تے اضطراب
سہ کاغذ مژر منشیین تیز تر
لیکھتہ کاغذس اُس سارے خبر
ماہوز تہ محمودی داستان
مائن گزہن تور گہوار ہستہ
ز دختر تمن داو تیج کہ غنیہ

حجابی سحر محمودہ جن و ناس
 چھٹے محمود و ذی کین بہ شہر بنگار
 اسے مون بر دیدہ فورمان چون
 یہ داؤد تھ چھٹے از جانب دخترم
 زبان چھٹے تہتر بوز تھن خوش خبر
 شہر ہجرت سے چھٹے میانہ طرف سوال
 بہ دو تھ بنگاہ تور تھ اوو یقین
 ان گزہ شہزاد ہمارا خوش
 شہن بوز مضمون کا غنہ تمام
 زبانب خبر گئے شہر سے اندر
 چھٹے شاہ کبودی سے تخت جگہ
 غم زادی شہر یار بنگار
 سین شادی یا تھ سہ سہا شور و
 زبان بوز رضوان تھ سونہر
 تھیں درول خوشن بوز خیال
 بہ چھٹے دختر شاہ رضوان شہر
 بہ تصدیق یا مکتہ یہ بوزن خبر
 دو پین وہ ذی چھٹے تابع اہس روئے
 سین زیادہ آن تاج ہراج شاد
 پنو کہنو کہ تھ حقوق تھ انتظام
 مہ نگار فرزند شاہ کبود
 کم و زیادہ ہمارا تھین چاکران
 منازل کوڑکھ طے پئے درنگار

بیتر بینہ تاج الملوکس چھٹے خاص
 بہ داؤد تھ اسے و تھنس انتظار
 دسیکن پڑتے بوز سے عرض میون
 چھٹے دختر جوان تخت نیک اخترم
 چھٹے بہتر بہ دختر سے از حد پسر
 قدم تل بنگار سے گئے با جلال
 بوسے اہل خانہ شہر اجمین
 ملاقات خواہر کہ تھ پڑا و عیش
 دوبارہ سین شہرہ خاص و عام
 محکمان تھیں از بنگار سے اندر
 گز غائب یوس اہس باہر دز
 اچھ علی سہ از سینو آشکار
 سین شہر محلہ خانس اندر
 یہ بوز تھ سہ سہا گئے سوعے بائبر
 چھٹے محمود سے نیشہ اوسط کمال
 تھند ب چھٹے کستا محقق دیو نر
 موٹھن دغدغہ گوس زیر و زبر
 بہر گوئے تھو تھند حکم بوئے نئے
 مبارک چھٹے محمود از خاوند
 بہ ہمارا آن قبلہ ذوالکرام
 بہ ہمارا تھن دزاو مانعہ وود
 دوسہ کس بیٹے چید از افسران
 گز تھتھ اس چاکر یسین و یسار

غم زادی شہر یار بنگار

سچن دآرد اندر سدا یہی
 شہرہاں دآر تہ ظہیم اوٹن بحا
 دوپن تس یہ درہ سرا ملہ میوٹتہ
 بیٹہ کنو کوڑتہ جان اے ذی عقول
 نتہ بے خبر اُسو اُسو سراسر
 حالس سلامتہ تھون ذوالجلال
 تمی عالم اکھ کوڑن شادمان
 یہ گلدار شہزاد زائن عزیز
 محال تمس آبہ و ذی ہر خبر
 پوزے تہہ بوڑن ز تاج الملوک
 چو مادر پسر ہو روٹن در کینار
 دوپن تس پوزے چھاڑ چھکے بیون
 سلامت نہ آسوم بہ عمر دراز
 بہ تقدیر اُسو گامتین اُسو دور
 اُتھو اندر بہ شادان و خورم دلی
 دوپن تس نگار کجا میہماں
 کجا بیسوا دختِ رضوان شاہ
 دیان اُس اندر جہاں مئے سوا
 پین و ذی کینس تر و چھن دنگدال
 یہ کینر شاہ لگیم سے اُکس ساہرس
 دوپس تاحد ارن چنیں گفتگو
 ازین گفتگو ہا یہ رنج بہ تر
 تمس گر تہہ مولوم سورے کلام
 برا عقلم دول و ۲ دم دام

نہتہ دراپہ مجھوڈ از نحو رمی
 شہین آفرین تس کوڑن مر حبا
 بہ ناحقہ تکلیف لوکن دیستہ
 اے سیتو گو سون مطلب حصول
 کس نہتہ اُسو بوڑ ہو ایں خبر
 چھہ منکھہ تیشہرے علی اہل حال
 کرین واقعہ راز ہا یہ رہبان
 برادر یہ چھہ خاص لے خوش تیز
 گوشت چھہ برادر ترے پربس اندر
 کوڑن مشفقانہ تمس پیچہ ملوک
 بہ شفقتہ ز فرقتہ و وڈن دار دار
 نہ ویشہہ ژولم لوگتے زونہ گرون
 ہمیشہ جہاںس اندر سرفراز
 تاتس خود ایس ارن بیپہ نیور
 پکان دراپہ شاہس نشہ وک وولی
 کجا قبلہ گاہ مادر شہربان
 تمس دغدغہ اوس مالک سہا
 تو نگر تہہ پُر از چھنہ کانہہ اکھاہ
 دیان کتہہ چھہ دولتہ تہہ مال حلال
 حشیشہ ترے قبلہ گاہس چھہ تس
 خود دار کرکھنا تمس روبرو
 پو آئی چھہ تفریق با ہمہ گر
 یہ شیمو بوڑ تہہ روز چائی غلام

یورب یں تمس بوئے فرمان من
 بہ ناصق سپن چون خاطر پریش
 تقدے کھنڈے تو چھم مئے چوئے خیال
 دیان و ذوقنس چھسند بوئے خبر
 بنگاہ یور مہمان داتن تمام
 دوشس تہہ خورش باش دوسے بنگاہ
 بڑا وہ ذی دہے دقت گوشت چھ تنگ
 دریں گفتگو شاہ چین گو فرار
 رنگارنگ شہن فرحتک شان کوڑ
 سپن تخت آراچو جمشید شاہ
 وزیراں امیراں دبیراں تمام
 سپنو حاضر مجلس شہریار
 ضیافتہ کھیتھن حمد کروکھ ادا
 چپ و راست تہاؤن نظر طرف
 دوشن حاضرین اس چ ساز و سرود
 چھہ ہم استاد زماں پر ہمنر
 دوشچھہ تس شہاکیا و تو وارہ بوز
 پیتھ پانٹھو اتس چھہ آسان سرود
 ولسن و ناٹنی چھہ یی پتھ اکھاہ
 و چھتھہ ناٹن سے شاہ بطرف ہمیں
 بہرگر دشمہر سوئے سندے قلاے
 دریں باغ آسان نژن تر گیلون
 خود ازاہ کیاتم کھوان تو جوان

بلے خود بہ خود آپہ دشبالی من
 لہازا دیوان چھکھہ تمس یم تریش
 سپن چاہہ سیتی مئے حاصل کمال
 یقینن تہہ اوسم مئے از پیشتر
 چھہ کیا ہیوہ مئے ہوم تہند انتظام
 گزھکھہ سیتو شاہن بومئے قبلہ گاہ
 تر فردا دوشکھہ جلد رنگا بڑنگ
 سپن شاہ رنگی تمس زوروار
 مجلوہ موزین دیوان خانہ کوڑ
 چو فردوس اعلیٰ سپن بادشاہ
 غمہ لامان نہرین کمر باحشام
 ضیافتہ کھیتھکھہ اس شاہی تیار
 شہس گو کتن سوز و سازک صدا
 دوشچھن تہہ اچھہ چنگ سیتا دوت
 بہ دربار اونیو کھہ ہم زود زود
 مئے اچھہ سوز پئے جائے کردر جگر
 چھہ بوزاں دوشے اسی کھو ساز و سوز
 چھہ بوزاں کھو کینہ تہہ و چھہ نہ نوڈ
 چھہ اکھہ حبابہ پاتاسیکہ پادشاہ
 چھہ شہر نووے زیر چرخ برین
 قلایس اندر باغ فرشتہ فراے
 دیان چھکھہ ہرگز زن تہہ پیون
 چھہ محرم برن ہند نمہ ایہ جہان

و اچھہ کھہ ۲ دبد بہ سان ۳ آسان تل یا نے دذی ہنس منز ۴ خود شہ کرون۔

رتن نیش پر شاہن شہین بوز پے
 بہ پستہ بہ آرام تہو تراؤ لر
 وئے زنگیس اوس کم جاو وقت
 در افشاں بہ تخت زمرود سہ بولہ
 شہنشاہ نیر دراو از خواہگا
 ذوالہ ادا تہو کرن بے شمار
 کرن جمع تفہیمیاں سر بسر
 مکر و فریش باغن تہ بستاہنے
 چہ شریف اور شہان جہان
 بہ فرمان آں مالک مملکت
 روا بویہ تہ زینتک احتیاج
 بیستہ کنز سہ محمود با ایجتہام
 سہ پانے ملاحظہ جاین کران
 آتہ اندر زبان اخبار او
 بویہ سلطنتہ دوت شہرہ
 یہ بوزتہ سہ محمود زندہ گئے
 برائے قدم بوس مادر پدر
 دوپس تاجہ ارنبلا ریب وشک
 ویستہ برحقن اسمو اسو بے خبر
 ورنہ یی دیان دزاسے باشان جم
 وزپرس دوپن ہوش کر تیزتر
 بویہ پالکان ہوجان زری
 غولام وکنیزان چو خورم بہار
 عافوج ۲۷ خورش پور بہار کو پانہ

بہ تصدیق تہو فرحتک چون مے
 بحر خاب در انتظار سمر
 بہ بجزن ہیو تس چینن تاج و تخت
 سہ جلوہ جہان ذر ذر دیوہ
 بہ پاک کی دیتن سجدہ سوسے رانا
 الہی بہ عزت دتم تہو تار
 سجاو مکانات بازیب و قر
 سرایان مہیاں شہستانہ
 بہ داوختہ چہ ساری تہ میہماں
 بہر با سجاو کہ رنو سلطنتہ
 کوڑ کہ ایختیاطن بہ فرمان تاج
 برائے زبان آبہ در انتظام
 بہر با کنیز تہون چاکران
 نیر اکہ کبودک شہریار او
 بہ لچی کنوں و اثر تہو شہر خبر
 پرن تہ کھوہ دن شاہزادس پیٹہ
 اجازتہ منکان چھس بہ اسے تاجور
 یستہ جہم پرادو تہ ہمراہ یکہ
 چہ بعد از خود اسانی مادر پدر
 قلب لاجک سہو خپل حشم
 پتے سوز پارتہ تر فپال بہ زر
 چمکار جال کر تہ جوہری
 پے مور چھل اڈ زچہ باقطا

کوڑن حکم بہر سواری خویش
 بہ فہرین بہ فرمان عالی تیار
 سجاو کھ بگیا گپہ یا مہتہ تیار
 نظارہ کران از کمال طرب
 بہ دروازہ شہر تم داتی یام
 کبودک یوان تہو بو حکمرن
 حرم مہتہ نگارک سہ فرمان روا
 شہن وون وزیرس تہ چھا کینہ
 دو پچھ تہ فرزند زین الملوک
 پرستانچی ملوک چھس ہمرکاب
 تہو یا مہتہ کور ہستہ بوز پے
 بہ یکبار گئے از سوارچی فرود
 شہن شاہزادہ روٹن درکنار
 ملکہ جانین رگیہ کے شور و شر
 پتھر پچھ بے واپہ ملکہ کبود
 بہ اعلان لوکن وون بل ضرور
 دوستان فرج موہ روہ دہ دیرے
 ملکن آہ نہ پڑھہ دو پچھ بل ضرور
 بہ یکبار رب تراوتس دہ دہان
 بہ امر الہی تہس شیر دراو
 سو دینے کران بوسہ اسس موہ کھس
 دو پچھ تہس چتم شیر مردانہ دار
 گئی کھ غائب مئے نشہ گوار مہتہ
 راوا تھو پتھر ۲ موہنیا مران بن نیریم دہ دہ

سجاو بگیا جلد نیرو بہ پیش
 مرتب بہ اسپان تازی دیار
 شہنشاہ و ملکہ سپہو تھہ سوار
 ملک اوس ہمدوشش بانوش لب
 سپن سخت خلقن ہستہ اجڑم
 پتھر پچھ پاتھو ملکہ تہس ہمعنان
 پتھر و تھہ سپن پاپیادہ دوتا
 چھ کم یم فرزند خورشید چہر
 نگارک حکمران تاج الملوک
 حمالہ چھ تہس ماجہ ہستہ خطاب
 دو پچھہ دور تہس جوہ سرور گئے
 سپہو تہ دوان آہ مانہ دود
 سہ مادر بہ دختر سپہ ہمکنار
 بوقت طاقت زیمبندہ تر
 رپن کھ چھ اندر سوعہ محمود زود
 بہ ماہ روہ خ پری آہ یودنیان کور
 سراپا رگن اندر س پھیرے
 ولے ماجہ کھوتے کٹر پڑ چھہ کور
 چنے پچھہ محمود تہس شوق سان
 میوٹس ہو کھ چون تہس لیوان اس گاو
 یوان لاگنہ اوس مرہم چھوہ تہس
 رہن ترین ہستہ آہ ہم شیر خوار
 بہ اسس پتھر سور مرہم اسس مہتہ

چھ باقی دس سال و سہ ماہ چون شیر
 دپان چھپنہ ہرگز سہ تہاواں بہتھر
 دوپس شہریان وہاں کراؤن جدا
 بیس زور شاہن تہاواں از کنار
 دین بوسہ دارا تہاواں بر جہین
 مبارکھ بیکیکھ نیک فرخند بہت
 کورٹھ تازہ مووم آباکے خویش
 بہ ہمارہ شہزادہ تاج السلوک
 پتھے پٹھے گپہ دختہر ناہور
 تہاواں خاک پا کو بے دیدہ کورن
 بہ نوبتہ پکان آخو شاہ تاجدار
 بہ تاظم و تکریم کرنس سلام
 ونیشک ہتھن آسو آسو دور دور
 بحمد اللہ باز است ہمارہ باز
 ہمیشہ خود اتس تھون سرکشند
 کورس تہاواں واپس دھایے کشیر
 چھ یو تمام تابان پر شمس و قمر
 بہ عمر دراز آس با این گنیز
 کراں آسو رقم ایشیتاک کلام
 سواری کرن پیش از شکم شاہ
 کورن عرض شاہنشہاں بے کورنگ
 سپہوزم یکایک بہ فیلاں سوار
 بہ یک پالکی کور تمو بہتیار
 بہتہ روز از شوق باہمکنار

مے نیش و نیکنس چھ بہ نوش و بگیہ
 رٹن کو چھ اندر سہ زن شیر خور
 تیتے اریزو جھم قسم از خدا
 رٹھ در بقل روو تہاواں استوار
 کورن تہاواں مرحبا آفرین
 ازیں وجہ حاصل تہاواں تاج و تخت
 ترقی خود اکر اکرے بیش بیش
 ہمیشہ خود اکرے بارسلوک
 منور بہ دیدار مادر پدر
 سپاسا تہاواں احمد اخو ایس پورن
 بہ مادر کورن تاج زہین رنار
 مبارکھ قیدی بہ چون غلام
 خبر کرس بہ شہزادہ چانی چھ کور
 محالں دریں باب کور سرفراز
 تہاواں لوگت سون بازو تہاواں بند
 مژین بوین چون تاج و سہر
 جہاں اندر آس با جاہ و فر
 اگر بڑو تھو او شکستہ زیاد عزیز
 بحباؤکھ نگار کو دہین سلام
 نگار کو کور سس سپن عذخواہ
 کور نیریک عزم فر صحتہ چھ تہاواں
 بہ مادر سہ محمودہ شیر خوار
 بہتہ روز از شوق باہمکنار

به شهنشاه شاهن کوون اتفاق
 دیگر بشنیده داران شاه کبود
 اگر چه تمن بو پینن را بظلم
 و لے پخته اکتا حرمست شاهوار
 بیسے اوسن ن سارن هشت شمار
 سپن و اخل اندر جھار رنگار
 پکان و اتری اندر سرایان شاه
 معاصب پینن اسو همراہ و لے
 دو پخته اکھ اکس کینتہ یہ تا میر و باغ
 یہ تا میر دشوار از او می
 پینن و چھستن آب بارغ ارم
 غرن کور رتمو تھ مکانس قرار
 دیگر سو سے محمود نے کور مکان
 تبس سوتو پڑھو باپہ دایہ کنیز
 کون سار نے سپا پوسی بر قدر
 دروکی تبس اس ن پڑھ یوان
 گلستان تبس مایہ ہشتاد اوس ناو
 تبس مالو سندن ناو گلزار بو
 چھ راوی لکھاں وہ وری پور ٹاس
 تبس ناو گلشن رتمو کور سمنے
 گلستان و گلزار مادر پدر
 گلے گل پین در ازل نام بو
 ہ عون خدا تاز تر گو کہ باغ

رختس تم کھسٹہ در لے از اشتیاق
 کہہ و مہ زن و مرد ہر کس کہ بود
 سواری تمن سوتو با ایچہ شام
 سپن تم نگاری سوارین سوار
 حد رسو پکان بے قطار اس قطار
 کبودی و چھان ہر طرف شاہ مار
 و چھان تی یہ تم و اوی محطت بو ہزار شہ
 سہ جائن و چھتہ عارتن سارو گے
 و چھتہ جنتس بر جگر آبہ داغ
 ز بارغ ارم ینتہ چھنہ کیننہ کمی
 چھ بوزان پزان دفترن دمبدم
 سہ مزن کینتہ یس کر تھ بو تیار
 بہ حرمستہ زین موج در محلی فان
 و سنے کین گل اندام یہ خوش تمیز
 و حرمستہ و زن پرتھ اکس جایہ صدر
 و چھتہ مالینکو باڑ کاڑا چھوان
 توے تس گلین یہ گلن او باو
 برادر تبس ناو گلزار بو
 سہ محمود زامر پیلے مایہ اس
 بنو مو کتابن اندر سوڑ سمنے
 چھ گلشن یہ گلزار دختر پسر
 بہ از اپہ ہندیک انجام کو
 تمن باغ مین فرستک در او ناگ

طفیل تویم خلیق تہ پادشاہ
 طفیل توئی کلہم و انتظام
 بھدالہ فرخندہ طالع بدم
 و چھان بیسوا اُس بوزاں کلام
 دوپن تس بظاہر تہ غم چھہ کھیوت
 پکان قبلہ گاہ آسہ چوئے پد
 طفیل چنیں مادر اے خواہم
 سپنوخہ شہس ہش پشیرین کلام
 کوئن تس دعا و مبارکھ بہ لب
 ہمیشہ ز اندیشہ روز و شلاص
 و بنتھ می بہ ایں دم تاج الملوک
 سہ یزمن پکان باہزاراں وقار
 سپنوداغل اندر سراے شہی
 و چھتھہ حاتین گے تہ شہیار
 ادیزاں جواہر بہ دیوار و در
 و چھکھ بے بہالال ہائے خوشاب
 نفایس تمبوچیز و چھ کوئے کوئن
 رنگ آمیز فرش گران عرقمتی
 دپان باہمی اُسو چھس دست غائب
 و چھتھہ سارے شمت تخت و تاج
 بہ دیگر طرف ملکہ مومہ مستم
 پکان اُس محمود تس سائی سائی
 رتن سہ پڑشہو باپہ والا تبار

تماشا و چھن شاہ یندرادشاہ
 محاسن اچھے کراہ نووم تمام
 منور بدینہ ایشاں شدم
 بہ عین حقارتھ کرئن تس سلام
 بہ رضوان چھ منشور داوختھ گوشت
 بوع مے مادرت باتم عمی اٹبر
 ملاقات اوسان گئی لاجرم
 رتن در بغل نول بوزن توام
 شہنشاہ سپن بہ چھہ چوئے سبب
 خمد دا تھاو کوئے باہمی اچھہ واس
 سپنوپیشرو تم پکان پتہ لوکھ
 بہ ہمراہ شاہان عالی تبار
 کوئے کہ اشتراحت بجایہ مہی
 و چھتھہ طرز و تاپر شاہ نگار
 و چھکھ پڑزو سپم سورے شہر
 دوپکھ چھنہ حاشا پین ہند بواب
 دوپکھ چھنہ و چھتھہ پین ہند نوون
 و چھتھہ تھتھ گئے شاہ گئے سو متی
 نہتہ گوئے داد خمد دا غار غائب
 کھنک تہ چنگ روئے اچھتیاج
 پکان آسہ گویا میٹیان رام
 بہ نزد نشین کھتھ خاص داؤ
 تہ انیان شہان چہار

بہ تسلیم سرخم کوڑن زود زود
 ز مادر و دھتر اڑیں پیشتر
 کوڑکھ کاکنیو لولہ کے نالہ موٹ
 مبارکھ سلامتھ کران پانہ وانی
 پوارکھ در ترانہ بعد اشتیاق

گمستان بھجہ دراپہ ملکہ کبود
 رتن پانہ وانی آس گامزن خبہ
 رتن اوس یز کالہ کے مار موٹ
 نرن تر کیون ہیوت بمومان مانی
 سنیزو تہ دایو کوڑکھ اتفاق

سائس بیچہ کنیزن ہندو پون

یس نیش ساری فخرن درے
 سائس بایقبا س آے
 کور ہندو طرفہ چھ یزمن باے
 سائس بایقبا س آے
 وار اچھس نمھو درے مائے
 سائس بایقبا س آے
 وچھنے سلطان عالم آے
 سائس بایقبا س آے
 شاہ برہمن سیتو چھکھ ہمارے
 سائس بایقبا س آے
 رٹ رتو بلج بستاس جاے
 سائس بایقبا س آے
 سیتو تن ساسہ بدھ مہمان درے
 سائس بایقبا س آے
 بختہ بوڈ تاجدار تخت آراے

دہر دہر جہا ذوالجلال
 برکت باطن چھ مال حلال
 صد صد مبارکھ پیر پیر خال
 اوصاف تہندس کلہ کس وال
 خشمیتھ ہوون پوربی لال
 منشور سوزن شاہ پاتال
 آج الملوک کھس جاہ و جلال
 زین الملوک کھس نور دید خال
 روہنکو مصر کو شاہ آے سائس
 جے کران شاہ آے وچھمتھ دنگ دھال
 پور بیچہ بوگنہ آے وگرنہ ہمتھ سائس
 ایوان کیوان اہل و عیال
 مرعب کبود س شاہ گلناب
 ژول گلستانے داغ گلناب
 شاہ رضوانس معہے ہر پیال

شاہ شیراز سیتو چھس ہمنوالس
 آہوے چہن بڑ مارک کالس
 بیسوا درایکھ استقبالس
 داد حق دولتھ مالا مالس
 کھین چن دن مژمیلکھ مالس
 لے ییمو تھاو ییتہ سیتو جتجالس
 دانہ ڈپشیتھ لگہ جانور زالس
 رہبر زھاٹڈ واتنادی کالس
 دم رٹھ محکم ٹرٹھ کوہ بالس
 اندری گویو زپو لاگتھ تالس
 سپنکھ شیر زیر آنکھ شالس
 یارب منظور تھاو قوالس
 پروتون تہ بوزن وائلر ہیتھ خیالس
 نعمت اللہ عرصن کران کلہ والس
 انشاء اللہ در ہر حالس

سالس بایقبالس آے
 رائی تموسنر یزمن باے
 سالس بایقبالس آے
 قسمتہ دایلی باگر او نہ آے
 سالس بایقبالس آے
 مسدود سپنٹھ کبرہئے ہاے
 سالس بایقبالس آے
 اکھل سپدکھ چھی نہ پرواے
 سالس بایقبالس آے
 دیم سیتو سپدی شیر ستر ترالے
 سالس بایقبالس آے
 مغفرت کرتس جتس جاے
 سالس بایقبالس آے
 چادیس موہے مارم فتنی حیاے
 سالس بایقبالس آے

رضوان شہر کس پادشاہ سند استقبال

بدئے شہر یاران بہ عیش و نشاط
 شہادوت رضوانکے محکمران
 بہ خیل حشم باہزاران سپاہ
 بیٹے خاص مہمانیاں با جلال
 تھتھ در او ہیتھ سیتو پیاد سوار

دیان بیوٹھ شاہ پرب برسات
 خبر و اثر تاتھتھ ز اخبار خوان
 چھتس سیتو شیراز کے پادشاہ
 بیٹے سیتو چھس رانیہ باغیال
 بہ فوزن سپن شاہزاد تیار

دین بیسوا نادیس ماه جبین
 کینزا یوتین باکمال خشم
 و چھکھ دور رعنوان شمرک فاب
 بہ نام ظیم رقم اپستادہ سپینو
 و چھکھ اکھ اکیس گے سٹھا شادمان
 کوڑکھ پریش حال از خیر و شر
 ز تفریق مہجوری آزاد شد
 چھو لکھ دل ژو لکھ فرقت خارخا
 بہ الفتحہ سمیتہ آمرتہ آسہ تس
 بہ سرعت سوارین سپینو رقم سوار
 نگارک حکمران رمن پیشرو
 بجاد کھ بہ اہمین شان سلام
 رمن باہمی او یخلاص ژور
 و چھان اوس رعنوانکے شہریار
 بہ دیوار و دروازہ تصویر ما
 اویزاں فروزند چون آفتاب
 زمینک نشانہ اندر نقطہ
 چھنے کائیسہ و کین یہ دولتہ مال
 برابر یہیں کائیسہ چھنے پادشاہ
 یہ ہرگز چھنے تیرہ مالک کمال
 چھہ واقف نہ سے مالک ملک مال
 مجدالتہ نحو شمال و نحو م شدم
 خزاں تماشا و چھان جا بجا

و چھان اس رعنوانچی نازنین
 سہ تے ذرات ہمراہ شوہر بہیم
 یکان یا یوتین ذرات پروں باب
 سواری کرکھ قلم پیادہ سپینو
 بہ تسلیم باہم سپینو ہمنان
 سپینو رقم بغلگیر باہم دگر
 و چھکھ بیسوا مادرش شاد شد
 بہ دختر سہ مادر سپینو ہمنکار
 بہ ہمراہ مادر پوچھ ماسہ تس
 غرض اس سارڈی سواری تیار
 پکان ڈالے شہر اس اندر یک جلو
 بہ دربار شاہ شہری داکو یام
 شہین سپینو شاہین ملاقات کور
 بہ فریش گزائے مایہ کرکھ قرار
 و چھن رقم رنگارنگ ٹامپیرا
 بہ سقف و بہ دیوار لعل خوشاب
 و چھن سوبہ سو فریش از سیم و زر
 بہ حاکمہ سپین کورنہ باخود خیال
 بہ اس شوکت و حرمت و مال و جہا
 اگر بیسوا آتہ ہستہ سپینو مال
 دریں ماجرا حضرت ذوالجلال
 ترقی خمدہ کرکھ و نس دمبدم
 بہ دیگر طرف مادر بیسوا

تھے ہر جگہ گئے داخل اندر حرم
 بہ آداب و تہذیب کرم
 حرم ہاے شاہان کر بودہ عیاں
 کور کھ تہ کر کھ اکھ اکس کن سلام
 چھوان پانہ دانی گشتان تہ آسان
 سپہر جمع در بارخ شاہی تمام
 حد کھ تہ تم زیادہ بے شمار
 کران اوس میہمان نوازی عجیب

تبیس ستر پڑھو بارہ یم مہتر
 بخند سحر سحر محمود آیس خوشنور
 کور کھ استراحت بہ میہانیاں
 بہ خلق و حسن پانہ وافی کلام
 چھ میہمان ساری بہتہ عائشہ سان
 رتہن ستر مخلوق یم خاص و عام
 شمار اترن اوس تہ زہن ہار
 شہ تاج یس پور شاہ پورب

حمالہ پری ہشت دواتن

یشلی تہو و چھن میہمان و ملوک
 بہ گلشن دواتن و دہ در تہی چھ کباہ
 حمالہ پکان آبہ باکروفر
 سہ خط چون سورے چھ پورست تہی
 پکان آتہ پریا تہ کر نکھ سلام
 حمالہ نمبر چھو کران اقلار
 بہ تہ ظہم سر تر و ہس زیر پا
 حد کھ تہ زیادہ دلا سادار
 بہ و چھ چھ کتیا چھ کوت کاہتی
 حمالہ چھ میہمان بیون بیون و چھن
 نکھتہ نچہ پر بن وکی وکی
 کھہ زن تل تبیس کھہ تر وون پھتر

دیان او شہزاد تاج الملوک
 جمع کاہتین رعیت و پادشاہ
 دوپس تہ واپس شہا غم بہ بر
 مقرر تہ تار پرخ کورست تہی
 کران پانہ وافی اسو تمہ این کلام
 کورن عرض اے شاہ والا تبار
 تہ بوڑھ تہ دشتے گئے تبیس پیشوا
 بہ واپس کور کھ تہ بوس و کنار
 دوپکھ تہ میہمان چھا اہتی
 تہ بوڑھ تہ نیکھ ہمرہ خوشتن
 زننن اندر گئے با نھ شہری
 بہ یکدم و و چھ تہ بے خوف و ڈر

یہ سورے عنایت چھ چونے عیان
 سپن دور غم خمہ ش سپن یور وائی
 زن و مردیم اُسو از خاص و عام
 مساوی ژئے چھی بڑمت اے جوان
 قدیمک بہ چونے نمک خوار چھس
 چھ آت رعایا ہمتھن شہریار
 نمائی چھ آہتی بلا خوف و ڈر
 ہمو تو رکن دین قدم خارسان
 بہ تنظیم یثدرا ز سوزم قنبر
 ز سرخیل یثدرا ز آمد پیام
 کہہ و مہ رعایا ہمتھن ہم ملوک
 کوڑن عرض میہان شاہنشین
 چھ سائس یثس رتم کران انتظار
 سوارے تیار اسپہ سپنیکھ سوار
 سپن جملگی یرنس پیچھ تیار
 محالین بسد گوئی کوڑ سرفراز
 مرفع زردیم گوہر رنگار
 سہ نمہ بون مہارت با شہریار
 بہ عنوان شاہی بنار و طرب
 مکن ہنر چھہ کھہ کوہن ژھینون جنگ
 وڈو وکھ یہ ہفتم زمین کوڑ کھ پت
 سوہ یوہس مادر شہریار رنگار
 حقون تم درون حرم دوام دام

دوپن تس مبارکھ وندے زوہ جان
 مبارکھ اے میل سپن چاہے سائی
 غرض و چھ حالن بہ گردش تمام
 دوپن شاہزادس کجا میہان
 دوپس تم معافی طلبکار چھس
 پنہو رکنے کو ششس کرم بے شمار
 کران مژ چھہ کانہہ ز فرد بشر
 گزھن کوت چھہ اے مادر بہریان
 یہ بوزھہ حالن دوپس صبر کر
 پتھے مہو کران اُسو تم غم شکلام
 یپن بانوشی شاہ تاج الملوک
 یہ بوزھہ سکھر کوہنگار کہ شہن
 قدم رچھہ کراون سوہی نوہنگار
 بہ تجویز یثمن ہمہ شہریار
 رعایا شہن سرتو بے بے شمار
 سہ شہزاد مہراز باناز و ساز
 عماری زرین ہزاراں ہزار
 مرقب بہ فیلاں کرکھہ گئے سوار
 شہہ ہفت اقلیم ہشتم پرپ
 نقارن تر باجن ملکہ شور و شر
 بہ یک سوے درپوے فیلان مت
 بہ دیگر طرف رانی تا حبار
 پنہو رکنو سوہے اُس در انتظام

ما فوجک ز پیچھہ کوال ۲۷ سوہن تو رہ پھہ جڑتھ

غولام و گنیزان همه ہمدمان
 به داد و کتہ تیغ یکسر تمام
 به ہوج رشتند باہاہ قدر
 یکایک شہس لول نیز با گران
 پس و پیش پا کر پیمین و یسار
 ز گفتار فیلاں ہمراہ شاہ
 زمینس ملکھ تیوت گرد و غبار
 سپن گرد ہند آسمان ہشتمین
 و چھتہ با صین پاد گواضطراب
 گوشت حاکم یس شہر نوید
 سراسر تھے زل گرین پیچہ سوار
 جوانان خوش روے بازیب و فر
 تھے پیشوا آرتین باد و بقار
 بہ قیمتہ برس کم چھ لعلین
 دواں شولہ لال و جواہر جڑتھ
 سوارے اندر کور تھے اوس طے
 مقابلہ طاقوہ تیس اوس کیا
 گرین نشہ سامان ہمتہ اوس کم
 ز فیلاں پختہ و حقو بڑکھ کوٹ چا
 زر و نقرس اندر گیتو اسو غرق
 بہ مروت کھتیکھ تم شہرہ ارجمتہ
 بزاہر پڑھین آکھتہ کم اوس نہ
 تاشا و چھان ہر طرف لالہ دار

دباؤ کجتن را نیان شہان
 تمن سیرت بیہ اسویم خاص و عام
 ہماں را نیان شہان صدر
 نثران تو گنبدان در اے شادی کران
 پکان در اے یا منحتہ شہر نگار
 ز رفتار فیلان و اسپ و سپاہ
 دبان اسو تم پتہ بن بہ شمار
 کہ گویا و دوو کھ بہ فرس زہن
 بہ گرد اندر غاب گو آفتاب
 سپر دافع اندر نگار حبید
 دیان تو فوجا و چھکھ بے شمار
 پری روے ساری بشکل بشر
 ازاں جملہ کینہہ خاصہ خاصہ سوار
 رنگارنگ ہمراہ سوارسی تمن
 ممکن تھے ساز و سامان کرکھ
 پنہو رکنو نگار کوشہن پے بہ پے
 ولیکن بہ تنظیم ہند راز شاہ
 تھہ اسپ تہ تیمو شہدے فیل جم
 گرین کن و چھتہ دل شہن تبلیاد
 گرین منز دبان اسو کینہہ ذوق
 پنہو رکنو کرکھ چپہ چپہ پسند
 شمار تمن زل گرین اوس نہ
 بہ تجویز ساری گرین گئے سوار
 عا اچھکھ آسمان ۲ رو پس تر سوتن

دئے کیا ریتھ کیا سپنوشادمان
 یئیس اوس نژانہ تر وود خر کرہ
 گرس بن پن سستو بو چو بدار
 بہ ترتیب مردن چھ اسپان نر
 بہ دیگر طرف پیرو یہ شکل منوش
 ریتھ پائکو از جانب شاہ پری
 یسے خاصہ آراستہ مادیان
 رتن سیتو پر زر پری پیکران
 خروشان و جوشان و خندان بلب
 و چھتھ ہو جان پرستان دیار
 خوشن و چھتھ مادیان آب
 دو پیکہ یم برایے سواری ما
 بہو کوئی منز ہو جن بالشاط
 و ریتھ ہی پختھر و ریتھ از پالکان
 پسند کو رکھو مادیان کھن
 غرض یس یہ کو خوش کو رکھ پانہ وانی
 نہ کو رکھ دایہ کینہہ آغہ بایہ لحاظ
 بوکتہ اوس و دہ کھور رکابس اندر
 دئے کیا کرکھ دایہ وے گرم چال
 سوخن موختھر وانی نزد حصار
 برایے جہاں ہمران شہان
 بہ دروازہ باغ تم راے یام
 ریتھ و چھ رتمو فرس باغس اندر

بہ تاج الملک اُسو اُہی کران
 سہ کھوت زل گرس کر تر پانے سرہ
 سپن اسپ تازی خرس زیر بار
 شہے رانے سوزی مہو سر بسر
 کرکھ آمزش آب ٹولو بگوش
 برائے زنان ہود شبان زری
 برایے سواری میہمانیان
 مخد متھ چلو گر چو چاکران
 رسیدہ در پیش ملک پرب
 دلس کو و چھتھ رانین خار خار
 رتن ماہ رفغن رو دہ آب تاب
 روان چھ کرکھ مہو بلا اشتبا
 کھسو کوئی اسپ زلن زانساط
 پری ہو جن کھنر شادی کران
 و چھتھ زل گرین کن ہو ہوت رتن
 کرکھ دور دور گرین مانہ مانی
 ہوی اُسو کرکھ تر ہوی زینہ ساز
 تیشہ دایہ و دھٹہ دژ گرس بر کر
 ہر ماچہ بڑو تہہ بڑو تہہ پکان شہہ مالی
 سپن واصل باب ہایہ دیار
 مزین کرکھ اوس باغ جہان
 برقتن شہورم کو رکھ یکد و کام
 ز رفتن کو رکھ الحمد الحمد

یستخمس منتظم آس دوا پهنک پیکو
 بای فرس ترا و قدم تیز تر
 پیکان گئی شهن سیرو تم چاکران
 د پهنک تی به او سکھ نو زانہ و جھوٹے
 پینو سلطنته افریتمو در نظر
 سپینو در تخمیر بعد تاب و بیج
 غرض شاه نو نیو که بر جابه صد
 گرانمای تختن شمارا پنه بو
 برای زنان بارغ یس بو تیار
 تمن سیرو تم آس مستورگان
 بهت شاه پیری آس جابه نهان
 به تمیم و تا ظیم پنهو بایه شاد
 و چھه دختران پنهو راز شاه
 تهنه جلیو چوں پرتو آفتاب
 خورشید من تمن یم کشن آس دور
 درونی دیان آس یور بونهن
 معاوضن تر دهنو تمن رده چھه ترسون
 به تقریر غمیش آس تم همکلام
 سوه محمود دس لول تا جن بورے
 آتھ اندر مسپین از دایم دیگر
 حالن سوه پیر پنهو ابن چوں عروس
 لباس گرانمای دیور تمام
 یو پنه کینہ و رگتھ به هر سوه پنه شاکه
 سجاد و جھه تمن سیت گرانمای تخت

و چھان کیناز چھه استاد تھکو
 چھه کینہ تر پردا بلا خوف و در
 چپ و راست شاه بے نظار کران
 ہیو چھه تی به او سکھ نو زانہ و جھوٹے
 کران گفتگو آس باهمہ کر
 ازیں سلطنته نیست ایچ است ایچ
 تمن سیرو شاهان بعد جابه و قد
 به عشرت کور که استراحت شهن
 نیکه رانیان ہمہ شهریار
 سپینو جملہ داغل ببارغ جهان
 یچھه کور سوزن به مہمانیان
 کر که از ره مخلص و اتحاد
 به تمن کور که رانیو واه واه
 تمن پنه چو در آب لعل خشاب
 ودان شولہ مانند خورشید نور
 به زیور چھه سورے آس پیر یون
 یکایک پیتی ہوی دهن دور کن
 کر زھان پرتھه اکس نش بے سلام
 سوه بخش اندر ژایه شیر پنه سورے
 دیان آتھ حمالہ بابا کر و فر
 تمن سیرو شاهان پنهو جلوس
 به دایه پنهو راز تور مت پنام
 به بارغ اندرون ژایه بے ترس باکھ
 عروسانہ وش بیچھه فرشتہ تخت

خبر شاه پری نشینیکه زود تر
 یہ بوزگہ پئے خربت مہر و ماہ
 سپہزادہ چوسر و سہی
 خرامان خرامان چو کبک تزد
 تبس ستر سر کرد پریاں بنار
 بہ محفل دروں ذرایہ چوں آفتاب
 پیو کز رنمن اوس شامی خیال
 و چھتہ تم سترے شکل و عقل و تیز
 و چھتہ تھو بہ نام ظلم کرہس سلام
 بہ خاطر تواضع کرن شادمان
 پیکھے پاٹھو ہر سو نظارہ کران
 بکان دژ نزدیکہ محمود یام
 سو محمود از کردہ ہم شکر دہ
 کوڑن عزم بر خاستن از ادب
 صبر کر مہ وہ تھو دژ از جابہ خویش
 فرض بیٹہ تن نشہ کوڑن قرار
 کپن پوشہ ملا کرن تن بر
 نعمہ دازن رقم کپہ گلزار کی
 تر و طا آکھ ز لعل و جواہر نفیس
 تمن لالہ ہمشہ ہمار نظر
 بہ گردن کوڑن نامی دسوس تن
 وئے کین تمن نامی کم تھان اُسمو
 بہترین لطفہ آن سے در نظر
 ہا کہ لاک قلبیلا شمر

حاصلن ارن کور باغس اندر
 بہ مجنبت پری آیت از تخت گاہ
 تجن ستر پریا بہ فر مہی
 صنوبر قدش یا چو شمشاد و سرو
 مہی خاصہ تمہ آسہ میتر سرفراز
 و چھتہ رازین رودین آب و تاب
 حد کاسہ تر زیادہ کر تھہ آسہ چال
 دوپیکہ اُسمو اُسمو نش چھنہ سچ چیز
 بہ واپس تسلیم و شیریں کلام
 تو مہمان ما و منم میزبان
 بہ مہمانیاں لول یژدہ باکران
 و چھتہ تھو جمالین کرن تس سلام
 بہ شان عروسی بہتہ باشکوہ
 اشارہ کوڑس پریا اے نوش لب
 و چھکھ و کینس تھو بہ اینہ ویش
 بعہ ہریان با کمال و بقار
 بہ کوڑیا نہ رقم پوش باغن اندر
 پُر از بوے خمش مشک ہمار کی
 سراسر ز گنجینہ دار نیس
 سہ زائہ ہفت اقلیم سے نیر کر
 حائلن لحاظ سیٹھا اوس تن
 بہ مہرانیم شاہ میہمان اُسمو
 ہا کہ لاک قلبیلا شمر

بہ عیبت کہ بہ لب لہ ودان آسہ پھیش
 زن و مرد ہم اُسکو از خاص عام
 بہ مطیع ضیافتہ چھٹے شام تیار
 بہ عشرتہ لبالب کھینو تہ چینیو
 دُپان اوس یزمن اُپہ پرب
 ٹیکہ طشت اختابہ ایے دُری
 کمان و مہمان با ادب صفت جُفت
 نہر کس دریں باب ممتاز بو
 بچاؤن ہیو ٹیکہ سفر بے ترس و پاک
 پختہ پانچو دُجد طبقہاے نان
 نہ زیں سو شمارا کھیند بانہ سرنے
 مرتب بہ سرپوش مایے زبر
 اُڑو اوس بر وٹیکہ یہ ہیو چھٹ سبق
 دُچھان رقم چپ راست زیر و زبر
 چنیں است آیین این تاج وُر
 پس و پیش دہری لکھ نہ اُنان
 بہ وقت ضیافتہ جواں سہ و چار
 کوڑکھ سارنچے بسم اللہ اُند وند
 مسادات دُپشتہ رقم آسمان پئے
 رکابے ہیشن واتر نے پئے بہ سپے
 محطرت ملون نفیس و لُہیز
 یک و نیم درجن رکابن شمار

دُچھتہ پادشاہ باپہ این جاہ و جیش
 غرض بر دُجا بیٹھو مہمان تمام
 دُبادب دُیتکھ وانہ و برے اشتہار
 چھٹے کیا دودہ ذرنگی اجازتہ دیو
 اجازتہ دُیتکھ یزمنن باطرب
 پُری پیکان از قصافت بُری
 رہتہ اُسو مہمان از ہر طرف
 صف آرا شکہنشاہ شیراز بو
 بیکدم دُیتکھ گلہم دست پاک
 انگ فی نفر اوس دستار خان
 شمار اوس نہ کیند تہ مہمان پئے
 بیک لحظہ سارن طبقہاے زر
 تھو وکھ پڑتہ اُکس پیش اکھ اکھ طبق
 ازپیں معاملہ اُسو رقم بے خبر
 دُچکھ و اُتھو تھہ یہ چھو نا خبر
 اُکے سارن زنتہ دوت خان
 اُکس سارن اُسو خد مٹہ گزار
 ز طبق سرپوش بر دُشتند
 ضیافتہ دُچھتہ حارتن شاہ گے
 بہ خور دُن دُپان یام مشغول گے
 رکابن اُندہ بیون بیونے اُسو چیز
 بہ ہمراہ یک طبقہ خورہ شگوار

گرسنه سپینو در ضیافت غریقی
 جدا گانه پھیران بہر خاص و عام
 شہنشاہ شیراز منہ مستار کار
 دریں معاملہ سے سرفرازانہ
 بگردش بہر سو کوڑن جان رفا
 پیے ہر یکے کس مویہ خوشگوار
 لگو تریش تہر خاہدہ شہرچہ جیادہ
 اجازتہ چم از افسر و شہریار
 بہ گردش بہ عشرتہ وہمچہ تہر بہین
 بہ مشغول خودن سپینو خاص و عام
 گزہان خوش مویہ ارغوانی جوان
 بہ ہمان و نسوان پورب بہ بچہم
 بہ خوشی بہ محفل بہ ہمارا میان
 چو مردان رتن پرمیہ خدمتہ گزار
 بہتہ انتظام اوس از ہر کران
 ضیافتہ رتن در البقیہاے زر
 انان دست دست بہر دوش کا
 یکایک دویم سہم تہر ہمعنان
 مساوات شایہی کہان و ہمان
 پڑھے ہر کا کینو ترشہ شاہ مال
 بہ او سکھ تہر چھت تگہ تم ہچھتہ
 یکایک معزز جدا بہ جدا
 کھنس پیچہ فرشتہ کوڑکہ از دو

مساوی بہ شاہ و گدا یک طریق
 ہم منتظم ہمسہ مجلس تمام
 خصوصن ز طرف پرب شہریار
 بہ ہمان فوادی شہ ممتاز بو
 بہ خاطر توقع بہ شاہ و گدا
 رتن کہتہ بہتہن پیالہ خدمتہ گدا
 دوپچہ سالن بے تردد کھینو
 دریں باب تیزی چھنہ زینہار
 پتہ یا کھو بیک ہفتہ چھو کھینو تہر چون
 چم راوی بہ کھان اتہ دو ہنس تاب شام
 بہ منشاے خاطر ضیافتہ کھوان
 بہ بارغ در شاہ پری منتظم
 ہمہ رانیان شاہنشاہان
 صنف آراستہ جملہ ترتیب وار
 چو آیین مردان بارغ شہاں
 ز مطباخ میشد راز والا گھر
 مرصع مرتب بہ سر پوشش کا
 اکے ساتھ ساروزنہ و اتر خان
 چھتہ رانیان شہان جہان
 دریں معاملہ اوسنہ قیل و قال
 تعجب تم کوڑ ضیافتہ و چھتہ
 ہینہ کہ کھینو ضیافتہ بنام خودا
 مقرر ضیافتہ و چھتہ سو بسو

بہ رغبت چھٹے ملکہ دنیا فتح کھنواں
 بہ خدمت ستارہ پر ہی پیکر ان
 بہ جہان مدارا کران آفرین
 پیچھے پانچو پچھو ہفتے کھنواں ترچون
 دنیا فتح پیچھے پانچو چھو روز و شب
 غرض آسہ ساری تھے کران اکل و نوش
 پیچھے پانچو در بزم شاہ تمام
 دوشہ سار سارے کور تم کو کھنواں ترچون
 سپینو سیراز خود دنی جمعین
 غلامان و خد متھ گدازان تیار
 بہ خدمت آئیں سارے ستھ غلام
 بیگم دیکھ سارے دست پاک
 جہاں سپینو سارے پستان
 بخانہ تمن بوریان و پلاسٹ
 غرض سارے تر او بر فرش ر
 بت اگر سپین سوز و ساز ک صدا
 بت پرین تدرینج لوگ بیچھٹے
 ز خواب گران دو تھو ہمہ عام و خاص
 دیان اموکھ جہاں ایں سوز و ساز
 شہو یام بوز کہ یہ سطر و ساز
 برقص آئے تم دن سپینو ست حال
 پس و پیش تم زیر و بالا دھن
 دیان امو تم لاگو حب انوار

مصفا عجب جام شدہ بختہ جوان
 لگی اندام خود تری روسے پیمیں بران
 بہ عشرت دنیا فتح کھنواں خوشترین
 چھٹے کینہہ تو پروا وہ نقش تو بہین
 تنہا دل کرو تو ہو بہ عیش و طرب
 حدائے مکس اوس نہ کا نہہ خوش
 دنیا فتح کھنواں اوسو خاصان عام
 بہ منشاے خود غیر رنج و محن
 پور کہ محمد سوئے رب العالمین
 تیکہ قاب با فضلہ خود شگوار
 کھنواں اچھ داران بہر خاص عام
 کو کہ استراحت پلا ترس و باک
 عزیزین منجھ کہ فرش خاکستان
 کنون فرش زربفت کجواب و طاس
 برابر ادا نہ آڈ ہمہ گو بہر
 چھ بوزان کنو جملہ شاہ و گدا
 سوسہ آواز پر تازینج نہ بیچھٹے
 دھن اگھ اکھ اکھ کن تھے اس پاس
 دھن آدمی نہ فقط چھٹے آواز
 نژدہ تہ گون دلربائی آواز
 موٹھ کھنواں ترچن طرہ شاہی کمال
 زوئے بوزنا سوز کے تم بیچھٹان
 چھ بیچھ جہاں ایں سوز کہ ہو قرار

یا کھنواں ترچین ۲۰ چھٹے آواز بلکل اوسے شور

بدبار میشد از بودل نواز
 بیخ لعلگون لعلها شب چراغ
 ز ریدو کران گوش بے کُش شے
 گر کُشته محو پیے حبانور از هوا
 سپینو نغمه آدای سمنطوریان
 طغییل پری رونق خاس و عام
 میو کُجه دایه سینه پانچ چنگ و باب
 پُچو کُجه دل بران اکھ اُکس اشتیاق
 نژان تہ گھوان یژھ بران نبہ نار
 بر کُجه حال و احوال دایه زمان
 همیشه تمن خلعت و گر کُشدے
 ز فاقہ تمن درشت حبان تہ لب
 دو پُکھ ساند کھوتہ کیا یمن اُسو خان
 ولے شرم آیکھ تہ زونکھ تہ وار
 چھنہ یور بیگانہ کا نُسے اژان
 بہ خورشیدماناں دے تاج الملوک
 اُدھی پارتی تراوان نژان تہ گھوان
 اگر اُسو تہ تم ز نیو رُخ بکف
 پُشن کُجه سُنو شادیان کُرو

چہ رُوی لیکھان ایں ہمہ سوز و ساز
 لکھتہ حبانن تہ ریدو بے باغ
 ز پاتال بو نغمہ ساز و نئے
 تیشے بو گزھان تہ سوز و کُش
 بیخ تہ کنو بہ دربار ستورگان
 در آن باغ بوجاد تہ انتظام
 ضیافتہ کھیکھ دن تمن لوگ شرا
 تموجنس باجنس کُدر اتفاق
 کُجه محفلان دہ ہزاراں ہزار
 کُشتہ سار پنے گے پینو خانہ مان
 تعجب تہ شاہمن اُپرن ہندے
 بہ خانہ یمن اوس نہ نان شب
 رتو سُنکے سوتو رُمان مان
 و چھتہ رانین کُدر لُکس غار خار
 دو پُکھ اُسو تہ ہمہ ہو گھون تہ نژان
 بلے رانے شاہ زین الملوک
 وئے کیا تر تہ دے چھ کوتا پھوان
 درپ باغ ریدو لکھتہ ہر طرف
 نژو تہ گھو پانچ لولا بزو

گھون

محرم رازن مبارکھ
 محرم رازن مبارکھ

سایہ تر دو عالمس یئہ سدر نازن
 دھنہ و فیض المُن ہندہ سرفرازن

فرمان تہندے وون پہ ہمارا دن
 زین الملوکین پور بجو رازن
 پارتھ جیلو کیتا دیت ہمارا دن
 خلعت شاہی تانہ بتا دن
 بخت بدو در اسے از خوشی جہازن
 پایہ بدو میہمان ساری شاہ دن
 نو نگار یزمنش وون دوسہ وازن
 یکان خوان شور سالر نوازن
 آنچہ دوس خان سوز شاہ یندازن
 تجویز سارے مازس مازن
 میر مجلس تہو شاہ شیرازن
 سالرن بیٹھو تم با اندازن
 سور گا پوری ما نر سوز رازن
 با گر کہ تہ جہا ہن خوش آوازن
 کھیتہ چتہ مطر نو کوڑ کہ آغازن
 پڑو داس کوڈا چنگ سے سازن
 ماہ پری ماران ڈھٹ پیشوا دن
 شاہ پری خریدار تہندین نازن
 پتہ پرتا نکو امو ترکتا دن
 سایہ تر وو عالمس ینہ مرو نازن
 مشتاق موگر تھ سورس تہ سازن
 کتے کاس لے میر تھاد سیتو تان دن
 پے لب کہ لے کر سیتو پاکہ با دن
 شاہزاد پادرن در مارک
 محرم رازن مبارک
 روشن گئی یزمنس دیارک
 محرم رازن مبارک
 مانس سیتو لچھ بدو تارک
 محرم رازن مبارک
 خاص و عام سالر میٹھنہ تارک
 محرم رازن مبارک
 کھیتہ چتہ مہمان مہتہ سازک
 محرم رازن مبارک
 چھکے نوو عطر تہ گوہ لاب عارک
 محرم رازن مبارک
 یزمن باین بر تارک
 محرم رازن مبارک
 سیتان رتو تار چارک
 محرم رازن مبارک
 تھادان بر آسمان تارک
 محرم رازن مبارک
 طوطن رپنچہ نیہ شاہک
 محرم رازن مبارک
 سپر سیتو اصلک مانہ زارک
 محرم رازن مبارک
 حے چھکھ اھلک موہے کارک

فرمان تہندے وون پہ ہمارا دن
 زین الملوکین پور بجو رازن
 پارتھ جیلو کیتا دیت ہمارا دن
 خلعت شاہی تانہ بتا دن
 بخت بدو در اسے از خوشی جہازن
 پایہ بدو میہمان ساری شاہ دن
 نو نگار یزمنش وون دوسہ وازن
 یکان خوان شور سالر نوازن
 آنچہ دوس خان سوز شاہ یندازن
 تجویز سارے مازس مازن
 میر مجلس تہو شاہ شیرازن
 سالرن بیٹھو تم با اندازن
 سور گا پوری ما نر سوز رازن
 با گر کہ تہ جہا ہن خوش آوازن
 کھیتہ چتہ مطر نو کوڑ کہ آغازن
 پڑو داس کوڈا چنگ سے سازن
 ماہ پری ماران ڈھٹ پیشوا دن
 شاہ پری خریدار تہندین نازن
 پتہ پرتا نکو امو ترکتا دن
 سایہ تر وو عالمس ینہ مرو نازن
 مشتاق موگر تھ سورس تہ سازن
 کتے کاس لے میر تھاد سیتو تان دن
 پے لب کہ لے کر سیتو پاکہ با دن

مخدم رازن مبارک
 گاشه سپه تو اهلک ماشه مارک
 مخدم رازن مبارک
 تاب کر هرگز میهنه همارک
 مخدم رازن مبارک
 دم رطبه به سالال که مارک
 مخدم رازن مبارک
 پوشش کر به میهنه همارک
 مخدم رازن مبارک
 عرض کر آغوش قرص دارک
 مخدم رازن مبارک

و اصل و صلح گزیده که پردادن
 سپه تو یکده رهبرین تیر اندازن
 آتش سپه تو کور شکاه امرو پرشم رازن
 طالب و مطلوب بهین غمازن
 غزنونک شاه رام کور ایازن
 و جنگ لای سوزدس سپه تو مر بازن
 رهچهره بن لوله مرز پشته چهره ریزن
 حکم گشت کمر با نثرن نمازن
 ملکه و بے نظیر زینو ممتازن
 نعمت الله چکه کشته پیچیده نازن
 منسوخ کر ادوی گنیز او مبارزن

بومے دختران بیچته جاپه تپه
 بهیخته آسپه تو بیچته باهمان
 بیع ساز و منظور نو خاسته
 بهیخته موع و چپته منده جهان ماه دهر
 بهیخته کچکه داپه سنے ساز تپه چنگ و رود
 کور و شاد و یاک ترانا بیان
 در افشان شده جمله سپین تنان
 میخته کور بیاض رتمو دل نواز
 به هممان هیو تکه لاکنه دوستان
 ترهوه به کچکه پزهره بایه منده چپه
 و سنے کپه تمس گلشنش آو باو

ایمحو اندر دبان شاه پری آیه تو
 عروسی دهم رانیا این شهان
 همه مطربان آراسه
 رقا صی پری سپیکان خوب چهر
 تمس سپه تو از بهر ساز و سرود
 کور که عرض پزهره بایه لوله سان
 به فرمان آن هر سه نوحه شد استان
 مطربان به ائین منظور و ساز
 به فرمان آن مالک بوستان
 شور و کور رتمو یا میهنه سوز و سنے
 سه گلشن تمس اوس محمود ناو

دو پُرس پر کمر به غوغا باش لایه گلفزار
 ز بخت بلندت چچم این دو دم دایم
 اگر چچکمه همایون تو نور بصر
 برایه رضا منیت این مایه
 چه بوداں گلستان به سورے کلام
 به تحسین دو پُرس سوسے قردی پیری
 چه دربار یسندراز سوزا کرد
 پیری قرویہ از سماع کلام
 به همیشہ گان صبا لائیکن به بر
 روه به ساق به خواجه خلیل در
 به همراه تحن چپ رقا صیاں
 رقا ص و قوالان سازندان
 مذکر دران بارغ اسی به بود
 قوال و پیو نیکه دایه نئے ساز به
 بیجا گون پیری یوس پیوت یکنه
 تر تچه ترا و ککه آواز شیرین صاف
 دف و ساز و سنطور و چنگ و رباب
 نیکه نئے نئے تم ساز و سوزک نوا
 نژان آسپه پیری به تحن زری به نالی
 سوز آواز ساز و سرودن به فور
 به نوبع دگر سوز به ساز نو
 پیوایی کجکجه تار باغش زده پور
 به تو صیل این تارایه به

طفیل تو این صبا و بارغ و بهار
 مبارک که زیند از شاه انتظام
 تشدے کھوت به چچکمه نئے لخت جگر
 کو دم خرچ به حق و خاطر جمع
 دو پُرس مر حبا دختر نیک نام
 سه و ستاد تس سوزچی افسری
 ییمس شو به تس تیخته لولا بر و
 اگر اوس زیاد کون انتظام
 گراں قسمتی دامن پر گهر
 مرتب کو رک که ساز رسدا زیر
 به پیرو گیه جملگی همعناں
 مونث تلمی پیری پیکراں
 بله راه طیور باسته بود
 رقا صو شور و کر خوش آواز به
 خوش آواز با ساز و دمساز و ناز
 و نئے کیا منوشن اندر گے نیکاف
 مطابق هم آواز پیرای ضرب
 طیور اں سپو بسته اندر هوا
 گز نهان سوزدن در جگر سوزا
 سپو مشترباغش اندر زده پور
 سه تا شیراں بارغ یسندراز بو
 و چھان کینه نه بار یکس از پیرور
 دیان سار و به بوز سوزک نوا

بہر ہر بیون بیون گزہان اوس سوز
 مژگنہ سارے کوٹھن تہ گنبدن
 دوپکھ کوئے بوز و بہشتی سرود
 سپن راین خار خار دلس
 نژن تہ گنبدن بو تمن روبرو
 اجن نشہ تاثیر آواز دراو
 گلستان و چھتہ گلشن ابرو
 خصوصن ہماں مادر شاہ نو
 ہمہ رشتہ در رانیان شہاں
 بلا خوف و ڈر تاپہ پیرکین اندر
 گزہتہ شامل زمرہ پریہ کائن
 دوپکھ پیرکین سون بوز و سرود
 منوشن ہندے بوز ہنگ ساز سوز
 دپان بیچہ پیرکین پتھر ہم عنان
 دپان شاہ پیری سوسے ملکہ پورب
 خیال ڈ لوک اے بوز ناو
 یہ بوزتہ بہ غارتہ تمو کوٹہ کمر
 انیکہ چپہ رقاہیاں خوب چہر
 گر انمایہ اطلس تمن اوس ناکی
 نہ پریاں تمن اوس نہ کینہہ کمی
 بہ انداز پیرکین ہنرے مانو مانو

سہ شب عالم افروز بو دل فروز
 یکے خان و مجنون تہ اکہ نندن
 چھتہ بوز مت زائشہ تہ چھتہ چنگ رود
 دوا پیو کھ چنگ و نازن سلس
 رقاہیاں خموش دامنان سوسو
 گئیہ مت و مدہوش تہ وجد آو
 گل رحمتن سوسے ہوان اوس بو
 بشادی سوسے مشغول در بوسے دو
 سمیتہ آیہ ساریے کہاں و جہان
 تمن لوپکے سوز اندر چپگر
 شدہ جملہ سر کردہ جہانیاں
 کر و توہر تہ سوز از رویے و دود
 تمنا اے ہچو آب تموز
 خشکھا کوٹھکھ پیہ آسہ رقاہیاں
 پڑتے ہاو پیہ نے کمالا عجیب
 بہ گلشن گلستاکی پوش چھاو
 کر کھتہ دائرہ بیچہ پیرکین اندر
 تمن کن و چھتہ منقل ماہ و ہر
 کتن داکہ و انکن تمن اوسو اکی
 اگر آسہ تمہ سوسے ندے از آدمی
 نژن تہ گونہ ہنوت تمو پانیہ وانی

بنام خداوند رب العالمین

چنین کرد شال ابدا اے کلام

دا دوستن یا خمدارہ ہندین ما چھین بوزنہ کنہ ۲۷ شرمشہ

دُعَا

حمد بے حد باد ہر دم سوے آن پروردگار
 مالک کون و مکان ہم صنایع لیل و نہار
 رائق و روزی رسانند بہر یک ہم جان
 حل مشکلہاے صعب و دلفکاراں دوستدار
 اے خداوند کریم و کار ساز بے نیاز
 بے نیازم از در مخلوق فرما ہر چار
 آرزوئے خاطر ہم گینیم فرما حصول
 عفو تقصیرات خواہم بس تو اے آمرزگار
 یا الٰہی در امان خود نگاہ داری مرا
 از شر ملعون و ظلم حاسد اتم پاسدار
 ہم بحق شاہ مرسل آل و ہم اصحاب و
 ظلم و قحط و ہم وبا از خلق عالم دوردار
 ظالماں را بنیخ بر کن تیغ زن برگردان
 تا ابد پائند باد اباد گشت شہر یار

رقا صنیع نامہ دیتن بے کراں
 تمو ہمہ جبینو گزور کھ سہ شب
 و زان اوس تی بو دزان مشک و عود
 دپان سارے دوت نان و کباب

پے بڑختہ سپینو شاہ پری شادمان
 ہستے پانچو باعیش و ناز و طرب
 بہ باغ شہاں جاوے از و مرد
 صبح پھول سرکہ بو آفتاب

وا راہہ دومہ بناون دول ۲۷ دسوارسی ۳۷ بونہ و تری

ضیافت بہر گوینہ اقسام لا
 یہ کیشرہائیں ہنس دل مشکان اوس چہز
 اگر کائنات ہمہاں ہے اوس خاب
 بدستور دیروز امروز ہم
 تہتہ پٹھو چاکر تہتہ پٹھو قباب
 شہ شہ پال از طرفیند راز شاہ
 شہو عرض کور یزمنش لولہ سان
 اجازتہ چہ مشکان شہا بے قصور
 شہنشاہ زین الملوک کن پہ بوز
 شہ پہ پالنے ماجد ایام بوز
 بہ تجویزیند از عالی کمال
 بمع کلمہ و خاص و عساکان تمام
 یہ منشور ہفتہ پانہ شہ پال او
 شہنشاہ زین الملوک کس و دن
 بیگ ہفتہ روزن چہ سار فی صورت
 چہ اعلان دیت مت اٹیک پیشتر
 غرض بیچو ساری بہ فارغدی
 یوان پڑھ چھنہ سارن پڑیہ چھا
 سوہنن موختصر بوز لے دل فروز
 تہتہ پٹھو کھین چن شراب کباب
 میلہ روز ہفتہ زرخشنہ شمس
 تے نوہ سستہن مژین جہان
 وداغک چہ از روز ہفتہ بباغ

سودا داڑکی بڑی بڑی حجام پا
 تہ داڑکی ہنس اوس حاضری نڈیز
 شہ بیدار کرو و کھ بشان نواب
 ضیافت رتن داڑ با شان جم
 بہ رغبت فرشتن روان آب و تاب
 حکمران بو اندریں بارگاہ
 بیہ اسکی ہم موہترم مہمان
 گزہو سوسے ماوایہ خود با سرور
 بہ موختار تہو اینچیں نامہ سکوز
 بوا سیر چہ ساجواب تہو سکوز
 تہتہ پٹھو ہفتہ چہ شاہن سہال
 برابر چہ ہفتہ کڑتہ انتظام
 بدر بار شاہن ست عظیم تراو
 زیند راز شاہ تس پہ باور اوٹن
 اجازتہ چھنہ کائناتہ نیرن بدور
 محاسن اتہ اے شہ نامہ
 خبر گپ ہر سو بہ روشندی
 چہ ہفتہ سیتے روزیہ خاجنا
 چو دیروز عشرت کور کھ ہفت روز
 تہتہ پٹھو سنطور سازو رباب
 سہن ابتداء وقت اوقات خمس
 سپن تہ خبردار گے مہمان
 دریغ ازیں باغ ماروز داغ

دریں گفتگو اس وقت وادی خوان
 ز وقت صبح تا بوقت زوال
 پیچھے پامٹھو در بارغ مستور گاہ
 بہ خدمتہ تمن پیرم یہ مثل غلام
 دہشتی جانی پیر یا مہتمن سیر گئے
 چھٹہ کا قہر تلان قاب و دسترخوان
 پکان آدشا پمال سالار اوس
 دوپٹن سالارن چھٹہ واپس پرین
 خبردار دے بے خبر کر کر ہوشیار
 دپان آو نہ کینہہ تمن اعتماد
 خبردار دے یا مہتمن گشتہ بار
 و چھٹہ کور تمو بسم اللہ یک قسمل
 بدوئال شاہ پمال عبدی کریو
 دریں باب مجبور گئے شہریار
 کھینکو تہ چہنکو چیز نان و طعام
 ولے بانہ تم قیمتی خاص اسو
 دوپٹہ چاکرن یم خزان خاص
 دپان نوکر و کل تہنہ تہ پن
 سپنو جمع ساری وزیر و آپر
 بہ محفل پکان آدشا پمال شاہ
 معافی منجن سارنے با سو لوک
 تمو دوپٹن از شاہ عالی مقام
 خود موہن رضا مند تہ نش اسو

بدو ستور یکسان کہان و ہان
 کھینس منرتھو سار پنے کور کمال
 کھوان تہ چوان آسہ ہمانیاں
 کران اکھ اکس خدش بہ شیرین کلام
 ضیافت مہتمن قاب پنے ڈیر گئے
 سپنو میللا جھلکی مہمان
 زبیر از شاہ خاص مہختار اوس
 چھ تجویز شاہ سالارن ستو دین
 و چھان کی گزٹان کو تہ چھو بوجہ بار
 پورنے چھایہ تجویز شاہ جواد
 و چھٹہ بے خبر نو کئے او چہار
 گونا گونا گزٹان بڑکھ جیب و ملہم
 نیو تہ کھینو حمد ذاتس پریو
 مگر اعتبار قس تمن بونہ وار
 مہتمن دارو بے نیو تہ تہتم
 ز شاہان عالم تہنے پاس اسو
 یکایک خفہ و پانپسے اس پاس
 پچھ پامٹھو تہ کھینس ز کھوشتون
 چو سیار گاہ رگرو بدر میر
 کران عذر خواہی شہن تہ سہٹا
 خصوصن بہ تاج و بہ ذین الملک
 چھ ممنون احسان تمو سند تمام
 ز خدمتہ کر کھ ساد دل شاد شاد

مُعظم مکرم سہ افرانچہ سے
 رٹانی کئی عرض اے ناہدار
 دیان در اے از باغ ساری بہ نور
 سپن لوکے ہست رسوٹھ از دہام
 بہ دادے خود تو گڑھو نہوش خرام
 دُعا و ثنا خوان بہ خیلِ خدم
 سردوش تا قمیستی بار ہمیت
 چنان چھ تجویز و اتن نگار
 چھ دعوت تمن توریں بے ہراس
 چھ استاد دفعہ نصحتہ شکان از امام
 کرو مرحمت از بہ اس خاکسار
 بہ شفقت کرن از تے چھو قرار
 گڑھو تو ہوشین ستی با احتشام
 مشو رنج شامہ ہمت چھس بہ چون
 مہیا شراب و کباب و طعام
 بہ شکمانہ دفع رنج و کلال
 ثنائس خدایے جلالس پرو
 کران شہ پری آبہ سے انتظار
 دیو تو ہوقدم اے شہ نامور
 وزیر و آپران ہمتین ہم عنان
 سہ شہزاد با فر شاہی سپن
 مرخص سپن جملگی میہمان
 سہ پری نہ نشہ کو تہ کرنس سلام

مخدوم شہنشاہ یندر از سہ
 سلامات تسلیم ہا بے شمار
 و نہتہ ہی ہتو مکھ دفعہ نصحتہ اور یو
 نوبر در اے از باغ تم خاص و عام
 کو روک دفعہ نصبت عام لوکان تمام
 تمن آتہ نہ پڑھ تہ ترووکہ قدم
 تھتہ در اے تم ہتہ پکائی چھ وچتہ
 فقط ہر صائب و وٹکھ باوقار
 بیہیم خودا دوست مردان خاص
 شہنشاہ و پرو وزیران تمام
 دو ہتہ شاہزادن بھند انکسار
 وچھو میون جابن بہ شہزنگار
 کو رن عرض ہارس بہ تا ظہم تام
 مزمین کرن احابہ آباد میون
 چھ تھتہ حبایہ سورے کر تھ انتظام
 مے تھو دست آمیک پیشتر چھ خیال
 بہ فار بغدلی رت شبا از کرو
 گڑھن چھ مے پری کرن نشہ نونگار
 تمن ہتہ دفعہ نصحتہ کر تھ تیز تر
 دیان دراد شاہ با شہان جہان
 بہ باغ پری تا راہی سپن
 رتھو بوزمت اوس شاہنشاہان
 بہ باغ اندرون و دست شہزادیام

۱۱ شام و اتنا دوزیس ۲۷ نوکر تہ فوج ہتہ

سیمتہ آپ تس ناد لایان تمام
 چہ رانیان شاہنشاہان
 بہ اعلان شہین رونخصت عام کور
 تمو بعد قچہ تہ بار حقو وقت تیار
 بدستور مردان تمو ترودو رو
 فقط روز باغس اندر بے ہراس
 تمو موٹک اجازتہ نہ تاج الملوک
 شہنشاہ ساری بطرف نگار
 لحاظ اتو ہے تور واتن منورور
 یہ بوڑتھ دوپس پرمو یہ اے نامدا
 ورنہتہ ہی حمالہ ارن برونٹھ کن
 دوپن تس خبردار دلشاد شو
 چہ تجویز تمو شد بوقت دواع
 بمع کلہم دولت و مال و زر
 تہ سورے کورم کور چانے رثار
 یہن اسونے پوہ اطلاع دلس
 یہ بوڑتھ حمالہ سپر شادمان
 توہنہ ساپہ براسے دیرگاہ
 سہینہ رازشاہ شاہ جن و پری
 رضا مند تس نش ہمہ خاص و عام
 بہ خدمتہ عرض چم معافی خطا
 پُر از مال و دولتہ چہ سوئے یہ بارغ
 عطا یوڈ کرکھ ناگ ہمتہ کیا قوسور

سہ حمالہ با حرمت ایجتشام
 بہ حرمتہ پمن ہم جلس و عنان
 بہ ایجتسان جہانا تمی رام کور
 یکایک ٹلکھ یس یجتہ آوار
 بہ ہمراہ ایشان تکتہ یک جلو
 حرمہاے شاہاں کہ بودند خاص
 دوپکھ تمو کرون صبر باعد سولوک
 روان سپر ہمہ شہریار
 شبس تنو بہن کینہ چھنہ تھ توہو
 پمن میتو چہ روزن گزنہن نہ فگار
 بہ الفت تمس سرگروئے وون
 نہ الطاف یثد راز آباد شو
 یہ باغ گرامی محاسن فدا
 یہ کینرہا یجتہ اندر چہ لال و کھر
 کرون عشرت و عیش لیل دہار
 بہ باغ اندرون روزنہ ناگ تس
 ووتھتھتھتھتھ دعا تس کورن بیکر
 چہ یوتام تابان یہ خورشید ماہ
 خعدا پوشہ نادن تسنر افسری
 رضا تس سلیمان علیہ السلام
 یہ بارغ ارم میلہ کردو تھ عطا
 فہیت زیادہ ازین آب و ناگ
 نہ الطاف ایشان چھنہ کینہ تہ دور

یہ بڑھتے دوپٹے پڑی پر خاموش باش
 چھ میٹھے ناگہ سنے جور نزدیک شاہ
 مقرر چھ اکھ چشمہ در تخت من
 چھنے آہ کے وصف این چشمہ سار
 منے تر شاہ یندر از یہ گفتگو
 بیٹھ لائے اکر یہ چھنے این مجال
 بہ غفلتہ اکر لائے اتمام کوہ
 بیٹھ خاندانہ تفتہ گو فناء
 یہ بڑھتے حاکم تسلی سپن
 بہ حق پڑی شان یندر از شاہ
 غرض پڑی پر کوہ نیرنگ اضطراب
 بہ الفت و دین سوہ تاج الملوک
 بہ عیش و طرب شاد و آباد باش
 بہ مہظہم سرخم کر تہ رود شاہ
 دیان درایہ پڑی خسر اما خرام
 ز دروازہ بارغ کوہ نکھہ جواب
 اتوت تامتھن بالباس منوش
 جمع کر تہ ہتھ ساریے ز بیرون بارغ
 بوایس میلب آہ مہانیاں
 گوہ پڑی گئی تھہ جاہ بیٹھ ناگ اوس
 وچھکے نہ تمیک کوہ نیرب و نشان
 زمینس ترسی اسہ زہنہ سار
 سہ محمود ننگین سپن سبے قرار

سوخن گوش کرد وایہ باہوش باش
 بہ باتال در بارغ یندر از شاہ
 چھ مابین پتھے قاصد اب سخن
 فردن تر ازین وصف ہا بہ شمار
 بیلیغونہ کی پائٹھ پھی روہرو
 سہ کر تہ چھین گفتگوئے مقال
 بہ تقہ پر گوہ کوہ لائے اوہن تہ زہر
 ازین آرزو شکستہ خود افسر پناہ
 تسلی دلس تس بہ کلی سپن
 سوہن تر کوہن دھاپہ خارا سپن
 بحر پڑی پر پتھہ آہ تس ہر کاب
 ژمے سستہ ہمیشہ چھ سوئے سوہوک
 ز تکلیف دوران تہ آزاد باشی
 کر تہ عسدر خواہی تمس واریاہ
 بہ ستمیم پتھہ ہا بہ ہمرہ تمام
 ودا شکستہ کوہ رکھ باڈا سہ خطاب
 پیکان آہ دایہ کران ہوش ہوش
 وڈو کوہ رکھ گوہ بارغ منہ غائب ناگ
 کہ ہمراہ اوشاں بودند آن زمان
 درخشندہ باغس سہ من ناگ اوس
 بہ عبرتہ چھہ ساریے وچھان مٹھ فیتہ
 وچھتہ سار تہ گئی اکر شکستہ
 دوہن ناغہ روس بارغ کی چھ ہمار

یہ چشمہ بہ بارغ پُری اوس خواب
 گڑھی آب کوتاہ تُو کر ناز و عیش
 عجب چشمہ ساران و حوضان ہر
 مہ بر غم حُمد اتقا کوئے در امان
 بہ خرمن تھمے پڑھ اکھا سرافزا
 تمن خدمتس رودر با صد سولوک
 مہیا با بارغ پُری اندرون
 اگر اوس تو ملبا آباد کو
 گر انسا یہ شاہ لال و گہر
 پورن حمد بے حد سوئے کردگار
 خدمت حائس کران التماس
 ذمہ دار تھے چھکھ نہ چون و چرا
 بلا شکہ پکمن مژ پچھس ذمہ وار
 گزہن شاد و خرم مشکہ خانمان
 سپن خویش دلس کوس مطلب حوصل
 دُمنزل پکان ذرا و مانسہ باد
 یہ پچھ وائی تھن ہم چو باد بہار
 کرکھ اڈو تے شاہزادن سلام
 بہ دارالامان وائی با عز و شان
 اندر اے شاہان عالی تبار
 سپنو وارد شہر تم خاص عام
 بہ چال دگر قیل و قال دگر
 بہ حال دگر چون رُپشان دہر

حُمالن دو پُیس غم مہ بر بہر آب
 سپن غاب نیو تہ ہمراہ خویش
 دُچھکھ پانہ فردا تے باغس اندر
 بہ خد متھ بہ حاضر چھکے ہر زمان
 دیان بیچہ ساریتے بہ عیش و بناز
 غلام و کنیزان تاراج الملوک
 ضیافت شاہی تمن گوئے گون
 دُچھکھ شہزاد سپن شاد کو
 خدا داد تعمیر تے لال و زر
 بنیاوتس زیادہ ز شہر نگار
 زمہانیان ایں باغ خاص
 یمن تھنہ تکلیف واسکھ ذرا
 حمالن دو پُیس غم مہ بر زمینہار
 شہر روز خدمتہ کرکھ لوہ سان
 یہ بواز تھ شہزادہ ذی العقول
 مہو تن رفعت تھ از مادر پاک زاد
 وئے اُسو شاہ داتہ تے درنگار
 شہنشاہ پکان اُسو با ایت شام
 دُچھکھ شاہزاد سپن شادمان
 بہ دروازہ شہر شاہ نگار
 اُپر و دزیران و حیا کر غلام
 دُچھکھ تازہ شہر بنگ دگر
 مہ تعمیر باشندگان شہر

به بوی گدایان روی فقیر
 پکان دات شاه گے سچھا شاد کام
 چو بخت تنہ اندر شہن پھول جنگ
 نہ میج و نہ میچیم زیں تا جور
 جرختہ قسمت در دلال و گھر
 فروزاں چو مہتاب بہ خورشید و فر
 اگر اُسودانش نوو گے میچھتہ
 بہ تختان شاہی بہو ہر بساط
 فروں ترز پرویز جہاہ و شتم
 مبارک کہ بہ فرزند باد و دین
 دل دشمنان خستہ رنجور باد
 گئی شاہ پری یاچہ باعث اند
 اگرچہ در آغبا کو رکھ ناز و عیش
 اسے کیت سعادۂ ہزاراں سو نور
 یہ کینترھاڑے بوڑھتہ ز باغ زنان
 عطا باغ کروون بمع مال و جاہ
 سپن بوڑھتھن شاد گو تا چو ش
 معظم چھ پیمہ خاصہ مہمانیاں
 کفیلہ حالہ تہنیز ذمہ وار
 تو خوش باش اسے قبلہ سرافراز
 بہ مہمان گرمی اُسو پیم نامدار
 مبارک کہ مبارک ہزاراں ہزار
 خدا تھا و کس در جہاں پایدار

و چھکھ جمد مخلوق شہر کہ امیر
 بہ دولت سرایاں شہزاد یام
 و چھکھ تاز تعمیر طرز دیگر
 بہنر سلطنت رٹ رتو در نظر
 سجادتہ و چھکھ جابجا تخت زر
 ادیزان جو اہر بہ دیوار و در
 سپن حیدلا جاہ و شمتہ و چھتہ
 کوڑکھ عرض شہزادن از انبساط
 دبان بیٹھو تختن بہ امین جم
 کوڑکھ شاہ پورس سچھا آفرین
 بہ این محنت چشم بہ دور باد
 پڑھس مال از باغ نسوان غبہ
 انیتھ کوئی پڑھو بایہ باناز و عیش
 ولیکن تہنہ یور و اتن ضرور
 مفصل کوڑکھ شہزادن بیان
 ز الطاف انعام یثدراز شاہ
 تہ سورے کوڑن پادشاہس بگوش
 دوپس شہزادن ہمہ رانیاں
 کرن از شہس باعث اند قرار
 طفیل حالہ کرن نیش و ناز
 سپن واقع حال تم شہریار
 شہنشاہ پورس کوڑکھ باد بقاء
 مبارک کہ بہ فرزندت اسے شہریار
 برا زمین تہنہ باغ

اُوس بخت و اقبال عمر دراز
 کورمکه واریاه شاهزادس دُعا
 اُتقو اندر کُرن دُپٹو وائن خبر
 دیان تم چھ اُسو پیر از حکیم شاه
 بدربان واپس شہین دُیت جواب
 وڈ پیرس دوپن در فلاں جابگاہ
 وڈ پرن بفرمان مسدوح الصد
 بجایے کہ فرمود شاہین شہش
 دیان بیٹھو تم با کمال سرور
 دیان پرتھہ اکھا بیٹھ با انبساط
 دیان اوس در بارغ یشد راز شاه
 تتے اوس تاج الملوکن بهوش
 رتن کھوئے آسن گزہم کھین ترچین
 تُوئے اوس شاہ پال شاہین تمام
 برایے رضامند کریے دوستدار
 سہ توت و دومت اوس با سلطنت
 بہ مطبخ پکان ذراو شہزاد یام
 دوپن شہزادس چھ سورے تیار
 ضیا فتحہ طباقن برتھہ عنبرین
 چھ وڈ ستاد استاد محکمس تیار
 وچھتھہ بوزی رتھہ شادگو خانداز
 کورن عرض شاہین ضیا فت تیار
 وڈ پیرس شہزاد درنگی چھ کیشاہ
 برامطلب پادشاہ ۲ پادشاہین نزدیکی

ہمیشہ بون در جہاں سرفراز
 سپن رام تمکو سہند و بعون خدا
 جماعت شہزاد از بیرون در
 چھ یوت آہستین کین چھ فرمان شاه
 بہ عزت اندر تم یہین باشتاب
 بحر منجھہ قعود قعود پین پایگاہ
 اُرن پیر با عزت و جہاد قدر
 مقرر بنزد نشیمن کیش
 دوپکھہ بنہ چُشدن تہ دندن حضور
 بہ شان کیوٹ و جم بر بساط
 بہر کار موختار شہ پال شاه
 تیس بودمت بہر ایں خورد و نوش
 کزن گرد شاتہ راتس بہین
 نگار س اندر کردومت انتظام
 ملون مزین ضیا فت تیار
 کھینکو ترچہر چہر چہر سامان ہستہ
 کُرس دور تمکو شاہ پالن سلام
 چھتھہ کیشا تار وڈ بیٹھو نا شہزاد
 مرتب بہ سر پوشش ایے زرین
 رضامند ساری کرد کھ شہزاد
 پکان آو در خدمت شہزاد
 بفرمان چھ ایستاد چاکر ہزار
 چھتھہ اُخر ضیا فت کھینی خانجا

چھ ٹاپیم کھٹنگ داہ بجے ایں زمان
 بہ تجو پز شاہن شہین کوڑ خطاب
 دپان منتظم اسر کھس تیار
 سپنو دا خیل محفلان شہان
 رنگ آمیز دستار خان خاص
 بہ یک طرف نقل عین طبقہ نان
 زاد ارمن قاب تر او کہ زور پور
 سیٹھا تنگ سپنو تم ازیں گرو دار
 دپان پر مجلس سہ تاج الملوک
 چھ قانونی مشدراذ قانون من
 بہ شرمن چھنہ اٹھ اندر کیٹنہ قوصو
 سپنو سخت مجبور از وعظ و پند
 فراغتہ لیٹھ آفتاب و نشہ
 دہویہ ضیافت رمن مغربہ
 بنام خداوند ارمن و سمان
 بہ کیشرھا تمو کھو بباغ پری
 بر غبت ہیو تنگ کھینون تران و کباب
 سپنو در تعجب شہان بہان
 تمی بخشمت چھس بہ باب و جلال
 چھ طاقت کو ہشتہ دوز کیٹنہ جہان
 کجا باغ یثدراذ ہم شاہ پری
 اسے نش بیک لحظہ کو تر حیدرا
 کہ یعنی ضیافت بہر گو تر پیز
 برابر سپن وقت اسے مہربان
 بہ مطبخ ارنو کھانہ نان و کباب
 تیلکھ طشت داس قابو بے شمار
 دیت کھ دست پاکھ از کھان مہمان
 بچھا و کہ زریفت کیخواب و حاس
 سپنو حاضرو ناظر مہمان
 بہ حارٹھ سپنو و چھنہ لگو اور پور
 دو بکھ یکہ و پٹ اسو کھو دو سپہ چار
 کوڑن عرصن مہمانہ نے باسلوک
 کھنس تر چنس تر کھنس سپر لون
 بہ حکمت چھ منظور ز عقل و شعور
 بیکدم کھنس پیٹھ تمولا لگو دند
 کر کہ باز سر پوش قابو نشہ
 بہ پوش و حواس اسے گے تار تر
 کس بے کسان خالق انس و جان
 و چھکھ در ضیافت سیٹھا برتری
 شراب مصفا چہوان جاے آب
 چھ واقف سہ واحد بہ شہر نہان
 بلا شکھ مہربان چھس دواجلال
 مقابلہ اوس سپنو کس کرا و مان
 اسے سپنو ہر دم دین حاضری
 بجا او یٹھ بابہ امور شدہ مدا
 معطر ملون نفیس و لذہیز

چھ ٹاپیم کھٹنگ داہ بجے ایں زمان
 بہ تجو پز شاہن شہین کوڑ خطاب
 دپان منتظم اسر کھس تیار
 سپنو دا خیل محفلان شہان
 رنگ آمیز دستار خان خاص
 بہ یک طرف نقل عین طبقہ نان
 زاد ارمن قاب تر او کہ زور پور
 سیٹھا تنگ سپنو تم ازیں گرو دار
 دپان پر مجلس سہ تاج الملوک
 چھ قانونی مشدراذ قانون من
 بہ شرمن چھنہ اٹھ اندر کیٹنہ قوصو
 سپنو سخت مجبور از وعظ و پند
 فراغتہ لیٹھ آفتاب و نشہ
 دہویہ ضیافت رمن مغربہ
 بنام خداوند ارمن و سمان
 بہ کیشرھا تمو کھو بباغ پری
 بر غبت ہیو تنگ کھینون تران و کباب
 سپنو در تعجب شہان بہان
 تمی بخشمت چھس بہ باب و جلال
 چھ طاقت کو ہشتہ دوز کیٹنہ جہان
 کجا باغ یثدراذ ہم شاہ پری
 اسے نش بیک لحظہ کو تر حیدرا
 کہ یعنی ضیافت بہر گو تر پیز

چھ سپر الاهی دہیں شہریار
 زبان اکھ اکس لے ضیا فتحہ کھوان
 بندہ متھ رتن زر خریدہ غلام
 سپن سیر متھ رتنو اچھہ رٹ
 سنا لمتھ رتنو تھا وحر بوجھن اندر
 ز آب مصفا کر کھ دست پاک
 دیکھ تیکہ باگا و تیکہ زوہ پور
 اٹھو اندر بہ اقسام چاہیہ نفیس
 سبکدوش گے سار بنے زول خمار
 کوڑن عرض شاہن بجایہ سرود
 پرو حمد تس پاک فائس مکنے
 تہی ذوالجلال کن مئے کوڑنم مدد
 بہ کوڑن سرافراز در ہر مدار
 رتن شوہر بر شاہ کر شاہ کران
 یہ سوڑے عنایت چھم اذات پاک
 بنانہ چھم سیدر از شاہ پال شاہ
 تہی کردگارن کوڑن ہر دور
 تہی لاپتار شیہ داران من
 ملاقی سپن اکھ اکس با نشاط
 چھ میونے غرض سوڑے آن کردگار
 بہ شکرانہ حمد و ثنائت پورن
 اجازتہ اگر آہ فی الہم مراد
 یہ یا متھ شہو بوز گے شادمان
 یا دسترخوان

تورے گو اہمس روڑے یہ سوڑے تیار
 کہہ دھچ سپن سیر تم میہمان
 اشارن ہوشاوی بغیر از کلام
 بستور سابق رتنو بانہ وکڑ
 ضیافت متھ چھن تم طبقہ زر
 ویکھ سفرہ خوان تمامی سٹاک
 کوڑن کھ استراحت رتنو ادہ پور
 شہن آہ ہمتھ تم نگار کر وٹس
 بدر بار گو ٹکمران نگار
 کرو از شہا سوڑے رب الودود
 چھ ٹس مالک الملک واحد گئے
 سپن شاد میہمان مئے نش بلعد
 مئے نش داتی عالی نسب شہریار
 مئے پیٹھ تم میہمان سپن بیکران
 دگر نہ چہ طاقت بہ این مشہ خاک
 چھ در دست قہ در متھ ہمہ پایگاہ
 منور بہ دیدار مادر پدر
 مئے نش داتی ناون بغیر از فحن
 بفرشتہ چھ باہم کران انبساط
 بہ عجز و تفرع بعد انکسار
 بہ این لطیف و ایحسان سرخم کوڑن
 دگر نہ معافی ازوڑے و داد
 دو پیکہ تس مبارک کہ بہ این خوش بیا

دُنیکت میچن بوزچنگ دُباب
 چم بہتر دس شب بصد اشتیاق
 دُچھان کیا ڈچکھ راتھ آدا گئے
 اُنکھ دُود رتم پیشوا پیشوا
 شہس یام تجویر حاصل سچن
 وزیر خردمند فرخندہ راے
 وچھن تم سراسر گتومت خاب
 بہ آہستہ بیدار ساری کرن
 بہ ہوش یا میچن آے کور نکھ بیان
 دراجا چم شہس بلا اشتباہ
 سپنوشادمان بوزر حقن این نوید
 وزیر دُپکھ ختم بیشکھ پُرو
 وزیر دُپکھ غم چھن نہ شمار
 حقود بن پنرو بد قچہ بر جاے خیش
 دُپکھ اکھ اُکس کینہہ تر پُراچھنہ
 نیر دُراے ساری ز آرام گاہ
 قدم پیر صابو ٹککھ بارش تاب
 وزیرن بہ ہمراہ دیکھ رہمبہ ان
 اتھ بچھو ککھ صاف تو پاک گے
 سپنوشادمان ویتر شرتن جاسن اند
 اینا یہ رنمو شہر یادن نیشہ
 مگر شرط انعام حاصل کرن
 کم و زیادہ گواہی آہ نے کینہہ مرود
 ما عاشہ ساو

پُلہو لعب با سرود و شراب
 کرد پرتھ اکھ اتھ اندر اتفاق
 وچھو پیر صابن نیشہ ما پیٹھے
 رتن پیٹہ کرد اقتدا بانیان
 گرتھ صحتہ پیر آلکھ وزیر دُپن
 گرتھ صحتہ پیر نے پو پیتھہ اُس جاے
 بکرت رنمو چو متن ادس آب
 بہ خوش بو کلا پاشہ ستین برن
 وچھو حقن پیکو سوپہ دارالامان
 پورن ختم درگاہ عالم پشاہ
 دندو پیٹہ اُسکھ چنڈن ہنر اُمید
 چم معذور اُسو ڈیرے کیا کرو
 ہر گونہ ڈیرن بہ چھس نہوار
 سرو نام مولا کرو نماز و عیش
 وزیر سچن ذمہ بارو بنہ
 وزیرن مقفل حقون جاے گاہ
 بہ باغ اندرون ڈھانڈے دُراے آب
 رنمو واپس آو کھ بہ آب روان
 بنام نعمہ دا چست و چالا کھ گے
 دُپکھ میلہ شمانہ از تاجور
 چم مہمان یم آرتن پردشہ
 فقط چھو نہ ختمات و کلمہ پرن
 یٹھ اندر رضایہ خدایہ دوداد

مُفصل بہ عنوان بہ ابیات ۛ
 پیرتہ ختم پیر ہو بلا ترس و پاک
 سزاوار انعام گزیر ہو تمام
 دو چرخ سار ہو پوز چھ کیت سے کرو
 ز رفتن تمن و تمن لوگ نہیں سبب
 اکھا سیرتو اسکے مسلمان ہوے
 دو چرخ تھو پیکو کینہہ یہ پروا نہ ہو
 برکت حضور و رتھ کرو رہمبری
 نہ دربار ساری گزیر ہو سرفراز
 سپین خوش کرو کہ تھو سیٹھا دلہی
 بہارا خلافت اندر تھو یام
 کرو کہ تہ دتر کہ جائے پیرن بہ صد
 بہ فرش ملو کا بہ صاف و پاک
 پکان آو شہزاد تاج الملوک
 خبر چھو دنیگام کوڑ کھین تہ چن
 سے یتھو کرد گارن بہ جاہ و جلال
 کوڑم خرچ تہ چھس کران بیشمار
 بہ شکرانہ نعمت بیقیاس
 کرو میا بہ طرف حقس زانو پار
 تمی ذات پاکن کوڑم سہرور
 اتھو اندر اکھ تھو شہین خوشاب
 بہ ہمراہ آن قہوہ دل فرا
 کرو کہ نوش قہوہ بہ فارغ دلی

مُحسَل حُصُولِ مَلاَقَاتِ ۛ
 گزیرتہ صحتہ پڑھو رضا و ذہن ذات پاک
 کرو کیا اکھ اندر چھ اسو نیم خام
 دریں باب لا علم کیا اسو پڑو
 چھٹھ دل کوڑ کہ ذوالجلالن سبب
 خرد مش ذوالعقل فرخندہ روے
 بہ نجوم دلی یاد نہ لا پڑو
 گزیرتہ حق شاہ رضا و ذہن نام آوری
 بہ رفتن بہ جدی کرو ترک تاز
 دپان ووت دربار شاہ منشی
 بہ تعظیم و تکریم باہم سلام
 بہ خرمیتہ تہ بیہ تاؤ کہ بقدر
 بہ فرحتہ دلی یتھو بیتس پاک
 کوڑن عرصن پیرن گئے باسوک
 بہ لہو و لعب سے بڑم راہہ دین
 عطا کرو و بخشن سے مالِ حلال
 چھ لاؤم بدگاری سے کردگار
 پڑو توہمٹنا جاہ و حمد و پاس
 بہ تجبید و تحلیل و استیغفار
 مشرف بہ پار مادر پد
 معطر نبات و آبِ گلاب
 تسوار پیکوٹ و کنتلم غذا
 و طبع پیشاہ ذائقن لیکھ و لو دلی

پورے جسے سوئے خدایے و دود
 حضرت مغز بادام و شیرین و قند
 او کچھ بہرِ خجہ شبو بمبیرِ نختن
 شور و کرود پیرو بنامِ خدا
 ستادِ سین ما کب تاخور
 روجو تسمی کوثرین سوسہ جان آفرین
 و چھان اکھ اکس تم بزرگانِ فاضل
 چھ لازم دو پکھ رہبرن ابستدا
 بنام خدا کور تمو ابستدا
 ذوالجلال عالمک چھکھ کرگار
 رحم کرؤن چھکھ رحیم و ذوالعطا
 کائیناتک حکمران چھکھ لے خدا
 چھکھ شترہ جہی نہ تانی کانہ اکھا
 رت یزدان شے چھکھ کران اسو کار
 با تو جہنہ زائہم یہ کور نہ طاعتا
 فسق و عصیان روز شب کور بے عذر
 کور بحان خویشتن ظلم و جفا
 وادریغا نفس کافر سے پھورم
 وقت پیری موسفید و روسیہ
 پوز کھوٹم جو ہستان دوئم یکسر دوع
 جو فروشی سے کریم گشتہ نمشا
 زائہ کریم نہ پڑ عمل شرمندہ چھس
 از خجہ لکھ چھس در افسوس و آہ

گوہ نہ کارن بخش دول ۲۷ دو کچھ در تاؤن

بچھاو کچھ کسر چادران زود زود
 کور کچھ چاکرہ آئزمان اند وند
 حق و کچھ سو بسو عود و حنہ لختن
 بہ تمبیر و صلوات بر حضرت
 بہ تعظیم حق و ن پختہ تارنج زر
 بلے این زمان شیدہ بید چنپن
 گوڈی کیا پڑو آسماندر ہراس
 پڑو تو ہی مناجات سوئے خدا
 کر کچھ رود و سرخم اپر و گدا
 پرنکالا عیاضین آمرزگار
 یا اللہ ہی عوفو کر ساری خطا
 عالمکو محتاج بھی شاہ و گدا
 یا اللہ ہی عوفو کر ساری خطا
 فعلی بہ اقوال بہ اطوار بہ
 یا اللہ ہی عوفو کر ساری خطا
 چھکھ تمیک و ایف تہ الش و صمد
 یا اللہ ہی عوفو کر ساری خطا
 در جو انی وقت سے ضایہ کورم
 یا اللہ ہی عوفو کر ساری خطا
 وادریغا چون چراغ بے فروغ
 یا اللہ ہی عوفو کر ساری خطا
 زائد راہ کینہہ چھنہ خالی چتر چھس
 یا اللہ ہی عوفو کر ساری خطا

زائمه کرم تر خدمت مادر پدر
 از تکبیر پیوس در چاه سیاه
 همچو گرس طمع موه دارس کوژم
 بار گردن مے کھنتم تم بے وفا
 در حکومت روز و شب بودم بسر
 در پیے یک فرع گو اصلک بهحق
 اندرین دنیا سبکھا بدکار در اس
 رسته کاری همت مے کینہ چھمہ متاع
 دزد رهن زن ناگ همت چھم مکین
 زین همه تلوا اس رجعتم در پناه
 سهل زوئم غیبت و فسق و فجور
 نامه اعمال چھم پر از خطا
 با نجب التھ اس پھیرتت بردت
 از همه برتر و چھم این بارگاه
 همت و سید اس ساری انبیاء
 اہل بیت و حار یار با صفا
 فاطمہ زہرا جگر گوشان وے
 بہر خون تشنگان کربلا
 اولیاء اتقیا و اصفیا
 تہمت پاسہ یم ڈے نش با عز و جا
 چھس بڈم از همه افعال بد
 چون نصوھا تو بہ کردم بے ریا
 عفو تقصیرات خواہم یا غفار

نے بہ موہتا جان و سکیان نظر
 یا الہی عوفو کساری خطا
 سال بیگانہ مے لوکن با گروم
 یا الہی عوفو کساری خطا
 ظلم مظلومن کوڑمہانے دادگو
 یا الہی عوفو کساری خطا
 جرم و عصیاں ہمتت بگردن بار اس
 یا الہی عوفو کساری خطا
 نفس کا فرد ہوا عدلے دین
 یا الہی عوفو کساری خطا
 صاف قصووم دور تر با صاف نیو
 یا الہی عوفو کساری خطا
 ذکر لہ از ہر یکے در مغفرت
 یا الہی عوفو کساری خطا
 و اس شفیع روز محشر مصطفیٰ
 یا الہی عوفو کساری خطا
 رحمت و برصوان تمین پیوٹے پے
 یا الہی عوفو کساری خطا
 قطب و حکمران با حیا
 یا الہی عوفو کساری خطا
 باز گشتم از همه اقوال بد
 یا الہی عوفو کساری خطا
 ستر معیوبات جویم یا ستار

عابد ہیزگار تہ بزرگ لوکھ ۲۰ عابدین چھس ستر ڈھانڈان

یا اِلهی عوفو کرسی گناه
 پاس تھاؤ جو زیم از شفیع المذنبین
 یا اِلهی عوفو کرسی گناه
 از ظہور نور شاہ کابینہ
 یا اِلهی عوفو کرسی خطا
 یسیرہ پڑھنم میخصیہ کریم کنگ لال
 یا اِلهی عوفو کرسی خطا
 صاف کریم چھس سزاوار عذاب
 یا اِلهی عوفو کرسی خطا
 تار دیزم با دو نور انیساط
 یا اِلهی عوفو کرسی خطا
 آیت لا تقنطوا ذکر نظر
 یا اِلهی عوفو کرسی خطا
 دعا اجابت بہ یزدان پور
 خداوند جلال و جلیس
 پیران ختم ذاتس کران زار پار
 بہ عون و عنایات پروردگار
 بہرین کار ہوشیار آکاش اُسو
 کر کہ جانفشانی بقوت حلال
 ز اصحاب و اولاد آں مجتہد
 یکایک پُر کہ ختم ساری تمام
 پُر ہوت تمو خوش درود جو حضور
 کھیو حاضر گویان و کباب

کرم درونم روشن از رنگ سیاه
 وقت نزع از شہر دیو لعین
 کلمہ اُکی زیم بر زبان یا بسم اللہ
 از عذاب قبر سے دیزم غیبتہ
 آب کوثر چاؤ ناؤم شریعتا
 در جواب من فرشتہ چون سوال
 از جواب نیک کریم مرغب
 روز عشرتیلہ پیو بندن حساب
 حکیم سلطان کر کہ سار فی رہا
 چھس بہ کران از عبودیت جرات
 از تجلی بخشیم نور حبیب
 نعمت اللہ تھاؤ امید ظفر
 بارجا پر دمدم شام و یگانہ
 مناجاتہ یا مہمتہ تمو ختم کوثر
 پس انگہ شور و کار کہ تحلیل
 بہ بحر و تصرف بعد انکسار
 سراسر سہ مجلس سپہ نور بار
 چھکان عطر ہر سو مٹا پاش اُسو
 ونے کیا تمن پیرنے ہند کمال
 ز آدم صفی تا شہد انیس
 ازاں پس ہمہ اولیائے کرام
 ازاں پس بعد عز و جہاد و سرور
 دیان منتظم آے دو پہر کہ جناب

دو کچھ پر صابو اُرو زود زود
 بہ فرمان ایشان بہ زود و شتاب
 بہ فورن حقوق کھ پیرونے پیش کش
 کھیئت تر چیت مت پر بنے او منعم
 بیک عشوہ ساری تم نان و کتاب
 یہ کیشہ فضلہ زود کھ بر ایے شہر
 بمع باسان باس سپین زر
 پور کھ حمد بہ حد بسویہ احد
 پران سرگودہ اوس دعایے خجائے
 سیٹھا خوش سپین شہر یاران دہر
 فزون نیو کھ ختمانہ از شہر یار
 سپین غرق نہ پیران داد حق
 اجازتہ تمن میول از پیش کار
 دعا گزیدہ شاپس کروں عیش شام
 بہ مکر مجتہ دیان در اسے از بارگاہ
 تمو اوس پیغام کورست سگزن
 دیان اسو تم آ میر از ہر کنار
 و ز پر سن یہ تیر پر اوس کھ کر تھ
 بقہ شادمانی و فارغ دلی
 شبشب دیان در اسے از خورمی
 بہ آسودگی غیسر تکلیف راہ
 خداداد دولتہ تبک بہ ہر شمار
 بہ سر خم مریدن کر کھ نہ سلام

سپین راتھ آداس کے وقت رود
 او کھ سفرہ تہ نان خلوا تہ آب
 و چھتہ مسبو تہ ناپڑ گے پر خوش
 کھنس پیچہ و کھنزل تمو کرو و عزم
 دیان کھیو کھ تہ چو کھ شیرین شراب
 کر تھ بستیہ حقوق کھ رمان اندر
 بر ایے تیر کھ و کھ سر بسر
 چھ روزی رساں میں ہر نیکی بد
 کران اسو آپن از ہر ہمت
 انعامہ دینکھ سپین از مے ہر
 ز سر تاج راجہ شہہ لونگار
 ضعیفات شاپس طبق بر طبق
 گزشتن وہ ز بسویہ وطن دیار
 متکین گزیدہ رسے کھ خیر عام
 پور کھ حمد بسویہ خدایے اللہ
 شرین باؤنے تہ بیس چپا کرن
 کران اسو باین باین انتظار
 بر آپس تہ میو کھ کھ باؤ تھ
 قسم سوے خاؤ دیکھ و لڑائی
 و چھ کھنہ وہ گن شون از خورمی
 بہ دستن گہہ خویش گوڑ تھ کھا
 کر کھ بعہ از میں طاعت کر دگار
 نشان اسو بھنے و چھتہ پیرام

خداین میلہ پیرنے کو سبب
 یہ کیشزها و نیکام عمر دراز
 دو گن بجو کہ تر چو کہ امان ذرا کہ
 الا ہی سبب ساز چھکھ بے نیاز
 بجز در گہ خویشتن اے خدا
 پیٹھے پامٹھو مخبر بیان کران
 روانہ پسو جملہ یزدان پرست
 شہنشاہ زین الملوکس خیال
 دو پیکھ دھن شہن یم تمیس شہ دار
 بہ عہد و ز فضل پروردگار
 پس از مدتے از نکو اعھقا
 سپن جانبین مثل بحسن و سلوک
 چھ لا زم یون حمد ذاتس کئے
 سوخن موختصر رود مرآتس ہوشار
 صبح بھول آتھ بھتھ چھو لکھ بنیاز
 جہانتاب غمہ رشید با کرو فر
 شہن کھن تر چن واتہ نوو کہ دو غور
 بہ عشرت کر کہ نوش چایہ لطیف
 بواپس تمو نیز بک عزم کوہ
 آتھ اندر سپنو متفق شہریار
 دیان آسے تم ہر دو عالی گہ
 بہ درخواست شاہ کوہ کہ اوداع
 دیان مالک نو نگارن جواب
 عا خبر دینہ دول

مریدن گزہان اوس تنو روز و شب
 تمو دیتھ اوس پیرس نیاز
 گہ نیو کہ مخفی یہ کیشہ آتھ آکھ
 رحیم و کرم گسترد کار ساز
 مہ بھادوم تر سرخم بہ شاہ و گدا
 ز دربار شاہی چو مرغ پیران
 کرن بھٹو با عیش و آرام مست
 بخاطر سپن از دھور کمال
 کبود کہ تر رضوان کئے شہریار
 بہر گوئے لوب تار از ہر کینار
 کرن مستفیض از ملاقا آتھ
 طفیل جبکہ گوشہ تاج الملوک
 سرخم گرا آکھ کرو تس سگئے
 مران نام مولایہ حق کردگار
 سعادت پیر کہ با جماعت نیمہ از
 سپنو جلو افروز بر بحر و بر
 زمید اریے شب تمن اوس نور
 مخدمتہ کرب پتہ اسیکھ شریف
 خصوصن شہن اعنطرابوس ثرو
 او نکھ ناد دیکھ دعوتک خانہ دار
 کرامی و نامی پسر با پدر
 بواپس گزٹھن سار پنے ہند مڑا
 کوئن عرض در خدمت آن نواب

مبارک شہزادی چہ چونے خیال
 ولیکن دے چند گائیکہ ار
 بہ آنکہ گزشتہ رانیان شہان
 دباب و پاؤ پاؤ شہزادہ دراو
 زمان در زمان ہم چو باد دمان
 بیکدم سہ پیو و آذ تھن نو نگار
 بہ فورن در آنجا کورن انتظام
 بہ مادر کورن عرض جایی پدر
 بہ مشورہ حاکم پرتھن بار بار
 بہ محمود روزن یکتی حکمران
 چہنہ یکتہ کئی کیشہ ز شہزادہ نگار
 تھون پیسوا در نگار قدیم
 بہر جا پین ہند بہ چھس ذمہ وار
 مبارکہ حالن کورس آفرین
 یکتہ اندر گیس خوش بہ لے ذی قول
 اکتہ اندر کور کہ سار دے اتفاق
 بہمراہ محمود چاکر کنیز
 سہ مادر تپنیز یس گلستان ناو
 دوپس تمجو جہاندازن اے ہریان
 اے نیش تریں بعد آرام کو
 دریں باب در خدمت شہزادہ
 اجازتہ ہمیس بہر ایں مدعا
 خصہ صن ڈے ہم سیتو چھی رشتہ دار
 را مطلب بادشاہ

واپس گزشتہ شاہ عالمی کمال
 در پنجہ کرن موہترم شہزادہ
 گزشتہ تیم تہ شاہن شہنہم عنان
 سوارے ہیشن سیتو با چیکہ چاو
 سویے حق پران الامان الامان
 و پھن رانیان آسہ در انتظار
 گزشتہ مصلحت با مدار الملہام
 دوپس تہہ شاہ بہ زانکہہ تہ کر
 چہ میونے عرض اندریں نو نگار
 بمع مادر خویش و با چاکر ان
 بے چھس فضیلت ازاں بے شمار
 بہمراہ او مادر خود ندیم
 چہ امر خود اقی لیکھتہ در سپار
 بہ تدبیر کروکتہ سیتو بہترین
 رفا مشد اری چہنہ کیشہ ملوک
 تمن روڈ بہ با ہمیں کیشہ اتفاق
 بخدشتہ مقرر کرن با تمیز
 پیو خوش دے کئی بورن کوٹ چاو
 بہمراہ دختر بہن چھے ڈے جان
 تہ چھکھ حکمران اوسو چھ فرماں بر
 کتم عرض اے مادر غم گسار
 تہ خوش روز اے مشفق با وفا
 غلام و کنیزان و خدمت گزار

بہمن بیستو در پس گلشن جانفرا
 یہ بوزخہ گلستاں سپین شادمان
 بہمن نزد دختر سحر خان اُس
 دوپن سوے داماد اے خوش ریز
 بشرطیکہ شاہس کرکھ الیماس
 یقین چم اجازت دیں بالفورور
 یہ بوزخہ شہزاد مسرور گو
 یہ مادر کورن عرض اے تاجور
 شہنشاہ ساری چھ در انتظار
 ہمہ دانیان شہان باوقار
 زریں پالکن مژ پریں سپیکان
 سو رضوانچی بیسوا نامدار
 سوتے دزایہ باشوکت و شان جم
 دباب پکان گے بشہر بنگار
 غلام و کنیزان تمن سوتو سوتو
 ملائی سپوز باہمی ادب یور
 دوپکھ شہزادن درنگی چھنے کیا
 چھنے ملکہ تھلکتہ آہڑن ازنگار
 اٹھو اندر بقرمان آن تیز دے
 در آن وقت بوسار پے میل نوش
 وئے تراوے پیالہ اُسکھ پھتر
 اجازت دیو اُسو سپوز شادمان
 چھ نیک و بد سس اکھ اکرکس فیروار
 گلستان دگلشن از ایشان رضا
 دوپن کین یہ شہزاد پوز چھ او مان
 چھ مشہور گل دانہ کاچیان اُس
 وئن چون منظور ہتھو دم بسر
 چھ گلزار شاہس سپٹا چون پاس
 بہرگوینہ کراؤمی سہ خاطر سوزور
 دوپن دھن گزن تفرقہ دور گو
 بہرادر مہمان گنبد تھو کمر
 بہ خشت بہو ہر و جن مژ سوار
 بہ مہمان گری آپہ بہر بنگار
 بہ حرم تھہ شہ بیچہ سپینان
 بہرادر مادر بسج رشتہ دار
 دیان ساروے کونج کوریک قلم
 تمن اوس ہرادر تینک شہر یار
 بہرادر گنبد شاہ شہس سپتو سوتو
 دوا ملک سپین شور و غوغا ڈو پور
 شہن از چھ نیرن بیتے خامخا
 کرن استراحت درین لالہ زار
 بہر شہزاد اکرکھ شیرچاے
 بہر غنبتہ چھینکھ چاے گئے تازہ ہوش
 دوپکھ اکرکس وئے درنگی یہ کر
 خدا تھا دھو توین گزن مہن جاودان
 خور مہن نگارک کٹر چھ شہر یار

بہمن بیستو در پس گلشن جانفرا
 یہ بوزخہ گلستاں سپین شادمان
 بہمن نزد دختر سحر خان اُس
 دوپن سوے داماد اے خوش ریز
 بشرطیکہ شاہس کرکھ الیماس
 یقین چم اجازت دیں بالفورور
 یہ بوزخہ شہزاد مسرور گو
 یہ مادر کورن عرض اے تاجور
 شہنشاہ ساری چھ در انتظار
 ہمہ دانیان شہان باوقار
 زریں پالکن مژ پریں سپیکان
 سو رضوانچی بیسوا نامدار
 سوتے دزایہ باشوکت و شان جم
 دباب پکان گے بشہر بنگار
 غلام و کنیزان تمن سوتو سوتو
 ملائی سپوز باہمی ادب یور
 دوپکھ شہزادن درنگی چھنے کیا
 چھنے ملکہ تھلکتہ آہڑن ازنگار
 اٹھو اندر بقرمان آن تیز دے
 در آن وقت بوسار پے میل نوش
 وئے تراوے پیالہ اُسکھ پھتر
 اجازت دیو اُسو سپوز شادمان
 چھ نیک و بد سس اکھ اکرکس فیروار

بہ دولت ژٹے سستین چھنے کاٹھہ تر پور
 بہر زنگ چھکھ افضل و باکمال
 یہ از طرف باری ژٹے احسان چھی
 چھ لرزان تیس عالم کو شہر یار
 شناخان چائی کہان دھمان
 کرکھ شاد دل سائی آسن جوہر
 چھ چائی تر آکھ اسے خیر خواہ
 یوان اکھ اکس نش آسو ضرور
 شہس عرض کور شاہزادن بہر گش
 در آغبا سوسہ محمود تھاؤم بکام
 برج رشتہ داران اس ماجدہ
 بمع مادر خویشتن بے ریا
 بزین اکھ اکس دل از اشتیاق
 پیمن دھن گرن چھند بہ کافی وکیل
 ازیں فاصلہ رت لوتھکھ مرتب
 رتو مون ایں مشورہ زود زود
 خصوصت تیس قبلہ گاہ بہرین
 گرن پیش کش بہر آن خوش نصیب
 غلام و کنیزان و چاکر غلام
 شہن رکتو آنچھ بری بری امویاب
 رتو عمر کیت مال و دولتھ اوئے
 رتو جیب و دامان بو پور سٹے
 تر سورے ٹککھ نوکرن کور کھ بار

بلا شکہ بہ عقل و تپیز و شو عور
 مہربان ژٹے چھی اپر دھولکال
 جن و دیو تابع پرستان چھی
 شہشاہ یسدر اند چھی دوستدار
 پھولہ و ن خدا تھاؤم نے در بہمان
 ترقع چھ سار فی ژٹے نش بعد از پس
 ملاقات آکھ دوان گاہ بگاہ
 کور کھ عہد و پیمان بقول مرؤ
 دران محفل شہر یاران بہوش
 کورم نو نگار رس اندر انتظام
 تیس سیتو تھاؤم تیز والدہ
 غرض چھم دریں حبا عتقون بیوا
 تھی سیتو روز چھ بہم اتفاق
 بہ الطاف باری خدایے جلیل
 بہ تحسین شاہ کوروس مرخیا
 حکمران رضوان و شاہ کبود
 سین پرتھ اکھا اتھ اندر شادمان
 اتھ اندر دیان تحفہ ہایے عجیب
 شہان و وزیران و مہران تمام
 گران قیمتی لال ہایے خمہ شاب
 پتھے پاتھو دوٹ رانیو بیون بیونے
 یہ اوت تام اوکھ جمع کور سٹے
 و چھکھ نہ بہ شرم و حیا زینہار

دیان در اے ساری پروں از حصار
 سواری تمن کو نہ گوئی تیار
 بہر کس سواری پنہ پیش تر
 یہ کیشہا تمن سہو بومال و جاہ
 شہنشاہ رضوان بہ شیراز شاہ
 کیو دیکہ گلزار شاہ باد بھار
 سہ گلزار تم کو سہ گرامی پسر
 کوہن عرض مائس بہ پیش مقال
 ملاقات با خواہر دل فروز
 راجازتہ دیتس مالو کو شادمان
 ہمہ شہر یاران کہ مہمان بدند
 یکایک بمع عمدہ خویشتن
 رعایا تمن اے سورد انتظار
 سپن پرتھ آکھا ردنی افزا بہ سخت
 کوہ کہ عدل ایسا کہ از حد زیاد
 رعیت ثنا خوان تہہ ہر زمان
 نگار س اندر اوس ذین الملوک
 دوہن تن کہ اے خوش سیر پور من
 ثنا تس خدایس کے دہم دم
 رضامند ساری سپنو مہمان
 بے تے پیر وہ ذی سوسہ شہر پرب
 ہمیشہ عہد اقصا کوئے باد بھار
 ز تشویش ہایے زمانہ غبات

وزیران و پیران ہمہ شہر یار
 سپن پرتھ آکھا بر سواری سوار
 ز فیلاں و اسپاں عماری زر
 تر روٹ مائکن شاد کو پرتھ آکھا
 ہمیشہ کہ شہر رضوانچی پیش راہ
 روان سپن سوسے مسکن دیار
 سہ کینہہ گوہر راہی بہ شاہی پدر
 بہن نو نگار س اندر کیو نثر کال
 سے باقی چھ اے قبلہ گاہ عرض
 بہ چشمہ سہ گو سوسے خواہر روان
 روان سویے شہر خویشاں شدند
 رسیدند شاں غیر رنج و محن
 بھتے در اے شاہن کوہ کہ جاں نثار
 درون حرم را نیو نیو کہ رخت
 ہمیشہ رعیت تھو کہ شاد شاد
 الاہی تھو کہ زہد عادل شہان
 کران خوش کلاما بہ تاج الملوک
 گرامی بہ چشمان من نوہر من
 دیتن ہمار با خیل و جاہ و حشم
 رہ اند سپنو تم شہان جہان
 تر خوش آس دایم بہ عیش طرب
 تر چھکے رونق ہر دو شہر نگار
 سلامتہ خود احقا کوئے وہ پرتھ

ز رنج حسودان بد روزگار
 به عمر فروخت بلا ترس و باکر
 ز تو رونق ناز و هم تخت من
 ز من باد درد زبان روز و شب
 دعا شهزاد من کوژن بے شمار
 به آداب دیت شاهزادان جواب
 به حمد خدا ایزد ذات پاک
 حکومت و دولتمت به این جہاد و ہمیش
 محالہ پرستانہی مکران
 سہ یمنہ از پامالیکے پادشاہ
 تمی ذو الجلالن دیتم ہوش سے
 سلامتہ تقوون جسم تہ جان من
 چھتہ مشہور رضوانہی بیسوا
 سو انم سے نہ پنچتہ بمع لال روز
 انم موکلاؤتہ تم از قادی خان
 یہ سورے عنایت چھتہ بعد از خدا
 ہمیشہ بوین چون پایہ بلند
 اسے پیچٹہ بوین چون سایہ دہن
 بہ عمر گرامی فرون بر فرون
 بمع دولت و مال اسے شہر یار
 غلام و کنیران ہجھن سر پر
 تہ ہجھتہ چھس فدایہ قدمائے شاہ
 یہ کیشترھا کوہی خوش ٹٹے لے تاجدار
 و الحقر

ہنگامہ بان تو باد پروردگار
 یکے باد سہمہ آتش و آب و خاک
 ذہے باد پور جوان تخت من
 دعایہ بقایہ حیات بہ لب
 فرون روپے شوہر ہا بار بار
 کوژن عرنی در خدمت آن نواب
 سپن رت عنایت بہ این مشت خاک
 بمع ہم رفیقان کون ناز و عیش
 سے تابع حقون باہمہ افسران
 سپن میون مشفق بہ فضل الہ
 ز بارغ بکاؤل اوٹم پوش سے
 جو یوسف سپنو رام اخوان من
 تہس پوش نر کاشہ اکھ سے ہوا
 تہ زانن برادر چھتہ تہنہ خستہ
 تہس نیش تے نان جو بو کھوان
 طفیل تو اسے قبلہ این گدا
 بذات تو شاہ و گدا شاد مند
 برومند از بارگاہ رفیع
 شہس تخت و دولت دہے ایمون
 یہ کیشترھا چھتہ در شہر سے بکار
 ز تعمیر و باغان و لال و گہر
 بلا ریب و شک با حضور اللہ
 تہ گز اوں تر موختار در ہر مدار

فرخ بخش تازہ دل و جان من
 رہتے مکان گھٹا ہنہ
 بیسہ از خدا فتح و نصرت قرب
 بلا شکہ یہ دولتہ ہمت چھکھ تھیو
 تھیک چھکھ تھو دثرت بلا درد و رنج
 ہر شہر پرب شوہ ہکھ شہر یار
 دریں باب تھاوتھہ برادر عزیز
 سزاوار دیہیم سالار تھے
 بہ زلفا تھاوتھہ غریباں تڑشاد
 بہ فاتح ہوان مارچہ مارلس تہ ناو
 تھے ستو پڑاوتھہ بہ جاہ و حشم
 بہ امر خدا پنجگانہ پڑان
 دریں باب خوف خدا ہوش کر
 تسلی کوڑکھ اکھ اکس پانزدہنی
 شہن حکم کوڑ چھا سواری تیار
 تڑ خوش روز دایم بہ شہر نگار
 کرو از شہا اندرین جا قرار
 بہ شرط کہ اُسو پوان گاہ گاہ
 جو روز درخشاں گزروتھہ شب
 اچھ بچھ پھلھہ فرض کروکھ ادا
 بہ سوے پرب باکسان درمہان
 سپنو جھلکی دایسی کینت تیار
 سپنو مالکان پالکن پچھ سوار

دوپس مالو اے نورچشمان من
 دریں شہر باغ و بستانہ
 کس تہ بسن اُسونے ساقب
 مئے منظور محمودم یہ معروض چون
 دیکھن چھ کافنی مئے نش مال و گنج
 دیشے حاکومت تڑ کر در دیار
 دیکھن بہ عقل و تہیز اے عزیز
 و گرنہ مئے نش خاص موختار تھے
 نصیحت کرے موختصر تھو یاد
 شب و روز یاد خدا ورد تھاو
 در خاوات در راہ حق دمبدم
 حق اللہ ادا تڑ آسکھ کران
 حق الناس ہے کن تڑ رغبت یہ کر
 بہ پسند و نصایح تمکو مانہ مانہ
 دین گفتگو سوے شاہ نگار
 سپن تیریز ازیں لالہ زار
 دوپس شاہزادن بقصد انکسار
 سپن و ذی کینس تیریز پیر و پچا
 عرض پچھو اتس بہ عیش و طرب
 مبع پھول تہ کستوری کروون خدا
 شہن کر سکھر باہمہ ہمرہاں
 تمبیس ستویم افسرد ہلکار
 سوارا یہ شاہانہ گوہر نگار

بہ ہودج نشیند مستور گان
 فقط روز شہزادہ سینزدادہ
 دوپس مالو اے سرگروہ طرب
 بہن تہو بہ عزت بہ فرہمی
 دوپس شہزادان بہ دیرینہ گنج
 میں نش روز چھم قبلہ دو جہاں
 پہے دھون نگارن حقون حکمران
 سین شاہ مجبور از قول و اے
 اجازتہ دپس تہو بہن شوہ سان
 دپان در او شاہ پاکے پیچہ سوار
 بہ ہمراہ تہس در او لخت جگہ
 برابر اکس پہلہ ہے ہر کاب
 دوپس مالو پوت پھیر ٹھہرادر
 سلامتہ خدا تھاوہونے در جہاں
 ہرنیک و بد تھا و نیکو سلوک
 دپنی پڑتہ اکھا پور زین الملوک
 بغلگیر باہم سپینو یک رنگہ
 وزیران و پران جمع ساری گے
 روانہ سپینو پور بس کن تمام
 بہار الخلافت تہ و عمر دسپین
 کر آرام اے قبلہ دو جہاں
 تہ چھکھ دھون نگارن بہ فرہمی
 شانتس نہ دایس بشام و پگاہ

بہ مستند بمع شیر خور بچ گان
 نگارن اندر آن زن عابدہ
 چھہ لازم اُسن بشہر پرب
 یہ ہے رونق محلہ خان شہی
 چھہ سرمایہ میونے بدور سپنج
 بجایے پر آشکار و نہاں
 بنوبت خبر دھون مکاٹن ہموان
 پسند اس گفتہ فرخندہ پے
 یہ ہے چاٹنی مشفق تہ آرام جان
 تہس سپینو چاکر ہزاراں ہزار
 تہ تاج الملوک اوس یس نامور
 تہ گو ہمہ شاہ دالا جناب
 بہ مسکن نگہ خویش گڑھ باظفر
 ز آسیب و از گردش آسان
 غریب آشنا با ملوکان ملوک
 الا ہی تھون زندہ تاج الملوک
 بہ وقت و دواع آن پسربا پدر
 میونہ تھکھ رفہ حصہ از شاہ فرخندہ پے
 بواپس پھرون شاہزادان نکام
 کورن عرض تہو و ازلہ سن کن دوپن
 بجایے پدر میونہ چھکھ پشتبان
 حکمران سزاوار شاہ منشی
 رہنما تہ سارن سپین پادشاہ

خصم من پند قبله ذی حشم
 بہانہ تمس پیشتر میوں بر
 کر بند ہر پختہ گوئی تم بر میان
 کوڑم در پستان ہر سو تلاش
 او تم سے دوائس تمس بویلا ج
 اُمید اجابت سے حجم از خدا
 سے بوڑم پختہ پامٹو بار بج و غم
 نہ تو تمام اُسکھ خیف و نزار
 شائس خدائیس چھ یس ذل عطا
 نہ کر نکھ بیپہ تم کو حقن سر فراز
 ہم کوئی کم عرض اسے پھر خواہ
 سے تقدیر بونہ یہ تقدیر بو
 دریں باب نیکو سے صادر خطا
 نہ چھنے جو کوئی نہ تھے در ہمدار
 چھ سیانی چھکتہ آب و دانہ نیر
 دہار سے چھم غریب سیر جہان
 بہ عقل کشور و شو عور و و نوکر
 بہ شفقت کوڑم مار و وار دغا
 سپن رونق افزا بہ تخت شہی
 چھ اہر فریباہ دنیایہ دون
 نہ گزشت از شاہی و مال گنج
 و چھم شیوہ گردش آسمان
 چھنہ روز و ن کاٹب اکو سے بحال
 نہ روزان دولت نہ روزان مال
 و بہتر ۲ سزا

سے پیچہ گوڑم راضی ز حد اتم
 نہ تکلیف چشمان سے رنجور گو
 کوڑم جستجو آشکار و نہان
 بہ حد خدائس اچھن آو گاش
 سپن خالق ولایت تخت و تاج
 کم و جاد تم کو سہ کوڑم حق ادا
 نہ سے میان بہانہ گوئی تو بستم
 بنو دم سے یو تمام شہر نگار
 کوڑن جانبین عفو سار ذی خطا
 متاج جو کوئی نہ فرو بناد
 بساں پدر تھے سے چھکتہ قبلہ گاہ
 بہ تقدیر کس پیش تدبیر کو
 بایہ خدا وہ ذی عفو کر خطا
 نگار قدیم و جدیدہ نگار
 گزشتن آسہ شاید سے راہ سفر
 نہ نورست چھ تنجیم دانہ بیان
 بری تم کو کوڑن پان از ہر قوسور
 سپن شاد از حاصل مددعا
 بنوبت گزن دہن ہموان آگہی
 تماشاہ نادان تر کر اوان زبون
 حذر کر نہ دور سپہر سپنج
 جہان اس اندر آشکار و نہان
 حکومت شاہی نہ جاہ و جلال
 نزلان خاندن بلو کر کھیتہ گو شمال

نہ در زیر سایہ نہ بر سائبان
 نہ مل دار روزان نہ روزان صاف
 گزہی دایہ مولوم دور زمان
 چہ مشہور و معروف تم ہاشم
 اسن تہ گشتن بوز عین ساز و سوز
 بہ حسرت سراسر تیتھے گے برختہ
 چھ اُچر یوان پرتختہ کمالس زوال
 گزہ صحتہ کیونتر کلابن خاندا
 بہار س ییلے پان ہووس پوہن
 شرو منز کاٹھہ خاندرا بنان
 نشان تس لہہ کہ چار کے چیک چاو
 وچھان جایہ چھکھہ باپہ مشرا تر پیر
 جہانس اندر کوت اوٹس سولوک
 تہس اوس نہ جوہ اندر جہان
 فقیری ہیشین موٹھ تہس جاہ وحیش
 بہ امید انشاء اللہ بکام
 خودار غم و غم و سوہ کاسہ مے
 زمن یادکاری بود در جہان
 بنکہ یقینہ گشتہم نما جو فروش
 جمع گزہ صحتہ باکھ بہ خرمن بنکہ
 وچھکھہ کیا جمع خرمنس کوت کو
 ییلے دست خالی بہ خرمن اڈکھ
 رمضان سپنی خدا و رسول

نہ دور جوانی نہ زور و توان
 نہ روزان سایہ نہ روزان تابھ
 ربیع و خریفس ہینے امتحان
 نظر کر و نیکت امتحان آے کم
 بہ دُنیا جو کوئت گزہ چند روز
 کوڑکھ جٹگ نیرنگ بازی گزہ
 نہ روزان سن نے جمال و کمال
 چھ آسان یس طفلب شہر خوار
 گزہ خانہ داری س کیشین دوہن
 گرس منز شریں ہند سہ بلوب بنان
 یقینہ پاٹھو کینہہ دوہ گزہ صحتہ شریا
 نہ روزان سہ بڑے جوان نے سہ شرو
 کنو پانہ بوزختہ سہ تاج الملوک
 بہ مال سکھش اوس شاہ زمان
 پتہ وچھ تہس کی سفر او پیش
 تر بوزکھ تر در جلد ثلث تمام
 ثبات حیات اگر آب مے
 غرض چھم تریشیم جند کرکھ بیان
 نصیحت تر پران ہیشین ہد بوش
 یہ کیشنھا دوکھ تی تر اُچر لہکھ
 دوکھ نے لہکھ کیا بوقت درد
 پشیمان لکن ہند وچھتہ مارکھکھ
 غرض تور کیت کر تر کیشنھا حصول
 عا لہن دہی یا ہرود

حدیث امام الہدٰی کے گوش کر
 تہ درکار پائس پی در قبر
 بہ مشیر کو رکھ سوے یار ان خطاب
 نہ طرف قبر میں زندا پنج بار
 رفیقہ گزہی سیتو آسن ضرور
 پیہ روشنی گاش حاصل تہ کر
 پیہ استراحت یہ کاشانہ چھے
 دریں خانہ فرشتہ گرانمایہ سوز
 پیہ خرچ حاصل خزانہ تہ کر
 تہ یوت سوز تریاق مہ کلک نہ باٹ
 ایک ماہ اسبہ گزہ وٹن صاف صاف
 دہان گل افشان چنابو موثر
 رفیقہ اگر چھی تہ حاصل کرمن
 بنی قبر منز روشنی دلنواز
 یوہے فرشتہ گو در میان قبر
 اگر چھی خزانہ جمع کراؤ نے
 تہ سیتو تریاق حاصل کرؤ
 صحابہ صدقہ صدقہ نقل خروش
 دل و جان عمل کرؤ چھکھ نہ عذاب
 بہ فردوس اعلا تہ اوٹے مقرر
 اتھے پائے نفع نہ نقصان چھی
 امام الہدٰی خاتم المرسلین
 ز افعال بہ جملہ اقوال رد

نہ کردار بد ہوش کر ہوش کر
 بہ اربقا ییلہ کراؤکھ گذر
 دوہے اگر سرکار والا جناب
 دوہے منز بنی آدمس گوشدار
 مکان بہ تنہا چھئے دور دور
 چھنبہ گاش کیٹہ اتھ مکانس اندہ
 ہمیشہ سکونت دریں خانہ چھے
 یڑھکھ یڑگڑھکھ آسنے دلفروز
 یہ چھی خانہ مفلسی گوش کر
 کیٹن ہندہ تہ کر چھی یہ زیرمعاک
 صحابو کوڑکھ عرض گستاخ صاف
 دہان گل افشان چنابو موثر
 ہمیشہ تلاوت بہ قرآن کرمن
 شبانہ ہمیشہ ادا کر نماز
 دوہے راتس اندر عمل جان کر
 ہمیشہ پیرس سیتو خچے تھاؤ نے
 بہ تصدیق کلمہ شہادت پیر
 چنابن یہ فرمود بوڑکھ بہ ہوش
 بہ فرمودہ آن رسالت مآب
 خلاصی تہیکھ از عذاب قبر
 یہ دنیاے دؤن نقل دوکان چھی
 الٰہی بیاس شہنشاہ دہن
 نگہدار مارا ز اعمال بد

ز رنگ سیاه صاف آینه سون
 نصیب شفاعت ز خیر البشر
 حقون نعمت اللہ پرے شاد کام
 بہ اولاد و اصحاب خیر الورا
 چھ لالہ جوان نالہ در شاہکار
 چھو بادہ در اختتام کتاب
 بکاؤل سپنہ چیلہ دویم تیار
 بہ آل و بہ اصحاب او با اتمام
 ممکن یہ حصہ سین در بیان
 یہ نقل اندر کیشہ و چھمنہ بیان
 یہ تعظیم حالہ دیو سار
 ضیافت باغات و جہانگری
 گلستان و گلزار و گلشن خمود
 ز تقریر مخبر بہ تقریر آد
 بہ دعوت جمع آمدن شہ یار
 اہمک مخبر سببش از یاد سر
 سہ واقف سخندان و شیرین سخن
 چھ محرم آمیک واقف محکم شئی
 رہنمائی نگرہ و گاہ با تھاؤنان
 دریں باب گاہے کوڑم نہ قراء
 خود را رخ و غم و سوئے کا ہے

ث از معرفت پُر کرن سپنہ سون
 بہ نور قبلی منور ث کر
 بہ حق محمد علیہ السلام
 سراز کر اؤن بہر دوسرا
 بیاساقیا جام رنگیں بیار
 شکوہ لیکنہ زیر سایہ چناب
 محمد خدا فضل پروردگار
 تحیات بر شاہ خیر الانام
 بہ امداد پیران و انصاف شان
 ث بوز کہ یکتہ اندر نووے داتان
 ز محمود آں دعوت شہ یار
 زمینہ راز و شہ پال و ہر شہ پری
 ملک شاہ گلزار شہر کبود
 کبودک سبزوار اصلی چھ ناو
 ز رهنوان و شیراز و دیگر دیار
 یہ قصہ مے چھم بوز مت پیشتر
 تبس نبش عجب قصہ مے کہن
 مے نظم اندر اؤن تقریر مے
 مے گو مد تھا کہ دریں داتان
 ز جہان و از گردش روزگار
 شبات حیات اگر آ ہے

غرض چھم ترییم جلد کر بہ بیان
 زمن یادگارے بود در جہان

بسم الله الرحمن الرحيم

مُنَاجَات

اَللّٰهُمَّ بِشَأْنِ هٰذَا كَوْنٍ وَ مَكَانٍ
 كَرِهْتَ يٰ دُوَّ اَسْمَانِ لَمَّا رَزَقْتَنِيْ
 جَنِّ دَارِ اِنْسٍ وَ حَشَى وَ طِيُوْرُ اَوَّلِكَ
 اَقْسَامِ كُلِّ بَا بَ اَبَاحِ جِهَانِ
 يٰ سَوِيْحَ كَوْنِيْ قَدْ يٰ دُوَّ اَبَا اِيْتِشَامِ
 مَحْسَدِ شَفِيعٍ هَمَّ خَاصٍ وَ عَامِ
 مَنِّيْ اَيْ هَمِّ اَسْبَ هَمِّ كَرِهَانِ
 يُوْجِدُ مَرْمَلَتِ تَاجِ مَرْبِ اِيْمَانِ
 مُشْرِفِ خَوْدَايْنِ يٰ دُوَّ اِدَارِ كُوْرِ
 اُمِّيْ يٰ اَكْبَرِ يٰ غَمِيْرِنِ بَ قَوْصُوْ
 بَ دِيْنِ نَمِيْنِ كُوْرِيْ رُوْشَنِ جِهَانِ
 نَوَاصِيْ دِيْنِ خَلِيْفَةِ تَقِيْدِيْ رُوْرِ يَارِ
 جِيْ سَدِيْقِ سَلَامِ عِيْدِ وَ صَفَا
 چِهَارُمِ خَلِيْفَةِ عَلِيٍّ مَامَدَارِ
 حَسَنِ بَاحِيْنِ هَر دُوْ شَهْرِ اِدَارِ
 اَللّٰهُمَّ بِهٖ اَنْ سَرُوْرِ كَايِنَاتِ
 لَوْ فِيْ اَنْ وَ اَصْحٰبِشِ اَرْزُوْ الْجَلَالِ
 تَقِيْدِيْ تَابِعِيْنِ تَقِيْدِيْ تَابِعِيْنِ

سَزَادِ اَرْشِيْ سَمَشْكَارِ وَ نِيْزَارِ
 يٰ نَيْشَرِهَا رَحْمَنِ مُزِيْدِ مِهْرِ اَقِيْمِ
 مِهْرِ وَ شَمْسِ سِتَارِ اِيْمَانِ قَلَمِ
 شَكْلِ كَفَنَةِ تُوْرِيْ قَدْ رَسَمْتَنِيْ بَاغِيَانِ
 لَطْفِيْلِ مُحَمَّدٍ عَلِيٍّ اَلْسَلَامِ
 بَرُوْرِ جَزَائِيْ جِيْ نَيْسِرِ اَلْاَنَامِ
 خَوْدَايْنِ تَقِيْدِيْ رُوْمُوْمَتِ دَرِ قُرْآنِ
 بَ اَعْرَازِيْ دُوْتِ بَرِ لَ اَمَكَانِ
 بَ نُوْرِ تَجَلِّ تَحْسِسِ سَبِيْحِ بُوْرِ
 بَ اَمَكُوْمَتِ كُوْمِنِ كَفَرَتِ بِرِشْرِكِ دُوْرِ
 چِهْتِ مَنَافِعِ اَتِيْدِيْ بِرِ اِيْمَانِ
 جِيْ رَاضِيْ تَحْنِ پِيْچِ سِيْطَارِ كَرْدِ گَارِ
 غَمَرِ اَعْدَالِ عُثْمَانِ چِهْتِ كَانِ خِيَا
 لَقَبِ حِيْدَرِشِ يَا كَرِ شِيْرِ جَبَّارِ
 بِرِشْمَتِيْ كُلِّ اَزْ بَاغِ خِيْرِ اَلِاِيْنِ
 بُوْدِيْنِ اَمَرِ هَزَارِ اِيْنِ دُرُوْدِ وَ صَلَوَاتِ
 رَسَانِ دَمْبَرِ اَمَرِ اَعْلَا كُلِّ حَالِ
 چِهْتِ مَرْخِيْشِ دَرِ رَاهِ دِيْنِ تَقِيْنِ

چھ تابشِ خورشیدِ اولیاء
ہمہ اولیاء اولینِ اُخرین
چھ ہادی رتھے تاجِ جنابِ رسول
کرم سب مشکلِ روا مُدعا
دمِ آخرِ شہنشاہِ زبانِ کلمہ کو
نہ پیرس کئے عرضِ معروفین کر
سے اُس رضا چھے تو ہم جو اس

مُحمرانِ جہان بہ نور و جنسیاء
نہے مولوم چھے اسے جہانِ اُفرین
تمن پیٹھ نہ رنمختہ پنہو کو نورِ نور
وسپدِ مئے اُذی مئے رتھے اسے خود
بہ دُذیا و مُقربا قھوم اُبرو
بیا نعمتِ اللہ بہ چشمِ ابر تر
بہ باطنِ سہ فرزندِ سرکارِ خالص

ترتیبِ پنجہ ہند وجہ تصنیف

زہین گسترِ پدویم فرازِ آسمان
ترتیبِ جیلد بوز از بکاؤل پری
کوہِ رم دوستو باغیو حالِ حال
یہ تصنیف چھ کاشر کوشت موختصر
بہر خانہ شادک و چھم مائے ہوئے

بنامِ نفعِ داوید کون و مکان
کوہِ رم سے شور و بعدیک دگری
بہ ایں جلدِ او شمع نہ و نہ کینتہ خیال
مئے و نہ نیکہ یہ کو موٹو مٹو درو
خو صوصن چھ و اُفر پتو شادک و

شرین باڑے ہند تو بہتہ بانہ سکتے
یوان بوزہ چھکھ بوزہ بھٹو بال
سہیٹھا آپ نی داستانِ یران
نیکہ یٹ کھینچن رقم کرائی شوہل
ونان باغیہ پس از فتورِ دہ یاغ
بجز رشت کائی اڈاں مژ کھلس

اڈین صاجین تفریقِ خانہ کے
پیرس چھتہ یوان باغین و بعدِ حال
دراں وجہ رقم شادک گویا کران
رہے کاہ یا سکتہ پیانی چھ مل
نہ رتھ بوجہ چھ یا مکتہ لبانی فراغ
تصرفِ اڈین صاجین مژ کھلس

نہ دوست نہ لائعت نہ کشتہ سورت
 تہی جاد وافر سپہ چاہ خان
 چہنہ تم و چہان تندرست و مرض
 و پختہ اس چہنہ شایرین ہند کمال
 قہکان چہنہ حاشا بہ از شایری
 مگر چہنہ کم و زیادہ فکر تران
 چہ حضرت نظامی کران بی بیان
 سخن گفتن بکہ جان سفتن است
 و چہ تہ تہ گئے چہنہ یک قطرب
 ز تصنیف یک شاعر نامدار
 مطالبہ کو رم تہ ز سرتابیا
 چہ مافوق باذوق تمکو سہ بیان
 خود اٹھاؤ کس در بہاں پایدار
 غرض دوستو دوں سوالس جواب
 یہ قصہ سراسر و ن چہ ضرور
 بگردن تہ بار باد دوید
 اندس واتناون بشیرین مقال
 خواصہ سن چہ اکہ مخلصار شہ داد
 چہ دانستہ خوانستہ شیرین زبان
 بہ کشمیری و فارسی بہرور
 چہ تن جمیع موزوں بہ شار و سون
 جوان و جوان بخت روشن روان
 تخلص چہ زخمی تمو تھو دست

تھان چہل پہ بڑ گریستہ سورت
 یہ واتیکہ بیکدم چہ تم چہاں
 بکے ابرت خوشیتن چہنہ عرض
 رہ چہ چہنہ بکچہ گوشت تھن لال
 دریں باب چہنہ ستس و لاغری
 گہہ و گاہ چہنہ تہنہ نانی کران
 تبس مغفرتہ از خہلیت جہان
 نہ ہر کس سزایہ سخن گفتن است
 ز درو یاسے استاد یاس کتاب
 مکمل بکاؤل چہنہ کاہر تہ یار
 تبس آفرین مرسبا مرخیا
 چہ با پیرتس ناو بولسہ خان
 مڑکھ کر اڈوئس مغفرتہ کردگار
 دل دوستاں شاد کر اڈون ثواب
 تہ اندر رخصا سون تہ دل سورور
 تھون اڈوئے چہنہ بہ کار سعید
 بدکار چہنہ ایزد ذوالجلال
 بہ ہر دل عزیز و بہ ہر فن ہشار
 بہ تہلیم یورپ و ہندوستان
 چہنہ عربی زبان تہ سہا خوب
 بہ علم و ہونر تہ بڑکھ میراج
 چہنہ اہم بگرامی تہ لالہ خان
 بہر جا بکتابن اندر ہودست

ما کوئس فرزد کہہ و نیکو گوپان ژوئین یاسے پاش آزار و اتناون

کہ یوس پینو کنہا یختہ تے زور
 سہ تہ ہے مگر تے فراغتہ چھنے
 بہ این مدعا زخمی غار خاہ
 وچھان میٹہ او سہم لہ تی یا خوش
 بہ حمد اللہ چھک وڈی کنہا شادمان
 بہ فرختہ بہ ہر کوئی چھے برتری
 تریم جیلہ آنن نہ اندر بیان
 ز رویہ کہانہ تہ تقریر وے
 تمی وجہ دل رنج گو خان زور
 لیکھتی سکونم رفیقہ زن شہد پش
 بطور غزل باکتہ مایہ شکر
 خود اٹھا وکس در جہاں سرفراز
 دریں باب رقم باکتہ تھو پند و صواب
 مطالبہ کرختہ تھہ گزشتہ شادمان

کہ یوس پینو کنہا یختہ تے زور
 سہ تہ ہے مگر تے فراغتہ چھنے
 بہ این مدعا زخمی غار خاہ
 وچھان میٹہ او سہم لہ تی یا خوش
 بہ حمد اللہ چھک وڈی کنہا شادمان
 بہ فرختہ بہ ہر کوئی چھے برتری
 تریم جیلہ آنن نہ اندر بیان
 ز رویہ کہانہ تہ تقریر وے
 تمی وجہ دل رنج گو خان زور
 لیکھتی سکونم رفیقہ زن شہد پش
 بطور غزل باکتہ مایہ شکر
 خود اٹھا وکس در جہاں سرفراز
 دریں باب رقم باکتہ تھو پند و صواب
 مطالبہ کرختہ تھہ گزشتہ شادمان

قصہ ادنیوک تراویہ معہ کھ

زخمی صابن خط نعت پر پند ناٹ

کران قہر چھہس کم
 مہ کر یختہ وقیت برہم
 غنیمتہ وڈی چھہ دم
 غنیمتہ وڈی چھہ دم

علیہ خط چھہ زخمی صابن ۲۸ جلدن الثانی ۱۲۰۳ء مطبوع ۲۰ ماہہ ۲۰ لیکھتی سوزت۔

پرے جاؤ کر ام بالہ
 غنیمتہ ورنہ - پٹھے دم
 نقلی تہ شہ جہم
 " " " "
 شہنشاہ و وزیران
 " " " "
 یقین کس چھٹہ بلکل
 " " " "
 تمس پتہ گو بے ناد
 " " " "
 نہ ما کینہ پٹھو زیاد
 " " " "
 گڑھی از موٹہ ہاتھ
 " " " "
 نیکی نا بول تے بوش
 " " " "
 پوان ریے یاد اسی
 " " " "
 روٹم بیہوش منزل
 " " " "
 اڈ پھوج زن خٹوم گل
 " " " "
 موٹم مے ماز تہ رتھ

الا اے نعمت اللہ
 نصیحتہ چھتہ یہ اللہ
 بے دوزیا اے کم کم
 پتہ موت کوڑکھ ام
 گدایان و اُپران
 پتہ گئے اچھہ موران
 چھہ انسان در تغوفل
 برما گڑھ چوں گل
 کروں بڈم بابہ رے یاد
 زکیا موتس کڑکھ واد
 ڈم اسکھ وائسہ ہفتاد
 تعجب چھکھ بہتہ شاد
 کے کالا چھتہ فرصتہ
 نیکی کر س کر زنی کتھ
 نہ روزی حسن نے ہوش
 بہکھ در گنج خاموش
 بہتہ در گنج سستی
 وری کیتیا مے راوی
 کوڑم کیتیا ویر حاصل
 کوڑم نہ کائنہ نموش دل
 خواصو حسن مے بکاؤل
 روڑم زن میو روڑم گل
 کوڑم مے تپڑ میچنتھ

غنیمتہ و نہ چھپے دم
 نیچو اُسو ارجمند تس
 " " " "
 سچو ماران اُس گراہ
 " " " "

ز صینتہ راوم و تی وکتہ
 شہر زین الملوکس
 سہ گو موہاج پوشش
 نتہ تس بیسواہ
 روٹن از تاج سہ

چھنے والان نہ تارہ
 غنیمتہ و نہ چھپے دم
 تیس کیتہ چھنے مقصود
 " " " "
 و چھنے کمر زور بیوکل
 " " " "
 چھنے لارے گرد راہ تس
 " " " "
 اوڈے کارا کوڑم کیا
 " " " "
 اگر کانترھا پریکتہ
 " " " "
 اڈے کتہ تس پر پی چھنے
 " " " "
 ہزاران بار شاباش
 " " " "
 زلسکھ از صبح تا شام

حمالہ دیو سارہ
 کران محمود پیارہ
 بہ دُنیا کاتہ نہ موجود
 اگر چھنے جہ بہود
 چھنے ارمان بکاؤل
 پریشان تھوڈ مئے مہل
 تبس تاج الملوکس
 تنہا تر چھنے پگرس
 درپغا ہے درپغا
 اڈس فارتہ پرون چھا
 کرے یم پیر مہکتہ
 پیرکتہ سوزم مئے رکتہ
 عوہن تکتہ مانگر جہم مئے
 لکے دن روز تس دیتہ
 الا آے خواجہ تاش
 ز قور دکتہ و نہ چھنے آش
 قلم کل تراو آرام

غنیمتہ دین چھ دُم
چھ یوت تام ماہ و خورشید
" " " " " " " "

یہ قصبہ رین بہ انجم
ازالی پس تھاو وومید
نہ روزکھ زینہ حبایہ

بدور بے مدارا
غنیمتہ دین چھ دُم
مے بڈ وومید ہی چھ
" " " " " " " "
خودا چھم مے نواہ تھہ
" " " " " " " "
بہ قلمس کڈ تیشہ کش
" " " " " " " "
رخص تھاوے کر تھہ نور
" " " " " " " "
اللہ ہممتا کر
" " " " " " " "
ژنے چھ در جیب مرہم
" " " " " " " "

روزی یادگارا
پرن فاتحہ ژنے دارا
یہ عرضی سوزے مے
ہممتہ پادا گزھی ژنے
ہنگ کنبہ پتو نہ چھتہ کتہ
ژھینہ تراوکتہ بہ راحہ
شرارک آسہ مے نش
ہران تس آسہ آتش
ستین پیرین دسے پھیر
تگم یٹہ تیشہ آنے کھر
ہاذا یی چھ بہتر
بہتہ روز تراو مہ لہ
گومت زخی چھ درہم
شفا لہ بو ژنے نہ کم

کوڈم زور پاسبان
کوڈم بہمتک بسپہ محکم کر
بہ فارین دلی باہہ خاندان
ان زبیر تصنیف عہد و السلام

پیرتہ خط ذرا گوئے تا پیر دل
بہ امید انشاء شہہ جروبر
الہامی سلاستہ مقوم جسم و جان
بہ فرحتہ تریم جلد کر اؤن تمام

بکاؤلہ ہنس پرستان دان

تہ سمن رو پڑی اچھ تاج الملوکس چھو سوڈی

شہس نشس بری سپر از چاری
 دباب و پھان در پرستان واز
 سیوڈے واز باغس اندر تیز رو
 چھ کپ غار مایک مکاش شرف
 بکاؤل چھ آمیز ز ملک بشیر
 چھ دمہ نوے کران عاش باغس
 چو پروانہ ہا گرد سوڈیہ شمع
 ز درو فراقتن وڈو کھ زار زار
 سپر خوش رہا گئے تم از ترن ہم
 کوڑن چون عروسان نو خاستہ
 مگر بہر گل تس دلس خار خار
 منحس خودی تہ سہ تاز سوڈو کا
 لیو کھن خط بہ آں شاہ عالی علم
 چھ یس صانع آتش و آب خاک
 گئے رنج ناوان گہے شاد شاد
 چھ سے آفرینہ کھ گل و خار
 چھ سے محرم راز تہ بے نیاز
 جوان بخت اے شہر یار بکار
 پشمان آہو چو غنچہ دمان

چھ راوی لیکھان آں بکاؤل پری
 منوشن اندر کائیزے آر کاڈ
 سمنو پری اس تس ہاجلو
 وچھکھ باغ خستہ گوشت ہر طرف
 بہر سو دپان گئیہ پرموین خبر
 سمن رو پری سیتو چھس یکہ گر
 بیسکم تمام پرمو پہ گئیہ جمع
 بہ الفت سپر سارے ہمکنار
 کوڑن ماف سار ز سہ جرم قدیم
 چھ دیرینہ آں باغ آراستہ
 اگرچہ تھتھ باغ کوڑن تیار
 اچھو اندر شہس پیوس تاج الملوک
 بیسکم اوٹن پیش کاغذ قلم
 لیو کھن ایستہ کاغذس نام پاک
 چہارم قھوون خاکہ سے سرتو باد
 چھ تھو سے اچھ سار گئے ایتیار
 بہ مطلب مطالب چھ سے چار ساز
 پس انگہ لیو کھن لے نجمہ شعار
 وچھم چون گل رو تہ بار دکان

وہ جوان ہرین ہندو پاٹھو ۲۷ پوش تو کوٹہ پاڈ کرن مول

باں نستیہ خنجر دلس گوم نیم
 زوس گام رقم تیر بجگاں تریتہ
 بہ عشق گری بالہ ڈوٹھم چنگ
 دلادامہ حبانہ عمرت دراز
 بہ عشق حقیقی بہ کر تھس خراب
 چو مائی بے آب چس خستہ حال
 بہ تدبیر و فن باغس اندر ڈر اکھ
 سوسہ ماٹس مردی تر لیں دو کھ دتھ
 سوسہ یوسہ چاندی انگشتی ترجمان
 تیر نے یکھ بجلدی مے نش اے نگار
 پکاکہ روز محشر بہ پیش خودا
 ذرا لولہ افسانہ کے جوش بوز

وچھتہ سرو قد اکیسے گوم نیم
 وچھتہ نے بجلدی گتھ بہ تریتہ
 تننا مے چھم کر بہ ڈیشٹہ دگر
 بہر گوئے وچھمک سبھا سرفراز
 وودم سپنہ پندس مے کر تھم کباب
 چھ کی آہ روں گاڈ ہندے کمال
 کر تھتہ غارت مال و جام تہ ڈر اکھ
 نشانہ تھو تھتہ و ارج مے گو کھ تھتہ
 مے نش اٹس واپس سوسہ چھ ایندرا
 تریتہ بو گتھس چھ بکون تے بار
 گریبان دے تے بہر ایں مدعا
 خوش الحانہ جانا تہ باہوش روز

لولہ چھ منتر بکا ولہ منتر لری

اے ستمگر جلوہ او تھتہ تہ لاؤ تھتہ نیو تھتہ شل
 زور روزن چھار داپا بستہ تھاؤنی رگل رگل
 چھس تہ دل بستہ تہ کن خستہ تہ گویون دل
 زور روزن چھار داپا بستہ تھاؤنی رگل رگل
 در پیرستان اوس میونے مایونے تہ خافان
 زانہ تہ اہم نہ وچھان مے یم سیکھ زیر تھان

آکھ زائغتہ ڈاکھ باغس چھس تہہ ٹکا ہنر نجل

ڈوہ روزن چھا روا پابستہ تھاوہی رگل بگل

وہو کرکھ آہم ڈہ ناگی راپہ ڈاہم باغس

جانہ دلہ کے ہوش اوٹم پوش تہہ منز ناگے

ڈہنگ دھتہ ڈوہم سہ کل ہستہ کراوٹس نیم لہل

ڈوہ روزن چھا روا پابستہ تھاوہی رگل بگل

چھنہ مئے افسوس پوشک ناگہ منز پدے سہ

لیک از تاراج دل چھم ہول چکس آمہ تاو

آمہ تاوس لولہ کس و صلیج دواوہی ناگہ ہل

ڈوہ روزن چھا روا پابستہ تھاوہی رگل بگل

چاڈی شوقن چھس بڈ کرہنر والہہ و شیداہنہ

لوٹھ کرکھ مال و جانس باغہ منز ڈراہم سہ

یوڈ مئے نش واکھ ہن جلدی بالہ چھم از اہل

ڈوہ روزن چھا روا پابستہ تھاوہی رگل بگل

تا باہنم وون مئے دیتے درپتہ ہن کوہ کوہ

بلو کہ ماڈان تہہ شہر ہن منز چھان آیس ستوہ

ڈراہم ہن مئے از فراقت بلو کہ جگاس شام پل

ڈوہ روزن چھا روا پابستہ تھاوہی رگل بگل

شکر لٹ لٹ لٹ مئے چوٹے نیب از شہر نگار

بلو کہ وچھ مئے خان و مان و لالہ زار و شالہار

یوڈ مئے تسکین لٹ لٹ لٹ با تاراج دل

ڈوہ روزن چھا روا پابستہ تھاوہی رگل بگل

اوس از تانتہ شنیدہ وہ فی بدیدہ اعتبار
 گوئیے چوتے شوق غائب چھین طالع انتظار
 کر سہ تقیر پروک دہر اسہ کاغذس پیچہ تراو
 زور روزن چھا روا پابستہ تھاوی فی بگل بگل
 شوق کئے پروانہ راہی چھس کران ہشیار باش
 مئے نیشہ واکھ بجلدی یودن آسکھ یار باش
 ہسمیت مردانہ گی گوئیے کر کہ خون منہ چھل
 زور روزن چھا روا پابستہ تھاوی فی بگل بگل
 در تھا فل چھس بڑ ترمان چھم مئے لزان جسم جا
 یینہ وچھسک چا فی ذوقن چھس بڑ کر منہ نیم با
 کاو پانٹرا لچ بچھم حاملہ نمنو کہ تہس ٹھکل
 زور روزن چھا روا پابستہ تھاوی فی بگل بگل
 چھس جرابس منتظر چھم چھسہ در راہ بنگار
 کر مئے واکھ لولہ خط نیتہ سالہ واکھ بالہ یار
 چھسہ اشار بس بر محنتہ مطلبس پنے نس ٹھکل
 زور روزن چھا روا پابستہ تھاوی فی بگل بگل
 نعمت اللہ منہ مختصر کہ بفس آواز تہ
 زاگ مہمتہ از واکھ بر دربار شاہیند راز کر
 یودن نظر کر اوی سہ شاہ یو پینس دکھ ٹھکل
 زور روزن چھا روا پابستہ تھاوی فی بگل بگل

باقی داستان

بکرن کا غصہ مود سحر و دسخط دوٹن
 سمن رو ارن پیش کورنس بیان
 یہ کاغذ ہستے چھے گزہن سہیہ یار
 بیسے چھے یہ انگشتین زرن
 دوسے چیز پم تل بجلدی تزلار
 نئے مولوم چھے ترمو سندے جایگا
 سہ تاج الملک زانہ من شہریار
 ز دربار یامتہ سہ فارغ گزہ
 یسید اسہ تنہا بہتہ سہ بہ عیش
 بہ بیگانہ یا اہل خانہ خبہ
 پرتہ خط یہ کیشہا دیسی سہ جواب
 سمنو یہ سورے یہ تھوون بکوش
 بے زانہ تہند ہوش تہ جوش چون
 عرض روٹن کاغذ تہ انگشتین
 بفرختہ تھو دا ارنے تہ تو یور
 دپان دراپہ آل قاصد خارخاہ
 پکھن داش کروون تہ تروون دودو
 چو برق درخشان و باد بہار
 منزل گہ خاص آل شہریار
 سہ تاج الملک یام دربار او
 بفاذ کرختہ سہ اقصیٰ منزروٹن
 تہ تہس تھو یہ کیشہا تہسے ایشتران
 بملک بشر نزد شاہ نگار
 نشانہ تبس یام ستر خم شترین
 نگارس اندر یام کزاد کھ قرار
 دوسے اسہ یختہ حبایہ ہمارہ شاہ
 بتا کردہ تھو سندے شہر نگار
 بہ آرامگاہ باسلامتہ اترہ
 بہ آداب یام چیز تس کورن پیش
 کزکھ تہ تہ اندر سہ ہوش گر
 تہ ہستہ سپز واپس شتابا
 دوٹن تس مبر غم تہ چھس تیزہ
 خبر چھم توقع تہ چھے کوت میون
 دعا پرکریہ کورنس بیسے آفرین
 دپھان گزہ بجلدی پکھن کزادو
 دبادب دو منزل بہ بے راہ راہ
 سہ ازباد صرصر سپز تیزو
 زمان در زمان داتہ شہر نگار
 پتھر وژہ روٹن جاہ تنہا قرار
 پئے استراحت سہ درخانہ زاد

بکرن کا غصہ مود سحر و دسخط دوٹن
 سمن رو ارن پیش کورنس بیان
 یہ کاغذ ہستے چھے گزہن سہیہ یار
 بیسے چھے یہ انگشتین زرن
 دوسے چیز پم تل بجلدی تزلار
 نئے مولوم چھے ترمو سندے جایگا
 سہ تاج الملک زانہ من شہریار
 ز دربار یامتہ سہ فارغ گزہ
 یسید اسہ تنہا بہتہ سہ بہ عیش
 بہ بیگانہ یا اہل خانہ خبہ
 پرتہ خط یہ کیشہا دیسی سہ جواب
 سمنو یہ سورے یہ تھوون بکوش
 بے زانہ تہند ہوش تہ جوش چون
 عرض روٹن کاغذ تہ انگشتین
 بفرختہ تھو دا ارنے تہ تو یور
 دپان دراپہ آل قاصد خارخاہ
 پکھن داش کروون تہ تروون دودو
 چو برق درخشان و باد بہار
 منزل گہ خاص آل شہریار
 سہ تاج الملک یام دربار او

مگر اوس غمگین بہ آں افسری
 در آں روز آں بیسوا نامدار
 ز محمود تیس آئے پیاد اوس
 تموین گزہن تھوومت پانہ دانی
 بتنہا سمندریہ وچھہ یام تام
 وچھہ تیس گئے خوش سپن شہریار
 بے زانتہ نہ از تام کیا چھہ تیس نام
 نہ یکتہ جایہ کیہ رایہ آکھہ گئے ون
 سمندریہ کراکو تاہنن تم نہ چہز
 پرتھ خط لکھہ وہ نہ سائے خبر
 لہافہ شہن یام روٹ از پری
 وچھہ یاہنن وچ تھو پرنہ ناو
 دوپن اپ پری از بکاؤل پری
 دتن کاغذس بوسہ ہا بے شمار
 بعثت پتھر بہہ تھہ آرام کر
 مئے ونتم بکاؤل پری شاد چھا
 بہ پتھس تھو سہدے داد از درغدا
 تیسہ نار عشق مئے دیتیت چھیش
 سمندریہ دوپنس کہ اے خوشہ خصال
 مژر خط شہن ہیوتنہ مضمون پرن
 تیس لولہ کین زخمنے نون پیو
 تیس راے تیس پتھہ بے دیوانہ چھس
 وچھہ تھو سہدے شوق کے لولہ خط

تیس یاد پیہتر بکاؤل پری
 گزہ آں سانس سہے نونگار
 بتنہا تھوے جاہ شہزاد اوس
 کران اسو الفتحہ سٹھامانہ مانی
 پکان آیہ بے واپہ کونس سلام
 دوپن تیس کہ اسے نعمت گھنار
 مژر زوہ کرم خمش بہ شیرین کلام
 یوان بوبے یاری مئے چھم ہیروون
 دتن تیس دوپن تیس مژر اسے عزم
 مئے کیا چھم وٹن اے شہہ نامور
 کرکھہ واکوڈن خط تہ انگشتی
 بسکدم اچھن پیٹھہ سہ رسولہ تھاو
 پرستانہ آمڑ چھہ لاگتہ زری
 دوپن پرکرتہ اے شفق غمگار
 تھکھہ چھکھہ پیہر کینتہ تہ پرواہہ کر
 بہر گوہ آباد و آزاد چھا
 دریغاسہ خوش تہ برکوت خراب
 دریغاسہ بے غم دوان دادعیش
 خطس مژر گزہی جملہ مولہم حال
 بشوق درون آہ و نالہ کرون
 ز ہوش و خرد ڈول سہ مجنون کو
 بہ آں شمعزد ہم جو پردانہ چھس
 دوپن پوز تھہ عشق میو مئے غلط

مژدہ اوس پرئے سہ کاغذ تمام
 سپو بے خودی تس نہ پہلو فتاد
 سمندریہ وچھ یام تھو مند سہ حال
 عرق ہائے خموش بوسے ہنسیا وچھن
 روٹن سر بزا تو تیس لولہ سان
 پس از مدنے او چو شس اندر
 سمندریہ وچھن بہتہ دبرے
 بہتہ رود ممنون احسان گو
 دوپن تس کہ اے خا پر از دان
 دریغائے از سوزش و انقلاب
 اگرچہ تسند شوق او قسم بدل
 ہمہ پز یکدم کو رن فاسیہ تیر
 بکاغذ لیو کھن ابتداءے کلام
 پس آنکہ لیو کھن اے دلارام من
 چھ یو تمام گردنہ سپرن برین
 گلستان حسن تو اے نازنین
 دلارام چھم چاند رو یک قسم
 ز چشمان آہوب تو چھم قسم
 قسم چھم ز بیہی و اس مہہ بیہین
 مئے واللہ تمہہ خاب نازک قسم

سپن عاش و آرام تس پیچہ حرام
 سپن عرق در عسرق بحر و داد
 دوپن گو مڑتہ گوس در دل خیال
 اوٹن تہ چھو کن تس مہن تہ اچھن
 و رب اشناد زن چھ تس لہ وان
 وچھن تھو پن پان پیوست پھتر
 بیہ پیش ہائے عرق سوبوسے
 تسند آفرین خان دل و جان گو
 مئے تا کہ چھم تور و اتن شتاب
 سپن و خم و خم و خم و خم بیان
 سپن سوختہ کام سپن کباب
 مگر یو خطن زیادہ کورنس نجل
 حر پر س پیچھن مئے سپن مشک ریز
 شانے خمہ دا نعت خیر الانام
 سلامتہ خمہ دا تھاوے جان و تن
 چھ یو مت پیچھن آسمان و زمین
 پر از گل تر و تازہ بازا چنپن
 خوش اندام چھم چاند رو یک قسم
 ز مرگان و ابرو کے تو چھم قسم
 ز غنچہ دہانت قسم بلیقین
 اچھن پیچہ تمہہ سورہہ سازوک قسم

ز نخلدان و از چپاره غنیمت قسم
 کز آن گوهر دور کتن همنند قسم
 ز بارو قسم از کنارت قسم
 ز زلفان و شہار خو یک قسم
 رومہ دار خلف الہی ہمنند قسم
 سراپا سرو پا پی ہمنند قسم
 تیتہ تیتہ بختہ بختہ بختہ بختہ
 تیر تیر جہا پیر زن پوش ناگس اندر
 تیر آسکھ تیتہ تیتہ پیچہ پینگس بڈان
 بہ آداب و آداب بوس و کبار
 کتو بوز پر میا بہ شوق غزل

ز لعل لبانت لبالب قسم
 ز گرشان و از گردنت چہم قسم
 ز پینہ قسم از امارت قسم
 قسم چہم سروک تیرہ مو یک قسم
 ز زانو قسم ساق تیرہ ہمنند قسم
 کف و پا و انگشت ہمنند قسم
 سنے پیادہ کھو تیرہ شوق چوئے دلس
 پان چہم بہ کر و اتیر باغس اندر
 اول کراہی تیرہ مکانس طواف
 پس آنکھ بادیدہ اشکبار
 بہ کپہ کتن سر نوشتہ اذل

پاکتہ

دنبرا از ناز فرقت چہم گموتہ پس کباب
 غم خور از سوز عشقت پینہ چہم چنگ بباب

باغ تیرہ یا مکتہ سنے دیو کھم سرو قدت لے صنم
 جیم الفس تام سپید تہ گوم قد شمشاد غم
 عاش تے آرام رووم موکھ سنے سوئے جم و غم
 جافری رنگ گوم روئس تیتہ سنے بورنگ کلاب

چشمِ زلّے روئے ناز و نیا مٹھ نہر خانہ ہم چو گور
لیک نزدِ شہہ سلیمان داتہ کر مسکین مور
مضطرب از جان از دل چھس دپان کر واتہ تور

تشنہ چھس بر جام وصلت یک دے چھم مئے آب
ایں زماں ایں جسم و تن سیونے چھم در شہر نیکار
روح میونے در نیرستان باغ اندر چھم دل فرا
از پیے گل ہم چو قبیل چھس بہ اندر نالہ زار

چھس گئے مستان و ش دیوانہ اندر انقلاب
چاند و صدف داغ بر دل چھم مئے اے سیمین بدن
چوں کلالہ پر ملالہ کور مئے چپائی خدن
چھم بچھائی مار فرقت بوز اے دیر عدن

چاو تم چوں جام عرفان دلبر او صاف شراب
چھس سہیلا مچھوڑے نش لے بنگار دیار کر
رغم بجلہ ی نیشہ پائس رے میائی مائے بر
کز تو کل با خود اتس اچھہ مورے خار و شر

چھم بہ پہلویت مئے شادی تھے سوا چھس عذاب
اے شہنشاہے دو عالم مونس غمخوار گان
تا بہ کے از شوق نالم چارہ بے چارہ گان
نعمت اللہ سوچھہ ساء کو واتس سپرے رایگان

بہر اللہ از عنایت پر تو اے آفتاب

باقی داستان

میکس سپن یام کاغذ پوڑن
 ارن وارج تہو سہنڑن درکنار
 بہ ملفوف کاغذ سہ بستہ کوڑن
 بہت سمروے سیم ہرن چہن
 دو تھتہ تھو دھو تہن رخصتہ از شہر
 بہ تیزی چہنڑن داپسٹنگ عنان
 سرعت پڑستان داتھتہ پیہ
 بکاؤل کران اس تس انتظار
 دیتس پیرسہ کاغذ تہ انگشتین
 دوین تس پڑنھش روزاے گلعدار
 چھ تس چانہ کھتہ شوق چوئے دل
 مڑ پڑ پڑ کاغذ پوڑن سر پڑ
 دوین اسے دلا وہہ درہنگی ہر کر
 نتر اسوہ دو نوئے بعین شباب
 دوین تس سمروہ مہمتہ تہ کر
 بیگم سہ حمالہ آئن حضور
 سمروہ دیان دزایہ ارن رٹھتہ
 حمالہ سپن مضطرب زپن پیام

بسرعت خطس معہ ہر دسخط کوڑن
 کرن بوسہ ہاتھتہ ووڑن زار زار
 نشانہ تجس کن سہ راہی کوڑن
 حوالہ کوڑن دزایہ آن خہش تہن
 بسوئے پڑستان ز شہر نگار
 دباب بجلدی زمان در زمان
 بہ فرحت پکاں باغش اندر گئے
 وچھن یام تاتھتہ ٹہن درکنار
 کوڑن تس مبارکہ بعد آفرین
 پے گل سہ مہبیل کران نالہ زار
 دیان کرگزہم حل متے یختہ مشکس
 بہ مضمون دلس گوس زیر و زبر
 ارن یورہ دلبر تہیک چاہ کر
 گزہ حوالہ ناحق ز فرقت خراب
 دریں باب چھکھ مخبر تہینہ تر
 وچھن آسہ کھتہ جاپہ نزدیکہ و دور
 دباب کرن پیش چشمہ و طہتہ
 دیان داتھتہ نش تہ کر تس سہ

پریشان گرفته برنج و رهن
 دوپن تس که اے مایه جسم و جان
 علاج مرض زهائے نس تاثر چھا
 نچھکھ دایرہ دولت تخت و تاج
 به ملائگی چھکھ سیمھا تیز ہوش
 گرفتار تر غرق در بحر غم
 خوشامد کو رن داستانہ بظن
 چھکھ کائے خبر ہوش کر ہوش کر
 زئے روٹھن ملک زاد تاج الملوک
 بنگیان تر چھکھ تی مے ارم خبر
 کو رتھ واقف راہ من آن منوش
 یہ زوٹھن مے تھاو ناوکھ تر داغ
 سہ غارت کربتھ ذراو میا نس دلس
 کو روم درگد رتے مفا جاسفا
 گرتھ ہی روز نئے خانان و تبار
 بجلدی بنگارس گئے جوئل قدم
 دباب ان یور تاج الملوک
 به عاٹش و طرب شادمانی تر کر
 زخمہ رواں خطا و زبزرگان عطا
 زئے نش وائے ناون علیٰ کل حال
 تعجب چھ کیا یور آن منوش

به پسترو چھن افسر خوشستن
 به آداب و تسلیم شیرین بیان
 تر کین یوت رنجور چھکھ غار چھا
 مے نش گرتھ وائے تھتھ به کر دودھ علاج
 به واپس دوپس پر کر بہ لب فموش
 یہ سوئے مے چوئے چھ رنج و الم
 سبب اتھ چھ چوئے مے کین چھکھ و ن
 مے از قول و از فعل تو سر بسر
 به دامادے خوشستن باسلوک
 سہ باغس اندر زاو به خوف و ڈر
 در بغا مے در خاب او سہ نہ ہوش
 پنہو کتو بلا خوف اوسس ببارغ
 دوو مینہ مے باغس تر ناگس گلکس
 ازیں جرم زئے میلہی بوڈ سزا
 اگر چھکھ تے وے ذی زندہ کائی بکار
 رہا ترے گرتھکھ زپ سزایے صدم
 اگر چھی مے سستین زئے تھاو سلوک
 یہ بوڑتھ حملن دوپس غم و مبر
 اگر چہ مے نش او جرم و خطا
 سہ شہزاد بیٹو سٹھ زئے گوشت خیال
 و لیکن تر خمش روز کر خوم و نوش

دباب بر توت لار مانسہ باد
 دویس پسرک پے اے قصبہ نابکار
 مے مولوم گے چانی یم مکر و فن
 بیوت نام دیشن نہ آں ذوالکرام
 حمالہ و چھتہ تمکو سندے اضطراب
 بقورن ز دربار بر خواسه
 به غارتخت و پھان دزایه ماران نار
 خبر اُس تس پیشتر زین دیار
 خصوص عین در آں روز آں شهر یار
 مقرر پے تمکو حقوشت رول اوس
 بیک ہفتہ اندر نگار قدم
 و گر ہفتہ اندر نگار حد پد
 حالن سوسہ محمود یا متخت و چھن
 پکان آیت بے وایت بے اختیار
 به الفتحہ دین بوسہ تس بے شمار
 گلستان و چھان دور تمہ پر ز نو
 حمالہ گیس لوہ سستی اسان
 میٹھے میٹھے تمس اٹو جئے سور گو
 دیان زایہ اندر ہشتی حرم
 به تعظیم و آداب ہائے شہی
 حمالن سہ یامت و چھن گپہ شاد

یہ غم تر او لکشد نہ دل تھا و شاد
 خمش باشن ناحق پر کر دلفکار
 پسند و نصائح سے چھٹنے بہین
 مے توت نام جھم خاب فوہ دن حرم
 چو سیماب لرزاں سپنوزاں عتاب
 ز بیروں پر وبال آراستہ
 به عشق گزشتہ پیہ در نونگار
 چم محمود تختہ جاپہ کراؤتخت قرار
 بنوبت سہ امت سوتے نونگار
 دریں باب دیندار و مقبول اوس
 حو کو متختہ کین با و ز پیر و ندیم
 عدالت کزاں بوسہ مرد سعید
 سپنوزاں تس روشنی اچھن
 چو بلبل سہ گل رشتہ اندر کنار
 ترا تر کو من روئے تمکو سند فگار
 مبارکھتہ تبارک تمی اچھتہ حقوہ
 کو من نالہ موت تس سہٹانور سان
 تھے ساتھ لا گھن تمس دیور پیمو
 خبر بوز پتھے آو شہبہ از جرم
 حمالن نشے آو از خورے
 بشوق دردن سہ بیا ایستاد

روٹن در بغل ہم چو لخت جگر
 کوڑکھ پُرسش حال باہمدگر
 حملن دو پیکھ آنتن بو مے تول
 بے اُرس بیہتھ گوم اُدی خیال
 خود ایس شتا بے گیتس شادمان
 بیہتھ کنوڑن شیچہ بتاج الملوک
 دوپن تس سکھر کر مے فرصتہ چھنہ
 بکاؤل چچ ناراض گامز مے پیچٹ
 اڈن باغس اندر تہ پوشس پھر م
 تہ مڈتس پھیر مے در پور
 مے پیچٹ تہ کھوٹن یہ جرم عظیم
 خصوصن چھٹ گامز مے پکھ بیتلا
 چھ تہ تر و مت عاش و آرام دغاب
 دپان بوز تاج الملوک نخبہ
 حالس کوڑن عرض اے غلگسار
 بہ شفقت تہ کر از شبس ییتو قرار
 بہ مجبور حالہ نے روٹ قتار
 وچھتھ ہسوا گئے در اضطرار
 تہ ہفتس کون تہ او مے قرار
 دوپس شہزادن رو قاروت مے
 مے نش و ن سہ کاغذ حملن اوئے
 مے تے چھم غرض سأل کوفا بہ تور
 نہ تو تمام سہ عاش و آرام مان

چو مادر بہ خستہ پسر با پدر
 سپنوشاد و خرم ز حد بیشتر
 مے توہندے شاتے کوشت اوس ہول
 شون نش بے کرچہ ہاتھند کین چھ حال
 وچھتھ توہ خمد اھتاوی نورمان
 بکاؤل پری ہند مے اڈیک سلوک
 ز ہوش و خرد چھس بے آہز ہند
 بلا شکہ مے چانی کڈان چھم مے ٹھٹ
 نسب انتھ ستر خاتس اندر کون
 تہ کاران تلن بار رنج و سفر
 لہذا بچھس سخت خوف و ہیم
 مے دوپنم ان موعہ لکھ اند بلا
 چو ماہی بے آب در تیج و تاب
 دوپن کوڑ مے کاغذن چھس اتر
 بہ فورمان توہمہ ذیہ اوسس تیار
 خبر آہ از ہسوا مے رنگار
 وہ دب مے گو سوہ شہر رنگار
 دوپن تس چرا آمدسہ باشتاب
 بجلدی پنے میز کیا اور لار
 بگاہ در پرستان گزھن کوم چھ
 بہ مجبور فردا مے توت و اتہ مے
 بہ فضل خمد اجلہ بیہ و اتہ ملور
 کرکھ خدمت مادر مہربان

ہیوتن ماجہ رومہ صحتہ سہ گئیہ اشکبار
 بعشرتہ کدکھ راتھ باہمہ دگر
 صبح پھول حمالن تمن دون ووئے
 ونان راتھ او سہم کران زار پار
 بہ دودہ پونشہ تھتھ روزہا سرسری
 سہ وچھہ ہاتھیک چھس تنادلس
 بوایس تمو دوایس چھہ اچھہ سہار
 دوپکھ شہزادن بغار از قہ شور
 مے آتہ پریستانہ کول چھم
 دوایس باز محمود دہہ نم مے ساقی
 مے تر چھم ہوس تور کڑھنک جان
 حمالن دوایس حال ٹھہراو کر
 سہ بیہ ہتھس کورہ اندیشہ دور
 غرض شاہزادن تسلی کورکھ
 بہو باخوشی چھو حوالے خودا
 بہ احکام شاہی مہیا تمام
 بدستور آسکھ گزہان درنگار
 تہس سہو الفتحہ تر آسکھ کران
 بحمدی مے وایس رینگ چھم فیال
 مہند زن مے دہری لکیم جاہ تور
 تسلی بکلی کورکھ اکھ اکس
 ز دولترا دراو شہزاد یام
 چو برق جہنمہ کورن تیز پیر

غرض دراو واپس سویے نورنگار
 حمالہ گلستان و دختر دگر
 بہ شہزادہ رنپہ من پریستان گئے
 دبار بہ وچھہ پریستان دیار
 تماشا بہ باغ بکاؤل پیری
 اوڑھے وچھہ مے بیلہ تر اس ٹوٹے کس
 چھہ اُسو چاہہ نوکر ہمسہ گر بار
 بسیر پریستان کڑھن چھم خورور
 دبار بہ وچھہ من دلہس ہول چھم
 پریستان مے وچھہ من مہ سال داڈ
 بہ وچھہ بیہ مالٹیک خانان
 دبار پیمے کیٹہ تر پروا مہ کر
 دوپن کڑھہ واقف برس بلقورور
 ز تروپرو فن داستانہ پورکھ
 کھیپو تر چھیو مال داد خودا
 بخدت کنیزان و حساب کر غفہ لام
 سہ فردوسہ چی بیسوا چھہ ژمے یار
 بیہ اکھ اکس لول تر کڑھہ بران
 دوسویہ چھہ حافظ خود لیے جلال
 حمالہ خبر ہمتہ یوان آسہ یور
 بہ فتنہ اجازتہ ہیوتنکھ اکھ اکس
 حمالن گردن ملن والسلام
 پریستان کڑھہ بیہ وقت دگر

چھ بکھ جا پے راوی کران پی بیان
 بکاؤل سپنو جاد در اضطراب
 سہ فیروز شاہ تم کوئٹہ قبلہ گاہ
 لیکن نہاد تہہ گلستان رارم
 جمیلہ خرم تم کوئٹہ کے خاص اس
 بکاؤل پری امو پترے کور اس
 دیان روز تفتیش گل از قضا
 بہ پاداش آں با ضیو مل قدم
 دباؤب گزشتہ ماہ کور ہنس بیان
 منوشس اکس پتہ گزشتہ مبتلا
 یہ بوڑھتہ سہ خاتون جمیلہ تمام
 چو باد دمان دراپہ وایان سہ پتر
 ملاقی بہ ختر سپنو یام تام
 وچھتہ تم کوئٹہ کے خورے ترنگبے
 بہ الفحہ رٹن زور اندر بغل
 دماغس اندر سوز زنبور چھے
 مے بوڑم تر چھکھ کرانہ درامزہ پتر
 دیشٹہ ننگ وناموس شاہی بباد
 سہ شاہ پترستان بجاہ و خشم
 وٹن کیا تہنس تم و پتر و اہم
 ترے کیت ادس ناکہ تہہ قبیلہ اندر
 درپغا ارمول بوزی یہ کتھ
 بکاؤل چھ بوزان یہ از گوش و ہوش

حمالہ میلہ دراپہ شرقستان
 چو دیوانگان موٹ تہنس خورد و آب
 مبالغہ ارم بوتہ تخت گاہ
 لسان تر بسان تنو سہ بو با خرم
 حرفانہ اندر پتر پاس اس
 وچھان تر چھوان موٹ سرور اس
 سمیٹا پتر کینے دو تہمت بو پتر
 تہمن یاد پتر از بکاؤل صدم
 بکاؤل چھ وارا گزشتہ بیان
 پتر پان تر تہمت بجاہ بلا
 چو آتش سپنو شولہ دراپہ پیام
 دباؤب گزشتہ پتر پاس اندر
 بلا شکھ وچھن بستاہ گزشتہ بدام
 تہہ عشق کے پترے اس بوے
 دو پتر تہنس ترے کیا پتر اکور وکول
 یہ سپنس گوشت نقل لٹور چھے
 گرفتار در عشق خاکی بشر
 پتر چون فیروز شاہ زہد باد
 تر بہ خورے درایکھ اسے لا جرم
 وٹن کیا تہنس مجلہ برناو پتر
 گیکھ ترے منوشس پچھن در بدر
 بخاری سہ ماری تر ماری ترے تہہ
 دو پتر ماجہ پچھتہ زبان وکھ خوش

دناں کیا تر چھکھ بے شد و بن خبر
 مے از تام زائہ چھمنہ گوشت کنن
 مے دُکین تے نش عشقکے بوز ناو
 نہ چھمت مے از تا ہتھن کا نہ منوش
 یہ کتھ پیو تے وڈے سے انتن حصو
 نتہ چھکھ بنا تھ توہ ہنہ کران
 ازیں طعنہ بازی و از مرز نش
 دوایس ماجہ پوز یا اپیز آسہ کتھ
 چھنہ زور روزان عشقن اثر
 درونی سہ جھیلہ سوزان اس
 نظر دور تراؤن اوچھن ہمنان
 بغورن دوپن پرکریہ اکریہ ڈلار
 گزہ تھ تھہ حماس وونن ماجرا
 بسرعت حمان سہ نیو اچھہ وڑتھ
 بہر فن سمروے ہشیار اس
 اشار دیتن پرکریہ کن آہ کوت
 یہ بوز تھ بکاؤل سپنو نیم جان
 بیہیتھ کنو تسلی دلس گوس پور
 جھیلہ پس از احتشام کلام
 کنیزن کورن حکم در ہر مدار
 بکاؤل خبر بوزی حقن شادمان

دُبار مہ وُن این سہ حقن ہوشکر
 عشق کس دین عاشقی کتھ وُن
 یہ بکو اس دسواس تلوا اس تراو
 یہ بوجہ متان تے کو تام وونمت بکوش
 مقابلہ ونپے چھ کین تھہ توہصور
 مے نیسیہ ڈاے مادر ہیران
 کرڈی خہ دکشی چھم مے ہتر تے نش
 نصیحتھ ڈ بوز امہ نش روز پتھ
 چو نافہ تمیک مشک نیران ہبر
 سمروے استاد بوزان اس
 حمالہ نئے شہزادہ پیکان
 حماس ڈ دچھ زور تھاون نگار
 یہ کینتر ہاتہ بوزن زچون و چرا
 بیگ سو تھوون جاے تنہا کھٹھ
 دریں باب سوے واقف کار اس
 گوشت مے مبارز دریں باغ دوست
 مبادا جھیلہ وچھس این زمان
 سمروے روپوش تھوومت چھ زور
 بگلگشت باغن کئے دراپہ تام
 غرض چھم کورن از شبس ییتر قرار
 دوپن تس سمروے اے سیران

چہ کتھ جایہ مافوق ماشوق من
 دوپس تہ چمھ مقوومت مے نہان
 چھینہ وڈ کنس وارنسش گزنھن
 گلش یا خزانشن در بہار
 کرم ہیر لیکن بعد تیج و تاب
 دپاں اُس کر لوسہ این آفتاب
 غرض لوس دومہ زونہ آغاز کور
 جمیلہ دپان آپہ سالا کر کتھ
 سچھا تیج سو پچو پچو بباغ اندرون
 بہ اُمین شاہی کورن خورد و نوش
 اُستو اندر کور کتھ بستر خابگاہ
 بکاؤل بیک سوے بر فرش ناز
 جمیلہ بہانے سپنومت غاب
 یقین آس گتہ غرق در بحر خاب
 نیر دراپہ بے واپہ از خابگاہ
 بیک گوشہ باغ آس مہمان
 سوہ جایہ قرار اُس آرام جان
 ملو کا نہ بستر پنگانہ خاب
 سمرو خرد متہ جاسوس اُس
 دپان وائر نزدیک تاج الملوک
 مریضا طیب او دلشاد گر کتھ

مے ہاؤن ہذا بو کرس جان ورتن
 چو گنج فراوان بکچ فلان
 شبانگاہ ڈٹے لا زم تبس نش اژن
 گزنھن سہل لیکن چہ تہہ خار و مار
 چو ماہی بے آب در اضطراب
 چو روز قیامتہ یہ گر چمھ عذاب
 بشوق دلے عاشق سار کور
 بہ بستر ڈیتن پان یکم در کتھ
 بے از کدور کتھ دلش پر زخون
 ستاد کینزان حلقہ بگوش
 پیے استراحت بہ آرام گاہ
 تبس برو تھ تہ پان تروون دراز
 ولیکن بکاؤل کران اضطراب
 بہ آہستگی وزدہ سواذ فرش خاب
 سمرو نین سوتو تا جایہ گاہ
 حمالن بتد بیرتھوومت نہان
 او میزان سراپردہ با سائبان
 سجاد کتھ بیک سوے نان و کباب
 پکاں مہمتہ شب افزوز فانوس اُس
 اشار ڈیتن تن بحسن سلوک
 ز درد پریشان آزاد گر کتھ

بساز و ادا آن بکاؤل پُری
 ویا نرو از باغ خلد برین
 موئل پارچ نالو هر گوهرے
 نشان اسو تم جابیه از شر مگین
 مخال ز رشاق سپین گردان
 ویا آفت جان آن میهمان
 اندر تریا تو آیه شایس و دل
 ووه زها و قعود به امید بوس و کنار
 ز شوق پُری پیکر مہ جبین
 بکاؤل و چھتہ گئی در اضطراب
 به الفتحہ روٹن سرکشند در کنار
 عرق ریز شد بر رُخ شہریار
 تہیس دلبریں یار مہ پارے
 مژ چشیم بادام گز حتم بیدار
 گئیں خستہ دل بستہ زالس اندر
 پھولس دل زو لیس بیخودی مہ تو مو
 در آغوش آن لُعبت تیز ہوش
 مے بے نوحہش عثرو ادفری
 چہ مروی کہ نسرتین بگردش نزار
 و چھن مہبتلا عشقش اندر سوس بے
 مہربان مستفیق مے دلدار چھم
 ۱ ککو پکن ۲ گوہ کور ۳ نرن ۴ حد کھتہ ۵ زیاو ۶ بے نظیر ۷ بے مثال

۱ تھ اندر خراماں چو کبک درمی
 اُلف دار تہو شند قد نازنین
 بہ سمیں بدن تس لباس زرے
 چو سحاب بر آں تنے نازنین
 رومہ دار دامانہ تہو شند کوزان
 بحد اُلم غارت جسم و جان
 بہر گوہ آراستہ بے بدل
 مہ چھتہ جلو تہو شند شایہ نگار
 مگر تاب روڈ سینہ پیو بر زمین
 مہ کھس پھوٹ تہیس مگر گو غرق آب
 ببالین پتھر پتھر تہس گلعداز
 بہر سو انپسان خد متھ گذار
 بکاؤل کران بوسہ رومہ پارے
 دوپن تس کہ اے حکمران نگار
 بے کز تھس پراکتہ حالس اندر
 ز نوحہ شبوے کیسوے آن موے حور
 بستہ رنج در ہوش آمدنوش
 و چھن سرین در کنار پُری
 و و چھتہ قعود سوس گلبن روٹن در کنار
 پینے نے کھوتہ جاب تر شوق تس
 دروئی دوپن بخت بیدار چھم

کران عاُش باہم پیری بامنوش
 یکے سوے سُمبل یکے با انار
 ونان لولہ کی داستان رنگ برنگ
 سمرو یہ یکدم ایشاہ دیتکھ
 مہیا چہ پستہ بھابھہ پلنگ
 مے مکس نشہ چم کرے تھن پلنور
 جھلس نشن روز در حاضری
 دوپن جان گو پان تروون دراز
 پلنگس پیچھن کھنوجہ سلوک
 ہوتکھ کراوٹے نوش و صکٹ شراب
 بہ در سفٹکی جُفت گے پانہ وانی
 بباغ اندرون غنچہ رالب کشاد
 کوڑکھ نوش موے و صکٹے دراکھ تاو
 زھینتہ پیے دوشویندہ پند اکھ چار
 ترین خلطہ کروڑکھ تر تروو کھ ادام
 یہ باقے بہ ادایے فرداے شب
 چھ لب تشنہ بر خون چو شیر غریب
 چھ زانگاں بر نر کلیم سیاہ
 کھانے کدیتھ کش چھ بردار و گہر
 دریغا ازیں دشمن جان ستان
 گہے گنج گاہے دوان نیش مار
 فراقا کرکھ تھو ناوان فراق

دوسویہ گل اندام دوشانہ بدوش
 گہے اُس مشغول بوس و کنار
 بعشہ ہیتکھ اکھ اُکس دنی خدنگ
 رتو باہمی دود باون ہیتکھ
 کرو موختہر قصہ فرستہ چھ تنگ
 ادا ما کرو دوش چھینہ تھہ قوسور
 غرض دراپہ نمود سر سمرو پیری
 سوہ کائرت و چھن ست درخاب ناز
 بیٹھہ کنو بکاؤل تر تاج الملوک
 بستر تمن روڈیہ آب و تاب
 گلن کراو کوڑکھ مایہ مانی
 ویا جلوہ گر باد شد باضداد
 بہ شکوہ کران اکھ اُکس کراو کراو
 سپنو سیر از نیانت خمہ شگوار
 بردن اُکس اکھ بہ عاُش تمام
 دو پکھ کراوٹے وونی چھ عاُش و طرب
 خبر چھکھنہ این خصم چرخ باہرین
 خبر چھکھنہ این دشمن کینہ خواہ
 خبر چھکھنہ از گردش چرخ پیر
 دریغا ازیں گردش آسمان
 دریغا ازیں یار ناپائیدار
 دریغا ازیں ساز و نئے طمطراق
 و اتاوین دنیایا۔

کنا رس لنگھتہ ناودا پس نبی
کراں کیا چھہ این گردش آسمان
عمل کراوہ بر این نصیحتہ نکوست
زیادہ عشتی رنجورگان
یہ زونکھنہ جادے گزھوسپہ ریش
بکام دلم جام عرفان ریز
ز تبلیس ابلیس یا بم نجات

یہ چھہ ووکھہ تہ دوکھہ زانگھتہ دلی
وچھاں گزھہ بہ این یارب تشنگان
حذر کر ازیں دشمن روے دوست
پس از مدت رقم نہ مہجورگان
نہکھوتہ دوکھہ وہ فی دموداد عیش
مہربان بیاساقیا نیر تیز
ازاں مے شوم حے ز خواب نجات

جمیلہ خوتونہ ہندو شتار گزھونہ

پیچھے تاج الملوک وکس ہند ما دانس منتر تراوشن تام
ز بنگال شیخ عزت اللہ بنام
حکمران گلستان ارمنو حرم
بلا خوف و ڈر اس ڈاچا دشمن
بلے بہر آزار دو یار شد
بہ بستر وچھن نہ بکاؤل پری
وچھن تہ کنیزن بیایہ ہیوتن
چھہ گاٹر سوم کوٹ کیا گزرتس وٹن
شو لنگھتہ آسہ وڈی تراوہڑ اس لر
سیٹھا ٹوٹ چھس باغ تہ بیہ ناگ
سمندر تچن سیتو بیہ کینہ خواص
شب تیرے کویتن روزاوس
وچھن نہ سوعہ گرو سیتو تشدعو
لیکھاں می چھہ استاد پشپ کلام
سو خاتون جمیلہ ریسے حرم
بفرش گرامے پلنگس پیچھن
بناگہ ازاں خواب بیدار شد
بہتہ روز تکیہ دھتن سرسری
یکایک رتن بسترن وون دیتن
بکاؤل شو لنگھتہ اس پہلو بہ من
تمو عرض کورہس چھہ اسو بے خبر
خبر آسہ ڈرامتر کران سیر باغ
تمس آونہ تاب لوگن لباس
ز نور قمر عالم افروزاوس
چھہ پھیران سوعہ بائس وچھاں سو

دوپن پرموینے کن دروغا دروغ
 رتو دوپ چھے اُسو چانہ کھوہ و حارثس
 بمن منز فقط اُس سمندو پرمی
 دلہ منزی کران اُس افسوس مے
 پنہو کمر بستہ پیر روزان پہتہ
 بیک گوشہ دور تراون نظر
 بہ اُس روشنائی خراماں کیے
 دچھن بخت برگشتگان بر پلنگ
 جنون اُس جامن کواون پار پار
 دیتن پنچہ روئس کوون موہے سر
 دوپن تس سمندو یہ اے بہ گہر
 وگر نہ کجا طاقتہ اس بشر
 رتے بلہ نو دست شوہ تہ نار چھے
 دوپس تمہ حاشائے چھینہ خبر
 غرض آہ باحد ہزاراں عتاب
 بہ پنچہ تلمن بخت برگشتہ شاہ
 بہ شسم و قہر دور دابر تھ دیتن
 تہ نیشدے ہوتے گزہ تین زودتر
 مہ مادان طلسمات کے صعوبت تر
 بہ فہرماندے پرموینے کرود زور
 بکا دل ازیں ماہرا بے خبر
 تہمس راے در برے چھم یار جان
 ۱ اوپر ۲ مشکل

کجا ماہ تابان شدہ زیرِ میخ
 گزہ کوٹ وکانہ گوشت کیا چھ تس
 خبردار از شیوہ دھتری
 تمن دھن بلا داڑ در زیر پاے
 تمن اوس تقدیر اودان وکتہ
 تہمس آد خانوہ اندر نظر
 بیکدم تمن نش سوہ اتھ پیسے
 پہتہ اکھ اکرس تم در آغوش تنگ
 کوون خاک روئس دوون دار زار
 کواون قہر پرموین کواون شور شر
 تہ چوئے چھ فتیہ تہ چپائی ہمنر
 دریں باغ خسید بہ ایں کرد فر
 بمن ہوشت رتے بہ بدکار چھے
 ازیں فعل بہ دخترت یا بشر
 جدا کر دینا ہستہ پاٹھن خاب
 چر سگے ز مینیق اندر ہوا
 حکم پرموینے کن یہ سستی دیتن
 وکر مینہ تراون بہشت سقر
 نہ گزہ تراون بہ بحر قہر
 تہ تہ کہ تراوہ تہمس آہ تہ
 کوہ کہ کیا بہ اُس شاہ والا گہر
 دوپس ماہ بر خیزاے بہ نشان

کوڑن حرد و تبنیہ تمس خوب تر
 سزاوار گردن زدن کوڑ پتہ کار
 در پناہ اوئے دشمن تہان
 در پناہ کوئے دشمنوئے عناد
 شو نیکو جان امن ازین ایستن
 بہ خشم و غضب بس رسانید رنج
 جوابا تمس چھین پھیرتہ و ن
 یہ فرقت سے کوڑ کا پھنم دشمن
 نیومت گل تر پتہ بلبل س خار
 بہ اثر چپلن تہن تھو دکان
 کرن پیش ما بس سوہ نسرین
 و چھن تہ و ن تہ تہ سر سر
 ازین لاپتہ داستان عجب
 ازین زیستن جان اموستہ مرن
 شہن زاپ ترکہ ترک کرادن سوا تہ
 بلے ز پھنک ایٹھن چھن خطر
 بہ پند و نصایح اوس امتحان
 اگر بوز پتہ روز از حال بد
 یہ تھاوی تر لیس مرض یا تر او جان
 شب و روز آسٹن پھنک کران
 ز ما بس تمس جاہ تر آے تیج
 کرکھ موہ ختہر شہر یارس خبر

بہ خاری ز بستر سہ و ارجن پتھر
 دوپن تہس کر اے دختر نابکار
 در پناہ اٹھ اندر کرے کھوڑے ان
 دیشتہ ننگ و ناموس شاہی بباد
 مرن یوڑ پتہ تہر ازین زیستن
 و رخ نازنینیش بہ ضرب طہنج
 و چھتہ گتہ مہوت آں سہمتن
 دپاں اوس یارب یہ کیا چھن و چھن
 در پناہ کتہ یس سے بو در کنار
 دروائی سہٹا پانی پانس پشان
 بخاندین ہمرہ خویشستن
 بہ کیشہا بباغ اندرون خار و شر
 کتہ بوز تھن شاہ گو در غضب
 کوڑن عزم تہس جیرو تبنہ کرن
 مگر اوس باقے و نہ تہس حیاتہ
 دوپن از یے کیٹہ کر لیسہ اثر
 چھن و دوپن مشو پو سے جان
 بہ ضرب زبان کرانے حال بد
 و گردن چھ میونے غرض قادی خان
 غرض چھ چھ پری پیکران
 و لیکن تمس گوئے تاثیر ہر
 تہہند و اظ گوئے تمس کارگر

ژلان چھس نہ پڑاہ جامہ اونس جنون
 بزندان سنگین سوہ تھاؤن گرد
 گریہ واد پڑاہ آن سپہم بر
 دوپیس ماجہ کر نوش عشق شراب
 تبس قیس یس گونہ کینہہ سود مند
 دوپین بہر دلبر یہ جور و جفا
 خیال وصال دلا رام چھم
 یہ غم چھمہنہ الا نگار سون
 ز آب روان خود شکہ شد جو بہ من
 حکمران نگار کہ شہرک نگار
 حکمران شہر نگارک نگار
 تینہ ذوقہ بڑ کرانہ درایس بال
 دریغ نگار کہ شہرک نگار
 لبیجہ چشمہ ہے ہے مئے کو آب خاب
 حکمران شہر نگارک نگار
 کلین لچ پھلے نہ کلن کر او کراو
 دریغ نگار کہ شہرک نگار
 اذین ماجرا کینہہ تر اوسم نہ زان
 دریغ ذولم کوٹ نگارک نگار
 سپن رایگان در شہر ارمون
 شہنشاہ نگار کہ شہرک نگار
 فقط حبیبکے واد چھم چاہ کر
 دریغ حکمران شہر نگار

شہا پور بد انشوری تس فسون
 یہ بوزختہ سہ فیروز شاہ نار گو
 بہ آن ساقی سپین بزنجیر زر
 کرختہ بستہ تھاؤکھ سہ اندر عذاب
 و لیکن ہماں بند وزنجیر بند
 ییلے جاد تیزی گیس در وفا
 یوان در نظر عاش و آرام چھم
 اگر چھم یہ زولانہ ساقی سنن
 گیس کیا سہ کوٹ گو ز پہلو بہ من
 ذولم تنبہ لاؤختہ و چھن کر دوبار
 مڑے نیندیر ہز گوم کراؤختہ ددار
 تینہ شوق کاٹیا ذولم بھٹو تہ بال
 کوڈم پئے کرختہ طے ز کاموشہار
 جو تشنہ وصالک بہ زھاٹان آب
 ز ظلمات گو غائب آن چشمہ سار
 گمان مئے اوسم زستان دراو
 بہ عاش و طرب چھاہ وصلک ہا
 یہ ذولم نہ سونٹس پئے چھم خزان
 کلن دلوختہ پو گو کلین لوپ پار
 خبر چھمہ کوٹ کوٹ سہ دلدار میون
 لبن کتہ روڈم سہ وکلیہ قرار
 نہ کس تبس میٹانہ حالچ خبر
 ونے مئے خبر میٹانہ تس زار زار

ہنہ صبحکے واہی آغاز کر
 قسم چھڑے بیٹھ جاہ و چھین سہار
 نہ پکس تھا و تس ناو تاج الملوک
 و چھین لالہ زادن اندر شاہکار
 نہ آب در نالہ تیل بل
 بہتہ ڈاکہ وارین اندر شاہوار
 و چھین واہ باغ نسیم اندر
 بہتہ ڈاکہ دیدار سے انتظار
 و نس میانہ طرفہ بشیرین زبان
 یثینہ پاؤں چھین ڈور کوادون قرار
 سے نشینہ روک نہ نصف شبین
 سوتان چھین تیران چھم عشقہ نار
 کران عاشق اسیر بہ باغ اندر
 مگر کرسہ تقدیر ہے بہ ہمشار
 جو ماہ دہفتہ بہ گروہن رطس
 ڈولم ڈور بہتہ حور صبر و قرار
 درپناز نزدیک کرہنس بہ دور
 دلاسا کرہتہ آہ تن زار پار
 دپس تراو نامیون رنج و مملال
 سمان تراو سامو درشن دبار
 بیٹھے پاٹھو در نالہ و زار اس
 نہ تس خاب غمہ روک نہ عاشق آرام

د مٹزل قدم تراو پرواز کر
 بہ شمعہ نگار کہ شہرک نگار
 جو بلبل گلن سیتو تموند سووک
 کران عاشق شہر نگارک نگار
 بران پیشا لے موئے کران سائل
 حکمران شہر نگارک نگار
 سہ آسی ہر بار خیر البشر
 بھد زار آن شہر یار نگار
 مناسیب یہ کر اوس اے مہربان
 درپنا ڈولم شہر یار نگار
 کرس بال پامال لو لہو تبین
 درپنا حکمران شہر نگار
 خبر کیہ تہ اسمیہ از خار و شتر
 بہ تحریک آن شہر یار نگار
 گنجس ہولہ تہ لولہ اخترے ڈورس
 درپنا حکمران شہر نگار
 منقص کورہ کہ میانہ عاشق سورو
 گوشت رنجہ شہر نگارک نگار
 چھنے منتظر از نو ہمال
 دسازینت تاج تحت و نگار
 بزدان گرفتار و بیار اس
 گوشت تس پیچن چار مذہب حرام

بہ ماہ دو ہفتہ تمبس کو ہلال
 نہ باکس سلائے کلائے نہ تس
 جمیلہ یوان موج اُس دھبے
 سہ تم سوند و ن اوسہ تس و پن
 نہ باکس سلائے نہ باکس کلام
 فقط در جان تس بگاڑک بگاڑ

یہمیشہ در تحیر گشت گنگ و لال
 نگاہ کہ نگارا فقط دود تس
 رہائی لبکہ تراو بیگانہ لے
 جوابا نہ پھیرتہ بہ مادر دین
 کر تہ خاب و خود دن سہ پائس حرام
 پختہ پامٹو با خود کران نالہ دار

تاج الملوک تس فراقس منزناہ زاری

بہ لب رووم سے از ہر
 دبارہ بہ لبین کر
 گیس تہ بال آستہ
 گزشتہ کوت زانہ آستہ
 بہ اُس در پڑستان
 کووم عشقن سے یکسان
 کووم تمو جاسو ہانگل
 ڈلیم سے تیلو یہ گانگل
 ڈولم سے ڈور ہستہ دل
 گیس پاستہ در رگی
 ونس کوہ میثانہ گزاد
 حرکہ تس طاد طاد
 تنہ رووم سے وہمید
 یہ میانہ حالہ جی بید
 یکایک رتم و ن تس
 کر تہ کیا سوع و ن تس
 سہ اندر بند و زندان

عجب سہ تاج دلبر
 بقدا پائین کز سہ
 سے گو لولہ دل سہ
 بیس بے بال و بے پر
 منوشن ز شہ پہان
 بہ شہ و شیر و شکر
 گیتیم سے تمو سترے کل
 پڑم افسون سے دلبر
 تیان چھس نیم رسیمل
 چہ معہ کلن میون دشور
 ڈ گزہ پائش آلی کاو
 سہ پائے بوز خبہ
 ز نور ماہ و خود شید
 و ن تس باد صرصر
 گزہ شاید کنن تس
 چہ افتاد بہ رستہ
 تا پردین سیتو گندان

در یغا اے ستمگر
 کردی شو بیا حبدا بی
 تیرا لولہ رفتن پر
 پُستان شہر تیرا گام
 خودا حافظ تیرا بدتر
 سے تراویم تیرا دایہ
 گمراہی تیرا پتھر
 دل سے غم کا یہ بو
 در عالم جبر و ہم بر
 گمراہی از ہجرت تیرا
 سے اہم اے دلاور
 سے گو نعم قدر شمشاد
 تیرا پتھر بورہ صنوبر
 جدا یہ گڑھ کاٹھہ گل
 گیس مولن لوگ دور
 نہ نیت در ہوت زخاں
 سے سستین ادس در بر
 ویا در خاں سوو کہ
 بہ حکم بیہم مادر
 چھوٹے سے تیرا ہم نوں
 تیرا سبب تیرا کرے در
 ز تکلیف و ز آزار
 بہ مجبوران مضطرب
 گوشت از جرم جانکاه
 بہ صدمہ افسردہ در بر
 سے چھم بس تیرا ستمگر
 کہ ہم انشا تیرا
 دل سے تراویم سے صافی
 چھم یس اللہ اکبر

یہوے چھا کار برندان
 کرکھ بروٹھہ اشنائی
 دیان آتھ بے وسہ فانی
 کرکھ عشق تیرا بدنام
 تیرا چھم آغاز و انجام
 رنگار حیا مایہ
 بہتہ در سنج زہا یہ
 اگر یلہ آسہ ہا بو
 بہ دہیے و ز ہر سو
 و لیکن چھم سے بے
 رہائی حیا دہستہ
 و چھتہ چون سر و آزاد
 کوڑم آدن سے بیداد
 ز شاخ باغ ستمگر
 ترشہ پڑمورہ ریل گل
 سے چھم غائب گمان
 کوڑم کہ پیر یو شبانہ
 خبر کتھ حیا تیرا کوڑم
 تیرا دور ہر آبہ کوڑم
 گیس دیوانہ مجنون
 کتھ چھم تیرا چھم در افزون
 خمدادندا رنگاہ دار
 توی بس یاور و یار
 چھم مضطر نعمت اللہ
 بہ ہر گونہ عذر خواہ
 شفیع در روز محشر
 بہ پاس چار سہ و زینہ
 سے چھم افسردہ کافی
 دیم گمراہی سے مافی

لیکھائی چھ از خامہ نامہ نگار
 بخشم و تر کوڑ جمپلن جدا
 سہ پریون اکتھ تراؤ نوون بجسم
 ییلہ ترؤو پریو سہ اؤد خاب
 ہدوک آہو نہ دیت ز بس انقلاب
 گچہ زیر گاہے سہ بالا کھسان
 چو دوداؤ گچہ سہ در قعر آب
 پتے پاٹو کینہہ دودہ سہ آبس اندر
 خبر چھینہ سڑو پیٹو کوٹت آب چھم
 پیٹتہ کوڑ دپان اوس چھس غرق آب
 پنن غم سہ کینہہ چھینہ از آں دایں
 الاہی سلامتھ ٹھوون آں نگار
 دپان اوس روزی تہمس برقرار
 رزق اوس باقی تہمس در قفس
 بہ خوشکی تہمس جسکے تاپچہ پو
 بہ آہستہ آہستہ ترؤون قدم
 بسا جل پکان اوس بے دست و پا
 بسرعت پکان کو جزیرس اندر
 مبالغہ اندر دن اُسو گلو بے شمار
 سپن خورش اندر تراؤ باغس دلیر
 ادیزان کلین میو میل آلہ
 دچھان میو نہ کن سہ مہووت کو

سہ تاج الملوک شہر یار نگار
 ز آغوش اُن دختر در با
 بدو یابے قلزم ز دشت طلسم
 دپان گو سہ بیدار از قعر آب
 کھسیتھ از بین آب پو فرش آب
 پیوٹت آبس اندر سہ از آسمان
 گچہ آہو پیٹو آشکارا حساب
 لسان تہ مران اضطرار بس اندر
 تہمس را سہ دلیر سہ پنجاب چھم
 الاہی بکاؤل رچھن از عذاب
 ولیکن تہند شوق چھم بلیقین
 ملاقات با من کرین دوستدار
 پس از چند روزے سہ لوگ بر کنار
 سہ زندے و نہ اوس کھالان نفس
 ذرا لوگ سہ ہوشس پینہ صاف گو
 عدم بر عدم تہس ندیم و ندیم
 جزیرا و چھن دور تہم خومہ شنا
 جزیرس اندر اوس باغا زہر
 پڑ از میو از صنعت کردگار
 چھم توشان ز میو کوڑن نفس سیر
 نتہ اُسو مانسہ انسان شکہ
 بحسرت ز خومہ روڈن سہ فروت کو

دریں فکر مے اوس میون دُچھان
 ازیں قہقہہ پیئے وے سچہ بر زمین
 وے سچہ بر زمین یام تم میو پیئے
 دُچھان گو بجار تھ روانہ سپن
 کلین پیچھ وچھن جاپہ انار
 اکھا تھو ٹوٹن تہ کوڑن تھہ شگاف
 بضر جان میلہ دُن تھو پھسٹرو
 وچھن دے از بطن تانر انار
 ہ پرواز تم جانواران بر بام
 بجار تھ سپن گو سپٹا خستہ جان
 تھلی تھس گو موٹھس میو کھیون
 پھٹھی ہوو عجائب وچھن تو بنو
 ثلان اوس وارا کران اضطراب
 پیچھے پانٹھو کیٹھہ دوہ سہ زندے گور
 دوہ ہا اگر نفلا رہ بس کن پورن
 چوتھہ پستل تھہ بنوون ذبر
 سپن یام مضبوط تر وون در آب
 اول خارجہ پانڈی پانس پورن
 دیکہ دھتہ روانہ سہ گو از کینار
 یران اوس آبس اندر چوں حباب
 پیچھے پانٹھو کیٹھن دوہن بویران
 پس از چند روزے سہ والا بخا د
 ۲۷
 ۲۸
 ۲۹
 ۳۰
 ۳۱
 ۳۲
 ۳۳
 ۳۴
 ۳۵
 ۳۶
 ۳۷
 ۳۸
 ۳۹
 ۴۰
 ۴۱
 ۴۲
 ۴۳
 ۴۴
 ۴۵
 ۴۶
 ۴۷
 ۴۸
 ۴۹
 ۵۰
 ۵۱
 ۵۲
 ۵۳
 ۵۴
 ۵۵
 ۵۶
 ۵۷
 ۵۸
 ۵۹
 ۶۰
 ۶۱
 ۶۲
 ۶۳
 ۶۴
 ۶۵
 ۶۶
 ۶۷
 ۶۸
 ۶۹
 ۷۰
 ۷۱
 ۷۲
 ۷۳
 ۷۴
 ۷۵
 ۷۶
 ۷۷
 ۷۸
 ۷۹
 ۸۰
 ۸۱
 ۸۲
 ۸۳
 ۸۴
 ۸۵
 ۸۶
 ۸۷
 ۸۸
 ۸۹
 ۹۰
 ۹۱
 ۹۲
 ۹۳
 ۹۴
 ۹۵
 ۹۶
 ۹۷
 ۹۸
 ۹۹
 ۱۰۰

بقہقہہ نہ میو اسون گوئیان
 کلین پیچھ اکھ اوو نہر یقین
 پھتر تم کلین پیچھ نوی پادگے
 پیچھے پانٹھو اکھ دُن باغا وچھن
 بحر اوس دُنس نٹیک آشکار
 دوپن وود نہر لیم پھہ پھہ سہ دے مے دا
 خود این تماشا تھس بیاکھ ہوو
 پرنڈ تھن ہوو سپٹا جانوار
 بشاخ دختان پہچتہ گے تمام
 وچھتہ صنعت کرد کار جہان
 ازا خا قدم تھو پھو تے تیز دین
 ز بے طاقی حباب افسردہ گو
 ویکن جزیرس بہر سوے آب
 جزیرس اندر بوکران دور دور
 پیٹیس عقل تہ جمع ہیتم کوڑن
 گرہ بستہ کوڑن بعقل و ہونہر
 بہتھ روڈ تھہ پیچھ نکارک ثواب
 توکل بنام رلامس کوڑن
 لگان واد سستی یمن دیسار
 گہ زیر گاہے بالائے آب
 گہ زہر گاہے ز دشتہ مران
 کن رس اکس لوگ بنیر و باد

سہ افغان و خیزان بیجے نیم جان
 ہر گونہ تھتھ منسہ بلا سے عظیم
 برابرے رویش سپین آبر کوت
 باغ و گلے پیچہ روئے تھر قرار
 تہس گئی پر ہول کرکھا کفن
 گلے پیچہ کھسختہ یس تہس شاوڈر
 دراز و مجسم جو کوہے کلان
 کھسختہ ادس شاہزادہ کھسختہ دلفگار
 سیاہ مار تڑاؤن پتھر در زمان
 دوان سر پچنے تڑاؤ لالا پتھر
 بفرنگ لعلیکے ووت گاہ
 سپین روشنایی چو نصف النہار
 نیر جانور درآے از ہر طرف
 بہ وجہ آے تم و حشیاں یک قلم
 برقص آے باہنے چہ وایان پر
 چو افسون زدہ بیٹھو بے ہوش گے
 کرین جھلکی داغل اندر قفس
 زنیہ ہار یاہ ردی تم اسو زری
 ہضم کرکھ تم و حشیاں و طیور
 سہ جوہر میلہ سر پچنے ہننگلو
 بستور گو سو بے جنگل روان
 مگر بگلے پیچہ یہ سورے وچھان

پورن حمد نہ گو بہ خمہ شکی روان
 صعب تر سہ دادن پراذ خوف دیم
 دوس پکوبکی کھوک میلہ شام دوت
 ز خوف درندان سپین دلفگار
 ادا نہ نصف شب گو ز طرف دکن
 چرند و پرندہ میکھ شور شر
 اکتھ اندر سپین اجداد اکھ عیاں
 قضا را دوتن اکھ گلے تل قرار
 کوڑن اجداد قے تہ موڑن دہان
 ز اجداد سر پچہ درآو یا مکتھ ہمبر
 شب افروز لالا چو تابندہ ماہ
 سہ دادن سپین روشن از ہر کنار
 بہ آن روشنی از میان علف
 جمع لعلے نش سپین چوں علم
 وچھتہ لعلے کے گلے تم جانور
 زھینتہ پیچہ کھکتھ مت ہوش گے
 موڑن اجداد اس کھوڑن نفس
 لعلے جانور سر پچنے ہضم کرکھ
 شکم شیر کرکھ ز نزدیک و دور
 گرا اکھ تمو بر زمین پان ترو
 سر پچہ اجداد ہننگلوں دوان
 اگر شہزاد سپین نیم جان

عا و دھتھان تہ پوان ۲ مشکل ۳ لعل ۴ دہر ۵ گاہ ۶ شہہ یادام دین۔

چچھتھ لعلیے کن سہ دیوانہ گو
 کوڑن مشوہ با دل خویشتن
 صبح یام پھول گو بدرو یا کسار
 کلس تل حقون جمع تئو انتظار
 پن وقت تئس اجدرس دوت یام
 بدستور دیروز ماران نار
 روان سرچینے قے کرختہ ترو لال
 فروند گاتشا وچھتھ ماد ترو
 گز سہ گوتھو مار تہ اجبہ
 وچھتھ موتہ دوتھ شہزاد پتھر
 رہ تل میلہ غائب تئو کردو لال
 شب تیر بو جاد گو تیر تار
 غرض تا دم صبح با تیر خاک
 تلی سچن شاہزادس بدل
 پتھر دوتھ نہان لال کردون عیان
 بر امیہ آبادی آن دل پریش
 نہ یار اے رفتن نہ جا یے قرار
 ددہس بو پیکان راختہ یا منجہ پوان
 پتھ پاتھو روزے کلس پیچھ قرار
 دیان اکتھ کلس جانور اول اوس
 کھنڈل مار پتھد آشیانہ سہ بو
 نہ بچہ تئس اسو اریس اندر
 عا پچھکھ عا ۲ خاموش عا ۳ رب

پیچہ نا آتھ اندرں فیکر پیو
 ہر گوہ در دست جوہر ان
 ادر رب ارن پیش اسرں بکار
 کوڑن تہ روٹن اکتھ شمس تئو قرار
 دمان او تئو جاپہ کردون مقام
 ز غنار دمان تئو نیر تر او مار
 بصحر شاعر پیو بحر کمال
 جو پروانہ آمانہ گے جانور
 چپ و راست پھیران بعد اشتہا
 کرن کالم گو غائب لال از نظر
 بقرون کلس پیچھ تئو کھانج زحال
 دملین لنگر دینہ تم نہ اجدر تہ مار
 سپن ہر دو موزی بخاری ہلاک
 مبارکھ سپن کار گر میا فی کل
 کرختھ صاف بستہ کوڑن بر میان
 اذان جاقدم لوگ دے پیش پیش
 و لیکن زہا بختہ سہ مردانہ وار
 نہ خوف درندان کلس پیچھ بہان
 شبانہ کرختھ اوس آن شہر یار
 بخفی دو زائرس اندر شول اوس
 بچن داستانہ دنان نو بنو
 دو یکھ ماجہ قصا تہ دن موقتصر

پیے آنکہ در کار کا نہ کتھ پیکی
 نون تمہ مادہ نچی کا نہ دلپل
 دوپیکہ تمہ اے جان مادر فدا
 دریں وقت حوضا چھ طرف دکن
 عجائب کلا چاوتہ باوتتھ
 تہرک و صف ساری بہ کڑا و بیان
 چھ تمہ کس دہلس و صف یس ماہر
 تمہ دیشہ نہ کا نہ سہ سار نو چھان
 نگہبان سور پھا چھ تھتھ ہولناک
 سہ موزی چھ پڑ خوف تہ باخطر
 بچو عرض کور ماہ بارہ درگ
 نگہبان پیلہ تھتھ چھ تھتھ صعب
 دوپیکہ ماہ نوڑو تھتھ وارہ گوش
 بلا خوف و ڈر کڑا و ہمتہ تمام
 بغورن تمہ کس سہ موزی پیے
 لگیس یا مہتن غوطہ آبس اندر
 پرتہ گڑھس جانوارا چو زارغ
 نگہس پچھٹ کھسن مر پچھٹ چھٹو کار
 بطرف پچھٹ تھتھ چھ شاخ کلان
 چھ تھتھ شاخے میوے بے شمار
 سورخ رنگ کے ہو یا مہتھ کھیلے
 سبز میوے جاو تا شیر جان

بوقت ضور و رختہ سہ فایدہ دیکھ
 یکتہ اندر چھ کیا اندک شہر دقلیل
 خزائن چھ یکتہ جنگلس جابجا
 کلا اکھ چھ تمہ کس کینارن مہتن
 سرزع القطب دیان ناو تھتھ
 بہ صد ہوش تھتھ کس تھتھ وارہ دیان
 کڑھس ٹوڑی تہ لاگر پانس بسر
 مگر تھتھ نگہس کل چھٹہ کا نہ گڑھان
 گڑھس یس تھتھ سر پچھٹ کڑا و ہولناک
 صلاح کا نہ تمہس پیچھٹ چھٹو کارگر
 مفصل اسہ نش کلچ و ن خبر
 تھتھ واتہ نا کو نہ تھتھ کیس پیر
 اگر تیز ہوش اسہ کانٹھا منوش
 کنا رس پیچھٹ حوضہ کس واتہ یام
 بیکدم یہ حوضس اندر و تھتھ دیے
 متبدل گڑھس شکل رنگ درگ
 تھتھ چھٹہ پروا نہ لیس جھلہ داغ
 گڑھتھ فیصل تمہ جایہ کڑا و ان فرا
 بہتھ روز تھتھ پیچھٹ سہ مرد جوان
 سبز تہ سورخ رنگ چھٹھ شکدار
 ہمائدم سہ بر شکل اصلی پیے
 کلکس پیچھٹ اگر تھاو کا نہ پہوان

ز دشمن تیرس پور نہ ضرب کاٹھہ
 تیرک پین دگتھ ز فکے بے بہا
 اگر ساس من قلف کاٹھہ آسہ دور
 پتھتے پاتھو چس و صف ہا بیشمار
 چھ بوراں یہ شہزادہ تیز ہوش
 دل و جان سہ مشتاق گوشت کس
 صبح پھول کوڑن حوٹکے جستجو
 بھینتہ پس از جستجوئے دراز
 بنام الاہی توکل کوڑن
 کر بشتہ مہمتہ گوئندن بر میان
 کربادب تیرس مؤدیس مشکہ آو
 کوڑن عزیم شہزادہ کراو داس
 بہ آب اندرون گو تیرس جاناوار
 گوہ ڈن کیون تم میو یے سوخ رنگ
 روڑن سپز میو گوئندن بر کمر
 دہن لوڈی کراؤن تر لاجن بسر
 بغار لغدی دوختہ پتھر دآں درخت
 سہ یوس مہرہ مار از اجدا
 دران چاک بے باک کر وون نہان
 تیرس نوشدارو سہ برگ درخت
 از اس جاقدم تیز تر وون بہ پیش
 پکان رفیتہ رفیتہ آکس جاپہ ووت
 و چھن حوٹکے سٹاک مرمر جڑتھ

گندے بر کمر یوڈھکن چھند نہا
 دیس واکھ چوں نوشدارو دوا
 تیج لوڈ مرزاو تھتہ و صف ژور
 سپٹا زیر گو ووت کراو قرار
 سپن شادمان وار پھوون بوش
 کم و جاہ غم ہاے خا طر ژا بس
 چھ ژھانڈان تھتہ تر کس سو سو
 و چھن دور گل حوٹکے گو نرا
 تیرس یاد پیو اسیم اعظم پورن
 کنار س پیوچھن حوٹکے گو پکان
 غشم و قہر آو از غار ڈراو
 تم آس اندر و صفٹہ ژھینو بے چرا
 پیرواز روٹ تم کو کس پیٹھ قرار
 سہ بر شکل اصلی سپن بے درنگ
 آکس شاخسہ کوڑن عا صا ڈبر
 بیٹہ کینہہ پین برگ و ارن پتھر
 و سانی دیتن رازہ تم چاک سخت
 بہ ست اوس آت تیرس بے بہا
 بمرہم تیرس زخم گوڈ عیان
 ہیوتن سہو ستین بہ فرختہ سخت
 بحر رہبہ راہ خا طر پریش
 بھتہ آس حوٹکے شاد کوٹ
 رنگ آمیز پوشو ژو پر آو برتھ

دُئین دُاچھ از بہر آرام جان
 دُچھتہ آبو برے کن سہ بیتاب گو
 خرامان خرامان بچھٹس پچھٹہ سہ او
 چھٹے اوس جاداد تس سخت دُخت
 دُئین غوطہ آبس اندر گو نہان
 نہ آب و نہ جاداد بیتاب گو
 دُچھن دو تھمت گو سہٹا منفعل
 گو تھمت غائب تس ریش یس اوس تس
 گرنہاں شرفہ فی تمس صومند مالہ
 عجب نازنین دلبرہ سوئندرا
 دوپن این چہ رنگ است چنگ بلا
 بیکسو گزرتھتہ بیوٹھ غمگین و زار
 بہ تنہا دُچھن مہ جین سوئندرا
 پیڑن پُرسشتا تس کرپہ سُر سُر
 بہتھتہ کیا زینتہ جاہ چھکھ دل جوہی
 درپ دشت بیوای چھکھ دُرا مڑے
 درپ شہر چھس بیکس و غار زان
 و لیکن بتقدیر رنجور چھس
 بہر ملک پھیران برایے رشکار
 بتقدیر روزے درپ شہر دُاؤ
 و لیکن گہڑو اُسو زہزن یکہ
 سہ تاجو بمع کاروان او رکھ

سہ جان دُچھتہ گو سہٹا شادمان
 تھکا کو دُن بیدار از خاب گو
 سہ آب مُصفا دُچھتہ تنہ لیاو
 کٹاہ و عصا چنڈ برگ دُخت
 کنارس پچھن تھو و تھو در زمان
 کلہ تھو دُئلن حوض نایاب بو
 پن پان شہر س اُس مُتصل
 از اس صعب تر مُشکلا پیش تس
 زانا بنے پڑ دُچھن پانسے
 بشکل و شمائل پُری پیکر
 یہ آفت دُچھتہ گو سہٹا مُبتلا
 در آخر بحر صبر زونن نہ وار
 اُتھو اندر پکان آد شخصہ بارہ
 زانا دُچھن مثل حور و پُری
 الا اے پُری پیکر نازنین
 کتھ چھکھ تہ کہہ جاہ چھکھ آمڑے
 ہوا پس دوپن تس کہ اے نوجوان
 ونے کیا اُس خواہ پُرنز کوڑ چھس
 تپنز کوڑ چھس اوس بوڈ مالدار
 بالفت مے او مہ ہوان ساؤ ساؤ
 شبانہ بجٹکل پکان قافلہ
 سہتھتہ زہز تو حملہ یکسر کوڑکھ

سے مال و متاع نیو کہ بے ترس پاک
 رو چھم رو بخفی گیس نا پید
 کران گر یہ از طالع و بخت شوم
 فقط نام مولا مددگار و یار
 نہ کاترھا پٹن تس نہ مادر پدر
 سے رعنا جوان جاو مافوق گو
 سے بستن گرو پچھ زلی آہستہ
 عروسی صفت چا پوسی کرے
 لبیم نیسا مہقا حمد ذاتس پران
 کوڑن عقد تس سیتو بس و کنار
 قضا اتمس لوگ تھندے محل
 صدم بر صدم مشکلا آوتس
 سے شوہر تیس نشہ مہجور اوس
 بپ کی کر پانہ سے شہت شو
 پیے شست و شو ذرا یہ تھک کن پکا
 دیتن غولہ پانس زپاتا بسر
 نہ شوہر نہ آن بجہ لونہ مال
 حبش یا کہ رنگی پڑ از دود گرد
 و چھن سر بسر تھک گل اندام سے
 پورن حمد اما بیہ مرد گوس
 و چھتھ صنعت صانع کردگار
 گریمباں روٹن سخت بیوا یہ تس

بتیغ و تبر حملہ کراؤ کہ ہلاک
 بیک گوشہ صعب ناک و شدید
 دم صبح آیس دریں مرز و بوم
 شفیقاہ سے روڈم نہ کاٹھہ غمگسار
 جوان و چھن یام بے بال و پر
 بخاطر تیس تھم شندے شوق گو
 دوپن تس میر غم نہ دل شاد تھا
 بجان و بدل خاکبوسی کرے
 غرض تھم زمین سیتو شادی کران
 تیس روڈنہ دائر صبر و قرار
 بصبر و شکب کرن نہ عمل
 پس از وقت کاہل نیچو زاوتس
 نیچو زچھ چلہ یا مہتن پور گوس
 پس از چلہ آجک کوڑن جستجو
 تیس اوس حوضا قریب المکان
 کہ تھک غلہ کے عزم آبس اندر
 نہ آن سر زمین نہ جاہ و جلال
 گوشت پانے اکھ سیاہ فام مرد
 سیاہ فام رنگ گوشت پانے سے
 یہ ڈپٹھ سہٹا رنج دل سرد گوس
 دریں فکر پیوست گوشت دل فگار
 اکھ اندر پکان رائٹسا آتس

بر پانچ طہاچہ دیتن تس بروے
 ترے دودھ کے پش زور زور دکھ بھڑا
 گوشت در پیر چھکے کرے مغز مر
 کہا را دیتن تس گزہ صحتہ ان دینے
 و چھکے یا برحقن مول خوشنود کے
 گزہ سینہ چھ گاہتو اونٹہ کیا طعام
 و نان چھکے کیٹہ غیر افئوس و آہ
 الا ہی زچم از بلا بے چنین
 ووں اندر بلا بے وگر ہینہ آس
 خط بخشہ دن چھکے رؤف الرحیم
 بوہ چھ ہتو عیالن تیس زور کور
 بجلدی ز جنگل گزہ صحتہ ان خطب
 بوہ چھ ہتو چھ شرم کوہ چھکے شہ چھان
 کہا را اٹکن تہ کمر بستہ آو
 کلین منز و چھن چشمہ سار عجیب
 مے دلخستہ برجستہ بر آب آو
 جان و دیل تھتہ مے طائب سپن
 غفل اندریں آب پاکیز صاف
 اد غشیکہ زائہ بے ہیمہ دین اسم
 دیتن غمہ ط آبس اندر برندا
 و چھن تہو پینو اصل شکل خوشاب

مے بروے بہ شکل زولید موے
 دوپن تس کہ اے احمق نابکار
 شرین ہند بوڑھتہ پڑتے پروانگر
 بیکم کشان نیون ڈیرس گئے
 بکرت تیس رائٹ سے بچ بے
 چپ و راست چٹید گئے تس تمام
 بعبرتہ تمن کن و پھان پادشاہ
 کوڑن عرض سوئے جہاں آفرین
 بے کھو تام دیوس نشہ معہ کلیاس
 دماہی دتم زیں بلا بے عظیم
 دریں فیکر بو رائٹسے شور کور
 دوپن شیراز اس بقدر و غضب
 کنو تہ عیالں دمو آب و نان
 غنیمتہ شہین زون جنگل مے دراو
 بجنگل و چھن لالہ زارا عجیب
 و چھتہ ناگر رادس گئے تنہ لیاو
 آس غشیکہ شوق غالب سپن
 دوپن از سیوم بار کپ بے خلاف
 زولیدنا تہ زنگ سیاہی ز جسم
 و بھتہ پی توکل کوڑن باغدا
 بجلدی ملن یا برحقن سر ز آب

گونہت اوس نیچے جایے تیں تیر روز
 کلاہ و عصا دل سپین شاد تیں
 اکتس منز عصا تے کلس پیچھے کلاہ
 پورن توبہ تے پانی پانس دوپن
 نہ حونس کئے آسہ عاشا و چھان
 خود این کرن پادیم جن و ناس
 ز انسان سپنزدیو بدتر بدتر تلف
 بدنی یا دنون سر کر نے سوخن
 کلاہے کرائت بسر خا حید تیں
 طلسماتس اندر تے چھے امتحان
 ز خا عمل کر کہ مزرا آلاخ تے
 چھ پم طالع حق تے خاصہ مرد
 چھ کینہہ کل کنڈین ہو پین پوش ناو
 ز ہر چشمہ پانس ہر کشت شوے
 پوان دریمٹھ آباد آسان خراب
 بغفلت و سکھ یود ز آبس اندر
 نہ روزی عصا تے نہ روزی کلاہ
 خبردار اکتھ کن ہر وچھ اکتھ ہر سن
 و سکھ حونس اندر تھ اندر سکھ
 بحسرت ز ارمان و افسوس کھیکھ
 وچھکھ رنگہ رنگہ بلا یے عظیم
 کر کہ توبہ تے ذکر ہو ہو پر کہ

سہ جایے اول غسکے موحن بور
 بچھس پیچھے پچھے پاٹھو جاداد تیں
 دیتیں سجدے شکر سویے اللہ
 ملن تے ازاں جا روانہ سپن
 ازیں پیش وہ فی کراونہ ذائتہ تران
 خبردار اسے عا قبل حق شناس
 دیون پیچھے دیتیں آدمین شرف
 دے آدمی سوز حضرت حقین
 اکتس منز دیتیں عصمتک عاصہ تیں
 یہ دوزیا پہ فانی طلسمات زان
 بشا پستی یود وچھکھ بڑوٹھ پچھے
 مہر کر ٹلی و خار تے گرم و سرد
 بہر یک ٹلے دل مسہ تنبلاو
 نہر جوے آجک ہر کر آرزوے
 چھ باخنے صفا آب آسان شراب
 بتلیس ابلیس از طمع زر
 بشکل مونث گزھکھ مثبتلا
 یہ دوزیا چھ حوصا پڑ از مکرو فن
 نینگہ زن بدنی ز طالع بنگہ
 گزھہ شکل زن حسرتک پیالہ چکھ
 بجنجال یا مسخ گزھہ دل دونیم
 پھٹھہ دل اگر نام مولا سدر کہ

پی بر غطا یام رب الجلیل
 دی غم طپانس در آب طہور
 کلاہ و عصا بیہ حاصل کوکھ
 بیا نعت اللہ وں کو مختصر
 چہ اخیرہ سمسار ناپائیدار
 شفیع الامم خواجہ دوسرا
 دلس منز تیر منڈے موہ جیتھہ تر عقاو
 پیتھہ پاٹھو نقاش ایں داستان
 سہ تاج الملوک شہر یار نگار
 قدم تیز تر آوین چو باد دماں
 سہ میو تیس اوس ہمراہ خویش
 پیرواز پیو و آرتھن بے خلاف
 بیکسو مکانا و چھن بر پھار
 دلس پیو تیس شاہزادس خیال
 مقفل سہ دروازہ سنگلاخ
 اندر زاو بیسواپہ تر آوین نظر
 بکمرہ دویم زاو از بہر آن
 و چھن نہ گئے کاتھہ تر کیشتر ہامعاش
 پکان اوس بیواپہ بے ترس پاک
 تر کس چھک کتیک کیا دیشتر تر خل
 پر ندن چھنہ طاقشک اکھ جوا
 و لیکن زٹے بیواپہ بے خوف و در

گزھی نہ ہیرا پاؤ دی سبیل
 بیکھ مرد کاہل گزھی دل سرور
 بفتہ و ظفر ساکھانہ مرکہ
 بکن ترک طمع جہان و ہمنز
 پس و پیش حقو نیکیہ بر کردگار
 بمعہ آل و اصحاب خیر الوری
 دئے تار لاگن اندس چاؤ ناو
 چھہ تصویر کھینچن بصفہ بیان
 میلہ زان سفر باسین رستگار
 طفیل سبز میو باغی و چھان
 بیہ برگ با مرہم نیش و ریش
 کوہ پس پیچھہ اکس بوڑھہ از کوہ قاف
 کنہ ہند بناوٹھ سہ از ہر کنار
 بے کر کا دریں خانہ تفتیش حال
 بضرع عصافقل کووون فراخ
 و چھن نہ دلوا یا کہ بویہ بشر
 ذخیرہ آتہ آسہ نا آب و نان
 بجزہ سیوم زاو کووون تلاش
 زیکسوے کر یکھا گیش دردناک
 دریں جا مکہ دو تہ مت چھی اجل
 بریں کوہ تم داتہ ہمن از ہوا
 دریں جابگاہ کہتہ کووونہ گذر

بجلدی ازیں جایگاہ کو فرار
 پیکان آسہ وہ فی مالک ایں مکان
 چھٹے سا بجن سہ پختہ کو ہمارا اندر
 بڑھتے پٹ پکاں آسہ معہ دار و خار
 بغورن ازیں مقررہ کر گذر
 ودان تہ روان تہہ کورنس بیان
 پٹنگس پٹھن نزد آں سپمبر
 گرتو ہر نہ مشتاق تہنزن اچھن
 بکاؤل پری آس یا نوش لب
 کہ مار سیاہ گائس جانش پچھتہ
 زبندہ گراں تہ گومت لغت لغت
 گومت رایگان تہ سہ حسن و جمال
 پٹنگس تہندس سہ برگرد پھیوڑ
 کوڑن تہ دوپن تہس کہ لے لالہ خام
 خدن چاڈی تہ بیہ ایلہ قدن
 ز رفتار تو جنگلن ژول تندرہ
 کہس عاشقس چھی ژسے او نمٹ ال
 تہس آسہ گومت دلن پاؤ پار
 ژ پختہ جایہ تہس ژوڑ عاشا کران
 ودان تہ روان آسہ پانس نشی
 سپنو شرمگن تہ کوڑن نالہ و آہ
 درونی بخاطر کوڑن بی خیال

اگر چھ پنہو زندگانی بکار
 وگر نہ گزحک ماہ اندر زمان
 دیوا اکھ سپہگس تہ صعب تر
 چھ حبس سہ ذراست برائے بکار
 ہاذا بہ انصاف کرے خبر
 میلہ شہزادس پ شپرس بیان
 سہ مہجور بو او نزدیک تر
 بنا ز و ادا نازینا وچھن
 بشکل دشمال بحسن عجب
 سپن حیولا شہزاد وچھتہ
 کر پختہ پا پیچہ بند و زنجیر سخت
 ہماہ دو ہفتہ گومت تہس ہال
 کلاہ دور از سر کرپن او نیوڑ
 بطور ظرافت شہن تہس کلام
 الا اے پر پروے و نسرین بدن
 نیمت تاب از ماہ و رونق ز سرو
 بہ ایں نو جوانی بہ ایں خط و غال
 گرتہ دور یس نشن ژ چھک لے بکار
 سہ ما آسہ اندر فراقت مران
 ژسے کر پٹ تہس نشن کتا رکشی
 پ گفتار بندانہ بوڑھتہ سہ ماہ
 وچھتہ تمکو شہرے چال تہ خط و خال

بظاہر اہلس عشقہ ذالک وثن
 تھوون روے پوشید اندر نقاب
 مباد اگر تھک مار اے نوجوان
 دوپس باز تاج الملوکن جواب
 بعون خود دا چھس سپٹھا زور وار
 ازیں وہمہ میونے ہو برکینہہ تر غم
 کینج چھکھ تہ کس چرن مادر پدر
 تہ بوڑھتھ سوہمہ روسپنہ اشکبار
 پیری چھس تہ چھم روح افزائے ناو
 جزیرا عجائب بفر دوس نام
 قصارائے دہہ اکہ بابس ووئے
 خبرائے ماہ کڑھتھ سرسری
 مے کو مہقا آمتن لول سے
 دیتم تموجا جازتھ گیس شادمان
 بغورن گیس تیزمانشہ باد
 ملاقات باہم کڑھتھ اور یور
 دوپن روز دہہ تاہ اے مہہ جبین
 غرض میلہ ز پیترن مے ابرام کوڑ
 بہ مجبور یک ہفتہ کدووم قسار
 وچھن باز درایس سویے خاشاں
 دیوا اکھ ستمکار و بد روزگار
 سر راہ ہنگاہ اذآں دیوسار
 ز پنجہ بے اذنیس تلجھتھ در زمان

چھے گاٹھ تر پھیران تہہ سنگن
 دوپن تس ییتہ نیرنس کرشتاب
 سپٹھا چھم مے انصاف چھنے پوان
 مے پردا چھنہ کینہہ ازیں روہ داب
 گردھم خورش کڑھتھ گرس لوڑ پار
 ویکن پنن حال تہہ سہ باوتم
 تہ ککو ارنسکھ پوت بجایے خطر
 دوپن تس وئے حال خود گوشدار
 مظفر شہنشاہ مارلس مے ناو
 کران تھہ حوکومت مے عالی مقام
 بد گڑھتھ گلستان ارس گئے
 چھے بیمار گاٹھ بکاؤل پیری
 خصوٹن پیتھ چھک تہ تس مول مے
 گلستان ارس گیس بہ وچھان
 تہس نیش بہ داریس گیس شادشاہ
 بہ درایس تہ رٹنن جمیلن بزور
 بکاؤل کرون خورش چھے گاٹھ حزین
 مے فیروز شاہن بھاپل چھ تہور
 اجازتھ مہوتم اذیمین ویسار
 گیس بستہ از گردشیں آسمان
 سکونت چھے تموجن درپں کوہسار
 گیس بہ گرفتار تہ خار و زار
 درپں قادیانہ بہ کرنش نہان

تشنه محکم موئم نہ سے زہنہار
 لہذا سے پیچھے رنگہ رنگہ ستم
 بہر گوئے چھم واپہ نادان رہا
 دوپس باز تاج الملوکین ذرا
 پتر بینہ چانی بکاؤل پری
 دوپس تمہ اکھ مدھقا دور گو
 مے بوڑم سے بوڑ باشم شہیار
 پس از مدتے میٹل تمہن دہن گیا
 سے کتہ تام طرفن تھنکھ درد مند
 پنہر کنو سچھا چھس نصیحتہ کران
 ونے کیا و چھم حال تھو سٹھ خراب
 گیس مبتلا پانہ افسوس و آہ
 چھ کیٹا دور از فضل پروردگار
 کنو بوڑ تاج الملوکین خبر
 زرد رو سپد تہ کوڈن آہ سپد
 خوشی اس امہ ساعتہ تن جو عول
 سے یس پیش رو روج افزا تمہس
 دوپن تن بہ ایس گری و خوش و ناو
 یہ بوڑ تھ سے شہزادہ در جوش آو
 پر چھس سے تمہس پتہ پتیر بینہ چانی
 تمہس میٹا نہ با پتہ سے بند و طناب
 تمو ظالمو سوسے کرکھ پائے بشہ
 تھو کھ نہ اسہ دہن اکرس اکھ خبر

نہ بوزان چھس تھو سٹھ سے زار پار
 چھ کرادان سے بدخو سے دیو دجہم
 نہ خاب ونہ خوردن سزاہ برکزا
 خبردار کر تم سے از ماجہا
 مرض کیا چھ تن باد تم سر سری
 منو شس اکرس پتہ تمہس سوک گو
 حو کو تھ تہنہ سے بشہر نگار
 مکر کرکھ تقدیر نے یہر ناد
 بکاؤل بزنجیر ہا کرکھ بشہ
 چھ مجنوں صفت چھنہ مغرن تران
 سے ڈپشہ سے روڈ منہ کینہ آب تاب
 گرفتار در چٹنگ دیو سے بلا
 دہر شہر کراو از رنج و غم رستگار
 بخون چکر گوس زیر و زبر
 موٹھس گفت گو تہ سپن پائے مرد
 سہ ماہ روہ رخ بیٹیس یاد گو دلمو لوال
 و چھاں اس تہ دوپنہ ور گو ابس
 گئے کیا ز سردی امیٹ سپر باو
 پتھر بوڑ تھ تہ تن دوپن گوش تھاو
 بکاؤل پری خاصہ ماشوق میٹا
 چو مجنوں تمہس پتہ بہ اندر عذاب
 بہ پھیوڑس بہانہس اندر ائہ وند
 بغفلتہ کوڑکھ سخت زیر و زبر

دئے کیا ہے اے خواہر مہربان
 غرض تیں وین سربس کا فیض
 یہ قصبہ میلہ روح افزا ہے بوز
 دوپٹیں تیں در پٹا ہے چھس در بلا
 اگر آسہ ہا یلے تے دل سو دور
 ویکن ہے چھس تہ در قادی سخت
 قدم تیں تہ گڑھ وہ فی جزیرس اندر
 خبر میاں فی بوز تہ تے نش شادمان
 دوپٹیں باز تاج الملوکن جواب
 بہر گوئے تے واہر ہیم یاوری
 کنو بوز اے شہر یار بکار
 دبا ہے بوجھ ہا سہ پنیے شہر
 ولے چھس گرفتار بندہ الم
 دوپٹیں شہزادن تہ پروا ہے ہر
 بعون خداوند شام و سحر
 اگرچہ بہیمتہ بمسور چھس
 ہواپس دوپٹیں پڑو تہ پروا ہے ہر
 نشانہ تیں دور ماوان سہ گو
 فقط تجتہ شمشیر خولاد ساسے
 ہواپس پکان او نذر پری
 رہا یام کڑاؤن زنجیر بند
 جزیرس گئے رستم خرامان در اے

مئے کوتاہستم دوت اندر بہان
 یہ کینر شاہ تمین دھن گوشت ہر دھت
 منوشس پیٹھن کلہ ترا دھت سہ روز
 امیدائے کینہہ چھنہ گڑھ ہے رہا
 ملاقات تہ کرنا دھتو ہے ضرور
 تہ وہ فی دھتو فی کرے تحت تحت
 دے ہے لیکھتہ خط بنام پیر
 گڑھن تہ تے امداد کرنے بجان
 اگرچہ مئے تہ آسہ تھکھ ہمر کاب
 یہ بوز تہ سپینو گوہر افشاں پری
 تمنا ہے دل چھم بیل و نہار
 کھوہن بوسہ دیو ہا ہ مادر پیر
 صدم بر صدم چھم رستم بر رستم
 ازیں دیو بدھصلت و بد گہر
 کرس ریز ریز تہ تیں پانہ سر
 ولے بے صلاح سخت مجبور چھس
 گڑھ تیں صلاح چھی مکاش اندر
 صلاح و صلب تہ و چھن نو بنو
 بیہ تہ سومان آہن گڈا
 کھوہن تہ تہ زولانہ کی تیں گری
 دھتو دے ہر در اے دل شاد مند
 گئیں پتہ کرکھا زبس جاگد اے

ازان نعرہ پروا کوڑن نہ شہن
 دُبار سے بار زبس سہنا کہ
 شہن کروو پھراو تہ از بغل
 نکس پیچہ یہ تھو تراو دسواس ڈر
 شہس آو نزدیک دیو دمان
 تہ میا نس مکانس اندر کیا ز ترا کہ
 کرے ناف کتھ پیچہ چھ جاد کتھ
 وگر نہ کرے جانہ شومس دمار
 دوپس باز شاہ شہن گوش کر
 رتے ہیو زشت رو زشت خودیو تر
 تہ غارت گرا لوٹرا چھکھ نجف
 مظفر شہن کوڑ رشک قمر
 سزا و مہ ذامیک تہ لبکہ در زمان
 رتے ہم خاب شوبیا یہ حور و پیری
 دگر نہ بواپس تہ جلدے گزھکھ
 دیون یام بوڑن یہ گفتار شاہ
 دوپن اے در پغا یہ موڑ ذلیل
 بسپرخ کوہی تہ ہیئت بحال
 طاسچہ اگر کوہ قافس دیہ
 بیہ وونہ شاہ شہس کن دوبار
 بواپس مے دبر حوالہ کرن
 گزھان چھم مے انصاف مہ ذامیہ
 کڈن کینہ قدم تمویبیہ بڑنہ بہن
 کوڑن کرکیک نادا دوان پتہ آکھ
 کلاہ کرکاپہ پیرک یہ دوپن رتھ یہ جل
 وچھے نہ وں کاتھ تہ اے آرام کر
 دوپن تس کر اے دزد تیر روان
 دژا تھ سن رتے جاداد ہستہ توہ دراکھ
 مکر میا ذی ماشوق تراون ایتھ
 بنا حق گزھکھ مار مہ ردار و غار
 ازیں گفتگو وکھ زبان ہوش کر
 چھنہ کاتھ تہ ژورا جہانس اندر
 کران رہزون چھکھ گرفتار و بند
 بغارت رتے اذی تھن ز راہ سفر
 کڈے مغز سرتہ دے نہ آمان
 مٹی تاقیا مٹھ یہ غارت گری
 وکھتی بر چھی قاد خانس اڑکھ
 گیس تہ ذی کرن ہنر چور عبدسیاہ
 ہیکل کر او تھن مان با جند فیل
 چھ کیا روبہ یں تہ کرن قیل قال
 گزھس ریز ریز تہ ریمہ ریمہ
 اگر چھے پنہو ز تہ گانی بکار
 سو کہتہ تھو تھن ژور دوتے مرون
 چھ کیا فایدہ یود مجھے مار رتھ

ازان نعرہ پروا کوڑن نہ شہن
 دُبار سے بار زبس سہنا کہ
 شہن کروو پھراو تہ از بغل
 نکس پیچہ یہ تھو تراو دسواس ڈر
 شہس آو نزدیک دیو دمان
 تہ میا نس مکانس اندر کیا ز ترا کہ
 کرے ناف کتھ پیچہ چھ جاد کتھ
 وگر نہ کرے جانہ شومس دمار
 دوپس باز شاہ شہن گوش کر
 رتے ہیو زشت رو زشت خودیو تر
 تہ غارت گرا لوٹرا چھکھ نجف
 مظفر شہن کوڑ رشک قمر
 سزا و مہ ذامیک تہ لبکہ در زمان
 رتے ہم خاب شوبیا یہ حور و پیری
 دگر نہ بواپس تہ جلدے گزھکھ
 دیون یام بوڑن یہ گفتار شاہ
 دوپن اے در پغا یہ موڑ ذلیل
 بسپرخ کوہی تہ ہیئت بحال
 طاسچہ اگر کوہ قافس دیہ
 بیہ وونہ شاہ شہس کن دوبار
 بواپس مے دبر حوالہ کرن
 گزھان چھم مے انصاف مہ ذامیہ

دوپس باز شہزادن اے تیرو
 بشیر مہندی ڈٹے وہ ذی زبان
 یہ کتھ بڑی تھ دیوئے کور قہر
 کر تھ آپ لاپن سو شاہس کئے
 سپر میو تھو کھیو متن ہو دوا
 ورنہ اس دیوس اکتس منز سو تنگ
 سپر فیل تس سنگ بچھو رو گو
 سہ یا متھ پتھر پو شہن اڈی دور
 اکتھ اندر دپان آسے دیوانہ نر
 چو مور و ملخ آسے برگرد شاہ
 شہن کھیو متن میوئے سپر اوس
 بیرواز گاہے دسان ہو پتھر
 بدین دیوئے سٹے بضر عصا
 لو کھو اُسو ہم تم ابن زیر تیغ
 تسلی شہن لو بختن از پیری
 گوشت اوس چالا کہ از سمع گوش
 سہ زن اوس رستم بماند ان
 کتر بیت دیون کوڑن سر بسر
 عرصن لب ظفر تھو جوان بختنے
 تماشا تھ پتھ روح افزا و چھان
 درونی دپان چھہ یہ شیر عزمین
 سپر شادمان دل پھولس چون بہار
 ویکن سہ شہزادیے نامور

زبان و تھ مہ پیو د کر گفستگو
 کہ کہ نعرے آلامان آلامان
 تہن پتھ سہ اکھ کشتیا تھو بسر
 پناہ تھو سوئے ذات باری اوئے
 عطا پتھ سپر واز و تھ بر ہوا
 بضر عصا شاہ پنے کرو تنگ
 کرپن کر یکھ دیون پتھر رام پیو
 ڈوٹن کلہ تس سپر روئس پھو
 و تھک موہ افسر تھک شہر شر
 کور کہ حملہ تس پیچھ چو دوسیاہ
 عطا پتھ و چھانی تسن پتھ اوس
 کوڑن دیوئے سخت زیر و زبر
 پتھر اوس تراوان چو برگ و خسا
 گان یہ ڈلان اڑی درینا دریغ
 بہ امیر دلبر پتھ مشتری
 بر دی منوش دیون نیون ہوش
 ہینکل دیوئے لار ہیو کتران
 اڑن آپ و تھ ڈو زخون و خطر
 وفا دیوئے کورہ کیٹھ تختنے
 سہ سارڈی و چھان تس کا ترھا و چھان
 پتھس پہلوانس ہزار آفرین
 دیوان چھس پتھ تر ڈیو دیوسار
 کر تھ جنگ دیوان تھ پتھ پیو پتھر

گر سینه بپای تشنه از جوش گو
 و دیشسته دوان آیتش نش پری
 که خطین پیچ کله تس روئن در کنار
 یوان اوس تخته مو پسته بوبه خورش
 ازا مو پسته خوشبو عطر و کلاب
 تر جس تریش تو بخودی گو بزی
 سپین دایه بیدار سستی تر جس
 و چھن زخم لگو بهو تیس در بدن
 دو پسر شہزادن ازیں زخم ہا
 تیس اوس شاپیر برگ درخت
 دو پسر پرتو تھو کو نے خود ادر امان
 یہ بوڑھے شہزاد کو شاد و مت
 ٹیٹن تر وٹن ڈیر باجم و خم
 سیراہ و چھک چشمہ سارا بناد
 ادا کراد با سجدیے شکر ہ
 سرچھ اوس پیوست تیس بیکمان
 دو پسر پرتو چھل رے پرواہ بر
 مے بیتہ یو چھم تیز کن ہنر خبر
 عرف شہزادن کوئن روے پاک
 دیتن سجدیے شکر سوئے خدا
 دو پسر پری کن بہہ تر پھر او کو
 چھ مامول بروقت شادی زخم

لچس تریش تہ سخت مہوش گو
 پتھر تہ تھاؤن کلاہ سری
 اویزان حقوئے سنبیل مشکہ
 و سبتہ پو عرق از روہج مہوش
 دوا پو شہر تیس چشمہ مزمن زخاب
 و چھن سر پین در کنار پری
 ہ الفتحہ پری پاری پاری لچس
 تر و دیشتہ سہ گل رویشان تر و دن
 مے پروا چھنہ سہو چھم مے دوا
 موٹھن زخمے بیے سپن نیک نعت
 نہ کر تھس رگ تھے ز دیو گران
 کلاہ جولیس منز تر عاچہ دست
 جز پریس گئے تیز تر اوان قدم
 شہس پو تھالا بہ پری ہا نیماز
 مگر کھوڑ سہ از آب از شست و شو
 لہاذا کھنڈان اوس از ریمان
 اٹھ اندر چھنہ کینہہ تر خوف و خطر
 ہ اوس پیے سال پھیران ہیر
 کر کن دور از جسم تمہو گرد و خاک
 کران یس چھ حاجتہ مدن ہندو
 مے سپتن خود دایس مے محمد پری
 پریں شکر ذاتس گئے دمسبدم

مکرا کہ در آنجا قرار اکوڑ کہ
پہلے پاٹھو حمد الہی پور کہ

روح افزا تہ تاج الملوک خود ایس کن محمد پرن

گئے رہا از چنگ ظالم اوس دشمن بد لکام
حمد بے حد سوی باری بر محمد صد سلام
دیو بد خائس خود این روز دشمن کوڑ نہ شام
حمد بے حد سوی باری بر محمد صد سلام
آشناؤن تو رفیقن نشہ اسو مجبور اسو
لیک اندر بند و زندان خستہ در تجور اسو
کاشہ اکھا واقف چھنہ آسہ اوس کشت استم
اکھ پریشان کوہ و صحرا بیا کہ در زندان غم
صد مبار کہ گئے فنا تم دیو بد خواہ بالتمام
حمد بے حد سوی باری بر محمد صد سلام
اوس عادی دیو اندر کار بایہ ناسزا
ناگہاں در خانہ دوست قاصد کار قضا
مغز سرگدوس تہ کوڑ مس کلہ از گردن حبہ ا
از مکافات عمل تم کو تا قیامت و چہ مزا
در جہنم آسہ داؤخل با تم امی راز دمام
حمد بے حد سوی باری بر محمد صد سلام
ظالم بس بے رحمیہ ناو چھس برنو یوان
چھنہ تہ در کار او بر کریمین یا باد طوفان

نا کہاں آہستہ پاٹھن چھس ہوا جو ٹھٹھا روان

غرق دریا چھس کران تر چھس خیال بد نشان
و چھتہ کا تیا دیو گلی از کار دست غلام

محمد بے حد سویے باری بر محمد ص سلام
اے حکمران در جہان یو تیا مچھن چھی آب دان

حق بجانب گر عدالت ترو از سر بد نشان
نیک و بد کے میو چھے کھنوں در جہان این و آن

تی پورم اندر کتاب حق تعالا در قہران
نعمت اللہ این نصیحت پھر ترو ہر صبح و شام
محمد بے حد سویے باری بر محمد ص سلام

سپہن یام فارغ نہ محمد خد
بیروان یا با پیاد بیکو
بوایس دوپس پیرو تے تیز ہوش
جوابا دوپن پیرو تے کن سر سری
سبز میوئے نش بیامتھ کھون
عنایت تے جیم تس کھل ہارینہ
و چھتھ پانہ دیون ملیم گلیہ کار
کوہم تے لٹیم فتح برد نشان
خودا دایہ قان تینہ کو بچکاں
دینتھ یی کوڈن میو تھو از بغل
ہ ابرام تیمہ پیرو تے تروڈن وڈو
ہ اندک زمان دایہ اندر جزیر

دوپن پیرو کن کیا چھ چوئے مدا
یکو یوڈ پیاد دوہ نوئے تھکو
ہ پروان کز کیا کرکھ تروے نوش
تے سستین بیروان چھم ہمسری
چھ تاشتر تھ بر ہوا چھس پکان
نتہ داتہ نے نور طاقت کوہنہ
پیاد گے بر ہوا کار و زار
طفیل ہماں میوئے آچناں
دوہکھ ماجہ کردا ستانا بیان
تے کھیتھ تھو دوپن پیرو تے وڈو
شہن دچھ تیجن تس کھو تیز کو
ہلا شکھ سہ فردوس تے دل سپر

درون شهر باغاً عجائب و خاص
 خصوصاً پیری روح افزای همت
 گوشت ادس بے رونق و بے چراغ
 در آن باغ دوختہ باتما می فراغ
 دوین تس و بیہ دایہ آرام کر
 سوغہ گئیہ پانی در خانہ مادر پدر
 کہہ دہیہ زن و بچہ مرد و جوان
 و طبع در بغل بوسہ دتیہس برو
 یکایک سوغہ ماہ و طبع اندر کنار
 اچھن بوسہ دتیہس ہرہرہ جبین
 بشادی شہن شہر ہے اشتہار
 چراغانیہ در خانہ خاص عوام
 پختہ پانچویک ہفتہ شادی برن
 تو رکھ سارے خرچ از تو سخا
 مے تھو دمت نڈر چھم زیان تھہ پری
 خزانہ کر خسرچ راہ غدا
 اذان پس دوین کور اے ہمبر
 ہنر کمزور اے تھہ تھہ دھون
 دوپس کور اے قبیلے موہ حرم
 خبر آنے بے جزیرہ رام
 در آنجا کورم چند روزے قرار
 سوغہ گئیہ چھپکھ رختہ اذ آنجا ہنرم
 یا نیاتہ - خادہ تھہ

شہن ادس کورمت برلیہ خواص
 بیہ باغ ہے ناو تھو دمت تھہ
 پیہ روح افزای ہشتی سہ باغ
 زخو شہوے گو تاہ شاہس دہاغ
 ونے یہ گرتھت مارچہ مالس خبر
 تھہ در اس یا تھہ یہ بونہ کھ خبر
 پری تہ منوش آسے ساری چھوان
 پنیہ عیانہ لوب عزت و آبرو
 یوان چھکھ نہ پڑھ آہ از دیو سار
 مسبار کھ پیش جپانیہ آفرین
 دین شادی پانہ کور در دیار
 کون گرتھہ تا صبح از وقت شام
 ہرکس ہر سو منادی کرن
 خزانہ کون خرچ چھم بیکمان
 زیو سہیہ گرتھہ افزای پری
 گرتھن بہرہ ورجہ شہر کدا
 مفصل پن حال دن سر بسر
 کرکھ دور آسہ نشہ کور ظالمین
 ونے کیا مے دا تم ستم بر ستم
 گئیس نور دا دش بر عا شہو
 بکاؤل ذرا اس کا ہنر مار
 کرکھ روے یکن قدم دین ہیو تم

پرواز اُمس بس بلا خوف و ڈر
 قضا را دوا اکھ چو ابر سیاه
 دُتین جو ٹھٹھ فی نس بے بختن اندر
 اُتھن تھو سندن خنز بے بجان گیس
 کوہ اکھ سٹھٹھا دور وار اُبلند
 بر آن کوہ تھس دیو سندن در حصار
 قلایس اُتھ تھو سندن حیا گاہ
 ابر کس حجر سس اندر سٹھ کورم مقبر
 اتان اچھی یٹھ کھتو بہر گوہ چپن
 بسختی تھس نیش اُمس بے بند
 بہر گوہ کا چھان سہ بو فعل بد
 سہ گفتار تھو سندن دوہے کور سے رو
 بہر دم مو تھم از خدا یے جلال
 بے یتھ مدتس اندر ان قادران
 پھٹم دل بہر حکم خدا یے جہان
 ز بختم بہ آغبا منو شے رسید
 بسیرت ملکھ صورت آدمی
 اگر اُسو دروازہ تہ دار بند
 اگر چہ گیس خوش و پھٹھ آں منوش
 دو پٹم اے در پفا یے دیوے بختند
 غرض مہ مختصر س پن داستان
 در اُخر سہ شہزاد والا رہیم

مگر بیخبر یا کھو از خار و شر
 سٹھ پھٹھ کھو پھان او اندر ہوا
 پھٹھ کا ٹھٹھ پو تھس توان بیخبر
 ز ہا بھٹھ سٹھس روہن زن موہس
 تھو سٹھٹھ تھو تھس کوہ قافس گزند
 در اُخر دیون ہٹھ سہ بو شہزاد
 بہر گوہ تا پھر کھو سٹھ سٹھٹھا
 کھٹھ بھٹھ ز بختیر نیران ہنبر
 تھو و م نہ طح یٹھ از صد پشیز
 زہر اوس یٹھ کھٹھ سہ حلواتہ قند
 نگہبان سپدم خدایے اُتھ
 اُتھ اُتھ آزار دو تھم ز حد
 تھس دیو بد روہ سٹھ سہ زوال
 بسختی لسان گاہ گاہے مران
 قضا دوت دیوس زمان در زمان
 دیا از سٹھیک سرو شے رسید
 سہ ڈپشٹھ دلس شز گیم بیغی
 مٹھ تھو منوشن پھٹھرو بے گزند
 دلیکن ز ہا بھٹھ سٹھ روہم نہ ہوش
 کرہس ماہ وار کہ سٹھ سٹھ بند
 ز آغاز و انجام کور سس بیان
 بصورت چو رستم بختت چو جہم

مے نیش ییلہ تہو دیو سٹند بڑ حال
 بغورن ڈائن میٹا کی زنجیر و بٹند
 نیر دڑاے یا منجھہ دہ مے از جھار
 کرن کرکچہ اے دزد شورید سر
 یہ تقصیر بودے یزحان چھکھ ڈرخل
 یہ بوزجہ شہن کور ز رفتن قرار
 کلاما گڈن از بغل زود تر
 ڈسار ز وچھک کاٹسہ اندر نظر
 مقابلہ دیوس سہ لوگ در زمان
 دے کیا سہ عامیہ تہر و صیف بود
 جہالتس کوژن کلا از ضرب تیغ
 چپ و راست کترین کہان و مہمان
 حقون پڑ گئے بوسے ز آں گمرخان
 مے نیش آد کونا مے الفتحہ بورن
 مے دوپنم ڈرگزہ دہ فی حوالے خودا
 چو جان برادر سہ گو ٹوٹھ مے
 ازاں دار ڈیے کر او قس رستگار
 او نم زور شاہ بہمراہ خیش
 مجمل کوڑم قصبہ اے قبلہ گاہ
 وے صوفیانہ سافر طہ بن
 شہن کوڑنیش یام بورن دلپل
 ابکس ہسوتے پیچھہ عمارے زر
 وا پیچھو پیچھو ۲۷ ہوس

دوپن روز خوش دوت دیوس زوال
 کرکس تہو بہمراہ خود بے گزند
 پتے آد مردود ہاران نار
 ڈ کوٹ تراکھ میانس مکانس اندر
 یہ بوجھ اُتی تراو تہ پانہ نزل
 بہ آہستہ دوپنس کرطے دودہ ڈمار
 مے دوپنم ڈر پیچھہ ٹوڈر حقونم بسر
 ڈر پچھہ تماشا ڈر وچھہ بے خطر
 عصا ہیمجہ سہ بوفلہٹس زن گڈان
 در اول کوژن تس دیوس تیر روز
 پس انگہ دیون پیچھہ چو برتہ میخ
 اڈین آپہ دھتہ ڈرلی اڈو موٹک امان
 سپٹا خوش گئیس پڑھ مے چھینہ پوان
 بہ اخلاق خوش میون دل خوش کوژن
 بسویہ وطن گاہ بہ پھیران گدا
 دوپنم تس سپٹا بوکومت کوٹھ مے
 یہ شو بیا وٹن چون لے غمگسار
 سہ باغس اندر حقونم تہم پیش
 مفصل و نان وقت لگہ ہیم سپٹا
 چھہ دارا پشان تہ غمٹس منز عزیز
 دین حکم عاجز کرو کر تہ فیصل
 سجاو کھ مکمل زلال و گہر

تخت اندر شهن جهانم مقصود خاص خاص
 سپن پانہ بر اسب ابی سوار
 سویہ بارغ افراستہ راہی سپن
 معہ لہو جہاں ہم در عمارت فیصل
 پلو نالو لارگو تہرس در زمان
 وزیرن بفسہ مان آن تاجور
 نخے چاکران و غلامان تمام
 بہ آداب شاہی و پابستگی
 و چھتہ کوڑ وزیرن دلس مرنخیال
 خبر کس دیدے ہند یہ تخت جگر
 وزیرن دوپس روز لے ترس و باک
 بیٹھے پانہ آست مہ عالیہ جہاں
 غرض لوگنس تہو وزیرن لباس
 ملن جولہ سہتو بے خوف و ڈر
 عصا روئیہ در دست جانک بہا
 وزیرن دوپس شہزادن بحال
 بقیمتہ خراج جہاں آتہ چھ کم
 نہر درآے از بارغ نزدیک شاہ
 سیٹھا خوش و چھتہ گوشتند جلوگاہ
 اگر اوس شہزادہ اندر سفر
 سہ ممت از اندر آداب شاہی
 بہ آداب و تاعظیم گو پیش شاہ
 شہن تھو ملن روئیہ اندر کنار

یہ شہزادہ سے گزشتہ آسن لباس
 پیتن سہتو چاکر بیٹہ اہلکار
 دپان دوت توٹ اہلکارن دوپن
 چھ امحہ کتو اڈی ہتو بلاقال وقیل
 ان گزشتہ بارغ مے نش ہمان
 ملن چترتہ تراو باغس اندر
 و چھتہ آو شہزادہ کر نکھ سلام
 سلام کرنہ آداب شایستگی
 چھ بے شکہ ز شاہی بیٹن ل و چال
 چھ از خانہ در امت برای سفر
 شہن سوزمت چانہ با پتہ پوشاک
 بجاہ و حشم مے چھ بیرون باغ
 نمایاں سپن شہزادہ مے خاص
 کلاہ نوشدارو مہوتہ اندر
 روانہ سپن رہبندن پیشوا
 پرتوہ از دستر شاہ خطبک محال
 امکو وصف واد چھ لے مہ حشم
 دپان و اڈی و چھ دور شاہن سہ ماہ
 کوڑن بادل خپشتن واہ واہ
 پینو سلطنت اس تس در نظر
 بتعظیم و تکریم تس آگہی
 قد مبوس حاصل کرن پایگاہ
 غولامن دوپن معہ ہر کس نشان

بحکم شہنشاہ کورکھ غرق زر
 مظفر شہنش دہین شادباش
 پڑ آواز کو تازہ میونے شہر
 تسلی ز شاهی گوشت اوس مے
 تیشہ راوینج اسیہ مے خبر
 ہنگزن مے گزہ ہم خبر داں ملے
 دیو ستمکار و بد روزگار
 ز باہتہ بے کزمانہ تسلی جنگ
 خود دین تیس ناگہانی بلاے
 بلاریب چھکھ میون لخت جگر
 بے مایوس اوس اندر مدعا
 شہر س اندر بیہ بفرختہ تخت
 دوپس شہزادن شہیا ز ند باد
 بے یو تمام چھس ز ند و شہر و گام
 بپالک شہن کہ نوون سوار
 بحاہ و حشم ز اے شہر س اند
 زمین حرم خانہ کورتمو خرام
 چھوگکھ تس جوان عیشیہ کم و در
 سہ یوس موج تس روح افزایہ ہیز
 غرض بیوگکھ شہزاد بر جایگاہ
 ضیافات شاہنشہی خوشگوار
 غلام و کنیزان خدمت گزار
 بعشرت ہیون تمو دوہا تہو برن

ڈولس طالیس بوم کو تازہ تر
 طفیل تو میان اچھن آوگاش
 بے میا ز شاهی سپہ بہر ور
 سہ دوہ ختر میثر یا ورنہ ز ند چھ
 سہ کورنہ کور کور رے زیر و زہر
 کس اوس طاقت اژن در قلاے
 ز مے یس کرو حقن مار سہ دار و غار
 بخشم آہے بیخہ جہانس سہ تنگ
 سوین چبانہ روپہ دروئے قلاے
 بے لاگے پد عا شس و آرام کر
 ہاذاکے جان پائین قدا
 بہ تابع تھوے شہر تہ تاج و تخت
 حکو متھ تہ دولتھہ پایسہ باد
 بیخہ بیخہ تھہ جایہ چونے غلام
 بہ فیصل زمان اوس یس زربکار
 بنزدیک شہہ پد یس تخت زر
 وچھان دراو تیس محلہ خانہ تمام
 مبارکھ مبارکھ کران ماہ سر
 اندر کور کور دپان بے رتن گوہر گزرن
 ز بخت شہی تمو لوہن پایگاہ
 کھوان تہ چوان اوس لیل و نہار
 شہن تھاو تہ آبشاہ تیس بے شمار
 بلارنج و غم حال عاشا کرون

دلوں کو پیالے لالہ رنگ
دلم از شراب صفا بید رنگ
ز لیم مل ز سپہ ز لیم دل قرار
بر امید وصل و ملاقات یار

منظر شاہ چھ واریہن پادشہن کیو بکا ولہ ہندس

مجلس مختل بکھان تہ بکا ولہ تہ تاج الملوکس چھ ملاقات بنان
چھ راوی بکھان لاکھ از ہر کینار
پوان تم خیرج بو کران سپہ و زر
استخواند کوڑن منشین کن خطاب
برایے مبارکھ سویے شہر یار
پوان تم خیرج بو کران سپہ و زر
استخواند کوڑن منشین کن خطاب
پچھ پٹھو خط لکھ ترگوہر نشان
بر تہنیت دختہ نامور
قلم تیز کر آن کاغذ شتاب
گلستان ارمس چھ یس حکمران
چھ یس مالک الملک پروردگار
طفیل محمد شہر مسکن
بح آل و اصحاب ہائے گرام
ہمیشہ سلامتہ ترے تھو نے خدا
ز کم گشتن دختہ مو حترم
خاموش او ستم گوشت آب و خاک
پتہ او یعقوب گوشادوست
سلامتہ پتہ و اثر در جابہ من
سچھا دور مسکن تشدد کوہ قاف
عہ داین تیس ظالمس گول بول
منو شادوت دوت کوڈنس دمار
نشاطس اندر چوں گل شاپہار
یہ وارن گوشت شہر آباد گو

تر سستے اوس اندر دل همیشه تن
 مبارک که سپینو شاد از هر دو سو
 جیرس اندر دوز کیمش روز و شب
 به نذر این خالی خندان بگرم
 تو نگر سپینو نیمه شهر کو گدا
 اُمیر و غریبان بیو ته جوان
 بحد و ثنا در دعا صبح و شام
 او نگر قاصد اتس دو یکجه نین خط
 روشن قاصد کن خط پرمیزاد نو
 دیان اوس زین تنه نیخته لا جرم
 گلستان ارج رن پیش و نه
 اگر چه گزشتن قاصدس اوس دور
 بدر بار فیروز شاه ارم
 سه مسو له او نعت تقوون پیشگاه
 دپیرن بفرمان شاه واکوین
 شپس خورش خبر گیه یا منته کنن
 یک هفته تعطیل یک استیوار
 بشکرا نه تمکو خراج کور در شهر
 به انعام قاصد سرافراز گو
 دباب خبر داذ در محل خان
 غلام و کنیزان سپین بران

غم در رخ میانه کهریزس سوخن
 عوه داین دیتن عرت و آبرو
 وزان طبل شاهی به عاشر طرب
 غریبن باشدی چشید معبر و بزم
 کورم خراج وادار بنام خدا
 ضیافات شاهنشاهی کشته گزها
 چه ساری شهرها موه ختم و السلام
 بسر خط شهن معبر گز نش فقط
 به امید انعام دل شاد گو
 بنام ریتم پادشاه ارم
 و پیمان دراد بانایه تنه
 مگر از طمع ووت وکی از سوردور
 اندر ذاد تجریر به سخته یک قلم
 ز شاه مظفر به فیروز شاه
 بدر بار استیوار کاغذ پورن
 ز شادی شادی کرن پرگن
 به انعام شادی دین در شهر
 ز شاه مظفر دو گن سپیم و زر
 بشادی سه دایس سپرواز گو
 جمپله سپینو جباد تر شاهان
 زهر سو مبارک که مبارک کران

بکاؤل بزندان زنجیر بند
 دو پچھ تہیں سس روح افزا پیری
 فریب لاکھتیں یہ سچے چھس سیر
 سہ میاں بہانہ گمراہ اس پیر
 غرض شاہ فیروز گو شادمان
 چھلس دوپٹن نیر باستان جم
 غلام و کنیزان بزیر لباس
 برایے مبارک بغار از قوسور
 چیلن سکھر کر بغورہ رمان شاہ
 دیان بوڑ پیری یے بزندان درون
 سوزن مارچ پانچام اے موہرم
 مئے تے چھم غرض نور کن نیزہ
 رپتر بینہ چھم روح انزارہنق
 یہ بوڑھتہ چھلہ سپنہ جادو نمش
 تچن سیتو پانس سہ دایہ پیہ
 خبر دواژ فیروز شاہس ٹکان
 تچن ٹکھ نمبلکہ کریں آگہی
 یہ بوڑھتہ سپنہ حسن آداتیار
 دیوان تویر تہہ پیری یہ مہہ پیکر
 بنزدیکہ داتھہ رتھو مانہ مانی
 چھلس کوون سن بانوہ سیتو
 بصد خہرمی شکر باری پوران
 خراماں خراماں چو کبک درمی

دیان بوڑ تہس واعظہ کے شہد قند
 نہڑ اس دون سہ نکا پور پیری
 یہ دو چھس گمراہ صحتہ خواہر دلیہ
 مبارکھ رہا گپہ بدر منسیر
 اٹھتی اندر پینن گو سویہ محلخان
 جزیرس گئے قلم یک قلم
 ٹیکھ ہمرہ خشتن خاص خاص
 گمراہن نور نامزم ژئے چھے بلصور
 جمع گپہ دیت پیری یوے جلو گاہ
 بکاؤل سیتو اس عشق جنون
 جزیرس کوئے یوڈ گمراہکھ از ادم
 ز زندان بشہر عمو پھیرنگ
 چو مادر سو خواہر چھے میانی شفقت
 ز زندان ارن کڈھتہ ماہوش
 بنزدیک فردوس داتھہ پیہ
 دو ٹیکھ تہس سچھے بے کاپو پکان
 بھتے گمراہ بہ آداب دفر مہی
 بھتے دایہ مہتہ پیری پینس دچار
 مبارکھ کران نہہ نارا بران
 کرکھ نالہ منو اکھ اکس پانہ دانی
 بکاؤل رتھ روح افزا سیتو
 ہر سو مبارکھ مبارکھ کران
 کران ناز پا جاپہ دایہ زری

بطور پری خوش ترانه دیوان
بیخته پا صحرایم کورم که البقات

بشاهی سس آید سادایان
بیکسو حقو که از نیت تو حیات

پری بن هند ترانه

حق الحق ترانه خدایه
جلو چو سینه چرخم پر تخته جایه
از یک شهر آسویوت آید
مظفر شاه پس چرخه پرتو بایه
کنو بوز روح افزایه
آزاد سپهر دیو گو ضایه
بوز تخته درایه آسویه دایه
ناگس پھیر باغش ترایه
شادی بر کیشاه پادشاه بایه
فقیرن جایه بر تخته آید
سیو سیر درایه نعتی کویایه
سلس ایام بے پروایه
بکا دل تہ تو شان آید
رندانه پا طین زندان درایه
خویم درایه خوش پا طو آید
شباشن تاز بر من مایه
یارب حکم چون پرتقه شایه
مقاواسبه دایه پرتقه کنه جایه

تعالی سبحانہ تبارک
حسن آرایه مبارکه
از فخر مانہ فیروز شاه
حسن آرایه مبارکه
ذاتن کورم دیو سندن پراه
حسن آرایه مبارکه
پران ذکر ہموالہ
حسن آرایه مبارکه
خارا تہ دیتن از در گاہ
حسن آرایه مبارکه
بر سر پای از مولای
حسن آرایه مبارکه
بینہ ہنر مایہ دایہ دایہ
حسن آرایه مبارکه
خوش پا طو ترایہ در فرو گاہ
حسن آرایه مبارکه
سارن ہند چھک شہنشاہ
حسن آرایه مبارکه

یس گو سور عشقینه گزایه
 مچھ کیازانہ پو پیرم گزایه
 پختہ کن ہر دتہہ کن وچھ ہا بایه
 تیزی کر گو فصل پوت لایه
 گنڈ پختہ کر جمع تہ کر اوس شرایه
 موجود روزی تہہ سرایه
 بالہ چھی و نان پڑھ تہ مایه
 خوش گذراویم ہمہ گزڈایه
 حسن آرایہ مبارکھ
 بالہ نعت اللہ شاہ

خوش گذراویم ہمہ گزڈایه
 حسن آرایہ مبارکھ

ترانہ کرختہ بیچھ بر فرشتہ گاہ
 مہیا تمن اوس نان و کباب
 بہ آیین شاہی کورکھ کھین ترچن
 بفارغدی بیچھ تم سرو تاز
 و نان اکھ اکس لوہ کی داستان
 جمیل و نان وصف ایہ رام
 بواپس و نان تس سوالس جواب
 بکاؤل تہ بیہ روح افزا پیری
 دوپس روح افزایہ دل شاد تھاو
 سہ یس دور بو چانہ مرضک طیب
 نلی ہولہ کے طب مشی قائد خان
 یہ بوزرخت بکاؤل سپنو در عجب
 سمکھت اوس آبہ نامیون یار
 تمن کیت ییتہ پورمت جایگاہ
 بر غبتہ کورکھ نوش لوکٹ شراب
 چھو لکھ دل ڈو لکھ سور رنج و تمن
 چو آہو پچھن پان تر اوختہ دراز
 چھ عادتہ یہ آپن گزہ صحتہ آستان
 حقوختہ گوش فر دہیچھ مہترم
 جوابیکہ شاید بعد بیچ و تاب
 ترپان آبہ باہم کران مسخری
 بہار اے باغس گلن کر ڈ کر او
 مبارکھ ٹٹے نش و اتہ سہ غنقرب
 وچھکھ یا مہتمن روپے آرام جان
 اندر کو کہنو پھولس دل دو پین عجیب
 اوس نش خبر آسہ از دوستدار

بباطن سپینو خمش بشپرن بیان
 مہرِ پیم کلامہ منے نش زینہار
 بناختنم کویت رنج و الم
 وون تنس یہ از عقل و رایے شو عور
 جمیلن یہ گفتار بوذن تمام
 غرض کر طرتمو راتھ با عاش و ناز
 جمیلن مرد و مک احب از تھ طلب
 دوپس حسن آرایے اے موحتشم
 منور سپن خاندان شہی
 رہتھا اکھ دیں شہر با کرو فر
 بواپس جمیلن دوپس بے قوتھو
 دوپس بیچھ جمیلہ با ہمران
 بنان و طرب شب رتمو کوڑ ادا
 جمیلن سکھر کر بسویے وطن
 اٹھو اندر سو یوس روح افزا پیری
 جمیلن کوین عرص با درد و سوز
 منے نش روز کینثرن دھین باوہار
 دوپس حسن آرایہ از فطر شوق
 جمیلن بہ مجبور یے این دویار
 سو گئیے تور کن سیتو ہیچہ توجہ جرات
 بکاؤل تہ بیچہ روح افزا بہم
 دوپس روح افزا تہ غم تراو دور
 نہ مے یس پچھ تھتہ یوت رنج و ستم

بظاہر دوپن پیرم یہ پچھ رٹھ زبان
 ویشکسم اسس بزندان خسار
 دبار چھم دار ناوان ہلم
 مباد اگر ہم ماچہ شکھ بلصو رور
 سپینو خمش بزندان سپینو مہر چھم
 صبح پھول نہمازا پیرکھ بانیا ز
 کوین از شہنشاہ مظفر لقب
 پینہ جانہ گو دور رنج و الم
 وون چھن شہرس اندر آگہی
 جز پرس نہ کر سائل آرام کر
 اگر روز از نیر فر دامنور رور
 شہر اندروں سائل و گردش کران
 صبح پھول تہ کوڑ جانوار و صدا
 کرکھ پیش تن توجہ مایے ختن
 پکان آہ از شفقت ظاہری
 بکاؤل تہ بیچہ تراوتن پسند روز
 پھولیس دل زلیس از کدور تھ غبار
 بہن بیچہ وین اوسنہ اٹھ سندن دوق
 بیک ہفتہ روح خصتہ دیتس کر قرار
 بہم ایانان نیکو صفات
 ہیچکھ باؤنی اکھ اکیس درد و غم
 پھولی دل زلی قاد خاکت تو صو
 بہر گو نہ منت تینرے مے چھم

تمی کر سہ از دیو ملعون بُری
 سہ چانے بہا پئے بہا مون کوکھ
 بر آس گشتار بر کو ہمسار
 کران گرد دیوس بے کرس رہا
 مئے موکلن تقدق چھ چون اے نکار
 یہ بوز تھ بکاؤل سپنوشد میگن
 تہ کپا چھکھ ونان بے سروین خبر
 بہ زینگوئے از تام زانن نہ کاٹہ
 ہشتک زن تہ پتھو پٹھو کر ہم رستم
 دوپس روح افزایہ اے دل گنسل
 دلپلا تین بیا کھ رایہ صواب
 دپان روح افزایہ از عقل و ہوش
 ونے کیٹا پتھ لال وجوہر جوڑ کھ
 زینچایہ یٹھ ہفتخان تیار
 ز دولتہ سرا یے پر بے شمار
 کرٹن چپ چپ گراں مایہ چپ
 کوڑن از دم صبح تا وقت شام
 بکاؤل دھہس تھوون باغش اندر
 سہ تاج ملک کوڑن آراستہ
 اگر بوسہ موزون بحسن جمیل
 گرانمایہ تاجا تھوون تس بسر
 بیک گوشے آں مکانے شہی
 پٹنگس پیٹھن تس دوپن رٹھ قرار

ما کوہ بیابان

منوشن بے یوت واپہ ناوس پُری
 گوشت در پیر پھیرن رات دودہ
 تس میٹانہ تختہ تہس کو دھار
 تہس آفرین مڑحبا مڑحبا
 دودہ شہو تھوون نو واپہ پروردگار
 دوپن تس تہ کی چھکھ ونان این جنس
 چہ نسبت پر یزاد را با بشر
 بہ ناحق یہ قہ ہمتھ مہ کر خاٹھ
 بے دودہ ذی نیہ ہمارہ مادر ارم
 تہسخر مئے کوڑے مہ گڑھ رنج دل
 اُندیر کوڑے دوپن تس پکاہ چھی خواب
 مکانا سجوون پُری تہ منوش
 فرشتہ تمنایہ مکن کوڑ کھ
 کوڑن بہر یوسف تہتے کوڑن کار
 یہ کینٹھا تہس اوس تھہ مڑ بخار
 تہس اُسو تابیاہ غلامو کینز
 مکمل مکمل مہ جاین تمام
 سہ تھوون ازپں ماجرا بے خبر
 بباس گرانمایہ پیراستہ
 چو یوسف کوڑن جاد از آب نیل
 دوان شولہ تہہ اُسو لال و گھر
 پٹنگا رچھوون بہ فسہ مہی
 بکاؤل یہ آن تہہ نش ہوشدار

گر آئینہ لال و جواہر سہرہ زرد
مکانس بترتیب تمہ تھو و آب
منور سے جاں سپن شولہ ور
شبائندہ بکاؤل بہرہ غیش
بیٹلہ موقع تمہ روح افزا زدن
بسویہ بکاؤل و ورن با طرب
بعثت گئے خاص نیشہ کرو
یہ بوزختہ بکاؤل سپنہ اپستاد
سپنہ پیش شمشاد قد مخبری
چو کیکان کوہی بنار و ادا
سہ آواز خلیفہ ال یا مکتہ بگوش
بجبر درون یام تر و تکتہ قدم
چو جنتہ مکانا و چھن ہیر بون
دوان شولہ چون پرتو آفتاب
بکاؤل و چھتہ گئے محو طرب
نکستان ارمک سہ فیروز شاہ
اگر چھتہ کتہ دولتس مکتہ کئی
پکان اس برونہ برونہ و چھان نو بنو
نکارک شہنشاہ سہ تاج الملوک
خبر چھتہ کتہ حسابہ تمہ ترا و نو
سہ ورن کین سے یکتہ جاپہ یود آہر ہے
تمبیس روس یہ عیش و طرب تہ مکان
عوا آفتاب

اویزان تھاؤن بدیوار و در
دیکھ لالہ دے شعلہ چون آفتاب
دہر س چھ پچھتہ پٹھوتا بندہ خور
کوہ کھکھین تہ چن آسہ باناز و عیش
بتقریر تمہ مطلب غیش ادون
نیشہ آہ آدا سپن نہ بھنہ شب
بہ بستر پہچتہ داستا نہا پرو
خرامان کوہن سرور قد با مراد
تہندہ کھو تہ روح افزا پتری
پکان تہ گزہان روتہ جامن صدا
گزہان سوز بوزختہ تازہ چھ ہوش
بکاؤل و چھان خموش سپنہ تازہ دم
زمرد بوزختہ لال یا قوت سون
بجنتش چو مہتاب اوصاف آب
اندہم کتہ کران اس واہ واہ عجیب
شہنشاہ میونے چھ یس قبلہ گاہ
مگر یکتہ مکانا کوہن نہ تہمی
چھوٹس دل اکتہ اندر تمبیس یاد پیو
زچھتہ یس سے نش ماہ کوہ بے سوک
زمرے چھا کتہ رائیہ سے مار نو
غم و غصہ میا نینس دلس کاہ ہے
دریغایوان در نظر قد دفان

خبر چھپنے از خاکِ ہستش دوا جلال
 خریدار سے مالک جوہری
 بیک گوشہ سے تجریے زربکار
 دروئی دے کیا سہ کو تہ پھون
 پکان روہو یار غفار چھم
 وون فرشتہ تک نالیے خوشگوار

پہوان اوس در دل یو ہے سن خیال
 بہمراہ تہس روح افزا پڑی
 سہ تاج الملک شہر یار نگار
 دچھان اوس ن لعبت جیس پڑواں
 دوپن مرغباخت بیدار چھم
 بر امید و صلہ ملاقات یار

۵

آذان از در سہ ماہرہ خسار دیو چھم
 یوان بلسل سوئے گلزار دیو چھم
 صندوقہ کبک رفتار دیو چھم
 چھکان مسہ ختہ سہ دوکانہ دیو چھم
 براہک شب چھو کک بلغار دیو چھم
 یوان خبرے سوئے بیمار دیو چھم
 ز مشکین مو چھکن آثار دیو چھم
 چمن بری بری گل و سبزار دیو چھم
 سہ ختہ نختہ بوڈ بیدار دیو چھم
 کران ختہ از شکر گفتار دیو چھم
 درودس یار بوڈ سہ کار دیو چھم
 پران یس یس و ہم نہار دیو چھم

مبارکھ جلیوئے دلدار دیو چھم
 مبارکھ از کمال کارانی
 مبارکھ آمد آمد شد زخمہ جو
 مبارکھ درج گوشت گنج پنہاں
 مبارکھ عید چھم یا روز نوروز
 مبارکھ آن طیب نجن بینا
 مبارکھ تاز کو کاشانیے دل
 مبارکھ ددی متیس باغس بہار او
 مبارکھ خاب غفلتہ دور کردوم
 مبارکھ طابیس مطلوب سمکھن
 مبارکھ نعمت اللہ غم وفا کن
 مبارکھ دھن جہان بہرور گو

بہ الحانِ خوش باتر بازمی کران
 دو جھتہ نالیے موت تس نگار کران

پتہ پتہ بو کم ترانہ پران
 دس مشہوئے دایرون کشور

یا چینی اچھہ دار

گه طری آرمون به آتش خصال^۱
گر نه لایق حق پخته مانچس مگس^۲
و چھو آب کی خا پیش کردگار
دلس منز آرمس میون سر سیه چاند
پخته پخته تمبو بیتا که بافتا پورن

بیستہ کنو بخا طر کورن تمبو خیال
اگر میون آرمس بخا طر میوس
چھ لایم کورن صبر باحد قرار
سہ دیر پنے او خلاص کو با سہ
بخا طر تمبس زور شوقن کورن

تاج الملوک گیوان

و چھ یار سرا ہران کو سم^۲
مے مے دوس تو دوس تہ
چھ داکان تس پختہ گوشن
و چھتہ مستہ و چھتہ مستہ
تیا مستہ آب از شا مستہ
خبر کاوستہ کاوستہ
ز جلوہ روے ماہے تو
پھولس گلہستہ گلہستہ
و چھکتا رو بروے من
چمن باغس تہ باغس تہ
گر زہان شمع فی شمع فی بدامانہ
شبان تس تہ شبان تس تہ
اکران از تپیر برنگان خون

و چھان تس کن سے اچھ لوسم
ز لعل لب لبش بوسم
پری وچ زالیہ منوشن
پختہ بلبل اچھ پوشن
مے اوس تہ ہاجر از تاملتہ
پرتھان اوٹس ہ ہر ساعت
نگارا از رنگاہے تو
و چھتہ اپن جیش و مباہ تو
تہ ان شریف سوے من
پھر کھن آب جوے من
بقدر سوے خدا مانہ
پختہ حورن چھ سامانہ
چھ چار پختہ دھن کھانن گوٹن

خُجَبِ نَسَبِ خُجَبِ نَسَبِ
سوخندان جهان بیهوش
گمبویست گمبویست
غلامِ نعمتِ الله هم
کران آغیہ آغیہ

ز طمان چھم دل پھنس زن دُون
و چھتہ غب غب گزہاں فرو
پچھ ماروت بیہ ماروت
تھوم دون عائلن بے غم
توے عرض بے چھنس ہر دم

پری رویہ بوزتھ جدا ہوش رود
دلے گوش دل سویے آواز تن
کنن چھم گزہاں شہرتے نالہ زار
بظاہر سر زورے چھ یوت ثابتمے
بواپس خبر نیر زں جابگاہ
چھ طاقت کس یوت اژن اے نگار
چھ زور بیگانہ یا بد شوغور
چھ نا چھیکہ نالہ دوان دار بوز
بلن گوڑھ بیہ چھسہ کینہہ احتیاج
تماشا و چھن گزہ اندر واپ اژھ
دوین دال میں سی چھ کالا ضرور
پس و پیش نظرا دوان دمدم
و چھن دار مہر و آں تاجور
کلس تاج نور دھتہ لباس عجب
زھینہ کو متن شہر یار نگار
دین چنگ دولن پتھر از پلنگ
کورن تنگ ادوی جن تمس گوصدا

پچھتہ پاٹھی تھو فرحتک نالہ ترود
بہرامیاں در سوغن ہم نفس
دوین روح افزایہ اے غمگسار
چھ کستام بیگانہ کتہ آہستہ
در پفا تعجب چھ افسوس و آہ
بشاہی محل خانیہ شہدار
دو پس روح افزایہ غم تراو دور
یہ میہمان میونے چھ از چند روز
چھ زہانڈان طبیس برایے علاج
مہ حق گوش کر ہوش اچھ کرن مہ گزہ
تمس آہ نہ پڑھ بعقل دشو غور
غرض سویے آواز ترودن قدم
پلنگس پچھن یام ترعون نظر
بشکل عجب شاہزادہ عجب
بہ عشق درون پر ز نوون سہ یار
سوغے دایہ تن آہ بے شرم و تنگ
روٹن در بغل زور تمکو با مدا

دوپن تس پوزے چھانڑ چھکھ آن بکار
 کورس تسمو تہ زور اپنہو کنو زبر
 وچھان روح افزا بپا استاد
 دوپن تس کہ اسے قحبہ بے حیا
 یہ میہمان میونے ز قوم بشر
 بہ بیگانہ میٹھ کار کھنڈو مٹھ روا
 ژے پر سون ہندے ننگ ناعوس غلر
 بکاؤل ذرا آیت ہوشس اندر
 معافی ز گفتار دیروز دم
 بجلی ہی پڑی ہوش دین گڑھو تے
 سیٹھا ٹھٹھ بڑی کرکھ پانہ وانی
 مے یتر کارو ڈیو ٹھٹھ اچھو بالہ یار
 دوپس روح افزا پر واپہ بر
 پتھا نازست اس با آن دویار
 وے موعختصر یا مٹھو مٹھس تمام
 ز اغیار خالی سہ شامی مکان
 اڑیں ماجرا پرتھہ اکس چھے خبر
 پس از مدتے باور رنج و رمن
 کران کیا چھ واقف تیکو خاص نام
 سہ مس چیتہ اگرچہ تمن رس لباب
 سپن ہفتہ آدابیمس یام پور
 دوپس روح افزا تو ہفتہ پور
 ہیری گڑھی رچھ مادر پور

کورس میسو سندے داد اسس فکار
 ز فرط خوشی تم دوشے پیے پتھر
 اوٹن تہ یوچ کٹھ تسمس آیت یاد
 کورہ کٹھ کیا کران چھکھ شرم کر مویا
 تہ چھکھ آتشی الحذر الحذر
 گیکھ ژے سزاوار جرم و خطا
 کورہ کٹھ تہ چھٹیکھ گیکھ داغدار
 دوپن تس جوابا آکے موعختصر
 مے پر واپہ چھ قصبہ تہ مولو مچھ
 دلس مٹھ ژے تے غشہ ژور اثر مٹھ
 دوپن روح افزا تھوٹ اوٹھانی
 وچھم نہ وے دایہ اپن دوستدار
 یلہ چھکھ یلبر یہ زانکھ تہ کر
 تیتھہ تہ لوگن تمن غمکسار
 کورہ کھ عاش و حسان چوان موحام
 تھہ اندر کھوان تہ چوان تہ چھوان
 ز عاشق پیستہ دور از یک دگر
 بفرحتہ ییلے اکھ اکس سپہ کھن
 مفصل وٹن کیا چھ بسر السلام
 وقت نیرنگ پر سوتہ نزدیک آو
 سپن دل پر اکند موٹھس آن سوارو
 سکھر کر ارم چھے گڑھن بلنورو
 کورے چاہ جوی تہ پرداسہ کر

کئے تھے گزشتہ رخصتوں میں
 زخوب پدر مادر مستم
 بہرہ تہمتس پر کریم از مخبران
 سلامتہ سہ در خانہ خیش و آثر
 اگر اُس تہ کوس خاطر سورور
 چہ موٹھت اُس آں خیال منوش
 خبر چہ سہ کس سہتر ہفتہ بورن
 غرض بچہ خوش پانچویں ترون تر
 تلی خاطر تہمتس اوس پور
 بشاہی تہ ہون بنے مینہ دول
 بکاؤل گئے گلستان ارم
 درن حسن آریہ از جہ کران
 تہمتس پورہ جہیلہ گزشتہ آثر
 دوپن چہمتس کوٹت دور سورور
 بظاہر اُس پاد کوٹت چہ ہوش
 موز کوی اُس کوس تہ کیا کورن
 بمنشایہ احکام مادر پدر
 بجلدی گزشتہ میون خاطر سورور

کئے تھے گزشتہ رخصتوں میں
 زخوب پدر مادر مستم
 بہرہ تہمتس پر کریم از مخبران
 سلامتہ سہ در خانہ خیش و آثر
 اگر اُس تہ کوس خاطر سورور
 چہ موٹھت اُس آں خیال منوش
 خبر چہ سہ کس سہتر ہفتہ بورن
 غرض بچہ خوش پانچویں ترون تر
 تلی خاطر تہمتس اوس پور

روح افزا پینہ ماہہ سرس و آف کران

چہ پیموختہ پانچویں ترون
 منغن سہین شہزادہ نہ غم
 دہہ آکر سرماہ نش تہہ وون
 کھتاہ دے ہوش تہ گوش دار
 چہ اوسندہ پدشاہ زین الملوک
 سہ والا نسب باشم حکمران
 چہ کوٹت اُس در دے نوختہ
 چہ اوسندہ دہہ شہ شاد گاہیوگدا
 شہنشاہ سہتہ تہن بود سفر
 اُمی موکلاوس ز رنج و خطر
 بناگہ پودا تہتن کوہ قاف

چہ پانچویں ترون پانچویں ترون
 بکاؤل سہیلہ ڈراہ سہی ارم
 سہ غم تہمتس سہتہ روح افزا پینہ
 دوپن تہمتس کہ اے مادر غمگسار
 بکاؤل یہ شہزادہ تاج الملوک
 بہ پورب پچہم شہر شرفستان
 یہ شہزادہ تہمتس سہتہ گراہی پسر
 بکاؤل اُس تہ تہمتس پتہ فدا
 یہ شہزادہ آریہ گوہ در پدر
 مبارکھ مے کیت اوس اوسندہ سفر
 پورے میانہ بختہ بغار از خلاف

بَقُوتِ دُیْتِنِ مِیَا زِ جَابِکِ بَہا
 زِ مَے نِشِ بازِ اے مادرِ سَرافِرازِ
 سَہ کوہِ داتِ ہے تَوْتِ مَے سَہ کارِ ہے
 خُودِ اِٹھاؤ کُتسِ درجہاں پائیدار
 زِ آسانِ کُراؤ سَپُندِ مَشْکِلِ
 جِہِلِ کُرنِ اِٹھ کُتھ پِچھِ تیار
 رُضا رُقمِ گُزِھنِ خَاصِہِ کُما بَے
 خُودِ اِعالَمِ دُھنِ زِ مَے کُراؤی سَہلِ
 گَیہِ تِہِ بواپسِ چھِ کُورِے دُھنِ
 اِگرچہ اَبِہِ غمِ تِہِ ہَمِ دُورِ گُورِ
 پَلاشکِ بَہا دُ چھِ بُوڈِ پَہلوانِ
 اُمی داتِ نائوکِ بَہا دُ پَدرِ
 وِیکنِ جِہِلِ بَہلِ کَپنِ پَرونِ
 مَے سَپنِ سَہ دُ مَصلَحَتِ رُوپِ
 زِ کَپنِ تَمَسِ گُتھِ جَاشِ لُشی
 سَہ آتِشِ تَہنِ سَردِ کُراؤ تَہنِ
 اُمسِ سَپنِ داتِ مَے کُورِ مَٹِ چھِ یَی
 بَہ اِیخسانِ شَہزادِ کُراؤنِ نَظَرِ
 بَسوِیے اِرمِ نِیرِ فِرداؤنِ
 یَمَنِ دُھنِ بَہ کُراؤ تَہنِ دِہِ اِچھِ داسِ
 مُنظَرِ شَہسِ تَمو کُورِ آفرینِ
 دُکھِ آہِ سُو پانِ داتِ تَہنِ ہَلَمِ
 کُرو دُھنِ نِگارِ شَہا پَینِ دُولِ

کُرنِ گردِ دیوسِ بَہ کُرنِ
 اُمی داتِ نائوکِ بَہ اِستِیازِ
 یَمَنِ دُھنِ تَوْتِ دیوسِ ہارِ ہے
 اُمسِ مِیونِ دُھنِ پانِ نِشارِ
 اِگرچہ زِ مَے مِیونِ مَصلَحَتِ دِلسِ
 قَدمِ تَلِ بَسوِیے اِرمِ تیزلارِ
 بَہرِ دُھنِ شَہِ مَے جِہِلِ وَنِ
 اِگرچہ یَمَنِ دُھنِ کُرتھِ دُکھِ زِ دُلِ
 تِہِ کُتھِ حَسَنِ آراہِ یا مَٹھِ کُتنِ
 پَلاشکِ دُھنِ چُونِ مَظُورِ بُو
 بَہا سَپنِ تَہنِ ازیں نوجوانِ
 کُرنِ دیوِ مَظُورِ ہے مَظُورِ
 اُمسِ شَہِ ہے اِٹھِ بَہلِ خَارِ سونِ
 تَہنِ کَپنِ ہرگزِ تِہِ کُتھِ بوزِ
 سَہ اِزِ جِہِلِ اِزِ خالِ داتِشِ
 مَظُورِ کُورِ اِچھِ پُرسِ داتِ پَندِ
 ہرگزِ اُمسِ دُھنِ رُضا دِہِ چھِ
 سَپنِ حَسَنِ آراہِ دُ دُلِ اِثرِ
 دُھنِ رُوحِ اِزِ غمِ تَراؤ دُورِ
 کُورِ کُومِ تاجِ المَظُورِ بَہ پاسِ
 دُھنِ کالچنِ قَصدِ یے آں دایں
 بَسوِیے اِرمِ نِیرِ بَہا شانِ جَمِ
 بَہ چَپسِ کُورِ مَظُورِ تِہِ چُکھِ کُورِ مَظُورِ

بلا شکہ یہ کتھ مانیر فیروز شاہ
 صبح پھول تہ کور حسن آرایہ چم
 بہنراہ ہوشن سیتو کینہہ خاص
 بیٹہ چسپ چسپ عجیب زیورا
 غرض دراپہ روڈ کہ نہ کینہہ آب تاب
 پیرواز تیزی کرکے ہم چو برق
 گلستان ارمس اندر واٹر یام
 کوڑ کہ شست و شو برب آبشار
 اچھر اندر دپان سپینو شاہس خبر
 بظاہر شہا باے کا کینو چھ چاڈی
 چھ تہ سیتو تہ شہر چے سوہندہ
 شہس یا محقق کو کین داستان
 یہ بوڑھہ جمیل سپینو شادمان
 ملاقاتہ باہم کوڑ کہ ایف اکتہ
 مظفر شہنشاہ باغ ارم
 منور یہ کاشانہ سونے سپن
 مبارک کہ یہ رت خاب چھ دیوٹھٹ
 نیشیچہ بوز اسے خلیہ مہربان
 مبارک کہ سعادت بشیدا نصیب
 پتھ پٹھو سا تھا تمہو قصہ پور
 بہد شمت و حرمت و انبساط
 بفرش گرانمایہ خسروی
 بحسن ادب بیچھہ بفرش ناز
 عاشک و شکر

جمیل تہ راضی گڑھے خامہ غاہ
 بخشمتہ روانہ سپینو در ارم
 جمیل سن پمک سیتو اخلاص پاس
 دوپن اسوتن سیتو چون و چرا
 نہ بالا بہ پستی چو پراں عقاب
 تمن از بن موہنبر در او عرق
 کوڑ کہ تہ در باغ شاہی مقام
 ہوڑ کہ از بن رنگ گرد و غبار
 چھ پڑھو باہ کینہہ ژاپہ باغس اندر
 مظفر شہینو حسن آرایہ راضی
 پری و شس پر مزادیاں گکھ ندر
 جمیل خبر سوز تہ محو لحن
 صبحہ دراپہ تہ ژاپہ در بوستان
 جمیلن دوپس خاب ڈیشام اکتہ
 سہ یوت آو باہاہ و خیل و خدم
 دوپس حسن آرایہ اکتہ کیاوشن
 یہ چھ باز اقبائے بیوٹھٹ
 چھ رت خاب تاہ پرتی چھ ننان
 شہس آسہ یوت واتہ نے عنقرب
 پس انگاہ شہستان کن رے کوڑ
 بچھاو درون حرم بونشاط
 چرکبک دوی کر تہو عوہ شروی
 بہ آداب ممتاز تمہ سرونناز

بکاؤل بغورہ مان مادر پدر
 پیچہ سس تس نش گئی با طرب
 رٹن حسن آرایہ اندر کنار
 ملاقات کور ماچہ کور بہم
 اٹھو اندر تمن چاہے آنکھ بنوش
 بوقت مقرر ضیافت کھینکھ
 کدکھ راتھ باعاش و ناز و طرب
 جمیلہ پکان آیر چون سرو ناز
 بخدمتہ تمن نشہ کروں قرار
 دوپن سن آرایہ اے موہنم
 منور کور تھ خانمان شہی
 بہ کرہے دتن صاحب فرش زر
 بے اسپس توکے اوس نہ انتظام
 دوپس حسن آرایہ اے مہنہ جین
 نہو دا تھاوئے شاد از بے غمی
 بے ممنون ایحسان کیس شاد شاد
 سبب یوت ینک میون از راہ ہوش
 اگر کاتھہ گلا آسہ باعش اندر
 مگر بلبلا تھہ ٹکس ہمکنار
 ٹکس پیچہ سس گل آسہ نے کیا چہ سوڈ
 بیبا کاتھہ بے گوہرے آب دار
 سہ دردانہ یود تھاو از رشتہ دور
 مے و نتم نہ اے خاہر خہ شخصال
 پکان آیر تہ ترایہ با کرد فر
 بہ تاظم سدخم کورن با ادب
 دین بوسہ رویس تیس بار بار
 دوپن تس رڈل تھاو خہش تراو غم
 بہ اہین شاہی تمو کراو نوش
 بتکین شانہ شربتر چینیکھ
 صبح یام پھول گو ادا یام شب
 بہ میہمان نوامزی بصد امتیاز
 بہ تعظیم کورہس تمو جاں رنار
 نہ رکھہ پاٹھو آیکھ بشہارم
 بنیم نہ مے چاہے پیچہ آگہی
 دریغ ازین ماجرا بے خبر
 ازین آمدن لاپتہ خاص و عام
 بہ ایں قول و تقریر خہش آفرین
 کینچہ اس نہ انتظامس کئی
 یہ شاہنشہی چاڑی پائید یاد
 کرے عرض تہ تھاو تھہ کن نہ گوش
 خبر پیچہ در گوشتن تانہ تر
 اگر آسہ نہ کیٹ چھہ تھہ اعتبار
 بہ ناحق سہ گوشت زنا بود بود
 چھہ لازم کرن رشتہ تنو پائیدار
 بلا شکھ سہ گو علقہ ہندے قوصور
 بکاؤل تھون پراو دی کوٹ کال

بکاؤل بغورہ مان مادر پدر
 پیچہ سس تس نش گئی با طرب
 رٹن حسن آرایہ اندر کنار
 ملاقات کور ماچہ کور بہم
 اٹھو اندر تمن چاہے آنکھ بنوش
 بوقت مقرر ضیافت کھینکھ
 کدکھ راتھ باعاش و ناز و طرب
 جمیلہ پکان آیر چون سرو ناز
 بخدمتہ تمن نشہ کروں قرار
 دوپن سن آرایہ اے موہنم
 منور کور تھہ خانمان شہی
 بہ کرہے دتن صاحب فرش زر
 بے اسپس توکے اوس نہ انتظام
 دوپس حسن آرایہ اے مہنہ جین
 نہو دا تھاوئے شاد از بے غمی
 بے ممنون ایحسان کیس شاد شاد
 سبب یوت ینک میون از راہ ہوش
 اگر کاتھہ گلا آسہ باعش اندر
 مگر بلبلا تھہ ٹکس ہمکنار
 ٹکس پیچہ سس گل آسہ نے کیا چہ سوڈ
 بیبا کاتھہ بے گوہرے آب دار
 سہ دردانہ یود تھاو از رشتہ دور
 مے و نتم نہ اے خاہر خہ شخصال

چھ لائیم یہ کُل دُن کینس تانہ تر
 دوپس تہ اسی تر سے کومت کنن
 سوع دیوانہ گاؤش بخاکی نژاد
 مگر غار قومک چھ ذات بشر
 تہس سیتو تس لوکھے دل چھ پور
 انہس باپیشہ قادی خانس پیہ
 بہ اہین دیرنیاں تراہ کر
 ہشتر کیا چھ خاکس باتش خصال
 دیوان آہی ہے دُن کینس داویش
 دوپس حسن آراہ چھ مرعبا
 شرف آدمیس چھ از دواجلال
 اگر دانہ ہیکھ آدمہ سُنند کمال
 چھ انسان نہنگاہ سندر گراے
 ز مخلوق عالم شرف بیگان
 شریعت، طریقت، بیہ معرفت
 چھ محرم یکن ژون دتن آدمی
 چھ مخدوم انسان بہ اوج کمال
 ہمہ آتشی خادمان بشر
 بہ مخدوم خادوم اگر ہمکنار
 جملن دوپس باز این وعظا پند
 تہس سیتو رشک سے چھنہ گمان
 کوڈن سن آراہ تصویر شاہ
 چھ شرقپستان شاہ سُنندے یہ پور

بہر بار مبلبل کرن بہر ور
 بکاؤل بزندان کیس کیا وین
 اگر چہ چھ شہزاد از خانواد
 تہ و تہم تہس تہ اسے کیا ہشتر
 دنان چھس تہ ہرگز بلان سے تہوور
 سوع بدنام اندر پرستان گپہ
 تہ تراووتہ بقوم دیگر کراد کر
 ویکن بہ مانان چھنہ قیل قال
 چھ نفرین گاؤش بہ از قوم عیش
 تہ نانکھ تہ انسانہ سُنند مرتب
 تہر کس چھ تہوور آدمہ سُنند کمال
 تہ تھاوہیکھ تہ در دل بہ خاسد خیال
 چھ قطرا سندر کہے تہہ چھ جابے
 چھ انسانہ سے از خدا یے جہان
 حقیقت چھ انسانہ سُنندے صفت
 بہ اسرار مخفی چھ تہس محرمی
 چھ کیا غار قومس بہ انسان مجال
 تہوور تہ کر اے زن حیلہ گر
 شود چون بود فخر در ہر مدار
 بخاطر گزہان چھنہ کینہہ سود مند
 کوڈن رائیگان نام من در جہان
 جہلس دوپن کر تہ بیخہ کن نگاہ
 و چھتہ ماڈن سے از تام بیخہ کانسہ نور

بشکل و شمایل عظیم المیشال
 اُمس سیمو ریشته کردن فخر دان
 به بوزخه جمیل دلس گو اثر
 دوپس حسن آرایه اے وعظان
 بقدر هر گنجه به کنجه چینه دور
 خبر چها کنجه جایه به پاوسر
 تمس زها ندر کس آید تمویز خبر
 دوپس حسن آرایه اے جان من
 ز خوش پا پختو کنجه کامه یقرا کرد
 سه زها ندرن اُمس لاگتن موج مول
 به تصدیق اُمین میهمانیو
 مبارکه مبارکه هزارا هزار
 جمیل به یقرا کنجه نیم شاد
 بغیر و ز شاه ماجرایه تمام
 تشنه یورین بهر این مدعا
 شهن کیمیت بوز تصویر دیو کنجه
 و چینه زو خا بصر دین کنجه محک
 جمیل جوابا وون میر سری
 سمرو پری آید ناوون حوضور
 بکاؤل گز صحت بوز ناوون دلپل
 به این شکل زیبا کردن ریشه چون
 اول کز اثر درایکمه گنجه در پدر
 سخن روپه روٹ یام تصویر شاه

را کپوٹ

چچه به شکله به شهنزاد عالی کمال
 مبارکه غنیمت وون میون دان
 تحمل کورن گنجه فکرت اندر
 به در دام اذی کشش بشیرین زبان
 و لیکن سه مهر کس آید نیور
 گوشت در پدر آسبه در بحر و بر
 زندسه چها سه یا مسود اندر قبر
 تشنه برمه پروا به زها کنجه ان
 بیبه گنجه چهره کس ز پروا به کر
 کفیل اُمس تس کرد یینه دول
 کور کنجه جمیل دوپک رت به گو
 کردن ریشه با شپیر یارنگار
 سه تصویر جمعه درایه مانسته باد
 وون حسن آرایه تشنه کلام
 سه تصویر شهنزاد باون بشاه
 و چها فی قس نقش برینه بیک
 سه تصویر شهنزاد به ریب و شک
 چچه معرفتار کنجه منز بکاؤل پری
 وون تس به تصویر جمعه کر غوبور
 دوپس حسن آرایه آهش وکیل
 به شهنزاد شرقستانک سه زون
 گنجه مبتلا ربه بخا کی بشر
 و چینه پری نوون کورن واه واه

دوپن تر چھ تصویر تاج الملوک
 پکان دڑا پ وارا بدل شادشاد
 بنزد بکاؤل پیری واثر یام
 دوپن تس تھے شیریں گی آب شور
 دوپے ملو امو سیندو اگر چھ طبع
 یہ شریستا نک چھ عالی کھر
 بن حق گئے نظر تھ از قوم غیش
 اوس سیرتو یودوے تھے اسی رونا
 دریں کار موختار چھکھ بے نظیر
 سمندریہ سورے کوڑن تس بیان
 یہ بوڑھت بکاؤل سپنوشادمان
 دوپن یہ چھ تصویر شاہ نگار
 کرس کوڑن زو جان پائین زشار
 یوہے میون سر تاج تر سیتو بوج
 امی صورتن یہ کرکھس پائے بند
 دوپن روع افزا پ وعدا ادا
 بلا شکھ یہ سارے تنہے چھے چال
 دوپن تس سمندریہ اے موخرم
 چھن کے یہ تصویر نیمو یو کھ بارغ
 سمندریہ دوپنس شہین یام ہوو
 یوہے ابتدا لانی زورا پھورے
 مے سیتین تر وھتھ بادل شادمان
 تیجن ہمرہ غیش پیری پیری

یہ اس حسن کشر بنیا چھ لوک
 دیان دڑاو دون عاشقن مہنہ مراد
 کوڑن تس مبارکھ بشوق تمام
 یہ تصویر شہزاد و پھتن بغور
 پسند یوڈ کرکھ تھاد خاطر جمع
 شہنشاہ زین الملوک پسر
 کوڑھت سارے مہنہ تھے خاطر پریش
 بتقدیر کار قضا باقضا
 جوابا اب سوز خاطر پذیر
 ز فیروز شاہ بوڑمت داستان
 سوت تصویر یا مہتھ و چھن بیگمان
 گوشت دوریس آدنک دوستدار
 یوہے میون مشفق بیہ غمگسار
 امی تلک پرستان ہے ووج کھوج
 یوہے پوشہ نادر و نم خوار ائو وند
 کوڑن تر تمس میون زو جان خدا
 نند حسن آراء بوڑن نقیال
 زوڑھت وار چھتھ میان جانک قسم
 چھن کے یہ تصویر نیمو لوٹ ناگ
 و چھانی مے اس مہجین پرینو
 خوشی پڑا تقدیر نے میل کوڑے
 جوا بد بایس بشیرین زبان
 بکاؤل بنزد پدر مادری

شہا کیا پڑھاں چھم اگر شہریار
 بہ زان سہ چون ماہ کنساں عزیز
 بہ زان سہ عزیت دیوے سیاہ
 شہن دوپ تبس یں یہ تصویر چھے
 دوپس تہہ شاہا بنشا یہ شاہ
 ورنہ یی سہ واپس گئیہ شاد تر
 شہن شادیا نک دیتن اشتہار
 انیں پیش شادی کران تا بکاش
 بیسہ ناد دختہ حسن آرا ارن
 دوپن تس سپن پاس در خاص چون
 سپن حسن آرایہ مطلب جو سوال
 دوپن شہریار س درنگی چھے کیا
 سہ ستین مقرر کرو داد ہستہ
 شہن پڑھہ ز تنجیم دانان خاص
 سہ تار پخ پرچہ بخط جلی
 دوپکھ تس لیکھت چھے بماء جب
 سپن حسن آرایہ موصول داد
 تنجن سہو پیہ آسہ تہہ آہر سہ
 بواپس جن پر س گئے درایہ شاد
 بدولت سرا درایہ شادی کران
 مظفر شہن بڑ شادی کرن
 خوشی روح افزایہ کر بے شمار
 جمپلس کوہم تہ پڑم وعظا پند

کوہم حکم چھے مانہ سہ دیوسار
 تھوس پیش کش جان دو باتمیز
 کرن دور زنیور از عبا یگاہ
 سہ تدبیر کوڑ رت یہ تقدیر چھے
 سہ منظور چھم حکم اے قبلہ گاہ
 سپن مشتہر محل خانس اندر
 چراغیانہ شہر س کوڑ من ہر کنار
 چھہ کھاندر بہ شہزادیہ بادشاہ
 مفصل تیج کیفیت تس ورن
 اسہ چون فرخندہ تجویز مون
 شہن کوڑ عرضداشت میونے تو بول
 مقرر کرو کھاندر ک اکھ دوہا
 یو یور کہہ وار شہزادہ ہستہ
 مقرر رتو رت دوہا کرو پاس
 دیشکھ حسن آرایہ روٹ دلی دلی
 گزہ یور وائن دہم آسہ شب
 دوں رتہ سہو پیہ میوان درایہ شاد
 بخورم دلی سکھرتہ درامشہ
 چو کشتی بدنبالہ باد مراد
 سپن شادمان کہہ ترو بہترین
 خواہو حسن میلہ کھاندر تیج چھو پرن
 دوپس ماہ کویشش کوہم بامدار
 محمد اللہ کو وعظ میونے پسند

شہن دہ پکے کھاندہ رس رو دہ رچہ
 گوشت شکیل رام آست بام
 چھ جلدے گڑھن توٹ بچل دھام
 یہ پیسہ بوز شہزاد پنے شاد گو
 دوپیس روخ افزایہ شادی تو کر
 نئے سیتین سے یس دھک کو رست چھ پور
 غرض ہیوت مظفر شہن نظام
 یہ کیترہا کرن گو بر ماس ذمہ
 لیکن روہ قہ تنو شہر یارن گئے
 مظفر بن تاریخ روز سعید
 تمن کیٹ کو رن دعو تک انتظام
 و چھتہ کاغذ سر کر تھو ماہز راختہ
 سپہو جمع مہمان از ہر کسار
 ضیافت ہر گوہ آسپکھ تیار
 صبح بھول تہ شہزاد پور کہ بچم
 لباس گرانمایہ لاگتہ بہر
 بقہ فریدون بر تخت زر
 بشکی و شایل سے فرخندہ جہا
 امیران و وزیران سپہو بادکش
 پیکر طرف حسن آرا نزن
 پران اسو الحمد للہ زیاد
 شہزاد بی واد بو کوس پور
 کرن جمع ساریے پری پیکران

چھ جلدے گڑھن تو ر شہزاد ہستہ
 بعد اللہ فیروز پور تھمش بکام
 یہ شہزاد پور پور تہ بجاہ و شتم
 پریشا نیو تہ آزاد گو
 بہ امید انشا گڑھکھ ہرور
 بجایہ وہ ذی خفا و خا طرسورور
 کمرن تہ خبر گئے در ہر گام
 چھ آسان مظفر شہن لک رہم
 تبس اسو ہم ملحقان بیون بیون
 بدعت تمن پور واتن بہ عید
 سپہو جمع باشند شہری تمام
 مقررہ وہ جان رت اس ساتھ
 کہہ و نہہ امیران و ہم شہر یار
 تناول کوڑکھ باہزاران و بقار
 بہ امین شامانہ باشان جم
 دیکھتہ تس مرسع بسر تارچ زر
 تھوڑکھ بہت تھوڑکھ عالی گہر
 سپہن ہچھو تابست تھو رشید و ماہ
 کرکھ لال و جوہر تبس پیشکش
 تہنر کوڑ حبان اندر کروہ شان
 دیان اس حاکم سے سپہن مراد
 دئے میل کر تہ با بکاؤل فتورور
 کل اندام کل روہ سپہن بران

مظفر شهنشکم دیت یک قلم
 اُنکھ چب اسپان اُبی نژاد
 مُکمل کرکھ رقم سامان زر
 ز فیلان و ہم اُشتران را ہوار
 شہن سیمویم بے اُمرو و ز پر
 سپنر جملہ آماد سوئے ارم
 بہ فیل و اسپان و پالک سوار
 جلو دار بڈی بڈی اُمرو وزیر
 بدنگر طرف بینڈ باجہ وزان
 بھگت ہاے کشمیریان بے شمار
 نقارن و تھکھ تاو و اُنیکھ بزور
 پس و پیش ساری پکان خیل خیل
 ز آواز خر مہر آبنوس
 بیکسو پری روج افزا نژان
 زمانہ کرن جمع بادل خوشی
 بدستمالہ میران شاہے نگار
 پتھ پٹھو دینہ دان دُرو کرکھ کری

رجیلچ کرکھ استاد علم
 دیان تاو زل گرو پمن استاد
 مُکمل بزپمنان مرصع گہر
 سجاوختہ مُکملکھ سیمو چنیدین قطار
 چو سیارگان گرد بدر مینیر
 ز لشکر ہزاران انجیل و خدم
 کو روکھ تختہ بود شہر یار نگار
 مظفر شہینو موبدان و مشیر
 تروم با چو خرطوم روسی و دان
 پکان ہمرہ شاہ عالی و بقار
 بشمشیر بازی کرکھ دور دور
 شہس سیمو سالر چو دریائے نیل
 جزیر سسپن لرنہ از بانگ کوس
 ز شادی سہ جامن اندرین و پشزان
 حیدر اکاٹہ خاکی بیٹہ آتشی
 ترانہ کران تیر پوان در قطار
 اُنکھ رکنو زمانہ بیٹھتہ رکنو پری

ونہ ون

شرقیہ تانکہ غمہ شید جہا
 شاہزادہ میران علیچ جہا
 شاہ اسہ کن نظر اتراد
 شاہ اسہ کن نظر اتراد
 وا قافلہ شکر او یون ۲۴ بزرگ

فردوس شہرک چھی پانکھا
 چال و چھ پڑو کوڑکھ واہ واما
 نالو چھی خلعت شاہی شاہ
 تارچ زر بر سر کج کلام
 لالین مالہ چھ بے بہا
 گبہ منز شوہر بیٹھہ جنگ گاما
 فیروز شاہ نے گلستانہ ماما
 ذات پاک رچھو نسواں بلا
 ارچھ ورتہ ہندویم آگاما
 سیتو چھی بڑو بڑو شاہنشاہ
 پیٹھو سندھ دھنہ و نریمان گاما
 سوہی عاصی نعمت اللہ
 مظفر شاہن کوڑ پ پاور
 شاہ آسہ کن نظر اتراو
 بخش تختس پیوٹھ طہراو
 شاہ آسہ کن نظر اتراو
 ہٹھ ہونڈورہ دھنک باد
 شاہ آسہ کن نظر اتراو
 زمینہ نے تانہ ہراڈا ڈراو
 شاہ آسہ کن نظر اتراو
 زانن تمہ کئے آو تو جابا
 شاہ آسہ کن نظر اتراو
 دھتس رچھو نظر اتراو
 شاہ آسہ کن نظر اتراو

بکا ولہ ہند مہر تری بن

شہنشاہ فیروز دیگر طرف
 گلستان ارمس بنوون رارم
 چراغانہ کوچن تہ بازار نے
 کوڑن آتھم ضیا فتحہ تمام
 مظفر شاہن اوس داتن پکھا
 جمپن حرمخانہ شاہی سبھ
 بہمراہ پری پیکراں بے شمار
 پتھ پٹھوٹس سونڈو ساز کوڑ
 بڑ پتھ ڈیتن شہر سے تمہ شرف
 ہر سو دزان بربط و زیروہم
 لیو کھن فن بدعت شہریار نے
 تلاش اندر لکھو ہمہ فاص عام
 بمع شاہ نوشہرہاد بحا
 بکا ولہ بفر تھ اندر بیٹھو
 تہن سیتو تھادہن پین دیسار
 وٹن دالو سورنہ پرن دالو پور

زردیے جامہ چھس نالی شو بان
 تہہ کھو تہہ موہن مال چھس جان
 زردیے جامہ چھس نالی شو بان
 شہزادہ بونہ گدین رو نہ کیا جان
 زردیے جامہ چھس نالی شو بان
 شہزادہ بونہ گدین دل تنہا جان
 زردیے جامہ چھس نالی شو بان
 دپسشتہ حوزن دل لوان
 زردیے جامہ چھس نالی شو بان
 تہہ کن قشنگیہ ماہ تابان
 زردیے جامہ چھس نالی شو بان
 راجہ دودہ لوح قلم زمین آسمان
 زردیے جامہ چھس نالی شو بان
 سے بگاہ عاجین ہند پشتبان
 زردیے جامہ چھس نالی شو بان
 نصرت اللہ زرتین زیر دامان
 زردیے جامہ چھس نالی شو بان

اُتر کر نہ گرد نہ سستی رقم آوردیے
 چپکلی تہہ کا شہنشاہ مال خستہ والد بزرگیت
 لہجہ چہن گئیہ اُمرہ زیور کو یے
 مژدہ بند تر نہ سے سو نہ پند کو کر یے
 او شہنشاہ واجہ تے خواجہ چھو کر یے
 رو نہ دام پازیب سو نہ کو کر یے
 لا کھتہ ایسا نہ نیو کار کو کر یے
 رو نہ تہہ لا کر چھس جامہ جاف کو یے
 تفصیل تہہ سٹے کس بیان کر یے
 پا کھتہ مار کو داہ داہ کر یے
 دسبوسہ کو نہ شہنشاہ پیر کو یے
 انس راجہ پاؤ کر کو ذات اکبر کو یے
 حکمرانی کر کو سس آنسو رو کر یے
 دین کو روشتن تم کو رہبر کو یے
 مو کلا دتس یس تہہ دودہ پیر کو یے
 یا نبی اللہ روز محشر کو یے
 سیراب کر کو زین آب کو تر کو یے

مظہر شاہ تہہ تاج الملکون و اتن

مکش کو کو کھ نفس منہ جینس برہ
 و لیکن ازیں رو گینس بیا کھ چال
 ز بخشش سپینو ساؤ کر عرق زہ

ز زہ پنختہ لوان یا بہقن آبرہ
 تبس اوس حق دار کاغنی جمال
 ز صفت مشاطہ کو زین موخہ پھر

شاهنشاه فیروز بنی انتظام
 بساغ اندرون از کمال حشم
 بسط سایاں بے زیر طراند
 بفرش گرانمایہ یک تخت زر
 سہ از بہر شہزاد تھاؤ کہ تیار
 پیچہ پاٹھو از بہر خاص و عوام
 حسب اگانہ از بہر سابل نفوس
 بیچہ کنو سہ فردوس کے شہریار
 وچھتہ فال نیو بوقت سعید
 جمع اُسو میہمان یم شہریار
 سہ شہزاد بر بالکب زرنگار
 کوڑکھ تہ چپ و راست سہ شہریار
 اکھتہ کنو و دان باجہ دایہ طبل
 پکان ہمرہے شہزاد تمام
 سپینو حسن آراج ہووچ سوار
 غلام و کنیزان بہ لبس زرہی
 ہتھو تھو سہو سامان شاہی بکام
 و تھیل کوڑکھ از جزیر گذر
 بٹھہ اُسو آمیو ز فیروز شاہ
 اتن اُسو ہمراہ باجو روم
 سپین آمد آمد ز مہراؤ یام
 دو سوہ ہتھو تھو وایہ نے نالے وکوس
 سپینو وارد گلستان روم
 یا بگل

کوڑن تہ اُزن شہریار تمام
 دین خمیر خرگاہ باستان جم
 سجاؤن درال باغ بافرش ناز
 مکمل کوڑکھ از گرامی گھر
 ملک زاد آں شہریار نگار
 کوڑکھ انتظام شاہنشاه تمام
 سجاؤتھ ہتھو کہ کر بیجہ آبزوس
 مظفر شہنشاه والا تیار
 برایہ روم با ششم سے دوپہ
 سپینو جھلکی فیل اسپن سوار
 بمسند بغیل سفیدہ سوار
 چپ و راست میراں و خدمتگذار
 بھگت ہایہ کشمیر و شور تھل
 سپین سالزن ہتھو سہٹا از دہام
 بمع روح افزا و خدمتگذار
 سہٹا گے بشوق بکاؤل پری
 یہ کینہہ کھاندس گڑھ آسن تمام
 بعد روم و آتی وقت درگ
 سہٹا نام داران بغیل و سپاہ
 گرانمایہ کر نالے و گاؤ روم
 ہتھو تھو وایہ ووتھ سہٹا و روم
 و تھو آسے مخلوق از روم وکوس
 ہتھو کہ زرفشاہی کڑی لا جرم

بخورم دلی تراو باغیں اندر
 بہاؤنی دوزخ میں کو اُس کج میوٹ
 بہاؤ کے کم سیٹھا شہر چین
 عجیب توجہ از بہر شہر نگار
 چمک لالہ نے ہنسد چو غور شد کو
 سینو در تعجب ہم خاص و عام
 کہاناں بہ پایین مہاناں بہ صدر
 یکسو فقار اوزاں تہ گزراں
 سچن تا فلک شود بہرام ثول
 نواں ہر و دان نیبر تہ آندر
 پچھے پاٹھو تہ متعہ جبینہ پیران

بباغ اندرون بزمین کیست مقرر
 تخت گرانمایه شهزاد بیوٹھ
 تروٹا اکھ مکمل زلال دنگین
 جھپٹن سے کز نوٹ بوتیار
 سے تروٹ نالو لاکتھ سے جھپٹہ گو
 سے جھٹھ وچھٹھ مہمان تمام
 غزن پھٹو ساکی بمقدور قدر
 سیٹھ عود و غنیز مجلس دواں
 ز غزیدن کاو و دم تروٹ
 بیکسو پڑی پیکان سہ اندر
 جھٹھ دواں تم پیش دستی کران

وَيْتُهُ

لالو آکھو در گلستان
 لالو آکھو در گلستان
 فیروز شاہ شہزادے مہربان
 لالو آکھو در گلستان
 روح افزا کربانی دان
 لالو آکھو در گلستان
 ماہ چنگھتہ نے مژ تان
 لالو آکھو در گلستان
 سانس آواز شہرستان

فردوس شہر کے ماہ تمشالو
 مظفر شاہ نے مہرائی لالو
 دان کر پاؤا اریک سالو
 لالو وے تروٹ تسمو گے نالو
 حسن آریہ ہند رنگ دالو
 ارجھ وگے تراو سلالو
 عالمکو شاہ چھی ناٹلی نالو
 یوسف مصری سہ خط وخالو
 ناٹکی رایت بوڑھا لپاٹالو

سیمتو سیمتو شہباز لالہ گوپالو
 بارغ ارمس چھی دودھ برکت شالو
 شاہی کھین چن بری بری پالو
 رچھوئے حضرت ذوالحجہ لالو
 اتم وند پوشد تے جہاں دجہاں لالو
 زمینے آکھ بدول جہاں لالو
 بڑو کھ لول چھے نالی نالو
 لول بڑو عاشقہ بند کرکھ تالو
 لول دودھ پونپرو چھ سنے جہاں لالو
 لول بڑو ذاتس سالا لالو
 دودھ پنس یا نبی گنہ خنہ شہاں لالو
 لول سیمتو دودھ لوب ہے کھالو
 اوستو کو راہبر در ہر حالو
 یا شفیع الوری چھے سزالو
 یتیمہ ویز جانیس کیک تالو

لالو آکھ در گلستان
 ڈیئے رکتو بیہیم چانر میہمان
 لالو آکھ در گلستان
 چشم بد دور تہ پور سامان
 لالو آکھ در گلستان
 پایہ دس پڑان چھی پیمان
 لالو آکھ در گلستان
 ماشوقس سیتی کئی کھ دان
 لالو آکھ در گلستان
 لول سیمتو کھ لوب بر لامکان
 لالو آکھ در گلستان
 نبی سیمتو تھو در ہند سہ شان
 لالو آکھ در گلستان
 نعت الشہ رجھن از شیطان
 لالو آکھ در گلستان

ہیکاح

سیمتو حسن آرا یعد انیساط
 سیمتو روح افزایہ بو ماہ موت
 کوہن تسس مبارکھ ز بخت سعید
 تمسخر و تبسم نور کھ بانہ داف
 بخدشت شرف یافتہ بر براط
 بکاؤل و چھن تس کوہن نالہ موت
 دودھ چھتہ از زندر چھے پکاہ روز عید
 پیمان رت کلاما سزان مانہ مانہ

وا خلفائے راشدین

خواصان محفل بقصد استیاز
 بیستہ کنو بیارغ اندرون انتظام
 بہ اہمین شاہی ز ماہی بیاہ
 ز فیروز شاہ چاکران بے شمار
 دنیا فتحہ کرکھ پیش باصد و بقار
 یہ کیشرہا ضیا فتحہ چھے اندر جہان
 ہینکی کوہ کرکھ شان تیکے بیان
 مظفر شہنشاہ با شہر یار
 ضیا فتحہ کھسوان اُسو از اتحاد
 فراغتہ ز فرحتہ لبیکہ یام تام
 کرکھ مجلس آراستہ بعد ازین
 بیکوے خوشنویس سازندگان
 کرکھ مجلس آراستہ از سرود
 کوہ کرکھ ساز باناد آراستہ
 شہنشاہ فیروز با افسران
 و چھتہ رویے داماد دلشاد کو
 موافق دستور گوتس پند
 بیستہ آے ساری امیر و وزیر
 مظفر شہنشاہ جزیرک خوشنور
 بیستہ کنو چھ فیروز شاہی وکیل
 بیان رد وین قاضین ہر دو سو
 بہ محفل بیستہ اُسو سازندگان

چو مہمانیان نیچہ بر فرش ناز
 ضیا فتحہ ہمایا پوہ لادو طعام
 بہتہ اُسو میہماں در آں عرصہ گاہ
 تمن اُسو تا بیسیا ہزاراں ہزار
 ستادہ مخدومت سیچھا امداد
 ز شاہ ارم بیون بیونے اُسو خان
 کھسوان اُسو فردوسہ کی مہمان
 تمیس اُسو میہماں ہم از دیار
 سینو جملہ میہماں بدل شاد شاد
 سینو استراحت گزین خاص عام
 انکھ قاضی و منشیان دین
 خوش آواز از شہر سازندگان
 ہینو تیکھ واریے بر بوط و چنگ و رود
 نژان اُسو خوران پیراستہ
 سینو جعفر مجلس بہستان
 ز رنج و غم و غصہ آزاد گو
 چھ بے شکہ شہزادیے ارجمند
 سینو جانشین کرد بدر منیر
 سین پیش قاضی بخاطر سرود
 بمطلب کرکھ پیش قاضی اپیل
 زورن خطبہ شاہنشاہ روبرو
 پتھ پاتھو بے تم مبارکھ کران

مبارک بادى هشت ترانه

مبارک روز افوار است امشب

بفرودس ارم يار است امشب

سپين حاضر مجلس شاه فيروز
مبارک که دهن قبيلن گيه شادی
مبارک که طے کر که منزل بودی
مبارک که از کمال ارجمندی
مبارک که هر دو جانب شاد مندی
قران گو دونه باخه رشيد تابان
بسوس زهر با بهرام آسان
مبارک که گوگلکس تپ بلبلس ميش
الاهی دایر عقاون گل تپ بلبلس
سپينو مالک ز هر جانب ز افشان
مبارک که نعمت الله دست بامان
چمپلس حسن آرايه مبارک
سپين شين آرايه دل شاد شاد
چمپلس نيشه اُس بر فرش ناز
تپنده کھه تپ کور تموشن نژان
بحاول و چمنه اُس کيشه ها چھوان
و سپه صدر پيچته گرد آن دلفروز
بفر حاکم تمن رود پ آب و تاب

منظر شاه در بار است امشب
سپينو آزاد رنجوران قادی
مبارک که حمد دادار ست امشب
نگارن دهن چپه با هم عهده ببندي
مبارک که ساز و سitar است امشب
ببرج شور لوب با هم تموشان
عطار و منشي کار است امشب
مبارک که حاضر دانه منزله مل
مبارک که بے دوتے يار است امشب
شهو انعام ديت لوکن رفوان
به انعام آنکه موختار است امشب
سپين آواز هر شايے مبارک
مبارک که کران حبه کھه تپ زياد
کوزن شس مبارک که بهد امتياز
ز شايي سه جامن اندر کر و مژان
تمش اُس پنه کھانديج پشه يوان
نوزن تپ کوزن لوله کس ساز و سوز
چو سيارگان گرد آن ماهتاب

پتھے پاتھو نوکٹ خوانہ کورن خوش الحان باہم نشیناں پورن

روح افزا بکا ولہ مبارکہ

کن ان

پوش پھکی باغش تو شش و نہ ہاری
چمن در سنس آب کو حباری
دور کو غم غوصہ زنج بیاری
بلبل کر نکلس پتھ وفاداری
فردوس شہر کو آے باپاری
مظفر شاہ پٹنر چھکھ کمانداری
پار پتھ آؤئے خاصہ عمری
جبرو ہتو لال تپتہ بے شمشیری
فیروز شاہ کزان پیا لہ برداری
بسینہ تھو چپنکو رؤسو بر ماری
قاضی صابن خرم طبع پور قاری
دورن کورن میسلی از حکم جباری
وہسہ تہ صودر چھ مہر داری داری
تاجدار تاجن بر نعر داری
لے تراو مالہ رنج گنیز برداری
ڈوولی چھ پیران پیر سواری
دولتہ سیتو تل چھ خریداری
تہ رہنا کر تھہ نے چھ شہر باری
دہنن تھاوئے زولی لاپاری

طوط پٹنر چھ خریداری
طوط پٹنر چھ خریداری
صحیح آیہ انواری
طوط پٹنر چھ خریداری
شانہ تھو غتہ بڈی ساری
طوط پٹنر چھ خریداری
گر پٹنر تھو رکہ غباری
طوط پٹنر چھ خریداری
سارن قاب تھو باری
طوط پٹنر چھ خریداری
رودرس اچھ داری داری
طوط پٹنر چھ خریداری
ذات پاکس منکان یاری
طوط پٹنر چھ خریداری
واری ورج کرتیاری
طوط پٹنر چھ خریداری
ہش تہ زام مہر داری
طوط پٹنر چھ خریداری
پرنن مٹوئے تھاری

جایا میلی مسفتہ کارمی
روز شب کروم در تباہ کاری
تھر چھم پانس از شرمساری
دہن عالمن ہنر یس چھ مرداری
پنجتن پاکن بیٹہ پار یاری
یا شفیع الوری دم رستگاری
نعمت اللہ پران لوہ اشاری

باقی داستان

مخلص سین محفلن ہر طرف
بہ بستر گہاں ساروے تراؤ لر
رفیقو شفیعو بحد سولوک
مہ کمرہ سجاوختہ بعد زیب و رنگ
سجاوختہ بیکسو از بہر تاج
براں تخت روٹ شہزادن قرار
بیستہ بہنو سمنرو تلاش اندر
خبر رنج تمس نشہ یا غم او
پینو کمر سوئے اُس حاضر گواہ
اشارہ کوڑکھ سوہ آن فرخوس
بتد پرخ آہستہ سوئے گلزار
بہ نفعتن گہے شاہ داخل کرکھ
وچھے مبلبلن یا مہتن روئے گل
پری روپہ وچھے یا مہتن روپہ یار
دو تھتھ آو از تخت تاج الملوک
را چشمو دہن ہشتد پڑ پڑون تخت۔

طوط ہنر چھ خریدار می
اقلب نفس اما رمی
طوط ہنر چھ خریدار می
تس کن چھس کران زار می
طوط ہنر چھ خریدار می
عاصی ذمہ چھی سار می
طوط ہنر چھ خریدار می

بہ آرام گے مطرب چنگ و دف
زحیٰ نیمتھ اُسو پیتمی در کھ دار بر
بحایے مڈا نیو کھ تاج الملوک
بچھاوختہ بہر سو بساط و پینگ
مکمل زر اندوہ یک تخت عاج
چو مبلبلن پیئے گل کران انتظار
پری روپہ نشس محلہ خانس اندر
بہ خلوت گہے خاص شہزادراو
دو پوس روح افزایہ دہری چھے کیا
گھٹکھ سوئے خراماں نیمراز جلوس
نیشکھ سوئے آن تاجدار رنگار
حوالہ تمس مبلبلن گل کمرکھ
تمس ہجر تک داغ زول باغ چھول
پکان آیت بیواپہ سوئے رنگار
بغلکھ بہم سپنو با سولوک

رتمن اوس یتر کالہ کے مار موت
 پتھر پتھر کے مچو دیدار یار
 یوان چھکے نہ پڑھے از خراب طرب
 پس از مدتے دور کو انقلاب
 چو مبدل روٹن گل ز منقار گل
 گئے مار بیجان اُس سس چھان
 زریں مارچہ گل کالہ مویش رطان
 کہ تلمکش تس رنگ آمیز اوس
 گئے بوجہ و جگر گئے زلف جہم
 گئے چشم بادامی نے ہند خمار
 اگر اوس تم کو برونٹھ کوڑت کمال
 دچھان از درون و برون ڈھایا اس
 بعشرتہ بفرحت روان داد عیش
 ریتھے پاٹھو آن دلبر گلزار
 یہ کیشرھا و نیکتام از باغ عیش
 کوڑس شہزادان در اول بیان
 پس اٹکے ووش تہ احوال خود
 پورکے حمد سوئے خود او تہ پاک
 و نیکتا برحقن یو داسے ووت رنج
 سپنو یا برحقن فارغ از سرگذشت
 پس اٹکے پلنگس پیچن چوں پلنگ
 کوڑکھ قی یہ برونٹھ اوس پورست تمو
 پس اٹکے جز پرس اندر ووت یام

کوڑکھ اکھ اُکھ اُکھ لالہ کے نالہ موت
 کران باز سے شغل بوس دکھار
 پران جسے سوئے خود ابا ادب
 تلمتہ رنج و ہنٹھ سپنو کامیاب
 رطان تہ کران پتر پار بہ گل
 گئے اوس تس کو شواذن دچھان
 آنان برونٹھ کرن مانتا بس کھان
 کران مہہ جینس تس بوساوس
 گئے تہ رنج و چھتہ دل دہنم
 گئے تیر مرگاں و چھتہ دل فکار
 مگر در پریشانی و ہول حال
 یہ کیشرھا تبس در بدن مایہ اوس
 سپنو جمع تس اوس فاطر پریش
 کران باز کے لہو با تاجدار
 رتمن اوس تکلیف آست بہ پیش
 تہ برونٹھ بکاؤل سپنو خستہ جان
 ز تکلیف زندان ہمہ نیک و بد
 سپن دل جمع اوس سترس و پاک
 ثنائس خود دایس لکھے آوینچ
 ز تقریر زندان و دریا و دست
 کھستہ گئے سپنو ہم بغل بیدنگ
 ز اجبہ ہونر علم پورست تمو
 بہ اوسط دریں باب کو تیز کام

ز صحنی تہ کائنات سہلست پورن
 ز قرشت، شہزاد با صلیح امتحان
 ستادہ خمیدہ نشستہ بعیش
 رتمن مہبتہ کاکلک دلن اوس تاو
 ز مسمار پانس بلہو و لعب
 ز خروار از خاب خموش اکھ موٹھا
 ییلہ جانوادو پکھن کرود و اش
 ز عشرت کدہ شاہ وقت سحر
 پیہ شست و شو اس نو کہ فراز
 بجز و تفرع بھہ انکسار
 بیٹھہ رکتو بنزد بکاؤل پری
 دوشہ شہ ترایہ ڈم پھک پری برپنگ
 و چھکھ نہ تمس راتہ چی یال و چال
 نہ روئیس نکش نہ سہ رنگ گو لال
 چھٹہ رختہ گوشت تس زبوس و کنار
 دو پئس روح افزا پو راتک کمال
 دو لٹن دھتہ پ کیا چھہ گوشت بانے
 یلہ و وہ ذکیکھ چھہ وں ماداں موکل
 بلکہ از شبس منزہ کرداے وای
 بیہ کالچن کر یوک کار بار
 و چھتہ خاکین تر و وے از مجال
 پو ز رختہ بکاؤل سپہو شریکین
 بظاہر دیان چھکھ کھوان چھکھ شوس

اکائی دہائی ستے طے کورن
 دیتن سینکڑہ و ہزار اینرزان
 بفار غیری دیت تموداد عیش
 درپن شب رتمن دراد از آو جاو
 ڈپٹک پختہ تجبب میکٹ نوش لب
 کرکھ نہ دیان راتہ ز پھن سہٹھا
 یمن دھن نگارن سپن اکرناش
 نمبر درادو پو تراو جاییہ وگر
 اچھہ بچھہ چھو لٹن گو پرن تمونہار
 پورن حمہ سوہیہ خمداد اندر کار
 پری روح افزا سمندو پری
 پوان بیچہ اسیس دوان اس چرنگ
 ہمیشہ تر میہر نگار چوں ہلال
 نہ موئیس سہ پھل لالہ کاکل کتاب
 اسان آپہ دہ نوے یمن و یسار
 کجا و ذکیکھ لالہ رویک جمال
 تر از تام اسیکھ گنڈتہ تھانے
 فقط کوم چھہ کار چو وھتہ و وھٹل
 پو دھن تر و لٹن راتہ چی رڈ ز جاے
 پو دھن تر و لٹن شہ روزکھ بیمار
 بیکھ آتشی زھتہ کورن کمال
 دو پئس تس پوان آب چھہ این چین
 کہ ہے مایہ سپہ کوئے اسیس عروس

یہ کیا چھکھ وٹن تے مئے کیا چھکھ نپن
 میٹھے ہیو تے چاہک سوارا قوی
 بدیشگو بہا ہم تمسخر کوارکھ
 سمرو چھ بوزان یہ گفتار شان
 دیان اُس اُل فر پہچھ تابہ یہ
 بہ تر چس اذیں نعمت خود شگوار
 غرض تحکھ اُن نو عروس زبر
 پیتھے پاٹھو عاشا کران روزمر
 ز فیروز شاہ محکم جاری سپن
 تمن دھن نگارن کیٹے مجاہدنا
 میسر دران خسانہ چہر
 مقرر تمو کور در آغبامقر
 موٹھکھ پیتہ کاکس ستم مربر
 مظفر فزو یکے شہر یار
 بمع من آراعیال دگر
 ہیو تاکھ روٹھکھ از گلستان ارم
 بصد شوکت وحشت وجاہ و قر
 ولوساقیو مدھقا کو دراز
 بشکرانہ وصل و ختم سفر
 پیتھے پاٹھو لیو کھ رادوین داتان
 بشہر ارم شہر یار نگار
 بکاؤل ہمتین عاش و عشرت کران
 دودہ ہن اکہ تس یاد پوج مول

بجلی تے تے گڑھو تے بی وٹن
 کھس ناتے مئے ہادی خود روی
 اذیں باب کم داستان پورکھ
 اسان تے کشانی دروانی پشان
 مئے ہیو کار و بار ہن خبر سار چھ
 گہ و گاہ بر فضل اُسیدوار
 چھکھ تے نیکھ محلہ خانس اندر
 موٹھکھ رہتہ کاکس ستم و سفر
 امن کارو گر وہ ستادن وٹن
 بنو وکھ جو بارخ ارم گلشنا
 تھو کھ شہر یارن غلام و کپنر
 گذاران دودہ ماتھو چھ باناز فر
 خود ایس پران حمد شام زکمر
 بو پس گذشتن سپن مئے تیار
 ہم اُن روح افزا بصد کرد فر
 ز فیروز شاہ وز جمیلہ حرم
 روانہ سپن رتم سوخن موٹھکھ
 بیک جام عرفان کرم سرفراز
 کتم نوش تازہ گزھن مفر سر
 زبانی تے کور وہ ستادن بیان
 نگار قدم و جدید نگار
 ادا کیونتر کالا سپن اندران
 ز فرقت تبس آورہ ہندے لول

کورن مشورہ مفت باجفت نوش
 دپان چھس منگ روخصت از شہریار
 مے سہین ژئے چھا تو تینک اتفاق
 یہ بوڑھتہ بکاؤل سپنوشادمان
 بڑ وچھ ہا اچھو پانہ شہر نگار
 تسلی مے کو مالینیک تاہ منوز
 بلا شک ہئے روخصتہ ژ از شہریار
 یہ بوڑھتہ سپن خوش نگار وک نگار
 شہا عذر گستاخیم ماف تھاو
 مے کو مد تھا ڈیشنس مول موج
 کورن ہم دین مے روخصتہ بسہی وطن
 دوشے وے گزہو اسی شہر نگار
 دو چس شہریار دن برائے سواب
 دو چس شہزادن موکس از نشہ
 جہاں تاب بیند باز از بانہ وراو
 مے فیروز شاہ ژاو در محلہ خان
 جمیلن دو چس مرعب آفرین
 چھ بہتر گزہن یم بماو ایہ خوش
 گز یا چھ کورن کزنی گورہ جان
 یہ بوڑھتہ سپن شاد فیروز شاہ
 جمنج پھول دو چس شہزادس نکھر
 سپنوشاد تاج السلو کورہ ہا ژ
 شہین کورن تین کشت جہیز تیار

ز شوق وطن چھم کوئت سپنہ ریش
 چھ کیہ مشورہ چون اسے گلزار
 وگرنہ بناختی تین کیہ اتفاق
 بڑ امس منگان از خہ ایہ جہان
 ژئے یس بارغ یسہ راز پٹھے یادگار
 ازس پیش چھم دارو ویک سوزوز
 ژئے سہین پنس پھس دل و جان تیار
 کورن عرض در خدمت شہریار
 بخورم دلی عدل و انصاف ہا و
 زہجران دس چھم گزہان ورج کھوج
 مے اتھ منقہ نار شوق متن
 چھ آیتہ سہ کارہی اختیار
 ژئے میل یکاہ اتھ سوالس جواب
 الاہی روا کرتہ یونے مسدا
 بنوبت تہتر جاپہ مفر زارغ ژاو
 بفرستہ چھ قصہ جمیلن و نان
 ہر ارضی گیس بر اراد چنہین
 بفرغذلی تھو کزن ناز و عیش
 مے آسن گدا یا کہ شہر جہان
 یزہان بی بڑ اوس خورہ چھ گواہ
 اجازتہ ژئے چھی کزاد ساز سفر
 زنگار س گزہن اسہ انوار و فوار
 غلامان زریں کمر اکھ ہزار

کنیزان محمد رشید طلعت هزار
 نفیس و عجایب گرامی گهر
 سیاهی عنبر و عود مشک ختن
 لباس گرامی سیاهی و کتیه باد
 سیاهی خیمه خرگاه از توشه خان
 جدا گانه از بهر هر مرد و زن
 اثاثان بیشک تمن کانه تیر چیز
 زر و نقر کی جمله اسباب با
 دین نقد تیر جنس تس به شمار
 ز اسپان و فیطان بسان مساد
 ممکن بسان و ساز سفر
 سپهر هر دو گلچهرگان با قطار
 دود و ماجه تیر دایه آیه قلیل
 برای سوارسی کنیزان تمام
 میوه کاه رفعت از شهر یارم
 بعنوان شاه شاهی بحاه و حشم
 بعشرت چه کنیزان بمنزل پکان
 سر راه باشند گئی غرق زر
 کران عاش و عشرت بعد افتخار
 خیر گئی در هر دو شهر بکار
 زندگ موج امیس دلی نیم جان
 ز بگریه جو یعقوب انجلی گم
 خبر بوز بختن قس انجمن آو کاش

هزاران شتر بار از مهر دیار
 دوان شوله تم لال شام و سحر
 کوه که اشتهار بار کیشتن بتن
 ز زر بخت و کیمخاب سیماب دار
 سیاهی بستر از بهر ماتحتگان
 لباس تھوون و مر با پخته تمن
 بقایا تھوون تیر تمن آله پیشتر
 به پوشاک اطلس تیر کیمخاب با
 ز دود تیر بر تیر تیر شهر بکار
 کزن کور تیر زایه تیر سرافراز
 و تیر تیر دود با در ایت تیر
 عمارتی نشستن بهودن سوار
 شتر با تمن سوار اسپان و نیل
 ز فیروز شاه بو تمیک انتظام
 جبین دعا کوه ده دمبم
 براه سفر تیز تود که قدم
 بفرخت چه شهر از دود هر بکار
 شهن خشتها بود با کوه زر
 غرض دای در حد شهر بکار
 تاج الملوک آو با افتخار
 گم از فراق پسر خسته جان
 دود تیر تیر کوه کان تھوون بستر تیر
 سپهر فر به و تاز تیر تیر تیر

و چمن هر طرف شور و فرخندگی
 بخته در آس با حشت و دودم دام
 سپین شمع هر شادی هفتد شهر گام
 مکانن میکن دوت بود تاج دار
 بمع همزمان رنگار قسم هم
 تمامی شهر باش تهمران
 ز فیل سواری سبک و دوت پتھر
 رتمو لوله روٹ شهربارنگار
 کورکھ لوله کمرگره نازدازمیش
 مدارا کران گوکھ تاج الملوک
 گر تا ممتحن آس بادھو مہ دھام
 کنیزان پکان تنس یمن وینار
 دزان همدل و عود مع هر چوکیان
 پتھتھ پا مٹھو دندوان تنس آس پاس

از پس خورش خبر لب تمبه زندگی
 نہ پوتسند و کورکھ انتظام
 سجاو کھ مکان بهر جاتمام
 چو دپر پنگی هر دو خانه تیار
 جلو تر و شامن به طبع سلیم
 بختھ آس دز اموت تنس لوله سان
 بنزدیک دوت پتھتھ سہ عالی کھر
 ہم قدم قہمان رطن در کینار
 ز فرقت تمن بو کوئت سپند ریش
 تمو لول هوو کھ بحس سو لوک
 اذان جایگاه تم خرامان خرام
 بکاؤل پری آس هوو دج سوار
 بختھ دز اموتن آس تنس لوله سان
 حکم دروئے حرم آس خاص

تاج الملوک نس منس بیچھ کنیزن ہند و ہندول

پانس سیتو مہتھ پوشے مال
 پانس سیتو مہتھ پوشے مال
 یاد او جس بخت و اقبال
 پانس سیتو مہتھ پوشے مال
 مالا اون مالا مال
 پانس سیتو مہتھ پوشے مال

بے بس مہتھ او بستانس
 دشتہ مٹھ راوین عشق اتانس
 سالا کورم پتھتھ پریستانس
 پاور تمبه کھر پتھتھ انسانس
 سودا ہینہ گو عشقہ دو کانس
 پوتشن اتھ دتھ بیان بانانس

لوگ پرستانہ منز سفر تانس
 راتھا رنج کھس تل لال خانس
 ذات پاکن سب کور ناتوانس
 پیچھے کتہ پیچھے تانس شاہ باشانس
 ماہ کُن دُپ بچو یختہ بیا بانس
 وُن قصا کیسا چھ یختہ جنگستانس
 چھ عجائب سچھا یختہ کوہستانس
 لیکن ابھ کر پن غار زانس
 پختہ برونہ گرتھ یختہ ملک بادش
 ہاشر تھ کھس چھ پختہ اہستخانس
 ناگہ کر آب کاو گرتھ انسانس
 کھیتہ سبز سو پتہ وڈن آسانس
 ہنچ یود عاصا گرتھ ہنچ چھان
 ضرب سیتو زہر آہ کوہستانس
 وصف کھ سس گلاہ مردانس
 سایہ چھوچھوئے روز روشنانس
 ہمہ کھ وختہ بزرگ یود سیتو تھاو پانس
 زخمس مرہم چھس دواتانس
 جاپور کتہ پیم منز نیستانس
 بار وڈن رہ قصبہ پنہنستانس
 کھیتہ سبز میو چھیز پختہ پرتانس
 عاصہ تہ گلاہ تھاو کوئم پانس
 کوہ قاف کو گرتھ دیورستانس

غمہ کپو مرفو دو لہنس مال
 سیتو ہیتھ پانس پوشے مال
 پختہ ہیتھ ہار واز فلحال
 سیتو ہیتھ پانس پوشے مال
 پکو پکو تھکو گے مانس پرو بالی
 سیتو ہیتھ پانس پوشے مال
 تہ منز کیشٹھا وڈن الحمال
 سیتو ہیتھ پانس پوشے مال
 ناگس پیچھے گلاہ واز پختہ زال
 سیتو ہیتھ پانس پوشے مال
 کھیتہ وڈن میو پیہ بر حال
 سیتو ہیتھ پانس پوشے مال
 سیتو تھاو پانس در ہر حال
 سیتو ہیتھ پانس پوشے مال
 ڈیشس نہ کاٹھٹھا علی کل حال
 سیتو ہیتھ پانس پوشے مال
 وقت معنی چھس بے بہا لال
 سیتو ہیتھ پانس پوشے مال
 ژ پختہ گو اد ز پختہ مال
 سیتو ہیتھ پانس پوشے مال
 پھیر چھ ہانہ با پرو بال
 سیتو ہیتھ پانس پوشے مال
 فوج ہیتھ کوئن کوئن پامال

دیون خون تم کو کھولیں آسمان
 و اوقف سپید تھ دانش دانش
 روح مہ کلاوان اوس زندان
 آفرین فیروز شاہ گلستان
 افسر پیرمین ہنر خرم حاش
 تکلف دیت مظفر شاہن پاش
 دودہ وک شاہ فدا گے خاندان
 گروہ ووت پینے روز روشا
 بختہ بود تختس بیوٹھ دیوانا
 شامی چھ کران نگارن تاش
 شیر پند غرن پو لرن کھمتا
 شیر لاکھ شکار کھیتول مادران
 دن منا کھیت کھیاوسہ بیگاش
 زان پشد کو پاٹھ منز باغ جہان
 حان تہ منجھتہ یس پورہ جانس
 ہمتک گنڈ کمر بند میانس
 پے لبکھ لے تھا و ستوا یحسان
 گنج کر حاصیل رنج دھت پاش
 زان کر اچھ کرین غار زان
 ساقی ما بلکہ شرمعہ خانس
 چاوان سہ پین مہرے عروفا
 ساقی کوثر شاہ مردان
 چھس امید وار تھ آپ حیوان

سیتو ہتھ پاش پوشے مال
 ہاؤن مردی تہ کراون چال
 سیتو ہتھ پاش پوشے مال
 پیشکش تھاؤنش زودل مال
 سیتو ہتھ پاش پوشے مال
 سیتو ہتھ پینے اہل و عیال
 سیتو ہتھ پاش پوشے مال
 مول تہ موج سپدس خوش حال
 سیتو ہتھ پاش پوشے مال
 دشمن زکوٹ ساری شال
 سیتو ہتھ پاش پوشے مال
 چوگان سہتین زینبکھ مال
 سیتو ہتھ پاش پوشے مال
 زاگہ موروز بر مال کنگال
 سیتو ہتھ پاش پوشے مال
 بار غیال گو کار اہل
 سیتو ہتھ پاش پوشے مال
 یودوے چھکے پڑھان جاہ و جلال
 سیتو ہتھ پاش پوشے مال
 برکو برکو پیالہ چھس مالا مال
 سیتو ہتھ پاش پوشے مال
 نعمت اللہ و نان در ہر حال
 سیتو ہتھ پاش پوشے مال

باقی داستان

سیتھے پاپھو لوک ترانہ پڑان
 سپنو داخل خانہ دوقے نگار
 سہرہ آسو آرتو نگار قدم
 سہ محمود با مادر پیشستن
 سوتے آیت با شست جاہ و میش
 سحر صوات چو بیسوا حساب تر
 بشادی سہ کر جامن اندر ویران
 یکایک مملاتی سپنو بانوان
 شہین پیش مادر بعد انکسار
 بیدار فرزید عالی گھر
 نہ شہ ہند و چھو شکت گنج مال
 دو یوایہن تر نیمہ ہند و چھو کمال
 درونی بن بطرمن کو خیال
 امیس گن شہس جاو تر آسیہ مالے
 امی سوتہ دادی مے کوڑ لڑ پار
 بکاؤل دریں ماجرا اس پاس
 رتن کٹ دوچن از کمال ادب
 بہ آیس نہ ملک پرستان یور
 تر ہمت چکس بہ تھہ ہون نگار کینز
 پا تقریر بوختہ دوشے ماہوش
 غرض چاکر و مال و زر از کلام
 خبر بوزی مکتن آے از ہر کنار
 نصوحن شہنشاہ شرقستان

کہہ و مہ زن و مرد شادی کران
 نگار جہد کو ہمہ اہلکار
 رفیقان شفقان فرزنان نیم
 چو لعل بدخشان بہ شہرین
 برای ملاقات سراج خیش
 بمعہ بھلیسان با کر و قر
 نشان پتہ کتن مرثہ پی پی نژان
 سپن شاد و خود ہمہ خانان
 بہ تعظیم سرخم کوڑن پشد بار
 اچھن آدس گاشن کیہ تانہ تر
 پھولس دل توڑلے بیتہ کالک مال
 زمال و متاع و جلال و جمال
 بکاؤل چھ با شکت و گنج مال
 بن حق رتن بوزنہ آیت نہاے
 امی سوتہ دادی مے حقو خاہ خار
 سپنو وقف از راے شاہ از قیاس
 بہ خدمت گذاری کرو دوز و غیب
 اگر چہ مے چھم زیور و زر و زور
 خدا چھو یہ اسباب تو جملہ چیز
 سپنو تانہ رو کوکھ دل جاہ خوش
 کوڑکھ داخل تو شہ خانہ تمام
 شہس آشنا سویم شہریار
 سپنو شادمان بوزی مکتن داستان

و نخل کز پخته آو با کر و تر
 نه پزاید نه شیره و نه پش
 پخته در اس شیره و نه با صه ششم
 شبن پخته اکھا آنه پته بهر منه
 بعشرت کور که چند روز نه قراء
 ز فرقت کور که فرقتش اختتام
 بسا و نه خود پخته اکھا باز گو
 سپن شادمان ساری از شیره یار
 و نه پخته اکھا گو بخشن سلوک
 غرض شاهزادن بعزت و بقار
 بنشای آن دخت فیروز شاه
 نه جاری بود باغ که بهیسا
 طقیل ساله سعه شاه پتری
 نه جاسه کر مایه و نه پسند
 و نه چمخته باغ گویا پریستان و نه
 سعه محمود پته یسوا با و یقصار
 پشو لکه دل زو لکه دور که رخ و غم
 شب در روز با هم ودان داد و عیش
 مال و خزان ترش جیه کر که
 بعشرت کور که مدققا پا و نه وانی
 اگر لب تمو فرقت کنگ و مال
 بهر پخته از افشا رو چمک در مکن
 نیکه تو در این دولت مال و کنگ
 به سمار افر و چم ب و ف

برای ملاقات تو البصر
 نه آمد و نه زیاده و نه تن
 ملاقات کور مایه پترو بهم
 نه رونق فرا به شیره ارجمند
 شسته رشته داند بشهر نگار
 و دایه کر که پا و نه وانی سلام
 ودان نه حق شاه سرفراز گو
 به این ویرانه کور کور بار
 ایامی حقون نه تاج الملوک
 نگار جدید سر اندر روشت قرار
 به اول پتری یس و نه پخته اکھا
 نه پان از باغ یسه از شاد
 غطا اوس محمود به سر مری
 یسه آیه کس و نه ارجمند
 نگار الله در آن جا دود و نه راز
 نگار قدیس تمو روشت قرار
 ز فرقت تمن اوس گوشت بستم
 مساوتس اندر نه خاطر پیش
 کران نه همه رکن رات و نه بر که
 بران ول پته یثر ارس مانده و نه
 چه افر پوان پخته کمالس زوال
 در پنا کور که باز اندوه و نه
 نه که بیست من حاج با و نه و نه
 به یاری کران ظلم جور و نه

پیچھے دو کچھ اٹھتے تو قمع پہ تھاو
 پہ گزہ غرق از کثرت ملک و مال
 آدین آتش ناگہانی متیاو
 اڈو ڈاکہ کوڈ پاؤں پائسی رُخ
 غرض یہ تھہ جہان نس چھنہ اعتبار
 ینا پہ لبکہ یو دمہ گزہ شادست
 چھ بہتر دریں دور تا پاییدار
 پیو پانہ کر پاؤں سے کن نظر
 بعبر گرانمایہ و شست ہفت
 دریں عمر حاصل نہئے یاس کوڑ تھہ
 بحر فضل حق چھئے نہ کاٹھہ زاد راہ
 شفیع الامم سرور کائنات
 تہندو یار یو دوست رہنا آئے
 ولس نر تہند پور اخلاص تھاو
 ولو ساقیو فرھنگ چاوے
 اذان سے گزہ ہم دور رنگ سیاہ
 بیتھے پاٹھو مخبر بکھان آشکاء
 بکاول پری ہستہ نگاریں اندر
 کران عاش باہر سہہ آرام جان
 بدیں گونہ گو کہش کال ادا
 ینا پہ ڈھانسی تہ اوٹس کھینڈے
 تہ بروٹھہ کن تہ بوز کھ دپلے اندر
 نہان در جہاں صنعت کردگار

دیی دو کچھ و تہ تھہ کڈی باز ناو
 ز تعمیر کستہ کوز کمال
 کسین چوڑ کو ٹکڑ تہند سوڑ ناو
 چوڑ زینہ خواجہ صمد ہو کر
 گہ انعام گا ہے دوان سخت مار
 پتے مار کھنڈاوی تہ کہ او سی شے پت
 کون تو کیت زاد راہ تیار
 و تہ کت م کو تہ و چھتہ خیر و شر
 درینا ہمہ راہ کال وقت رفت
 ز اعمال بدنامہ سورے بوڑ تھہ
 چھل از آب رحمت نہ نائے سیاہ
 دروڈ تمن پہچہ تہ پردہ تہ رات
 بہر دوسرا غم تہ ہم کاسہ تہ
 اندس دا تہ ناول تہ چاؤ ناو
 چو کاوہی کے بوڑ ناسو نہ سنے
 گزہ کن چھم بہر بادیشہ راز شاہ
 تہ تاج الملوک شہر یار نگار
 چھوان چھہ لبیل بہار س اندر
 گو آباد شاہ منشوی نسا ندان
 زمانہ کورس پیو رنجک صیدا
 کھوان اوس ہیو تہ تہ تہ داپس تہ
 تہند تہ اوٹو تھن ہوشہ سان کو شکر
 بہر گو تہ خلعت کران کار بار

چھ موجود ہر جہاں بحر و بری
 کتا ب اندری چھ رائی لکھان
 تمیک ناد امرت مگر لیتو کھٹے
 در اصل چھ امرت مگر ناد تھتھ
 بکشیر معروف با کرد فر
 چھ تھتھ تھتھ لکھ بندے تام
 بظاہر چھ تھتھ کھتھ اعتبار
 مژن پڑھتھ اُکس یس اکھا چہ زاد
 بلے زہد روزان چھ تم دیر گاہ
 پوے شہر تھن چھ زیر زمین
 یس آسہ تھتھ کھتھ روز ازل
 دریں شہر میشد راز شاہ پری
 کران کھکھانی چھ با افسری
 چھ بعد از سلیمان تھس دستگا
 چھ بھتھ جا پری پری ہندے جگہ ناہ
 دپان شہر پری ناویس در جہان
 پوے شاہ میشد راز در روز شب
 چھ بوژان راتس دھس ساز و سوز
 نھتھ آواز رقصاں پری پتھام
 برابر داتھ تمن اوس کار
 شبہ اگر تھ ناگہاں یاد ہو
 دو پن ہا مژن کوٹ کھڑ وار چھا
 مے پو یاد و ز کھن تھتھ کمال
 جن دانش حیوان پرنند و پری
 چھ شہر ایک گوشیدہ در پھان
 لیکن تھتھ یی گوشت تھتھ ہنکھت مے
 چھ بعضے گزھان نوشین غلط
 دپان تھتھ چھ تلپا تاک شہر
 چھ روزان تمن پیچھ چھ مردن حرام
 برنیہ دس رود کس پائیدار
 ز دلیا چھ نیران با آسہ زاد
 چھ آسہ استاد قولس گواہ
 چھ تھتھ تھتھ گزھن طاقب آدمین
 مے تھتھ وادہ کیتھہ تر گزھش بل
 یس راجہ اندر لکھان دفتری
 چھ تابع تھس دیو جن و پری
 یزھان یی بنان تی بھکم اللہ
 کھکران تمن پیچھ چھ آن بادشاہ
 چھ رانی بے بند راز شاہ جہان
 کران با پیچے سید تھیش و طرب
 مقرر کھتھ پری پتھام دلفروز
 بفرمان میشد راز از ہر کدام
 مے بند راز شاہ سوز کے اوس یار
 بکاؤل پنس واریاہ کال گو
 بکاؤل پری دخت فیروز شاہ
 نژن تھ گھون یال تھ چال و تال

چھ موجود ہر جہاں بحر و بری
 کتا ب اندری چھ رائی لکھان
 تمیک ناد امرت مگر لیتو کھٹے
 در اصل چھ امرت مگر ناد تھتھ
 بکشیر معروف با کرد فر
 چھ تھتھ تھتھ لکھ بندے تام
 بظاہر چھ تھتھ کھتھ اعتبار
 مژن پڑھتھ اُکس یس اکھا چہ زاد
 بلے زہد روزان چھ تم دیر گاہ
 پوے شہر تھن چھ زیر زمین
 یس آسہ تھتھ کھتھ روز ازل
 دریں شہر میشد راز شاہ پری
 کران کھکھانی چھ با افسری
 چھ بعد از سلیمان تھس دستگا
 چھ بھتھ جا پری پری ہندے جگہ ناہ
 دپان شہر پری ناویس در جہان
 پوے شاہ میشد راز در روز شب
 چھ بوژان راتس دھس ساز و سوز
 نھتھ آواز رقصاں پری پتھام
 برابر داتھ تمن اوس کار
 شبہ اگر تھ ناگہاں یاد ہو
 دو پن ہا مژن کوٹ کھڑ وار چھا
 مے پو یاد و ز کھن تھتھ کمال

جوابا و دوش ها ضرر و موه ختم
 اکیس آدمیس پیچٹ مہبتلا
 چھ آسان تیس ستر شام دیگا
 یہ بڑھتہ غضبناک یثدراز کو
 کوڑن حکم پر مہین کن اندر زمان
 بفران او ایچیاں چکان
 دباب گڑھتہ پیٹ اندر نگار
 وچھکھ ہم بغل بر بساط زری
 یکسو نیکی تیس وونکھ ماجرا
 دوش پر مہین ہو بہو داستان
 سرعت کوڑن شت شویان صاف
 کوڑن تالو خا صہ لباس زری
 بہ تخت روان پیچٹ با ایچیاں
 گڑھتہ پیٹ بدر گاہ یثدراز شاہ
 بہ آداب و تسلیم با پشت ختم
 وچھتہ روپہ یثدراز تیس گڑھتہ زاد
 نظر کر مین یثدراز شاہن بقرہ
 دوپن تیس کہ اے محبہ بہ و طہر
 توکے گے ڈٹے مے نش پنس یوت کال
 پن پان آلوک کر ووتہ بھک
 ورنہ یی کوڑن روے آتش نشان
 نور در بار این فہمندیہ خک زاد
 وچھتہ گڑھتہ تارن اندر چوں خطب

سمٹا مدھتھا کو تیس در پور
 گڑھتہ بستہ اندر کٹھن بلا
 چھتہ یاد تیس مول مہی تر شاہ
 دما اکھ سہ باغضہ دمساز کو
 کر فی گڑھتہ عا ضر مے نش این مان
 وچھان دراپہ پیچٹ ستر تخت روان
 شو تھتہ اٹھو نیٹہ جایہ آن یار یار
 بہ آہستہ بیدار کر اڈکھ پری
 بہ یثدراز شاہ جملہ چوں و ہجرا
 کنو یام کوڑن سپن نیم جان
 مہو کن نہ کر تھتہ حکمے اغرائ
 نیر دراپہ آہستہ پاٹھن پری
 دباب وڈان دراد تخت روان
 اندر شاہ شہس آڈکھ پیش گاہ
 کوڑن پیش یثدراز عالی علم
 سپن زرد روزن تیس جان دراد
 دران دم تیس روڈنہ دانہ میسر
 مے بوڑم خف کی گڑھتہ چھکھتہ گڑھتہ
 سزا دہہ ڈکھ اسے کپنہ محصال
 وچھان گڑھتہ بہ آتش گڑھتہ وڈپاک
 کوڑن حکم پر مہین کن اندر زمان
 ربوڑ بہ بیرون بمانش باد
 دڑھتہ نہا شیر س رہیگانہ تب

کشیدند بیرون ز جایک قلم
سعدی صنی سپینو تس بند لبر نشان
کرو حیر کہ ما بے یاد سبدا
دہ جان بر نام تاج الملوک
دو چکھ تس بجلدی تہ کر قیل قال
ونان چشمہ تھا و تھ سعد نارس گئے

بفرمان آں ظالم بے رحم
بہ آتش کدہ وایتہ نادکھ کشان
دو پین پر سوئے کن برا یہ خودا
قدیم و جدید کسہ جہم با ملوک
سپین پر سوئے نرم دل زین سوال
پہتے پاٹھو تس دوستدار س گئے

یتیم دلداہ یاہ
یتیم دلداہ یاہ
توتے دو تم مے ایچی
یتیم دلداہ یاہ
تبلتہ ازی ہنس ز بستر
یتیم دلداہ یاہ
دلس رو دم فریب
یتیم دلداہ یاہ
خبر روزم نہ ہے ہے
یتیم دلداہ یاہ
کوئے ہے دلہ تو زاء
یتیم دلداہ یاہ
یتیم چھس نیم بر سمن
یتیم دلداہ یاہ
یتیم درشن دہم مے
یتیم دلداہ یاہ

ڈڈس چانے اماء
نگاہ کہ تاحبداہ
بہ اسس ہمبغل ڈیے
بہ تخت گاہواہ
بہ حکم اپں ستمگر
بہ دداہس دار داہ
درینا اے درینا
ز کوہ سکھ نہ بسداہ
ڈڈتھ جہم چاڈی مے
ڈڈن آسجھ مے ناہ
بہ نہ ہتھ کوئے ہمشیار
کوئے مے زاء پاہ
تمنا جہم مے در دل
کرو بیہ کتھ تاء
اگر وڈی کنن یہم تہے
پوہس وڈتھ ہمشیار

یقین یود ڈیشہ یارس
 بیہیم دل برقرار
 مرون گزہ ہم ملے آسان
 دزنس چھمپہ چار
 وئے کوہ حال یونے
 بپن از سنگخار
 چھ واقف حق تعالیٰ
 چھ تکررے اختیار
 فراقی میاں رس اندر
 مہ کر پان ماہ
 رکو در روز محشر
 کرو دعوات چہا
 قصاص میں جدائی
 سہ چھ بوڈ کر دگار
 چھ لازم وقت رخلتہ
 پران چھ بس بنگار
 در آخر بزم چھ سمار
 بہر کس باز نہ گار
 الا اے نعمت اللہ
 بہر شام و سحر

گزہ ہم گلزار نارس
 یتیم دلداہ یار
 دیمہ بر نام تو حبان
 یتیم دلداہ یار
 شکستہ لعل چوئے
 یتیم دلداہ یار
 بہر سو زیر و بالا
 یتیم دلداہ یار
 شکیب و صبر وہ ذکر
 یتیم دلداہ یار
 ز دشمن پیشو داور
 یتیم دلداہ یار
 ہمو تن زبہ خواہی
 یتیم دلداہ یار
 پرون کلمہ و شہادتہ
 یتیم دلداہ یار
 یہ چھ کا قیہ ہند یار
 یتیم دلداہ یار
 سران گزہ نام اللہ
 یتیم دلداہ یار

چو پروانہ تن بوزنہ آو نور
 چو ناز جہنم نہ تیزان اوس

چو کہ دار حق نارس اندر سو خور
 در آتشکہ نارس سوزان اوس

و چھتہ نادر ہے کہ یہ ہے بھبان گئے
 میں سپین بدن تم کو سندے کو بیاہ
 دریغائے سندے سے نسرین بدن
 دریغائے اندام تم کو سندے چو قام
 دریغائے گلستان سندے جسم جان
 دریغائے کدھتہ و مہنتے قادی خان
 وہ اوٹس کرے اس نادر اس اہل
 غرض فائس ینگار نادر اس اندر
 کہنا اس بچھن آسے پیر پر و بچھان
 و چھتہ تس گئے کو تم ن لری جان
 میں تم کو سندے دُن تیر بر جان اکھ
 فنان آسے باہم خودا بوز نا
 چھ طاق تیس یو دسے افسون پس
 پختے پاٹھو باہم کو دیکھ انتخاب

یو انی تھتہ اندر سو سو ندر مہم ہے
 دُز تھتہ گوس ینگار لخت سیاہ
 نجل اوس شمشاد کو دمت غدن
 سیاہ گپہ نادر دُز تھتہ با تمام
 دریغائے گلزار کو رائیگان
 کے کال تس اوس آرام جان
 بہ تحریر تقدیر آسے ددل
 بر گائس گل نو بہار اس اندر
 بہ عبرت رتن مار خسرت بچھان
 پران آسے تمہ الامان الامان
 اندر کو کسو کران آسے تمہ سینہ چاکھ
 یہ یند راز اسام دمت سو دنا
 بلا شکھ دبار سے زیند کرہ اس
 بسویہ خوداوند ارغن و سما

بکاؤل نادر نشہ بچھنے نادر پر کین مناجات

چھے ڈئے قور دھتہ بے پردایے

زخم کرتن بار خودایے

زخم کرتن بار خودایے

چھکھ تہ محرم تہ بندس رازس

زخم کرتن بار خودایے

ڈز بکاؤل غصہ کیکہ نادر

چھکھ تہ دھتہ پڑھتہ گنہ جابے

چھرتہ دل تس شاہ یند رازس

چھے ڈئے دیمت تیس خود پایے

نکبہ تم کو سندے لو گنہ تس چاہ

ز نڈ کر تن بار خود ایسے
 ضایہ گھر شاہی آئند
 ز نڈ کر تن بار خود ایسے
 باغ حسیکہ تاگہ آب و پھان
 ز نڈ کر تن بار خود ایسے
 تسن بنگارس پڑس تاجدار
 ز نڈ کر تن بار خود ایسے
 چھم توقع رحمتک چوئے
 ز نڈ کر تن بار خود ایسے

روحہ سبوتر تن گئیہ تمس نہایہ
 اس یثراکال محنتس آئند
 گو کچے کال نڈ داغ وراے
 وودنی ہیشرایان آرام کراؤن
 دوطھ پھیلے پیوس ہے مایہ
 واتہ ناؤن نشہ بالہ یار
 تراوے لڑ پند نے جایی
 یا اٹھ ہی زار بوز میونسے
 نعمت اللہ مور و دل وایہ

باقی داستان

خود دین تہند عرض منظور تھو
 پنہو پانھو گر یاہ کوڑکھ تس گئے
 ز تجوہن خود گو آئند ہی کینو پھل
 پشان نیہ صدم رنج و ماتم زده
 ز حاضر اکس پریہ کن یی دوہین
 بیتھ پانھو دن گوہ باین خبر
 گوشت سوختہ لاشہ آئن خود نور
 پیشانیہ خستہ و فتنکھ چھوان
 چھ وئی کین سہ سٹا نرم یدراز شاہ
 یقین چھم ز نڈ کر تن بلخوور
 بہ افسون کر تن ز نڈ بامدعا

مناجات پری یو ادا یام کرو
 پھٹتہ دل موٹنگھ ذات پاکس گئے
 شہنشاہ پشدر از گو نرم دل
 وئے آسہ پریہ باتشکدہ
 زیندر از شاہ حکم جاری سپن
 بہ آتشکدہ گزہ پکان تیز تر
 بکاؤں دڑتھ آبہ گام پشدر نور
 یہ گئیہ یور تہمہ تور آسہ یوان
 ترا جنووی تراؤمی یقین گریہ افسوس
 مئے دو پنم دیکھ لاشہ آئن خود نور
 بہر گوہ طاقت چھ تس از خود دا

به بوزینه بواپس رتومیل قدم
 بر باد یفتند از هفتاد که پخته
 کوزن حکم از چشمه بارغ شاه
 به فورن او نکه آب پورنس فسون
 دیتن حکم پرموین کن این آب صاف
 به تعیل پرموین سه آب قلیل
 سیاهس زرجس یا هفتن آب صرت
 دبار دیتن دم بیک حسابم آب
 به امر خود او بند کون و مکان
 به شکل و شمایل سوه خاطر پند
 طفیل شهنشاه امت دیار
 نزن جام به یخته پیشوان چچه ناو
 گویند که پیشوان بفرمان شاه
 شهن دوپسه درامش ز چکه از محک
 نزن تیر گون پیته کالک ادا
 دربار یفتند از هر طرف
 اشاره قوالن سپن از کمال
 به سه کوز که ساز آراسته
 تیس سیم هم جنس رقابیا
 قوالو یخته پانچو کوز رابست
 کوز که مطرب و فستکه باز فاست

ز آتشکده لاشش آنکه بدم
 به طایفه عنایت کن تن نظر
 این آب و پیشان کوز صحت کاشه اکه
 به نام خود دم دیتن تخته درون
 متوجه همیر چون لاشه به بیخلاف
 مؤتصکه همیر چون لاشه به همچو تیل
 کوز که تیر سپوز لاش مانده برن
 چچو کن پانچ بر لاش به انقلاب
 بکاول سپوز بزنه در یک زمان
 اگر اوس تیر باد گیه بهر مشد
 سپوز خورش نسا آفت روزگار
 او نکه بر نکه کن تن دو کچه نادر
 به محض تمیک گاه پیوم چو ماه
 خبر چیم سورودس اندر پور چک
 کون چچه بخاطر چیم میون مدا
 به هفت اوس سازند دران صنف آصف
 کون ساز بیتا به کوشمال
 بهر غم پیری رویه نو خواسته
 اوس کصه تیر اکه آسوشین بیان
 به نام نعه داوید ارض و سما
 پیوتیمه و این با هم مقام اوس است

گیون

بوز که گوشو سوز یسند راز
 بوز که گوشو سوز یسند راز
 دمساز سپنجه بککه ممتاز
 بوز که گوشو سوز یسند راز
 بیکنه سپنس منز چچکه راز
 بوز که گوشو سوز یسند راز
 مشکه سوتو سپنکه هر دلنواز
 بوز که گوشو سوز یسند راز
 هوش کر تخته منز چچی بسنجه راز
 بوز که گوشو سوز یسند راز
 منز کس و آتجه سپن ایاز
 بوز که گوشو سوز یسند راز
 ناز زول تبه دے پنه ساز
 بوز که گوشو سوز یسند راز
 سوزنج بوزو مخمش آواز
 بوز که گوشو سوز یسند راز
 دونه ووز عالمن گے سرفراز
 بوز که گوشو سوز یسند راز

دم رط چشمه و رط زرد و هوشو
 سر کور عمار فوخا کی منوشو
 پیر یسند پیر رط هوشو
 لوله منز کله وون والین دوشو
 بحر عرفانکو گل پیموشو
 پختیه گے کر یسند صاحب هوشو
 سکر وون باغ آد تبه کیو پوشو
 دربارس منز آت که تاز هوشو
 آباد خانه نقاش و نه نوے گوشو
 کم کم خانه ترا و سوراخ موشو
 آغیز منز بشدگی کر سبکدوشو
 محمود رط آد تبه دوشو
 یار یسند فرمان رط قبا پوشو
 زنده کی لبیکه و صلیکو مے نوشو
 دربارس منز آت تها کوپه نوشو
 واصل سپنجه کوپه کائیه روشو
 دربار سلطان کور کلا پوشو
 نعت الله رجا هوشو مے پوشو

پتے داستان

خودنور شہنشاہ شامی ندیم
غولہا یہ تانہ بہستان پران
وچھن واسنہ دلربا اُس ڈال
بیں پریوینے اور سہ تیختہ مجال
پہ کشمیر و فارسی اوس شور
بہ عشوہ گئے زندگاہے مران
بدربار میشد از پیو و لولہ
شہس بہتہ کاکٹ نہ دل دراد آڈ
ز خودی گوشت نالی تس طوق اوس
توے جاو تہ پانیسہ لوگسہ رہیں
وچھن دلی باہم کران واہ واہ
وچھن تختہ پیچہ مار تس سہ توال
ہیژن کوم بہ تخت زدون قرار
دوپن تس پتھے پاٹھو چھے چاکری
گرہ ہتھہ گرہ باہم کون کاہ بار
میں نش کرہ ہم داتن بعیش و طرب
بہ تخت روان مسکن خود اثر رکھ
بہ تخت روان پرتوینے کون دوپن
بہ شب مقرر یہ چھو اوہ یور
بہ آرام مشغول گئے کل شے

قوالان و سازن دران قدم
بہ آہن مو سقیہ شامیران
بکاؤل نژات اُس ماران تال
بہن تہ دو تھن تھو سٹے یال چال
سے تالہ دو یکہ گئے نیم دور
ترانہ تھہ نیم رہیں کران
تیختہ ہیو سپن سونہ کے غلفہ
نژن ہیوت مکان اذان سونہ ساز
پری وہ یہ پانس امیک شوق اوس
سپن کال اوس گوشت کرہ نش
سپن سونہ یہ تھویشد از شاہ
بجہ طرسپن پادشاہس خیال
وے شدم آیس بصرو قرار
رضا شد گو از بکاؤل پری
اجازتہ ثے چھے بوز در ہمدار
دیسکن شہس تھا و ہر نیم شب
کرہ تھہ ساز سونہ اپا واپس کرہ تھہ
میں تس دوپن حکم جاوی سپن
بکاؤل گرہ واپا ناووز بظور
مرخص نہ دربار کو ساز سنے

بکاؤل نیک که پری یوسف در زمان
 سه تراویح بود پس تمویح شیر عنان
 به بستر سپید هم بغل دلبرس
 بوقت مقرر بگاه تخت ووت
 به آهسته پری یوسف بیدار کرد
 چو تدبیر آن بچه یی شیر خوار
 بتدریج در خواب خرگوش گو
 به تخت روان کثر بکاؤل شتاب
 بشا یی عسل تخت تھو که نبر
 دو یکچه تمویچ دیروز آن بد شعور
 زلیس زبک ز آتش گزهی تاز تر
 پ بوز تھ نیک که پری یوسف تیز تیز
 دژ که فارس اندر دژ تھ چون گیاه
 سه لاشه سیاه نام کرد او که نبر
 چو دیروز شاهین کورس عطر باش
 به شکل و شمایل پند ششها
 به محفل بهیچه مطربان قدیم
 ربابین تھ سیتار نے گوشمال
 گویون میو یکم سارمن صد اتیزگو
 مشان اوس دن گیشہ تھ سازندن
 تھتھه کھ تھ جادو و ستاد سوسه
 بهم سپنیاں آن بکاؤل بحر می
 تماشا و چھان بے کمان و مہاں

گریه و ایناؤ که به تخت روان
 دو یکچه تھس بکاؤل نیک تھو ز دیان
 عجب رویداد بی خبر بینی تھس
 تھتھه پھ تھه گوشت راز بود آر کوت
 شھس نش گزھن فیکر تھس تھ
 نیشہ پادی حقن دید کران کار بار
 به عینہ تجس بنگ بے ہوش گو
 نیک که تیز پری یوسف بک عقاب
 اندر کر که میشد راز شاھس خبر
 کر که تھ نام آنی گزھه در حضور
 پیچھے پاھو تھو چھه ووز مر
 به آتشکده ییم کران نار تیز
 دژ تھ گوس نیکار لخت سیاه
 کر که پیش میشد راز تھو یک تھتھ
 به افسون گو تھو و تھتھه مو دلاش
 سپینو جلوگر با کسان و مہان
 به گرد شھنشاہ و زپران ندیم
 کوڑکے مطربو مار رتاصہ تال
 زدن پری یوسف تھوت وقت نیریز بو
 بکاؤل بد انشس تھ فقیر پرن
 قوالان دربار شاھ گرد دے
 نشان تھ کیون اوس از افسری
 سپینو سازم رقص مرد و جوان

کباب آنان فرحتک اُسوے
 پیچھے پاٹھو تم جسد سازندان
 غلط سوز مازندانی چه چسپن
 کوڑکھ گرم بازار عیش و طرب
 سپن نیرنگ وقت پُری تو فراز
 اجابت سپن نس بفسد دلنواز
 کوڑکھ پُری کوئے چار سو به جلوس
 به افسون و جھوٹ تخت کو بر هوا
 و چمن منز بخانه تم و دایمناو
 به بستر شهزاد و دخت دان اوس
 و نئے موختصر پاٹھو بے تھا و بھوس
 روان پُری تو تس تخت پیچھے واکھن
 آنان پیش میشد از تس بانیاز
 بهر شب دژن تیر منظور کوڑ
 شه آتشدک نار چون لاله دار
 تمس مہ جیسس شه جیسک بہر
 دژن کوڑن منظور تر دژن نہ یار
 مس بادا تختس برس گزشتہ عیش
 پیچھے پاٹھو آدا سپن چند گاہ
 شبہ اگر اندھا پیش کردگار
 به پہلو و چمن نہ تم آغوش خوش
 پس و پیش زہا بن یمن دیار
 دقیر اسے دریغ اسے دلدار من

چہوان آسہ رقاعیاں پئے به پئے
 چہوان مے کران سوز مازندان
 نیرزد ازیں سوز نیمہ پشپن
 سپن صحنس سرد اندھ صفت شب
 اجازت طلب کرد از سدا فراز
 نہر دژا تو به پیچھے بر تخت نار
 بکاؤل رچکھ در میان چون عروس
 گلستان ارنگ پھر کھ تھتہ نوا
 به آہستہ پہلو پر شہزاد تھاو
 خبر گپہ نہ تس زن بگتہ شاپہ اوس
 پیچھے پاٹھو معھول ہر راتہ تس
 به ستور ز آتشکہ زاء لہ حقن
 به افسون سہ تمویس کران سرا فراز
 مو جھتہ تمس یار سندا دس ترور
 یوان بوزن اوس از شوق یار
 نہ دربار میشد از بو خوب تر
 نہ روختہ تمس نہ کران تس شہ
 نہ ہجرت بہ نار روز خاطر پیش
 گزھن یمن تمس تھو دیند از شاہ
 سہو نیرتہ سپن شہزاد ہشیار
 دژن تمیک منز لا اس پیش
 لبین نہ گئے کو سہٹا دلفظار
 گزہ کورن کیا گزہ تس و ن

نیسے مائیکھتہ دیو پنے لاجسم
تجس کاٹھہ پنے و اقف بحر ذات پاک
در اثر ببالین ترودن نگہ
چو دروازہ تس دبیرس گاہ نے
گہے نرم تہ گاہ تیزان اوس
بیچھے پاٹھو بو پاڈ پانس وٹن

شبانیہ سوسہ ماڈرایہ صحن حرم
بحسرت درونی سسپین دردناک
نیشہ رکن تجس آتہ پنے اکھ زوہلو
بریا سے غم غوطہ لوگ مایہ نے
زبستہ افغان و نیران اوس
چو ریکو صغر فکدن اندر سنن

بکاؤلہ ہشیل فاب گزشتہ ہزار و ہشتاد و یکھ

برنگ دلہ گھٹام بکاؤل نام لشب
چو گھٹستہ بہ تن تن برعیش کام لشب
تسین لیس این پیمبر کتہ نام لشب
لبتہ دھتہ روم سعدس گوم تمام لشب
فقط ہزار ہندم تھو ایس نام لشب
جہائی کر تھو بامن گیکھ کو تمام لشب
تے تراوم تاجہ ایسی گھٹ نام لشب
بہ یاری چھار وای ژلن گنام لشب
کھڑکھ ما آمانس براہ نام لشب
نوجھم از فجم واد اک عجب مقام لشب
ژتے کر تھو گھٹستہ لیبش نے زام لشب
دقم درشن سندارے نہر آلام لشب
بہ چھس مہر کر م تے بیک فرجام لشب
چھ یس نہون عالمن شاہ کرین نمشکام لشب

بہشتہ ردوم ہر شام کو آرام لشب
بہ بہتر وقت شامین بہر پیمو اوس بامن
گزشتہ فاب نہ پیمبر شبن بہ روٹس لولہ تن
وٹیکت ست بہر سکین تے رتے غیر سکین
ازین اندیشہ و غم تے چھٹہ کاٹھہ تہ محرم
الا اسے دبیر من بپن اسے مخور من
تے چائے شو قہ ماری تر تہ از شرطیاری
ژتے کر تھم بے وفا بی پس کاٹھہ جہائی
تے وچھٹکھ محلہ فانس ہر یک تھنج فانس
نیزہ ماگر زمین چاک پھوڑے پانا لکے کاک
کوہ مسم پانس قبیلہ تے چائے قولہ قایل
بہ خلوت خانہ پڑاے یتیم تھم پاپو یاسے
چھ ساقی ما کب تے بران بیالین پیاپے
غلام نعمت اللہ کران عرضی بدر گاہ

اگر چه ببا این تپس اوسن مر
 سیم و اجن و پانی پالتس و ن
 بکاول ز درباریشد از شاه
 اندر تراهیه آهسته تر و ن قدم
 به رستر تپس سوتو تبه تر و ن
 اگر چه تر و ن غم سپن شادمان
 دوین اے درینا ز پهلوے من
 پیروز کنوے ز حاکم در و ن و ن
 خبیر چینه از تا به حقن بار
 چینه از زم به مولوم کر او ن پنگاه
 غرض گو به بیدار در هر مدار
 صبح بچول ته زاعن شبکو کور قرار
 س تاج الملوک و ن بجال پریش
 دو هس تمو نیتدر تر او تا وقت شام
 بنانن بستد به راه صواب
 بوقت مقرر به رستر قرار
 گرا آ که تپس سوتو کھیلان اوس
 بکاول سپنوست خابس اندر
 دپان اوس و ن تحت و اتم نیتدر
 مکر شاهزادس نیتدر کم سگیه
 سپن میرنگ وقت پریه فراز
 دران وقت مشه اذن از جزوی
 پری کو نکل و ن نیتدر چس

ز بیراحتی زن کھیلان بو زهر
 ا نحر اندر بزرگ تس صدا کو کنن
 ا نیتدر پری یوسه ترا و آما بنگاه
 نیتدر لارج شاهن چو ملک عدم
 ز حرکت تپس زن نیتدر اوس شاپه
 ولیکن ز عبرت سپن خسته جهان
 به کورت اوس نیتدر گمتر و ن کسنتی
 ا نیتدر کینه تر آیم ن اوسم جنون
 و در اهنر پیس سیر بازار
 بیس آبه نیرون اوس خا مخاه
 سپن را غیب شغل بوس و کنار
 تپس حباب کور شاهبازن قرار
 پیوست در تفکر کورت سپن ریش
 به عبدن کورن ترک عیش و آرام
 دین زخم ته نون کورن نش شتاب
 و ن ته سپن با پری همکنار
 در و ن تپس نون تیلان اوس
 به تعمیل شمه اضطرار بن اندر
 غممتد کورن نیتدر همتد پیر
 سه مجروح بلکل بکاول پیس
 سه بیدار گیه پشیر از خاب نان
 نیتدر سخت لارج کس بیخودی
 و چس و ا پا خشن دوین چس

بهارچه روز لوگن گرامی لباس
 چھ بیدار شہزادہ درخان اوس
 پرسی ورتہ بہ آہستہ تر فون قدم
 پتے در اوتس شاہزادہ نبیر
 پرسی گئیہ بر تخت یامتہ سواہ
 بہ پرواز آغاز تختن کو رن
 سرگن تختس پایہ سے زور تھف
 کہا رن خبر روزہ نہ نہ ہار
 سواری مہچن نیو رتو تخت زور
 بہہائی بیک سو شہزادہ گو
 دوان آتہ پرسیان آتشکہ
 بہ تختس شہزادہ تر او رو
 رتن بونہ کاتہہ پر زو ناوین بشر
 بہ نر دیک آتشکہ داعی تختن
 وچچن یام تارچ الملوکن پتہ وال
 بکڑہا رمن پرسیہ داہہ گہر
 دیک درپ ملک بیگانہ چھس
 سہمتہ ہر طرف سے رٹتہ کالہ قم
 پرسیو ارنکہ یوت بہ ملک عدم
 ہر سوے نارس چھے زنجی ورنی
 چھ بہتر دزن یام سے ستو سے
 کو رن عزم وہ کھ لاپہ نارس اندر
 بہ فون سے لخت سیاہ از زہن
 ملدن اوس مرثو وانگن تیلان

پرسی آسہ پڑان تمس آس پاس
 بظاہر روٹن زور مرثان اوس
 نبیر دراپہ از باب بیت الحرام
 لباسا تھوون سو فیانہ نبیر
 بہ مخفی دچھان تاسبہ درنگار
 محافظ خود انیک تختن پورن
 اویران سپن تختہ چو برگ علف
 نہ گو شکہ رتن کو ب سپن کیا ز بار
 بجایہ مقرر رتو کوہ فرود
 وچھان رنگ سمسار کے نو بنو
 بکاوٹ نیسکہ ہم چو ماتم زده
 رتنس کوٹ بہ وچھہ ہا رتن ستو گو
 بدیوت سے پرسیہ اندر جبہ تر
 دریکہ نارس اندر پرسی دار تختن
 دوپن اے دریفانے چھم نہ نجال
 بہ بازوے مہمتہ ہ شمشیر و تیر
 مسافر یوت زن بہ آسمانہ چھس
 نتہ ناہ ڈیر سس اندر زالیتم
 درپ شب دیتن سوے عقب قدم
 بظاہر پرسیہ پنے ہشیر آدورنی
 تسلی سپن پوختہ گے درانی سے
 استو اندر کھ لاش پرسیو نبیر
 اھتن پیچہ ملک دراپہ اندوہ گین

ہتیو تھیکہ پکھ نادون سویے بارنگاہ
 بہ عبرت تمن پتہ تروون قسم
 بنس کولت پو وچھہا تو پڑھاکن
 دکان نہ پڑو سو لاشہ اندر
 شہنشاہ یسدر از پے جام آب
 دھتھتہ گپہ نسرین بدن سرورقہ
 بہ شخی دشمال بحد کمال
 دھتھتہ کو بحیرتھ نکاروک نکار
 بہر کو تو قور دت تھے پھے لے خودا
 دیان پڑو پے کور پیشوا پے بر
 سیمٹا خوش سپن دن پھوٹس پکھ
 دیان بو پڑوے چھا بکا دل پڑو
 تھس سیمتو قاصییاں گوئد
 شورو کور قواو تے سا اندر
 بکاوا تمن سار سنے پیشوا
 گھون تے نژان تھو شتہ سوئند
 قوان اندر بیوٹھ تاج الملوک
 درپ فن تھ دانستہ استاد بو
 تھ در ساز و سنطور ممتاز اوس
 در آں محرکہ کاٹبہ کو پڑو نو
 قوان تھ تھتہ دھستاد اکھن
 تھ دف واپس مژاگر اوس مست
 دوپس شہزادن تھ پڑو امہ بر

تماشا و چھان اوس گم کردہا
 دروانی دزان سپنہ تس زین قدم
 تھنن تھند خور ورتھ چھوٹا ایدر تمن
 بدر بار یسدر از تراو کھ پھتھر
 کھو کھا دھتھتھ چھوٹن تس سپن کایاب
 گل اندام خوش روئے خور شید خد
 ازان ہمیش چندا کہ بوئسش جمال
 دوپن اپں چہ رنگ ستاے کردگار
 چھ سو حلاج تھے بنشد شاہ وگدا
 ہیوتن جلو دین ہم پھو شمس دقھر
 سپن محو دیدار اکں باسشتاب
 اچھو باز دھتھم بہ نیک اختریا
 گشتہ تھ پیام شو بان رتھ سوئند
 نژان مہوت رتھو چھہ جبین سوئند
 پران لکن داکشس کران کم فوا
 درپ شب سپن سامچنن پشد
 بخوئی تمن سیمتو لوگن سسوک
 گھوان اوس خوانستہ آزاد بو
 خصوصن نہر کس خوش آواز اوس
 چھ رت استاد تمن عقیل رتو
 زضعف بدن بودو یقن تھ بہن
 ولیکن درپ وقت گومت دست
 دے بہ مدد کھ کھ بہ پھتھر

پہ بکاول سے استاد کو شاد مست
 دوپٹن نانہ بے شکہ پہ ساز و سرود
 بکاول ازیں صاحب را بے خبر
 پیوٹن ساز و این شہین با کمال
 بیک حلقہ آواز با سوز و ساز
 شہنشاہ میشد از گوش دمان
 سہٹ اوس تس بے بہا موندہ مار
 یس نامہ دیتن تس بخورم دلی
 پس پشت د ابر حق دیتن ہکسان
 سہ در بقص و عشو گری اُس مست
 بے روٹ سہ تاج اخلو کن غیب
 ازیں شاد مانی کوڑکھ زیاد طے
 در یغ سچن پڑتہ اکھا آپ کوت
 اگر گوینہ خوش کا خوشی مند فرود
 بہ تجویزیشہ را از گردن خسرا
 موڑی رہی پیر کو پے پیشوانہ تمام
 نمبر آپ پیر کو پہ کران اقرظار
 بہ بر پیر کو پہ کر عجا بہ مایہ زری
 دوا پنج کون را نہ پے کن سدا
 بعد ناز بہ تخت کروون قرار
 سہ تاج الملک زانکہ بو آس پاس
 سچن تخت را ہی اویزان سہ گو
 تخت ابن ارسس اندہ داؤد یام

بجلی سہ اسباب حق و نس نہ دست
 بہ چارچ بہتہ حساب استاد روڈ
 سہ مشغول در رقص بازی مگر
 بکاول بہ اندازہ ماران تال
 سچن حاضرین پاؤ سوز و گداز
 سچن بر بکاول سپٹا مہربان
 سہ موڑون کوڑون بر بکاول نثار
 بکاول سپین خوش روڑون روڑو ملی
 بہ اُپین بھگت نہ کشایاں
 خبر تس چھ روٹ و سہ ستادون بہت
 بہ آہستہ سر بستہ حق و نس بہ جیب
 وزین سہ سپین مجلس از سہ
 دو فیکھ پیر کو پہ واپس کر تھن وقت
 مگر وعدہ کوڑت شہین کر دو پور
 کوڑکھ بشد سازندہ و سوز و ساز
 مخرجہ ز در بار گے خاص و عام
 بمع تخت از بہر آن کھنڈار
 پنہو ریم کڈتہ اوسو تس جعفر
 خرامان نمبر ذرا پہ با ایختام
 بہ پرواز پیر کو یو مینکھ با سدا
 کران پا پے زور عقہہ بارہ اس
 کر شہ کران داتھن تخت پیو
 بکاول کران عجا بہ پنہ سہ سلام

بہاؤنی شد تاج الملوک کو جدا
 تھکتے اوس آفت بہ بستر نہ پو
 بکاؤل اندر تار پہ کھوے ساری ساری
 سینو دا بھل بہ بتر شہریار
 دوہین چھس نیٹہر تہ روٹن درکنار
 دوہین تس کہ ہے اے اسے نوشاب
 دریغ از مجنبتس بہ بیدار کوس
 دوہینس پرکویہ حالی تے نش خاب کہ
 تہ کرکھن مہ کہ کینہہ تہ آتھ کن خیال
 و چھتھ کین تے آتھ کم و زیادہ باو
 دوہینس تمکو مکارن پوزے بوز باھتہ
 ہو آئی خبر دوت تختہ روان
 جیتے مے و چھم پری پئے رو برو
 یہ بوز تھ پری حار تس منز گئے
 دوہین تس بیہ کیا و چھتھ کریان
 بہ انکار شہزادے زور تھوہ
 تہ ہتھ تختے یام پرواز کوہ
 اوہیزان سپس وڈان تخت گو
 بہ امرت نگر تختے پایہ گاہ
 بہاؤنی بہتھریام تختہ روان
 تہ نیہ ہکھ تمکو پری پئے تھکتہ
 و چھان روٹ سیونے بہ بخاب اوس
 تے بہتہ پن پان کہ ماتباہ
 بہ جلدی اندر تارو غیر از حسدا
 تہاے تمکو نیٹہر لاج زن مسدود
 پھرتے زور سے دار کندی لاکھ لاکھ
 تے نہ خورہ تہ و چھن دل قرار
 بہ مجنبتس سپن شہزادہ بیدار
 بہ بیدار کور تھ زخاب عجب
 مز آفتن خاب بس اندر سے اوس
 و چھان تہ و چھتھ کیا تے خاب اندر
 چھ بعنے و چھن خاب آران خیال
 زھن زان بہتر کھن کوہ جان
 برابر گہر آسہ ہے نہیہف راجہ
 تہ در ایک تہ بہتھ تھتہ اندرون
 پڑ و چھہا بیہ کوس بیدار بو
 تعجب کورون حار تس منز پیٹے
 بظاہر چھ پوز غاب چوئے نشان
 بہ مکار پری بیہ بیہ و تہ نور
 کرختہ پایہ ہے تھتہ کوروم دل مے
 کہ تھتہ کران و تہ تھن جاپہ پو
 چھ مشہور جیندہ رازیس بادشاہ
 بشکل مہیب آتہ پری تہ روان
 بہ سوزند آتش تہ در تھکتہ در تھتہ
 ہتھتہ مہ مارنے پان بیتاب کوس
 مگر کوس بیدار افکوس و آہ

بہاؤنی شد تاج الملوک کو جدا
 تھکتے اوس آفت بہ بستر نہ پو
 بکاؤل اندر تار پہ کھوے ساری ساری
 سینو دا بھل بہ بتر شہریار
 دوہین چھس نیٹہر تہ روٹن درکنار
 دوہین تس کہ ہے اے اسے نوشاب
 دریغ از مجنبتس بہ بیدار کوس
 دوہینس پرکویہ حالی تے نش خاب کہ
 تہ کرکھن مہ کہ کینہہ تہ آتھ کن خیال
 و چھتھ کین تے آتھ کم و زیادہ باو
 دوہینس تمکو مکارن پوزے بوز باھتہ
 ہو آئی خبر دوت تختہ روان
 جیتے مے و چھم پری پئے رو برو
 یہ بوز تھ پری حار تس منز گئے
 دوہین تس بیہ کیا و چھتھ کریان
 بہ انکار شہزادے زور تھوہ
 تہ ہتھ تختے یام پرواز کوہ
 اوہیزان سپس وڈان تخت گو
 بہ امرت نگر تختے پایہ گاہ
 بہاؤنی بہتھریام تختہ روان
 تہ نیہ ہکھ تمکو پری پئے تھکتہ
 و چھان روٹ سیونے بہ بخاب اوس
 تے بہتہ پن پان کہ ماتباہ

خُدا را مُلکِ تھچھہ تُو دودہ نژاد واپہ
 در پفا اوس واپہ کھو کاہر چھہ رات
 چھہ کاہر اوس میانہ رازہج خبر
 وچھہ بوڈ گوناہ خاب تھاؤن نہان
 پتھہ عکس ماہتاب آسن بہ آب
 کس منزئہ ییمہ جملہ موک قسم
 بہ بید اری یو یا کہ خابس اندر
 اگر سرو اوس گومت گرم کو
 مگر اندک اندک وہ داستان
 بدست وہ پا کو متن اوس تمبو
 کدھہ شائیدہ بودش موختہ ہار
 بہ حشرت سوع زن آسمانہ پیہ
 دوپن تس کہ اے سفلہ بد کھر
 خبر چھہ از حکم بند راز شاہ
 ملکہ کوت اوس ملان دسبدم
 مگر ترو مکھ کہ پڑ اے دوستار
 بو اپس یوان ڈے نشہ نیم شب
 ہزار دینہ کر تھچھہ شیکس
 پرتو رہنہ با ہزار احتشام
 مگر چہ شو ملک مے زنجیر ادس
 طفیل شہنشاہ عالی مقام
 بہ واپس ڈے نشہ ہاتھ کرے ترو
 ہر گونہ اوس مے چوئے سبب

مئے سے وچھہ خاب مئے مئے صاف
 یہ بوزخہ بکاؤل کران مے مات
 چھہ واقف یہ گومت برس برس
 دوپن تس وچھہ کیا بیہ کر بیان
 مئے اوس یئشہ بوزو چھہ چوں خاب
 ہکارا ڈے چھہ مے ہر ویک قسم
 یہ کینہہ ہاڈ چھہ دن مئے نشہ نرسر
 یہ سرگند ہاڈ تھس نیم کو
 مے ویزہ تھس سر سر داستان
 دریاں شب یہ کینہہ وچھہ اوس تھو
 چہ سورے مئے تس نشہ بامدار
 بکاؤل وچھہ سخت غمگین کیے
 دین پنچہ روئس کوڈن موی سر
 برس فاش کر دودھہ کدھہ شر و کفا
 وچھہ پانہ مے چانہ بایت ستم
 بہر شب ورن مے کوڑم ایختیار
 تھہ حکم تعمیل کر اودھہ شب
 مے نے آسہ ہے چون الفت دس
 ڈے وہ ہے دیک پانہ کر ہا ارام
 وچھہ پانہ کوتا مے تو قہر ادس
 ہزار ان پری مے اوسم فو لام
 ورن نارس اندر مے منظور کزود
 مے تکلیف دزیم بہر نیم شب

مبادا منقص گزشتہ عاش چون
 بنیم نہ مے پختہ روز نے زہنہار
 کوڑن لعنہ طعنہ تمہیں خوب تر
 بگاہ یہ نہ تھو سہو پاش عیاں
 پش تو بیشہ چون طالع سر
 چھ دھو میون در دست آتشہریا
 چھ کیت فایدہ سے کڈن روزمر
 خمدانہ کیا آسہ احوال سون
 کرو دودھ پیٹیم نالہ موٹ تادپہر
 مگر گتہ نیشہ در تمن دودھ حرام
 الہی بگاہ مشہل آسان کر
 زحیم سے معرفت جہم سے آرز
 پیٹم گاش چشمن گزشتہ دل سرور

نہ کوڑ مکھ نہ واقف صلاح تھو مے زون
 بھوڑ مکھ پانسے سر کوڑ مکھ آشکار
 دوان ز پنجہ روپس کڈان موسیٰ سر
 دوپن تس تھو کوٹ کالا نہان
 گڈا پش بگاہ راز ہے نیش کچر
 درپن ماسلہ تمہو سڈے اختیار
 رضا مند پاشٹن مے غشی اگر
 وگرنہ خمدانہ حافظہ مال سون
 چھ باقی دے راز ہند اکھ پھر
 بہ رستہ ہم آغوش تروڑ مکھ آرام
 بہ خوف ورجا غم زدو تروڑ مکھ لر
 ولسا قیو مدھف گو دراز
 خمدانہ دتم پیالہ اکھ از ظہور

ہند راز شاہ ہند دربار تاج الملوک واقف

گزشتہ

بسیع پھول تہ دھو تم نہ غلین خواب
 ورن میون یشہ راز تھا ویا قبول
 سہ کر زانہ ہے راز سڈے سلوک
 بہ شہر حبش زنگیک شاہ راز
 بہ رستہ ہم آغوش گے دوش دوش
 زانہ پکان آب تخت سمان
 دریف گزشتہ اندرین شب جدا

بہتے پاشٹو لٹو مکھ رازین در کتاب
 بکاؤں سپٹھا اس خاطر ملو
 بہ لہو و لعب اوس تاج الملوک
 غرض دودھ ادا گو شبنگاہ آو
 نگارو دودھ کوڑ مکھ خود رو نوش
 دودھ پکھ دودھ پیٹن بہ بیت لامان
 غرض ڈا پھر تروڑ مکھ بکام مدا

سپن نهیغه شب دوت تخت روان
 به عادت پری اُس گاهز هشدار
 دوت پرتس لباس مہی لاگ جبل
 نصیب اگہ آسہ واتہ به لاسہ
 وگہ نہ پیترتم یغہ مکانس سلام
 به عبرت تبس اوس زن ہر دمت
 نیمہ دراو از در گہ شایہار
 دوپن پرموینہ کرن بہ چشم دوستدار
 زمین پیش یثداز با کر و قر
 بسرعت دوان دراو تخت روان
 بکاؤل نیکہ زود نا یکہ ز پیر
 دوزخہ نار اوکھ سہ لخت سیاه
 سپن ز تہ بر شکلی نقل اول
 قوالان ساز قدر و ملک ساز
 بہ سورسہ و چھان او تر تاج الملوک
 یوک بو گوشت تن سستویش
 و چھتہ نوجوان گو سہٹا شادوست
 کوژن مرعباتس دوپن واسہ ساز
 ہیو تہ دایہ نے ساز و سطرودنے
 پری پیکہ و با کمال پری
 بکاؤل نشان با کمال سلوک
 بییک خلقہ آواز تراو کچھ بجال
 دریں شب پری رو بہ در ہر کردار

برایے سوارے خوابیدگان
 بجلدی کوژن شہزاد ہمدار
 چھ نرہ ان تخت روان دیز تل
 بیچہ یغہ مکانس اندر با ظفر
 اسے نش پیچہ تا بدور قیام
 قہ پانہ پشدر از نے بود مت
 بہ تخت رواں بیچہ شایہ دار
 یوہے آدہک یار تہ غمگسار
 گہون ذاتہ بیچہ ساز دامن زبر
 بہ امرت نگہ دایہ در یک زمان
 بہ فورمانیشدر از نارس اندر
 بہ افسون ز در باریشدر از شاہ
 بہر لوگ تہ جامہ یے ہر دل
 دژک ساز نے گو شمالی بست از
 بہ سازندران بوٹ با صد سلوک
 کہن سال اُستاد نے ساز تل
 سہ دیرینہ اسباب حقونس بہت
 خموش آواز چائی سہٹا رد لنواز
 صدا بوژ حقن محفل تاز گے
 نژن ہیو تہ با جامہ یایہ زری
 گہوان بہ اشارات تاج الملوک
 اکے دب بہ فخلال و سطرود تال
 بہ اہاد سازندرس نو نگار

بہر گوئی نفس اندر کورن طے
نہ تاج الملوک جھلکی بے خبر
تماشا و چھتہ بوز تھ آواز ناز
بس خوش کلامی زین برون تھ کن
کورم ہضم سے چاہ سوزک غذا
سیٹھا شادمان گوس لے خوش مقال
ازیں بعد تاپ دزن مات چھ
یسا پہ سے نش کر طلب کیا گڑھی
بکاؤل حضور شہ شاد مست
دوین کو سپہ بان یسند راز شاہ
کورن عرض واپس بہ اقبال شاہ
تینک چھنہ حاجت فقط عرض چھم
بعینہ پر سازندہ نو رنگار
امس سستو تقدیر کے جور چھم
بامو ہے یہ آسن گور تھم سے غطا
ز خدمتہ سے آرزو چھم فقط
یہ بوز تھ ہیوت نار در جان شاہ
دوین تس نکیا چھکھ و نان لے منوش
دوین تموشہا پڑ سے امید چھم
سپن تلخ تر عیش یسند راز شاہ
بہ سوئے بکاؤل و دزن از غضب
یہ نیصفہ بدن چون از زیر ناف
و نہتہ بی سپن تی درینا درین
ما پڑا - تکلیف

سپن تاپیشہ راز تے کل شے
فقط مائل تحت پرکین خبر
سیٹھا خوش سپن شاہ گردن فرا
بکاؤل ہا الفت تیرس کن و دزن
خصو من ازیں نغمہ حبانفرا
موٹھم جھلکی چون رنج و کلال
ز دربار یسند راز انصاف چھ
بیان کر یہ کینترھا ژٹے خاطر تھی
چھ استاد چون چاکران بستہ دست
یہ کینترھا شکس تی دیم خامخاہ
مے چھم مال و دولت جمع داریاہ
سہ مطلب و دن پیش شہہ فرض چھم
چھ یس استاد زمان شہریار
یہ شہزاد سر کر دوشہ زور چھم
معانی زگستاخی و ہم خطا
معانی منکان چھس ز سہو و غلط
کورن از غضب تاجہ سے کن بکاہ
بکاؤل ہم آغوش تھا و ذی بدوش
بہ انعام بخشش بکاؤل دہم
معاذ اللہ از قہر آن کجکلاہ
بہن دوری سے روز اندر تعب
گرناہن سنگ خارالغیر از خلاف
چو ماہ گئی پو شہد از زیر میخ

بحال تباه غائب گئے راہیگان
 نگار قدیم و یوک شہریار
 کو دکھ تیرا انعام گوشت نجل
 کران اوس افسوس تیرا ہے
 مئے پائے پن قلعہ اؤن زیر تیغ
 پیوست آسمان سہ گوشت ستہ
 خود شام کرتے داتا ناوی جفا
 دینی دو کھ تراوی بجاہ سیاہ
 حذر کرتے از عسرت تیر روز
 دوہن ترین بسی تیرا دھتہ معھوس
 پھٹے پاٹھو تس کھیا ناوی طلاق
 وفا نہ باکس کند گز بار
 حذر کر بھجس یو دھکش چھس کروہن
 یہ چھ زہر قاتل بہ شہد اندرون
 مہ ماہ ہرگز حذر الحذر
 ز دربار گے تم نہ گلچہر غیب
 سہ تاج الملک تہ بکاؤل پیری
 بیٹے تم ز از گردش آسمان
 رتن سہو لاہن کوڑن بدلوک
 یہ کینترھا مٹکا کھ چھم قسم ہو دست
 پس آنکہ بہ دربار شاہی آنکہ
 بخشکھ تہ تمھو سے مگر تھا ہوش
 تو نے بوہن ژئے گزھوئے بدن خاشاک

شہس بد دعا ہو یوان بر زبان
 مے کبخت سازندے نابکار
 ز دربار آں جابر سنگدل
 دھتکھ دور دھرتھ بفرمان دے
 دپان پاؤ پانس پھورس اے دیغ
 پریشان سپن دربیابان و کوہ
 میٹھے ہیو یہ سمسار چھ بے وفا
 کری آزمائش جویشہ راز شاہ
 مہ گزھ مست از عسرت چند روز
 چھہ بڈ موج لاگتھ جوان نو عروس
 دویم تراو تہ کراو تریبس مذاق
 غرض کائنہ سہتین یہ در روزگار
 چھ بہتر ازین سپر سال کہن
 مہ گزھ اٹھ گئے چھس نقش فدو
 بہ ایں شہد شیرین بعقل و ہونہر
 و چھتھ ناٹھئے نیمہ آسمانک فریب
 ز تخت شہی پیئے بخا کتری
 چھہ راوی بکھان اندراں استاں
 کہ یعنے بکاؤل تہ تاج الملوک
 دوپن پیری یہ کن وعدہ چھم کروست
 دے تی رفا مٹھ یو دھوے گزھکھ
 دریغ کوڑھتھ آرزو از منوش
 بہن وری پیئے تام بے نام و نشک

و آنچه بی کورن از تعصب قهر
 از آن کسب کینه گویند انصاف تس
 سپین شک خراسه از زیر ناف
 بکاؤل سپین غائب اندر زمان
 به فرمان یسدر از پریوسه مثل
 دینکده دور دایره سده از بارگاه
 پیو آئی سده از هوش بے هوش گوی
 پس از چند روز سده در هوش آو
 خبر تس بدر بار یسدر از شاه
 حضورش پشاه یسدر از چش
 بجایه یسایه و چش تسمو بدل
 نه در بار یسدر از نئے آں پری
 دوپن اسه دریغا به آں افسری
 کریم ز پرکی پانی پانس پهورس
 سوه یا تسمو ستمگر شهن مار ناو
 دریغا تبس سستو ناحق گیس
 دریغا تسند حال کس نبش پرتچه
 پیچھے پاٹھو پھیران سده بو جشکے
 کلبس کن پرتهان اوس اندر فراز
 کنین کن دنان اوس اندر نشیب
 چو دیوانگان ناله هر سو دوان
 ز بحر عب آئی گواشت در بدر
 عجب سزه گئی کوکبه کھر گبه چش

سپینو تم ز در بار شاهی بدر
 دینش تا دوشش شاسکی شاف تس
 پدین تام لوگ تس زیند از شاف
 سده تاج الملوک بر زمین زهر طرد
 شب تیر تس کوڑ که روشن دهل
 اکس جشکس منز چو یک برگ گاه
 سپین جعفری آو دل پوشش بو
 و چش حال بنش موٹس توش تاو
 بکاؤل پری سستو چش خار غاه
 یسایه دیم ما کلب ساز چش
 به خاری تبس سخت آهش و دل
 و چش پان پنہ نئے خاکستری
 کجا آں مسافر کجا آں پری
 خبر چش یسدر از نئے کیا کورس
 شته نار ڈیرس اندر زالم ناو
 و سستو کوکبه از تخت پرکیاں پانس
 به سستو جشکس کوکبه کالا گره
 خبر بو پرتهان پرتچه کلبس پیل
 بکاؤل و دوان ماثئے و چش بنار
 پری مایست سستو بیچھ و تم سئے نیب
 گے در تگا پو سده گاه به بهان
 بنا گابیک سوه تر آون نظر
 هر یاد گاش تس آو دین آچش

سو یے سبز لاریو چو تپرا از کمان
 سہ چو دامن تھن تھن شے زود تر
 عجب سبزہ بر گرد آں چشمہ سار
 زنگ سفید و سیاه صفت صفت
 کر تھہ ہشت پہلو جبر تھہ سپہم وزر
 بہ جنگل سہ چشمہ بہ آں کرد فر
 تنہا کر تھہ آبہ پریو پریو ان
 اچھہ بچھہ چھلچھہ سیر از آب گو
 گلے میو پیمپو گپتو اسو ڈیر
 بسیک سو درختاں دچھن سایہ دار
 غنودہ کھوٹس نیشہ پھندے غما
 پنیر کپو سہ گو تراو اچھہ جایہ خواب
 نیشہ پیمپو تر آیس پد در بحر غم
 روان پاجھر کو نالہ تہ ہے خوش
 قصدا را دچھن آسمانی نرا
 در انجا ز رفتن رتمو کوڑ قرار
 دما دتھہ کر تھہ جامہ از تن جدا
 کر تھہ غسل در بر رتمو کوڑ پوہ شاگھ
 سہ تیج الملک اوس دورے دچھان
 ذرا رود مخفی سہ از خوف حبان
 بستہ پرچ سہ از کمین گاہ در او
 قحط طبع از تھہ پریو پیمپو کن و ن

دوپن آسنا اٹھو شے آب و نان
 مٹھنا دچھن چشمہ سارا زبر
 درختاں پڑ از میو یے خوش گوار
 کر تھہ ناگہ پے سام از ہر طرف
 سہ فارم پلیٹ اوس بازیب و فر
 غسل خانہ پریو پیمپو ہندے مٹھہ
 کران غسل تھہ ناگس اندر چھون
 دچھہ میو پیمپو کن سہ بیتاب گو
 کر سہ کوٹت بو کوڑن نفس سیر
 ذرا دور از چشمہ رنوخش گوڑ
 سہ گو تھہ کپس تل روٹن تھو قرار
 پچھہ بیوٹھہ از کثرت انقلاب
 سپن عرق در عرق با چشم نم
 ز خون جب گریٹا لہ کراوان نوش
 ز پریو پیمپو جھاٹھا وڈان بر ہوا
 پچھہ پچھہ بر گرد یے چشمہ سار
 کران غسل در چشمہ اوس کھہ مدا
 بیٹھس پچھہ روان تاپھہ بے ترس باک
 گپس راس پریو پیمپو کران آبہ ٹران
 دچھہ پریو پیمپو سہ کن ترھن بگمان
 رتمن کن پکان دن سہٹھا دور او
 پچھہ پچھہ بو نقش سپس کھن

تاج الملوک چھ گیوان

عارینی تنے لا پروا یے
 یار رووم ڈیوٹھن نا یے
 پھیر جنکھن نالہ دیر نا یے
 یار رووم ڈیوٹھن نا یے
 پیر کر پیر دولنس در پیر ستانہ
 یار رووم ڈیوٹھن نا یے
 نول بوز نم تمہر قبیلہ گاہن
 یار رووم ڈیوٹھن نا یے
 راج تیر تاج منز گستانس
 یار رووم ڈیوٹھن نا یے
 نہتہ میشد راز شاہ ولہ ویرن
 یار رووم ڈیوٹھن نا یے
 ڈھل کور نم تل پاتا لہ
 یار رووم ڈیوٹھن نا یے
 آستان پیر پڑھان ستان
 یار رووم ڈیوٹھن نا یے
 گپہ کتھ کن دتھ سوعے باوٹھ
 یار رووم ڈیوٹھن نا یے
 ویر درشن بیہ نا پائیس
 یار رووم ڈیوٹھن نا یے

زار بوز تم بار خودا یے
 شاہ یندرانے بدرا یے
 مہلباس میلہ گل گنھ ضا یے
 سارک ناز باز پیر نا یے
 چھس نکاوک پیوٹ آسمانہ
 تاج تر ووم تمہر ستر نا یے
 شہر ارہکو فیروز شاہن
 حد کھو تر جاد بادشاہ با یے
 عاش اوسس کران بستانس
 ہستہ بکاؤل پیری ہمپا یے
 دھن جہا یی کر تقدیرن
 گوٹھ انصاف تس ہے نا یے
 یا کہ میونے کوس نکلا لہ
 نڈاو ہی مالہ ناگی را یے
 ڈنڈوان چھس کھن مادان
 نیب تمہر ٹھ چھنہ کتھ نا یے
 یوڈ خبر چھو گڑھو قوم باوٹھ
 بے حانس کور قوم سا یے
 نازیب و نا ساز بو درایس
 درم نہتہ ہستہ وایس نا یے

یہ چھ دُنیا اُنخر فانی
 ہر دم دواؤ کم گل گزھان ضایے
 در کہیں گاہ زاگہ چھ دُشمن
 کھوڑ ہر دم اُمح سُنز مایے
 نعت الشہ شاہِ دِوانِ دُنیے
 غم تہ شادی زان مے اُنی
 یار رووم دُیوٹھن نایے
 سُن اُتھ انداز جان واز تن
 یار رووم دُیوٹھن نایے
 گو سہ تر اُوتھ یار کور کوئیے

باز پیرنا واط پراہ جابے
 یار رووم دُیوٹھن نایے

داستان

دُپان بوز پُرو یو تہ سُنڈ نالہ زار
 اکھا گئیہ تہ پرنو نوون بہوش
 بکاؤل اُرس سہو روز ازل
 مہ مولوم بو باضین زین گروہ
 سو گئیہ نیون ہمراہ تہ پُڑھس خبر
 دو پیکھ تہ اُچھو وچھ نپتہ بوزبات
 بکاؤل سنگل دپ شہر س اندر
 کوٹت توہ بہن کن کینو تہن
 مہ بتخانہ کوٹت بدیا کنار
 شبانہ مہ درواز آسان کشاد
 دو پیکھ تہ تہ تہ تام کوتا چھ دور
 دو پیکھ تہ بعمرے صد بست سال
 یہ کتھ بوز مٹھن مارے لوگ سہ پان
 وچھ تہ پُرو یو تہ دل سپن زمر تر
 دو پیکھ اوفتاد خیف و نزار
 دو پین باقین کن یہ خاکی سنوش
 لیچھ تہ تھاو پڑا اُس آیس و دل
 دو پیکھ تہ اُن یو کو امت ستوہ
 دو نکھ تہ مہم اُمتن مہر سر
 ونان آسہ پندرانہ پُرو یو ذات
 شہنشاہ پندرانہ پُرو کر پدر
 چھ اکھ مہر اتھو سہ آسن دُن
 مقفل چھ درواز تہ زہنہار
 پتھ پتھ معمول تا بامداد
 سہ دتھ ہاؤ تو چھم گزھن توٹ فوڑو
 اگر آسہ کانہہ تور داتن محال
 سپن زرد گویا تہس زو تر جان
 دو پیکھ تہ ذرا صبر کر غم مہ ہر

رنہ تھ اُسو دریاں شہرِ اعلیٰ و دو
 بہ انصاف پُرمیو کوڑکھ اتفاق
 یہ شہر سنگدپ اندر زمان
 دو چکھ تہ سنگدپ شہر س اندر
 ذرا اکھ بے ہوش گوشت بہ ہوش
 نظر تم کو کرن از یمن و یسار
 و چھن لوکھ خمش خوے شیرین زبان
 و چھتھ تھو دیکان در او شہر س گئے
 سلا ما کر تھ تہ پڑھن تم کو خبر
 تھ کتھ مندر س چھکھ پرستش کران
 دو پُرس تم کو چتر سین یثیک پادشاہ
 تھ خاص مندر تھ یس مشہر
 مے ستین بیہ واریاہ براہمن
 مقرر نہ سرکار والا ہسم
 دو پُرس تم کو بیہ و نیتہ سادھو خبر
 دو پُرس سادھو ن چھنہ و چھتھ ہوش
 بروں از شہر مندر اکھ تیار
 دھ مے تھ تھ تھ دروازہ آسان بند
 شبانہ گزھان یلہ تھ دابہر
 نہ سادھو پے بوڑھ سپن شاد شاد
 ہیوتن تور کن دیں قدم تیز تر
 دیادب پکان گو بمانند باد
 صنم خانہ دیو چھن بڑی یاکنار

نصیبہ ژئے آیتہ چھ نیک بد
 ملبہ بر ہوا نیو کھ بے ترس و باک
 دیان واڑ تروڑ کھ بہ امن و امان
 تھ ووتکھ بکاؤل و چھن عاٹش کر
 گر اکثر چھتھ مے او خاکی منوش
 پس و پیش شہر او چھن چوں بہار
 بشکل و شمایل سہ سٹھا مہربان
 و چھن برہمنا اکھ پکان کن زوئے
 دریں شہر و نتم چھ کتیا مندر
 لسان تہ بسان پاٹ پوڑا پران
 برعا پرورد عادل و خارخاہ
 پجاری تمیک چھس بٹام و سحر
 پجاری دریاں بٹکدہ تھو کن
 چھ تنخواہ سار فی لکھ جاہ کم
 یہ تراوتھ چھ بٹخانہ کتھ در شہر
 چھ ساری و نان بوڑمت چھم بوش
 چھ حاکم بنیومت بدریاکنار
 مقفل کر تھ بستہ ہم چون و چھتھ
 مئے بوڑمت بس پڑے چھم خبر
 بہ گفتار پریاں کوڑن اعتقاد
 نہ ہر دوئے ہینز پڑھان بوخبر
 بہ وقت دگر دوت جا بے مراد
 قلف کر تھ دروازہ سے اختیار

سہ پزار یو دم بہن یا مہقن ترور و
 بہ فورن اندر تراو بے خون و دگر
 بیک گوشے آں پہلو خاں تنگ
 بہ جلدی سہ گو بوسہ دق تس بہ پائے
 زد پدہ تبس اشک جاری سپن
 دریغا بہ مینا نے اچھہ یچھہ صدم
 بحسرت پری گپہ تس کن و چھان
 یہ کہچہ پاٹھو یوت او کو دوسہ نیب
 دوپن تس کہ اے مشفق دل قرار
 وندے اچھہ سرس سر تر ہتھو دل خاک
 یہ تقدیر ہے اوس کو رست رقم
 بہن ورمیئے تا مہقن تھا و جس
 زینہ راز شاہ بہ گئیس خواہ و زار
 چھہ لازم تو کل کرن بانسدا
 و چھان حال میونے ژئے داڑھے گرا
 ژئے نہ سبھتھہ کوڑکھ کین رستم بعد ازاں
 وئیس تام تاج الملوکن خبیر
 سنگدپ واتن بمع رنج و راہ
 دوپس پیرمڑیہ ہے مائے آن چشمہ سار
 بران چشمہ اےس یوان گاہ بگاہ
 کہ کچھ سیر و گردش کران اے سہ سزان
 سبھتھہ پاٹھو باہم کلاما کوڑکھ
 دوپن تس یہ آسی ژئے گوشت کتن

سپن یلہ دروازہ تہ شام کو
 بہ امید ہر سوے تراون نظر
 و چھن نیم انسان تہ نیم سنگ
 و چھن سنگ خار اکوشت مائے مارے
 کہ افسوس تمویا کی پانس دوپن
 بیس او در پیش رنج و الم
 دوپن یا الہی یہ کی چھس و چھان
 وئیس کو خبر میا کی اےس غیب
 وفادار اے شہر یار ہکار
 چھہ کیسا فایدہ یوڈ کر کہ جامہ چاک
 اے دمن نصیبہ رنج و الم
 دریغا سبھتھہ پاٹھو افتاد چھس
 بہان سپن چون تھہ اے فگار
 ازیں پیش مے زانہ سوئے صدا
 و لیکن ژ و نتم پنن ماجرا
 خبردار کر تم بہ چھس غار زان
 کپن واقف از حال باد پیر
 سبب پیرمڑیئے ہند کر تھن خاں خاہ
 غفل خانہ لہ کچاڑ کے میون یار
 سمن رو پیری کستو ہستہ خاں خاہ
 دریغا فریبا تنیک چھم لگان
 ملاقات دیدہ بدیدہ سوڑکھ
 سبھتھہ پاٹھو چھم شاہد ورمی بہن

گڑھتہ بہتہ درمی پیمہ بر حال خویش
 دریں شہر کرد روز بیک انتظام
 دے خرچ کافی نہ پروا ہو بر
 دیان تس کنن بے بہا اسود
 دین اکھ جو ہر تمس خرچ کر
 دریں گفتگو راتھ آدا گئے
 کھے آفتابہ کرکھ یود درنگ
 نگہبان بوئے خمدایے جہاں
 نیر دراو رخصت بیو تن از پری
 بدکان جو ہر فزوشے رسید
 خمدجن وچھ خریدار گوشا حال
 درونی دنان پاؤ پانس دپس
 بظاہر سہ بو خاجیہ خافواد
 بعد چا پوسی بشپین زبان
 کرکھ قہو چایا تہ کھیوون للعام
 کوون تام دینس در بے ہسا
 جو ہر وچھتہ گو خمد چ شاد دل
 چمک لالہ کے پو بدکان وے
 وے کیا خمدجن شرسہ بو نابکار
 غنیمتہ شہن زون قیمتہ روون
 در اندیشہ گوشہ یار نگار
 تبس راسے فاجہ کریم مازتہ
 دین تس مبرغم قدم تیز مل

چھ اٹھ مدتس ہر دو خاطر پریش
 مکانک نہ کر سحان و طعم
 بنام خمد اعاشش و آرام کر
 گران قیمتہ رقم نہ گنجینہ پیر
 شہانہ دریں شہر آرام کر
 سکھر کر دوپس پیر کو یہ فکر پیٹے
 مباد اگر ہی میا فی پاٹھن تے سنگ
 گہہ و گاہیے نیشہ اسکھ یوان
 بہ بازار پکان گو پڑھان جوہری
 بہ مطلب بہ مکان ہوش آرامید
 کنن یا اوس ملو میوئے آبہ مال
 بہر گوہر کافی بنیم نوون تس
 تبس اوس سو پور کے بوم زاد
 خمد شامہ خریدار سے کن گران
 بہ عمدن کوون ڈیر تر ووت شام
 کنن چھم خمد جاد مٹے پیٹہ کے ہسا
 دین بے ہا چھس کدس شامہ ٹھل
 خمد جس زول رنگارہ خمد جہا پے کھے
 یوہے آٹ نوکنا چھ پلوان دیار
 بسرعت خمدجن وانہ فاکو وون
 وے غار زان اوس اند دیار
 مگر تمکو غدارن تیج کرکھ کھتہ
 مقامس نہ واکھ وے زان مل

غرض دل بزمیست نه شهر و در او
 نه در غار زانی سپین تن عزیز
 بزمیست الفت تن کریمه اکل دوش
 کم و جباد شاهین بعقل و فخر
 دوین راحه آدا گزیده صحنه مبعذنی
 کوثرین بستر خاندان نفیس
 بستر آرام تنجو ترود پان
 بهر اتمس ادس کافی رقم
 مگر خاندان تیر بونیه خصال
 سپین راحه آدا صبح یام پھول
 اچھے بزمیست چھلچھل پھول بایک دگر
 دوپس شهرادان ز شهر فلاں
 برایے رہایش مکانا پسند
 دوپس خاندان تیر حص برتر غم
 غنیمت شہن زون تنجو شندون
 مکانا تمس ہوو تنجو شاد گو
 دران خای روٹ شاہزادان قراء
 کوثرین مجملہ اسباب خای خرید
 دودھ مس اندران خای با شان جم
 تمس سیتو دربار راتس کران
 یہ نعمت خلیق وارا کوثرین دوستدار
 رتھن سیتو بوسیر و گزشت کران
 دودھ آکر باز مرہ دوستان

و تے منز تمس مشفق روپ آو
 گز نیون راتس نه باغوش تمیز
 پرتھن حال و احوال تنجو سبے ہوش
 دوون پوز اپر تن ز نزدیک و دور
 یہ کینٹھا غرض چھم تر سورے و نس
 براں فرش کھوت مے نگار و نس
 دیکن نیند چھنہ ہرگز یوان
 گز ہیم مایہ لاٹھہ تمیک پیوس غم
 نه بونیکہ نیندہ ز تخم حلال
 ز بستر شادی شہن کلش
 کلاما کوثر کہ مشفقانہ ز بر
 پچھس یور آست برایے ٹھکان
 یڑھان چھس خریدن بغیر از گزند
 شہان بناؤدھ سسٹا جاپو چھم
 دوپن تن تمیک مول کوثر ہم مے وون
 دودھ کن قیمتھا نیندہ آباد گو
 چندس اسو کافی تمس موہر دیار
 بیہ نوکر و چاکران فرید
 شہانہ بنزد صتم در حتم
 بوقت صبح سویرے مسکن یوان
 سپربان تراز کردہ رشتہ دار
 سوارہ گے پیاد با چاکران
 بہ محلات شاہنشہی بو پکان

پریشان گشتی در تحفیر غمید
 چو دیوانہ باغی کزان دور دور
 دوپن ہر منیم سے دنی تو کہندی
 و لیکن بصورتہ چھ فرزانہ رے
 چھ ہم جملہ از خاندان نواب
 سب بوز کیم با عیش ہم حقیر
 چھ کورا تبس ہمچو خمر بہار
 تہندہ کسکے شعہ ہر نزدیک و دور
 ازاں تیر مرگاں امان الامان
 و چھتہ ہر شرمندہ گے از نظر
 ز اڈا ڈاڈا ہر تہرہ کتو کراؤ ہر
 گر نہاں بستہ ماروت ماروت چال
 اویران چو سبیل اچھ پو شینے
 دعاتم کزان بر جواہر فروش
 چھ یچھتہ تس حواہل شعارس اندر
 بلورک بن بارغ ہے ماری مہند
 انارن چھ ہیمار اُمیدوار
 پنجہ ز گہن دستہ یا سمن
 اویران داس چھ سپہنگو ز بال
 تھن دمن چھ برگ صفا قدم
 چھتہ تس ناد چتراوت از قبہ گاہ
 کون جفت نشایہ خود نامدار
 چھ عاشق جوان از ہمہ خواواد

جھاتھا و چھن تمو مسافر طریق
 سرو پا برہنہ کزان اور دور
 بشکل و شمائل و چھن ماری مہند
 سپر تھہ اگریم چھ دیوانہ خوش
 زیاراں دیتس عاقلن اکر جواب
 چھ شہزاد باغی اپرو وزیر
 چتر سین چھتہ س و ایلے ایں دیار
 بشکل و شمائل چھ تائبندہ حور
 بہ قد سرو آزاد ابرو کمان
 آئینہ ز چشمہ چھتہ حادو اثر
 چھ عاشق خنجر بنیے پاؤس ہتو
 بن سبب غب غب و چھتہ در خیال
 صدف دار دردانہ چھس گوسہ
 کنن ہندہ سے مویختہ بخوش و خروش
 چھتہ آئینہ ز گردن تہتہ تھر
 پس و پیش بے کینہ سپہ تہند
 پھلے تھہ لیکتہ تازہ از ہر کسار
 نرے تمو ہنرے ماہی سپہم زن
 چھ تازوک کر تمو سندے سے وال
 رہن شینہ بالن بلورک چھتہ قسم
 سراپا چھ تابان چو خورشید و ماہ
 چھ بالغ چھتہ تس ماری مہند اختیار
 یہ شعہ ہر چھ گوشت بشہر و بلاد

یمن منز چہ شہزاد بعضے وزیر
 پنن حسن دلشہد مہر ارجمند
 اگرچہ پننہ کنو چہ خود رشید جاہ
 چہ گوشت یمن تیر عشق تر تہ
 یہ قصہ چہ بوزان کنو شہر یار
 چہ افسوس تس یس پنن آس یار
 اگر تس چہ و ز کین مصیبت پیوست
 سہ تراونہ ہرگز کر س جانفدا
 غرض ووت ڈیرس کوڑن خود دوش
 بہر ستر بہ آرام تہ تراو ر
 یو کہ قصہ نے تس نیمت آب و تاب
 دوین کڑاؤ پان تس در نظر
 کم و جاد پاد او پانس کوڑن
 گرا اکھ اوین لایق و شہسوار
 تہ کوچہ کنو تہ پھرن تس جلو
 رتہ عشق کوستور نے رتہ ووت
 چو بیل سویے گل بعد آردو
 کران خود خود اسو باضے کلام
 برقہ تہ و چھان اس آں مہ مثال
 سہ شہزاد در زمریے عاشقان
 نووے نوجوانا پیری روے دیوٹھ
 بہ شکل و شمایل و چھن دلپذیر
 دوین مرعبا وقتے کوڑ ظہور

امیرن ہندے ویر کاہستو فقیر
 چہ نازاں کنہ چھنہ فاطر یسند
 یہ مہر رخ کران چھکھنہ نیم از بکاہ
 توے چھنہ دور چہ ہکا فنی زرتھ
 دوین کیا منگس چھم بکاؤل سے یار
 تہ تس تراو تہ تھاو دور مس تیار
 مگر تہ چہ میونے بہانہ گوشت
 کر تہ صبر نیرم دنگ مدعا
 دہک بوڑمت قصہ تھاو تہ گوش
 مینچ پھول پیے سیر کوڑن کمر
 اٹھو اندر تہ تس پیوس عہد شباب
 مے اندر چہ کاکینہ شابک اثر
 دین چھکھ وادک اکھ آیا پورن
 بنام خود اکھ تہ تس پیچھ سوار
 بہ گرد مشن یو دوستن سیتو بو
 یمن عشق کین مول نے اس دوت
 و چھان گھنٹس از تنابے بو
 گے سوے دار الخلافہ سلام
 رتہ کن کران بوئے کوثر عا خیال
 یہ استاد آپستہ پٹھن پکان
 مبارکھ بعکس رخس کوڑن میوٹھ
 تہ تہ پیر مرگان دلس آسہ تہ
 یہ کہ آسمانک چہ تابند نور

وہ جس عشقہ مایہ تجس زالہ رگل
 منجھکھ وختہ مے نش لٹ ٹلیمہ گہ ذراے
 بہر گوئیہ و صغن اندر شیر نر
 گرفتار عشقش کمند بکلا
 کراس کوئیہ زو جان پائین فدا
 ذرا اس پاس آہ، آس، نر پیش
 ز دیگر طرف مار شوقک بچھان
 بتا رہے گداپنے لچ رباب
 کنو بوزاے یار باہوش رھز

ہا شکہ ہمس بیتہ کو بستہ دل
 ویکام یم یور شہزاد آے
 چھ بے شکہ یہ شہزاد باکروز
 وچھائی اہس کن گیس مبتلا
 پس از مدتے دراویوئے مہدا
 دریں وقت تہس ہم چلبان غیش
 چو مہبل بھوٹس دل گلس کن چھان
 ز بس خورمی اس نیرختہ حباب
 مہیوئن عشقہ تارن ہندے کون سوز

باتھ

ڈھایے کہ ہس کلہ قوہ بان
 ڈھایے کہ ہس کلہ قوہ بان
 پیر شکارا تپیر تراوان
 ڈھایے کہ ہس کلہ قوہ بان
 بے زان اہستہ کرئم زان
 ڈھایے کہ ہس کلہ قوہ بان
 چارھ گہ پیر بٹہ کسان
 ڈھایے کہ ہس کلہ قوہ بان
 پائرا سپنگ دیوان خان
 ڈھایے کہ ہس کلہ قوہ بان
 کھیاوہن جگر کہ گوشک خان

دور رومخ ہاوتھہ دجنس مایہ
 دور سمکھ رووم کتا چم میون پایہ
 شاہ سوارا وچھم بے پروایہ
 پادوس عشقن تیرام آہ
 چالا وچھس چھم تھہ پایہ
 ڈھلہ دل نہتہ تھس ڈالہ بیج ترایہ
 ہی مالہ ڈاگتھ آم ناگو رایہ
 دوتھہ کر تیر مرگان یس آہ
 سالہ پراہن کس کس آہ
 مسند و خراوس خضر جایہ
 چاوہن لولہ کین پیلن چاہیہ

ڈھایے کرہاں کلمہ قہ بان
 کرہاں حالی عشق افسان
 ڈھایے کرہاں کلمہ قہ بان
 بوزنا میونے نالہ افسان
 ڈھایے کرہاں کلمہ قہ بان
 سوزس راز چھ میسر بان
 ڈھایے کرہاں کلمہ قہ بان
 نیرمل باورہاں عشق دکان
 ڈھایے کرہاں کلمہ قہ بان
 ہوش کر ساری ہم چھنہ روزان
 ڈھایے کرہاں کلمہ قہ بان
 دمہ تارہ روزنہ چھنہ روزان
 ڈھایے کرہاں کلمہ قہ بان
 نور کشت حاصل ساز و سامان
 ڈھایے کرہاں کلمہ قہ بان
 پڑھ گار اکبرتہ وچھنے خوان
 ڈھایے کرہاں کلمہ قہ بان
 کرتس نبویس ہتھ بہان
 ڈھایے کرہاں کلمہ قہ بان

تپل چھم تیلان عشقینہ کرایے
 پرہاں لولہ داستان کرایے
 نالہ بڑ رٹ ہن لالہ یہ نالہ
 روزنا کن دھتہ مہرچہ مایے
 سوزنا خیرا شہہ چھ کبہ شایے
 وایس ساز سنطورتہ نالہ
 پھیرنے بازتہ ساز گرتہ ضلایے
 چبل کتہ چھم دپہاں کرایے
 دمہ دوسے غار حلیہ ہایے
 جوشک بوش مورٹ لطف ہایے
 سر کوڑ دانہ ہو پختہ رٹکھ پایے
 لہ کچار بازی گار حلیہ کرایے
 رادہ رتہ پاؤ سوہ برا کھ مہر سائے
 مالینیک تراو کر داری ویک پایے
 پاران آپہ نے نئے پڑھو ہایے
 تم پڑھو ہایے ہم تو آہیے
 حرمہ چھ وچھتہ مالینیک تہایے
 نعمت اللہ تہہ کیا چھ چون پایے
 عالمین ہتہ یس مہکن پایے

باقی داستان

وچھان آہس چبل سونہ آس پاس

وہان بی سوہ بے غمہ دپہاں آس پاس

چھکان عطر بر روئے اس گھنڈار
 تیس عشق کو مستور ہنرِ بال چا
 کران اُس افسوس سے ہے ہے
 یو ہے شوہ ہے در حرم شاہ ما
 اٹھو اندر سے چھلا کران حال حال
 دو تیس تیرہ شہزاد ہند انقلاب
 دوپن باز چھلا پر کٹ غم ہے بر
 پھان یس ہمد شہزاد ہند ہون چھ
 یہ ڈپ شہتہ چھ پیمش کمر در دمنہ
 دلاسا کو رکھ تو پر تیس پیس
 اگر نیتہ شہہ اٹھو رہروں اب تاب
 انن تو کرون رام مشل غمہ لام
 دریں باب مہنتار چھکھ غم مہدار
 بلا شکھ لوگم اٹھو شہدے آمہ تاو
 مے لوگ تیر عشق چھ سپنس سنن
 مے گو شوق لوگ فسانہ پرس
 پھتے پاٹھو کر تیس کنن میون حال

دووان آریہ روٹن سر اندر کنار
 ہر غر و چھان نیر ملا اُس حال
 سو مہوت گامش و چھان عقل وے
 یہ خود شہد بولایق ماہ ما
 میٹھ ہمو کران اُس باخود خیال
 و چھن تیس پڑھن باعث اضطراب
 سپن نیر ملا بوڑی تھن شادتر
 اُس زوئے افتاب کے گرون پھٹے
 بلا شکھ یہ اٹھو ہے چھ پیوست پسند
 و رختہ پی تیس رشتہ دوینہ وے گئے
 دوپس نیر ملا یہ رکھ اضطراب
 تعجب چھ کیا ایس پڑند بہ ام
 یہ کر تھن زئے پھٹے مالو شہ اختیار
 دوپس باز چھتراو تے ہوش او
 کرے کس اُس حال میونے کنن
 گزہ صحتہ آرتن لولہ متولا کر س
 انن یور و یسویہ چھ تیس میون سال

تنبہ لاؤتھ گوم دل
 تنبہ لاؤتھ گوم دل
 نتہ موزون شمشاد
 تنبہ لاؤتھ گوم دل
 شوق تھو شہد گوم وارا

شاہ حسنا جلیو ہاؤتھ
 از بگاہ ناز پاؤتھ
 قد زیبا سرو آزاد
 وای کورنم داد بیداد
 یار ڈیو عظم آشکارا

تشبہ لاؤختہ گوم دل
 شاہ خوابان ماہ تابان
 تشبہ لاؤختہ گوم دل
 کو پراؤختہ سینہ بنجر
 تشبہ لاؤختہ گوم دل
 آم زائچہ غشتہ زور
 تشبہ لاؤختہ گوم دل
 تازی پھلیا جھم سے باغن
 تشبہ لاؤختہ گوم دل
 خاصہ پڑھو شد سال کر سے
 تشبہ لاؤختہ گوم دل
 نار جھم لہ دو نیے
 تشبہ لاؤختہ گوم دل
 پیہ درشن گڑھ ناؤختہ
 تشبہ لاؤختہ گوم دل
 پر الش ذکر الش
 تشبہ لاؤختہ گوم دل

موم کوڑم شگ خارا
 مجہ کسان تیر مرگان
 سو رنگہ ہون دل چم لو بان
 رہے پڑھند چھس نسبتہ خنجر
 لخت بندہ سس گوم پنجر
 بال اسی مست محو
 نیون صبرک کنہ دور
 ویسوی رنگہ ہون تہ آغن
 پھیرہ پوت شیر لاگس
 لوہ مسکی پیالہ بنو سے
 رنگہ رنگہ مالہ جڑ سے
 زار دقتس میو نیے
 زونہ کا سہم گرد نیے
 تھاو چکرک چم ناؤختہ
 سوہ کیاتل میث ساؤختہ
 اسے غمہ لایم نسبت اللہ
 کہ بہر دم بس چمہ اللہ

وچھان اکھ اکر کُن تہ قہرہ زمان
 تیس کا میثن پوہ دل بستہ گی
 سوہ طوطی زبان اس شیرین وقتہ
 سیراہ وچھان یس چھن اس عزیز

سہ چبلا تہ بیسہ نیر ملا ہوشہ سان
 وچھیکہ تہو سہ سے وار دل خستہ گی
 کتیرا انکھ لایو و ہوشہ
 دو پیکہ تیس بجلدی تہ گڑھ لکھتہ

گر نہ ہی میقتضی شیر خجہ بجلدی ژلار
 یہ از چین از مصر چھایا ز روم
 پیو کنو انن زیر از رو بہ داب
 روٹن شہزاد س جلور وہ سان
 بہ محلات شاہی ژ بیواہ ژاکھ
 کہان و ہان آشکار و نہان
 چھ ساری کران الامان الامان
 روان نظر اوسکھ ژ از ابلہی
 بر خجہ لاشہ وہے عاشقن ہند مرار
 بلا پاس و نتم ژ رکتہ پاٹھو اکھ
 چھ پیٹہ جاہ عاشق کھسا نے ہار
 مے گو ژیر پتھ پھیر مژ راو لب
 جوابا بہ تیزی و وٹن پیاد ہے
 چھ تا شہر گو مت تہس نصبتے
 چھ میونے وطن شہر شریستان
 دپان ناویانس مے تاج الملوک
 کران حکمرانی بہ در ہر مدار
 مے سیتہن کوڑن موختہر این کلام
 مے جیمو چھ ہم پیالہ ٹھٹھ ہٹھا
 ژٹے ژھنھم بزخم زبان ہچو تیغ
 معافی ازیں بات گزھ و تر یک
 و چھٹھ دانہ یس آسہ لوگمت ہدام
 سوہ مایس گامہر و چھان ژھایہ روز

بہ شوکت چھ ابلق گرس پیٹھ سوار
 ژ مولوہم کر اموٹندے زادہ بوم
 بہ انائی خیش کر اوس عتاب
 بہ بوزخہ گپہ داسے اندر زمان
 دوپن تس ژ کس چھکھ کتیک یو اکھ
 ژٹے چھ ناخبریز سراہے شہان
 بہ کرنی چھ آڈر چھٹھ کاٹھہ پکان
 کوڑت رنجہ در ستر خانے شہی
 خصوصن یہ کوچہ چھ از ہر کنار
 و نیم شہرس اندر ژ کتھ پاٹھو ژاکھ
 یہ کوچہ پری روپہ نے ہند قرار
 بجلدی مے نش باو نام و لب
 اندر رو کنو اسن آو شہزاد ہے
 دوپن سوز مژ چھٹے یہ چتر اوتے
 و وٹن تس درپں شہر چھس غار دان
 مے چھم مالوٹند ناو زین الملوک
 تبتیک بہ نگارک پڑ چھس شہریار
 ژ نیمو سوز نکھ گزھ تہس ون پیام
 چھ نیمو شا کوہم روڈ و چھہو سہٹھا
 چھ کن بیوٹھٹ کرول اوٹم درینغ
 تبتہ کرول تھتہ تروہم مے نمک
 بیٹیس کاٹھہ سیتہن کرول میٹھ کلام
 جوابا تسند یا مھتن داہہ بوز

بیسہ شہزادوں و دوش صاف صاف
 ورنہ پی دین زہر ہوا ہے سے
 سپین رخ بوزخہ سو نازک بدن
 دوش باز چلا یہ کیسہ غم یہ بر
 سہ شہزادہ نیران بہ فرمہی
 و چھان تس دہ ہے اس آں سپر
 درونی سو ماران خون چکر
 شہن ماجرا بوز سورے بے گوش
 دوشن تس کہ اے دایے تیز ہوش
 نہ شہزادہ دچھو حقن بہ خون چکر
 بلا شکہ نہ آسے یہ گوشت کنن
 سہ بوزم چھ شہزادہ تاج الملوک
 بہ لبس فقیرانہ در شہر من
 سہ و چھٹ چھ چتراتے ناگہان
 اگرچہ کنیز و تہد ماجرا
 بواپس ز خویشی سہ انکار کو
 بہانہ نہ گزہد بوز ناؤن یہ کنہ
 بہ جفتی تہس سہو ابقراء کر
 غرض میل آن یعقل و قیاس
 تہ بوزخہ گئے دایے تیز راے
 تہ بوزخہ سہ شہزادہ در گرہ او
 ولیکن بہ شخصہ گدا پیشہ چھس
 بہ در بیج تقدیر سحاب دار

پوزے بوز تقصیر تھا و م سہ معا
 سو واپس گئے و دتہ مہ پارے
 مہو تن مارے اوش چو جویہ عدن
 گزہی رام پانے ذرا حیر کر
 کران اوس تبدل لباس شہی
 یوان تہر عشق تہس بر چکر
 در اہر گیس مارچہ مارس خبر
 ارن ناد دتہ دایے اکہ تیز ہوش
 کتھا بوز دتہ واپ کر سوے بہ گوش
 جگر گوشہ چتراتے سپر
 چھ دیوانہ گامز گیس کپ و ن
 گوسا نیا بنہ سائک باسوک
 کران سیر و گردش چھ کیاہ تام چھن
 چھ مفتون گامز اوس پتہ نہان
 وونک شہزادس ز چون و ہرا
 یہ راز نہفتہ سہ پیچہ تام پو
 چھ دیوانہ شہزاد گامز نہ پتہ
 کر کہ شہزادری بشام و سحر
 پنہو کنز تہس ناویم و ہراس
 وون شہزادس یہ سرتا پائے
 ہیران سہ پیچہ شاہ سنگ گیا و
 چو سیاح پھیران بہر پیشہ چھس
 بفرحت سہ پتہ جاہ چھ نہ قرار

شهنش میان طرفه نژ که زار پار
 معانی مشکان چش ز جرم عدول
 دوین مویختصر یا مویختدایه جواب
 جواب ملک زادش این بگویش
 به حاکمه مه اندر تعجب سپین
 دوین تس که پیش منه زمان
 چه افسوس این باغیه غار زان
 به تدبیر در دام آن اسپر
 وزیرین دوپس اے شهنش نامور
 درین مایله گئے ادا چشند روز
 دپان خرچ شهنشاد سپه مویکیر
 پی خرچ در دانه می جو چسری
 به وقت حضور ورت کران خرچ اوس
 پی خرچ مجبور تنگ دست گو
 ازان معده هر یه مار گو شنادمان
 کوژن معده هر یه مار ازان نیر
 بشادی بکان سوپ بازار آو
 بدکان جهر فرو شهنش رسید
 و چشمت معده هر یه مار حاکمان سپین
 من قیامت ایشک چشمت کچه برهنه پین
 بکان برهنه پین گو کوژن از بغل
 وزیرین تمس خاوی مویخت حسابجا
 کوژن کشته بهانه گزین کوژن چیل

به تمپیل این حکم چشمت تیار
 به میونس عرفه داشت خاوی قول
 بواپس گزین حقه پورین پیش نواب
 کوژن یام از دایه می تیز پوش
 به غیر حقه وزیرین به قیامت دوین
 درین باب کیا مشور چشمت و نان
 به غیشی چه انکار کئی کران
 تیشمت تیشمت تیشمت مارچ به یاد شیر
 مبرظم کزن تیشمت در بکل چو خر
 ملک زادش شهنشاد عشق افسانه بود
 به کیشرها تیشمت پانچ مویکیر
 تمس میولست از بکاوی پری
 سپین تنگ قیامت تیشمت مویکیر
 ایشمت اندر تیشمت یاد مویکیر
 مه تمی ران شهنشاد مویکیر
 به مریم کوژن به به شهنشاد جگه
 بفسار بغدادی کیش بران اوس چاد
 کوژن از بغل لال خاوی به پ
 بواپس سوپ شهنشاد دوین
 به پشمت به به پشمت تیشمت
 خه جس با و به قیامت کوژن زهل
 زخمبسان تیشمت به این مدا
 گزین حقه تیشمت تیشمت تیشمت

بدو کان مہ موہ لوان بولالہ ہے
 بلا رحم وانصاف کیٹ وال بول
 بخاری کشان نیون سو یے وزیر
 درونی سپن خوش پہ منکر کلام
 دوپن تسی بہ ایں دج پھیرانی چھکھ
 یہ جو ہر گوشت کم چھ از تو شہ خان
 یہ دوز کین تسی نش دراد آتھ چار کر
 بلا پر سشی و ثبوت ہم عنان
 پس از چند روز سے بزدان اندر
 کر کہ یوڈ پ خیشی بہمراہ شاہ
 و گرنہ پھتھ پاٹھ در قادی خان
 یہ بونہ تھ مہ شہزادہ دانتک گو
 بیسیس یاد شاہ منشی افسری
 دوپن اے دریغایہ آزار چھم
 و گرنہ ییتے چھم بہن قادی خان
 در اٹھ بہ ابقراء مجبور گو
 شہس نش گڑھتھ کوڈ وزیرن کلام
 بہ خیشی مہ آماد گو شاد کام
 شہن یا معقن بوز گو شاد کام
 وزیرن بحکم چتر سین شاہ
 رہنسان و میران سہرے تمام
 کرن واقع از حکیم والاتباء
 کہہ دہن و مرد پید و جوان

بغورن خبر کیٹ والہ ہے
 کیٹ مہ کیخت مرچال بول
 خیشن بہ تھت کوڈن سخت پکر
 سپن بسید در دام نونہ گشتہ رام
 بڈوی گوشت حال حاران چھکھ
 تھم کوان آتھ چھ سورہ بہمان
 مزا و دوزی و چھکھ قادی خان
 مہ مہوت گوشت کوڈکھ قادی خان
 وزیرن خبہ سوزن س منوختہ
 خلاصی لبکھ تہ بکھ پاد شاہ
 بہن عمر چھ الامان الامان
 گو لابس دیان جعفری رنگ گو
 ملاقاتھ و مجبور یے آن پری
 کون چار ناچار ابقراء چھم
 بکاؤل و چھن مہ آرام حبان
 وزیرن خبر کیٹ تہ مسرور گو
 مہ وحشی سپن رام او نم بدام
 دوپن دج شہس و دوز کرن انتظام
 وزیرن دوپن پانہ کر انتظام
 کوڈن خاندک سخی شام و بگاہ
 بہ اعلان سمبرتھ ارن شہر د کام
 چراغایہ شہر س کرن ہر کنار
 گذارن شب و روز شادی بران

چہ کھاندر شہس کور با صد سرور
 یہ بوڑھے امیرد بہ این مدعا
 و بادب حرمخانہ اعلان گو
 سپنو تاز چتر اوت از ہر مدار
 دن پرن دیان کور د بادب تلاش
 یہ کیشترھا چہ ائین شاین شہی
 بہ ہر با سپن جشیگئے انتظام
 بہ حرمت او نکھ شہزاد ملوک
 بہ لبس شہانہ شہ پائون ہینو نکھ
 سوارے بہر گوئے باغیش و ناز
 ز بس ماو لاری عراقی سمند
 بگردش سہ شہس اندر جابجا
 بغرش گران مایہ بر تخت ناز
 بیٹیتھہ کنو حرمخانہ اندر بناد
 اگرچہ تہس اوس کا فی بحال
 بصد ناز کراؤکھ سہہ آراستہ
 بساز اندراں تہہ ترانہ کزان
 بگردن تہن لوہ کئے اوس طوق
 ضیافت چہ لوکن کھیتی بلصورور
 کور کھ شہ ہر شہس اندر جابجا
 زن و مرد پوختہ کا تہہ اکھا شاد گو
 کنیز گئے شاد ماں بے شمار
 ضیافت انیکھ باتما می معاش
 شہن کروو از کور و غیر مہی
 بشہر اندرون سوز از ہر کدام
 شہن کور تہس سپنو خاصہ سلوک
 گران مایہ تہس تاج بر سر دیتکھ
 ز چپان موڑ ہوئی جہاز
 سپن شہزاد سپٹا بہر مہند
 بعشرت او نکھ پھیر تہن بانوا
 شہمنگہش بود با صد طراز
 کزان دایہ چتر اوتے آسہ ساز
 مشاطو دیتک تہس جمالک کمال
 سپنو نو عروسی سہہ پیراستہ
 ولسہہ دایہ آسہ غزلہا پران
 پھتھے پاٹھو دینہ وان آسہ بشوق

چہ کھاندر شہس کور با صد سرور
 یہ بوڑھے امیرد بہ این مدعا
 و بادب حرمخانہ اعلان گو
 سپنو تاز چتر اوت از ہر مدار
 دن پرن دیان کور د بادب تلاش
 یہ کیشترھا چہ ائین شاین شہی
 بہ ہر با سپن جشیگئے انتظام
 بہ حرمت او نکھ شہزاد ملوک
 بہ لبس شہانہ شہ پائون ہینو نکھ
 سوارے بہر گوئے باغیش و ناز
 ز بس ماو لاری عراقی سمند
 بگردش سہ شہس اندر جابجا
 بغرش گران مایہ بر تخت ناز
 بیٹیتھہ کنو حرمخانہ اندر بناد
 اگرچہ تہس اوس کا فی بحال
 بصد ناز کراؤکھ سہہ آراستہ
 بساز اندراں تہہ ترانہ کزان
 بگردن تہن لوہ کئے اوس طوق

زکریاے جامہ چھس نالی شو بان
 زکریاے جامہ چھس نالی شو بان
 چتر اوت چھس ناو شو بان

حورو ساز ہینو کراؤن پڑو یہ
 وگنو دینو دوس دیکو کڑو کڑو یہ
 چتر سپن شہز کور شاہ پڑو یہ

زینت دیتنس صنعت گری
 خورشید خدیقہ صنوبری
 پار او کوڑننس ار ساز گری
 روم پر تنہ مولنس مشک تاتری
 سازا چھس کران واط پری
 اطلس جامہ نے چورے نری
 شرفہ فی دار رومہ دامن گری
 کلر دیس پیچھ دانہ گوہری
 سنکری بلیو کمر بلیو نہ ہری
 خمدار ابروش کمری
 مرگان تھو سندی دیکھو دری
 آہو چشمہ خفاہ بزمی
 خستہ کمری وار انسہ خجری
 مار پیچہ پانکو زلف کو دری
 خوشبو پستو گپہ زندہ مری
 چبلا تھاوان پیالہ بزمی
 مایہ سستو دین وان گراپہ کمری
 بخیتہ بچہ پوڑنس ذات اکری
 لکھو لا مایہ ورج ہو کمری
 نعت اللہ پرے و نان مومری

زریے جامہ چھس نالی شوبان
 ماہ زن تار کن مشن تابان
 زریے جامہ چھس نالی شوبان
 لاگرش بے ہا دیو پر کن تان
 زریے جامہ چھس نالی شوبان
 حورن دیشیتہ دل لوبان
 زریے جامہ چھس نالی شوبان
 رومہ رومہ وچھس گپہ برسان
 زریے جامہ چھس نالی شوبان
 پرواہ و پرن تپہ لایان
 زریے جامہ چھس نالی شوبان
 دیشیتہ ہر نور ڈکھو ہستان
 زریے جامہ چھس نالی شوبان
 زالی وکی کا تیا گئے نیم جان
 زریے جامہ چھس نالی شوبان
 نیر ملا لوک مس چاوان
 زریے جامہ چھس نالی شوبان
 بوگا دیتنس از پریستان
 زریے جامہ چھس نالی شوبان
 سامانہ چھی بہر آخری آن

درود سو زن نبیس زریے
 زریے جامہ چھس نالی شوبان

دئے موختصر پاٹھو از اکل و نوش
 کہ یانی سہ شہزادہ تاج الملوک
 تہیں کشت عجب رنگہ کھٹھ اوس پرنگ
 دپان گئیہ چبلا اونٹن ناد رتھ
 خرایان تہیں سہ شہزادہ آو
 پتے تہیں اشارہ کر تھ از جھلوس
 نشہ منگہش بود نزد ملوک
 سہ توشان لوہم دلبر خوبروے
 بنا زو ادب بیچہ بر فرش زر
 دوپن تہیں مبارکھ مئے چھم بار بار
 بہ از تام اوس پر اکشہ حال
 اگرچہ مئے بیچہ عالم کو شہریار
 مگر کائنسہ کن مئے کورم نہ خیال
 ازیں پیش کر عاش و عشرت بمن
 یہ چھے کفش خانہ پنن غم بہر
 اُتدیر رکنو ملک زاد بزار تہیں
 دپان اوس ہے ہے سہ سنگتن بدن
 سہ یوس آد منج یار چھم دلربا
 ٹمن میا نہ با پتھ سہٹھارن جو غم
 سہ تراو تھہ بین سہو میونے بٹن
 تہیں افسوس یس آد ہک آسہ یار
 چھہ تمہوے دپان عاشق بے وفا
 دغا باز کجرو بہ کر لاگہ تہیں

سپہو یام غارنغ بہ بائب سروش
 بہ مجبور تہو زور حقوق سلوک
 کران نہر ملا نو بنو اوس دہک
 سہ ہران یس آفتو آو رتھ
 نخلو تھہ گہے خاص بے خوف تراو
 دو جھتھہ آہ چتر او تھہ آن نور عوس
 عجب آہ تہیں سہو تہہ کور سلوک
 بعد شادمانی تہیں رو بروے
 سپہو محو دیدار آن تاجور
 بست آمہہ رومہ رخ ڈٹے ہیو تاجدار
 وچھتھہ چون دیدار تو یال و چال
 گیتو اسی آوار خسار و زار
 چھہ پھیران حاران گیتو پائمال
 بہ بستان گل کراو کر کو سمن
 کنیز ہتھن چاڑی چھس خاک در
 نیتہر کہنو کران اوس اقرار تہیں
 پری روے خوش خوسے دُر عدن
 بکاؤل پری مر حبا مر حبا
 چھہ وڈ کنین بزندان بر دو بستم
 ازاں ذہر گاٹنی مرون نہ لسن
 سہ تراو تھہ رٹھو بیا کھ اندر کنار
 دغا باز کجرو براہ خطا
 دغا دار ہر کوچہ در زاگہ تہیں

بہ خستہ دروئی بہ رسم عیار
 بہر گوئی در دل مئے چھم چانی مائے
 نئے سستہ کون عیش آرام چھم
 کلاما کوڑکھ تابیک پاسہ شب
 نیشہ آہ شاہس دروئی با عروس
 پوڑے بوڑ چتراتے تراو لر
 سو نعمتہ سپہ شاہ بیدار بو
 دوپن اے دریغ بہ ایں فرش ناز
 پری رومح سو سنگتن بدن گلعدار
 وائتہ یی چو دیوانگان دوتھہ زخاب
 و منزل بہ مبتحانہ تروون قدم
 و چھن کھلہ در دا زیے بستکہ
 پکان گو محب لدی کرن تس سلام
 دوپن تس دریغ مئے نشہ و زل
 مئے کر اوس مولوم چھکھ دوکھ باز
 و نیشکام اوقات حنائے کوڑم
 و چھتہ نو عروک توئے چھکھ چھون
 بہ واپس نہ گزھہ در حنائے لار
 مئے چانے موکھ گلبدن گوم سنگ
 گرہ صحتہ شک بت خانہ اندر پیٹر
 مئے غمہ چچہ دلس داغ لالہ گوشت
 چھتہ افسوس پیٹر بہ در تاب و تب
 کوڑتھہ نارم عاشق ژئے کم ہائے

تسلی کوڑن تس دوپن غم بہ دار
 چھم ژپے بسن جائے تی چھم تے را
 دریں شہر بہرک سراجام چھم
 بہ عشرت بہتہ با عجب نوشلب
 بہ آرام از ختم کراو و جلو س
 پیوانی کوڑس زور نیشہ کس
 اھو اندر تیس یاد دلدار پیو
 شوٹکن میون صد حیف تراو تھہ در
 مئے گو مدھتھا دیشنس رتے یار
 پیو در او آہستہ روڈ سہ تاب
 نہ ہجرت تیس بو صدم صدم
 اندر تراو ڈپھٹن سوہ ماتم زده
 پری رویہ کرش بہ تیزی کلام
 بن حق روی چانہ آیم و زل
 ژئے پتہ بہ پیر چانہ ہرگز نہ ساز
 دریغ مئے تقدیر ناقص چھوم
 گو اہی حنادست چانی بدوان
 مکتش روئے اسی کران انتظار
 دریغ ژئے لوگتھہ اھن مائز رنگ
 بزندان دروون بسہ خستہ گمش
 دریغ ژئے و و پر س کوڑتھہ نالہ موت
 ژ با غام مشغول عیش و طرب
 دریغ دا غامی پیٹر چھتہ ژئے ترے

دو پُرس پُرمو پَر خاموش کیا چھکھن مان
 تکی سے گو چون اے بے وفا
 وفادار چھکھن جفا کار چھکھن
 مبارکھ مئے نش اُسموئے بار بار
 دریں حال تے مئے نشے کوم کیا
 پَر بوز تھہ شہزادہ گو اشکبار
 دو پُرس اے دریفائے یس یار جان
 سوعہ ناراض مئے نش گزھن گو پَر جان
 دگر زکڑ کڑھتھ پان تر دُون بخاک
 پَر گری پَر سپن تیوت بے اختیار
 گزائے سپن پُرمو پَر گو ما مڑھتھ
 بے اُلفت نکھ پتھ سپن اشکبار
 دُپُرس بوسہ بر رو بے آں تاجدار
 نگار اے چائنی طلب دار چھس
 پَر چھکھ آد پُرس یار میوئے شفیق
 کرے مئے شمس پتھ تَر دل تنگ گوکھ
 زبانی کر یوئے شہزادہ امتحان
 پَر کینترھا کر پتھ مصاحت اُس تی
 پَر چھکھ مُرد شہزادے نامور
 بے ہوش آو شہزادہ زپ خوشکلام
 کلاما کوڑکھ لو پَر کئے پانہ دانی
 مفصل کوڑون پُرمو پَر سوئے بیان
 اُتھر اندر چھ پھول شہن تر دورو

بزور و جبر چھنہ خیشی بمان
 و چھم شیو چوئے چھ جور و جفا
 دغا باز یار ستمگار چھکھ
 مئے چھم مبارکھ بزندان و زار
 بوقت مصیبت چھم یاور خودا
 تھپیر زہنیں رو پَر سپے بار بار
 پُرس پتھ دُمر کریم راپگان
 چن پان ییتو ماہ نالہ ردوان
 مولن خاک روپس کوڑون جامہ چاک
 زہوش و خرد گوڑس نالہ زار
 دریفایہکا یوت تاوُن زکڑھتھ
 ٹلن تھوڈ چو سوعہ روٹن درکنار
 مدارا کوڑون تَس دو پُرس غم مدار
 بہر گو پَر غم خار پَر یار چھس
 بہر جاسوعہ کھس مہوش اندر رفیق
 بے ساد دے سوعہ پَر بر خاک پوکھ
 دروئی پَر چھکھ میون آرام جان
 نئے اُس پَر اکھ اکھ اُکس آگہی
 زانہ پَر چھس چائی پَر واپہ بر
 و چھن تھہ خور مرغ اُمت بدام
 پَر عشو کر شہہ کران مانہ مانی
 لکن قائم سوعہ کلن ازاں جیلخان
 بے رحمہ تھہ میلک زادہ در خانہ گو

بجای مقرر به آرام گاه
به بستر به آهسته روٹ تمکو قرار
به جنبش شهرن تیج از خاب گران
دوہیں روڈی باہم به عیش و طرب
پیٹھے پاٹھو معمول ہر روز و شب
شبانہ نہ بستر نیران لہو تے
به بت خانہ روزان نزد پتری
به چتراوت آن دلبر نو عروس
دیان ہمرہن نسق کینہہ کال گو
دوہین کوت یہ راتس گزہان کینا سب
به بستر دریں فکر تہہ تراؤ لر
خبر گئی شاہس اوس پیسہ خاب
به جتخانہ گو با خیال پتری
پرمی نہ نش رفہ صحتہ پیٹھن رواد باز
شو نگتہ روڈ آہستہ پاٹھن لہو تے

نیشہ را گزہن اوس راتس بیدار
صبح پھول کوڑن شکو با مادرے
چھ آسان یہ شہزاد راتس نہر
مے سستین احوال مدتے کار خیر
سپنو تہہ بوڑھتہ ز دو ختر کلام
شہنشاہ بوڑھتہ سپن در عجب
دوہیں دوشن تمکو ارن بہار دار
خبر دار باشید اے تیز ہوش

پیشکس پیٹھن کھوت سہ خہ شہ جا
نیشہ را اوس شہزاد گئی نہ ہشار
زبس عشق کی داستانہ پیران
ملک زاد با دلبر نوش لب
گزاران سہ اوقات تاب و تب
نیشہ را ریتلہ پوان اوس چتراوتے
صبح تام با حسرت دلبری
نہ تفس التفات نہ جلسہ جلوس
شبہ اگر مہر یہ اشکال پیو
مے سستین گران چھنہ آدایہ شب
ادا یام گو راٹھہ تہہ اکھ بہر
ن آرام گاہ دڑاو با صد شتاب
صبح تام تفس نش دوشن خاطر
گرہ ووت تر دوشن بہ بستر دراز
تیمس راے نیشہ را چھ چتراوتے

سپنو داؤد قف از حرکت شہریار
ز مہجور یہ بسترے شوہرے
خبر چھنہ کتھ کن گزہان دریدہ
کوڑن نہ گران الفت غیر غیر
سومادر تہہ بوڑھتہ شاہن پیام
دوہین کوت گزہان تہہ گزاران شب
به تقرار تلقین کوڑنکھ سہ بار
پہ کینہہا کوڑن تہہ تھو و داہ گوش

یوگ یس پر مہرانہ داماد شاہ
چھنے کائسہ مولوم آسان کتے
بہ بوزخہ بگہبان شب زندہ دار
بہ وقت مقرر شہزادہ دراو
دیکھو چپ و راست اسیس پکان
لکمان سپنہ یی تمن اندران
صبح پھول دز پرس دو ٹکھ ماجرا
وزیرن شہس دوون آتھ اندر سمن
گرشہ یام مبتحانہ غیب از کنار
گرختہ یی مقرر او ٹکھ چاہ کن
دبا دب گرختہ چاہ کنو کور کمال
سے بت خانہ بوزم بدیا کنار
گڈکھ بیخ و بنیاد تھتہ ہر طرف
تمیک روڈنہ کیثہ تر نام و نشان
شبانگہ سے شہزادہ تاج الملوک
ز خانہ نمبر دراو تھتہ جایہ ووت
نہ بت خانہ نے آں پری نیم سنگ
پس و پیش چو ببل از بہر گل
چپ و راست پھیران چو دیوانگان
دریغ اسے بت خانہ یے مرمری
دریغ دلارام شب زندہ دار
دریغ تیس پتہ تراوم شہی
دریغ اسوہ بتخانہ ہتھتہ کیہ غائب

شبانہ چھہ نیران ز آرام گاہ
خبر سوے سے نش گرختہ آنیو کوہ
شہس زانگہ نے روڈ مردانہ دار
دبا دب گرختہ در صنم خانہ دراو
دیکھکھ سے پوتہ خانہ اندران
شہس اسے آتہ پاٹھ پوزا کران
بہ مبتحانہ رفتن ز چون و چرا
دین حکم مبتحانہ پوتن زین
تلی لبھتہ کر پانے قرار
ز معدوم بت خانہ دو ٹکھ شہن
کھو ٹکھ تر او ٹکھ تھتہ مکانس ال
یختہ اندر پری اسے کراو تھ قرار
بدریا لگوو کھ سے کراو کھ تلف
سے اخبار شاہس دیکھ در زمان
بہ بت خانہ ہر شب تیس بوسلوک
بحر تھتہ و چھانی سپنہ آری کوت
دچھن غائب گوشت دولس ہوش
ہر تھتہ گل تھان کوت شور و دھل
بدل خستہ گی نالہ آہ و فغان
دریغ اسوہ کھ و بکا دل پری
دریغ اسے سنگ تن بدن مہ غذا
گیم غائب تر چھنہ کائہ آگہی
دریغ کس نش تھتہ بوزنہ

دریغا دریں ملک دُنبال وے
 بہ منشا یہی سہ راز شاہ پُری
 نیت کوٹ بے یوت وایتہ اسے دریغ
 دریں ملک بیگانہ تہو سے وُچھان
 دریغا چتر سین شاہ ما پھوڑم
 کرس کوئی اچھ سر ز پش طواف
 دوان لکھ ز پش سہ بے ہوش گو
 کد لکھ تھکھ ذرا او ہوش اندر
 سپٹھ نالہ زاری کر لکھ کو ملو
 بکا دل سپنو غاب بُتخانہ سان
 چھ لائزم رچھن دھہ زین جسم جان
 تلی گزہ حصہ او وار ایشان
 بہ پہلوے آن دبیر کلزار
 دل و جان بریایے حرکتہ غریق
 بکا دل جدا گئی ز تاج الملوک
 ورنہ بی کوئی نہ ہن ہم تک تہو کمر
 شہس مہمک کھو تھن بوکھام
 کوڑ کھ تی اُکس اکھ چھ لولابزان
 غرض روڈ تھہ جاپہ کر وون قرا
 چتر سین تہس پیٹھ سپن مہربان
 محمد الشہ فضل رب الانام
 بہ تصنیف ایں جلد روڈم بویر
 بصارتھ گیم کم اچھن زال پو
 بہ کشمپتہا سے کوئی یہ حال

بہ آیاس روڈم لیتھہ مے ہے
 جدا گئی منوشس نشہ آن پُری
 جدا آئی تھی کر او از زخم تیغ
 مسافر بہ او مس لسان تہ لسان
 تھی از مے بیدادیتھہ ہیو کوڑم
 لبن ناسو دبیر ز لیس ناسو شاچھ
 پتھر پو کلکس جعفری پوش کو
 کوڑن نالہ افغان ز جوش جگر
 دوین ابے دلا پان مارن فنو
 تھہ روڈن کیتھہ تہ نام و نشان
 برسم توکل بحبایے امان
 بخانہ درون ژاو چھپتہ مشان
 شو تھکھ روڈ لیکن دو چشم بیدار
 دوین کوہ مے چھم یار و یار شفیق
 چھ بہتر تہس سوتھہ قانون سلوک
 سو غمگین گامز کرین بہر وار
 بیک شب پیو تہس تہہ بوڑھہ تمام
 بہ خلوتھہ یہ مہرانہ مہربان کران
 بہار اچھ چھاوان در شاہمار
 حقوون ملکس اندر یو پے حکمران
 ز قصہ سپد جلد ثالث تمام
 بہ منشا یہ حق مالک خاں و شر
 حوالے بسک جامہ کینہہ کال کو
 وچھم ساپہ تہہ کوکھ گرفتار زال

بدین گزشتہ شش ماہ اندر عذاب	بر او سس پیچہ ماہی یہی غیر آب
دیکھن کم و جاو او سس وچھان	چھ کم دوست کم دشمن غیر ان
رفیق و شفیق ان کران مے ہرے	سلامتتہ خود دا تھاؤ و نکھ او برے
حسودان درونی گزھان شادمان	برونی پران آلامان آلامان

تفویض لاء

شماره ۱۶۸

تذکرہ النجفین و سلاطین

خود او ندا بحق شاہ مرسل
 یہ کشمیری غریب باق و ایران
 بہ شامت ہائے جرم بے شمار
 خود او ندا بہ لطف و رحمت عام
 چہ چاہے رحمتک در میا و اویش
 بھمہ اللہ اگر اوئیں بے غم
 و و غم مے دوستو دل تھا و مسرور
 بہ ہمت اوئیں و چھان رنگ زمانش
 و و تحقیق تھا و دے تسلی دیتے جانس
 وئے جلد چہارم موہیتصر روز
 و لو ہا ساقیو پھر یارینے مے
 درین منزل بے زہا ہڈن دوست یار

عفو فرا خطا کر مشیکن حل
 پریشان حال ما برنا و پیران
 چھینہ کینہہ واپا کھٹن دل قرار
 کرو کہ آباد ساری خاص تر عام
 بیک قطرہ تر چھل جرم معاصی
 وئے حال کسان دیشہ مے بو غم
 مہ بر غم قصہ ہذا وئے پور
 ہوا بدلان زمین و آسمانس
 کمزور ہمتک جو دم میانس
 بہ عیش کامرانی ہوشہ سان روز
 دتم پیالا برکتہ منزل کڑے
 لبین بیشک ڈلیم میثکول آزار

بکاؤلہ ہند فاب گزشتہ

تیلہ واڈی سینگ گزرتیوت تہ ۱۲ خوس تاج الملوکس سیتو ز لک
 بدیش گونہ کران راوسی روایتہ
 بکاؤل باصنم خانہ ز مجھی یاد
 پھتہ لو خانک سہ جائین روڈ خالی
 تیلہ واڈیا سان ہمسایہ تھتہ بو
 کوڈن تھتہ قبضہ تہ کروون سہ آباد
 پشیر روڈن تہ کرنس راچھ ہر سو
 سہ برجستہ سیتو تہ راج پھلے تھتہ
 کئے کالا گزشتہ تھتہ گزشتہ پوختہ لایق
 کھیمو پانس اگر کیٹنہ روز موجود
 پوان تاج الملک توت گاہ گاہے
 پشیر دیشتہ سہ تھتہ پھیران ہر سو
 نظار اوچھتہ بو واپس گزشتہ آئی
 غرض گو فیل پوپ تیلہ واڈی لون
 عجب نعمش بوسے تپلا صاف تہ جان
 گوڈی لاڈم چھ کھین پانس یہ میو
 کتکہ پینہ کاشبہ امہ مہر تیلہ واڈی
 زیتس تھو ہوش کر ماخوہ بائی
 دویم کتہ بوڑ چھ عادتہ کسانس
 غرض کھیتیلہ وانو تیل پانس
 ۱ غائب ۲۷ جان زبر

اذان گم گشتہ سنگین بت جکا تھتہ
 ییلے پروککھ کوڑکھ معدوم و بور باد
 زہیں دوڑا سہ لایق ادس عالی
 زہین خالی وچھتہ سہ شادمان کو
 بنیاس رت فیل تہ وار اسپن شاد
 نوڈن تھتہ آب موقس پیچھ ارن جو
 وچھتہ تیلہ واڈی بو پانس کران سھتہ
 لوایتہ شہر تھتہ کدس بو تیل فایق
 کتو باز تھون موجود کس سود
 گزشتہ ان دل خدش کران یا موہنگاہے
 پوان چھس اتھ شہ کو فانس یا پشیر بو
 مگر ہر روز توت وچھنے ریلو آئی
 کوڈن تھتہ تیل تھو ییلہ کر اون
 دوپن قومہ بابہ رٹھ واپہ دیزس طھان
 چھ پراہن ہند اسے عادتہ تہ شیو
 کھیمو پانس یہ سوے مان مانی
 چھ اتھ قود تھتہ پشیر نشو نمائی
 گزشتہ تھتہ پھل پوختہ کھین اول سہ پانس
 کوڑکھ ووتھ تھتہ ترسی تھو کوکھ واپس

در پس ایام ما خوجہ بایہ لوگ تسلی
 خوجہ بایہ حمل لوگ گئیہ دلشاد
 در پس شادی قحطیہ و دوسید سوے پاؤر
 قحطیہ بیسیہ ماجہ نشس یا مکتہ سوہ دختر
 دو پین الحمد بلدہ سوے باری
 نرو یا مادہ آسن گزہ اولاد
 سوہ دو دختر خوبرو تابند اختر
 چو گلہ سہ تمہیں در بر انان مول
 رہ چھکھ از قند و نابہ شیر و خرما
 دہل کھین لوگہس گئیہ تازہ فرہیہ
 دہان تم اُسو ساری چشم بہ دور
 دہیشکھ خون چگر تہں پیالہ پیالہ
 دوہ ما اوسس ہرانی و بر مہندے
 سوہ وائے ہفت سالہ داتر یا مکتہ
 بشکل و ہم شہماہل خوبرو تر
 سپن شہرس اندر شہر بہر سو
 چھنہ یکتہ شہر سے مہر تیشکھ تو مونا
 بشاہی خاندان شہزادے یوز
 مے نش دلہ کوہ مہکتہ یوسہ زامرے چھے
 حکیم شاہ کوہ تہلہ وائی مجبور
 یہ در بار ملک سے دوت یا مکتہ
 بہ حسن خوب اس گلہ دہیشکھ

خوجہ جن لایہ زیادہ طاقتہ زن متوفیل
 نرو مادہ تمہن کینتہ یونہ اولاد
 گزہ صحتہ نورچہ برادر زایہ تس کوہ
 و چھتہ تہلہ وائی کوہ فرخان و دختر
 یہ اوسس یا مکتہ ذاتن کرے یاری
 چھہ تہہ سہتو خانہ دارس خانہ آباد
 وئے کپا حسکتہ باغ صوبہ
 خد کھوتہ جاد تہلہ وائہ بران لول
 بہر گوہنہ کرکھ میوہ موہ ہیا
 یوان ہمسایہ و چھتہ تس کہہ و مہ
 چھتہ زوتان زون زن تہلہ وائی شہزادہ
 دوہ ہس رکتہ کوہ سہتو سنز زن دسالہ
 تیشکھ حسن و جمالا ماری موہندے
 سپن زیبا تہندے قد و طاقتہ
 ہیا سوہ ندر بلے تس کھوتہ برتر
 تہلہ وائہ چھتہ پڑ کوہا پری رو
 چھتہ زوتان در شب تاریک زونا
 تہلہ وائہ بس گر اعلان تمہ سوہ
 شے اے مکتہ آشیتو پیامرے چھے
 نین ہمراہ خوجہ پائرتہ پیو کوہ
 و چھن شاہن تہندے سرو طاقتہ
 چو مہبل شاد سنبل سے دہیشکھ

ز گم گشتی ارس اندر چھ آثار
 کران نا بودی سے بوند از غیب
 بہ قوہ درختہ راز پنہاں تسو چھ مولوم
 بہانہ تیلہ و این سہند میا نہ
 دوپن تس واپہ رچھ زین این پریش
 طفیل این رتے رت اسی سر انجام
 ورنہ خود بہ باہر قصبہ گئیہ سرور
 و چھٹہ انعام شاہی جاہ فرخان
 بران یثامے کرادان لولہ میہ لاسے
 ہنوتن دین جلیہ چوں ماہ دو ہفتہ
 و چھٹہ مجنون تس سورے شہر گو
 بہ خیشی تیلہ و ارس خاستکاری
 کورن انکار سارن باز تم در اسے
 یستہ تقدیر اسے چھٹہ چار
 یستہ کنو ادس تیلہ و ارس بہانہ
 یہ رچھ زین واپہ پاٹھن سال ماہن
 بہ چھٹس نادان ذاتس راز مولوم
 اٹھو اندر سوز نکھ شہزادے داسے
 مے ستین کور ہندے کر سر انجام
 مبارکھ اشنا سینے شہر یار
 ہیکا بوتس شہس سستی کرکھ مان
 تبس پیٹھ شو بہ ماتیلہ و اعز دختر
 قوا تس خدمتس پرچہ ہش سونہا

دوپن بے شکہ چھ پیلن کور متے کار
 چھ قوہ درختہ ذات پاکس بے شکہ یث
 بکاؤل کرنہ پادا اسی معدوم
 بہر گاہ کران صنعت چھ بانہ
 دین تس تیلہ و ارس خیر کو خوش
 کرکھ راضی دے انعام و اکرام
 سین رخصتہ تمس واپس زین کور
 اگرچہ اسو تم تس پیٹھ بہر بان
 سینر کراؤ کھ اچھن اندر تمس جاسے
 گئے داہ سالہ یامت رختہ رفتہ
 بہر جاشعہ بہر تمس سہند مشتہر گو
 ز پسان و امیران خاص ساری
 کرکھ ہر سورے منزم یار تس اسے
 دوپن یامتہ بہ بالغ سپنہ واپہ
 کرس کھاندر بہ اہین شہانہ
 دوپن تاکید چھم کورمت مے شاہن
 تسنر کیا راسے اسی چھٹس بہ مفوم
 یہ ستنہ پاٹھو اس فکون منر سونہ بہا
 تیلہ و ارس کرکھتہ دن میون باغام
 بہ عقد من ڈسے دون کے تخت بیدار
 یہ دون دایہ پسیلی گو پریشان
 حرم تمس ہنرے چتر سینو چھ دختر
 بہ پسپا چھٹہ چھم کاغنی زر و مال
 عا غایب۔

دوپن دای تو واپس گزده تمس د پچ
 په سورے گفتگو بوزان سو دغه تر
 منے کن حقو گوش بوینے خانه آباد
 بکاؤل ناد میونے بوز وای
 جوا با سوز شایس هقاو ووه مید
 ننیس پانے صبر کر اؤن سه فلحال
 جواب کر باقین خاموش روزن
 تله دانی بوزی تهن پو آسمان
 رچصه پالعه تله دایم مایه افسوس
 غرض گئی دای واپس بادل شاد
 بیان کورن تقریرے شنیده
 دوپن بے شک بکاؤل آیه واپس
 غرض آتله لبیر گلرو پرینور
 به سال سیزده یامت دهکن یام
 سپن ایام تمسند جایه جایه
 سمندو آیه با تخت روان
 به محله تپله دانی شور و شر پو
 سمندو پیرکو به کو بوش زیور و زر
 لباس نازتس لوکن ببه یام
 دوپن مایس به از تامت امانت
 تو بهندے حق منے پخته از حد چم کانی
 ورنه بی نیون در صحن مکان
 گزا کھون سوون تله دانی سه دوب یام

مشکان مانی چھسے شایم تمس
 دوپن مایس پچ پچ کچته مختصر کر
 بری از آن و این به چھس پیریزاد
 وچھک پانے صبر کر وای وای
 انیس دون درینے تانته انج بید
 به آخرو دایه حقدار س پن مال
 منزیم یاری یختنه تم من بعد سوون
 به مانا حق مشکان چھس در میان
 چم اندر خانه روزنه عان جاسوس
 مبارک کورن شایس خانه آباد
 زیغامش دل شاه آر میده
 مرکه زنده کون طاقته خود ایس
 بخانه تپله دانی بود مسرور
 غوسه کی دری ساری تمس دای
 پرستانچه تلمی پرکره آیه
 بمع زیور بیله لبش شهان
 خصوصن خاچ تپلی حادس گو
 بهر گون موئل جو بهد به گوهر
 چو دیرینه سپن تمسند سرانجام
 زتنش ایس خود اخته کن سلامت
 بهر گون مشکان تخته چھس به مانی
 زینس کھنه نوون وخته نشان
 نو طاقه هر سپن ترا مو کره بام

خبردار دوسرے پیر کیے کڈیے واپس
 نمبر کو ڈپلہ وائی نوٹ اداں چاہ
 بفرمان پیری عفوڈ ٹھانڈ ٹلٹس
 پورن حمد ابوی حق تعالیٰ
 خبر کیٹھ چھینہ کہہ وقتہ یہ جباداد
 طغیل ایں چنیں فرخندہ دہ ختر
 اداں فرزند ایں دہ ختر چھینہ بہتر
 سین تن مول موجی خورم و شاد
 دو پیکہ پیر کیے کم و جاہ یہ جباداد
 موٹنگن دہ خصیہ تن تم کے پریشان
 مرے سانے پیر ایکھ جنتیج حور
 تسلی دینا پیر کیے عرض بوزو
 حق خد متھ تکھ و ابلتھ ہیکہ کر
 بہر جایی کہ باشم بحر یا بر
 ملاقاتس گہ و گاہ آپہ و اتان
 و نان یی گیند کورن زن درایہ بیرون
 دبابد بیٹھ بر تخت روانہ
 تسلی تپلہ و امن گے اندر ژاے
 ہوائی تخت پیر کیو پیکہ نوو کہ
 بیستہ تاج الملوکن بو مکاے
 تمن تھتہ جاپہ روزن کورن فرمان
 بیستہ شہزاد بو بادلبہ نو
 سہ چترات بیستہ بر منشد ناز
 اٹھ اندر سہ پیر چھ کر خرینج واپس
 اندر ژونن بخانہ کو سہ آگاہ
 و چھتھ موہ پیر دل غمگین پھول تنس
 چھ تنس مولم سورے زیرو بالا
 دفن کمر حق و ست از جہ و اجداد
 نصیب میاں بو ایں بے بہا زر
 پیر مادریتنس ناراض در دہتر
 دغا کورہ تنس کمر تھ ہر گونہ آباد
 کورم حاجر تو ہنتر ابرس بہ اولاد
 دو پیکہ تنس اس کر امید اینہاں
 ژلان تراو تھ اسے چھکھ چھاپہ دستو
 دیو دہ خصیہ تہ ارضی شاد روزو
 پیر مائی چھس متگان تیچی سراسر
 بہ صد جان و بدل تو ہنترے پیر چاکر
 اگر چہ چھم کر تھن اندر پیرستان
 پیر مادر تپندر ہادان اچھو خون
 ٹلکھ پیر کیو ہوائی گے روانہ
 دو پیکہ خابا یہ بوہے ہاے ہاے
 نشانہ مالینیک کھروپہ ہوو کہ
 تھو و کہ پیر کیو پتھر تخت روانہ
 سہ اندر ژاپہ در شاہی محل خان
 تو تے پیپہ وائی تھن زن اوس تنس کو
 بر عیش و ناز با شاہ سرافراز

خبردار دوسرے پیر کیے کڈیے واپس
 نمبر کو ڈپلہ وائی نوٹ اداں چاہ
 بفرمان پیری عفوڈ ٹھانڈ ٹلٹس
 پورن حمد ابوی حق تعالیٰ
 خبر کیٹھ چھینہ کہہ وقتہ یہ جباداد
 طغیل ایں چنیں فرخندہ دہ ختر
 اداں فرزند ایں دہ ختر چھینہ بہتر
 سین تن مول موجی خورم و شاد
 دو پیکہ پیر کیے کم و جاہ یہ جباداد
 موٹنگن دہ خصیہ تن تم کے پریشان
 مرے سانے پیر ایکھ جنتیج حور
 تسلی دینا پیر کیے عرض بوزو
 حق خد متھ تکھ و ابلتھ ہیکہ کر
 بہر جایی کہ باشم بحر یا بر
 ملاقاتس گہ و گاہ آپہ و اتان
 و نان یی گیند کورن زن درایہ بیرون
 دبابد بیٹھ بر تخت روانہ
 تسلی تپلہ و امن گے اندر ژاے
 ہوائی تخت پیر کیو پیکہ نوو کہ
 بیستہ تاج الملوکن بو مکاے
 تمن تھتہ جاپہ روزن کورن فرمان
 بیستہ شہزاد بو بادلبہ نو
 سہ چترات بیستہ بر منشد ناز

بران اُس نر ملا پیشان پیاپے
 بختراوت اشار تیز ہوون
 کورس پرمو یہ بعد آداب و تسلیم
 کورکھ، حمشیر نے ہنسی پانچھو وار
 تردد کوس دُج از ہوش یکدم
 بندست روز خود استاد باناز
 دیان نام گرامی چھم بکا دل
 قصہ سورے کورن تس نشہ اظہار
 سکھر کر شیر آبہ ستین بہ ہممت
 اُپس ستین بہ چھس ہر گونہ مایل
 بہر گونہ اُپس پتھ چھس گرفتار
 درنگی تھتھ چھنہ قنوج جمع خا طر
 دوپن بے شکھ اُپس یاور چھ اقبال
 نیمتھتھ ہنراہ زن ہمیشہ سے چھم
 خیا لا پو بخا طر پرمو تہ تانہ
 گنہ صو گنہ شہر سے اندر کم و بیش
 تاشا یاد دوز واد کا را
 چھ پرمو واد مژ مژیتھ شہاں
 مبادا کاشہ اکو سے واد آزاد
 پورن ورد سسین شہر س ترزل
 کورکھ ورد شور و گئے لکر ایہ
 گئے گئے سارے شہر س بیک آں
 سین دوتھ شور و شر ہر سوے بلکل

انان چہلابت اومتہ عشرتکے
 دو چھتھ تاج الملوکن پرنو ناہون
 دو چھتھ قنوج تس کورن تعظیم و تکریم
 بوڑکھ لول اکھ اکر کس باہم کنارہ
 و چھن چتراوتے یامت تسند چم
 نہ مستدربہ فر کروون سرافراز
 دوپس پرمو یہ مہ براندیشہ بلکل
 پشہزاد چھ میونے آدک یار
 اکر منظور چھ امو پشہزاد فاقہ
 دوپس چتراوتے از جان و از دل
 اُپس روئے سن میونے چھ دشوار
 نیم پتھتھ گن بہ چھس دبستہ حاکم
 جوا با بوڑ پرمو یہ گئے خدش حال
 تسلی کروونس دوپس مبرغم
 سپنرم نیرس آساو یا مٹھ
 خبر سانی پتھ گنہ ہنج پس و پیش
 سمنو پرمو یہ کورن ہوون اشار
 خبر کر شہر سے بیہ شہر یار
 اکر کس پرمو یہ اجازتھ چھ خبدار
 سمنو یہ بفرمان بکا دل
 ہزاراں با ہزاراں پرمو یہ آئے
 ہنرن پینہ تر پتھ ووتھ باد طوفان
 بدولتخانہ شام ہی ترزل

گمان گو شهرین بر پاقیا مہ
 چتر سین حال ڈپیشہ او لاران
 حرفائس اندر سے مضطرب راو
 دچھہ شاہ شہزاد گو ستاد
 دوپن شاہس مبرغم شہر یارا
 پہنہ مسکن چھہ در شہر پرستان
 پہنہ افسر چھہ یوہ بر مسند تاز
 یہ از تانت یمن رش اس معدوم
 بگر د شمع چوں پروانہ یم آے
 ز گت غنی شہس گوہ ڈ مشغینہ مافی
 شہریشہ راہ شہر پیچہ تا سنگلیب
 بہانہ تیلوانہ افسرین
 ککے دودہ گئے اس کو سخت بیدار
 سراسر پرکو یہ آیس خاص یہ عام
 چھہ اسو سکھران دودہ فیرو از پنج
 یہ بوز تھہ ڈوڑھ بکاؤل آہہ در پیش
 نمن شہزاد چائی سہتو پانس
 چھہ ہمشیرہ کرس دین اندر جاے
 یہ بوز تھہ گو چتر سین خستہ خاطر
 اگرچہ رنج گو سہتی سپن خوش
 مبارک برچین فرختہ دستہ
 حرفائس اندر با حشت و جہا
 دوپن سو یے بکاؤل اے پر پوش
 سپن یہ روزنہ کو نثرها سلامتہ
 ز دربار شہی اندر مہرم خان
 سہ چترات و چھن کراوان پا راو
 یہ استقبال سوے شہہ پیاد
 چھہ شہرس منز یہ پرمین ہندہ نظارا
 بہانہ لوت پنگ چھکھہ بوز افسان
 بہانہ با دختر شاہ سرافراز
 یہ آیکھہ یہ یمن گو حال مولوم
 چھہ تہندہ شور و شر ملکس یہ بٹے
 پس انکھہ قعبہ و ونس صاف صافی
 کز دھن تمو سہتے بیتہ پتخانہ مہ غیب
 در اندر بجاہ ایس دم آرمیدن
 محوت طالعک دافع بیکبار
 سپن ہر گونہ رت احو سہد سراجام
 نکارس منز چھہ میوئے تخت مادا
 دوپن شاہس خاطر تراو اندیش
 حقون ز کھٹ پانہ سے بیہ پلیننس
 مبرا احو سہد شہا غم چھسہ پر والے
 دوپن سکھران چترات چھہ ظاہر
 یمن سہتی چھہ سکھریہش یہ ہوش
 گرنہ یوہ شادمان پا کھٹین بشوہر
 خصوصن سہتو چھس سہ پرمین یہ دلخاہ
 تقریر تو دارا گوس دلخوش

گمان گو شهرین بر پاقیا مہ
 چتر سین حال ڈپیشہ او لاران
 حرفائس اندر سے مضطرب راو
 دچھہ شاہ شہزاد گو ستاد
 دوپن شاہس مبرغم شہر یارا
 پہنہ مسکن چھہ در شہر پرستان
 پہنہ افسر چھہ یوہ بر مسند تاز
 یہ از تانت یمن رش اس معدوم
 بگر د شمع چوں پروانہ یم آے
 ز گت غنی شہس گوہ ڈ مشغینہ مافی
 شہریشہ راہ شہر پیچہ تا سنگلیب
 بہانہ تیلوانہ افسرین
 ککے دودہ گئے اس کو سخت بیدار
 سراسر پرکو یہ آیس خاص یہ عام
 چھہ اسو سکھران دودہ فیرو از پنج
 یہ بوز تھہ ڈوڑھ بکاؤل آہہ در پیش
 نمن شہزاد چائی سہتو پانس
 چھہ ہمشیرہ کرس دین اندر جاے
 یہ بوز تھہ گو چتر سین خستہ خاطر
 اگرچہ رنج گو سہتی سپن خوش
 مبارک برچین فرختہ دستہ
 حرفائس اندر با حشت و جہا
 دوپن سو یے بکاؤل اے پر پوش

بہ عیش و ناز چتر اوت چھے یکتا
 اُیس رو ستے مئے او سُم نہ قرارا
 یہ رُچھن دیا خد تنگار تھے
 رُچھن یہ چاہنہ کھو تے چون اولاد
 ملاقاتس یہ سوزن گاہ بیگا ہا
 تہ ہے سہین یہیے با جاہ و حُشمت
 خود اٹھوئے سلانچہ تاج تر تخت
 خزانہ چھم مئے بری بری موہرتے دیار
 دیو رو حصّہ تھے مئے مدعا چھم
 ز مادر درایہ خُشدان دل کو رن دور
 بلے استاد بر رفتن اکہار ان
 بیٹے چبلا دووم آن نر ملا نام
 دُچھنو کھو وری ز ماشوقان طناز
 چھے یم پُترھو با یہ تھاوین تم بعزت
 گزھن کتھ کن چھ تھہ پاروٹن رست
 یمن بر دوش دو پنکھ پیکو تینہ
 دُبادب تم نگارس واڈیچھن پیٹے
 رہن آپستہ پاٹھین و ن کہارن
 اڈو با حُرمّت و با حُشمت و جاہ
 چھہ اکھون ٹھپرنے نیٹہ جا یہ بہتر
 ہوا مئی تخت پرریو بر زمین تھو
 پھولس جائین دُچھتھہ فاطمہ رولس
 سو چبلا نر ملا ہستہ سیتو باناز

خبر ساہے چھے شہزادس سراپا
 عزیز از جان و دل چھم بوز والا
 حوالہ وہ نر تھے کرے چھم یقین مے
 دو پُسن شاہس مبرغم تھاو دلشاد
 دیو رو حصّہ مہربانی چھے شاہ
 دو پُسن شاہن دس پُستو دولت
 دو پُسن شہزادن اے شاہ جوان تخت
 بہ اقبال تو اے شاہ جہاندار
 تیش کینہہ چھم نہ حاجت بس دُعا چھم
 غرض چتر اوتے رو حصّہ طلب کو ر
 ہوا مئی تخت بیرون اوس پران
 بمع آن ہر دو محبوبان کُلفام
 ہوا مئی تختے پیچھہ بیوٹھہ باناز
 ز مُشفق پیشرو تھاوین بحرمت
 یہ فرمان بکاؤل تخت برخاست
 نگارس کن جلو پھیئرس بہ ہمیز
 بہ امداد سمن رو تینہ تر گے
 سمن رو پُتر یہ کن و ن شہزادن
 نگار اولپنس تتر بہ خد گاہ
 بندہ س کن گزھو در روز دیگر
 غرض نیٹہ جا یہ تمہ پانے نشان ہو
 بدولت خاندن شاہی اندر راو
 پتے تے راہ ماشوقان طناز
 عاکھو اُس تیار نیرنس

سخن رویه خبر سارے تیج اُس
 بمسند مایہ شاہی پیچہ بانسہ
 سہ دلبر بیسواتس سیرت محمود
 خبر یامت گئی کھ رتہ آہ یک دم
 تمن بویہ کا کٹ شوق مافوق
 تسلی کوڑ کھ شاہن بامدارا
 خبر بوزخہ گئی خوش پہ بوز کھ چاو
 حرم خانس اندر رتہ رتہ یامت
 کوڑ کھ لو لک کنارہ پا نو مانی
 بر مسند پیچہ بر فرش گرامی
 قدبوسی کزان شاہس پیا پے
 وزیر مسند نیچو بہرام تس ناو
 سہ بو انچاریج پیلس بہر جا
 جدیدس منز گوشت بہر خبر اوس
 نفایس تحفہ مائے برگزیدہ
 شاہس نیش دوت یامت کوڑ نہ تعظیم
 کوڑن نذرانہ تمناؤ نمٹ شاہس پیش
 پنن احوال سورے دانہ دانہ
 تبس پیچہ شاہ گو بوزخہ ہریان
 کوڑن بہرام ہر گونہ سدا فرار
 دہن دہن ترین فقہا کوڑ شہریان
 جدیدن دہن جدیدک باغ ہوون
 بہر جا تاءے تمنا پھیرو نہ پاو
 سہ آہر بارہا توت پیشتر اُس
 جمع گئی دایہ بیہ نو کرسا سہ
 بہ گردش آسہ رتہ در باغ موجود
 کوڑ کھ شاہس وچھتہ تعظیم ورم
 شرم تراوختہ رو کھتہ در بر سہ ماشوق
 قصہ ہمارا ہین ہشتہ آشکارا
 مبارکھ وارے کار شاہ بیہ او
 کوڑ کھ باہم مبارکھ تہ سلامت
 اُس تراوان رٹان بیا کھ مانہ مانی
 جمع گئے نو کرد چاکر تسامی
 بران پیالین بعشرت فرحتکے
 خبر بوزخہ کڑختہ از سر قدم او
 نگارن دہن اندر کھتہ سہ ماوے
 دیانتدار مرد موہر اوس
 ارن ہمراہ خبر یامت شنیدہ
 بصد آداب انخاب مسد تسلیم
 وچھتہ گو شادمان نذرانہ شاہ پیش
 کوڑن در خدمت مائیک بیاتہ
 بہ انعام و بہ اکرام و بہ احسان
 وزیر خویشتن خودن بصد ناز
 ملاحظہ وارے پانچھین دہن نگارن
 تمن تہہ بانگے اوصاف بوون
 شور و گو سوز باغس منز سراسر

سخن رویہ خبر سارے تیج اُس
 بمسند مایہ شاہی پیچہ بانسہ
 سہ دلبر بیسواتس سیرت محمود
 خبر یامت گئی کھ رتہ آہ یک دم
 تمن بویہ کا کٹ شوق مافوق
 تسلی کوڑ کھ شاہن بامدارا
 خبر بوزخہ گئی خوش پہ بوز کھ چاو
 حرم خانس اندر رتہ رتہ یامت
 کوڑ کھ لو لک کنارہ پا نو مانی
 بر مسند پیچہ بر فرش گرامی
 قدبوسی کزان شاہس پیا پے
 وزیر مسند نیچو بہرام تس ناو
 سہ بو انچاریج پیلس بہر جا
 جدیدس منز گوشت بہر خبر اوس
 نفایس تحفہ مائے برگزیدہ
 شاہس نیش دوت یامت کوڑ نہ تعظیم
 کوڑن نذرانہ تمناؤ نمٹ شاہس پیش
 پنن احوال سورے دانہ دانہ
 تبس پیچہ شاہ گو بوزخہ ہریان
 کوڑن بہرام ہر گونہ سدا فرار
 دہن دہن ترین فقہا کوڑ شہریان
 جدیدن دہن جدیدک باغ ہوون
 بہر جا تاءے تمنا پھیرو نہ پاو

سرود و ساز تمبو بوزان بہر سو
 و چھتہ گئی در تعجب مہ جبینہ
 دو کچھ شاہسی دریں بارغ دل افروز
 شہن دو پیکہ بہو پینے چھ جائیں
 غرض دل پھول تمں دہنہ و فی نگارن
 مکان لوٹب شرف و دو تکھ میکن دار
 دبیرس حکم کور تمکو تاج دارن
 بہ شہستان شاہ زین الملوکس
 دبیرن روتہ یلکھو ترینہ و فی شہن کون
 عبارتہ موصیصر یا ٹھٹھن و این تس
 خدمت پانہ پیمہ یا چھس بہ مجبور
 چھ مسکن پیٹہ کاک خستہ گوشت
 کرن ترتیب چھم دہنہ و فی نگارن
 مہر بانی تہنیز تشہیف آشن
 نگاہ بر راہ تراوتہ چھس بہ پاران
 پیٹہ یا ٹھٹھن لیوٹھن فیروز شاہس
 مظفر شاہ جزیروک بو حکمران
 شہن پانٹرن کرن قاصد دہانہ
 دباوب قاصد و خط و اتہ ناؤکھ
 شہو روتہ پیرکھ تہ از حد سپنہ شاد
 درنگی کیٹہ کرکھ نہ درای ساری
 بشان جسم پکان با حشت و جاہ
 میٹھ سے دراد با پرو وزیران

یوان بائس ز ہر اطراف خمہ شبو
 موٹھکھ رنج سفر از سپنہ کینہ
 بہو در استراحت یک شب و روز
 کتو سوز بوز نے چھنہ کانسہ و این
 کرن عائش چھ پھیران دہن نگارن
 رعایا جاہ خوش و پیشہ شہریار
 یکھن خط مشفقن تہ شہریان
 ملک گلنار بیٹہ رضوان شاہس
 لیوٹھن تی پانہ شہزادن بہ تس دہن
 بہ ووتس دایہ دیدار اتو ہند بس
 تھتہ اندر چھس منگان مانی زمعدو
 لہازا چھس بہ شاہ بستہ گوشت
 قدیمس تہ جدیس اہلکارن
 فروتر نوکرا پینہ نے بہ زان
 پیٹہ چھم عرض خدمت شہریان
 گلستان ارم کس کجھکھاس
 ازیں بڑدہ کورن دایف با اعلان
 بمع کاغذ بیٹہ تحفہ شہیانہ
 شہن نش تحفہ ہا در پیش تھاؤکھ
 یوان پڑھ چھکھنہ دایہ آو شہزاد
 تہمی اہل خانہ ہستہ زوہ پاری
 نگارس دایہ شاہس کوہ اطلا
 پے تعظیم قبلہ شہریان

شہزین الملک روٹ سے دربار
 ملک گلزار اس پہنچے پاٹھو
 اٹھو اندر دوت ایک شاہ فیروز
 مظفر شاہ فیروز سے پتے آو
 سو روح افزا و باد گئیہ ترخان
 بہ شاہی خانہ گے داخل تہائی
 جہاں کور ہنڈے باد بولول
 مظفر شاہ حسن آرا سپہنوش
 گلستان جاد خوش گلشن و چمن یام
 شہزادہ رضوان تم ہیستہ اوس حاضر
 ملاقات تھامو کور پانہ وانی
 بیکہ پگر مبارک صد مبارک
 و چھتہ اس شوکت شاہی ہر گون
 سو چہلا نر ملا خاران گئیہ زیاد
 دو پیکھ کیا مانہ ہے تیرے سون یہ شہزاد
 لبین جگر ہستہ جو ہر ہم چھ نامی
 دو پیکھ چتراد تے گئے بخت بیدار
 نحوہ اگر کس ترقی عمر بڑے پور
 سپہن ترانہ باد ترسمین رو
 غرض کرو کہ بیک ہفتہ پیایہ
 جنیافت مانے شاہی گوئے گوئے
 ملاقات ریشہ یا مستہ سپہن سیر
 چھ و ذکیں شہر نے اندر شہر و شور

کورن سرخم بہ مادر تہ بہ خواہر
 شہزادہ رضوان سے پیہ تم تہندو طاٹھو
 جہاں اس تہن سہن بصد سوز
 حسن آرا تہن سہن سہن بران چاو
 رٹن در بر بکاؤل خواہر جان
 بدوان باہم سہر گر بیون بیون سلامی
 و چھتہ دھنتر سپہن خوش موج تے مول
 و چھکھ یا مت سو گلہ و تے پیر پوش
 زحما تہن سہن محمود بو نام
 و چھتہ گے بیسوا تم جمع خاطر
 ز فرحت فرقتیچ روئے کھنہ وانی
 کران تسلیم آتھہ تھادہ تبارک
 سو چترات سپہن ہاران و معنون
 و چھکھ پیلہ رنگہ رنگہ شاہ آباد
 سنگد پیس اندر بوئے سیاد
 چتر سینس پترے دولت تمامی
 اخص شراوے صحتہ ویکہ بوڈ شہزاد
 بہ ایں خشت اہنریش چشم بدو
 نژان دن مرثہ پیہ پیہ آسہ ہر سو
 سرود و ساز فرحتکے چوان مے
 کھنیکھ دن جنہ تک تھہ بو نمونہ
 دو پیکھ واپس گز کھوشا دھن کوئیر
 کورن و ذکیں انتظام ملک فلفور

خرابی چشمه چھ اندر منک اشکال
 بہارا بیتہ روزن چھٹہ دوستور
 کرے نکھ خاندان عذر خاہی
 دوپکھ تس تخت دولت یاہوئے
 ترقی مودی نے اپزدر پاک
 غرض روحیت مچھن تم باز پس لے
 سو یہ باری پران حمد و ثنا بے
 مظفر شاہ جزیرہ دہاؤ یا مستح
 بکاؤں آتہ پترس نش بعد ذوق
 حسن بانو یہ عجز و انکساری
 سو روح افزا تھو کہ نزد بکاؤں
 دوپکھ تس سوزنی جلدی بواپس
 سپر راہی جز پسر تم بشوکت
 بدولت خانہ شاہی کران عیش
 نگارن دھن اندر بے واپہ تم سیر
 بکاؤں سرگروہ ماہ جب پیمان
 وہ یہ اگر پیو تم باہم خیال
 اول تمہ آسہ کافی در حرم گاہ
 وزیرن تہ اُپرن ہائے دہ خیر
 کرکھ پادراوین فردا دریں باغ
 بہ ایلان شہی کہ ناز نپسند
 کوڑکھ پادراو تہ یا مستح صبح پھول
 بکاؤں سرگروہ آں حسیان

چھ کر کر قطنہ زن امت چھ دجال
 گرہو واپس توئے کرہ حش چھ
 بہوئے نش کرہ تہنہ پھٹے شاہی
 بہ بد بیناں چشمن خار بونے
 بہ منشاہ تو ایں گردنہ افلاک
 بہ حرمت پینہن شہرن اندر شاہ
 ملاقاتا کرکھ تم بہرور گئے
 خیال خویشتن ہستہ باسلامتہ
 نہ روح افزاء وینہ باقیئے چم شوق
 کران آمادہ بر تجویز ساری
 یسید تہ تہنہ پانچہ شور و شرک
 یمنے اولاد آسہ در سلطنت بس
 بکاؤں روح افزا ہستہ بہ حرمت
 بہ فرقت بوتمن از دل ڈو لکھ پیش
 کرانی آسہ خانہ مجربے گاہ و غیر
 قدیمان و جد پان ناز پیمان
 بہ باغ شاہ پری کرہ ہر تماشا
 کوڑکھ تجویز دھن شہرن بہر جا
 بیہ یم ناز پین آسن ترا سر
 چھ یس از شاہ پری بند راہ شند باغ
 حسیان بعبتان و مہہ جب پینہ
 جمع گئیہ آتہ تمہ نزد بکاؤں
 کچن تمہ سستو پانس در گلستان

ہر سو اسو باغس چھو لو ہستی گل
 دیکھکھ جاپا پسند خاطر خویش
 دل سپہ ہمتہ اس چھادان آن بکاؤل
 گمزدیمہ منتشر آسہ آنکھ پیش
 ہر آئین زنان اندازہ بوزختہ
 قصب پوشان زرا اندودہ خروشان
 ہمتہ پاٹھو مہ جینو تراؤ آواز
 بخوش الحان بیک حلقہ بعد ناز

بکاؤل چھے گیوان

[دکنہ دینہ ون یاروف]

صد مبارک نو بہار آو تانہ سبزار لٹویے
 شاہ خوبان باغس تراؤ کردیدار لٹویے
 رنگہ رنگہ گل چھ باغس پھیر ہر سو شیر لاگ
 جوئے بے آب پھیر ناگس دوہتہ پھوار لٹویے
 شاہ فیروز فی پری کور چھس بکاؤل مشہور
 تاج المسکینہ کتہ کتہ دور مایک کار لٹویے
 پتہ پریستا نیچ پری یے ناؤ لاگتہ دڑیے
 روئے کران دڑی کڑی کڑیے خوش رفتار لٹویے
 شاہ بادچہ مہ جینہ عیش مقامچہ نازین
 ویر ناگچہ خا توئے روئے مشرفہ دار لٹویے
 مایہ سیتو آتہ باغس منز اس سار فی گندہ گنز
 تن ناؤ کھ ناگس منز بوز سیتار لٹویے
 نو نگار کس تاجدار اس تن شاہس نامدارس
 بوز ناوان بالہ یار کس سوز چن تار لٹویے
 را پریشیمہ پلو ۲۷ سوہنہ مایہ لاگتہ

رنگِ بلبلس تہ پائشرا لکھ دوہندہ دہندہ آوئے جاو
کاو زول نیرِ بلبلس تاو چھاو گلزار لستو یے

گل تہ بلبلس خاص محبوب اکھ چھہ طالب بیاکھ مطلق
چھہ بلبلس زلہ بو بمرن لوب عشقہ آزار لستو یے

ناو پارمہ خوه چہ یاربیل شوق واکہ در اے حضرتیل
تہ عالی شاہ مرسل کاو دیدار لستو یے

اے برادر وند چھہ س حل مشکل زلف اندر بلکل
ندہ ناگس کن قدم تل شیخ صابن زرار لستو یے

کاشورین ہند سے چھہ پشبان بے ساین سیابان
تسو چھہ ال آن لکان مٹہ پیشتر مر کھار لستو یے

نہ لادس کوہ ماران درگہ شیخ حمزہ سلطان
نعمت اللہ حقو بہر اک شمس اللہ یار لستو یے

باقی داستان

سہ مسکن تن بخاطر اوس دلکش
کرن واپس بمع انعام راہی
پنی نے کھوئے تہمہ تھاوین بھر مٹھ
ز وہ سہو تہ مٹھ کراؤن سترافراز
چو ہمشیرہ چھن ایں دختر تو
چھہ بیٹو سہن بیسوانام کراہی
حالیو نادیس شوو روشن

بکا دل جاو بے خوش از پر پوش
بدعت آسہ پیمہ در بارغ شاہی
ہیوین عاشاکون ہمارہ بیان مٹھ
سہ چتر اوت تھوون بر مسند ناز
دوین تس وعدہ چھم باقبلہ تو
شہہ رنواہ پشتر دو ختر چھہ ناہی
ملک گلن پشتر دو ختر سو گلشن

بدستور سوابق در حرمگاه
 اگر چه اُس سارنی پیچیده سر تاج
 شیشه تاج الملوکس دل سپین شاد
 تلمیحه تکلیف کافی محنت و رنج
 بمع آن محبیبان دوش بادوش
 سود روح افزا مظفر شاه بنز کور
 به دیوان خاندان شاه تیس جلد
 کورن پاد او تلمیحه از کثرت زر
 سود روح افزا بلا آمیزش غیر
 شبانگه بر بساط ناز و طناز
 ریتھے پائیکین گذران روزت شب
 قفسار ایک شب مانند ماه تاب
 تیس بود انکه پن لعل بخشان
 سه دیوان خانه بوشهور آفاق
 پیشک تموشند سحاب و تھ با نوابو
 شونگی تلمیحه پیچیده اندر خاب تلمیحه
 چو ماه تابند لعل بخشان
 سه یس بهرام بود لسنو پند پور
 نگارن متر حضور شاهزاده
 دیانتدار بود مرد دلفروز
 درین شب اتفاقاً از پی سیر
 خرامان دوت نزدیک حرم خان
 ذرا کھریاد لوگ و چھنے تماشا

حقون معھور تم با حرمت و جہاہ
 بدائی تین کن روز موعتاج
 و چھن ہر گویند شاہی خان آباد
 سپن حاصیل تیس سرمایہ کے گنج
 بہ بارغ دلبران لوگ چھائے پوش
 بہ ہمراہے بکاؤل شاد و مسرور
 عقیقی اوس تلمیحه نام دل آراے
 برایے خاب گاہ حقونس مقرر
 بکاؤل سیتو پیچیدہ کراوان دوش سیر
 کران آرام تراواں ڈاچھ باناز
 بر عیش و کامرانی آن شکر لب
 بہ ایوان عقیقی اُس در خاب
 سود بنز روز کر تھ تابان درخشان
 زمرہ کی بہر جانب لگتھ طاق
 بہ نزد طاق بہر خوش ہوا بو
 اویزان دانگہ پن گوشت بہ غفلتھ
 در پچہ رکنو اویزان اوس تابان
 شہہ زین الملوک کن یس چھ مشہور
 وزارت اُس تیس از خانوادہ
 حق خدمت بجا آنان شب و روز
 سه در امت زونہ کاشش اوس چھ
 عقیقہ اوس یس شاہی دیوان خان
 در پچس پیچیدہ و چھن چھکان کاشا

چو ماه تابند تر تخته روشنائی
 در چس پیچیده که تلو تلوست چم جوهر
 بنظر پیر تر و تلوست سر چس نمید لال
 کزین دهن ترین کورن تخته جای قرار
 مگر داول نه سته گاش از جاسر موجود
 بنظر پیر آسبه آخته جاسر بکاول
 به دیر آو تراون لمر به بستر
 دیان کر گاش پخته لمر گزده شب معدوم
 ادا گپه راخته طبعن تر و پرتو
 سوسه مشفق اس تس چون خواهر جان
 دوین تس بر دواخانه فلاں جا
 سمند پرتو به دوینس اس برادر
 بکاول تس بهر گویند بهر جان
 دهنس پیر و ان چس در بارغ از شوق
 شبانه در عقیقی حجره خاص
 کنن بهر اسنه یا ست سوخن کور
 دوین کر لوسه دهن ادر شب تار
 ادا گو دهن پرنده اسه آلین
 پسته کور خانه دانه بستر خاب
 تبس بهر اسنه نیند کتر گم
 نیند بهر پیله سار نه کوش گمان
 سبن تیر دوت نزدیک دواخان
 چو دزدان کھوت بزی پیچو تراو اندر

بحر تخته گوته دوین یا الاهی
 و چسخته آخته کن و نان یم جانور پر
 کھوانی جانور لاکتھ یکن زال
 رینه واپس به منقه مار به عار
 دوین طهرن سینه جایی چم یکنو
 شو تکتھ ناحق کران چس بو تغول
 چو خاکستر لوگس اس بستر زر
 ووقو امه گاشه که کر ما به مولوم
 دمن اندر سمن رو پرتو به نش گو
 بهر گویند تبس پیچیده سوسه بهر جان
 چم کس آسان شو تکتھ کر تم سینه آگاه
 چس روح افزا شو تکتھ جایی اندر
 اول بهر جان دویم چس خواهر جان
 چم مشفق اکده اس عاشق تیر عاشق
 تبس آدامگاه تلوون به بخلاص
 س عاشق اس تس بو تخته سبن تر و
 کر تخته تس نش کر دیدار بایار
 غذا کھسخته چسخته نیند بهر پیله خانه لسن
 پنیو کنو تخته اکھا خمه شپه ماتاب
 چو عزت سب آدمی اندر طلطم
 بجای مدعا از بهر تخته روان
 و چسخته موقه کنند لاین به ایوان
 یسخته اس خوشه آب مروت سوسه اندر

پلنگس پیچیده چه ماه چاره زن
 و چهره بیتاب گو بهرام دلیشته
 ز عقل و هوش سئو بیگانه سپین
 چو مجنون عقل و دانش گوس اندست
 زین بیوایه آن کمر در آغوش
 کشتن میو تنس تنی از بدگانه
 و چون آنچه باز تیر بهرام دیو کهن
 جدا یک دم سپین از بستر خویش
 ز کمر یوت او نه نگاه باده یوت زاکه
 به جلدی گزیده دفع اے الحق الناس
 اگر چه اوس سعه تیر پیچیده گرفتار
 سه هرگز چسبیده از بستر دلائی
 پلنگس پیچیده به چهره بود در خاک
 تحقیر و سستو کورتن رسته مجروح
 دوپین تن نیر جل ورنه نه نه نه نه
 و چهره به رحنی معشوق طراز
 رز پیچیده و دخت بدیر گو دبا داب
 سه روح افزا سپین دارا پریشان
 دوپین که نیر شب فردا روانه
 مے و دهنی یکتا جایه روزن چسبیده لایق
 بکا دل بود یو دیته داستان
 نیشدر راوس دوپین که نیر اذراحت
 غرض پیول کاش دوختو کستو رحنی جل
 ماه و دهنی و پیچیده ۳۴ پریشان ۳۵ رز نیش گو واپس

برهنه سر بی کم جاد تنس تن
 سیاه ماران نیشدر دل گوس بوچهره
 و چهره روتو نیشدر دیوانه سپین
 پلنگس پیچیده سه کستو چو نیر بدست
 نیشدر تن نیشدر رحنی نیشدر چو نیر بدست
 سپین و بیدار پیچیده از آسمانه
 گیس گیده مشدین زن شام دیو کهن
 دوپین تن اے کینه خوسه بدکیش
 ازین خیره نری شکس کرے چاکه
 به همیشه گزیده صیحه صیحه لاگ اخلاص
 ز به عقلی گیس بیزار بسیار
 تزد و پیرویه گو در دل نهانی
 دیتن دار دخت پختن از خشمناکی
 کھوتن تن نیشدر زن اوس کورتن شوه
 در پیچیده کورتن نیشدر نیشدر اذراحت
 بجایه ریمان بهرام گو باز
 به بستر پیچیده پختن عشق کورتن تن
 پشیمان جاد تراز قول نیشان
 جزیرس نیر عجلدی سوبه خانه
 گزیده هم بدتایه بهرام ناسخ
 که هم گدس پایه دخت پیچیده آسمانه
 گزیده صیحه گزیده رحنی نیشدر کز ملاقات
 به بر کورتن جاد روح افزا جل جل
 ماه و دهنی و پیچیده ۳۴ پریشان ۳۵ رز نیش گو واپس

بغیر از شست شوے رھے گلگون
 کو رن تس عرض دو پس اے پر پرو
 مئے دم رھے خصتہ بیسہ ہمارہ رہبر
 بکاؤل چھس دیان اے خواہر جان
 تو لمنے لول چھم چوئے موخبہ
 دپس تہ روز کیا دفعہ دم اجازت
 کر تھ مجبور دیتس سستو لہیر
 جز ہر س مزد بادب داڑ خانہ
 ملاقات پدر مادر کر تھ شاد
 پشوتن عائشا کرن در خانہ بے ہمیش
 تہس ہر اپنے بوشوق بسیار
 نہانی اوس تس تمھو سٹھ موخبہ
 ز بہ نامی کو رن اندیشہ در دل
 دوین بہتر چھ لہون در جگر نار
 وزینسو بوز بہر امن یہ ڈالی
 چھ روح افزا گھر راہی بخانہ
 سپن غمگین یہ لوگ دینہ پانس
 پھو رس پانے بے پانس در اس نادان
 دریفاد دریفان ہانہ
 ز شوق آں پری دیوانہ گشتم
 ملا لہ گوس مینوئے رٹ اندیش
 سیاہ مارو تہد پو دل بچھم مے
 و چھتہ نوزک بدن تمھو سٹھ شیدا
 عا بھتہ چھلنے ۲۷ شیطانہ سٹھ سٹھ

بکاؤل ہنس گئے مانسہ مجنون
 مئے گو یژ کالی و چھنس ماجہ مند رو
 چھ وڈ کین وقت سل نیرن چھ بہتر
 صبر کر روز بیسہ دوہ پائشہ مہمان
 وئے گئے پو دریں جا پور اکھ رہتہ
 کھو تہس خائس اندر چھم چاڈی منتہ
 کو رن پرداز راہی گئے سوتدر
 گئے داؤل سوتہ در شاہی مکانہ
 سپن آزاد گاڈان دام صیاد
 مگر دریش از عشق جفاکش
 نگارن منز گھر تس بھتہ گرفتار
 بہ نادانی کرن تس بکو سوتہ لہتہ
 زو بھتہ تہ آپہ کل کھو کوڈنہ از کل
 بہن آزاد از طعن دل افکار
 عشقی منز لہ گوشت از چھ غالی
 جز ہر س منز چھس تمھو سٹھ ٹھکانہ
 کو رنم دل رنجہ تس آرام جانس
 کریم غامی مئے از تلبیس شیطان
 دبادب گئے سوتہ راہی سوئے خانہ
 چو مجنون بے سرو سامانہ گشتم
 ہیکا دور مرز تھ بیسہ کرے دیش
 ابق ادس سبق عشق ہو چھم مے
 گوشت چھس گوشت عشق تب ہویدا

مے عشق ناز چھم در سپینہ شولن
صوابا پھے کون مرہم بہ دلریش
صواب تمہ کے چھ لیتو کھمت حج اکر
کر کھ از سر قدم پیہ ہے بہ دُنبال
مگر کوہ وادۂ توت از خاص یا عام
شب دو ٹہفتہ پیلہ آسے درخشان
معاہینہ کر کے سنا تھا تیک نور
یختے پیوہ کراؤ پھیرانی ترانہ

ولو ماشوقہ روٹنس چانی لوکن
رچھن دل میون اندر خاطر خویش
دل غمگین رچھن از کعبہ بیہوش
وے ہند چھم مے مولوم احوال
اگرچہ سوڈا ڈٹے کن بہ پانعام
ووں شکوہ کراؤ سوہیہ ماہت ابان
مخاطب مے رٹن اے یار مجبور
ازاں نور خندا زانکھ تر پانہ

روح افزا پرہندس فراس نر

بہرامیہ سہند گیمون

زولم رو شمشیت مے دلدار
مے تھوڈو تم در چنگار
مے دلبر گو مے نش گم
بہ در بحر طلو تم
بینہ ڈیو ٹھم مے در خاب
موتھم تنہ تھو دن و خاب
بدن پھین روہ رخ گل
چور مجنون گوس بلبل
بہ اوسس عا شس اندر
وزارت میون دفتہ
شہے تاج الملوکن
ستمگ یار دیکھو
لہ دون نار دیکھو
نورق کر مے اوسم
دیم نس تار دیکھو
چو عکس ماہ در آب
قرار و کار دیکھو
شکلب موے شبل
ڈچھتہ گلزار دیکھو
نکار س مزلبد قر
شہی دوزار دیکھو
کورن ایحسان لوکن

عزادہ داہر شہیہ کہ زولم ماشوقہ سہند بدلہ شیکو

تشنہ اوسس دُچھن کن
دریغ چھنہ محرم
مے چھم جانس لمہ لم
بہ نیر ژھارنے یار
وزارت چھم نہ درکار
لبن یا مٹھ سہ دلبر
کرس حالی سراسر
مے چھم امید یانت
کریم دارو برحمت
غلام نعمت الشہ
چھ یس دون عالمن شاہ

بہر اسرار دیکھو
سہ عہدہ ماگر تھم کم
زحیر یار دیکھو
بہ کوہ و دشت و دیار
فقط آن یار دیکھو
وئدس دون پاپنے سر
کوٹت اکرزار دیکھو
و چھم مریختی علامت
بلے بیمار دیکھو
شفاعت خواہ زنگاہ
نبی محنتار دیکھو

باقی داستان

پہچھے پاٹھن کران بونالہ زاری
سمرو اتھ برس تس اُس محرم
پشکیت آدمیس با پری زاد
نہ چھکھ ناحق کوٹت دیوانہ تس پتھ
تھون الفت بہ جنس غیر در دل
چھ روح افزا مظفر شاہ منی کور
سُن آرا چھ تمہو ستر مار خاص
کران قانج الملوکس ستو چھکھ مان
بہ یامت پری پنے خنر آدمی زاد
گمشت تس پتھ بکاؤل مبتلا اُس
نصیح پتھ بوز قصبہ موختصر چھ

موٹھس کھن چن پیسین عشقو بہاری
دوپن تس چھکھ بنا حق پتھتہ تا تم
چھ بے بیویاد ایس تا میر تھو یاد
پتھتہ در در طرہ غم کھس نہ وہ نہ پتھ
درخت بے شمر پتھ تن مقابل
پہ کتھ بوز پتھ کر نہ ہی دار اسہ رنجور
پہ بوز پتھ کر نہ ہی چوں زہر الماس
پرستان اوس تس سورے مہربان
جھان اوس کوٹت نہانہ داماد
پہ کر پتھ ہیوہ کلاما بستہ کر اُس
اگر روز کھنہ پتھ جانس خطر چھ

نہیں تَس تیز عشقِ منہ منہ نار
گر تھیا زنجی سفید پودے کرے تران
تو ہم نہ زائشہ چھلن پودے عالم کو ناگ
میلے رُوح نیرِ میسرِ مری ہے صفت کیا
وہن سوئے سمندر اُس عالمِ بحر
ز بوجِ دل سہ پر نے لوگت سپار

سمندر پر مری پر نش بوز تھ یہ گفتار
جوابا تَس دوپن اے خواہر جان
ز رُوح افزا مے چھم اندر چکر داغ
حیاتِ جانِ من آن رُوح افسانہ
خیالِ رُوح افزا ہستہ بخاطر
پتھ پٹھین بدرس یار بن عار

پہر امن وادہلا

رُوحِ نول خالی رُوحِ میسرِ موریے
لکڑ کتھ ٹھانہ رُوحِ بانہ بگورے
کیا شرف تھتھ مریں سر نہ بیٹھوئیے
ہو پڑ وڈ سند رُوح کتھ موریے
بڈ قلاو بلی اڈتھ پورے
رُوحِ سیتو ملک کو سجدتس کورے
مردودِ عالم کو زور زورے
رُوحِ سیتو محنت از چھ میسر موریے
رُوحِ سیتو جاناو روہ پورے
اچھ کر رُوحس لاگ موزورے
رُوحِ سیتو جانو رُوحس لاگ موزورے
رُوحِ سیتو جانو رُوحس لاگ موزورے
رُوحِ سیتو جانو رُوحس لاگ موزورے
رُوحِ سیتو جانو رُوحس لاگ موزورے
رُوحِ سیتو جانو رُوحس لاگ موزورے
رُوحِ سیتو جانو رُوحس لاگ موزورے

رُوحِ نول خالی رُوحِ میسرِ موریے
لکڑ کتھ ٹھانہ رُوحِ بانہ بگورے
کیا شرف تھتھ مریں سر نہ بیٹھوئیے
ہو پڑ وڈ سند رُوح کتھ موریے
بڈ قلاو بلی اڈتھ پورے
رُوحِ سیتو ملک کو سجدتس کورے
مردودِ عالم کو زور زورے
رُوحِ سیتو محنت از چھ میسر موریے
رُوحِ سیتو جاناو روہ پورے
اچھ کر رُوحس لاگ موزورے
رُوحِ سیتو جانو رُوحس لاگ موزورے
رُوحِ سیتو جانو رُوحس لاگ موزورے
رُوحِ سیتو جانو رُوحس لاگ موزورے
رُوحِ سیتو جانو رُوحس لاگ موزورے
رُوحِ سیتو جانو رُوحس لاگ موزورے
رُوحِ سیتو جانو رُوحس لاگ موزورے

زبان میگو آگوسه روح سر کوزیے
 منو چیمه تور صاف گزیمه اڈ کویے
 درم یایه وده تسس تار یس کوزیے
 تپلگر پا کھٹو تھو جھپیل آدور یے
 باغس آتس بڑو جھٹ جھٹو یے
 عاشق میلے دل تھو دور یے
 نعمت اللہ دزان پانچھ ٹھو یے
 رحمتیکہ نیو یو پرون ٹھو یے
 ہڑ ہڑ پران روڈ شب بیدار
 روح روڈس موڑیے کیٹا جھٹ درکار
 ہم تہ کھور جا کھل کوٹن ہتھو یار
 روح روڈس موڑیے کیٹا جھٹ درکار
 صبر سوتو چھاو کھ گل تر نگزار
 روح روڈس موڑیے کیٹا جھٹ درکار
 مے عرفانس دو مید وار
 روح روڈس موڑیے کیٹا جھٹ درکار

داستان

سمندر پیر پر یا مکتھ وچہ تشہ حال
 دوپن تس زو ترٹن ضایہ دینی نہ
 پی نہ میانہ دستہ کیٹہ تہ امداد
 اگر رام ضی نہ جھکھہ آسی ترے قسمتھ
 نصیب یو دتیکر آسن ترے دانہ
 وچھکھہ ماگاہنگا ہے روپہ آں دور
 یہ کتھہ بوزتھ سپن بہرام دلشاد
 دوپن تس واتہ یو دتھ شہرس اندر
 مشم نہ تابہ مردن چون ایگسان
 سمندر پیر پر زون کیا فرض چھس
 وچھکھہ نامی تیرے اس انعام
 یہ کتھہ میلہ بوز بہرامن سپن نعمش
 دوپن پھیرن یہ ائمہ و تہ نشہ جھٹ اشکال
 زلی یو دتھ روح سوع روح افزا پی نہ
 کرکھ یو دتھ شب فریاد فریاد
 جہیزس واتہ واتہ باسلامتھ
 ملکھہ پانہ گزہی میو نے بہانہ
 لبکھہ ما وکتھ بناگا سوپہ گنجو
 سمندر یے دعا کروون جہ جاد
 نہ خواہر تہ یہ چھس چوئے برادر
 ہمیشہ یاد یو دتھ آسہ انسان
 جہیزس واتہ نام اصلو غرض چھس
 دوپن تس گرم آبہ تن نہ کر صاف
 کرکھہ غسل مصفا گو پڑ پوش

لباس مرد کو تنس از بدن دور
 عروسیا میوه کو زن لاگتہ سے زیور
 گنتہ تنس گنتہ لاگتہ جائے تو
 سین تنس موختہ پھول تھوون درجیب
 جز پرس وائیس سین تنس زان
 وپسا افس بنفشہ نام خوش خو
 بہ روح افزا مشاط اس نامی
 دریں اثنا سوع در ایش اس بیرون
 کوون از جیب در دایہ ہاندم
 وزیر زان ونگارک ناوہ ہرام
 اٹھو اندر خانہ دارینو گر آیے
 سمرو پرنہ ناوختہ رٹینہ در بر
 بنفشہ دوپسہ این لڑکی دلارے
 سمرو یہ دیس چھہ نہ رٹے مونوم
 سپرو بائس دوہے اہم انان تنگ
 جز پرس سا کرک چھم تنس
 اہم ہمارہ دوہے سیلہ اکنس تنگ
 رٹے نش کیشہ کال تھاون لے بنفشہ
 چو خاہر زان زین مے کھوتہ برتر
 سمرو یہ کوئس بر دپہہ اقرار
 یہ اکوئس وائوت زن کوئس یکسال
 بہ یزختہ وہہ اچھن اندر کر س جائے
 پچھراون یہ شہر س جاتا جائے
 لباس زن تنس لوگن بہ برپور
 بعینہ کو زانہ غیبر شوہر
 پھو کھا دیتنس پرتختہ نابود سے کو
 دوو تروون سوع ہمتہ گتہ از نظر غیب
 تفتہ خانہ زانہ ہمتہ سے میہمان
 ونان تنس اس ہمشیرہ سمرو
 کران تنس از باناز تکی
 سمرو یہ غنیمتہ زون زینشگوں
 تبجن مانتہ تنس کو پادو یکدم
 بوضع زن دوین تنس کراو آرام
 سپرو دل غمخو وچھتہ میہمان یے
 سوع زانان جہا تر تنس اس خاہر
 رٹے کیا داتی توے سیتی چھہ پرتھوئے
 یہ دوہہ بینہ چھم وے تیلہ اس جوہوم
 بہ این خاہر مش ودان مے دانش خنگ
 سپٹھا ہوس سے تھتہ شہر س نہینا
 موہیا چیز تہ اس رتکارنگ
 بحر متہ تھاوون زین پھرون ہمیشہ
 چھہ عالی خانہ انج کوئس کز
 یہ بر غم کو اس سیتی مے بدلہ دار
 مے امو سہ کو موہیت روزخو شمال
 موہیا کھین ترپین تھاس چھلس یے
 اس پرتھو باہ شوٹہ لگرتن بلایے

لباس مرد کو تنس از بدن دور
 عروسیا میوه کو زن لاگتہ سے زیور
 گنتہ تنس گنتہ لاگتہ جائے تو
 سین تنس موختہ پھول تھوون درجیب
 جز پرس وائیس سین تنس زان
 وپسا افس بنفشہ نام خوش خو
 بہ روح افزا مشاط اس نامی
 دریں اثنا سوع در ایش اس بیرون
 کوون از جیب در دایہ ہاندم
 وزیر زان ونگارک ناوہ ہرام
 اٹھو اندر خانہ دارینو گر آیے
 سمرو پرنہ ناوختہ رٹینہ در بر
 بنفشہ دوپسہ این لڑکی دلارے
 سمرو یہ دیس چھہ نہ رٹے مونوم
 سپرو بائس دوہے اہم انان تنگ
 جز پرس سا کرک چھم تنس
 اہم ہمارہ دوہے سیلہ اکنس تنگ
 رٹے نش کیشہ کال تھاون لے بنفشہ
 چو خاہر زان زین مے کھوتہ برتر
 سمرو یہ کوئس بر دپہہ اقرار
 یہ اکوئس وائوت زن کوئس یکسال
 بہ یزختہ وہہ اچھن اندر کر س جائے
 پچھراون یہ شہر س جاتا جائے

سمرو بوز حقن این قیل و قال
 ہیوتن رخصتہ بنفشس دراپ فلفور
 نگارس و اثر کروون نہ لغوفل
 بجاول اس سرخیل شہستان
 دین رونق بہ جلو دہن نگارن
 کران تاج الملوک عاشقہ پیغم
 بنفشس نش دیان ییلہ رود بہرام
 کھینکو چیز تھا و عوس ہرگوئے وافر
 بایہ سیر پھر نوون بہرہ سوسے
 دوپین تس روز خوش پاٹھن مبرغم
 سمرو یہ ہنرے چھکھ آشنا باے
 غرض تھا چون سوہ درخانہ بکھبان
 بدولتخانے شہی کران ساز
 پتھے پاٹھن ادا کینہہ دومہ سپنہ یام
 سیٹھا غمگین یوتس اس آرام
 دومہ ہا کہ پوتہمیں در دل خیال
 بنفشس سانہ ڈیہ حقوومت سرباق
 بہ پشت آئیہ از عقل و بہ تدبیر
 مبارکھ آئیہ سے یس پیش دلبر
 چہ آئیہ نگارس انتظارس
 ز عکس روے دلبر عرق در آب
 نیکبخت بہ جابہ خہ آئیہ حقوون
 بہ فردا کامہ پینے گئیہ معذور
 و ساز گوسامانہ

سپنہ رمحفی بلا کر مس حوالہ
 وڈو تر وون بہ پریدن کوون دور
 دین تہہ حاضری نزد بجاول
 تھتھے پتھے باغبان اندر نگبان
 تھتھے پتھے ماہ تابان شہستان
 پران حمد اخوہ دایس کن دمام
 ہیوتن عاشق کون از صبح تا شام
 ذرا گوشادمان آن خستہ خاطر
 تماشا ہوتس بازار تہ کوے
 پتھے خسانہ پین اندیشہ کر کم
 لہذا دون اچھن اندر کرے جابے
 بہ سامان مشاطہ پتھے سونیدان
 بہ روح افزا بہ عیش و عشرت و ناز
 بنفشس نش سکنت کرد بہرام
 بہ روح افزا گر تھن گوڑ تھہ میون پانام
 پتس کن سوڈہ محفی سوال
 کوڈن آئیہ تہہ منز بہ چالاک
 پتھے پاٹھن کوون از شوق تحریر
 حقوون مشاطہ بر زانو چھتے بافر
 پتھے گل بلبل اس آسان بہار اس
 گر تھان آئیہ پتھے پتھے رفے طہاب
 بنفشس ہر امیک ہر گز نہ بوون
 بہ روح افزا ہیوتن ساز اکون پور

او تن آینه کروون صاف از مل
 پس و پیش اس آینه سوه کروان
 نظر پیش پر کره تخته کن گیه تاران
 نوشته پورن دارا شاد گیه مست
 بنفش کینه وون پر لوبه تسکین
 مگر مولوم که عیله گره هم راز
 بنفش کن وون از نور اخلان
 غم همدم ز لبت یوسف جی کوا
 جواباتس وون گو نه گوارا
 چینه مردی غلط آینه ته ساز
 و نه فردا اینک مانع بخندم
 لبت چین بر چین از درم بکین
 دوپس پتره بایه و نتم اس دلارم
 چینه زن ترودت چه دفتر عیش
 دوپس پتره بایه نه غم بکینه
 و نه فردا جواب این سواله
 مگر راتس نیتند آیس نه اصلا
 بنفشه فکری استی اس بیدار
 تن نیتند راس کروان بهرام مجبور
 کرم آگاه گره تخته بون ماتس
 که ماشوقه سنده دست کینه مار
 همیشه می چه درونی یا سوه راز
 همیشه تس بھولان نارس چه گزار

مکل ساز بیله کورنس مکمل
 بزاف آینه آینه شیران
 پشت آینه شیران ته سوبران
 آینه تن آینه در دست
 دوپن آنت چه بهرام نگارین
 سه کچه پاخودوت یوت تم کرو پرواز
 کروان با خاطر خود مشور خاص
 همیشه تس سوه پنج رو چیز کتا گو
 بنفش در دل خود سونج وارا
 کورس اصرار پر کره و ن امیک راز
 دوپن تس سوه راتس دم تره تخته
 میوتن رفه صحت عیله آینه غمکین
 مشه گوشت تبس کهن چین تو ارام
 تو کیا از پیش چکه دلخسته دلش
 بنفش قصه تس بوون سراسر
 بعیش و ناز خوش پا تهن تو کوا رات
 اگر چه کورس پتره بایه تسلا
 صبح بھول روز روشن گو نمودار
 سه زن بیمار کا پتر اس رنجور
 سوالن دهن جوابس منتظر چس
 دوپس بهرامی تس عاشق زار
 حقیر و سوت یود کلون گره چس
 پس نه بو نه سس مار آزار

دویم یس طایس مطلوب پنهان
 چو منظر تلکس همیشه تلخ کامی
 سه آسان بس چھ شیدا کرو چھن
 سه زانان پرتھ اکھا محبوب ماشوق
 مثل مشهور چھنے مجنونہ پتر کھت
 چھ کھ پتر و اتر ہے کس چاڈی کیا لے
 پھٹے پاٹھین گزھتھ دن آغہ بایے
 بنفش بوز محضون یاد سورے
 بہ روح افزا سواد تھتھ پیس یکدم
 دوپیس بگنے کوہ ڈی کر تم ترہ اظهار
 بنفش بوز مت و ونس سراسر
 بہ روح افزا جواب میلہ آو فایق
 دوپیس تمکو پوز ورتھ گزھتھ کوڑتے بوئے
 اگر کوڑ سا پتر چلہ بہانہ
 مگر تہ مون نہ تمکو سہتھ کھتار
 سوکھتھ مجبور دوپیس است باوے
 مے چھم درخانہ پترھو بایا رہبان
 سیٹھا عاقل تہ دانا شیر خواہر
 ونے کیا علم تہ پورمت چھ کامی
 دوپیس تہ توہ چھ افسوس ہے لے
 نہ بوو تھ زانہہ مے نش تمکو سہتھ فسانہ
 یہ گو پتھ کٹ تہ کوہ اڈن پگاہ ساڈی
 بنفش دوپیس واپس چھ سعادت

ہمیشہ در جہاں ناخوش مے آسان
 منمنض پاتھو فانی زندگانی
 کھٹس میلہ جلو دھتھ دیدار آں یار
 بخاطر ہستہ خیال یار مافوق
 دوپاکھ تس بعد پاغبر خلافتھ
 دوپاکھ تمکو و اتر ہے لائے سوہتھ جانے
 گزھتھ غموش پھیر یکدم چاہے رایے
 سکھر کر امون سن ستر کھتھ بوئے
 بزانو بیٹھ تمکو ہے نش پتر از چم
 سوالن دون جواب یوہ چھکھ خبردار
 مے راتس سوچ تھموم نہ پتھر لہ
 چھ بہرام آستن تس وارہ گوشک
 تھم پکھ راڈ پتر ورتھ کوڑتے ہائے
 مے سوچم راڈی راتس پنے پانہ
 دوپین تس پوز مے نش ون پنے کھکھ
 تھم نش پوشیدہ کر اکھ پتر تھو
 ونے کیا مارح مئزن ماہتا بان
 سوہ و اتم آیہ یوت یث کالی بافر
 تھی و ونم یہ مانی دم مے مانی
 مے از تہمتھ تھم ہاوتھ کوہ پتر تھو
 در افسرد چھکھ تھ بیگانہ زانہہ
 وگر نہ کھکھ سزالاگے انقن راڈی
 پگاہ عاجز کرن تھم نش بخد مت

مے تہ تہس کیت یہ فوہان چون مہتر
 دیکھ یو دے سراپا پان تراون
 خصوصن میانہ پڑھو بایے مبارکھ
 کرکھ سا ذاتمیں سے آیت واپس
 درونی کو سسٹا بہرام خوش رو
 صبح پھول تہ کرن چالا تہس جان
 بزیر برقہ تہس نش داتہ ناؤن
 بوضع زن کوڑن تعظیم و تسلیم
 ورجھت تہمہ پڑن مہمان گنام
 مگر تہس کن کوڑن نہ التفات
 بنفش ہنوت کرن مشاطہ کھنتر
 کوڑن ییلہ ساز مونگنس اپنے نام
 گمانہ کوس ورجھت چھس نہ دیروز
 بہ روح افزا سپن نشدہ مطوب
 بظاہر زانہ نہ تھرتھتہ یہ ہتے
 دوپس تہمہ دس معافی یو دغلط کوس
 یہ پانے پیچھے سورے و نہ چھتہ خام
 کرتھ صحتہ فارغ مشاطہ ذراپہ واپس
 دوپس تہمہ روزی تہمہ از چاڈی پڑھو بایے
 دوپس پیچھے چھم یوے کوڑمت تہمہ روشن
 مبارک چون فراون یہ گفتار
 غرض تراون سے تہمہ واپس سے آئے
 بنفشہ ذراپہ یا مت پیری یہ کوڑشور
 ۱۰ مصنوعی آپرے نے نقلی زانہ ۲۶ شری سندی پامھو۔

چھ دھنہ دے زر خرید چاہنہ کہہتر
 چھ حاضر بس اشار چون ماون
 میٹس کر یاد پڑھ شاہان شاہ اکھ
 بر خاٹہ وونہ تہس مصنوعہ آپس
 دوپن تہس یوت بہم حاضر چھنے بو
 زین پیڑتھ سے مہمان بلے پیمان
 یہ پڑھو بایے چھم تہس واہ ماون
 دے ازہ میت دیر پنہ دل نیم
 نکارک سے وزیر زادو چھ بہرام
 نہ شک و تہمہ کوڑن انبساتا
 شکھا کیتھہ کوس نہ میرکیتھہ تھنتر
 جلدی اٹہ انہ نے ووتھ سے بہرام
 دین تھرتھرتھ تہس عقل تواموز
 بنفشس دوپنہ وچھ پڑھو بایے مہتر
 یہ نادان کہہ گانچ اشنا چھنے
 تھتھ تہمہ سادہ اٹھ سند قبلہ گاہ اوس
 و نیگنام زانہ نہ ہش موج یا زام
 رنمن پڑھو بایے عرضا کوڑنہ واپس
 مے نش راتس اگر مرنی تہمہ چھنے دے
 محکم چون بوڑی تھن دھنہ تہمہ توشن
 اٹم تہمہ میانہ بایت فخر صد بار
 بلاے کرش حوالہ کر ذراپے
 دوپن بہرام سے بد ماشن ڈیمو

نہ کھو یوت واپہ نوو کھ توہ کر آ کھ
 مٹیتھ آسی کوٹ شاید تہ تہ
 دھہن پر داز تہ کوہ رڈر آ غار
 دہن سوڈن تہ پر کرین کوہ نہ دھت
 کرکھ بد گوے تہ بد خوے صورت
 دوہن تس پوز مٹے نشن ناو کیا چھ
 دوہن تس پوز چھ پن کوہ مٹ مٹے گم نام
 سبب یوت واتیک سارینز چھ روشن
 کوہن شہرین کلاما بس دل آرا
 بروہی برجہین تہ چین چوہن
 دوہن تس اے زن بدخت عیار
 کلاما چون بوز مٹ چھ نانی
 ترہ شرجا دکرکھ دارا تلن شور
 نہ کھو یوت واپہ نوو کھ توہ کر آ کھ
 مٹیتھ آسی کوٹ شاید تہ تہ
 بلا اندیشہ از حیلہ بہانہ
 دیتھ بوز باد میونے تنگ ناموس
 بہ ہوش و گوش بوزان اوس بہرام
 بلیمتو زخم اوس تہ پچس زپر
 دوہن ماریم بلا شکھ چھس سزاوار
 بہ عمدن آس یوت مرنے خدایان
 ورنیتھ بی کوہ بے خود تہ موٹھس ہوش
 سوہ روح افزا و چھانی آس تس کون

پڑمردہ - سوہنیاست

نہ کوتا یوت چھکھ بیباک چالا کھ
 کھ اوئے کوٹت ہاوے بیہ بہہ
 نہ محفل آپہ روح افزا بعد ناز
 فقط پڑھو باہ سیتھ ڈالے تہ تہ
 کوہن تس کون کلاما با کدورت
 سبب مٹھ بہاہ داتن باو کیا چھ
 فقط چھم و نوڈ مٹے چوہن نام از نام
 کران شمعس چھ کھ پروانہ روشن
 دروہی نرم دل گپہ روح افزا
 بہ خشم و قہر تہ بہام موہن
 بہ کریم مکر تہ مکر تہ گفتار
 مذکر چھکھ تہ چھکھ نہ مٹ چھانی
 دوہن تس بارہا بد ماش ڈھن سور
 نہ کوتاہ یوت چھکھ بے باک چالا کھ
 کھ اوئے کوٹت ہاوے بیہ بہہ
 نہ ڈاکھ ڈاکھ یوت لاکھ زنا نہ
 بوز مٹ نہ کیتھ تہ پروا ماریم کوس
 سپن پچھم تہ پچھس وٹھن ہام
 تہ جس سوہ رخی روٹھن ندی تہ پچھ
 دوہن تس بوز اے یار ستمگار
 مرن بہن پیشہ بہانہ
 نہ گویا اوس گوچوں موہ دھن ہوش
 تہ دو کوس موہ دھن ہوش

دوپٹن ہے ہے بہ کر دُن کھو تم بار
 دو تھتھ تھو آیتس نش ڈلہ نوون
 عطر چھنچھن بھنچھن بھنچھن
 سہ ہوش آو یا تھتھ اچھ کرین باز
 فدا بھل پتھتھ آسان گلے پتھتھ
 تھتھ پائے گلین سہ کُریے دھل اندام
 دوپٹن تھ روز خوش ماود پتھتھ ہے
 بھنچھن اچھ ڈولنس کورنس مدارا
 سیلہ کاٹنی و چھن دلبر پیران
 چھتھ روح افزا دوان تھ بوسہ روئیں
 کروں باہم ہنوتھکھ بوسہ دکنارہ
 نہ اچھتھ او سنج بچ موہہ گوشت
 جیلہ چار تھتھ بھیرن کروہ ہمیز
 اگرچہ اوس آن بہرام تھتھ
 و چھتھ سیلہ پتھتھ سیٹن کاٹنی موہا
 نہ دس پاکھے تھو نہ بسم اللہ پور
 نہفتہ آن دُر ناسفتہ سفتہ
 چنان از مستی مے بے خبر شد
 دو ایوان بکاؤل آچھ مسمار
 اٹھو اندر یا بہرامس تھتھ مار
 بہ عاش و کارائی کوڈ تھو شب
 تھتھتھ کو پُرو پے غالب عشق آزار
 شمع بھول تھ تھوون پوشید بہرام

وٹہ کیا کردگار سس چھ جبار
 کھ چھتھ نتر کھ ہنوتھن سس نوون
 بتدریج موہہ چھنچھن لوگ پتھتھ
 بہ بالین بروچھن سوسہ سر و طراز
 نپتہ پروانہ پتھتھ شمعن کران گتھتھ
 بہ خوش خوبی ادب در ہوش بہرام
 مُردہ اچھ تراو غم سورے بہ پتھتھ
 سین غمگین خوش دلو تھن نظارا
 ڈولس ما بھتھ لوگس ہوش پنے پان
 دوان بہرام تھتھتھ تھ کا پھ موئیں
 بتدریج لکھ نچھ پتھتھ وار وار
 کتھتھ بوڑھتھتھ وارا سٹیلیوٹ
 چھنچھن نچھ واد تھن اخگر پتھن تیر
 ایا پوز اُس روح افزا گرسینہ
 کھنچھن بیل سپن باہم بیکجا
 بوچھ پتھتھ دے شور و کھنچھن کے تھو کوڑ
 نہ ضرر غنچہ سربستہ شگفتہ
 زبر را زیر زیرے را زبر شد
 بھنچھن بہرامنس گوشت نہ دلدا
 دندو سہتہ کوڑنہ تھ روئیں پتھتھ پار
 چوان بے فرحتک پیالہ لبالب
 گر تھن گواڑھ پتھتھتھ تھ کھ سکتہ
 دپان اُس لوسہ کر دودہ وادہ کوشام

بنفشہ آبیہ دو پئیس چاڑی پڑھو باے
 دو پئیس تمہ چھس بڑا صنہ میچھ: آداب
 کٹھن پیچھ دوہ کوڈن تہ راہت آبیہ
 دوہ پئیس بہرام در عیش و طرب بو
 تمہس کھین چین موہ سیا کوڈن کوڈن
 شب دیروز کی پاٹھس کوڈن کھ شب
 سنبھتہ روح افزا پ کوڈن سنبھتہ ملاقات
 مے نش زیر نظر آسن شب و روز
 کوڈن تمہ مشورہ باخاطر خویش
 اوڈن اکھ زر گرا تھانڈتھ شباشب
 سونہ سنبھتہ قفس جبار ز گوہر
 دین و ستاد سے وارا زر و سیم
 گر کن در او خوش پاٹھس چھ دورن
 وٹل کرنکھ موڈورمی کامہ لارگن
 مگر اکھ زوہل تھراتس چھوڈ تراوڈی
 قفس سونہ سنبھتہ خریدارس چھ درکار
 دین کھین چین تمہ راتس کوڈی
 رتن شرم سیم و ستاد ماہر
 سونہ پھوٹی آفتابن ترود پرتو
 بہ مخفی نیون تس نش اتہ نوون
 یں اپتس دین اہی کران دراو
 ز ریشم کوڈن قے تا تا مقدر
 اوڈن بہرام تہ کوڈن کلو سنبھ

بہمان میتو آسہ مے نش چھس پرتلے
 کرکھ خدمتہ بزرگ کھ حساب
 بسرعت گئیہ راہیچ مانچھ جابیہ
 تمہس حاضر یہ کینترھا تس طلب بو
 نفایس چیز با شاہی نو موڈی
 بزوری چھتہ سیو مت ڈول تمہ تب
 دیان کوڈھن جدا روڈن یہ اکھ ساتھ
 چینس یار دل آرام و دل افسرد
 دوڈن روزم تمہ سبتین یہ در پیش
 بناون تس دوڈن چہرا دبا دب
 دوہ پئیس اندر پگاہ اڈی زین مقدر
 علاوہ بودے انعام زین نیم
 اوڈن تمہ کارگر تھارکھ بغورن
 رمو مو کھتہ انعام شاد تراون
 چھتہ بدنت تھنر مے پیچھ سوڈی
 نیمس صبحے انعامس چھس سراو
 بزرگوڈی تمہ کرمان کواڈی
 جریکھ تھتہ چوڈہ اذلال و جواہر
 قفس تیار تہ عیار خوش گو
 سپن خوش تہ سہ ذکر شاد کوڈون
 دے کوتاہ چھتہ روح افزا بران چاو
 پران ما تھتہ دیوان تھتہ کھوڈ
 س قے تا تہ کوڈن تس شاد خوش تہ

پرندہ جبارہ شکلی دل آویز
 پیش رو تھوون ماشوق جانان
 نہ کہنے میس نہ دو کہنے قہر تہیں سے
 مرخص پری یہ گپہ از محلہ خانہ
 کڈھتہ ترشہ ہن ہنبر کو طوطا بہرام
 دہہ شے از شادمانی رو دی بیدار
 یوہ کو پاٹھن گزہان طوطا بہرام
 پیہ خورون غذا تہیں تھوون موہتہ
 عجب طوطا یہ کہتہ گوشت چھہ پیدا
 بہ روح افزا کران عاشا چھہ بہرام
 اگر باشد ہفتہ کے بہ مانند
 و لیکن جبارہ تر مشہور بندہ نے
 بدل چلا گئیں دھتہ دوم تے دام
 چھہ آسان مگر وچھت چھہ اے مرد
 بہ شکو آتہ بے واپہ گئیں لختہ
 بوڑھتہ فکران اندر گپہ گنگ تہ لال
 دریفہ مرد بیگانہ دریں دیر
 دریفہ ناو سونے مستہ چھوون
 ائن بوڑھہ ناوختہ دزد بد بو
 سزاتی چھس نیتہ زالن سہ درنار
 تلاش رہزن شاہی محلان
 ائنو فورن سٹے نیش تھانہ تھہ پرتو
 کوہکھ پرواز پرتو یو روز و یکم شب

گتہ اُنی کو تہیں طوطا رنگ آمیز
 تھیں اندر سہ تھوون تھپ آویزان
 خواصن دوپن طوطا مولی ہنوتہ سے
 شبن آغاز کوہ دہہ کوہ روانہ
 کوڈن طوطا نہبر تہہ از نظریام
 تہیں تہیں سہو کران راتکے کار
 صبح بھول نالہ رشن تراون تہیں یام
 تھیں اندر بسوون تہہ طوطا
 وچھان تہیں تہ گزہان تھوون شیدا
 پتھہ پاٹھن ادا کو مدد تھہ یام
 در اہنر عشق یا گوئیے کہ باشد
 بہ کشمیر اندرون وارانہ چھہ
 عجب نیوڑا تہیں تھہ پرتو پوچھہ یام
 خواصن شکہ سپن لیکن دوپکھہ فرد
 حسن آراپہ پتھہ تہ تھہ پیہیے کہتہ
 وچھن میٹلہ کوہ ہنرے یال تہ چال
 دوپن بے شکہ چھہ کاہنر جفت باہنر
 سہ کہتہ پاٹھو دوت کو یوت واپہ نوون
 ز سعی و جستجو کہ روز پتھہ بو
 گتہ جھتہ حاضرن لدن دارس سہ مہوار
 بخشم و قہر پرتوین کوہنہ فوہ مان
 پیہ جاسوس یم در شہر مشہور
 بہ فوہ مان حسن آرا دبا دسب

ز تار پکی تمو پے لوب نہ کاشس
 بو آپس آپ تلسکس ہیشکھ مافی
 مگہ گتہ آو نہ تلس ژور سٹند بو
 خواہن دوتنہ چار تھ رہیں چین
 تو ہے نیش کونہ نیرانی ایک راز
 گزہ صحتہ بدظنون تہند کرا دوسہ خارج
 دیان گلہ صرخ تہندے ناور عنا
 دو تھتھتھ تھود آتہ درخ تھتھ بیکار
 دے بے مہ ختھر مانے ایک صاف
 دزان یثتہ جانورن مابتہ پیر
 چھ نادان جملہ قاصر از بیانیہ
 کر کہ تفتیش سرگزہ ما عیانہ
 و چھ تھتھ کن و چھان و آہٹم ہر دم
 تھتہ اند ب انوار امار و مژدے
 چھ تھتہ منزوال میں کالا ہوید ا
 دوپن سر آسہ اکتہ اندر بلا شکہ
 تھن ٹھٹپ جانور ہتھتہ ذرا پیرن
 ب روح افزا سپن بر باقیاتھتہ
 ژہ تھتہ گو از قفس گتہ شتہ بیجان
 بے باطن مہر دزن و انج گیس گم
 بلا شکہ مائس تھتہ تھتہ دشن ام
 جد اوت ز کو شتم گو ہر من
 ز زلس کو جد عاشاق بو مہو

بہر جانب سیادسی لکھ تلاش
 پینو کتہ پریوے کر سعی کافی
 دو تھتھتھ کور بہر جانب تھو پو
 بے بوز تھتہ حسن آرا گتہ پریکین
 ب روح افزا اگر چھو خاص ہر راز
 مظفر شاہ جزیرک صاحب تاج
 خواہن تھتہ پری اکھ اسس دانا
 حسن بانو پے تھتہ بوز تھتہ یہ گفتار
 دوپن بانو پے کن گتہ تاجیم معاف
 چھتہ و تھتہ ہیکان یوت باد ضرر
 ز راز مخفی این محلیہ خیالہ
 فقط چھم اشتباہ غالب گتہ
 ٹھٹپا اکھ پری پے پیش رد بہر دم
 گراں قیمتہ تہ پنجر اسوہ تھتہ
 بظاہر طوطی باطن دانہ مولا
 پے بوز تھتہ حسن آہ ایہ سپن شکہ
 بہ نزدیک قفس آہ سو پری خون
 حسن آرا تھتہ تھٹپ ہتھتہ ذرا پے یا تھتہ
 دیان زن جانور اوئس دل و جان
 بظاہر باکنپزاں در تکلم
 دوپن گو از جد اے نیش دل آرام
 دریغ اے دریغ مادیہ در من
 دریغ جان و دل میونے چھ رنجور

در یغا ماہم بے آب گشتم
 در یغا از قفس طوطی مے کو گم
 در یغا از قفس نیرتھ مے روح گو
 در یغا پینے نے جانک مے پروا
 در یغا تس کرن آتش کباب
 مے اوسم دل آرا من ملاقات
 کران مے مے درونی سورتس گو
 خود دایا زئید تھاؤن میں تنے عار
 در یغا بے خود رو بے خاب گشتم
 در یغا یوت دشمن کوہ مے اوسم
 در یغا باغے چے پھیلے مے توہ گو
 چھنے از بہر دلبر چھس بے پھلوا
 تلکھ افسون و چھس میلہ میون باب
 در یغا سیتو بہرامس پیتیم سات
 تبس مارن تسلی پور تس گو
 پتے پاٹھن کران لیلہ توہ زار

روح افراط و سنیہ پیتھ ویداکھوان

وڈنا بدس گوم پارو پارو
 کن تھاو وڈے بووار وارو
 ماوہ ناوس لگے غمگسارو
 چھنہ ریمتہ میاں پیتہ دبارو
 نالہ چھس لایان چاں امارو
 ڈول دھتہ ڈوہم ماہ رنگارو
 ڈوہان کلہ پان کتہ ہے نشارو
 پٹے کے رتھ ہو دتہ دوستارو
 اسہ وڈے اسہ برے گے گزاریو
 نیتہ مامیہ مہکم آے سوکھ مارو
 ازس کاٹھہ چھنہ زور وارو
 ننگت مہمیش چھہ کران خارو
 عاشقہ میاں طوطی یارو ہو
 ماشوقہ بہرام یارو ہو
 وڈوہ ڈوہم جاننا وارو
 عاشق طوطی جاننا وارو ہو
 ڈالہ کوتا منہ جگر س نار
 دراہم ما بازو گارو ہو
 چیتہ کتہ پکھن دیکھ دیدار
 عاشقہ بہرام یارو ہو
 کھس وڈے سروکتہ پیتے تبار
 وڈوہ جاننا وارو ہو
 ڈالہ نس توہ جنگ نس چھنہ تبار
 بہنام تے بزگارو ہو

ژو لم کین گولم عار
 عاشق میان تا حیدارو ہو
 ریہ تے دہ تھہ چھینہ اظہار
 ڈھہو راو تم آب شاد ہو
 کم کم سوختہ گے پوختہ کار
 روز تم بیپہ دہہ تارو ہو
 مشکہ روں گل کتہ نیر بازار
 عاشق طوطہ پوختہ کارو ہو
 مول موج یس پیچہ آسہ بزار
 الوداع بہرام یارو ہو
 مشفق آردن پیسی ذکر کار
 عاشقو بوزی اسرارو ہو
 بادیس دیدار نبی موختار
 نایبہ بندہ تہ تارو ہو

کزانیہ ڈرایس چاہہ امارو
 پو لم فورمان گیس خاکسارو
 کوہ زانیہ کتہ گوشتن نارو
 صے زانیہ یس تم کزانیہ بنگارو
 کاتیا آیا سے بیٹہ سمسارو
 نوہ کتہ کتیا نوہ قلم موختہ مارو
 عشق روں عاشق چھینہ درکارو
 دلبر گوشن کتہ رولہ زارو
 تس نش ناراض پروردگارو
 مظفر شاہ وہ فی لدی بردارو
 ہوش کر زاکان چھی باڑی کارو
 یود رضا سہ آسی کڑی سنگارو
 نعمت اللہ چھہ وہ سید وارو
 محشر نہ مادانہ چھس تی بکارو

داستان

حسن بانو قفس سہجہ ڈراپہ یامتہ
 کورن آں پنجرے بادستانہ
 پنہو کتہ بوسہ درفتیش و سرائع
 دوپن بانو دیپس منزیر چھہ کیا ہام
 بے زیادہ تمس تانہ سپن ریش
 کورن خالی یہ طوطہ از پرد بال

بہن گونہ کزان راوی روایتہ
 بدر بار شہنشاہی روانہ
 ازین اندیشہ شاہس بر جگہ داغ
 و چھتہ پنجرہ کوڈن طوطہ نیرام
 پیرتہ افسون تمس کینہہ گونہ درمیش
 بدل سوچتہ دوپن بہتر چھہ فلحال

بدست محو دے کھنڈن ہنوتہ نامتھ
 ننبیاد دوواتمیں یس تر ووست
 ز گردن یا پھن طوطس سہ پن او
 مظفر شاہ و چھتہ بہا سے کن
 تھامی اہل مجلس حارتن گے
 مظفر شاہ شرمندہ سپن یشر
 بہ خشم و قہر و چہر تھو سوے بہرام
 بہ دارل سلطنت در محلہ خاں
 ز قہر شاہ بوڑھہ پن کیشہ تہ پروا
 سزا امہ جر سے بجز جان سپردن
 گماں گو مجر مس بیشکھ سے مارن
 دوپن مرنس دژن کیا کتھ چھ مشہو
 دوپن شاہس جو ابا پوشت کندہ
 چھ رہبر عاشقس شوق دلدارام
 سزایے عاشقان تکلیف ہر چہ
 چھ ہشتہ عاشقان از اختیار
 چھ آسان عاشقن تہ سپر کوشت
 چھنے در مرنہ کے برہبان عاشق
 گزہان محروم از دیدار دلبر
 مے کیشہ پرواے چھنے لے ستر
 یہ بوڑھہ در غضب پڑ شاہ سپن
 بہ شعلہ آتشیں یکدم ازین حبا
 جمع ہیزم کتھ تھ پھ پھ یہ کھا لکھ

لے پیچھے سے ہنوس تل دوت یا مٹھ
 ز روح افزا پرکھ مانہ کھ کو دس مالو
 بہ جلدہ خویشتن بہرام نوں دراو
 پریشان حال تہ حارن سپن
 وچھتہ اس رنگ آسمانہ تم پیچھے
 بہ مجلس رب گیس تاجس کھنڈن
 دوپن تس اے حواسے زاد کنم
 کرے کھ رہبری کتھ تراکھ پانہ
 بدریاے غضب کھ کوڑیہ ماوا
 تے پھنے چپا کیشہ ابرا بھوڈن
 بدریا غرق یا بردار کھارن
 دژم سن حملہ خاش تہ کریم ژور
 کوڑس پاوا حقتن تہو سہ بندہ
 چھ کے جذبہ داتان سے لبرام
 وہ ہے آمت مکر تم پھنے پابند
 لکھ بار شتہ سے اختیاری
 بہ جان خویشتن تکبیر پورست
 بے افسوس تہ در کوے چھس دین
 قیامت نام چھس در دین یوہے شر
 بہ شمشیر برائ یکدم ژم سہ
 بہ خشم و قہر وون تمکو حارن کن
 کتھ دشمہ بہر زالیوں بہ آغا
 گزہ دھس سورا لے با خاک نہ لکھ

دفع یکدم بدر از شهر باشد
 ازین پس روح افزای عدل الحق
 بفرمان مظفر شاه عالی
 کسان نیووک بیرون شهر فورن
 به تجويز وزیر شاه سالار
 به حکم شاه کوڈکھ تھ پیچھ سہ ہرا
 دپان بہرام پیلہ بر تودہ نار
 خیال روح افزا ہجھہ بخاطر

دفع یکدم بدر از شهر باشد
 ازین پس روح افزای عدل الحق
 بفرمان مظفر شاه عالی
 کسان نیووک بیرون شهر فورن
 به تجويز وزیر شاه سالار
 به حکم شاه کوڈکھ تھ پیچھ سہ ہرا
 دپان بہرام پیلہ بر تودہ نار
 خیال روح افزا ہجھہ بخاطر

دل فریبا جان من جان من جان من
 چھم نہ ایے الوداع این زمان کا بر من
 ایک با چشم نماں در غم و آزار من
 موہبتہ مایے کھٹھتھ تھا وہہ خوار من
 مرعبا صد مرعبا وں تمس اخبار من
 نیوڈکھتھ مے دشمنو و پھ تھو اطوار من
 نار آندو آندو دولت وہ ڈو چھکھ نگار من
 زان نظر زلہ ہے سہ شر نار گنہہ گنہہ این
 بے کس و بس کن زوئے فرخندہ یار من
 فان گزشتہ تن دشمن یم پیے آزار من
 گہہ بہ گہہ یہ گہہ خندان گہہ بہ تخت دار من
 سولہ ڈیرینج جاہ سرکوش کن گنہہ دار من
 تیسرہ ہوت گانس اڈکھ اتھ کتھہ شراب من
 یک نگاہ ہے سو بے من اے نبی مختار من

اے دریغا یار من یار من غمخوار من
 گوئہ ازینے نش جدا روڈ باقی مدعا
 چھس بہ زانان بہ گمان آسہ بیت الامان
 آسہ مے ماتم رٹھتھ سوئے نہ کر جائیہ ہجھہ
 گزشتہ یہ اے باد صبا چھتھ قسم کبریا
 طوطی یس بہرام بو عالمس بنام گو
 آوینہ پیچھ کھو ملت آوینہ شردو ملت
 کرتہ وہہ ذیئے کن گزرا بہ لطف نظر
 دیاں چھم یار سکنے چشمہ چھم نارس سکنے
 چھس بہ زانان بعد من آسہ تس میانی وں
 ہست فانی این جہاں گہہ چنیں گہہ چناں
 تراو باڑی ہوش کر لوسنس وہہ پوہنگہ
 شامہ پتہ کتھ کن گزشتہ کھکھ آہ گہہ گانس
 نعمت اللہ راتھہ دین دلہ دلہ ارس وں

مُناجات

بخشن ہمارے کر میون پاسے
 بخشن ہمارے کر میون پاسے
 اوقات ضایہ کو رُم ہے ہمارے
 بخشن ہمارے کر میون پاسے
 تڑے سوا چھم نہ کڑے پھینس جائے
 بخشن ہمارے کر میون پاسے
 سودس چھم نو قصاص پنج تراے
 بخشن ہمارے کر میون پاسے
 زاگ ہیچہ دشمنن لائیکتہ ماسے
 بخشن ہمارے کر میون پاسے
 از سیاہی بُرختہ مرتا پاسے
 بخشن ہمارے کر میون پاسے
 پشت خم رو سیاہ کرختہ ہے ہمارے
 بخشن ہمارے کر میون پاسے
 یس نہ کاتہہ زبٹس تیش جائے
 بخشن ہمارے کر میون پاسے
 نامس گئی پھولہ دل آراے

دار بود عالمویس بڑتا حد ہمارے
 بد اعمالو چھم دُون نای
 زوئم نہ دُزیا چھہ ناپا سید ہمارے
 نفسن آوریس کریم بدکار ہمارے
 عائب دار نایہ کار چھس شاہ کار ہمارے
 سالیس تل رچھم تیتہ دُون نای
 راتھ دفعہ راوریس گنڈران ہمارے
 رچھم نو قصاص نہش خد ہمارے
 آشکار و نہاں لیل و نہاں ہمارے
 کر نووشس کار ناپنج ہمارے
 سیاہ اعمالک صاف طو ہمارے
 نو فو کہ آبہ صاف کرختہ یکبار ہمارے
 دار چھوت آس ہیچہ گوہ نہ ہیکر ہمارے
 نایہ کار بشتہ سدا تہے خرید ہمارے
 از زبان تو درختہ چھہ چون گفت ہمارے
 ذکر دُن ناپ سید تارن تار ہمارے
 چھم آسہ نور ماو تیش یقین دای ہمارے

نصرت اللہ پرے چھہ وہ میدوار
 بخشن ہمارے کر میون پاسے

پستے پاٹھین بہ بھیرد انکساری
 دُون تسمو سئند اجابت تھو و غود این
 پھٹھتھ دل کرمی یس زاری بد گاه
 چھ کم قیسمتہ تہ نالایق بد نیا
 چھٹھتھ دل آدمی نزد خود داوند
 پھتھ پاٹھین کران راوی چھ انظار
 نہ ہر جانب بہ ہیزم ذیت تھو دار
 رچھن یس آس تہ ذات کریمس
 بہ قوم درختہ کل گزھن تس معوض افکر
 دیان آن روز از شکم الاہی
 بمع تاج الملوک سارس معہ دراپتر
 جزیرس نیچہ داوتھتھ مشورہ بیو کھ
 دو پچھ لادیم گزھن فردوس اندر
 بدولت خانیہ شاہ مظفر
 کڈو از راتھ شتو باغیش و عشرتھ
 کرکھتھ مشورہ تھو تختس جلوسید
 قض را و چھ تھو ہیزم بہ انبار
 بران انبار ہیزم مستمنا
 ہوا می تخت ییلہ نزدیک اوٹکی
 خبر بہرا بنے اُسکھ گزہ بلور
 کپن آواز تہ لوکن خبیہ دار
 پتہ آثار و آتیس یک سر موسے
 اگر نہ ایون رس مجرم در آتش

کوزن تسمو اتعب در گاہ باری
 چھ یس عاجتھ رواختہ گد این
 دُعا تسمو سئند اجا بختہ پیشن مولا
 شکستہ چپند نزد اہل دانا
 چھ بے شکھ کامیاب شاد و خوشہ
 تھو و کھ بہرام ییلہ بر تودہ نار
 مگر ہونہ تمسک منشاسے غفار
 اگر تراون تسمس نار چیمس
 بہ بابایہ ذہن الشہ نظر کر
 بکا دل اُسس بہ تخت ہوا می
 پرتانس کرکھتھ سلا سہ آہتر
 نہ مشورہ بلو کرے الہام حق بوکھ
 ملاقات مظفر شاہ چھ بہتر
 بہ روح افزا ملاقی بلو کہ مادر
 پگاہ نیرو ہمو رتھ نصحتہ بہ فرختھ
 تہ کمنہ دراسے ہراکس تیقتہ آکر
 باب سوختن تھتھ لوٹکت نار
 کرکھتھ بستہ بگردن تس کمنہ
 دن پر زاد نکار وک پرندہ خرو کھ
 بہ روح افزا چھ عاشق کو توے دور
 کہ نافع بزاد یک ذم ٹھتھتہ نار
 بہ اطراف اندر نارس پھرہ جوکھ
 ایکس ہیرس اندر شہر بسس چوٹیش

بہ شہر میں شکر گڑھ توت واتو یا مٹھ
 ترود کو گنگن بوز مٹھ بہ اخبار
 رتو دوپ دال میں کالا چھہ بیشکھ
 دوپس تاج السلو کن کیا چھہ پڑا
 کو روکھ تجویز نوکن پیش اوٹھکھ
 روان تخت ہوائی پیر سر پہ کروون
 دوپس تاج السلو کس بہہ پڑ وایہ
 کرو باغس اندر سالا بصد ناز
 حقون باغس اندر تم ذرا یہ باغس
 حرماتس اندر یا مٹھ سو ذرایہ
 دھن در بر بکاول از سر شوق
 مظفر شاہ اٹھو اندر دوت پانہ
 بکاول آتہ سرد قد کر مٹھ بلجیم
 پس از تعظیم و تکمیلات اک گل
 بہ مستند بر سو بہنہ اوکھ بہ اعزاز
 ز احوال پدر مادر بہر حال
 دوپکھ تہہ سیتو چیم مے تاج تہ تخت
 سبب تہہ تھاؤ نکمہ اک تخت ہم تارچ
 برون شہر بہ تخت پرندہ
 سپنو خوش کور بہر جانب نظارا
 بیہ بر تودہ ہیزم اسپرا
 بہر اطراف دیت مت ہیزم نار
 نکھہ پٹھہ وچھہ قادی بستہ کور مت
 نا یا نہ نیم مٹھ آتہ

ہمہم شاہ سٹند واتو مٹھ
 ز گرمی نرم تم گئے پٹھہ روٹکھ نار
 چھہ لائزم یہ زالن پو تم شکھ
 اگر سیتن نمون پہ مرد پھلا
 بیکدم تختہ برے پیچہ بہنہ وکھ
 اکس باغس اندر سے بہنہ وون
 روٹن ہرام پانس سیتو ہمراہ
 پڑ گڑھ شاہس نشہ تس باو پڑراز
 بدولت خانہ شاہ مظفر
 حقن آرایہ برون بڑوٹھہ ذرایہ
 تہہ سے میٹکھ اوٹس سٹھا شوق
 تھہ یں بوز تھو بیرون خانہ
 کورن میترس بعد آداب و تسلیم
 نیکھ ہمراہ پیچہ بلبل زبان گل
 بہ خوش کامی کلاما گے سدا فراز
 پڑا ٹھکھ تس بیہ تنہا یں بہ اشکال
 بیرون در بارغ چیم مے ترو مت رخت
 بہ خدمت عرض چیم لے صاحب تاج
 بکان سیلہ وڈی بے لب ہا تختہ
 جلاسا وچھہ کن ہٹھ بے شمارا
 گٹھ مٹھ از ریمان تھو مت مرپا
 ترود کوٹھچھہ اوٹس اوٹیکبار
 بزنجیران آتش خستہ کور مت

شہزادین الملوکین پور دستور
 وچھم یا سٹھ کورم اوکن نمائے
 اوٹم ہمارا خود بر تخت کھولم
 چھ اندر باغ رقم در سیر و گردش
 خطا بے شکھ وزیر زادس چھ گردش
 بدیں گویند سزا دین اوکس نہ جان
 پور دوسے زامین یا مارہن سے
 لکھتے پشیمنے کو نگر داغ نہر یا
 دیو نہر کلا مایس نیمز دراو
 بہ خدمتہ منہ مختصر یا بھٹن سے چھم عرض
 وزیر زاد چھم یس بہرام نامی
 دزیرن تہ شہن باہم قرا بھٹ
 اگر شاہ غار جنسکھ عورڈر آنے
 شہ تاج الملک بو آدمی زاد
 یہ حمد حق شہنشاہی کران چھس
 ز جنس خوشتن چھس جاو آباد
 نظر تھ کن کر بھٹ شاہ فی خدمت روز
 کہ یانی روح افزا بے پری ویش
 بہ نیک و بہ بر چھس ہر گویند ہر وار
 بہ اقرار رضا کر اوٹم سر افراز
 مظفر شاہ نے بوڑن یہ گفتار
 سپینو مجبور بر اقرار خویشی
 ز حسن مہم تو بوج تہ فیکر تو رکھ

دیان بہرام بیٹو سٹھ ناو مشہور
 کوٹم از تودہ ہمیزم امانتھ
 شہ تاج الملوکس سید توٹوم
 توے تنہا بہ یوت آیس قہ ہے نش
 بے اہل سینے چھس دولت ہوش
 پیاداپس کاتے بش گزھتھ کان
 پتو و نتم شہاکیا فایہ چھ
 گوشت یس آب جو یہ باز پھیر یا
 کر بھتہ تدبیر باداپس مہ کر او
 بہر گویند چھ بوڑن سنا ہے فرہن
 چھ یس ممتاز در وصف تمامی
 چھ دستور زمانہ آے پتو و بھٹ
 نظر کرکیا سے اوٹم کر مہ لانے
 مٹے تہ تہ اوکس تقدیر خداداد
 وہ ہس راتس شادا تہس پان چھس
 خواصو حسن مول تہ موجی مٹے بشاد
 چھ میونے مدعا یی تی شہا بوڑ
 عطا کر یمن بہ آن بہرام دیکش
 بوڑو مٹس میاڈیہ پتھ کر تہ اقرار
 پتہ نے کھتہ تہ سے تھادن بہ اعزاز
 حسن آراتہ بوڑان اُس ہوشیار
 صیادن یام لا جکھ والہ واشی
 بہ دانائی تہو تھتہ مانہ ژور رکھ

دو چکھ تئس بار منا تھوئے تے ابقرا
 بکاؤل خوش سپن بوڑھتہ یہ اخبار
 بہ روح افزا دزد آمد بادل شاد
 بہتہ کیا چھکے تے غمگین دوتہ خوشی کر
 دو چھکھ وہ دے رنگہ رنگہ پھل ہستی گل
 تے اون تے مہ کلاؤتہ یار از دار
 سرفہ نگا دتہ ز جہرمن اے کھ تے بیرون
 پنہو کہو کور تے ادے کھ لا
 خوشی کر تراؤ غم وہ دے روز مسرور
 وہ تے کیشترن اندر مادر کری ساز
 یہ بوڑھتہ روح افسانہ پے تلمن سر
 قسم باؤتہ وونس تہ راست دتے
 سپن خوش روح افزا دتہ بہ فرخان
 کوڑکھ باہم بخوابی التفات
 بہ پنگو سو مظفر شاہ جہن پرین
 پڑھین ہم اے سو اندر باغ با تحت
 بفران شاہنشاہ کور تم کو ستر
 رنگا چمک واتر نوڑکھ ہر چہ شاہ
 ملک زاد سپن خوش جاد بہرام
 ادا گئیہ راتہ دو تھو کستور مہبل
 نمبر نمبر تہ علف ائی کر تہ بانس
 سو روح افزا نین سیتی چو سایہ
 مظفر شاہ بہتہ با حسن آرا

یہ خوش چھی گڑھ تہ کر تھو کھ تہ خوش
 نمبر سوے دراپہ تہ آہ کبکے وار
 اڈا ائی تہ نزا ائی لوے نس تاد
 بہ فرختہ لولہ کس باغس مؤزہر
 ز چنگ باز گو آزاد بلبل
 پھٹا دل تہ تلی وہ دے عشقہ آزار
 مگر تہ کھنگھنگھب لولہ افسون
 بہ این کسب ہونہر تے سدا
 حسد دستو بہ مشرت ہر کنن دور
 یسین پار تہ سہ ہزار بے صد ناز
 دیوان پڑھ چھس تہ از گفتار خواہر
 سہ عشقہ زور مہ کلاؤتہ تے اونے
 روٹن در بہ بکاؤل خواہر حبان
 ملاقاتہ کر تہ گئیہ پور راتہ
 کوڑن تجویز مسد تہ وزیرن
 تمن کیوت کھین تہ چہن تہ بستور
 بہ آہن شہانہ باغ ہے مشد
 کر تہ مہسان نوازی آچہ باہ
 دیوان پڑھ چھس تہ محمد پورن نام
 زیستہ روح افزا تہ بکاؤل
 خرامان ژاپہ شاہی محلہ خانس
 بکاؤل پتر ہے نیش یام ژاپہ
 کر تہ تہ عذر خواہی بامدار

معانی مجرم روح افزایه ماهی سس
 دو پش شایین معانی باد صر بار
 اشار سستو آیه روح افزا
 چنگه قهوه سرتیس قهوه که با عز
 بکاؤل پیچ نمیا لابل خولیش
 دوین بهتر کون تعجبیل در کار
 مقرر کوزیه تاربخ با و چست حبان
 فلان ماه و فلان روز فلان ساقه
 تبس همراه آسن بیو اکابر
 شش فیروزیه منظور کوفون
 هشتون رفته هشت تبس نیش درایه دلخوش
 گیه تم اسسرتیه مانسب بنبیل
 بکاؤل با کینزان و غلامان
 به بارغ اندرسه گلد زایه یا مخته
 مرقچه تبس فتنه پیشانی علامت
 قصبه سورس بیان کوزکجه پیژ شاد
 سه بیدام جابینه اندر نه گنجیه
 غرض پیر کو به سجادان تخت پر شان
 کورن رفته هشت تبس سستو تس
 هویا تختیه هیندل کولین مسند
 دما دم در گلستان دوم و آفر
 سپین فیروز شاه خوش با قبیل
 پراکتیه گیتو رقم اسسریل
 را یابنه پای بکاؤل

مادان چخس پادشاه بول گرم خوش
 ا کے ساتھ سے دوئے چکھه نختا
 کورن تعظیم مایس ماه یکجا
 طفیل این بکاؤل چکھه سرافزا
 بدیر راه تبس آیه سوه در پیش
 بکار خیر پادان دوزی چھنه وار
 رزق فیروز شاه س شاد و فرخان
 پیشی میران و سخته پارسه خوش اوقا
 خوشو صحن این کینزک پایه هاجز
 پیس یاداشت تمو تحریر کوفون
 ملکز ادس نیش در بارغ درکاش
 و چکان کر عایه در گلشن بکاؤل
 بکان خوش پا سخته با دافیه کینزان
 به استقبال بنبیل آیت تا مخته
 مبارکباد کوز نیکه با سلامت
 شکارا پادوی فتنه آمت چھه فیاد
 منظر شاه به من آن روح غفیه
 بمع آل هر دوتن سوه به سخته بر آن
 بواپس رقم خبره سخته پیش شاه گے
 لوتجه هشت کوز دوازده بر آن به همیز
 کیتو رقم آیه کیتو بے تهنیزاد شاز
 خوشو صحن بزرگرم تمو سخته غمیل
 بوعده واپسی دختر بکاؤل

دو پیکھ تئس راتھ کتھ جابے کٹاؤ
 بکاؤلہ اندراں درگاہ عائی
 مجلس عرض کور کتھ باسدا
 رتن سیتن کورن تاپرخ کھاندر
 پتھ پٹھن منظر شاہ جوین
 کرن خوش نود ساری خاص تہ عام
 بہ شفقت واپ لوگن کور برہوئے
 پتھ پٹھن نر شاہ کور سراجام
 بہ ششمنہ باسرو سامن شاہی
 سواروچ افزا پیری اپنے ہن تہ باجیش
 شہ فیروز پنے بوڑن یہ روداد
 جیلہ بوڑن تھن گپہ جاپ مسرور
 بیگم کرم موہنیا ساز و سامن
 غرض کراؤ کتھ دوہن اندر تیاری
 سچن نزدیکھ تر روز جھقہ
 تہن کیت نو بنو سامن ڈھور کتھ
 بہ تاکسید بکاؤل بہ بہرہ حسان
 کور کتھ تہ لوگھس لبیس گرامی
 بگاہ نیرن جز پر س کن رتنہ نو
 صبح پھول جمع گے ساری برباد
 اونکھ بہرام پارتھ ہرہانہ
 کران تاج الملوک تئس جاپ اکرام
 سوارے رنگہ رنگہ آبہ عاظر

کران سالا شکار اماہ طاؤو
 کورن مارسی تہ راجے تہہ جانی
 درنگی کینہہ چھنہ دھن شہریار
 ستان ماہ و فلائی دھن مقرر
 دین دعوت و دیرن تہ امیرن
 اوڑن تھویمون کار خیرہ انجہام
 کورن تاج الملوک کس بیٹہ دولہ
 کورن آباد تہ خد شہنود بہرام
 کور کتھ توت پانہ باہرانہ رامہی
 مے چھم دو مید اسی باہم کور عاشر
 کورن تھپن کورے گوہ سٹا شاد
 دوپن شاہس سواروچ افزا چھن کور
 تہن کیت زور زور دھنہ دامان
 بہ سامن عجیب سامن ساری
 کور کتھ آراستہ بہرام بافر
 تہ تاج الملوک کور پٹھو پور کتھ
 فرین اندر فرین تئس جاہ واجال
 مکمل خلعت شاہانہ تاعی
 مقرر سالہن اعلان از گو
 شہ فیروز پے نرشن آکے یکبار
 تھو کتھ شاہس نریشہ بر تخت تاج
 طفیل گل بکاؤل آن کتھ اندام
 پسند خسا طر ناظر

کوڑو کہ پُراو فیصلن تہ ستودن
 شہ فیروز ہے تسی سستو یکسان
 ز دعوت نامہ تمہ اعلان بوزن
 فرض بہرام ہراز بے قدر
 بر فیصل ناز پرور مست و چالا کہ
 اگر میہمان مایے برگزیدہ
 شہ فیروز یانے در او سار س
 برایے روح افزا ہو ورج زر
 کوڑو کہ پُراو دو دہ باجن دے کیا
 بکاؤل پانے کھرتہ استادہ
 پستہ کوڑو کہ رتو تخت ہوا می
 و چھتہ فال نکو فرخند ساعت
 بکاؤل تہ نگارک شاہ تملک زاد
 بسرعت در پرین کوڑو تمولے
 و چھکے متہ شادکی پانے شہزادہ
 سینہ خوش تہ بارسلطنت و آتی
 حضور شاہ مظفر دہلی یا مہتہ
 حسن آداسیٹھا فرخان و خندان
 دے بیں انتظام شاہ مظفر
 جنیا فتحہ رنگہ رنگہ اپنے نادان
 کوڑو تاج الملوکس ذہب سوئے
 بکاؤل پانے در شاہی محلخان
 کران تہ سازتس کرادان پیر عریہ

سوارے سوزتس شاہ گنج پورن
 یوان بگاہ ۰ بیگاہ در گلستان
 بہ چشمہ تمکو وزیر حبش سون
 عماری پیچہ سہ بہہ نوو کہ پوتیہ
 در اندوہ سرا پانے برافلا کہ
 سوارے ہاتمن رکتہ چید چید
 سہ شوبان اوس یزمن کار خاوس
 بنیکہ پُرا کہ بمع سامان زیور
 تملک و پیشہ کران تحین واد واد
 بمع تاج المملک آن شاہزادہ
 یمن بر و نہہ اسو گزھو فردوس راہی
 سپنہ راہی جزیرس کن بہ شمت
 ہوا می تختے پیچہ دے چوں باد
 جزیرس شہزادہ ہین پُرا کہ کھرتہ
 بکار خیر دست شاہ مظفر
 پیادہ مشفقان دارا پیکان ساڈی
 کوڑو کہ باہم مبارکہ تہ سلامتہ
 سہ روح افزا بہ محلہ خان دو چندان
 سجاوہ شہر زہنت دت سراسر
 برایے شاہ نو با مہماناں
 تملکہ دالں تہ ژالں چھے ژالے بوئے
 بروح افزا ملاحظہ بامان
 عرڈ ساز شہانہ نالو در دہلی

عزیزا ناز نینه نومه شش تمپیزه
 بمع مهران پوزب زاد بسلام
 کورن بیوایه خرچا بودار قم گول
 دیان مهران ار مگ واکر حقن پیو
 کران ساری مبارکه تسلامت
 بدوشان دوش هادوت ایستاد
 به لحن درو با ساری نومهش آواز

قشون آماد پیچیده نادره کنپنه
 به شمتت واکر میل شاه بکونام
 تمی قس مول لاکتت باکون لول
 درین اثناء بر سو شستر گور
 بنزد یک فروگاه واکر یامتت
 کنپنه دراپه بے واکر آماد
 پیچیده باکشن میو کور وون بصد

دیه وُلن

موزون یس جھی لچھ بدی ناد
 ار مگ شاه مسخت مهران آو
 آفرین تس یس مارچ زایا و
 پوزبی ران مهران آو
 واه واه شاه منز شهرس زاد
 پوزبی ران مهران آو
 پھیرتت یس پرستانس آو
 پوزبی ران مهران آو
 بدی بدی ارکان سوتو مسخت آو
 پوزبی ران مهران آو
 فرس و سچ مار باگینه آو
 پوزبی ران مهران آو
 داو پیچت کتت کر بتت پیچت چھاو

حمدا تس پاک ذاتس کوئیے
 لچھ بدی ناوتت آخر چھ کئیے
 پوزبی شرقستان روز وئیے
 بهرام نادتت واکر پھول وئیے
 ماه زن تابان گاه پیو پرئیے
 فیروز شاهن پیورتت انیے
 سوتو چھس تاج یس باج آنیے
 منز نگار سوتو تخت جابئیے
 گوبیر مول یزمن چھتت کن زئیے
 کور مول توشان بو پئیے
 ار چھ سیکل طوطا اوئیے
 مسو تکھ تخت اقبال پو شویے
 صبر سوتو طایلس یار میل وئیے

دا ممد بر لیه منز

پوری ران مہراں آو
 بے مایہ ناحقہ کاٹھس آو
 پوری ران مہراں آو
 یس نہ مؤدے سے کتے راو
 پوری ران مہراں آو
 واپس درادیس باغس تراو
 ارٹک تان مہراں آو

مرمایہ حاصل گرہہ کراوینے
 مرمایہ مار دیکھ تار ترے
 چند چھن واپس چھس پھیرنے
 رند باٹھو رند پانہ گرہہ مرے
 زانے کُنرس منزس سنے
 نعمت الشہ پرے شاہن و سنے
 سیرتو مہچہ باغ منہ کھنو و سنے

بہ خشمک سیرتو مہراں بسامان
 بہ حرمت بیٹھو درجایے مقرر
 سجاو پتہ تھووت از زیر و بالا
 بمع مہراں مہمان تمامی
 پہچتہ تختہ پیچھٹ سٹھا متازے گو
 کرکھ یک دم ضیافتہ چی تیاری
 شمارا اوسنے قابن ترٹھان
 برایے خدمت مہمان مقرر
 سیرتو بے ضیافت پیش تھاؤکھ
 جزیر کو یزمن دیت سالن سال
 مفصل کیا ضرور دیکھ تیز ہوشن
 بفرست بیٹھو ٹھکانو از ملک و پلو
 ضیافت کھینچ مہمانو سپنو مشاد
 درنچی کیا چھ شکناؤن تر قاضی

شہ فیروز آن شاہ بگلتان
 بمع مہمان تمامی باکرو فر
 سہ جائین اوس چوں فردوس اعلا
 حقوق کہ تشریف بر فرشتہ کرامی
 تمس کیت تخت زر آراستہ بو
 سپنو محفل مرتب بیٹھو ساری
 ضیافت رنگہ رنگہ برکھ بان
 بہر طباق یک یک بود چاکر
 دیتک دسپاک در سرخان تراؤکھ
 بہ امین شہے یسدر از شہ پال
 پہچتہ کمن گوئے اسی رتے گوشن
 ضیافت کھینچ سپنو فارغ زہر سو
 شہے فیروز نے وون سویے داماد
 بہر گوئے سپنو مہمان راغنی
 یا پرتھ بانس

بہ نور مان شہنشاہ گلستان
 بہ شرع رائج الوقت زمانہ
 سہ قاضی خاندانی اوس باہوش
 بہ عقد شرع مثل گوہر و ماہر
 مبارک شود و شر از ہر طرف گو
 زر افشائی کران گے اہل دربار
 شہ تاج الملوکس کو رکھ شاہ
 گزہ صحتہ فارغ ازاں مجلس بہ اعزاز
 حرم خانہ اندر ڈون بہ عزت
 حسن بانو پکان آئی بہ شفقت
 کوڑن دس بوس تس لعل بہ خشان
 بکاؤل آئی با صد شوکت و شان
 بساز و ناز پیر پختہ آسپہ نخواست
 رنگارنگ میوہ حاضر کر کہ دردم
 انکس اکھ آپ را دانی کر کہ کھاش
 مہٹائی چند دانہ کھیا و ناؤن
 تہند کر پانچین پکینڑا اوس اپن
 بیچتہ کنو شاہ مظفر با شیران
 کوڑنہ از تو شفا مال کافی
 بہ فیصل و اشتران سوئے کوڑن بار
 سہاری کر کہ سکھر او پختہ پڑوش
 بہ حرمت بیتن یم اُسو و ملی
 دشن آرا چہ نموش از حرمت جاد

اون تاج الملوک قاضی نور آن
 پرن ہیوت قاضی خوطبہ خوش دہانہ
 دیند گزہ صحتہ دہانہ تمی پندرس
 مبارک شاہ نو تس کجکلاہنس
 شہ نو جفت گشتہ با مہ نو
 مبارک صد مبارک رت پین کار
 دُعایہ خاں ہر گوینہ تو خوش باش
 ملک نادن ٹلن بہرام باناز
 بہ حرمت صدر تھوون آن نکوخت
 بوڑن تس لول چوون جام شربت
 اویزان زر کر کہ اندر گر میان
 سہہ روح افزا زین سستی خرامان
 تھوون ہرا ز پے پہلو بہ پہلو
 تناول کر باؤ کہ ہر دو با ہم
 بکاؤل چھک کران شاہ شاہ
 عمر بر شا کر ایخان تھاون
 اوناکہ انجہام خیر از چشم بہ بین
 ہمیزہ ہمہ دختر سہ پیران
 تہ دختہ تمو گوہر با لسن ٹنجنہ مافی
 ز رنگ ہایہ گرامی چیز بسیار
 گلستان ارم کن در اسے دل خوش
 بہ عزت در اسے ہمتہ فردوس دالی
 بکاؤل چھس پنہ ہمشیرہ ہمراہ

غرض بادولت و باجہاد و شمت
دود ماہین و پسین بیون سواری
برایے روح افزا ہودرج زر
ہر عشرت ہر دو گزویان مہی قد
پری غویان سمن بو آسہ مہوش

غہ لامان و کنیزان چاکراں ہستہ
عجب زائپانہ تہ خاصہ عماری
بکاول سیمتوس دود لوتے تھہ اندر
ہر حرمت ہیچہ تھہش اندانہ بے حد
ہتھہ پانھو و نہ وان بالحن و دلکش

روح افزایہ بہرامس سیکھراوان

مالہ ذرا یکھ پور سامانہ
ہش زام یانے رو بہ خندانہ
مالی کر نووے رنگہ زائپانہ
شرعہ تر دار دھن چو نہ چھس شو بانہ
بے بہا کر اُمی ہستہ سامانہ
حرمت پور مشورے حبادانہ
مشہور اُسکھ در پرستانہ
لائی میل اوئے در گلستانہ
اند توڑی نہ چھکھ و چھان پانہ
سہ لکھ توڑی پچھ بے سنگ خسانہ

دائری روزی نہ میہربان
دائری روزی نہ میہربان
کار سو گر اُسویندرا زنی چھان
دائری روزی نہ میہربان
مالہ ذرا یکھ خستہ سامان
دائری روزی نہ میہربان
زرد سس مہر جا بے آسان
دائری روزی نہ میہربان
کوڑی چھنہ مالین سور روزان
دائری روزی نہ میہربان
شوہر دن چہر نو ب نیرون تھان
دائری روزی نہ میہربان
دیان کر باشاکش دہان
دائری روزی نہ میہربان
و نہ چھہ در پیش ہتھو تھیک دیان

مالہ دائری ویک پور تھاو دیانہ
یز تھا کرنے در شتر خانہ
زان کر بالیدر ہا فہ زانہ
مہ کلچہ تھن نشن و چھکھ بستانہ
ریہ کول ناحیہ مہ کر رایگانہ

و ابروی رومی نے میہربان
صلوٰۃ برجناب شاہ شام
و ابروی رومی نے میہربان

رہیہ میہربان یا کھٹی سوہراو دانہ دانہ
نعت اللہ سوز روز و شبانہ
موکلن ہاتھ چھہ تیرے کے بہانہ

داستان

یہ واپس پھیر کر با شادی از انجا
رہیاد ہم سواران عساری
یہ استقبال وارا اسے خوش گے
شہ تاج الملوکن پشیر پڑ جائے
و کھل ریزہ ناوئے شاہی ضیافت
بیہ ریم تور کاہ موتو از گلستان
کھٹیکہ باہم ضیافت ہائے دلکش
یہ حبلہ نو عروسین شاہ مظفر
سومین زمین باہے لائے گئے اس از بیان
یہ حرم تھ بیچھے ریم تس سیتو یکجا
و کھل مشہور پڑا ہن ہن پتہ و کھ
پرستانی پیری ریم در گلستان
مہین فیلان کہن دل گرو سواری
پیو تھ روہ صحتہ بیا یک پیش تاپس
یہ بیس لوگ لوگ تمہو بیمار تھو بیو کھ
پوڑ کھ خمد اخو دایس کن ڈو کھ غم
نہ خبام ماہر فتنہ شاداب مے کر

غرض روہ صحتہ معین از روح افزا
گلستان ارم کن درائے ساری
کوہر کھ طے منز کن و اترتھ ارم پٹے
یہ دولت خزانہ شاہی اندر تھائے
سے امت اوس بروہہ تنظیمہ پاتھ
جز پیر کو با پیری ہم خاصہ میہمان
یہ چشمہ پٹھو تم ساری بہم قرش
بیہ پتہ رکتو گوہر خزانہ منور
جمیلہ باغہ لامان و کنیزان
سہٹھا لغت کوڑن بار کوح افزا
چو مردان کوڑ تو کھن چن بہر غنبتہ
سچو خوشنود کھوتہ چتہ در ایمان
یہ واد تھ با حشم تم اسو ساری
شہے ارمس بیٹے تاج الملوکس
ادین آب گلستان لوگ سہٹھا میو کھ
غرض ساری سپینو خمد شمال و خرم
بیا ساپے مژدے خزانہ کے بر
دا فرش

پیغم سبزی سے بڑا کدو سے شہاہماراں

لَبِيعَةُ رَاحَةِ دِيهِ وَفِي تَسْ بِنَاوَسْ

پہنچے پانچو لٹو کہ رُؤین باسو نوک
 بہ عشرتہ بیک ہفتہ کروون قرار
 ز حب وطن و ز فراق دیار
 ز شوق ملاقات مادر پدر
 سین آتش شوق تس تیز تر
 گزشتہ دعوہ روانہ بہ شہر بنکار
 ز اقوال شیرین شاہزادہ
 کربتہ یی مشورہ تاج الملوک
 معافی چھس مشکان شاہ عرض چھم
 پرستانس اندر سے مدد تھ گوی
 چھ بے رونق سے تخت و تاج سیوئے
 کوڑس شاہن مبارکھ چھے اجازتھ
 بکاؤل ہستہ تہ گزشتہ باحشمت وجاہ
 نکچہ داتن ڈائے سستین باسلامت
 سین خوش شہزادن بوز یا مٹھ
 سوہ روح افزا بیہ بہرام دستور
 صبح پھول شاہ فیروزن بہ شمشد
 دین تس سیرت و دار مال و دولتھ
 جزیرک ووت تس کافی زر و مال
 سورے شاہ فیروزن کوڑکھ پیش

ز فردوس پختہ شاہ تاج الملوک
 التقدیر اندر تہتس پیوس شہر نگار
 ز محمودہ و بیسوا دوسدار
 سپینو مضطرب از ہما زیاد تر
 پیری گزینہ آمادہ دوپیس سکھر
 سہ جاین چھہ واراں بحر خانہ دار
 بکا دل غمہ شر سپینو از حد زیادہ
 شہسہ ارس نشہ بوون سلوکن
 بخارس کن گزہن عالی غرض ہٹم
 پدر مادر تہ جاین یاد سے پیو
 نگارن دہن حکم تہ راج میونسے
 بہ فرختہ نیر گپ پیونسے بہ ترختہ
 یہ روح افزا تہ بیشہ بہرام ہمراہ
 بہ ملک خوشتن باجباہ و حرمت
 دیوان پڑھ چھکس شہان دیت سے رہ ^{نصحت}
 خبر بوختہ سپینو رقم جادو مسرور
 سہ روح افزا سکھراون بہ ترختہ
 چو دختر جادو بدش لول شفقتہ
 منظر شاہنے دیت بہ اجلال
 دو پیکہ تھو خرچ چھو گانی کرو عیش

غرض با مال و دولتھ ہم بہ خرگاہ
 پکان گے با سرد سامان شاہی
 کران شادی بکاؤل پہچہ بعد ذوق
 بہ رفتن کر تمو تیزی بہ تمکین
 خبر گئی اہلکارن پادشاہ آو
 سپن رونق فرا شاہ سرافراز
 بہمراہ بکاؤل روح انزا
 چو پروانہ بہ رگد روح انزا
 کران ساری مبارکھ باسلامتھ
 تنہی دیت نو کر تھ میٹل پانواہی
 کوہ رکھ باہمہر گریون بیون ملاقاتھ
 صبح ہنوں تہ نگار کو تاجدارن
 بہ شریستان لیو کھن کاغذ وزہر من
 لیو کھنکس ماجر سورے سراپا
 دباب قاصد ن خطا واہ نوون
 وزہر من منشیس فہرمان کروون
 پان منشی چہ در شہر علی عبارتھ
 گوشت مشہور بہ بہرام زین پیش
 وزہر من بوز دارا گوشہ خورشد
 نگار کو پاہ بڈی تاج الملوکن
 مظفر شاہ بیپ شاہ گلستان
 بکاؤل پہچہ شہنشاہ نگارن
 وزہر باہیہ بیلیہ بوزن بہ ڈالی
 روانہ گے نگارن کن بہ عسد جاء
 شہہ تاج الملوک با کجکل ہی
 نگارن واہ نک او سکھ سپٹھا شوق
 غرض پیہے واہ حق ملک نگارن
 بہ استقبال شاہ سوئے شہر آو
 سہار لیو شہہ رفتہ بعد ناز
 بہ رائد شریستان جلو آرا
 گئے خاتونہ ساریہ رونق افزا
 شہر یارس نعمہ دا تھاؤن سلا متھ
 سپن غم دور ساریہ شادمانی
 بہ عاش و کامرائی کڈہ تمو راتھ
 دین جلو بہ مجلس اہلکارن
 مبارکھ نامہ فہرمان بودہر من
 زہرام عروس روح افزا
 بہ شریستان وزہر من پیش تھوون
 شہہ فرحتھ نامہ یک دم پر نوون
 چہ بوزان حاضر و ناظر بشارتھ
 ٹپس منز طوطہ من لاگتھ کران عیش
 روح افزا سندے عقہ پیوند
 چہ اذ ہتویسل تم تمو سہہ سلوکن
 شہہ فیروز چھا یلم طوطہ مانان
 چہ دیت مت میٹل کر تھ دور گلزار
 وچھن فہرمان خاوند من یوہہ گئیہ نالی

غرض با مال و دولتھ ہم بہ خرگاہ
 پکان گے با سرد سامان شاہی
 کران شادی بکاؤل پہچہ بعد ذوق
 بہ رفتن کر تمو تیزی بہ تمکین
 خبر گئی اہلکارن پادشاہ آو
 سپن رونق فرا شاہ سرافراز
 بہمراہ بکاؤل روح انزا
 چو پروانہ بہ رگد روح انزا
 کران ساری مبارکھ باسلامتھ
 تنہی دیت نو کر تھ میٹل پانواہی
 کوہ رکھ باہمہر گریون بیون ملاقاتھ
 صبح ہنوں تہ نگار کو تاجدارن
 بہ شریستان لیو کھن کاغذ وزہر من
 لیو کھنکس ماجر سورے سراپا
 دباب قاصد ن خطا واہ نوون
 وزہر من منشیس فہرمان کروون
 پان منشی چہ در شہر علی عبارتھ
 گوشت مشہور بہ بہرام زین پیش
 وزہر من بوز دارا گوشہ خورشد
 نگار کو پاہ بڈی تاج الملوکن
 مظفر شاہ بیپ شاہ گلستان
 بکاؤل پہچہ شہنشاہ نگارن
 وزہر باہیہ بیلیہ بوزن بہ ڈالی

غرض خمد و کلان بالائے خاندان
 بہ شفقت دہائے ساری آئے لہران
 شبے تاج الملوک کن یام بوزن
 تمن نیش با حشم و ارتختہ بہرام
 بجا اون سپہو تم شاد و مسرور
 بہ عزت تر اسے تم شہر نیگار سن
 بہ استیقبال تن شاہ نیگار سن
 کوہ کھدس یوس تسلیمات با ہم
 تماشای شہزاد سن آفرین خدان
 وزیر بایستقیمت کسکو یہ بایہ
 بہ روح افزا کشتار سار پے کوڑ
 سحر روح افزا بہ حسن و خوبی و خم
 و چھتہ گیتہ مادر بہرام مفتون
 ز فرط کامرائی فرحت افزا
 یوان پڑھ چھتہ دہشتہ حشت جلاہ
 ثنا خوان و دعا گو یہ بکاؤل
 ملک زاد شہے تاج الملوک کن
 تو بہتہ سے سیتو کوڑ دیار بہرام
 بہر گوئی کوڑ و تس غمگساری
 کوڑن واداد عمار حق لدنشاں
 غرض دستار شدنی گو اسادہ
 برائے دعوت خاصاں و عامان
 مقصود سن منظور شاہزاد سن شاد

بہ شہتہ گئے نیگار سن کن روانہ
 وزیر سن اسویم رقم رشتہ داران
 بہ استیقبال تمکو بہرام مؤذن
 قدم بوس پدر مادر سراقبام
 گیتو بے مدتکو تم اکھ اکھ دور
 دعا گویاں ثنا شاہے نیگار سن
 کوڑن تاظم برادر او سن پزاران
 بہ پیش شاہزاد جملہ سدھم
 دعا گو ہم ثنا خوان از دل و جان
 بروح افزا بہ محلہ خانہ ترایہ
 زرافشائی کوڑھ خانہ تمبوڑ
 ز ملک شاہ بکاؤل اسینہ کم
 تیس سیتو آسہ پیہ تمبو جاد محنون
 نژدہ ہیوت تمبو بہر کوڑ روح افزا
 گیس بہ درج اندر دفتر شاہ
 سے چائے سیتو با غس تانہ گے گل
 محنون محنون تمبو بہتہ دعوت سکون
 تو بہتہ سے با عیشہ رت کو سراپا
 شہنشاہی ہیوون در بائیداری
 مع ہمراہیاں جملہ خویشاں
 کوڑن تمکو مشور با شاہزاد
 نیگار سن شہرہ اونکوہ میہمانان
 بہ شہرتان روانہ گوڑہ چوں باد

بذریعہ حاکمان و رشتہ داران
 شہزادہ زین الملک کو پیش یہ عرضی
 کوڑن سوئے قیدی تیں شہزادہ اظہار
 مئے مسبختہ تم کوڑن احسان نہایت
 جزیرہ تم کو اوتن بہرام باقر
 نتیجہ کث اوس طاقت میون اے شاہ
 ہنوز عرضی مئے چھم اے شاہ عالی
 نگار س شہزادہ فتحہ اپنے ناو
 ہنوز تم تجویز شاہزاد س بفر صحتہ
 مبارکھ تیں کوڑن زین الملک کن
 وزیر نیشہ کافی اوس حباداد
 سنا سال اس نے مال و خزانہ
 نگار س منہ تسمی وایت نوون
 شہزادہ فیروز سے اندر گلستان
 پتھ پانھن مظفر شاہ بزرگ
 بہ تصدیق شہنشاہ نگارہن
 مقرر کوڑن تم کو تارخ داوختہ
 بہر اطراف لیو کھ تم کو میہمان
 بہ شہرستان بانڈن کوڑن تم کو سے
 وزیرن آن تسمی مال و دو لختہ
 دوین تیں شہزادہ یار اذیم چھے کار
 دلا سے کوڑن شہزادن یہ برقم
 ز تلپا مال وازا اپنے ناو کھ
 را وں - وں

جمع دو لختہ ہنوز کوڑن فراوان
 کوڑن اوتے تیں کھیا اس مرضی
 ز انصاف ملکہزادہ خیردار
 خود اٹھو تیں ہمیشہ باسلامتہ
 بمع آن دختہ شاہ مظفر
 پیہ بہرام اپنے ہن روح افزا
 کوڑن دعوت نہ کھ سالس بہ وائی
 توئے میہمان ساری انداؤ
 کم و حباد، نمو توئے مال و دو لختہ
 نسائ دو لختہ دس داوختہ نہ لوکن
 کوڑن از خزانہ تم کو مال خجہ اداد
 علاوہ دیت مدد تیں پادشاہن
 بہ امین شہان اعلان کوڑن
 لیو کھن تم کو نامہ دعوت در افشان
 لیو کھن نامہ پیہ تہندس وزیرن
 شہن کن سوز تم کو نامہ بہ تمکین
 نگار س وایت نے میہمان بفر صحتہ
 بہ داوختہ مین ہمہ خاجین بہ عامن
 خیر بوز تھ رہ تیں برون تھ گڑھ تھ پیہ
 حوالہ کوڑن شہزاد س بہ منہ
 نہ کر تنظیم تا میثانی خوج دیار
 نہ ہر گوئے ضیافتی خیر چھم
 ز ہشتہ تم ضیافتہ اپنے ناو کھ

فقط دولتتہ نہ حاضر می نشے تھاو
 شہے تاج الملوکن دوپ بہر حال
 وزیرن یوز وارا گوشہ نموش نود
 رنگارنگ شہریارن کور دباوب
 آنہ ناؤن نہ ہر اطراف وانہ
 جہاتس منز ضیا فریم پھٹے نامی
 شہے تاج الملوکن از سر جوو
 تہ سورس آنہ نوون خرچ کردون
 دیان بو لوٹمت چھس قبلہ من
 منادی کی ناؤن شہر دگان
 یک ہفتہ ممکن داوختہ پیاپے
 اذین اعلان شاہی خوش سرانجام
 بھکت با باتم می سوزتے ساز
 نہ سازند این مازندر چنگ و نے
 چراغانی کرختہ شہر س بہر جا
 بدیگر سو زمانہ و تہ و آئی
 شہے تاج الملوکن از پرستان
 ضیا فختہ آنہ ناؤن گوئیہ گوئیہ
 بت پرین مقدر داؤن میہمان
 بہ فرشین از تہ می شہ یاران
 و چھتہ آں گلشن و جاییہ دل افروز
 دیانی اسو تم باہم بہ این جاہ
 چھنا رتھ سلطنت کاٹسے بہ دوزیا

گر تھکھ خوش حال تا کافی برکھ چاو
 کداس کا رتھ ڈیر موجود چھس مال
 دوگن حاضر کورن شاہس نشے نود
 سرانجام ضیا فختہ ہا شباشب
 ضیا فختہ رنہ ناؤن تانہ تانہ
 بہ اندازہ زمان تم گے تم می
 کیشترھا بو وزیرس رتھ موجود
 بمن لایق نہ کیٹہ پروتہ کن تہ تھوون
 کرس بو خرچ کھاندر مال من من
 بہ داوختہ پن خلاقی صبح شان
 بہ عشرتھ کھیون تہ چون بوزن چنگ نے
 بکارس داؤتہ پھٹے پیے خاص تے عام
 رقاصی بچہ گان خوش رو خوش آواز
 وزان یا مکتہ گر تھان بو موہ دل تے
 ز آتش بازی مشعل دل آرا
 بہ شاد می گویانی تا کڑانی
 ابن مخلوق کا فی اسویم جان
 تھوون تا کیٹہ تہ باقیہ از لو موہ
 تمن کیت فرش دھرتھ در گلستان
 سپن ادا فرا بس جلو ساران
 سپن حاران مظفر شاہ و فیروز
 چھنا ناؤنی بہ دوزیا مکتہ شہنشاہ
 چھ تاج و تخت تاجس راج زیبا

مبارک خاطر ما شاد و مسرور
 بیشه کنو آن گلستانچ جمیل
 و چھتہ کورین ہندے دارو گئے شاد
 تمن کیٹ اوس مفر شگاہ دیگر
 غرض شاہان تہائی باور پران
 سپہزوار بد چشمہ پیٹھ ساری
 شہے تاجن بہ الطاف خود اوئد
 بہ آہین زمانہ چاہے شیرین
 شہے زین الملک کو شاد و خود رشتہ
 تہندے کھوتہ شادی کر ڈیزین
 خود اٹھاؤن شہے تاجس بہ یقبال
 اٹھ اٹھ تہو نگاہ کو شہریان
 ضیا فیکے کوڑن تجوہر ماعلی
 بہ آہین شہے یند راز پاتال
 سپہزواراں و چھتہ شاہ و وزیران
 غریبیں تا آپرسی کھانہ نیکان
 ضیا فیکہ بہ دُزیاریم پختہ شہور
 بہ یک ہفتہ شہے تاج الملکان
 بروز ہفتیں مہراں بہرام
 شبانگہ تہائی ہم جلیستان
 بہ ہودج ہم عمارے تابہ زرین
 کجکھ پھر دتھ انیکہ شہر نگارن
 چلنا بہر ہماں بہر ہماں
 و جوان تہو بہر ۲۰ پختہ پانگو ۳۰ س مکتی

بہ این تنظیم شاہی چشم بہ دور
 حسن بانو بیٹے تم کو سہ قبیلہ
 منگان از حق تعالیٰ آباد
 مکمل از زر و نقرہ مقرر
 رئیس جمہلی برناو پیہراں
 بہ ترتیب کمال شہر یاری
 بہ استقبال ساری کر او خود رشتہ
 بہائی چہیہ میہمانو بہ تمکین
 و چھتہ تنظیم فرزند از جمہل
 بہ کرکاکٹ بہمن شاہن امیرن
 جواں تخت و جواں دولت جواں سال
 شہے تاج الملکان تاجدارن
 بہ مطبخ خانہ یم یم اوس و ملی
 شہے تاج الملکان دیت پڑھین سال
 بہ دعوت اوسو یم برناو پیہراں
 کوٹ بوڈا اوس تا ڈارن ز انسان
 تہ سورے اوس عا جز چشم بہ دور
 بریں عنوان دیتے تہو سال لوکن
 کوڈو کھ پارتھ او کھ پھر دتھ خوش انام
 عروسان و منوشان قوم رپستان
 بروح افزا چو گرد مسارہ پروین
 ثنا خوان تہس نگارن تاجدارن
 برابہ چشمہ آن روح افزا

نژاد شادوسی کران تم تو اسان
 حسن آراشمن سورے قبیلہ
 کران شادوسی پران حمید الاهی
 کران تحسین شاہ تاجدار
 پران حمید نوحہ دار کار انجام
 سپہر تم طالب روح صنعتہ مکرمتہ
 بہ مسکنہاے خود گے شاد و خندان
 بہ روح افزا رمن پند نرس ملوکشا
 بنے یم دولہا چانے بہانہ
 ولیکن اکتہ اندر پیر سوچی چھتہ مختار
 و اگر نہ اکتہ کلاس چھتہ نہ باور
 دولیس قصبہ شاہزادن گوس دلریش
 دوہن دودن ترین اندر دوسے تماشا
 گمان چھتہ غلط کر قصبہ کوتاہ
 کر اسے مادر پش پوت گے شے مدت
 بہر گوئے مے چھم دودمید چھانی
 دودہن کیشرن اندر کراؤن یہ چھی پور
 شے چھتہ مولوم سورے چھتہ ہاؤن
 برجہ پوشو بہر گوئے کر جتہ سنز
 زقور تو زبان نختہ تکتو سمہ تھاؤن
 کر باغے سکونت تکتو مکاشنس
 جواب ناسہ فسد اتری زرخاہی
 بدربار حمالہ میون انبیا

فوہ وان بے زنانہ در ترانہ
 گلستان ارم شہر یح جمیلہ
 در چھتہ کورین ہندے فرجام شامی
 انیکہ گشتا کر جتہ شہر بکار
 فرض مادر سپہر آسود نوحہ شام
 بہ عوت اسویم آستو بہ عتہ ممتہ
 شہنشاہان ویران و وزیران
 وزیرن عرض کور تاج الملوکس
 بہر گوئے گزہ چھم آباد خاں
 بہ واپس تکتو دوپس پور بو یہ گفتار
 بکاؤل یوہ صلاح زانی چھتہ بہتر
 دریں اشنا بکاؤل آریہ در پیش
 وزیرن دوپنہ حاشا تم حاشا
 بہ شرقستان یہی نہ روح الفدا
 اکتو اندرس عمالسن کن یوہ کھن خدا
 خود اکتہ ہون سلامتہ پانہ وانی
 دے تکلیف و ذکین عفا و منظور
 پرستانس اندر یس مین جابن
 بمع آں بارغ شامی ناگ نختہ شز
 دودہن دودن ترین اندر یوت داتہ ناؤن
 دلس اندر خب لاگوئے پانس
 سمندو اسپ حاضر کر نہ راہی
 دبارب درایہ فورن تیز رفتار

محالین خط پڑھن تہ گئیہ دلشاد
 پیرمی تہ دیوہیتہ اوس گرفتار
 دستہ ساس جن دیو پیریاں
 حکمران اوس ساری ہنر بکاؤل
 دیوان ہنر سرورہ تہ آنہ نوون
 ز حالہ سپنو تم خوش دوجہندان
 دیوان پڑھہ اوسہ دیون سپنو شاد
 بہ تعلیمین محاسن دوپکھ خوش روز
 پتھ پانھن محالین صبح گاہی
 ترے دورہ آدا سپنو روز چہارم
 شبانہ وقت جاسیہ مقدر
 ہمہ تا پیر شاہی جملہ سامان
 تھ پانھن تر سورے اوس موجود
 بکاؤل خوش سپنو دیوہن تمامے
 ز خوردی تابہ ایستہم گاہ و بیگاہ
 مے پہنٹ لوگتہ پیرہان ہم چوادر
 سراپا چانی چھس ممنون ایشان
 حق خدمتہ ہیکہ نہ نکپہ و ارجتہ
 خود اچھوونے ہمیشہ باکر و نسر
 غرض دیتس تمامے مال و دولتہ
 پیرستانس اندر پسماندہ جادہ
 دوپن تس باتماہی فرج و لشکر
 گئیہ آفاہ تم ہیتہ روز خوشن
 زانہ کچا پچھہ

بہ تمہ حق شدہم ازبندہ آزاد
 ہنرہمبان ہمہ تعمیر دیوار
 تھس پیم اوسو تابع در پیرستان
 ز طرف اد حالہ اوس پہل
 ز تجویز بکاؤل ہونہ نوون
 سورکھ اعلان ساریہ دولے خندان
 پوزے چھا اوسو سپنو ازبندہ آزاد
 بہ قہ ختم کراو تا دوسہ روز
 جواب نامہ پیرمیہ کورنہ راہی
 سپن اندر تکار نو طراطم
 پیرستانک سہ باغ و ناگ وادفر
 بہ کیشترہا اوس پیرمیہ در پیرستان
 پیرت نس اندر گویا یمن بود
 محاسن کن دوپن از خوش کلامے
 حکمران چانی اوسسے بکو خواہ
 دورہ خوی مے زانہہ دو تہ کا تہ شر
 بہ ملک آدھی یادہ پیرستان
 ز تہ میانہ چہ تہ سہ سٹا تکلیف ارجتہ
 رستانہ کو کہہ دہمہ پانی ہیا کر
 چہ کر کو حق دوپن تس کراہ راجتہ
 تسامی دیتہ محاسن سپنو شاد
 بزیر حکم پیم آہے تہ چاکر
 ہمیشہ اوسوئے دشمن ز تہ پامال

مئے آسکھ یاد کراوان گاہ و بیگاہ
 پہ بوزخہ رُٹ جھان در کستارہ
 دُتین تَس بونہ پائین ہیوتہ رُخِ صحتہ
 حمایہ گئیہ راہی در پُستان
 بمع مادر پیر اں رُوح افزا
 دُچھتہ تائپسہ بارغ و ناگ یکسر
 حسن آرائیہ کھوئے کھوئے فرحان
 بروح افزا بکاؤل آپہ خندان
 بمع این ناگ با این بارغ تائپسہ
 لُسن تہ بیہ بون یختہ منز ہمیشہ
 ازیں جا جابے دیگر چھپنہ نیرن
 وزیر شریقین دیو گھن کمالہ
 دُبار تھو وون نہ در خُبر خان
 تسلی گو س تا جس ہیوتہ رُخِ صحتہ
 بیہیم رشتہ داران سرتو س بے
 شہے تاجن بہ عقل و عدل و ہم داد
 بکاؤل سار پے ہینز اس سردار
 کورہ کہ با ہم وداع ساری سپوشاد
 گلستان ارم فیروز شاہ گو
 حسن بانہ ہمتھن شاہ مظفر
 چھو گکھ دل ہم چو گلشن درائے یاختہ
 ز چشم بہ ز آفات سمادات
 غرض گئے جملگی غمہ شمال و خورم

ہستے ہر گونہ چپائی چھس نکو خواہ
 کوژن رگوتہ تہ وارا زار پارہ
 پوژن جسہ خدا فر صحتہ غنیمتہ
 بکاؤل ژاپہ باغش شاد و خندان
 زمین ہمراہ دوپن تَس وچھہ تماشا
 دُچھتہ گوشادمان شاہ مظفر
 بکاؤل یام تہ دھیتھن میتھربان
 دوپن تَس بخشے این جملہ سامان
 غطا کورے یختہ اندر روز جاگیر
 بمع بہرام با آرام عیشہ
 یوہے جاین یکتے با عیش پھیون
 سپن مہیوت فرزند س گیس ماحہ
 زمین بروح افزا پستان
 بہ شریستان واپس کو خبر ہمتہ
 تماشا دُچھتہ تم ساری گرن گئے
 کرن آباد ساری رودی دلشاد
 شہنشاہی کمالن منز خبردار
 ز غم آزاد باخا طربسہ شاد
 جمیلہ ہمتہ بیہیم تَس سرتو یس بو
 جزیر س کن روانہ گو بھسہ فر
 دُما کورہ کہ خود اٹھوئے ساحتہ
 دُچھن با ہمہ گر خاؤن خوش اوقات
 بہ مسکن گاہ خود بے رنج و بے غم

به الطاف الهی شاد در شاد
گدا و شاه که و همه را بنگهدار
بهر جویند را مطلب براری
به غم آزاد خاطر شاد گردان
به قصه دوت اندس شاد و خور شد
مفصل پانچویں کروم مکمل

سپهر آباد ساری از غم آزاد
پنجه پانچویں خداوند جهاندار
کرو که آباد به خور شد ساری
خداوند با بحق شاه مردان
محمد حق به توفیق خداوند
اگر چه در عبادت بود مجمل

کتاب اند و اتنا و نس متلق

چهار بیون بیون قصه دوت اندر متلق
زبانی بوزنست چهم قصه آن
تمیک راوی بهر صورت عیان چهم
چو خوانده داریا به تعریف کورمت
چشمه بیست کاشبه اگر چه جاودانی
قبر پر نور تفسیر نوامی عیال نوامی
ز جهان اوسم به شفقت به چو اولاد
بجایه اخط ده ابیات با اخطا
ز چمن کهور و جهان کرایس تله دور
لشانه بهایه جایه بهند تسمی چو و
دوان تفسیر آیه یودتس اخط بور
اگر چه دوه به دوه تله وایه محنت
گرا به نشر مطالع گاه به ابیات
گه در انقلاب طبع که داری

کروم تقسیم پنجه زمین جلد اند
ویسک جلد ثانی یک پرستان
به اندر است کورمت بیان چهم
سه آن پر اوس به اوس به پورمت
کرن رحلت کورمت زین دار فانی
نخه داکر اودن تفسیر مرحوم مغفیر
منه در بعضی سخن با اوس دوست
چو اردو دالم کورمت قصه کوتاه
مثال اخط بیچ چمنه نینو پا بطن نه کور
پساده است پا بطن نیم قدم زود
وتی اندر کران مولوم سور
به منزل گاه سه واثقی به راحت
درین قصه منی را و کلات اوقات
گه اندر انقلاب فانی داری

سگہ اندر فراموشی سگہ یاد
کو روم سے بار بار با خود ایشان جنگ
در پختی سے کریم از گفتن گل
ولیکن دوستو کو رہس بہ مجبور
خود صحنہ ز جہین یس لالہ خان داد
چہ تمکو تصنیف وادہ قہرہ کریمو

دریں تصنیف زانہا اوستہ آزاد
دریں تصنیف ناحقہ آس بوتنگ
پہلے سوزتہ پختہ نام چہ مجبور
ادہ لیوک قہرہ تھاؤن چہ منظور
دریں کم ہمتی اوستہ کران گزاد
بہ زیر چھاپہ آستہ رقم سے پریمو

یہ قہرہ یوہ مکمل کو سراغ نام
ولیکن منتشر پر گوہر چھس
تو قہ چھم ز زخمی وادہ تھاؤس
یس آنگہ آستہ یس اداہ نامی
سب کرادہس خداوند چہ اداہ
پرو فیسرحی الدین ہم قہم
سلامتہ در ترقی تھاؤر نس حق
عجب چہ از توجہ چھاپہ نامی
کتاب نشر تمکو تصنیف کریمو
تختہ اندر چھم اکس جای سے پوریت
ز تصنیف صفا پوری پرے زاد
بکاؤل قہرہ نشرین مفصل
ولیکن تشنہ بہر چھاپہ در تاب
بظاہر ز جہین چھس پوریت یاد
وہ پختہ تختہ کن دلس چھم پوریت
تیس بدہ قہرہ اداہ تھاؤن جھکین

بلے از کوشش زخمی بکو نام
بہ نادانی پرن والہ کھراؤس
کہ اس چھٹہ پختہ اداہ کرادہس
عظا امین تیس مطلب ساری
بہ زیر چھاپہ آستہ لاگہ دیاہ
پران تصنیف تمکو پختہ چھس بہریم
قیس منز چھتہ تہندہ سستہ رونق
پیلے زخمی یہ قہرہ یاد پادہس
وہ غایت کاشمیر و سستہ بریمو
چہ تمکو استاد نشرین موفیتہ پوریت
غلام نعمت اللہ خانہ آباد
گزر جلدن اندر ژون مکمل
پختہ تشنہ کریمہ از پے آب
الہامی تھاؤر دو نوے شادو آباد
تھوہس زندہ پرو فیسرحی الدین
محبین سال آمین ثم آمین

سین قصہ مکمل از سروین
براسے عفو تقصیرات و دہریات

بیا اے لعنت اللہ موعہ مختصر کن
ہر درگاہ الہی کن مناجات

